JODI PICOULT

Vremea plecării

#1 NEW YORK TIMES BESTSELLER

DRAGOSTEA UNEI MAME.
CĂUTAREA NEOBOSITĂ A UNEI FIICE.
O ENIGMĂ CARE TREBUIE DEZLEGATĂ...

FICTION CONNECTION

TREI

Jodi Picoult

Vremea plecării

Traducere din engleză de
Bogdan Perdivară

TREI
2017

FICTION CONNECTION

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu

LEAVING TIME
Jodi Picoult
Copyright © 2014 by Jodi Picoult

This translation published by arrangement with Ballantine Books, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC

Grateful acknowledgment is given for permission to reprint "The Elephant" from NATURAL HISTORY by Dan Chiasson, copyright © 2005 by Dan Chiasson.
Used by permission of Alfred A. Knopf, an imprint of the Knopf Doubleday
Publishing Group, a division of Random House LLC. All rights reserved.

© Editura Trei, 2017
pentru prezenta ediție

C.P. 27-0490, București
Tel./Fax: +4 021 300 60 90
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN ePUB: 978-606-40-0207-5
ISBN PDF: 978-606-40-0208-2
ISBN Print: 978-606-40-0089-7

Editori: Silviu Dragomir, Vasile Dem. Zamfirescu
Director editorial: Magdalena Mărculescu
Redactor: Laura Davidescu
Design: Faber Studio
Foto copertă: Guliver/Getty Images/ © cryingjune
Director producție: Cristian Claudiu Coban
Dtp: Mirela Voicu
Corectură: Ana-Maria Tamaș, Maria Mușuroiu

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Pentru Joan Collinson

Un prieten adevărat va merge alături de tine
sute de mile, pe ploaie, ninsoare,
grindină şi lapoviţă.

PROLOG

JENNA

Cândva, erau oameni care credeau că există un cimitir al elefanților — un loc în care elefanții bolnavi și bătrâni se duceau să moară. Se îndepărtau, zice-se, de turmele lor și porneau cătinel prin întinderea prăfoasă, precum titanii din mitologia greacă despre care citeam în clasa a șaptea. Legenda spunea că locul acela s-ar afla în Arabia Saudită; că ar fi sursa unei puteri supranaturale; și că s-ar găsi acolo o carte cu vrăji ce ar putea aduce pacea în lume.

Exploratorii care plecau în căutarea cimitirului urmăreau elefanții muribunzi săptămâni de-a rândul doar pentru a-și da seama, în cele din urmă, că se învârteau în cerc. Unii dintre expediționari dispăreau complet. Alții nu-și mai aminteau ce văzuseră; nici măcar un singur explorator dintre cei care au pretins că descoperiseră cimitirul nu l-au mai putut vreodată găsi din nou.

Și iată de ce: cimitirul elefanților este un mit.

E drept, cercetătorii au descoperit grupuri de elefanți care au murit în aceeași zonă, mulți într-o perioadă scurtă de timp. Mama mea, Alice, ar fi spus că există o explicație cât se poate de logică pentru asemenea gropi comune: un grup de elefanți care au murit toți deodată din cauza lipsei de hrană sau de apă; un masacru săvârșit de vânătorii de fildeș. Era posibil chiar ca vânturile puternice din Africa să sufle laolaltă oase împrăștiate și să le adune grămadă. *Jenna,* mi-ar fi spus ea*, există o explicație pentru tot ce vezi*.

Există însă multe informații despre elefanți și despre moarte care nu sunt fabulații, ci știință pragmatică, bazată pe fapte. Mama mi-ar fi spus și asta. Am fi stat, una lângă cealaltă, sub stejarul cel mare sub care-i plăcea Maurei să se adăpostească

de soare, urmărind cum elefantul adună ghinde cu trompa și le azvârle. Mama ar fi notat fiecare aruncare ca un arbitru de la Jocurile Olimpice. *8.5...7.9. Oo, un 10 perfect.*

Poate că aș fi ascultat. Dar poate că m-aș fi mulțumit doar să închid ochii. Poate că aș fi încercat să-mi întipăresc în minte izul de spray de gândaci de pe pielea mamei ori felul în care, cu mintea în altă parte, îmi împletea părul, prinzând la capăt coada cu un fir verde de iarbă.

Poate că mi-aș fi dorit, în tot acel timp, să fi existat *cu adevărat* un cimitir al elefanților, numai că nu doar pentru elefanți. Fiindcă atunci aș fi izbutit s-o găsesc pe ea.

ALICE

Când aveam nouă ani — înainte să cresc și să devin om de știință — credeam că știu totul ori voiam, cel puțin, să știu totul, iar mintea mea nu făcea nicio diferență între cele două lucruri. Eram obsedată, la vârsta aceea, de animale. Știam că mai mulți tigri la un loc formează o haită. Știam că delfinii sunt carnivori. Știam că girafele au patru stomacuri și că mușchii de la picioarele unei lăcuste sunt de mii de ori mai puternici decât mușchii umani. Știam că ursii polari au piele neagră pe sub blană și că meduzele nu au creier. Aflasem toate acestea de pe cartonașele Time-Life lunare cu cunoștințe despre natură pe care le primisem drept cadou de ziua mea de la pseudo-tatăl meu vitreg, care nu mai stătea cu noi de un an, și locuia acum cu cel mai bun prieten al său, Frank, pe care mama îl numea „cealaltă femeie“ când credea că nu sunt atentă.

Lună de lună, soseau în cutia poștală noi cartonașe și-apoi într-o zi, în octombrie 1977, a sosit cel mai de soi dintre toate: cel despre elefanți. Nu pot să vă explic de ce îmi plăceau elefanții. Poate din pricina dormitorului meu, cu o mochetă ce înfățișa un hățiș verde de junglă și tapet cu pahiderme din desene animate, care dansau pe pereți. Poate din cauză că primul film pe care-l văzusem, când eram de-o șchioapă, fusese *Dumbo*. Poate din pricina căptușelii de mătase a hainei de blană a mamei, cea pe care o moștenise de la propria-i mamă, și care era făcută dintr-un *sari* indian imprimat cu elefanți.

Din acel cartonaș Time-Life am învățat lucrurile esențiale despre elefanți. Erau cele mai mari animale de uscat de pe planetă, cântărind uneori mai bine de șase tone. Mâncau între o sută

cincizeci și două sute de kilograme de hrană pe zi. Aveau cea mai lungă perioadă de gestație dintre toate mamiferele — douăzeci și două de luni. Trăiau în turme conduse de o femelă, adesea cea mai în vârstă din grup, în sistem de matriarhat. Ea decidea încotro se ducea grupul în fiecare zi, când se odihneau, când mâncau și când se adăpau. Puii erau crescuți și protejați de toate rudele femele din turmă și le însoțeau pe acestea, însă când masculii ajungeau la vârsta de aproximativ treisprezece ani, părăseau turma — preferând câteodată să umble de capul lor, alteori formând un grup cu alți masculi.

Dar astea erau informații pe care le știa *oricine*. Eu însă devenisem obsedată și am început să scormonesc mai în profunzime, încercând să descopăr tot ce se putea la biblioteca școlii, întrebându-mi profesorii și citind. Așa că mai știam și că elefanții se puteau arde de la soare, motiv pentru care își aruncă praf pe spinare și se tăvălesc prin noroi. Cea mai apropiată rudă a lor este hyraxul de stâncă, o arătare blănoasă care seamănă cu un purceluș de Guineea. Știam că puii de elefant își sug uneori trompa, precum bebelușii de om, care își sug degetul mare ca să se liniștească. Știam că, în 1916, în Erwin, Tennessee, o femelă de elefant pe nume Mary fusese judecată și spânzurată pentru omor.

Gândindu-mă în urmă, sunt sigură că mama era sătulă până-n gât să mă tot audă ținând-o întruna cu elefanții. Poate că de aceea, într-o dimineață de duminică, m-a trezit înainte de răsărit și mi-a spus că plecăm într-o aventură. Nu existau grădini zoologice pe lângă noi, în Connecticut, însă cea din Springfield, Massachusetts avea un elefant adevărat, viu — o femelă, pe care urma s-o vedem.

Să spun că muream de nerăbdare ar însemna să fiu moderată. Am bombardat-o pe mama, ore întregi, cu glume cu elefanți:

Ce e frumos, cenușiu și poartă conduri de cristal? Cenușărelefantul.

De ce au elefanții pielea boțită? Fiindcă nu încap pe masa de călcat.

Cum cobori de pe un elefant? Păi... nu cobori.

De ce au elefanții trompă[1]? Fiindcă ar arăta ciudat dacă ar avea torpedou.

Când am ajuns la zoo, am dat fuga pe alei până ce m-am trezit în fața elefănțicăi Morganetta.

Care nu arăta defel cum îmi închipuisem.

Nu era animalul maiestuos înfățișat de cartonașul Time-Life sau de cărțile pe care le studiasem. Mai întâi că era legată cu un lanț de un bloc imens de beton aflat în centrul țarcului ei, ca să nu se poată duce prea departe. Pe picioarele din spate avea jurituri de la cătușe. Îi lipsea un ochi, iar cu celălalt nu voia să se uite la mine. Eram încă o persoană venită să se zgâiască la ea, în închisoare.

Și mama a fost uluită de starea în care se afla animalul. L-a luat la întrebări pe un îngrijitor, care ne-a zis că Morganetta participase cândva la paradele locale și că știa să facă trucuri, gen concursuri de tras funia cu copiii de la școala din apropiere, dar că la bătrânețe devenise violentă și imprevizibilă. Dacă te apropiai prea mult, te pocnea cu trompa. Ba chiar îi rupsese mâna unui îngrijitor.

Am început să plâng.

Mama m-a băgat în mașină și am plecat înapoi spre casă, o călătorie care dura patru ore, deși nu stătuserăm la grădina zoologică decât zece minute.

— N-o putem ajuta? am întrebat.

Și așa, la nouă ani, am ajuns un apărător al drepturilor elefanților. După un drum la bibliotecă, m-am așezat la masa din bucătărie și i-am scris primarului din Springfield, Massachusetts, cerându-i să-i ofere Morganettei mai mult spațiu și mai multă libertate.

Și primarul nu s-a mulțumit să-mi răspundă pur și simplu. Și-a trimis răspunsul la *The Boston Globe*, care l-a publicat, apoi un reporter a vrut să facă un material despre fetița de nouă ani care-l

convinsese pe primar s-o mute pe Morganetta într-un adăpost mult mai mare, unul destinat inițial bizonilor. Mi s-a acordat un premiu special, de Cetățean Responsabil, la o adunare a școlii. Am fost invitată și la zoo pentru marea inaugurare, să tai panglica roșie alături de primar. În față, blițuri orbitoare, în vreme ce în spatele nostru Morganetta hălăduia prin țarc. De data asta s-a uitat la mine cu ochiul bun. Și mi-am dat seama atunci, am *știut* pur și simplu că încă era nefericită. Lucrurile care se întâmplaseră cu ea — lanțurile și cătușele, cușca și bătăile, poate chiar amintirea momentului când fusese luată din Africa — toate astea încă erau cu ea acolo, în țarcul bizonilor, și ocupau întreg spațiul acela suplimentar.

Ca fapt divers, primarul Dimauro a încercat și după aceea să-i îmbunătățească Morganettei traiul. În 1979, după ce ursul polar al parcului a răposat, instituția s-a închis și Morganetta a fost mutată la grădina zoologică din Los Angeles. Acolo avea o casă mult mai mare. Cu bazin, jucării și doi elefanți mai în vârstă.

Dacă aș fi știut pe-atunci ce știu acum, i-aș fi putut spune primarului că dacă pui elefanții unul lângă celălalt nu înseamnă că neapărat or să și devină prieteni. Elefanții au personalități la fel de distincte ca și oamenii și, așa cum n-ai presupune că două persoane luate la întâmplare vor deveni prieteni apropiați, n-ar trebui nici să presupui că doi elefanți vor stabili o legătură strânsă doar fiindcă sunt amândoi elefanți. Morganetta a continuat să se adâncească în depresie, să slăbească și să se îmbolnăvească. Cam un an după sosirea în L.A., a fost găsită moartă pe fundul bazinului din adăpost.

Morala acestei povești e că uneori poți încerca să faci tot binele de pe lume și tot e ca și cum ai vrea să stingi un incendiu cu un pistol cu apă.

Morala acestei povești e că, indiferent cât am încerca, oricât de mult am vrea... unele povești pur

și simplu nu se termină cu bine.

---

[1] Joc de cuvinte intraductibil: în engleză, cuvântul *trunk* înseamnă atât trompă, cât și portbagaj de mașină. *(N.red.)*

PARTEA I

Cum să explic dimensiunea eroică a bunei mele creșteri? Parcă trupul mi-e umflat, ca un balon, de un băiat răutăcios.

Eram cândva cât un șoim de mare, cât un leu eram; nu elefantul care văd astăzi că sunt.

Îmi atârnă pielea, și stăpânul mă mustră pentru un truc eșuat. L-am repetat toată noaptea în cort, așa că eram

cam somnoros. Lumea mă pune-n legătură cu tristețea și, adesea, cu raționalitatea. Randall Jarrell m-a comparat

cu Wallace Stevens, poetul american. Văd o oarecare asemănare în terținele legănate solemn, însă în mintea mea

mi se pare că aduc mai bine cu Eliot, un european, un bărbat cultivat. Oricine e atât de ceremonios în ținută suferă

uneori de blocaje. Nu-mi plac experimentele spectaculoase cu stat în echilibru, cu mers pe sârmă, cu dansat în două picioare.

Noi, elefanții, suntem imagini ale umilinței. Luați, de pildă, momentul când pornim melancolici către locul unde murim.

Dar știați, cu toate acestea, că elefanții au fost învățați să scrie cu piciorul în colb alfabetul grecesc?

Istoviți de necazuri, ne-ntindem pe spinările noastre imense și-azvârlim cu iarbă spre ceruri — nu-i rugăciune, e mai mult praf în ochi.

Fiindcă nu umilință se vede în ultima noastră călătorie, ci doar amânare. Trupul meu greoi, când se-ntinde pe jos, simte crâncen durerea.

— Dan Chiasson, „Elefantul“

JENNA

Când vine vorba de memorie, mi se pare că-s, cumva, profesionistă la capitolul ăsta. Oi avea eu doar treisprezece ani, dar am studiat problema în felul în care alte puștoaice de vârsta mea devorează reviste de modă. Avem, odată, genul de memorie pe care o ai despre lume, cum știi, de exemplu, că plitele sunt fierbinți și că, dacă umbli iarna pe-afară în picioarele goale, o să te alegi cu degerături. Apoi e ce afli de la simțuri — că holbatul la soare te face să mijești ochii și că râmele nu-s tocmai cel mai gustos fel de mâncare. Mai sunt datele pe care ți le amintești de la orele de istorie și le verși înapoi la teză, fiindcă sunt importante (sau așa mi s-a spus) în marea schemă a universului. După aia sunt detaliile personale pe care le ții minte, ca niște linii urcătoare de pe graficul propriei tale vieți, care nu contează decât pentru tine. Anul trecut, la școală, profa de științe m-a lăsat să fac un studiu independent despre memorie. Majoritatea profilor mă lasă să fac studii independente, fiindcă știu că mă plictisesc la ore și, sinceră să fiu, cred că le e un picuț teamă că știu mai multe decât ei și nu vor să ajungă să recunoască asta.

Prima mea amintire e neclară pe alocuri, ca o poză făcută cu prea mult bliț. Mama ține în mână un vălătuc de vată de zahăr. Duce degetul la buze — *să fie secretul nostru* — apoi rupe o bucățică. După care mi-o lipește de buze și zahărul se dizolvă. Limba mi se încovrigă pe după degetul ei și suge cu putere. *Iswidi*, îmi spune mama. *Dulce.* Nu e biberonul meu; nu e un gust pe care-l cunosc, dar e unul plăcut. Apoi se apleacă și mă pupă pe frunte. *Uswidi*, zice. *Dulceața mea.*

Nu cred că aveam pe-atunci, mai mult de nouă luni.

Asta-i chiar neobișnuit, de fapt, fiindcă majoritatea copiilor au primele amintiri de undeva între doi și cinci ani. Asta nu înseamnă că bebelușii sunt niște amnezici mici — au amintiri cu mult timp înainte de a învăța să folosească limbajul, dar, ciudat lucru, nu le mai pot accesa odată ce încep să vorbească. Poate că motivul pentru care îmi amintesc de episodul cu vata de zahăr e că mama vorbea Xhosa, care nu e limba noastră maternă, ci o limbă pe care o învățase când lucrase la doctorat, în Africa de Sud. Sau poate că motivul pentru care am amintirea asta lipsită de orice context e un târg pe care l-a făcut creierul meu — fiindcă *nu-mi pot aminti* nicicum ceva ce vreau cu disperare să-mi amintesc: amănunte din noaptea în care a dispărut mama.

Mama era om de știință și o perioadă a studiat chiar și memoria. Făceam parte din studiile ei în domeniul stresului posttraumatic și al elefanților. Știți vechea zicală, cu elefanții care nu uită niciodată? Ei bine, e demonstrat științific. Aș putea să vă ofer toate datele mamei, dacă vreți dovada. Practic le-am memorat — nu e o glumă. Cercetările ei, publicate oficial, arătau că amintirile sunt legate de emoții puternice și că momentele negative sunt ca un soi de marker permanent cu care mâzgălești pe peretele creierului. Însă există o linie subțire de demarcație între un moment negativ și unul traumatic. Momentele negative ajung să fie ținute minte. Cele traumatice sunt uitate ori alterate în așa fel încât devin de nerecunoscut. Sau se transformă în marele, pâclosul și albiciosul *nimic* pe care-l obțin în minte ori de câte ori încerc să mă concentrez asupra acelei nopți.

Iată ce știu:

1. Aveam trei ani.

2. Mama a fost găsită pe terenul refugiului, inconștientă, cam la un kilometru jumătate sud de un cadavru. Asta era scris în raportul poliției. A fost dusă la spital.

3. Eu nu apar în rapoartele poliției. După aceea bunica m-a luat la ea, fiindcă tata reacționase extrem la vestea că un îngrijitor de elefanți e mort, iar soția sa e în stare de inconștiență.

4. La un moment dat, înainte de venirea zorilor, mama și-a recăpătat cunoștința și a dispărut din spital fără s-o observe plecând cineva din personalul medical.

5. N-am mai văzut-o de atunci.

Uneori mi se pare că viața mea e ca și cum două vagoane de tren s-ar fi alăturat în momentul dispariției mamei — însă când încerc să văd cum sunt prinse unul de celălalt, vine o zgâlțâitură care-mi împinge înapoi capul, brusc. Știu că eram cândva o fată cu păr blond-roșcat, care zburda neobosită, ca o sălbăticiune, în vreme ce mama își lua nesfârșite notițe despre elefanți. Acum sunt o puștoaică prea serioasă pentru vârsta ei și prea isteață ca să-i fie bine. Și, totuși, oricât de impresionantă aș fi la capitolul statistici științifice, eșuez jalnic când vine vorba despre date privind viața reală, ca, de pildă, informația că Wanelo e un website și nu o trupă nouă, la modă. Dacă clasa a opta e un microcosmos al ierarhiei sociale a adolescentului uman (iar pentru mama trebuie să fi fost cu siguranță), atunci recitarea a cincizeci de nume de turme de elefanți din Tuli Block, Botswana, nu poate concura cu identificarea tuturor membrilor trupei One Direction.

Și nu-i vorba că nu-mi găsesc locul la școală fiindcă aș fi singurul copil fără mamă. Sunt o mulțime de copii care n-au părinți, care nu vorbesc despre părinți sau ai căror părinți trăiesc acum cu soți și soții noi, cu copii noi. Dar nu prea am, totuși, prieteni la școală. Stau în cantină, la prânz, într-un capăt al mesei, mâncând ce mi-a pus la pachet bunica, în vreme ce fetele populare — care, mi-e martor Dumnezeu, își zic Țurțurii —

trăncănesc despre cum or să se facă ele mari și-or să lucreze pentru OPI, și-or să inventeze nuanțe de ojă bazate pe filme celebre — Cincizeci de Umbre de Roșu, Verde Avatar. Poate să fi încercat să intru în vorbă o dată sau de două ori, dar, când o fac, se uită de parcă le pute ceva, strâmbă din năsucurile lor în vânt și-și văd de discuția de dinainte. N-aș putea spune că-s devastată de felul în care mă ignoră. Cred că am lucruri mai importante în minte.

Din cealaltă parte, amintirile dispariției mamei sunt la fel de incoerente. Îți pot povesti despre noul meu dormitor din casa bunicii, care avea un pat mare, de adult — primul pentru mine. Pe noptieră era un coșuleț împletit, umplut inexplicabil cu pliculețe de Sweet'N Low, cu toate că nu exista nicio cafetieră prin preajmă. Seară de seară, înainte să învăț să număr chiar, mă uitam în coșuleț, să mă asigur că încă mai erau acolo. Fac asta și acum.

Pot spune despre cum era, la început, să-l vizitez pe tata. Holurile de la Hartwick House miroseau a amoniac și a pipi și, chiar și când buni mă îndemna să vorbesc cu el și mă suiam pe pat, tremurând la gândul de a fi atât de aproape de cineva pe care-l recunoșteam, dar fără să-l cunosc defel, tata nu vorbea și nu se mișca. Pot să descriu cum i se prelingeau lacrimi din ochi, ca și cum ar fi fost un fenomen natural și firesc, în felul în care „transpiră" o doză de cola rece într-o zi de vară.

Îmi amintesc coșmarurile pe care le aveam, care nu erau tocmai coșmaruri, ci doar mă trezeam dintr-un somn adânc, părându-mi-se că aud trâmbițatul puternic al Maurei. Chiar și după ce buni venea în fugă în camera mea și mă liniștea, asigurându-mă că elefănțica matriarhă locuia acum la sute de mile distanță, într-un refugiu nou din Tennessee, aveam senzația sâcâitoare că Maura încerca să-mi spună ceva și că, dacă i-aș fi vorbit limba cum știa mama să i-o vorbească, aș fi înțeles.

Nu mi-au rămas de la mama decât cercetările ei. Îi răsfoiesc cu nesaț jurnalele, fiindcă știu că într-o bună zi cuvintele se vor reașeza singure pe o pagină și-mi vor arăta drumul spre ea. M-a învățat, chiar și în lipsă, că orice studiu științific de calitate începe cu o ipoteză, adică o bănuială deghizată în vocabular fițos. Și bănuiala mea e așa: nu m-ar fi părăsit niciodată, nu cu voia ei.

O să dovedesc asta, chiar dac-o să fie ultimul lucru pe care-o să-l fac vreodată.

Când mă trezesc, o găsesc pe Gertie așternută peste piciorul meu, un uriaș câine-covor. Tresare, alergând după ceva ce vede doar ea, în vis.

Știu cum *se simte*.

Încerc să mă dau jos din pat fără s-o trezesc, dar se ridică imediat și latră la ușa închisă a camerei mele.

— Liniștește-te, zic, afundându-mi degetele în blana groasă de pe ceafa ei.

Mă linge pe obraji, dar nu se relaxează defel. Stă cu ochii pe ușă, ca și cum ar putea să vadă ce se află de cealaltă parte.

Lucru care, dat fiind planul pe care mi l-am făcut pe ziua de azi, e destul de ironic.

Gertie sare de pe pat, dând din coadă și lovind peretele. Deschid ușa și-o las să se năpustească jos pe scări, unde bunica o să-i dea drumul afară, o s-o hrănească și o să înceapă să-mi pregătească micul dejun.

Gertie a ajuns în casa bunicii la un an după mine. Înainte de asta locuise într-un refugiu și era cea mai bună prietenă a unui elefant pe nume Syrah. Fiecare zi și-o petrecuse lângă Syrah; când s-a îmbolnăvit Gertie, Syrah a stat lângă ea s-o păzească, mângâind-o cu trompa. Nu era prima poveste cu un câine și-un elefant care se atașează unul de celălalt, însă a ajuns o istorie legendară, despre care s-au scris cărți pentru copii și care a apărut la știri. Un fotograf faimos a realizat chiar un calendar cu prietenii neobișnuite între animale

și-a ales-o pe Gertie Miss Iulie. Așa că, după ce Syrah a fost trimisă în altă parte la închiderea refugiului, Gertie a ajuns la fel de abandonată ca mine. Nimeni n-a știut, câteva luni, ce se alesese de ea. Și-apoi într-o zi, bunica s-a trezit la ușă cu un agent de la serviciul de recuperare a animalelor, care-a întrebat-o dacă știe ceva despre câinele ăla, care fusese găsit prin preajmă. Gertie rămăsese cu zgarda, pe care avea brodat numele. Era slabă și plină de purici, însă a început să mă lingă pe față. Bunica a lăsat-o pe Gertie să stea la noi, gândindu-se probabil că o să mă ajute să mă împac cu situația.

Dacă tot e să o spun pe-a dreaptă — păi... în cazul ăsta să știți că n-a funcționat. Mereu am fost singuratică de fel și niciodată n-am simțit că aparțin de locul ăsta. Sunt ca femeile care o citesc pe Jane Austin ca niște obsedate și încă speră că domnul Darcy o să le apară la ușă. Sau precum cei care pun în scenă Războiul de Secesiune și răcnesc unii la alții pe câmpuri de bătălie care sunt, acum, terenuri de baseball și au bănci pe margine. Sunt prințesa din turnul de fildeș, doar că fiecare cărămidă e făcută din istorie, iar închisoarea mi-am construit-o singură.

Am avut *o* prietenă la școală, la un moment dat, care înțelegea cumva. Chatham Clarke era singura persoană căreia i-am povestit despre mama și despre cum aveam de gând s-o găsesc. Chatham stătea cu mătușa ei fiindcă maică-sa era dependentă de droguri și intrase la pușcărie; pe taică-său nu-l întâlnise niciodată.

— E nobil, mi-a zis Chatham, cât de mult vrei să-ți vezi mama.

Când am întrebat-o ce voia să zică, mi-a povestit că o dată mătușa o luase cu ea la închisoare, unde-și executa pedeapsa mama ei; cum se îmbrăcase într-o fustă plisată și-și pusese niște pantofi negri de lac. Însă maică-sa era cenușie la față și fără viață, cu ochi morți și dinții

mâncați de la metadonă, iar Chatham a zis că, deși mama ei spusese că ar fi vrut să o îmbrățișeze, nicicând ea nu fusese mai bucuroasă pentru ceva decât pentru zidul de plastic ce se afla între ele, în cabina pentru vizite. Și nu s-a mai întors acolo vreodată.

Chatham era folositoare în multe feluri — a mers cu mine să-mi cumpăr primul meu sutien, fiindcă bunica nu se gândise la problema ascunderii unor sâni inexistenți și (cum zicea Chatham) nicio persoană cu vârsta de peste zece ani nevoită să se schimbe într-un vestiar școlar n-ar trebui să-și lase „fetele“ de capul lor. Îmi trimitea bilețele la ora de engleză, desene grosolane și caricaturale ale profei noastre, care folosea prea mult autobronzant și mirosea a pisici. Mergeam de mână pe holurile școlii; orice savant care studiază viața sălbatică îți poate spune că e mai simplu de supraviețuit în doi decât de unul singur.

Într-o dimineață, Chatham n-a mai venit la școală. Când am sunat acasă la ea, n-a răspuns nimeni. Am luat bicicleta și-am pedalat până acolo: lângă casă era un panou cu „De vânzare“. Nu mi-a venit a crede că ar fi putut să plece așa, fără să spună o vorbă, mai ales că știa că tocmai asta mă băgase în sperieți când cu dispariția mamei, însă, pe măsură ce treceau zilele, îmi venea tot mai greu să-i găsesc scuze. A trecut o săptămână, apoi două. Când am început să nu-mi mai fac temele și să pic testele, chestie care nu-mi stătea deloc în obicei, am fost convocată în biroul psihologei școlii. Doamna Sugarman avea o mie de ani și ținea în birou păpușele, pentru ca acei copii cărora le venea prea greu din cauza traumelor ca să rostească cuvântul *vagin* să o poată face și presupun că avea un întreg teatru de păpuși ca să arate cum fuseseră atinși în moduri nepotrivite. În orice caz, nu credeam că doamna Sugarman ar putea să mă ajute nici măcar să trec strada, darmite

să mă facă să trec peste o prietenie distrusă. Când m-a întrebat ce credeam că se întâmplase cu Chatham, am zis că presupuneam că fusese Ridicată la Ceruri. Și că eu rămăsesem de izbeliște.

N-ar fi fost pentru prima oară.

Doamna Sugarman nu m-a mai chemat în biroul ei; dacă până atunci eram socotită cam ciudățică, de-atunci înainte am fost considerată de-o dubioșenie de nedescris.

Bunica a fost uluită de dispariția lui Chatham.

— Fără să-ți spună? a zis la cină. Nu așa te porți cu un prieten.

N-am știut cum să-i explic că, tot timpul cât îmi fusese Chatham tovarășă, mă cam așteptasem la asta. Când cineva te părăsește odată, te aștepți ca asta să se repete. În cele din urmă ajungi să nu te mai apropii de oameni prea mult, ca să nu-i lași să devină importanți pentru tine, fiindcă așa nu mai bagi de seamă când ies din universul tău. Știu că sună incredibil de deprimant pentru o fată de treisprezece ani, dar e ceva mai bine decât să fii silită să accepți că numitorul comun ești *tu.*

Poate că n-o să-mi pot întrevedea viitorul, dar, la naiba, sunt sigură că vreau să-ncerc să-mi deslușesc trecutul.

Așa că am un ritual matinal. Unii beau cafea și citesc ziarul; alții se uită pe Facebook; alții își întind părul cu placa sau fac o sută de flotări. Eu mă îmbrac și mă duc la computer. Stau mult pe internet, mai ales pe www.Nam.Us.gov, site-ul oficial al Departamentului de Justiție dedicat persoanelor dispărute și neidentificate. Verific la repezeală baza de date cu Persoane Neidentificate, să mă asigur că niciun legist n-a introdus informații noi despre o Jane Doe decedată. Apoi verific la Persoane Nerevendicate, caut noutățile de pe toate listele cu persoane decedate, dar care nu au rude. În cele din urmă intru pe Persoane Dispărute și mă duc direct la datele mamei.

Status: dispărută

Prenume: Alice
Nume înainte de căsătorie: Kingston
Nume de familie: Metcalf
Poreclă/Alias: Niciuna
Văzută ultima oară: 16 iulie 2004, 11:45 pm
Vârsta la momentul dispariției: 36
Vârstă actuală: 46
Rasă:Albă
Sex: feminin
Înălțime:1,65 metri
Greutate: 60 de kilograme
Oraș: Boone
Stat: New Hampshire (NH)
Circumstanțe: Alice Metcalf era naturalistă și cercetătoare la Refugiul de Elefanți New England. A fost găsită inconștientă în seara zilei de 16 iulie 2004, la aproximativ 10:00 pm, la o milă sud de corpul unei angajate a refugiului, care fusese strivită de un elefant. După internarea sa la spitalul Mercy United din Boone Heights, NH, Alice și-a recăpătat cunoștința cam pe la unsprezece noaptea. A fost văzută ultima oară de o asistentă care i-a verificat starea la douăsprezece fără un sfert noaptea.

Nu s-a schimbat nimic în profilul ei. Știu asta, fiindcă eu sunt cea care l-a scris.

Mai este o pagină despre culoarea părului mamei (roșcat) și a ochilor (verzi); cu rubrici despre cicatrice, diformități, tatuaje sau proteze după care ar putea fi identificată (nu are). Este o pagină unde ar trebui descrise hainele pe care le purta în seara dispariției, însă a trebuit să o las necompletată, fiindcă nu știam. Este o pagină goală despre posibile metode de transport, alta despre fișe dentare și una pentru mostre de ADN. E și o fotografie a ei, scanată după singura poză din casă pe care bunica n-a dus-o în pod — un prim-plan cu mama ținându-mă pe mine în brațe, în fața elefănțicăi Maura.

Apoi mai e o pagină cu date de contact ale polițiștilor. Unul, Donny Boylan, a ieșit la pensie, s-a mutat în Florida și are Alzheimer (ai fi uimit să știi câte se pot afla de pe Google). Celălalt, Virgil Stanhope, apare într-un comunicat de presă al poliției că a fost promovat detectiv la o ceremonie ținută pe treisprezece octombrie 2004. Știu, din amușinările mele digitale, că nu mai lucrează la Poliția din Boone. În afară de asta, pare să fi dispărut de pe fața pământului.

Și nu-i un lucru atât de neobișnuit cât ai crede.

Sunt familii întregi ale căror cămine au fost abandonate cu televizoarele deschise, cu sonorul tare, cu ceainicul fierbând, cu jucăriile răspândite pe dușumea; familii ale căror mașini au fost găsite în parcări goale, scufundate prin iazuri, fără ca, totuși, să se descopere și vreun cadavru. Există studente care au dispărut după ce și-au scris numărul de telefon pe un șervețel și l-au dat cuiva într-un bar. Bunici care au ieșit la plimbare prin pădure și nu s-a mai auzit de ei. Bebeluși care au fost sărutați de noapte bună în pătuțurile lor, și care în zori n-au mai fost găsiți. Mame care și-au făcut lista de cumpărături, s-au suit în mașină, dar nu s-au mai întors niciodată de la supermarket.

— Jenna! mă întrerupe vocea bunicii. Eu nu țin restaurant aici, să știi.

Închid computerul și ies din dormitor. Gândindu-mă mai bine, bag mâna în sertarul cu lenjerie și scot din el o eșarfă albastră, delicată. Nu se potrivește defel cu pantalonii mei scurți de blugi și tricoul fără mâneci, dar mi-o înfășor pe după gât și dau fuga la parter, unde mă sui pe unul dintre scaunele înalte din fața blatului din bucătărie.

— Am și alte treburi de făcut decât să te-aștept să-ți miști fundul încoace, zice bunica, stând cu spatele la mine și răsucind o clătită în tigaie.

Bunica mea nu-i ca bunicile de la televizor, un înger drăgăstos, cu părul alb. Lucrează ca taxator la serviciul local de parcări și pot să număr pe

degetele de la o mână dățile în care am văzut-o zâmbind.

Aș vrea să pot vorbi cu ea despre mama. Are, totuși, toate amintirile care îmi lipsesc, fiindcă a stat cu mama timp de optsprezece ani în timp ce eu, pe de altă parte, doar trei ani amărâți. Aș vrea să am genul de mamaie care să-mi arate poze cu mama mea cea dispărută de când era mică, sau să facă tort de ziua ei în loc să mă îndemne să-mi închid sentimentele într-o cutiuță.

Nu mă-nțelege greșit, îmi iubesc bunica. Vine să mă asculte cântând în corul școlii și-mi face mâncare vegetariană, cu toate că ei îi place carnea; mă lasă să văd filme interzise minorilor sub șaisprezece ani fiindcă (după cum spunea) nu-i nimic în ele care să nu se vadă și pe culoarele școlii, în pauze. O iubesc pe bunica. Doar că nu-i mama.

Minciuna pe care i-am spus-o astăzi lui buni e că o să am grijă de copilul unuia dintre profii mei preferați, domnul Allen, cu care am făcut mate într-a șaptea. Pe băiețel îl cheamă Carter, dar eu îi spun Contraceptiv, fiindcă e cel mai bun argument împotriva procreării.

E copilașul cel mai urâțel pe care l-am văzut vreodată. Are o căpățână enormă și, când se uită la mine, am senzația că-mi poate citi gândurile.

Bunica se răsucește pe călcâie, cu clătitele în echilibru pe o spatulă și încremenește când vede eșarfa de la gâtul meu. E drept că nu se asortează, dar nu de aceea strânge bunica din buze. Clatină din cap dezaprobator și izbește cu spatula în farfuria mea când îmi pune mâncarea.

— Am simțit nevoia să port un accesoriu, o mint.

Bunica nu vorbește despre mama. În vreme ce eu sunt pustiită pe dinăuntru fiindcă a dispărut, bunica clocotește de furie. N-o poate ierta pe mama că a plecat — dacă asta s-a întâmplat — și

alternativa n-o poate accepta — că mama nu se mai poate întoarce fiindcă a murit.

— Carter, zice bunica, schimbând subiectul cu iscusință. E copilașul ăla care arată ca o vânătă?

— Nu tot, doar fruntea, lămuresc eu. Ultima oară când am stat cu el a urlat trei ore neîntrerupt.

— Ia-ți dopuri pentru urechi, sugerează bunica. Ajungi acasă la cină?

— Nu-s sigură. Dar ne vedem mai încolo.

Îi spun asta de fiecare dată când pleacă. I-o spun fiindcă asta simțim amândouă nevoia să auzim. Bunica pune tigaia în chiuvetă și-și ia geanta.

— Nu uita s-o scoți afară pe Gertie înainte să pleci, mă instruiește și are grijă ca, trecând pe lângă mine, să nu se uite nici la mine și nici la eșarfa mamei.

Am început s-o caut pe mama în mod activ când aveam unsprezece ani. Și înainte îi simțisem lipsa, dar nu știam ce să fac în privința asta. Bunica nu voia nici să audă, iar tata — din ce știam — n-o declarase niciodată pe mama dispărută, fiindcă era într-o stare catatonică, într-un spital de psihiatrie, când s-a întâmplat totul. Am tras de el de câteva ori, dar, fiindcă asta declanșa de obicei alte recăderi, am încetat să mai aduc vorba.

Apoi într-o zi, când așteptam să intru la dentist, am citit un articol în revista *People* despre un puști de șaisprezece ani care a reușit să redeschidă cazul de omor nerezolvat al mamei sale, făcând ca, până la urmă, ucigașul să fie adus în fața justiției. Am început să mă gândesc că puteam compensa lipsa de resurse și bani prin simplă perseverență și, chiar în acea după-amiază, am decis să încerc. Adevărat, putea să fie o fundătură, dar nimeni altcineva nu reușise să dea de mama. Pe de altă parte, nimeni n-o căutase cu încrâncenarea cu care aveam eu de gând s-o caut.

În principiu, am fost tratată cu nepăsare ori cu compătimire de către cei pe care i-am abordat. Departamentul de Poliție din Boone a refuzat să

mă ajute, fiindcă: a) eram minoră și n-aveam consimțământul tutorelui meu; b) urmele dispariției mamei erau vechi de mai bine de zece ani; și c) în ce-i privea, erau convinși că omorul ce avea legătură cu dispariția sa fusese rezolvat — catalogat ca moarte accidentală. Refugiul de Elefanți New England, firește, fusese desființat, așa că singura persoană care mi-ar fi putut spune mai multe despre ce se întâmplase cu îngrijitoarea moartă — tata, adică — nu era în stare nici măcar să-și pronunțe ca lumea numele ori să zică în ce zi a săptămânii ne aflam, darmite să dea detalii despre incidentul ce-i provocase criza psihotică.

Am decis deci să rezolv problema pe cont propriu. Am încercat să angajez un detectiv particular, însă mi-am dat iute seama că, spre deosebire de avocați, detectivii nu lucrează *pro bono*. Atunci am început s-o fac pe bona copiilor profesorilor, plănuind să strâng până la sfârșitul verii bani suficienți ca să conving pe cineva să-ncerce măcar. După care am inițiat procesul de transformare a propriei mele persoane în anchetator.

Aproape orice căutare online a unei persoane dispărute cu programe specializate costă bani și necesită un card de credit; eu nu aveam nici una, nici alta. Am izbutit totuși să descopăr o carte de autodezvoltare, *Deci ai vrea să fii detectiv particular?* la un talcioc și am petrecut câteva zile memorizând informațiile din capitolul: „Cum să-i găsim pe cei pierduți“.

Potrivit cărții cu pricina, sunt trei tipuri de Persoane Dispărute:

> 1. Persoane care n-au dispărut de fapt, ci au vieți și prieteni printre care tu nu te numeri. În categoria asta intră foștii iubiți și colegul de cameră de la facultate, cu care nu ai păstrat legătura.
>
> 2. Persoane care n-au dispărut de fapt, însă nu vor să fie găsite. Tații care nu-și plătesc pensia alimentară și martorii din procesele cu mafioți, de pildă.

3. Toți ceilalți. Cum ar fi cei fugiți de-acasă și copiii de pe cutiile de lapte, care-s răpiți de demenți cu dube albe fără geamuri.

Motivul principal pentru care detectivii pot găsi pe cineva anume e că o groază de oameni știu exact pe unde-și face veacul Persoana Dispărută. Tu, pur și simplu, nu te afli printre ei și trebuie să găsești pe cineva care *se află*.

Oamenii care dispar au motivele lor. Poate că au fraudat vreo companie de asigurări sau se ascund de poliție. Poate că au decis să înceapă o viață nouă. Poate-s vârâți în datorii până-n gât. Poate au vreun secret despre care nu vor să se afle. Potrivit cărții *Deci vrei să fii detectiv particular?,* prima întrebare pe care trebuie să ți-o pui este: Dorește persoana în cauză să fie găsită?

Trebuie să recunosc, nu știu dacă chiar aș vrea să aflu răspunsul. Dacă mama a plecat de bună voie, poate că nu ar trebui decât să afle că încă o mai caut — că, după un deceniu, n-am uitat-o încă — ca să se întoarcă la mine. Mă gândesc uneori că mi-ar fi mai ușor dacă aș afla că mama a murit acum zece ani decât să aud că trăiește, dar a ales să nu se întoarcă.

Cartea mai zicea că găsitul celor pierduți e ca și cum ai avea de descifrat un rebus. Ai toate cuvintele și încerci să le pui în ordinea corectă ca să obții o adresă. Adunarea datelor este arma detectivului particular, iar informațiile îi sunt prietenele. Nume, date de naștere, codul numeric personal. Școli frecventate. Serviciu militar, slujbe avute, prieteni și rude cunoscute. Cu cât îți arunci mai departe plasa, cu atât cresc șansele să dai peste cineva care a avut o discuție cu Persoana Dispărută despre locul unde ar vrea să-și petreacă vacanța sau ce serviciu i-ar plăcea.

Și ce faci cu datele? Ei bine, le folosești pentru a elimina chestii de pe listă. Prima căutare pe net pe care am făcut-o, când aveam unsprezece ani, a fost

să accesez baza de date unde sunt listați cei decedați și să verific dacă mama apărea acolo.

Nu apărea, însă asta nu-mi spune suficient. Putea fi în viață, putea să aibă o altă identitate. Putea fi moartă și neidentificată, o Jane Doe.

Nu apărea pe Facebook ori Tweeter, nici pe classmates.com ori pe rețeaua foștilor absolvenți de la Vassar, unde făcuse facultatea. Dar, pe de altă parte, mama fusese întotdeauna atât de absorbită de munca și de elefanții ei, încât chiar nu credeam să fi avut timp de pierdut cu asemenea fleacuri.

Existau 367 de Alice Metcalf în cartea de telefon online. Sunam la câte două–trei numere pe săptămână, ca să n-o apuce pandaliile pe bunica la vederea facturilor cu costuri adiționale pentru convorbiri la distanță. Am lăsat o mulțime de mesaje. O doamnă foarte de treabă din Montana voia să se roage pentru mama, o altă femeie, care lucra ca producător la un post de știri din L.A., a promis să-i prezinte șefului povestea, pentru un eventual reportaj, însă niciuna dintre persoanele pe care le-am sunat nu era mama.

În carte erau și alte sugestii: căutarea în bazele de date ale închisorilor, în solicitările pentru brevete și mărci înregistrate, ba chiar și în date genealogice de la Biserica lui Iisus Hristos a Sfinților de pe Urmă. Când am încercat astea, n-am obținut niciun rezultat. Când am scris pe Google „Alice Metcalf“, am obținut prea multe — mai bine de 1,6 milioane. Am limitat deci căutarea la „Alice Kingston Metcalf Elefant Doliu“ și am obținut o listă cu toate cercetările ei academice, majoritatea făcute înainte de 2004.

Pe a șaisprezecea pagină din cele afișate la căutarea pe Google, totuși, apărea un articol, într-un blog online de psihologie, dedicat proceselor de doliu din lumea animalelor. În al treilea paragraf, Alice Metcalf era citată cu afirmația: „Este egoist să crezi că oamenii ar avea un monopol asupra jelitului. Există numeroase dovezi că elefanții

deplâng pierderea celor pe care îi iubesc“. Era un lucru neînsemnat, nicidecum remarcabil, ceva ce zisese de o sută de ori înainte, în alte ziare și publicații științifice.

Însă acea postare din blog provenea din 2006.

La doi ani de la dispariția ei.

Cu toate că am căutat pe internet vreme de un an, altă probă a existenței mamei n-am mai găsit. Nu știu dacă data ce apărea pe articolul online era sau nu o greșeală de ortografie, dacă o citaseră pe mama cu ce spusese cu niște ani înainte ori dacă mama — care părea bine-mersi în 2006 — e bine-mersi și acum.

Știu numai că am găsit asta, și e un început.

* * *

În acest spirit al căutatului până-n pânzele albe, nu mi-am limitat cercetările la sfaturile din *Deci vrei să fii detectiv particular?* Am postat pe lista oficială cu persoane dispărute. M-am oferit odată, la un carnaval, să fiu subiectul unui hipnotizator în fața unei adunături de oameni care mâncau cârnați pe băț și cepe coapte, sperând că acesta avea să-mi descătușeze amintirile blocate, însă omul nu mi-a zis decât că, într-o altă viață, am fost fată în casă la palatul unui duce. M-am dus la un seminar gratuit despre visatul lucid, care s-a ținut la bibliotecă, crezând că aș putea să transfer unele dintre abilitățile acelea către mintea-mi ce se încăpățâna să rămână încuiată, însă s-a dovedit a fi doar o chestie despre ținut jurnale și nu prea mare lucru în rest.

Azi, pentru întâia oară, mă duc la un medium.

Sunt niște motive pentru care n-am făcut asta până acum. Mai întâi, că n-am avut suficienți bani. În al doilea rând, n-am știut unde să găsesc unul cu bună reputație. În al treilea, nu e o chestie foarte științifică, iar dacă mama m-a învățat ceva *in absentia*, a fost să am încredere în date și informații reale, verificabile. Doar că acum două

zile, când făceam ordine prin agendele mamei, a căzut un semn de carte dintr-una.

Nu era, de fapt, tocmai un semn de carte. Era o bancnotă de un dolar din care fusese făcut un origami sub formă de elefant.

Deodată, mi-am amintit-o pe mama cu o bancnotă în mână, împăturind-o și îndoind-o, sucind-o și învârtind-o până ce m-am oprit din plânsul de bebeluș și am început să mă holbez, fascinată, la jucăria mititică pe care mi-o făcuse.

Am atins elefantul cel mititel ca și cum m-aș fi așteptat să dispară într-un vălătuc de fum. Apoi privirile mi-au căzut pe pagina deschisă a jurnalului, pe un paragraf distinct, ce îmi sărea în ochi de parcă ar fi fost scris cu litere fosforescente:

> *„Mereu mă aleg cu mutre ciudate din partea colegilor când le spun că 2–3 procente din ceea ce studiază, indiferent de obiectul de studiu, pur și simplu nu se poate explica — procentele se pot datora magiei, extratereștrilor sau unei variații întâmplătoare, și niciuna dintre acestea nu poate fi cu siguranță eliminată din ecuație. Dacă am fi onești ca oameni de știință..., ar trebui să admitem că ar putea exista niște lucruri pe care n-ar trebui să le cunoaștem.“*

Am luat asta ca pe un semn.

Oricine de pe planeta asta s-ar fi uitat mai degrabă la o capodoperă a împăturirii hârtiei decât la bucata originală de hârtie neîmpăturită, însă nu era și cazul meu. Eu trebuia s-o iau de la început. Așa că am petrecut ore întregi desfăcând cu delicatețe lucrul manual al mamei, prefăcându-mă că-i pot simți încă, pe bancnotă, căldura degetelor. Am luat-o pas cu pas, ca și cum făceam o operație chirurgicală, până ce am putut să reîmpăturesc dolarul cum o făcuse ea; până ce am obținut o mică turmă de șase elefanți pe birou. Am continuat să mă testez toată ziua, ca să mă asigur că nu uitasem și, ori de câte ori reușeam, mă îmbujoram de mândrie. În noaptea aceea am adormit închipuindu-mi un episod dramatic, un moment

culminant al unui film, când îmi găseam în fine mama dispărută, iar ea nu mă recunoștea până-n momentul în care eu făceam un elefant dintr-o bancnotă de un dolar acolo pe loc, sub ochii ei. Și atunci mă îmbrățișa. Și nu-mi mai dădea drumul.

Ai fi surprins să știi câți mediumi apar în cartea de telefon locală. Ghizii New Age, Povețe Clarvăzătoare de la Laurel, Preoteasa Păgână Cititoare în Cărți de Tarot, Ghicitoarea Kate Kimmel, Înălțarea Phoenixului — Sfaturi pentru Iubire, Bogăție și Prosperitate.

A Doua Vedere a lui Serenity, strada Cumberland, Boone.

Serenity n-avea o reclamă mare sau un număr de telefon dedicat, ori nume de familie, însă puteam ajunge la ea cu bicicleta și era singura care promitea o ședință de dat în cărți la prețul chilipir de zece dolari.

Strada Cumberland e într-o parte a orașului de care bunica mi-a zis întotdeauna să mă țin departe. E propriu-zis o alee cu un magazin universal falit, cu scânduri bătute peste geamuri și cu o hrubă de bar. Pe trotuar sunt două plăci de lemn, una care face reclamă la băuturi la doi dolari dușca înainte de ora cinci după-amiază și alta pe care scrie Tarot, 10 dolari, 14R.

Ce-i aia 14R? O limită de vârstă? O măsură la sutien?

Nu-mi pică bine să-mi las bicla pe stradă, de vreme ce n-am cu ce s-o leg — la școală, sau pe Strada Mare, sau pe unde mai umblu eu nu trebuie niciodată s-o leg — așa c-o îndes pe coridorul din dreapta intrării în bar și-o trag sus pe scări, unde pute a bere și-a sudoare. La capătul șirului de trepte e un hol mic. Pe-o ușă se vede 14R și are un semn în față: SERENITY, GHICIT ÎN CĂRȚI.

Pereții holului sunt acoperiți cu un tapet ce imită catifeaua, care se cojește. Pe tavan se lăbărțează pete galbene și totul miroase prea tare a amestec de mirodenii și petale de trandafir. O masă laterală,

șubredă, are sub picior o carte de telefoane, pentru echilibru. Pe ea e un vas de porțelan plin cu cărți de vizită: SERENITY JONES, MEDIUM.

Nu prea încăpem, eu și bicla, în holul cel micuț. O sucesc într-un semicerc rigid, încercând s-o sprijin de perete.

Aud vocile înfundate a două femei, de partea cealaltă a ușii. Nu-s sigură dacă ar trebui să bat, s-o anunț pe Serenity că-s aici. Îmi dau seama apoi că, dacă se pricepe la treaba asta, ar trebui să știe deja.

Tușesc totuși, pentru orice eventualitate. Tușesc tare.

Cu cadrul bicicletei ținut în echilibru pe șold, lipesc urechea de ușă.

Te tulbură o decizie foarte importantă.

Un icnet, apoi cealaltă voce. *De unde ai știut?*

Ai îndoieli mari dacă ce-o să decizi o să fie alegerea corectă.

Vocea cealaltă; iar: *A fost așa de greu în ultimul timp, fără Bert.*

E aici acum. Și vrea să știi că poți să ai încredere-n tine însăți.

O pauză.

Nu sună deloc a Bert.

Sigur că nu. Era altcineva *care îți poartă de grijă.*

Mătușica Louise?

Da! Spune că ai fost mereu preferata ei.

Nu mă mai pot abține și pufnesc în râs. *Hai că ai dres-o, Serenity*, îmi zic.

Poate că m-a auzit râzând, fiindcă de cealaltă parte a ușii nu se mai aude o vorbă. Mă dau mai aproape să aud mai bine și deranjez echilibrul bicicletei. Împleticindu-mă ca să mă țin pe picioare, calc pe eșarfa mamei, care se desfăcuse. Bicla — cu mine cu tot — se izbește de măsuță, iar castronașul cade pe jos și se face zob.

Ușa se deschide cu o smucitură; ridic ochii de unde m-am ghemuit, în covrigul cadrului,

încercând să adun cioburile.

— Da' ce se-ntâmplă aici?

Serenity Jones e înaltă, cu un vârtej de păr ca o vată de zahăr roz, ridicat sus pe țeastă. Rujul i se asortează cu coafura. Am senzația ciudată că ne-am mai întâlnit.

— Tu ești Serenity?

— Cine întreabă?

— N-ar trebui să *știi?*

— Sunt prescientă, nu omniscientă. Dacă aș fi omniscientă, aici ar fi Park Avenue și aș avea bănuți puși deoparte, la o bancă din insulele Cayman.

Vocea îi sună extrem de uzat, ca o canapea cu arcurile stricate. Apoi observă cioburile de porțelan din mâna mea.

— *Serios* acuma! Era bolul de dat în bobi al bunică-mii!

Habar n-am ce-i ăla bol de dat în bobi. Știu doar că am încurcat-o.

— Îmi pare rău. A fost din greșeală...

— Ai idee cât de vechi era? E moștenire de familie! Mulțumesc Pruncului Iisus că nu mai trăiește mama, să vadă una ca asta.

Apucă cioburile, încercând să le pună laolaltă, ca și cum s-ar putea lipi ca prin minune.

— Aș putea să-ncerc să-l repar...

— Dacă nu ești vreun magician, nu prea văd cum. Mama *și* bunica se răsucesc în morminte acuma, și asta numai fiindcă n-ai nici măcar bunul simț pe care Dumnezeu l-a dat și unei nevăstuici.

— Dacă era așa de valoros, de ce l-ai lăsat să stea aici, la intrare?

— Dar *tu* de ce-ai venit cu bicicleta într-o odaie cât un dulap?

— M-am gândit că o să mi-o fure dacă o las pe coridor, zic ridicându-mă în picioare. Uite, o să plătesc castronașul.

— Scumpo, banii tăi din vândut prăjiturele din ușă-n ușă n-o să acopere costul unei piese vechi

din 1858.

— Nu vând prăjiturele, îi zic. Am venit pentru o ședință de ghicit.

Asta îi taie avântul.

— Nu lucrez cu copii.

Nu *vrei* sau *nu poți*?

— Sunt mai mare decât par, zic.

Și e un fapt. Toată lumea crede că-s încă în clasa a cincea, nu într-a opta.

Femeia care era înăuntru, la ședința de spiritism, apare brusc în prag.

— Serenity? Ești bine?

Serenity se poticnește, împiedicând-se de cadrul bicicletei mele.

— Sunt bine.

Apoi, schimonosindu-și într-un zâmbet buzele:

— Nu te pot ajuta.

— Pardon? zice clienta.

— Nu dumneata, doamnă Langham, răspunde Serenity, apoi rostește spre mine, printre dinți:

— Dacă nu pleci în momentul ăsta, sun la poliție și fac plângere.

Poate că doamna Langham nu vrea o ghicitoare care se poartă urât cu copiii; poate, pur și simplu, nu are chef să fie prin zonă când vine poliția. Orice motiv ar avea, se uită la Serenity ca și cum ar vrea să zică ceva, însă după aia se strecoară pe lângă noi și se năpustește pe scări în jos.

— Super, mormăie Serenity. Acum îmi ești datoare cu o veche moștenire de familie *și* cu zece dolari, pe care tocmai i-am pierdut.

— Plătesc dublu, îngaim eu.

Am șaizeci și opt de dolari. Toți banii pe care i-am făcut în anul de avut grijă de copii, pe care-i țin ca să angajez detectivul particular. Nu-s convinsă că Serenity e pe bune. Dar aș fi dornică să mă despart de douăzeci de dolari ca să aflu.

Când aude asta, ochii încep să-i lucească.

— Pentru tine, zice, o să fac o excepție de vârstă.

Deschide mai larg ușa, lăsând la vedere o cameră de zi normală, cu canapea, măsuță de cafea și televizor. Parcă-i casa bunicii, ceea ce e un pic dezamăgitor. Nimic nu-ți țipă în față *clarviziune.*

— Ai vreo *problemă?* întreabă.

— Mă așteptam cumva, cred, la un glob de cristal și la o perdea cu mărgele.

— Pentru alea se plătește în plus.

Îi arunc o privire, fiindcă nu-s sigură dacă vorbește sau nu serios. Se lasă greoaie pe canapea și face semn către un scaun.

— Cum te cheamă?

— Jenna Metcalf.

— Bun așa, Jenna, zice și oftează. Hai să terminăm cu treaba asta.

Îmi întinde un registru și mă pune să-mi trec acolo numele, adresa și numărul de telefon.

— Păi de ce?

— În caz că trebuie să comunic cu tine după aceea. Dacă un spirit are vreun mesaj și din astea.

Pun pariu că mai degrabă e ca să-mi trimită emailuri în care promite reduceri de 20 de procente la următoarea ședință de ghicit, dar iau volumul îmbrăcat în piele și mă trec acolo. Îmi transpiră palmele. Acum, că a venit momentul, m-au apucat îndoielile. În cel mai rău caz, Serenity Jones o să se dovedească o șarlatancă, încă o fundătură în ce privește misterul mamei.

Nu. În cel mai rău caz Serenity Jones o să se dovedească un medium talentat și-o să aflu una din două: ori că mama m-a abandonat, ori că e moartă.

Ia cărțile de tarot și începe să le amestece.

— Ce-o să-ți spun la ședința asta s-ar putea să nu aibă sens chiar acum. Dar să nu uiți informația, fiindcă într-o zi s-ar putea să auzi ceva și să-ți dai seama ce încercau să-ți zică azi spiritele.

Zice asta în același fel în care însoțitorii de zbor îți zic să-ți prinzi ori să-și desfaci centura de siguranță. Apoi îmi întinde pachetul de cărți, ca să-l tai în trei.

— Bun, ce vrei să știi? Cine-i înamorat de tine? Dacă o să iei zece la engleză? La ce facultate ar trebui să te-nscrii?

— Nu-mi pasă de astea, zic și-i dau înapoi pachetul de cărți, neclintit. Mama a dispărut acum zece ani și-aș vrea să mă ajuți s-o găsesc.

În caietele cu notițe de teren ale mamei există un pasaj pe care-l știu pe de rost. Uneori, când mă plictisesc la ore, încerc să imit rotocoalele scrisului ei de mână.

E de când a fost în Botswana, când făcea studii postdoctorale și cerceta doliul la elefanți în Tuli Block. A înregistrat atunci moartea unui elefant în sălbăticie. S-a întâmplat ca acesta să fie puiul unei femele de cincisprezece ani, pe nume Kagiso. Kagiso fătase chiar după revărsatul zorilor, iar puiul fie se născuse mort, fie murise la foarte scurt timp după aceea. Nu era, potrivit notițelor mamei, un lucru neobișnuit pentru o femelă de elefant, aflată la primul pui. Ciudată a fost reacția lui Kagiso.

MARȚI

09:45 Kagiso stă lângă pui în plin soare, la loc deschis. Clatină din cap și ridică trompa. Nicio mișcare din partea puiului de la 06:35.

11:52 Kagiso le amenință pe Aviwe și pe Cokisa când celelalte femele vin să cerceteze corpul puiului.

15:15 Kagiso continuă să stea lângă corp. Atinge puiul cu trompa. Încearcă să-l ridice.

MIERCURI

06:36 Mă îngrijorează Kagiso, nu s-a dus să se adape.

10:42 Kagiso adună cu picioarele frunziș peste pui. Rupe ramuri ca să le folosească drept acoperământ.

15:46 E o căldură teribilă. Kagiso se duce să se adape și se întoarce, rămânând în apropierea puiului.

JOI

06:56 Se apropie trei leoaice, încep să târască leşul puiului. Kagiso atacă; leoaicele fug spre est. Kagiso rămâne lângă corp, mugind.

08:20 Încă mugind.

11:13 Kagiso rămâne în picioare, lângă puiul mort.

21:02 Trei lei se hrănesc din cadavru. Kagiso nu se vede pe nicăieri.

La capătul paginii, mama scrisese asta:

Kagiso a abandonat corpul puiului după ce l-a vegheat vreme de trei zile. Există multe dovezi despre faptul că un pui de elefant sub doi ani nu poate supraviețui dacă este abandonat. Nu se știe nimic exact, totuşi, despre ce se întâmplă cu o mamă care îşi pierde puiul.

Mama nu știuse, la vremea când scrisese asta, că era deja însărcinată cu mine.

— Nu lucrez cu dispăruți, zice Serenity cu o voce ce nu lasă loc de niciun *totuşi*.

— Nu lucrezi cu copii, zic bătând darabana cu un deget. Nu lucrezi cu dispăruți. Ce anume *faci,* până la urmă?

Mijește ochii.

— Vrei alinierea energiei? Nicio problemă. Tarot? Îndată. Comunicare cu decedați? Îți stau la dispoziție. Dar *nu* lucrez cu dispăruți.

Se apleacă înainte, așa că pricep, cât se poate de limpede, că am ajuns într-un punct mort.

— Te ocupi cu parapsihologia.

— Parapsihologii au talente diverse, zice. Prestiința, cititul aurei, canalizarea spiritelor, telepatia. Doar fiindcă am primit o linguriță, nu-nseamnă că am acces la tot borcanul cu dulceață.

— A dispărut acum zece ani, continui, ca și cum Serenity nici n-ar fi vorbit.

Mă întreb dacă să-i zic despre femeia stâlcită de elefant, despre faptul că mama a fost dusă la spital,

și decid că nu-i cazul. Nu vreau să-i dau răspunsuri pe tavă.

— Aveam doar trei ani atunci.

— Majoritatea oamenilor dispar fiindcă așa vor, zice Serenity.

— Dar nu toți, răspund. Nu m-a părăsit, știu sigur.

Îmi desfac șovăielnică eșarfa mamei de la gât și-o împing spre ea. Asta i-a aparținut. Poate folosește ca să...?

Serenity n-o atinge.

— N-am zis niciodată că n-aș *putea* s-o găsesc. Am zis că *n-aș vrea*.

Mi-am imaginat întâlnirea asta în fel și chip, dar nu seamănă deloc cu ce mi-am închipuit.

— De ce? zic perplexă. De ce nu m-ai ajuta, dacă poți?

— Fiindcă nu-s Maica Tereza, ce mama dracului! se rățoiește.

Fața i se face roșie ca o tomată; mă întreb dacă și-a văzut cumva propria moarte iminentă, din cauza hipertensiunii.

— Scuză-mă, face și dispare pe hol.

Aud, într-o clipă, apă curgând într-o chiuvetă.

Și lipsește cinci minute. Zece. Mă ridic și-ncep să mă plimb prin living. Pe policioara de deasupra șemineului, aranjate frumos, sunt fotografii ale lui Serenity cu George și Barbara Bush, cu Cher, cu tipul care a jucat în *Zoolander*. Nu mai pricep nimic. De ce ar ghici în cărți, în fundul lumii, la zece dolari ședința, cineva care se învârte printre oameni celebri?

Când aud cum se trage apa la toaletă, dau fuga înapoi pe canapea și mă așez, ca și cum aș fi stat acolo tot timpul. Serenity revine. S-a calmat. Zulufii roz îi sunt umezi, ca și cum și-ar fi dat cu apă pe față.

— N-o să-ți iau bani pentru ședința de azi, zice, făcându-mă să pufnesc. Îmi pare foarte rău pentru

mama ta. Poate altcineva îți poate spune ce vrei să auzi.

— Ca, de pildă, cine?

— Habar nu am. Nu-i ca și cum ne vedem toți la Cafeneaua Paranormală, miercuri seara.

Se duce la ușă și-o deschide larg, semn că e vremea s-o șterg.

— Dacă aud de altcineva care se ocupă de asemenea chestii, îți dau un semn.

Bănuiesc că asta-i o minciună gogonată, zisă numai ca să mă urnească dracului din casa ei. Pășesc în hol și-mi ridic bicla.

— Dacă nu vrei s-o găsești pentru mine, ai putea să-mi spui măcar dacă-i moartă sau nu?

Nu pot să cred că am întrebat asta până ce n-am scos cuvintele pe gură, care rămân suspendate deasupra noastră ca niște draperii ce ne împiedică să ne vedem clar una pe alta. Mă gândesc, o secundă, să-mi înhaț bicla și s-o iau la sănătoasa înainte să aflu răspunsul.

Serenity tresare zguduită, ca și cum aș fi împușcat-o cu un pistol electric.

— Nu-i.

În vreme ce-mi închide ușa în nas, mă-ntreb dacă și asta-i tot o minciună gogonată.

În loc să mă întorc acasă, o iau pe la periferia orașului și fac cinci kilometri cu bicicleta pe un drum neasfaltat, până la intrarea în Rezervația Naturală Stark, numit după generalul din Războiul de Independență care a scos mottoul statului, „Trăiește liber sau mori.“ Însă cu zece ani în urmă, înainte să fie Rezervația Naturală Stark, a fost Rezervația Naturală pentru elefanți New England, întemeiată de tatăl meu, Thomas Metcalf. Se întindea, pe atunci, pe aproape opt sute de hectare, cu un perimetru de optzeci de hectare între rezervație și cea mai apropiată casă de locuit. Acum, mai bine de jumătate din zonă a devenit un mall, un Costco[2], și o zonă rezidențială. Restul e păstrat de către stat.

Îmi parchez bicicleta și merg pe jos douăzeci de minute, trecând de pădurea de mesteceni și de lac, acum plin de bălării și mătasea-broaștei, locul unde cândva elefanții veneau zilnic să bea apă. Ajung, în sfârșit, în locul meu preferat, sub un stejar gros, cu ramurile sucite vrăjitorește. Deși majoritatea solurilor de pădure sunt acoperite cu o pătură de mușchi și ferigi în perioada asta a anului, pământul de sub copacul ăsta a avut mereu un covor de ciuperci vișinii. Pare genul de loc unde ar putea trăi zâne, dacă ar exista cu adevărat.

Sunt numite *Laccaria amethystina.* Le-am căutat pe net. Părea un lucru pe care mama l-ar fi făcut dacă le-ar fi văzut.

M-am așezat între ciuperci. Ai crede că le-am strivit, dar s-au dat deoparte la greutatea mea. Am mângâiat pălăria uneia, cu pliurile ca de acordeon. Par a fi din catifea, dar în același timp, sunt și musculoase, exact ca vârful unei trompe de elefant.

În locul acela își îngropase Maura puiul, singurul elefant venit pe lume în refugiu. Eram prea mică să-mi amintesc, dar citisem în jurnalele mamei. Maura venise însărcinată deja, cu toate că grădina zoologică de la care fusese trimisă nu știa asta. A fătat la aproape cincisprezece luni după aceea, iar puiul a venit pe lume mort. Maura l-a cărat în locul de sub strejar și l-a acoperit cu ace de pin și ramuri. În primăvara următoare, cele mai frumoase ciuperci violet de pe pământ au explodat acolo, în locul unde rămășițele puiului fuseseră până la urmă îngropate cum se cuvine de personalul refugiului.

Îmi scot telefonul din buzunar. Singurul lucru bun al vânzării unei jumătăți de refugiu e că acum există un releu uriaș de telefonie mobilă nu prea departe, iar semnalul e probabil mai bun aici decât oriunde în restul statului New Hampshire. Deschid un motor de căutare și tastez: „Serenity Jones medium“.

Primul lucru pe care-l citesc e articolul care-i e dedicat pe Wikipedia. *Serenity Jones (n.1 noiembrie 1966) e o spiritistă și clarvăzătoare americană. A apărut de mai multe ori la* Bună-dimineața, America *și a avut propria ei emisiune TV,* Serenity!*, unde îi „citea la rece“ pe cei din public; dădea și consultații private*, *însă s-a specializat în cazuri de persoane dispărute.*

Cazuri de persoane dispărute? Pe *bune?*

A colaborat cu diverse departamente de poliție și cu FBI, pretinzând că avea o rată de succes de optzeci și opt la sută. Cu toate acestea, predicțiile sale greșite în privința fiului răpit al senatorului John McCoy au fost preluate consistent în media și au dus la intentarea unui proces de către familie. Jones nu a mai apărut în public din 2007.

Era posibil ca un medium faimos — chiar și căzut în dizgrație — să dispară de pe fața pământului pentru a reapărea, un deceniu după aceea, în Boone, New Hampshire? Absolut. Dacă cineva avea nevoie de un loc unde să-și mențină un profil discret, păi ăla era orașul meu natal, unde cel mai important eveniment pe parcursul unui an e turneul de bingo din 4 iulie, supranumit „Bani Căcălău“.

Trec printr-o listă cu predicțiile ei publice.

În 1999, Jones i-a spus lui Thea Katanopoulis că fiul ei Adam, care dispăruse de șapte ani, era încă în viață. În 2001 Adam a fost localizat: lucra pe o navă comercială, pe coasta Africii.

Jones a prezis cu precizie achitarea lui OJ Simpson și marele cutremur din 1989.

În 1998, Jones a spus că următoarele alegeri prezidențiale vor fi amânate. Deși procesul în sine al alegerilor nu a suferit întârzieri, rezultatele oficiale au fost făcute publice abia după treizeci și șase de zile.

În 1998, Jones i-a spus mamei unei studente dispărute, pe nume Kerry Rashid, că fiica sa fusese înjunghiată și că probele ADN vor stabili că

bărbatul acuzat de omor nu comisese el crima. În 2004, Orlando Ickes a fost eliberat ca rezultat al Proiectului Nevinovăția, în locul lui fiind pus sub acuzare fostul său coleg de cameră.

În 2001, Jones a spus poliției că trupul lui Chandra Levy va fi găsit într-o zonă împădurită, pe un povârniș. În următorul an, cadavrul a fost localizat în parcul Rock Creek din Maryland, într-o zonă în pantă. A mai prezis că Thomas Quintanos IV, un pompier din New York socotit mort după 11 septembrie, era viu, acesta fiind scos dintre dărâmături, într-adevăr, la cinci zile după atacul asupra clădirilor World Trade Center.

La emisiunea sa, în 2001, Jones a condus poliția, filmându-se, în Pencasola, Florida, la domiciliul poștașului Earlen O' Doule, descoperind o cameră secretă la subsol și pe Justine Fawker, socotită decedată, care fusese răpită cu opt ani înainte, la vârsta de unsprezece ani.

Tot la emisiunea ei TV, în noiembrie 2003, Jones i-a spus senatorului John McCoy și soției acestuia că fiul lor răpit era în viață încă și putea fi găsit lângă o stație de autobuz din Ocala, Florida. Rămășițele băiatului au fost descoperite acolo, descompuse.

Din acel moment, lucrurile merseseră prost pentru Serenity Jones.

În decembrie 2003, Jones i-a spus văduvei unui pușcaș marin că va naște un copil sănătos. Femeia a pierdut sarcina paisprezece zile mai târziu.

În ianuarie 2004, Jones i-a spus Yolandei Rawls din Orem, Utah, că fiica ei dispărută, Velvet, fusese spălată pe creier și că era crescută de o familie mormonă, declanșând un val de proteste în Salt Lake City. Șase luni mai târziu, iubitul Yolandei a mărturisit că o omorâse și a condus poliția la locul unde o îngropase în grabă, lângă o rampă de gunoi.

În februarie 2004, Jones a prezis că rămășițele pământești ale lui Jimmy Hoffa vor fi descoperite în pereții de ciment ai unui adăpost nuclear construit de familia Rockefeller în Woodstock, Vermont. Predicția s-a dovedit incorectă.

În martie 2004, Jones a afirmat că Audrey Seiler, o studentă de la Universitatea din Wisconsin-Madison care dispăruse, a fost victima unui criminal în serie și că se va descoperi un cuțit ce va demonstra asta. S-a aflat apoi că Seiler își înscenase propria răpire, într-o încercare de a atrage atenția prietenului ei.

În mai 2007, a prezis că Madeleine McCann, dispărută în timpul unei vacanțe cu părinții în Portugalia, va fi găsită în august. Cazul este deocamdată nerezolvat.

De atunci nu mai făcuse preziceri în public. Din ce văd, *ea* era aia care dispăruse.

Nu-i de mirare că nu *lucrează* cu copii.

OK, a făcut o greșeală colosală, publică, în cazul McCoy, dar, în apărarea ei, a avut dreptate pe jumătate: l-au *găsit* pe copilul dispărut. Doar că nu în viață. Ghinionul a fost că, după un șir de succese, prima ei greșeală a avut de-a face cu un politician supercelebru.

Sunt poze ale lui Serenity la premiile Grammy, cu Snoop Dogg, și la dineul corespondenților de presă, la Casa Albă, cu George W. Bush. Mai e o fotografie de-a ei la rubrica „Poliția Modei“ din *US Weekly*, unde apare purtând o rochie cu două rozete uriașe de mătase roz cusute peste sâni.

Dau clic pe aplicația de YouTube și scriu numele lui Serenity și al senatorului. Se încarcă un filmuleț care-o arată pe Serenity pe un platou de televiziune, cu părul ăla ca un cornet de înghețată roz, purtând pantaloni și jachetă cu doar câteva nuanțe mai închise. Pe o cafenea movulie, vizavi de ea, e senatorul McCoy, un tip cu o falcă numai bună de măsurat unghiuri drepte și cu nuanța

perfectă de argintiu pe la tâmple. Soția stă lângă el, cu mâna încleștată într-a lui.

Nu prea le am eu cu politica, dar pe senatorul McCoy l-am studiat la școală ca exemplu de eșec politic. Fusese nominalizat drept candidat la prezidențiale, apăruse cu familia Kennedy în Hyannisport și ținuse un discurs la Convenția Națională a Democraților. Apoi fiul lui de șapte ani fusese răpit de pe terenul de joacă al școlii private.

În filmuleț, Serenity se apleacă spre politician:

— Domnule Senator McCoy, zice, am o *viziune*.

Imagine cu un cor de gospel de pe platou.

— O viziune, exclamă cântat corul, ca un semn de punctuație muzical.

— Viziunea băiețelului dumneavoastră...

Serenity se oprește un pic, teatral.

— În viață și sănătos.

Soția senatorului cade în brațele soțului, bocind.

Mă întreb dacă l-a ales pe senatorul McCoy intenționat; dacă chiar a avut o viziune cu copilul sau voia doar să împrumute și ea din celebritatea politicianului.

Filmulețul sare apoi la stația de autobuz din Ocala. Apare Serenity, însoțindu-i pe soții McCoy în clădire, îndreptându-se, într-o transă ca de zombie, către niște dulăpioare de vestiar de lângă toaleta bărbaților. Se vede soția senatorului, țipând „*Henry?*“, în vreme ce Serenity îi cere unui polițist să deschidă dulăpiorul cu numărul 341. Acolo e o valiză pătată, care e trasă afară de polițist, în vreme ce toți ceilalți dau înapoi de la putoarea cadavrului dinăuntru.

O clipă, camera își pierde focusul și filmează câș. Apoi cameramanul își vine în fire, la timp ca s-o prindă pe Serenity cum vomită, pe Ginny McCoy cum leșină și cade lată și pe senatorul McCoy, Copilul de aur al Partidului Democrat, răcnind la el să oprească filmatul și pocnindu-l când nu se oprește.

Serenity nu avusese doar ghinion — picase rău și se făcuse zob. Familia McCoy o dăduse în judecată, dar se ajunsese la o înțelegere. Senatorul avea să fie apoi arestat de două ori pentru conducere sub influența alcoolului, să se retragă din Senat și să se ducă undeva să-și trateze „epuizarea“. Soția lui avea să moară un an mai târziu, de la o supradoză de somnifere. Iar Serenity, repejor și pe tăcute, devenise invizibilă.

Femeia care-o dăduse în bară în stil mare cu familia McCoy era aceeași femeie care, totuși, găsise zeci de puști dispăruți. Era aceeași Serenity Jones care locuia acum în partea cea mai prăpădită a orașului și flămânzea după parale. Dar își pierduse oare capacitatea de a găsi oameni dispăruți... sau se prefăcuse mereu? Fusese vreodată o clarvăzătoare *pe bune...* sau doar avusese noroc cu carul?

Din ce știu eu, talentele paranormale sunt ca mersul pe bicicletă. Le capeți înapoi dacă faci o încercare.

Așa că, în ciuda faptului că-s sigură că Serenity Jones nu vrea să mă mai vadă în veci la ușa ei, mai știu și că găsirea mamei mele ar fi exact genul de antrenament de care ar avea nevoie ca să-și intre iarăși în formă.

---

[2] CostCo — rețea de magazine angro. (*N.red.*)

ALICE

Am auzit cu toții expresia asta: *are o memorie de elefant*. Și se pare că nu-i un clișeu, ci chiar știință.

Am văzut odată un elefant asiatic în Thailanda, care învățase un număr de dresaj. Copii de școală care veneau să-l vadă în rezervația unde era ținut în captivitate erau așezați într-un șir. Apoi li se cerea să-și scoată pantofii, care erau puși morman, claie peste grămadă. Îngrijitorul care lucra cu elefantul îi comanda apoi să dea pantofii înapoi copiilor. Și elefantul făcea asta, scormonind cu grijă prin mormanul de încălțăminte și lăsându-i fiecărui copil, în poală, pantofii care-i aparțineau.

Am văzut, în Botswana, o femelă de elefant atacând de trei ori un elicopter; în elicopter era un veterinar care avea de gând să-i administreze un tranchilizant, în vederea unui studiu. A trebuit, în rezervație, să cerem stabilirea unei zone în care să nu se zboare, fiindcă elicopterele medicale ce treceau pe deasupra îi făceau pe elefanți să se strângă, speriați, unii într-alții. Singurele elicoptere pe care le văzuseră unii dintre elefanții aceia fuseseră cele din care rangerii parcului trăseseră în familiile lor, cu cincizeci de ani în urmă, când fusese făcută selecția pentru rezervație.

Circulă anecdote cu elefanți care au fost martori la moartea unui membru al turmei, ucis de braconierii interesați de fildeș, și care apoi au dat atacul asupra câte unui sat, noaptea, căutând persoana care ținuse pușca în mână.

În ecosistemul Amboseli din Kenya sunt două triburi care au intrat, istoric, în contact cu elefanții: masaii, care se îmbracă în veșminte roșii și folosesc sulițe ca să-i vâneze, și kamba, care sunt fermieri ce n-au vânat niciodată elefanți. Un studiu

sugerează că elefanții au arătat o teamă mai mare când au simțit mirosul de haine purtate de masai decât în cazul celor purtate de kamba. S-au îmbulzit unii într-alții, s-au îndepărtat mai iute de sursa mirosului și le-a luat mai mult timp să se relaxeze după ce au identificat mirosul masailor.

Trebuie să știți că, în timpul studiului, elefanții nu au văzut cum arată hainele. S-au bazat exclusiv pe indicii olfactive, care puteau fi atribuite regimului alimentar al fiecărui trib și secrețiilor de feromoni (masaii consumă mai multe produse de origine animală decât kamba; satele kamba sunt cunoscute pentru mirosul puternic de vite). Interesant este că elefanții pot să-și dea seama, cu acuratețe și certitudine, cine le este prieten și cine dușman. Să comparăm asta cu oamenii, care încă se plimbă pe alei întunecate noaptea, se păcălesc cu jocuri piramidale și cumpără rable de la comercianți de mașini second-hand.

Aș spune, în lumina acestor exemple, că întrebarea nu este dacă elefanții își pot aminti. Poate că ar trebui să întrebăm: *oare uită ceva vreodată?*

SERENITY

Aveam opt ani când mi-am dat seama că lumea era plină de oameni pe care nu-i mai vedea nimeni altcineva. Era băiatul care se băga pe sub bare, la sala de sport, și se uita pe sub fusta mea când mă hâțânam. Era negresa bătrână care mirosea a crini, care stătea pe marginea patului meu și-mi cânta să adorm. Uneori, când mergeam pe trotuar cu mama, mă simțeam ca un somon care urcă pe râu contra curentului, atât mi-era de greu să nu mă izbesc de sutele de oameni care veneau către mine.

Străbunica mamei fusese o șamaniță irocheză pur-sânge, iar bunica din partea tatălui meu ghicea în frunze de ceai pentru colegii de muncă, în pauza de țigară, la fabrica de biscuiți unde lucrase. Nimic din talentele astea n-au trecut și-n sângele părinților mei, însă mami avea tot soiul de istorioare cu mine bebeluș, din care reieșea că am Darul. Îi spusesem că mătușa Jeannie era la telefon. Și la cinci secunde după asta, telefonul sunase. Sau insistasem, la grădiniță, să mă-ncalț cu cizmulițele de ploaie, deși era senin afară și, firește, un potop neașteptat căzuse din ceruri. Prietenii mei imaginari nu erau întotdeauna copii, ci soldați din Războiul Civil, matroane victoriene, ba am avut, la un moment dat, și un sclav fugar, pe nume Păianjen, cu răni în jurul gâtului de la funie. Ceilalți copii de la școală mă socoteau ciudată și se țineau deoparte, încât părinții mei au decis să se mute din New York în New Hampshire. În prima zi din clasa a doua, m-au pus să stau jos și mi-au zis așa: „Serenity, dacă nu vrei să ai necazuri, o să trebuiască să-ți ascunzi Darul“.

Zis și făcut. După ce am intrat în clasă și m-am așezat lângă o fetiță, n-am vorbit cu ea până ce n-a făcut asta alt elev mai întâi, ca să fiu sigură că nu

eram singura care o vedea. Când învățătoarea, doamna DeCamp, a luat în mână un pix care știam că o să explodeze și să-i umple de pastă bluza albă, mi-am mușcat buza și-am urmărit cum se întâmplă asta în loc s-o previn. Când gerbilul clasei a scăpat și am avut o viziune cu el gonind peste biroul directoarei, mi-am alungat gândul din minte până ce-am auzit chirăieli dinspre cancelarie.

Mi-am făcut prietene, exact cum ziseseră părinții mei c-o să fie. Una era o fată pe nume Maureen, care m-a invitat acasă la ea, să ne jucăm cu colecția ei de păpuși Polly Pocket și care mi-a zis secrete, ca, de pildă, că fratele ei mai mare ținea reviste *Playboy* sub saltea ori că mama ei ascundea o cutie de pantofi plină cu bani-gheață după o scândură desprinsă din dulap. Așa că îți imaginezi cum m-am simțit în ziua în care Maureen și cu mine eram la un loc de joacă și ne dădeam în scrânciob, iar ea m-a provocat să vedem cine poate să sară mai departe, moment în care am avut o străfulgerare cu ea căzută la pământ și cu luminile ambulanței pe fundal.

Am vrut să-i spun să nu sară, dar voiam și să rămână prietena mea cea mai bună, care nu știa nimic despre Darul meu. Am tăcut din gură și, când Maureen a numărat până la trei și-a țâșnit prin aer, am rămas pe leagănul meu și-am închis ochii, ca să n-o văd cum cade cu picioarele sub ea și cum și le frânge drept în două.

Părinții mei îmi spuseseră că, dacă nu-mi ascundeam clarviziunea, aveam să dau de necazuri. Dar era mai bine să dau eu de necazuri decât altcineva. După aceea, m-am jurat că o să vorbesc întotdeauna, dacă Darul m-ar fi ajutat să văd ceva rău întâmplându-se, indiferent cât m-ar fi costat.

În cazul ăsta a fost Maureen, care a zis că-s o ciudată, și-a început să umble cu fetele populare.

După ce am mai crescut, am priceput tot mai limpede că nu toată lumea care vorbea cu mine era

vie. Vorbeam cu cineva și vedeam, undeva într-o parte, cum trece un spirit. M-am obișnuit să nu le mai bag în seamă, cam în același fel în care majoritatea dintre voi observați fețele a sute de persoane care se intersectează zilnic cu voi, fără să vă uitați bine, de fapt, la trăsăturile lor.

I-am spus mamei că trebuie să-și verifice frânele înainte să se aprindă luminița de pe bord care ar fi arătat că ceva nu mergea bine; am felicitat-o pe vecină pentru copilul cu care era însărcinată cu o săptămână înainte ca medicul să-i spună că-i gravidă. Am raportat informațiile care veneau la mine fără să le selectez sau să analizez dacă făceam sau nu bine că le transmiteam.

Darul meu însă nu era atotcuprinzător. La doisprezece ani, magazinul de piese auto al tatălui meu a ars până în temelii. Două luni după aceea, tata s-a sinucis, lăsându-i mamei un bilet de adio cu cereri de iertare încâlcite, o fotografie cu el însuși într-o rochie de seară și un munte de datorii la jocurile de noroc. Nu prezisesem niciunul dintre lucrurile astea și nu vă pot spune de câte ori, de atunci, am fost întrebată de ce nu am făcut-o. Și să știți că nimeni nu vrea să știe răspunsul la treaba asta mai mult ca mine. Dar, pe de altă parte, nu pot nici să ghicesc numerele la loterie sau să spun cuiva în ce pachet de acțiuni să investească la bursă. Despre tata n-am avut habar și, ani după aceea, n-am prevăzut nici atacul de cord al mamei. Sunt medium, nu Vrăjitorul din Oz. Mi-am rederulat lucruri în cap, întrebându-mă dacă nu cumva îmi scăpase ceva, sau dacă cineva aflat de cealaltă parte nu izbutise să ajungă la mine, ori dacă fusesem prea concentrată să-mi fac tema la franceză ca să bag de seamă. Dar, pe parcursul anilor, am ajuns să înțeleg că poate există lucruri pe care n-ar trebui să le știu și în plus... chiar nu *vreau* să văd cum arată întreg peisajul viitorului. Fiindcă, dacă aș *putea*, ce sens ar mai avea să trăiesc?

Mama și cum mine ne-am stabilit în Connecticut după aceea, unde ea s-a angajat cameristă la un hotel, iar eu m-am îmbrăcat în negru, am început să mă țin de ritualuri vrăjitorești și-am supraviețuit liceului. Abia la facultate am început să-mi sărbătoresc din plin Darul. Am învățat singură să dau în cărți de tarot și am început să le țin ședințe de ghicit fetelor din grupul meu. M-am abonat la revista *Destin*. În loc de manuale, citeam despre Nostradamus și Edgar Cayce. Purtam șaluri guatemaleze, fuste lungi de voal și ardeam bețișoare parfumate în camera de cămin. Am cunoscut o altă studentă, Shanae, care era interesată de ocultism. Spre deosebire de mine, nu putea comunica cu cei răposați, însă era empatică și se alegea cu dureri de stomac ori de câte ori colega de cameră era la ciclu. Am încercat, împreună, divinația. Ne puneam lumânări dinainte, ne așezam în fața unei oglinzi și ne holbam în ea îndelung, ca să ne vedem viețile trecute. Shanae provenea dintr-o lungă spiță de spiritiști și ea a fost cea care mi-a zis că ar trebui să le cer spiritelor mele călăuzitoare să se prezinte; că mătușicile și bunica ei, care erau toate mediumi, aveau spirite călăuzitoare de cealaltă parte. Și așa am cunoscut-o oficial pe Lucinda, negresa mai în vârstă care-mi cânta ca să adorm, și pe Desmond, un tip gay, impertinent. Erau mereu cu mine, ca niște animăluțe de companie ce-mi dormeau la picioare, și se trezeau, atente, ori de câte ori le strigam pe nume. De atunci încolo am vorbit adesea cu spiritele mele călăuzitoare, bazându-mă pe ele ca să mă ajute să navighez prin tărâmul de dincolo sau ghidându-mă pe mine acolo ori călăuzindu-i pe alții către mine.

Desmond și Lucinda erau cele mai bune dădace din lume și-mi permiteau mie — un bebeluș într-ale spiritismului — să explorez planul paranormal fără să pățesc ceva rău. Se asigurau că nu dau peste demoni — spirite care n-au fost niciodată

oameni. Mă opreau să pun întrebări ale căror răspunsuri nu erau menite să fie știute. M-au învățat să-mi controlez Darul, în loc să-l las pe el să mă controleze pe *mine,* stabilind limite. Închipuiți-vă numai cum ar fi dacă telefonul v-ar trezi, cât e noaptea de lungă, din cinci în cinci minute. Asta se-ntâmplă cu spiritele dacă nu stabilești niște limite. Mi-au mai explicat că una era să vreau să-mi împărtășesc prezicerile așa cum le vedeam și alta să „citesc“ pe cineva fără voia lui. Mi s-a făcut asta de alții cu puteri paranormale și, credeți-mă, e ca și cum ți-ar umbla cineva prin sertarul cu chiloți când nu ești acasă ori ca și cum ai fi într-un ascensor și n-ai avea cum să ieși de-acolo când altcineva îți invadează spațiul personal.

Am făcut ședințe de ghicit pe cinci dolari, în vara aceea, pe plaja Old Orchard din Maine. Apoi, după absolvire, mi-am găsit clienți din vorbă-n vorbă, în vreme ce aveam diverse slujbe ca să-mi duc traiul. La douăzeci și opt de ani lucram ca ospătăriță la o cafenea din localitate când candidatul la funcția de guvernator al statului Maine a venit la o ședință foto cu familia. În vreme ce aparatele de fotografiat îl pozau de zor pe el și pe soție în fața unor farfurii pline cu clătitele noastre cu afine specialitatea casei, fetița lui a venit și s-a suit pe unul dintre scaunele de la tejghea.

— Plictisitor, nu? i-am zis, iar ea a dat din cap că așa era.

Nu putea să aibă mai mult de șapte ani.

— Nu vrei o ciocolată caldă? am întrebat-o.

Când mâna i s-a atins de a mea ca să ia cana, am simțit un frison puternic de *întuneric*, cel mai puternic pe care-l simțisem vreodată; e singurul fel în care pot explica senzația.

Acum, fetița asta nu-mi permisese să-i citesc mintea, iar spiritele mele călăuzitoare mi-au semnalat asta cât de limpede au putut, zicându-mi că n-am niciun drept să mă bag. Dar, de cealaltă

parte a restaurantului, am văzut-o pe mama fetei zâmbind și făcând din mână la poză, fără să știe ce făcusem. Când soția candidatului s-a retras la un moment dat la toaletă, m-am luat după ea. A întins mâna s-o strângă pe-a mea, crezând că-s unul dintre votanții lor fideli.

— O să vi se pară că-s nebună, i-am zis, dar ar trebui să-i faceți fetiței dumneavoastră niște analize pentru leucemie.

Zâmbetul femeii a încremenit.

— Ți-a spus Annie că o doare ceva? Îmi pare rău că te-a bătut la cap și apreciez grija ta, dar pediatrul ei a zis că nu avem de ce ne face griji.

Și a plecat de lângă mine.

Ți-am spus eu, mi-a susurat Desmond după ce, câteva momente mai târziu, candidatul, anturajul și familia lui au plecat. M-am holbat o clipă lungă la cana pe jumătate goală pe care o lăsase fetița, înainte să-i vărs conținutul într-un recipient cu deșeuri. *Asta-i partea cea grea, scumpo,* mi-a zis Lucinda. *Să știi ceea ce știi și să nu poți face absolut nimic în privința asta.*

O săptămână mai târziu, nevasta candidatului a venit înapoi în local — singură de data asta, îmbrăcată în blugi, și nu într-o rochie de stofă roșie, scumpă. S-a îndreptat glonț spre mine, care ștergeam o masă într-un separeu.

— Au diagnosticat-o cu cancer, a șoptit. Nici măcar nu ieșea la analizele de sânge încă. I-am pus să facă un test de măduvă osoasă. Dar, fiindcă e așa de devreme — și-aici a început să suspine de plâns — are o șansă bună să supraviețuiască.

Apoi, apucându-mi brațul:

— De unde ai știut?

Și povestea s-ar fi putut termina aici — o faptă bună de spiritist, o cale, pentru mine, de a-i trânti lui Desmond cel iritant un *Ți-am spus eu* — însă s-a întâmplat ca nevasta candidatului să fie sora producătoarei emisiunii TV *Cleo!* America o iubea pe Cleo, gazda unui talk-show, o fată crescută prin

cartierul Washington Heights și care era acum una dintre cele mai influente femei de pe planetă. Când Cleo citea o carte, la fel făceau toate femeile din America. Când a zis că ea face cadouri de Crăciun halate de baie pufoase din fibră naturală, site-ul companiei care le vindea s-a blocat de la atâtea comenzi. Când a vrut să facă un interviu cu un candidat, acela a câștigat alegerile. Și, când m-a invitat pe mine la o emisiune să-i prezic viitorul, viața mi s-a schimbat peste noapte.

I-am zis lui Cleo chestii pe care-ar fi putut să le ghicească orice idiot: că avea să aibă și mai mult succes, că *Forbes* urma s-o desemneze anul acela drept cea mai bogată femeie din lume, că noua ei companie de producție avea să lanseze un câștigător de Oscar. Apoi ceva mi s-a furișat în minte și, fiindcă îmi dăduse permisiunea, am scos la lumină acel ceva — deși ar fi trebuit să mă gândesc mai bine.

— Fiica ta te caută.

Cea mai bună prietenă a lui Cleo, care era și ea la emisiune în ziua aceea, a replicat:

— Cleo nu are nicio fiică.

Era adevărat. Cleo era celibatară și nu se înfiripase nicio legătură între ea și vreun star de la Hollywood. Însă ochii lui Cleo s-au umplut de lacrimi.

— Ba am, de fapt, a mărturisit.

A fost una dintre cele mai barosane știri ale anului: Cleo a recunoscut că fusese violată la o întâlnire, pe când avea șaisprezece ani doar, și că fusese trimisă la o mănăstire din Puerto Rico unde se născuse copilul, care apoi fusese dat spre adopție. A lansat o căutare publică a fetei ei, care avea atunci treizeci și unu de ani, iar regăsirea lacrimogenă a fost filmată în direct. Audiența TV a lui Cleo a urcat până la cer, a câștigat un premiu Emmy. Și, ca răsplată, compania ei de producție m-a transformat din chelneriță într-un medium

celebru, dându-mi și propria emisiune TV, cu audiență națională.

Aveam afinități speciale cu copiii. Departamente de poliție mă invitau să umblu prin pădurile pe unde erau găsite cadavrele copiilor și să văd dacă puteam descoperi ceva despre ucigași. Intram prin casele de unde fuseseră răpiți copilașii și încercam să simt ceva, să dau indicii pe care să le urmeze autoritățile. Pășeam prin locuri în care avuseseră loc crime și mă pătam de sânge pe încălțămintea protectoare pe care eram obligată s-o port, încercând să vizualizez ce se petrecuse acolo. Îi întrebam pe Desmond și Lucinda dacă copiii dispăruți trecuseră sau nu pe lumea cealaltă. Spre deosebire de falșii spiritiști care sunau ei la linia fierbinte ca să devină faimoși, eu așteptam întotdeauna ca poliția să apeleze la *mine*. Uneori, cazurile de care mă ocupam în emisiune erau recente, alteori erau vechi. Aveam un procentaj de acuratețe remarcabil, dar, iarăși, ca și la șapte ani, aș fi putut să vă spun că nu mă prefăceam deloc. Am început, în aceeași perioadă, să dorm cu un pistol de calibrul 38 mm sub pernă și am băgat niște bani într-un sistem de alarmă complicat, pe care mi l-am instalat în casă. Am angajat o gardă de corp pe nume Felix, o încrucișare între un frigider uriaș și un pitbull. Folosindu-mi Darul ca să-i ajut pe cei ce pierduseră oameni dragi lor, ajunsesem să-mi lipesc o țintă pe spinare; acum, infractorii care știau că-i pot arăta cu degetul mă puteau găsi cu ușurință.

Am avut parte și de critici, vă dați seama. Scepticii m-au făcut șarlatancă, au zis că storc lumea de bani. Ce-i drept, *sunt* și spiritiști care storc lumea de bani. Eu le zic vrăjitori-lipitori, mediumi falși de pe marginea drumului. La fel cum există pe lume avocați buni, dar și dintre cei ce profită cu nesimțire de nenorocirea omului, doctori competenți și felceri ignoranți; la fel sunt spiritiști buni și șarlatani. Cealaltă nemulțumire,

mai bizară cumva, se manifesta dinspre cei ce mă făceau cu ou și cu oțet că mă foloseam de un talent dat de la Dumnezeu ca să fac bani cu el. Le cer scuze că nu vreau să renunț la câteva dintre obiceiurile mele preferate, adică să mănânc și să am un adăpost deasupra capului. Nimeni nu se ia de Serena Williams și de Adele că scot parale de pe urma talentului *lor*, este? Ignoram, în mare parte, ce se zicea în presă despre mine. Să te iei la harță cu răuvoitorii e ca și cum ai redecora un salon de pe *Titanic*. La ce bun?

Deci da, am avut detractori, dar am avut și entuziaști. Mulțumită lor am ajuns să apreciez lucrurile de calitate în viață: cearșafurile Frette, un bungalow în Malibu, Moët & Chandon, numărul de mobil al lui Jennifer Aniston pe tastele rapide. Și deodată nu mai ghiceam pur și simplu; urmăream ratingurile TV. Am încetat să-l mai ascult pe Desmond când mi-a zis că mă transformasem într-o curvă mediatică. La cum vedeam eu lucrurile, încă ajutam lumea. Nu meritam așadar ceva în schimb?

Când băiatul senatorului McCoy a fost răpit, exact când se măsurau audiențele de toamnă, am știut că am o ocazie unică în viață să devin cea mai *mare* spiritistă a tuturor timpurilor. Că, până la urmă, ce altă confirmare mai bună a Darului meu decât un politician ce avea probabil s-ajungă președinte? Am avut viziuni cu el creând Ministerul de Afaceri Paranormale, cu mine la cârmă; am avut viziuni cu o căsuță drăgălașă pe care urma să mi-o cumpăr în Georgetown. Trebuia doar să-l conving — pe un bărbat ce-și trăia sub ochii publicului fiece moment — că putea obține și el ceva de la mine, altceva decât să fie ridiculizat de votanții lui.

Își folosise deja toate relațiile de care dispunea ca să declanșeze o căutare la nivel național a fiului său, însă nu apăruse nimic. Știam că șansele ca un senator să vină la show-ul meu TV și să mă lase să

execut o vizualizare în direct erau, în cel mai bun caz, slăbuțe. Așa că am folosit o armă din arsenalul *meu*: am contactat-o pe soția guvernatorului de Maine, a cărei fiică era în remisie acum. Și nu știu ce i-o fi zis soției senatorului McCoy, dar a funcționat, fiindcă oamenii lui i-au sunat pe-ai mei; iar restul, cum se spune, e istorie.

Când eram mică și nu eram sigură că sunt capabilă să fac diferența între un spirit și o ființă vie, presupuneam că oricine și toată lumea avea ceva să-mi spună și gata. Când am ajuns celebră, știam prea bine care-i diferența dintre cele două lumi, dar eram prea ocupată cu altele ca să ascult.

N-ar fi trebuit să mă împăunez așa. N-ar fi trebuit să presupun că spiritele mele călăuzitoare vor veni oricând le-aș fi chemat. În ziua aceea, la emisiune, când le-am spus lui McCoy și soției lui că am avut o viziune cu băiețelul lor bine-sănătos, am mințit.

Nu avusesem nicio viziune cu băiețelul lor. Nu vedeam decât încă un premiu Emmy înaintea ochilor.

Eram obișnuită ca Lucinda și Desmond să mă acopere, așa că atunci când cei doi s-au așezat de cealaltă parte a mesei și camerele de filmat au pornit, am așteptat să-mi spună ceva despre răpire. Lucinda a fost cea care mi-a dat pista cu Ocala. Desmond, în schimb, i-a zis să-și țină gura, iar după aceea n-au mai zis nimic. Așa că am improvizat și le-am spus senatorului și neveste-sii ce voiau — și ce voia toată America — să audă.

Știm cu toții ce-a ieșit.

M-am izolat după aceea. N-am mai dat drumul la televizor sau la radio, unde criticii mei mă făceau albie de porci. Nu voiam să vorbesc cu producătorii sau cu Cleo. Eram umilită, ba, și mai rău, făcusem rău unui cuplu care era deja devastat. Le dădusem posibilitatea să spere și-i jefuisem apoi de orice speranță.

Aveți grijă la ce vă doriți.

Până la urmă, scandalul pe care-l creasem a fost înlocuit de un altul și m-am întors la emisiunea TV. Însă spiritele mele călăuzitoare făcuseră exact ce le cerusem, așa că eram de capul meu acum. Am făcut preziceri în continuare, însă se dovedeau copleșitor de greșite. Mi-am pierdut încrederea și, până la urmă, am pierdut totul.

În afară de a fi chelneriță la birt, nu știam să fac nimic altceva decât spiritism. Și m-am trezit în poziția celor pe care-i priveam, cândva, de sus. Am devenit o șarlatancă cu gheretă la bâlciuri și care dădea anunțuri prin ziarele locale, sperând să atragă câte un client disperat.

A trecut mai bine de un deceniu de când n-am mai avut vreun episod adevărat, electrizant de clarviziune, însă tot am reușit s-o scot la capăt mulțumită unora ca doamna Langham, care vine săptămânal ca să încerce să ia legătura cu Bert, soțul ei mort. Motivul pentru care se tot întoarce e că, se pare, am un talent pentru false preziceri la fel cum aveam, cândva, unul pentru viziuni adevărate. Se numește citit la rece și are de-a face cu limbajul corporal, cu indicii vizuale și cu niște tehnici bune și vechi de iscodit. Premisa de bază e asta: lumea care vrea vizualizări paranormale e foarte motivată ca vizualizările să iasă bine, mai ales dacă încearcă să ia legătura cu cineva care-a murit. Tânjesc după informații la fel de mult cât tânjesc eu să pot fi capabilă să le furnizez. De aceea, un bun cititor la rece spune mult mai multe lucruri despre client decât o vrăjitoare de duzină. Pot să arunc la înaintare un întreg arsenal de chestii fără cap și coadă: *Mătușă, Izvorul, ceva legat de apă, sunetul S, Sarah sau poate Sally, și ceva legat de educație? Cărți? Scris?* Există șanse bune să obții o reacție a clientei la măcar un lucru de pe listă, încercând cu disperare să găsească ceva care să aibă semnificație pentru ea. Singura putere supranaturală care acționează aici e abilitatea unei persoane oarecare de a găsi sens în detalii aruncate

la întâmplare. Suntem o specie care-o vede pe Fecioara Maria într-un ciot de copac, care-l descoperă pe Dumnezeu în culorile curcubeului, care aude *Paulamurit* când se derulează invers un cântec de Beatles. Aceeași complicată minte umană care găsește sens în nonsens e cea care poate să creadă într-un pseudo-spiritist.

Deci cum se joacă jocul ăsta? Vrăjitoarele bune sunt detectivi buni. Dau atenție felului în care lucrurile pe care le spun îl afectează pe client — o dilatare a pupilelor, o respirație întretăiată. Plantez indicii cu cuvintele pe care le folosesc. I-aș putea zice, de pildă, doamnei Langham: „Astăzi o să-ți dăruiesc o amintire la care te gândești...“, apoi încep să vorbesc despre o vacanță și, ce să vezi, se dovedește a fi *exact* lucrul la care se gândește. Cuvântul *dăruiesc* i s-a insinuat deja în minte, așa că, își dă seama ori nu, am îmboldit-o să se gândească la un moment în care a primit un cadou, ceea ce înseamnă că-și amintește de o zi de naștere sau poate de un Crăciun. Și, uite așa, pare că i-am citit gândurile. Observ reacțiile de dezamăgire când spun ceva ce nu are sens pentru ea, așa că știu că-i cazul să dau înapoi și s-o apuc în altă direcție. Mă uit la cum se îmbracă și la cum vorbește și fac presupuneri în privința clasei ei sociale. Pun întrebări și, în jumătate din dăți, clienta îmi oferă singură răspunsul pe care-l caut:

Simt un B... Nu cumva numele bunicului dumitale începea cu litera asta?

Nu... N-ar putea fi un P? Numele bunicului era Paul.

Și bingo.

Dacă nu scot de la clientă destule informații, am două opțiuni. Pot ori să devin Pozitivă — să creez un mesaj de la cineva mort pe care oricine în toate mințile ar vrea să-l audă, ca, de pildă, *Bunicul tău vrea să știi că e împăcat și vrea să fii și tu împăcată.* Ori pot aplica tehnica „Barnum“, cu un comentariu care se poate aplica la nouăzeci și nouă

la sută din populație, dar pe care musai clienta o să-l interpreteze ca pe ceva personal: *Bunicul tău știe că-ți place să iei deciziile cu atenție, dar are impresia că uneori te cam pripești*. Apoi stau frumușel și las clienta să-mi dea apă la moară. Ați fi surprinși câți oameni simt nevoia să umple pauzele dintr-o conversație.

Mă face asta o escroacă? Cred că se poate spune și așa. Eu, una, prefer să mă socotesc darwinistă: mă adaptez ca să pot supraviețui.

Azi, totuși, a fost un dezastru absolut. Am pierdut o clientă bună, plus bolul de dat în bobi al bunicii — și asta din pricina acelei puștoaice slăbănoage și a bicicletei ei ruginite. Jenna Metcalf nu era, cum a zis, mai mare decât pare — Iisuse, probabil că încă mai crede în povești cu zâne —, dar are o putere ca o gaură neagră, de-a reușit să mă tragă înapoi ca în coșmarul scandalului McCoy. *Nu mă ocup de dispăruți* i-am zis și am vorbit serios. Una e să falsifici un mesaj de la un soț mort și cu totul altceva să dai false speranțe cuiva care are nevoie să scape cumva de suferință. Știți la ce duce genul ăsta de comportament? La locuitul deasupra unui bar din Căcăcioasa, NH și la petrecutul fiecărei zile de joi cu încasatul ajutorului social.

Îmi place să fiu escroacă. E mai sigur să spui ce vor clienții să audă. În felul ăsta ei nu pățesc nimic, nu pățesc nici eu nimic pentru că încerc să ajung pe lumea cealaltă și nu capăt niciun răspuns, ci mă aleg cu o frustrare zdrobitoare. Într-un fel, cred că ar fi fost mai ușor să nu fi avut niciodată Darul. Așa, nici n-aș fi știut ce-mi lipsește.

Dar uite că acum a venit cineva care nu-și putea aminti ce pierduse.

Nu știu ce are Jenna Metcalf de m-a zguduit așa de rău. Poate ochii, care sunt de un verde-deschis, ca marea, pe sub claia aia de păr roșcovan — ochi supranaturali, care-ți iau piuitul. Poate unghiile ei, roase până la sânge. Sau felul cum a părut să se

micșoreze, ca Alice în Țara Minunilor, când i-am spus că n-o s-o ajut. Asta-i singura explicație pe care o pot oferi dacă vreți să știți de ce i-am spus ce i-am spus când a întrebat dacă mama ei era moartă.

În clipa aia îmi voiam așa de tare înapoi abilitățile de medium, că am încercat; am încercat într-un fel în care renunțasem să mai încerc de ani buni, fiindcă dezamăgirea se simte ca și cum te-ai bușii într-un zid de cărămidă.

Am închis ochii și-am încercat să reconstruiesc puntea dintre mine și spiritele mele călăuzitoare, să aud ceva — o șoaptă, o hlizeală, o răsuflare.

Dar nu era decât tăcere completă.

Și uite-așa, pentru Jenna Metcalf am făcut exact ce jurasem că n-o să mai fac în veci: am deschis ușa posibilităților știind al naibii de bine că o să vrea să pășească în peticul însorit pe care i l-am furnizat. I-am spus că mama ei nu e moartă.

Când, *de fapt*, ce voiam să-i spun era că habar nu am.

După ce pleacă Jenna Metcalf, iau un Xanax. Dacă există pe lume vreun motiv ca să te apuci de medicamente contra anxietății, atunci ăsta e — o fată care nu doar că m-a făcut să mă gândesc la trecut, dar mi l-a și spart în cap ca pe-o sticlă. Pe la ora trei, mă cufund într-o binecuvântată inconștiență pe canapea.

Ar trebui să vă spun că n-am mai visat de ceva ani. Visatul e cel mai apropiat lucru de planul paranormal de care are parte un om obișnuit; e momentul în care mintea lasă garda jos, iar pereții dintre cele două lumi se subțiază cât să permită întrezăriri din cealaltă parte. De aceea, după ce au dormit, mulți oameni declară că au fost vizitați de cineva mort. Dar nu și eu, nu de când m-au părăsit Desmond și Lucinda.

Astăzi, totuși, când adorm, mintea mi-e un caleidoscop de culoare. Văd un drapel fâlfâind peste câmpul meu vizual, apoi îmi dau seama că

nu-i un drapel — e o eșarfă albastră, înfășurată la gâtul unei femei a cărei față n-o pot distinge. E întinsă pe spate lângă un arțar, nemișcată, și e călcată în picioare de un elefant. Mă uit mai bine și-mi dau seama că poate *nu* e călcată; elefantul se abate de la drumul lui ca să *nu* o calce, ridicându-și unul dintre picioarele din spate și trecându-l peste corpul femeii fără s-o atingă. Elefantul întinde trompa și trage de eșarfă, dar femeia nu se mișcă. Trompa elefantului îi atinge obrazul, gâtul, fruntea, apoi desface eșarfa și-o ridică, lăsând vântul s-o poarte ca pe un zvon.

Elefantul se apleacă după ceva legat în piele, un obiect pe care nu-l pot deslușI prea bine, ceva băgat sub șoldul femeii — o carte? o legitimație? Mă minunează dexteritatea animalului, care reușește să desfacă obiectul. Apoi pune iar trompa pe pieptul femeii, aproape ca un stetoscop, înainte de a se furișa tăcut în pădure.

Mă trezesc tresărind, dezorientată și surprinsă că mă gândesc la elefanți, minunându-mă de furtuna ce pare încă să-mi umple capul. Dar nu e tunetul, e cineva care-mi bate la ușa din față.

Deja știu cam cine-ar putea să fie înainte să apuc să deschid.

— Înainte să-ncepi să faci urât, să știi că n-am venit să te conving s-o găsești pe mama, mă anunță Jenna Metcalf dând buzna înăuntru. Doar că am uitat ceva. Ceva foarte important...

Închid ușa, dau ochii peste cap când văd că iar și-a lăsat bicicleta aia ridicolă în hol. Jenna începe să se uite prin locurile pe unde am stat amândouă cu câteva ore în urmă, se apleacă să cerceteze pe după măsuța de cafea și se chiorăște pe sub scaune.

— Dacă aș fi găsit ceva te-aș fi contactat...

— Nu prea cred, zice.

Începe să deschidă sertarele în care-mi țin timbrele, provizia secretă de biscuiți Oreo și caserolele cu mâncare comandată la telefon.

— *Pardon*? fac.

Însă Jenna mă ignoră, cu mâna vârâtă printre pernele de pe canapea.

— *Știam* eu că-i aici, zice cu evidentă ușurare și, ca pe o ață dentară, trage afară eșarfa albastră din visul meu și și-o înfășoară la gât.

Văzând-o așa, tridimensională și suficient de aproape ca s-o ating, parcă nu mă mai simt așa de nebună — n-am făcut decât să încorporez în subconștient eșarfa pe care o purta puștoaica. Dar în vis mai sunt și alte informații care n-au logică: cutele ca niște foi de ceapă de pe pielea elefantului, baletul trompei lui. Plus încă ceva de care abia acum îmi dau seama: elefantul verifica dacă femeia inspiră și expiră. Animalul plecase... nu fiindcă femeia *încetase* să mai respire, ci fiindcă respira *încă*.

N-am habar cum de știu asta, dar știu și gata.

Toată viața mea, așa am definit paranormalul: nu-l pot înțelege, nu-l pot explica, nu-l pot nega.

Nu poți să te naști cu abilități paranormale și să nu crezi în puterea semnelor. Uneori traficul te face să pierzi avionul, care apoi se prăbușește în Atlantic. Uneori e singurul trandafir care înflorește într-o grădină plină de bălării. Și uneori e fata pe care-ai dat-o afară, care-ți bântuie somnul.

— Scuze pentru deranj, zice Jenna. Sau... în fine.

E pe cale să iasă pe ușă când îmi aud vocea rostindu-i numele.

— Jenna. Probabil că-i o nebunie, dar... mama ta era la vreun circ sau ceva de genul ăsta? Îngrijitoare la zoo? Ăă... nu știu de ce, dar e ceva important legat de elefanți?

N-am mai avut o viziune adevărată de vreo șapte ani. *Șapte* ani. Îmi spun că asta de-acum e o coincidență, noroc chior sau efectele secundare ale burrito-ului pe care l-am mâncat la prânz.

Când se întoarce spre mine, pe față i se citește o expresie care-i, în egală măsură, de șoc și de uluire.

Știu, în clipa aceea, că i-a fost menit să mă găsească.

Și că eu o să-i găsesc mama.

ALICE

Elefanții, neîndoielnic, înțeleg moartea. Poate că nu fac planuri în privința ei, cum facem noi, oamenii; poate că nu-și imaginează lumi de apoi complicate, cum sunt cele din doctrinele noastre religioase. Pentru ei, durerea e mai simplă, mai limpede. Are de-a face cu pierderea.

Elefanții nu sunt deosebit de interesați de oasele altor animale moarte, ci doar de cele ale altor elefanți. Chiar dacă elefanții dau peste corpul altui elefant mort de mult, făcut bucăți de hiene și cu oasele răspândite peste tot, se strâng unii într-alții, încordați. Se apropie de cadavru în grup și tratează oasele cu ceea ce se poate numi comportament reverențios. Mângâie elefantul mort, atingându-l peste tot cu trompele și picioarele din spate. Îl adulmecă. E posibil să ia un colț sau un os și să-l care cu ei o vreme. Își pun bucățele mici de fildeș sub picioare și se leagănă blând înainte și înapoi.

Naturalistul George Adamson a scris despre cum, în anii 1940, a trebuit să împuște un elefant mascul care intrase în grădinile unei instituții guvernamentale din Kenya. A dat carnea localnicilor și a mutat restul carcasei la jumătate de milă de sat. În noaptea aceea, elefanții au descoperit carcasa. Au luat omoplatul și femurul și au adus oasele înapoi, pe locul unde fusese împușcat elefantul. De fapt, toți cei care au realizat studii importante despre elefanți au documentat ritualurile funerare: Iain Douglas-Hamilton, Joyce Poole, Karen McComb, Lucy Baker, Cynthia Moss, Anthony Hall-Martin.

Și cu mine.

Am văzut odată o turmă de elefanți mergând prin rezervația din Botswana; la un moment dat Bontle, matriarha lor, a căzut. Când ceilalți elefanți

și-au dat seama că pățise ceva, au încercat s-o ridice cu colții, s-o pună pe picioare. Cum asta n-a funcționat, unii dintre masculii mai tineri s-au urcat pe ea, încercând iarăși s-o facă să-și recapete cunoștința. Puiul ei, Kgosi, care avea cam patru ani pe atunci, i-a băgat trompa în gură, cum fac elefanții tineri ca să-și salute mamele. Turma a început să se agite, iar puiul a început să scoată sunete ce păreau țipete, însă apoi au devenit cu toții foarte tăcuți. În momentul acela mi-am dat seama că Bontle murise.

Câțiva elefanți au venit către lizieră, au adunat frunze și ramuri, pe care le-au adus ca s-o acopere pe Bontle. Alții au azvârlit pământ peste cadavru. Turma a rămas să aștepte cu solemnitate lângă corpul lui Bontle vreme de două zile și jumătate, plecând doar ca să mănânce și să bea apă și întorcându-se apoi. Chiar și peste ani, când oasele i se albiseră și se răspândiseră prin jur, iar craniul imens rămăsese prins în malul șerpuit al unui râu secat, turma se oprea încă din drum și stătea acolo, în tăcere, vreme de câteva minute. Nu demult l-am văzut pe Kgosi — acum un mascul mare, de opt ani — apropiindu-se de craniu și băgându-și trompa în locul unde cândva fusese gura lui Bontle. Era limpede că aceste oase aveau o însemnătate pentru el. Dar dacă ați fi văzut scena, cred că ați fi ajuns să credeți ce cred și eu: că era conștient de faptul că oasele acelea anume fuseseră cândva mama lui.

JENNA

— Spune-mi din nou, îi cer.

Serenity își dă ochii peste cap. De o oră stăm în camera ei de zi și Serenity deapănă detaliile visului de zece secunde pe care l-a avut cu mama. Știu că e mama datorită eșarfei albastre și-a elefantului și... ei bine, fiindcă atunci când vrei cu disperare să crezi că ceva e adevărat, te poți convinge singur cam de orice.

E drept, se poate ca Serenity să mă fi căutat pe Google în clipa în care am ieșit pe ușă și apoi să fi născocit chestia asta cu transa și pahidermul. Dar când cauți „Jenna Metcalf“ pe Google, abia după trei pagini găsești vreo referire la mama și, chiar și atunci, apar doar menționată ca fiind fiica ei de trei ani. Sunt prea multe alte Jenna Metcalf care au făcut prea multe chestii în viețile lor, iar dispariția mamei a fost cu prea mult timp în urmă. Pe lângă asta, Serenity n-a știut că o să mă întorc după eșarfa uitată.

Sau *a știut*, dar asta demonstrează că-i pe bune, corect?

— Ascultă, zice Serenity, nu-ți pot spune mai multe decât ți-am spus deja.

— Dar mama respira.

— *Femeia* pe care am visat-o respira.

— Gâfâia, gen? Scotea sunete?

— Nu. Doar stătea întinsă acolo. E doar... o senzație pe care am avut-o.

— Nu-i moartă, murmur mai mult pentru mine decât pentru Serenity, fiindcă îmi place felul în care cuvintele mă umplu de bule, ca și cum sângele mi-ar fi devenit efervescent. Știu că ar trebui să fiu furioasă sau supărată fie și pentru dovezile astea firave că mama poate trăiește — și că m-a abandonat vreme de zece ani —, dar sunt

prea bucuroasă la gândul că, dacă-mi joc cărțile cum trebuie, o s-o văd iarăși.

Apoi o să pot alege dacă s-o urăsc ori să mă-ntreb de ce nu s-a întors la mine.

Ori pot să mă cuibăresc pur și simplu în brațele ei și să sugerez s-o luăm de la zero.

Ochii, deodată, mi se fac mari.

— Visul tău. E dovada. Dacă spui la poliție ce mi-ai spus mie, or să redeschidă cazul mamei.

— Scumpo, niciun detectiv din țara asta n-o să accepte visul unei spiritiste ca dovadă oficială la dosar. E ca și cum ai cere procuraturii să-l cheme ca martor pe Iepurașul de Paște.

— Dar dacă s-a întâmplat chiar așa? Dacă ce-ai visat a fost o bucățică de trecut, care a făcut o buclă prin capul tău?

— Nu așa funcționează informația paranormală. Odată am avut o clientă a cărei bunică murise. Bunica era o prezență foarte puternică, îmi arăta Marele Zid, Piața Tianamen, pe președintele Mao, prăjiturele cu răvașe. Era ca și cum făcea tot ce-i stătea în puteri să mă convingă să zic China. Am întrebat deci dacă bunica ei vizitase vreodată China sau o interesase feng shui-ul sau alte asemenea, iar clienta a zis că nu aducea a bunica ei, n-avea sens. Apoi bunica mi-a arătat un trandafir. I-am zis clientei, care a răspuns: *Mamaie era mai degrabă cu florile de câmp*. Și mai zic atunci, China... trandafir. China... trandafir. Iar clienta ridică privirea și-mi spune: *Păi, când a murit, am moștenit setul ei de porțelan chinezesc, care are un model cu trandafiri.* Acuma, n-am habar de ce bunica îmi arăta pachețele chinezești în loc de castroane cu trandafiri pe ele, dar asta vreau să zic — un elefant s-ar putea să nu fie cu adevărat un elefant. Ar putea simboliza altceva.

Mă uit la ea, nedumerită.

— Dar mi-ai spus de două ori că n-a murit.

Serenity ezită.

— Uite ce, ar trebui să știi că n-am avut numai rezultate impecabile.

Ridic din umeri.

— Doar fiindcă ai dat odată cu mucii-n fasole nu-nseamnă că o să dai iar.

Cască gura, apoi o închide la loc.

— Mai demult, când găseai persoane dispărute, întreb, cum făceai asta?

— Luam ceva îmbrăcăminte sau o jucărie, dacă era copil. Apoi mă duceam la o plimbare cu poliția, încercam să refac ultimele minute în care fusese văzut, spune Serenity. Și câteodată primeam... ceva.

— Ce?

— Ca o străfulgerare în cap — o plăcuță cu numele unei străzi sau un fel de peisaj, o marcă de mașină, ba chiar, odată, un acvariu cu un peștișor care s-a dovedit a fi în camera unde era încuiat copilul. Dar... zice și se foiește stânjenită, arterele mele de spiritistă cred că s-au îngroșat un pic.

Nu știu cum poate un medium să greșească vreodată, dacă — din ce spune Serenity — informația pe care-o primește e ori ceva direct, ori poate însemna exact opusul. Mie îmi pare *garantat* cea mai mare plasă de siguranță pentru carieră. Și da, poate că elefantul pe care l-a vizualizat Serenity e doar o metaforă pentru un obstacol imens cu care s-a confruntat mama; dar, cum ar observa probabil Freud, poate că e vorba cu adevărat de un elefant. E o singură cale să aflăm.

— Ai mașină, da?

— Mda... ce? De ce?

Străbat camera, înfășurându-mi eșarfa mamei la gât. Bag mâna într-unul dintre sertarele prin care am căutat când am venit, în care văzusem un mănunchi de chei. I le azvârl lui Serenity și ies pe ușa apartamentului. Poate nu-s eu medium, dar atâta lucru știu: prea e curioasă în privința visului ca să nu mă urmeze.

Serenity conduce un Volkswagen broscuță din anii 1980, cu urme de rugină pe după portiera din dreapta, ce arată ca un model ornamental. Bicicleta mea e făcută covrig pe bancheta din spate. O călăuzesc pe drumuri lăturalnice și autostrăzi statale, rătăcindu-mă doar de două ori, fiindcă poți s-o scurtezi cu bicla pe unele alei pe care n-o poți lua cu mașina. Când ajungem la Rezervația Naturală Stark, suntem singura mașină parcată acolo.

— Acum o să-mi spui de ce m-ai târât aici? întreabă.

— Aici a fost cândva un refugiu pentru elefanți, îi spun.

Se uită pe geam de parcă s-ar aștepta să mai vadă vreunul.

— Aici? În New Hampshire?

Dau din cap a încuviințare.

— Tati studia comportamentul animalelor. El a înființat locul ăsta, înainte s-o cunoască pe mama. Toată lumea se gândește că elefanții trăiesc prin țările calde, gen Thailanda și Africa, dar se pot adapta foarte bine la frig, ba chiar și la zăpadă. Când m-am născut eu, erau șapte elefanți aici, salvați de pe la circuri și grădini zoologice.

— Și unde-s acum?

— Refugiul Elefanților din Tennessee i-a luat pe toți când s-a închis locul ăsta.

Mă uit la lanțul care blochează aleea de acces.

— Pământul a fost vândut înapoi statului. Eram prea mică să-mi amintesc când s-a întâmplat asta.

Deschid portiera și ies din mașină, aruncând o privire în spate, ca să mă asigur că Serenity e-n urma mea.

— Restul drumului trebuie să-l facem pe jos.

Serenity se uită la șlapii ei cu imprimeu leopard, apoi la cărarea năpădită de buruieni.

— Unde?

— Tu să-mi spui.

Lui Serenity îi ia un moment să înțeleagă ce-i cer să facă.

— O, nu, zice. *Sub nicio formă*.

Se răsucește pe călcâie și pornește înapoi spre mașină.

O apuc de mână.

— Mi-ai spus că n-ai mai visat de ani întregi. Dar ai visat-o pe mama. N-are cum să strice să verifici dacă nu cumva prinzi vreun crâmpei de ceva, nu?

— Zece ani înseamnă nu că s-au răcit urmele, înseamnă că au înghețat de-a binelea. Nu mai e nimic aici de pe vremea când a dispărut mama ta.

— *Eu* sunt aici, zic.

Nările lui Serenity se umflă.

— Știu că ultimul lucru pe care-l vrei e să ai dovada că visul tău n-a însemnat, până la urmă, nimic, spun. Dar e ca și cum ai juca la loterie, corect? Dacă nu-ți cumperi bilet, n-o să ai niciodată vreo șansă.

— Îmi cumpăr în fiecare săptămână nenorocitul de bilet și niciodată n-am câștigat Marele Premiu, mormăie Serenity, dar pășește peste lanț și începe să se strecoare printre tufele de pe cărare.

Mergem tăcute un timp, cu insecte țâșnindu-ne pe lângă capete și înconjurate de țârâielile verii. Serenity pășește atingând tufișurile cu mâinile; la un moment dat, rupe o frunză și-o adulmecă, apoi pornește mai departe.

— Ce cauți? șoptesc.

— O să-ți spun când o să știu.

— Da, numai că am cam ieșit de pe terenul unde-a fost refugiul și...

— Vrei sau nu vrei să mă concentrez? mă întrerupe Serenity.

Așa că-mi țin gura încă vreo câteva minute. Dar e ceva ce m-a zgândărit pe tot drumul cu mașina; parcă aș avea un os blocat în gâtlej.

— Serenity? întreb. Dacă mama *nu ar mai trăi* și tu ai ști... m-ai minți și mi-ai spune că trăiește?

Se oprește și se-ntoarce spre mine, cu mâinile-n șolduri.

— Scumpo, nu te cunosc suficient ca să-mi placă de tine, d-apoi să-ți mai protejez și inimioara fragilă de adolescentă. Nu știu de ce maică-ta nu-mi apare. Poate fiindcă e vie, nu moartă. Sau poate, cum ziceam, fiindcă mi-am ieșit din formă. Dar îți promit că... dacă simt spiritul mamei tale sau vreo fantomă ceva, o să-ți spun adevărul.

— Un spirit *sau* o fantomă?

— Sunt lucruri diferite. Din pricina Hollywoodului, lumea crede că-s totuna, zice ea, uitându-se la mine peste umăr. Când moare corpul, se termină povestea. Gata. Elvis a ieșit din clădire. Dar sufletul e încă intact. Dacă ai dus o viață decentă și n-ai multe regrete, se poate să mai zăbovești un picuț pe-aici, dar, mai devreme sau mai târziu, o să termini tranziția.

— Tranziția?

— Să treci dincolo. Să te duci în Rai. Cum vrei să-i spui. Dacă treci prin proces, devii un spirit. Dar să zicem c-ai fost un nemernic în timpul vieții, iar Sfântul Petru ori Iisus, ori Allah o să-ți judece mecla tristă și probabil o să nimerești în Iad sau prin alte locuri nasoale de pe lumea cealaltă. Sau poate că ești furios c-ai murit tânăr ori, ce naiba, poate că nici nu-ți dai seama că ești mort. În oricare dintre situațiile astea, s-ar putea să decizi că nu ești tocmai gata să pleci de pe lumea asta sau să te socotești oficial mort. Problema e că... de fapt *eşti* mort. N-ai cum să eviți asta. Așa că stai aici, în limb, sub formă de fantomă.

Am pornit-o iarăși la drum alături, printre tufele dese.

— Deci dacă mama e spirit, s-a dus... în altă parte?

— Da.

— Și dacă-i fantomă, atunci unde-i?

— Aici. E parte din lumea asta, dar nu-i de aceeași parte cu tine, zice Serenity și clatină din

cap. Cum să-ți explic eu..., îngână, apoi pocnește din degete. Am văzut odată un documentar despre animatorii de la Disney. Sunt tot felul de straturi transparente, cu diverse linii și culori care-s adăugate unele peste altele ca să alcătuiască un singur rățoi Donald sau un Goofy. Cred că așa-i și cu fantomele. Sunt alt strat, suprapus peste lumea noastră.

— De unde știi toate astea? întreb.

— Așa mi s-a zis, spune Serenity. Vârful icebergului, din câte-mi dau seama.

Arunc o privire-n jur, încercând să văd fantomele astea, care plutesc probabil pe la coada ochiului meu. Încerc s-o simt pe mama. Poate n-ar fi așa rău dacă-i moartă și totuși pe undeva, prin apropiere.

— Aș ști? Dacă-i fantomă și încearcă să vorbească cu mine?

— Ai auzit vreodată telefonul sunând, l-ai ridicat din furcă și n-ai auzit decât fâșâieli? Ar putea fi un spirit care încearcă să-ți spună ceva. Spiritele sunt energie, așa că cel mai ușor pentru ele, ca să-ți atragă atenția, e să manipuleze energia. Rețele telefonice, computere care nu mai merg bine, lumini care se sting și se-aprind.

— Așa comunică și cu tine?

Ezită.

— Pentru mine... e mai mult ca atunci când mi-am pus prima oară lentile de contact. Nu m-am putut niciodată obișnui, fiindcă mereu simțeam că am un corp străin în ochi, care n-avea ce căuta acolo. Nu era neplăcut, doar că nu făcea parte din mine. Așa se simte când primesc informații din partea cealaltă. Ca ecoul unui gând, doar că nu l-am gândit eu.

— Adică... gen, nu poți să nu-l auzi? Ca un cântec pe care-l fredonezi fără să vrei?

— Cam așa.

— Eu credeam că o văd mereu pe mama, zic încetișor. Eram în locuri aglomerate, dădeam

drumul mâinii bunicii și începeam să fug spre ea, dar n-o ajungeam niciodată.

Serenity mă privește cu o expresie ciudată.

— Poate că *ești* medium și tu.

— Sau poate că simți cam la fel când ți-e dor de cineva și când găsești pe cineva.

Se oprește brusc din mers.

— Simt ceva, zice pe un ton teatral.

Mă uit în jur, dar nu văd decât un hățiș mic de iarbă înaltă, câțiva copaci și un escadron delicat de fluturi monarh, care ne trec încet pe deasupra capului.

— Nu văd niciun arțar prin zonă, mă oțărăsc.

— Viziunile sunt ca niște metafore, explică Serenity.

— Ceea ce-i cam amuzant, fiindcă asta-i o comparație cam metaforică, zic.

— Cum?

— Nu contează, zic și-mi trag eșarfa de pe gât. Nu te-ar ajuta dacă ai ține asta?

I-o întind, dar se ferește de parcă i-aș da ciumă. Chestia e că deja i-am dat drumul, așa că o pală de vânt o ridică spre cer, ca o tornadă micuță ce se-nvârtejește și se tot depărtează.

— Nu! țip și o iau la goană după eșarfă.

Se tot coboară și ridică, necăjindu-mă, purtată de curenți, dar nu se apropie destul ca să pot pune mâna pe ea. După câteva minute, eșarfa se-ncurcă în crengile unui copac, cam la vreo șase metri înălțime. Găsesc ceva să pun piciorul și să încerc să mă cațăr, dar nu mai văd alte noduri pe scoarță de care să mă prind. Frustrată, mă las să cad la pământ, cu ochii în lacrimi.

Am așa de puține lucruri de la ea.

— Uite.

O descopăr pe Serenity aplecată lângă mine, cu palmele împreunate în formă de scăunel pe care să pun piciorul.

Mă zgârii pe obraz și pe brațe când mă cațăr; unghiile mi se rup în scoarță. Dar reușesc să mă

sui cât să ajung la primele crengi. Vâr mâna printre ele și dau de pământ și de rămurele, cuibul abandonat al vreunei păsări harnice.

Eșarfa e prinsă de ceva. Trag și reușesc s-o eliberez până la urmă, într-o ploaie de frunze și bețe care cad peste mine și Serenity. Și ceva mai greu mă izbește în frunte, în drum spre pământ.

— Ce dracu' e aia? întreb în vreme ce-mi înfășor bine pe după gât eșarfa mamei și-i fac și un nod ca lumea.

Serenity se uită la palmele ei, perplexă. Îmi întinde lucrul care a căzut.

E un portofel de piele neagră, crăpată, cu conținutul încă intact: treizeci și trei de dolari. Un Mastercard cum se făceau mai demult, cu cerculețele alea ca niște diagrame Venn. Și un permis de conducere de New Hampshire, eliberat pe numele Alice K. Metcalf.

E o dovadă, o dovadă cât se poate de reală, și parcă-mi arde buzunarul pantalonilor scurți. Cu asta pot dovedi că dispariția mamei nu s-a produs, poate, cu voia ei. Cât de departe putea să ajungă fără bani și cărți de credit?

— Știi ce înseamnă asta? o întreb pe Serenity, care e foarte tăcută acum, după ce-am ajuns iarăși la mașină și-am pornit înapoi spre oraș. Poliția poate încerca s-o găsească.

Serenity se uită la mine.

— Au trecut zece ani, nu-i așa de ușor.

— Ba este. Dovezi noi înseamnă că se redeschide cazul. Pam-pam!

— Crezi că asta vrei, zice, dar s-ar putea să ai surprize.

— Glumești? Am visat la asta de... de când mă știu.

Strânge din buze.

— Ori de câte ori puneam spiritelor mele călăuzitoare întrebări despre cum e în lumea lor, îmi arătau limpede că există lucruri pe care n-ar trebui să le știu. Am crezut că făceau asta ca să

protejeze cine știe ce mare secret cosmic legat de viața de apoi... dar, până la urmă, mi-am dat seama că de fapt mă protejau *pe mine*.

— Dacă *nu încerc* s-o găsesc, îi spun, atunci o să-mi petrec toată viața întrebându-mă ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi găsit-o.

Se oprește la un semafor.

— Și dacă o găsești...

— *Când*, o corectez.

— *Când* o găsești, zice Serenity, o s-o întrebi de ce nu te-a căutat în toți anii ăștia?

Nu răspund; întoarce capul.

— Zic doar că, dacă vrei răspunsuri, ai face bine să fii gata să le auzi.

Îmi dau seama că trece chiar prin fața secției de poliție.

— Ei, oprește! țip făcând-o să pună brusc frână. Trebuie să mergem acolo și să le spunem ce-am descoperit.

Serenity trage pe dreapta.

— *Noi* nu trebuie să facem nimic. Ți-am spus ce viziune am avut. Am mers cu tine, cu mașina, până la rezervație. Și mă bucur că ai căpătat ce-ai vrut. Dar eu, personal, nu vreau și n-am nevoie să mă implic în chestii cu poliția.

— Deci asta a fost tot? zic, încremenită. Arunci informații în viața cuiva, ca pe-o grenadă, și-o ștergi înainte să explodeze?

— Nu-l împușca pe mesager.

Nu știu de ce, dar sunt surprinsă. N-o cunosc deloc pe Serenity Jones și n-ar trebui să aștept să mă ajute. Dar mi-am luat porția, în viață, de oameni care m-au abandonat, iar ea n-o să fie decât încă un om din ăștia. Așa că fac ce-i mai ușor când simt că-s în pericol să fiu lăsată baltă. Mă asigur că eu sunt aia care pleacă prima.

— Nu-i de mirare că te ura lumea, zic.

Cu asta, o fac să tresară.

— Mersi pentru *viziune*, zic și mă dau jos din mașină, apoi îmi trag bicla din spate. Să ai o viață

frumoasă.

Trântesc portiera, îmi parchez bicicleta și urc treptele de granit ale secției de poliție. Mă apropii de dispecera din ghișeul cu pereți de sticlă. Are poate vreo câțiva ani mai mult ca mine, abia dac-a terminat liceul. Poartă un tricou de polo fără formă, cu emblema poliției pe piept, și s-a dat cu prea mult negru pe la ochi. Pe ecranul de computer din spatele ei văd că are deschisă pagina de Facebook.

Îmi dreg vocea, chestie pe care știu c-o poate auzi, fiindcă e o fantă în geamul care ne separă.

— Alo? zic, dar continuă să țăcăne la taste.

Bat în geam și ochii i se întorc spre mine. Flutur din mână ca să-i atrag atenția.

Sună telefonul; întoarce capul, ca și cum n-aș conta deloc, și ridică receptorul.

Mă jur — tinerii ca ea fac ca generația noastră să aibă o reputație așa de proastă.

O a doua dispeceriță pășește spre mine. E o femeie mai în vârstă, solidă, rotundă ca un măr, cu un păr vopsit blond și făcut permanent cu buclișoare. Are o insignă cu nume, POLLY.

— Pot să te-ajut?

— Da, zic băgând la înaintare zâmbetul meu cel mai matur, fiindcă, pe bune, ce adulți or să ia în serios o fată de treisprezece ani care zice că vrea să anunțe o dispariție care s-a întâmplat acum zece ani? Aș vrea să vorbesc cu un detectiv.

— Despre ce e vorba?

— E oarecum complicat, zic. Acum zece ani o angajată a fost omorâtă la fostul refugiu de elefanți, Virgil Stanhope a anchetat și... și eu... trebuie neapărat să vorbesc cu el direct.

Polly strânge din buze.

— Cum te cheamă, drăguță?

— Jenna. Jenna Metcalf.

Își scoate microfonul de la guler și intră într-o încăpere din dos, pe care n-o văd.

Mă uit atentă pe panoul cu dispăruți și tați fugiți. Dacă fața mamei ar fi fost lipită pe panoul ăsta acum zece ani, aș mai sta eu acum, aici?

Polly apare iar de partea mea a zidului de sticlă, intrând pe o ușă ce se deschide cu un cod pe care-l tastezi pe mâner. Mă conduce spre un șir de scaune și mă pune să iau loc.

— Țin minte cazul ăla, îmi zice.

— Îl știți deci pe detectivul Stanhope? Îmi dau seama că nu mai lucrează aici, dar mă gândeam că ați putea să-mi spuneți unde-i acum...

— Nu știu cum o să poți lua legătura cu el, zice Polly și-mi pune palma, blând, peste braț. Virgil Stanhope a murit.

Azilul unde locuiește tata de când S-a Întâmplat Totul e la doar trei mile de casa bunicii, dar nu mă duc prea des acolo. E deprimant, fiindcă a) miroase mereu a pipi și b) are lipiți pe pereți fulgi decupați, tot soiul de steluțe și dovleci scobiți, de parcă ar fi grădiniță, nu un loc unde sunt ținuți bolnavii mintal.

Instituția e numită Casa Hartwick, ceea ce mă face să mă gândesc la un soi de serial TV, și nu la trista realitate a zombilor superpastilați care se uită la postul Bucătărie TV în salonul mare, în vreme ce infirmierele aduc păhărușe cu pastile care să-i mențină legume ori pacienți semiconștienți, lăbărțați peste brațele scaunelor cu rotile, revenindu-și după terapia cu electroșocuri. Majoritatea dăților când mă duc acolo nu simt că mi-e frică — mă simt doar hidos de deprimată când mă gândesc că tata, care era văzut cândva prin cercurile ecologiste ca un fel de salvator, n-a izbutit să se salveze singur.

O singură dată m-am speriat de mi-a sărit inima la Casa Hartwick. Jucam dame cu tata în salon, când o adolescentă cu părul împletit în niște cozi ca niște funii unsuroase s-a năpustit pe ușa dublă, având un cuțit de bucătărie în mână. De unde l-o fi luat, n-am habar; orice lucru care poate fi socotit

armă — până și șireturile de la pantofi — e interzis în Casa Hartwick sau ținut în dulăpioare păzite mai strașnic decât la pușcărie. Dar ea a păcălit sistemul cumva și-a intrat pe ușile alea cu o mutră dementă și privirile fixate taman pe mine. A lăsat brațul pe spate și cuțitul a zburat prin aer în direcția mea.

M-am ferit. M-am băgat, fleașcă, sub masă. Mi-am acoperit capul cu mâinile și-am încercat să dispar cumva, în vreme ce niște infirmieri mătăhăloși puneau mâna pe ea și-i injectau sedative, și apoi o cărau înapoi la ea în cameră.

Te-ai gândi că o fi venit vreo asistentă, acolo, să se asigure că-s întreagă, dar erau toate ocupate cu ceilalți locatari, care răcneau îngroziți. Încă tremuram când am reușit să-mi adun destul curaj ca să scot capul de la cutie și să mă furișez la loc pe scaun.

Tata nu țipa, nu intrase în panică. Își făcea mutarea. „Rege, eu“, a zis ca și cum nu s-ar fi întâmplat *nimic*. Și nu m-am putut supăra pe el că nu-i păsa că fusesem aproape hăcuită ca un curcan de Ziua Recunoștinței de o adolescentă psihopată. Nu poți învinui pe cineva dacă chiar nu pricepe, sincer, că realitatea lui nu-i totuna cu a ta.

Azi, când ajung la Casa Hartwick, tata nu-i în salon. Îl găsesc în camera lui, așezat în fața ferestrei. În mâini are un curcubeu de ață de brodat, numai noduri — și nu-i pentru prima oară când mă gândesc că ideea isteață de terapie a cuiva e iadul plin de frustrare al altcuiva. Ridică ochii spre mine când intru și nu-l apucă pandaliile — ceea ce e un semn bun, înseamnă că nu-i foarte agitat azi. Decid să folosesc asta spre avantajul meu și să aduc în discuție subiectul mama.

Îngenunchez în fața lui, oprindu-i din mișcare mâinile care tot trag de ațele alea, încurcându-le și mai rău.

— Tati, zic și trag firul portocaliu prin bucla celorlalte, așezându-i-l pe genunchiul stâng. Ce crezi că s-ar întâmpla dacă aș găsi-o?

Nu-mi răspunde.

Eliberez firul roșu-aprins.

— Dacă ea, adică, e singurul motiv pentru care suntem defecți?

Îi cuprind mâinile, în care mai strânge alte două fire.

— De ce ai lăsat-o să plece? șoptesc privindu-l în ochi. De ce n-ai zis niciodată poliției că a dispărut?

Tata e cufundat în psihoză, sigur, dar a avut și momente de luciditate în ultimii zece ani. Poate că nu l-ar lua nimeni în serios dacă ar zice că mama s-a pierdut. Sau, cine știe, *poate că da*.

Brusc, expresia de pe față i se schimbă. Frustrarea se topește precum spuma când oceanul atinge nisipul și ochii i se luminează. Sunt de aceeași culoare ca și ai mei, un verde prea intens, care-i face pe oameni să nu se simtă în largul lor.

— Alice? Știi cum să faci asta? zice și ridică firele.

— Nu sunt Alice, spun.

Clatină din cap, perplex.

Îmi mușc buza, descâlcesc firele și le-mpletesc în formă de brățară, un șir simplu de noduri pe care orice hipiot ar ști să-l facă. Cât lucrez, mâinile îi flutură peste ale mele ca niște colibri. După ce termin brățara, o desfac din agrafa pe care o are prinsă de pantaloni și i-o prind la încheietura mâinii, ca o cătușă viu colorată.

Tata o admiră.

— Mereu te-ai priceput la lucruri dintr-astea, zice zâmbindu-mi.

Atunci îmi dau seama de ce tata n-a declarat-o pe mama dispărută. Poate că, pentru el, nici n-a dispărut. Mereu a fost în stare s-o regăsească în chipul, vocea și prezența mea.

Aș vrea să fie așa de ușor și pentru mine.

Când ajung acasă, o găsesc pe bunica uitându-se la *Roata norocului* la televizor, strigând

răspunsurile înaintea concurenților și sfătuind-o pe Vanna White cum să se îmbrace.

— Cureaua aia te face să arăți ca o vagaboandă, îi zice Vannei, apoi mă vede pe mine în pragul ușii. Cum ți-a mers azi?

Pentru un moment mă pierd, după care-mi dau seama că vorbește despre baby sitting.

— A fost în regulă, mint.

— Ai paste umplute cu brânză în frigider, dacă vrei să le pui la încălzit, zice și-și îndreaptă iarăși ochii spre ecran. Încearcă un *F*, vacă proastă, strigă.

Profit de această abatere a atenției ei și dau fuga sus, cu Gertie la picioare. Își face un cuib pe pat la mine, din perne, și se sucește în cerc să se facă comodă.

Nu știu cum să procedez. Am informații și n-am unde să mă duc cu ele.

Bag mâna în buzunar, scot teancul de bancnote pe care l-am luat cu mine și extrag una de un dolar. Încep s-o împăturesc dusă pe gânduri, s-o pliez ca să fac un elefant, însă îl tot greșesc și până la urmă fac bancnota ghemotoc și-o arunc pe jos. Parcă tot văd mâinile tatii făcând noduri furioase pe ața de brodat.

Unul dintre detectivii care a anchetat inițial refugiul elefanților are Alzheimer. Celălalt e mort. Dar poate că nu-i un capăt de țară. O să trebuiască, doar, să găsesc o cale să-l fac pe detectivul care-i acum la altă secție să-și dea seama că au greșit acum zece ani și că trebuia s-o considere pe mama persoană dispărută.

Asta ar trebui să funcționeze de minune.

Pornesc laptopul și, cu un zumzet, se trezește la viață. Bag parola și deschid un motor de căutare. „Virgil Stanhope“ scriu. „Decedat.“

Primul articol care apare e un anunț despre ceremonia în care urma să fie avansat detectiv. E și o poză cu el — păr nisipiu, pieptănat pe-o parte, un rânjet sănătos, plin de dinți, un măr al lui Adam

care arată ca un mâner de ușă. Pare cam nătărău, tânăr, dar presupun că acum zece ani așa arăta.

Deschid o fereastră nouă, mă loghez la o arhivă publică (chestia, ca să știți, mă costă 49,95 de dolari pe an) și văd un anunț al morții lui Virgil Stanhope. Tragic lucru, are aceeași dată ca ziua ceremoniei de avansare în grad. Mă-ntreb dacă și-a luat insigna de detectiv și, pe drum spre casă, s-a făcut zob cu mașina sau, și mai rău, pe drumul spre ceremonie. O viață retezată.

Mda, pot să empatizez cu asta.

Dau clic pe link, dar nu se deschide. Mă aleg cu o pagină care anunță că-i o eroare de server.

Așa că mă-ntorc la prima căutare, umblu prin mai multe articole până ce găsesc unul care face să mi se ridice tot părul de pe ceafă.

„Stanhope Investigații", citesc. *Găsește viitorul în trecut.*

Ce slogan de rahat, mă gândesc, dar tot dau clic ca să deschid pagina într-o fereastră nouă.

Licențiat. Investigații relații domestice și maritale. Servicii supraveghere. Recuperator recompense. Căutări persoane. Investigații pentru tutela copiilor. Investigații morți accidentale. Persoane dispărute.

Sus mai e o rubrică: Despre Noi.

Vic Stanhope este un investigator particular cu licență, fost polițist și detectiv. A obținut o diplomă în cercetare juridică și investigații criminalistice la Universitatea din New Haven. Este membru al Asociației Internaționale a Anchetatorilor de Incendii, Asociației Naționale a Agenților de Recuperare și al Asociației Naționale a Investigatorilor Profesioniști.

Ar putea să fie o coincidență... dacă n-ar fi și-o fotografie mică inserată acolo, cu domnul Stanhope.

E drept că arată mai în vârstă. Și-i adevărat că are o tunsoare bec, dintre cele pe care și le fac tipii care chelesc și-ncearcă să se ia după Bruce Willis

ca să arate ca durii. Însă mărul lui Adam se ițește încă proeminent în poză, de neconfundat.

Presupun că Vic și Virgil ar putea fi gemeni. Dar parcă nu-mi vine a crede. Pun mâna pe mobil și formez numărul de pe ecran.

Trei țârâieli mai târziu, aud cum cineva apucă receptorul de cealaltă parte. Sună ca și cum ar cădea pe jos, cu un puhoi de fâșâieli și înjurături, apoi cum ar fi cules de-acolo.

— Ce-i?

— Domnul Stanhope? șoptesc.

— Da, mârâie vocea.

— *Virgil* Stanhope?

Se face tăcere.

— Nu mai, bolborosește vocea, apoi telefonul e închis.

Simt că-mi crește pulsul. Ori Virgil Stanhope s-a întors dintre morți, ori nici n-a *murit* vreodată.

Poate că așa a vrut să creadă lumea, ca să dispară.

Și dacă așa stau lucrurile, atunci e omul perfect ca s-o găsească pe mama.

ALICE

Oricine a văzut elefanți apropiindu-se de oasele altor elefanți va recunoaște postura lor îndurerată: tăcerea intensă, trompa și urechile lăsate în jos, atingerile ezitante, tristețea precum un lințoliu ce pare să cuprindă turma când dau peste rămășițele unuia dintre ai lor. Dar există niște nelămuriri dacă elefanții fac distincția dintre oasele elefanților pe care i-au cunoscut și cele ale elefanților cu care n-au avut de-a face.

Unele rezultate furnizate de colegi de la Amboseli, din Kenya, unde sunt mai bine de două mii două sute de elefanți catalogați individual, s-au dovedit demne de interes. Luând câte o turmă odată, cercetătorii le-au prezentat elefanților câteva obiecte-cheie: o bucată mică de fildeș, un craniu de elefant și o bucată de lemn. Au făcut experimentul în condiții ca de laborator, păstrând cu grijă ordinea de prezentare a obiectelor și înregistrând reacțiile elefanților, ca să determine cât de mult zăboveau la fiecare obiect. Fără îndoială, bucățica de fildeș li s-a părut pahidermelor cel mai interesant obiect, urmat de craniu și apoi de lemn. Au atins fildeșul, l-au luat în trompă, l-au răsucit cu copitele.

Cercetătorii le-au arătat apoi elefanților un craniu de elefant, unul de rinocer și unul de bivol de apă. Între obiectele din acest set, craniul de elefant li s-a părut cel mai demn de interes.

În cele din urmă, cercetătorii s-au concentrat pe trei turme care suferiseră, în ultimii câțiva ani, pierderea conducătorilor lor. Familiilor le-au fost aduse craniile celor trei matriarhe.

Ați putea crede că elefanții s-au arătat mai interesați de craniile care aparținuseră matriarhelor ce conduseseră turmele din care făceau parte.

Celelalte părți ale experimentului arătaseră clar, până aici, că elefanții erau capabili să aibă preferințe, în loc să examineze la întâmplare obiectele, din simplă curiozitate.

Ați putea crede că, date fiind exemplele pe care le-am văzut personal în Botswana, cu elefanți ce păreau profund mișcați de moartea unora dintre ai lor și capabili să-și amintească asta ani mai târziu, ar fi fost mult mai probabil să-și omagieze propriii lideri.

Însă nu așa s-a întâmplat. În loc de asta, elefanții din Amboseli s-au arătat interesați în aceeași măsură de toate cele trei cranii. Poate că trăiseră, cunoscuseră și chiar jeliseră un anume elefant, însă comportamentele respective nu păreau să se regăsească în rezultatele experimentului.

Cu toate că cercetarea dovedește că elefanții sunt fascinați de oasele altor elefanți, s-ar putea spune că aceasta demonstrează totodată și că durerea simțită de un elefant după pierderea unui anume individ este o ficțiune. S-ar putea susține că, de vreme ce elefanții nu au făcut distincție între cranii, atunci faptul că unul dintre craniile acelea era chiar al mamei lor nu prezintă importanță.

Sau poate că lucrul acesta înseamnă că *toate* mamele sunt importante.

VIRGIL

Oricărui polițist îi scapă câte una dintr-astea.

Pentru unii, devine chestie de povestit, istoria pe care-o zic la fiecare băută de Crăciun cu colegii, după ce-au tras prea multe beri. E indiciul pe care nu l-au văzut și care era exact acolo, în fața ochilor, dosarul pe care nu se pot îndura să-l arunce, cazul care n-a fost niciodată închis. E visul urât pe care-l au când și când, din care se trezesc asudați, tresărind.

Pentru noi, restul, e coșmarul pe care-l trăim încă.

E fața pe care o vedem în oglindă când ne uităm peste umăr. E persoana de la capătul celălalt al liniei telefonice, când auzim pauza aceea misterioasă, încordată. E felul în care, și când suntem singuri, simțim că e cineva cu noi.

E faptul că știm, în fiecare secundă a fiecărei zile, că am eșuat.

Donny Boylan, detectivul cu care lucram pe-atunci, mi-a zis cândva că al *lui*, cazul adică, era un conflict conjugal. Nu-l încătușase pe soț fiindcă tipul era un om de afaceri respectabil, pe care-l cunoștea și-l plăcea toată lumea. La trei ore după ce Donnie ieșise din casa lor, soția tipului fusese omorâtă. Împușcată în cap. Numele ei era Amanda și era însărcinată în șase luni.

Donny obișnuia s-o numească fantoma lui, cazul care-l bântuia de ani buni. Numele fantomei mele e Alice Metcalf. N-a murit, din câte știu, precum Amanda. A dispărut doar, odată cu adevărul despre ce s-a întâmplat acum zece ani.

Uneori, când mă trezesc după ce-am făcut-o lată, trebuie să mijesc ochii, fiindcă-s destul de sigur că Alice e de partea cealaltă a biroului, pe locul unde stau clienții când îmi cer să fac poze cu

nevestele lor în momentul în care-i înșală ori să dau de urma câte unui tată care și-a abandonat familia. Lucrez singur, dacă nu-l pun la socoteală, ca angajat, pe musiu Jack Daniel's. Am un birou cât o debara, care duhnește a fast-food chinezesc și a lichid de curățat covoare. Dorm pe canapeaua de-aici mai des decât la mine în apartament, însă pentru clienții mei sunt Vic Stanhope, detectiv particular profesionist.

Da, până ce mă trezesc cu capul zvâcnind și-o limbă prea groasă ca să-mi încapă în gură, cu o sticlă goală lângă mine și cu Alice care se uită de deasupra. *Ești pe naiba*, asta îmi spune.

— Nu putea, mi-a zis Donny Boylan acum zece ani, aruncându-și în gură încă o tabletă contra acidității gastrice, nu putea să se întâmple asta peste două săptămâni?

Donny număra câte zile mai avea până să iasă la pensie. Cât am stat acolo cu el, mi-a tras un pomelnic cu toate chestiile de care n-avea nevoie: hârțogărie de la șefi, semafoare pe roșu, un răcan ca mine pe care să-l instruiască, valul de căldură care-i agrava eczema. Nu-i trebuia nici un telefon la ora 7 dimineața, de la Refugiul pentru Elefanți New England, care anunța moartea uneia dintre îngrijitoare.

Victima era o angajată cu vechime, în vârstă de patruzeci și patru de ani.

— Ai habar cât căcat o să stârnească asta? a întrebat. Mai știi cum a fost acum trei ani, când s-a deschis locul ăla?

Țineam minte. Abia intrasem în poliție pe-atunci. Oamenii din orășel protestau la venirea elefanților „răi" — cei dați afară din grădini zoologice și din circuri fiindcă se comportaseră violent. Zilnic, prin gazete, editorialele îi făceau cu ou și cu oțet pe cei de la departamentul de dezvoltare și planificare, care-i îngăduiseră lui Thomas Metcalf să-și construiască refugiul, deși

acesta era dotat cu două garduri concentrice, menite să-i ferească pe cetățeni de animale.

Sau invers.

Zi de zi, în primele trei luni de existență a refugiului, eram trimiși să menținem ordinea la porțile acestuia, unde se concentrau protestele. Până la urmă s-a dovedit a fi o falsă problemă. Animalele s-au adaptat frumușel, iar localnicii s-au obișnuit să aibă un refugiu prin apropiere, fără alte complicații. Cel puțin nu până la apelul ăla telefonic, de la șapte dimineața.

Așteptam înăuntru, într-un birouaș. Erau șapte rafturi, toate pline cu mape etichetate cu numele elefanților — Maura, Wanda, Syrah, Lilly, Olive, Dionne, Hester. Pe masă erau hârtii vraiște, un teanc de registre, trei cești pe jumătate pline cu cafea și un prespapier în formă de inimă umană. Mai erau chitanțe pentru medicamente, terci și mere. Am fluierat a uimire când am văzut suma totală de pe o factură pentru fân.

— Să-mi trag una, am zis, cu banii ăștia aș putea să-mi iau o mașină.

Donny nu era bine dispus, dar când era Donny vreodată bine dispus?

— Ce dracu' durează atâta? a întrebat.

De două ore așteptam ca personalul să-ncerce să-i adune pe cei șapte elefanți într-un hambar. Până atunci, echipa noastră de investigații criminalistice nu putea aduna probe din padoc.

— Ai văzut vreodată pe cineva strivit de-un elefant? am zis.

— Ai tăcut vreodată din gură? a replicat Donny.

Tocmai cercetam un șir ciudat de urme de-a lungul peretelui, ca niște hieroglife sau așa ceva, când în birou a dat buzna un bărbat. Era agitat, se frământa, ochii i se învârteau nebunește pe sub ochelari.

— Nu pot să cred că s-a întâmplat asta, a zis. E un coșmar.

Donny s-a ridicat.

— Dumneavoastră trebuie să fiți Thomas Metcalf.

— Da, a zis bărbatul, preocupat. Îmi pare rău că vă țin atât de mult aici. A fost o nebunie întreagă să ducem elefanții la adăpost. Sunt foarte agitați. Avem șase în hambar, iar al șaptelea nu se apropie destul ca să-l momim cu mâncare. Am pus însă un fir electrificat temporar, ca să puteți totuși avea acces pe cealaltă parte a padocului...

Ne-a condus afară din clădirea aceea mică, într-un soare atât de strălucitor de parcă toată lumea era în lumina unui bliț imens.

— Aveți idee cum de-a ajuns victima în padoc? a întrebat Donny.

Metcalf a clipit.

— Nevvie? E aici de când am deschis locul ăsta. A lucrat cu elefanți mai bine de douăzeci de ani. Ne ține contabilitatea și e și îngrijitoare de noapte.

A ezitat.

— A fost. *A fost* îngrijitoare de noapte.

S-a oprit deodată din mers și și-a dus mâinile la față.

— Of, Doamne. E numai din vina mea.

Donny s-a uitat la el.

— Cum așa?

— Elefanții simt tensiunea. Cred că au fost agitați.

— De îngrijitoare?

Înainte să poată răspunde, s-a auzit deodată un trâmbițat atât de puternic că m-a făcut să tresar. Venea de undeva de după partea cealaltă de gard. Frunzișul copacilor a început să foșnească.

— E posibil un animal de mărimea unui elefant să se poată apropia pe furiș de cineva? am întrebat.

Metcalf s-a întors spre mine.

— Ați văzut vreodată un elefant atacând?

Când am clătinat din cap, a zâmbit morbid.

— Sper să nici nu vedeți.

Am mers, cu echipa de investigații criminalistice, cinci minute până să ajungem la un

delușor. Când ne-am suit pe delușor, am văzut un bărbat așezat lângă un trup. Era uriaș, avea umerii lați cât o masă de sufragerie, suficient de puternic cât să comită o crimă. Ochii înroșiți, umflați. Era negru, iar victima albă. Trecut bine de-un metru optzeci și cu siguranță suficient de puternic cât să copleșească pe cineva de gabarit mai mic. Astea au fost lucrurile pe care le-am observat atunci, ca detectiv începător. Ținea pe genunchi capul victimei.

Craniul femeii fusese zdrobit. Cămașa fusese ruptă de pe ea, însă era acoperită, ca să nu-i fie expusă goliciunea, cu o bluză de trening. Piciorul stâng îi era îndoit într-un unghi imposibil și pielea îi era plină de vânătăi.

M-am dat un pic deoparte, lăsând medicul să se aplece și să-și facă treaba. Dar nu era nevoie de un doctor ca să-mi dau seama că femeia era moartă de-a binelea.

— El e Gideon Cartwright, a zis Metcalf cu voce pierită. El a găsit-o pe soacra lui...

Nu puteam ghici exact vârsta tipului, dar putea fi doar cu zece ani mai tânăr decât victima. Asta însemna că fiica victimei — soția lui — era probabil mult mai tânără decât el.

— Sunt detectivul Boylan, a zis Donny lăsându-se pe vine lângă bărbat. Erați aici când s-a întâmplat?

— Nu, ea era îngrijitoare de noapte, a fost singură noaptea trecută, a zis omul cu voce tremurată. Ar fi trebuit să fiu eu.

— Lucrați tot aici? a întrebat Donny.

Criminaliștii au început să forfotească mai ceva ca un roi de albine. Fotografiau cadavrul și încercau să delimiteze zona de investigație. Dar era vorba de un loc al faptei în aer liber, fără limite clare. Cine putea ști cât de mult o alergase elefantul pe femeie până s-o doboare? Cine putea ști dacă existau indicii care să arate momentul morții? La vreo cincisprezece metri mai încolo se

vedea o groapă adâncă, cu urme de picioare de om pe margine. Poate că erau și probe prinse prin copaci. Dar în general erau mai mult frunze, iarbă, pământ, balegă de elefant, muște și natură. Doar Dumnezeu știa câte din astea aveau de-a face cu locul faptei și câte erau chestii normale, de zi cu zi.

Legistul și-a îndrumat doi agenți să bage cadavrul într-un sac și s-a apropiat.

— Ia să ghicesc, a zis Donny. Cauza morții: strivire?

— Păi... a fost și strivire. Dar nu știu dacă asta a fost cauza morții. Are craniul despicat în două. Se putea întâmpla înainte s-o calce în picioare elefantul sau ca rezultat al strivirii.

Mi-am dat seama, prea târziu, că Gideon asculta fiecare cuvințel.

— Nu nu nu, l-am auzit răcnind pe Metcalf deodată. Nu poți să pui asta aici. E periculoasă pentru elefanți.

Arăta spre locul faptei, care, pe o bucată mare, era înconjurat de criminaliști cu ajutorul unei benzi.

Donny a mijit ochii.

— Elefanții n-or să se-ntoarcă aici prea curând.

— Pardon? N-am zis niciodată că puteți să puneți sechestru pe proprietate. Ăsta-i un habitat natural protejat...

— Și o femeie a fost omorâtă în el.

— Un accident, a zis Metcalf. N-o să vă las să afectați programul zilnic al elefanților de-aici...

— Din păcate, domnule doctor Metcalf, nu dumneavoastră decideți asta.

Un mușchi i s-a contractat pe maxilar.

— Cât o să dureze?

Vedeam cum Donny își pierde răbdarea.

— Nu pot spune exact. Dar între timp locotenentul Stanhope și cu mine vom fi obligați să vorbim cu toți cei care au avut de-a face cu elefanții.

— Suntem patru. Gideon, Nevvie, eu și Alice. Soția mea.

Ultimele cuvinte le adresase lui Gideon.

— Unde-i Alice? a întrebat Donny.

Metcalf se zgâia la Gideon.

— Am crezut că e cu tine.

Fața lui Gideon era schimonosită de durere.

— N-am mai văzut-o de aseară.

— Ei bine, nici eu.

Metcalf s-a albit deodată la față.

— Dacă Alice nu-i pe nicăieri, cine stă cu fiică-mea?

Sunt destul de sigur că actuala mea proprietăreasă, Abigail Chivers, are două sute de ani, cu aproximație de o lună–două. Pe cuvânt, la fel ați crede și voi dacă ați cunoaște-o. N-am văzut-o să poarte altceva decât o rochie neagră, cu broșă la gât și părul alb prins în coc; are o gură cu buze subțiri, care se subțiază și mai mult ori de câte ori bagă capul în biroul meu și începe să deschidă și să trântească ușile de la dulăpioare și fișete. Bate cu bastonul în tăblia mesei, la o palmă de capul meu.

— Victor, zice, miros lucrarea diavolului.

— Chiar așa?

Salt capul de pe birou și-mi trec limba peste dinți, care parcă au păr pe ei.

— Eu nu simt decât iz de băutură ieftină.

— N-o să îngădui ceva ilegal...

— Nu mai este ilegal de-o sută de ani, Abby, oftez.

De zeci de ori am avut discuția asta. Am apucat oare să vă spun că, în afara faptului că-i o abstinentă convinsă, Abigail pare să fie și cuprinsă de demență senilă și că sunt la fel de multe șanse să-mi spună Președintele Lincoln decât să mă cheme Victor? Evident, asta funcționează și spre avantajul meu. Ca, de pildă, când zice că am întârziat cu chiria, iar eu mint și-i zic că am plătit deja pe luna în curs.

Pentru o hoașcă bătrână e teribil de agilă. Izbește cu bastonul în perna canapelei, ba se uită până și în cuptorul cu microunde.

— Unde-i?

— Unde-i ce? o fac eu pe niznaiul.

— Lacrimile Satanei. Oțetul de secară. Sucul de voie bună. Știu eu că-l ții pitit pe undeva.

Îi ofer zâmbetul meu cel mai nevinovat.

— Aș face eu una ca asta?

— Victor, zice, să nu mă minți.

Mă jur pe ce am mai sfânt.

— Jur pe Dumnezeu că în camera asta nu există pileală.

Mă ridic și, clătinându-mă, intru în baia cea minusculă, lipită de spațiul biroului meu. E loc suficient cât să-ncapă o toaletă, o chiuvetă și un aspirator. Trag ușa după mine, mă piș, apoi ridic capacul rezervorului. Pescuiesc sticla pe care am început-o astă-noapte, trag un gât lung și sănătos de whisky și, cât ai clipi, zvâcnetul surd din cap începe să se domolească.

Pun la loc sticla în ascunziș, trag apa și deschid ușa. Abby încă se foiește pe-acolo. N-am mințit-o, doar am cosmetizat un pic adevărul. Asta am fost învățat să fac cu o viață în urmă, când mă pregăteam să ajung detectiv.

— Bun, unde eram? zic și chiar atunci sună telefonul.

— La băutură, acuză ea.

— Abby, sunt șocat, zic cu voce șugubeață, nu credeam că te dedai la așa ceva.

O conduc către ușă, în vreme ce telefonul sună mai departe.

— Ce-ai spune să terminăm mai târziu? La un păhărel, poate?

O împing afară cu toate protestele ei, apoi pun mâna pe telefon, cât pe ce să-l scap printre degete.

— Ce? mă răstesc în receptor.

— Domnul Stanhope?

În ciuda gâtului de whisky, îmi simt iar tâmplele ca prinse într-o menghină.

— Mda.

— *Virgil* Stanhope?

Când a trecut un an, apoi doi și-apoi cinci, am început să-mi dau seama că ce-mi spusese Donny era adevărat: odată ce un polițist are o fantomă, fantoma aia acolo rămâne, în veci. N-am putut scăpa de Alice Metcalf. Așa că, în loc de asta, am scăpat de Virgil Stanhope. M-am gândit prostește că, dacă o iau de la început, aș putea să fiu ca nou — eliberat de vinovăție și de dubii. Tata a fost veteran, primar al unui oraș mic și-un om de ispravă. I-am împrumutat numele gândindu-mă că poate se prind de mine câteva din trăsăturile lui. Am crezut că aș putea deveni genul de tip în care oamenii să aibă încredere, nu unul care s-o facă lată într-un mare fel.

Până în clipa asta, nimeni nu m-a luat la întrebări.

— Nu mai, îngân și trântesc telefonul.

Mă opresc în mijlocul biroului, cu mâinile apăsate pe capul care mă doare, dar tot o aud. O aud și când mă-ntorc în baie și scot iarăși din rezervor sticla cu whisky, ba chiar și după ce-o beau până la ultimul strop.

De fapt n-am auzit-o niciodată pe Alice Metcalf vorbind. Când am găsit-o eu, era inconștientă, tot inconștientă era și când m-am dus la spital să o văd, iar apoi a dispărut. Dar, în imaginația mea, când stă de cealaltă parte a mesei și mă judecă, sună exact ca vocea care tocmai s-a auzit la celălalt capăt al firului.

Am fost trimiși la refugiu pentru un deces care nu dădea nimic de bănuit în momentul apelului inițial. Și, propriu-zis, nu existase niciun motiv, în dimineața aceea de acum zece ani, să presupunem că Alice Metcalf sau copilul ei ar fi dispărut. Puteau să fie la magazin, la cumpărături, fără să aibă habar de cele petrecute la refugiu. Puteau să

fie în parc. O sunaseră pe Alice pe mobil, însă potrivit spuselor lui Thomas, nu-și amintea niciodată să-l ia cu ea. Iar natura muncii sale, studiul cogniției elefanților, însemna că adesea se afunda prin părțile mai depărtate ale proprietății, ore întregi câteodată, ca să facă observații, luând-o de multe ori cu ea — spre supărarea soțului — pe fiica lor în vârstă de trei ani.

Speram să apară cu o ceașcă de cafea în mână, venind de la gogoșărie, cu fetița molfăind dintr-un covrig. Ultimul loc unde-ai fi vrut să fie era rezervația, cu al șaptelea elefant încă liber.

Nu voiam să mă gândesc la ce li se putuse întâmpla deja.

După patru ore de anchetă, criminaliștii au adunat zece cutii cu probe: coji de dovlecei și smocuri de iarbă uscată, frunze înnegrite de ceva ce putea fi balegă uscată ori sânge uscat. Cât s-au ocupat ei de locul faptei, noi am însoțit cadavrul lui Nevvie către poarta principală a refugiului, împreună cu Gideon. Se mișca încet și vocea îi era seacă. Ca polițist, am văzut destule evenimente tragice ca să-mi dau seama că era ori cu adevărat afectat de moartea soacrei lui, ori era un actor demn de premiul Oscar.

— Condoleanțe, a zis Donny. Îmi închipui că vă e foarte greu.

Gideon a încuviințat, ștergându-se la ochi. Arăta ca cineva trecut prin chinurile iadului.

— De când lucrați aici? a întrebat Donny.

— De când s-a deschis rezervația. Iar înainte am lucrat la un circ din sudul țării. Acolo am cunoscut-o pe soția mea. Nevvie mi-a făcut rost de prima mea slujbă.

Vocea i s-a frânt la rostirea numelui femeii moarte.

— Ați mai văzut elefanți cu comportament agresiv?

— Dac-am văzut? a făcut Gideon. Sigur, la circ. Aici... nu prea. Câte-o plesnitură cu trompa, dacă

vreun îngrijitor îi lua prin surprindere în vreun moment nepotrivit. Odată, una dintre femele a intrat în panică de la soneria unui telefon ce aducea cu muzica de flașnetă de la circ. Știți că se spune că elefanții nu uită niciodată? Ei, e adevărat, dar nu întotdeauna în sensul bun.

— E posibil deci s-o fi supărat ceva pe una dintre... femele... și ea să o fi pus la pământ pe soacra dumneavoastră?

Gideon s-a uitat în pământ.

— E posibil.

— Nu păreți foarte convins, am zis.

— Nevvie știa cum să se poarte cu elefanții, a zis Gideon. Nu era vreo începătoare fraieră. A fost doar... un moment aiurea.

— Și Alice? am întrebat.

— Ce-i cu ea?

— Știe să se descurce cu un elefant?

— Alice cunoaște elefanții mai bine decât oricine pe care-l știu.

— Ați văzut-o aseară?

S-a uitat la Donny, apoi la mine.

— Neoficial? a zis apoi. A venit la mine să ceară ajutor.

— Fiindcă refugiul avea probleme?

— Nu, din cauza lui Thomas. De când rezervația a început să piardă mulți bani, parcă nu mai e el. Are schimbări de dispoziție bruște, sălbatice. În ultima vreme stă tot timpul încuiat la el în birou și, seara trecută, a speriat-o zdravăn pe Alice.

Speriată. Cuvântul era un beculeț roșu.

Am simțit că ascunde ceva. Nu mă surprindea asta; dacă voia să-și păstreze locul de muncă, nu era cazul să-l ia gura pe dinainte despre problemele casnice ale șefului.

— Și ea a mai zis ceva? a întrebat Donny.

— A zis că ar vrea s-o ducă pe Jenna undeva unde să fie în siguranță.

— Pare că are încredere în dumneavoastră, a zis Donny. Ce părere are despre asta soția dumneavoastră?

— Soția mea s-a dus, a răspuns Gideon. Nevvie e toată familia pe care-o mai am... pe care-o mai *aveam*.

Ne-am oprit din mers când am ajuns lângă hambarul cel mare. Cinci elefanți strânși în îngrăditura din spate, trecând unii pe lângă ceilalți ca niște nori de furtună, cu pașii zguduind pământul de sub picioarele noastre. Am avut senzația nepământeană că înțelegeau fiece cuvințel pe care-l rosteam.

Asta m-a dus cu gândul la Thomas Metcalf.

Donny s-a întors cu fața spre Gideon.

— Vă puteți gândi la cineva care ar fi vrut să-i facă rău lui Nevvie? Cineva uman, adică?

— Elefanții sunt sălbatici. Nu sunt animalele noastre de companie. Se putea întâmpla orice.

Gideon a întins o mână spre barele de metal ale îngrăditurii; unul dintre elefanți și-a băgat trompa pe-acolo. I-a amușinat degetul, apoi a luat cu trompa o piatră și-a azvârlit-o spre capul meu.

Donny a râs.

— Ia uite, Virgil. Nu-i place de tine.

— Vor mâncare.

Gideon s-a strecurat înăuntru, iar elefanții au început să trâmbițeze, știind ce urma.

Donny a ridicat din umeri și-a pornit mai departe. M-am întrebat dacă doar eu observasem că Gideon nu a răspuns la întrebare.

— Lasă-mă-n pace, Abby, strig; cel puțin cred că strig, fiindcă îmi simt limba cam de vreo zece ori mai mare ca să-mi încapă în gură. Ți-am spus că nu beau!

Lucru care, tehnic, este adevărat. *Nu* beau. Sunt beat.

Ori bătrâna proprietăreasă încă bate la ușă, ori e vreun ciocan pneumatic. Oricum ar fi, nu vrea să se oprească, așa că mă adun de pe jos, unde

presupun c-am adormit, și deschid brusc ușa biroului.

Mi-e greu să văd limpede, însă e clar că persoana din fața mea nu-i Abby. Are vreun metru cincizeci și cinci, duce un rucsac negru în spate și la gât are o eșarfă albastră care-o face să arate ca Isadora Duncan, Frosty Omul-de-Zăpadă ori dintr-astea.

— Domnul Stanhope, zice. *Virgil* Stanhope?

Răspândite pe întreg biroul lui Thomas Metcalf, se aflau vrafuri de foi pline cu simboluri micuțe și numere, ca un fel de scris codat. Mai era și o diagramă, care arăta ca un păianjen octogonal căruia i se adăugaseră brațe și picioare cu mai multe articulații. Abia dacă avusesem notă de trecere la cursul de chimie din liceu, dar pentru mine arăta a chimie. Îndată ce-am intrat, Metcalf s-a aruncat peste hârtii și-a început să scormonească. Asuda, deși afară nu era tocmai cald.

— Lipsesc, a zis pe un ton precipitat.

— O să facem tot ce ne stă în puteri să le găsim și...

— Nu, nu. *Notițele* mele.

Poate că n-apucasem eu, până atunci, să văd prea multe locuri ale faptei, dar tot mi s-a părut ciudat că un tip a cărui nevastă și fetiță dispăruseră părea mai puțin preocupat de ele decât de niște bucăți de hârtie.

Donny s-a uitat la teancurile de pe birou.

— Nu-s chiar acolo?

— Evident că nu, s-a răstit Metcalf. Evident că vorbesc despre paginile care *nu sunt* aici.

Foile erau pline cu șiruri ciudate de numere și litere. Poate era un program de computer ori un cod satanic. Era același gen de scris pe care-l văzusem mai devreme pe perete. Donny mi-a aruncat o privire și-a ridicat din sprânceană.

— Majoritatea bărbaților ar fi destul de îngrijorați că le-a dispărut familia, ținând cont că astă-noapte un elefant a omorât pe cineva aici.

Metcalf a continuat să caute printre hârtii și cărți, mutându-le de la stânga la dreapta în vreme ce le făcea inventarul în minte.

— Tocmai de aceea i-am spus de o mie de ori să n-o ia pe Jenna în padoc...

— Jenna? a repetat Donny.

— Fiica mea.

Șeful meu ezita.

— Vă certați des cu soția, așa este?

— Cine a zis asta? a pufnit disprețuitor Metcalf.

— Gideon. A spus că ați supărat-o pe Alice în seara trecută.

— Eu, s-o supăr pe *ea?* a replicat Thomas.

M-am băgat în joc, cum stabilisem cu Donny.

— Aș putea să mă duc până la toaletă?

Metcalf mi-a arătat cu mâna o încăpere mică, aflată mai încolo pe coridor. Înăuntru era un articol de ziar, îngălbenit și încrețit într-o ramă ruptă, despre rezervație. Mai era o fotografie cu Thomas și cu o femeie însărcinată zâmbind la aparat, cu un elefant trecând prin spatele lor.

Am deschis dulăpiorul cu medicamente și m-am uitat printre bandajele cu leucoplast, Neosporinul, Bactinul și Advilul de-acolo. Erau trei flacoane cu medicamente date pe rețetă, cu numele lui Thomas pe ele: Prozac, Abilify, Zoloft. Antidepresive.

Dacă ceea ce spusese Gideon despre schimbările de dispoziție era adevărat, ar fi fost logic ca Thomas să urmeze un tratament.

Am tras apa ca să nu bată la ochi; când m-am întors în birou, l-am văzut pe Metcalf plimbându-se ca un tigru în cușcă.

— N-aș vrea să vă spun cum să vă faceți treaba, domnule detectiv, a zis, dar eu sunt partea vătămată, nu cea care a provocat vătămarea. A fugit cu fiica mea *și* cu munca mea de-o viață. N-ar trebui s-o căutați, în loc să mă țineți pe mine pe jar?

Am intervenit.

— De ce v-ar fura ea cercetările?

S-a trântit în scaunul de la birou.

— Fiindcă a mai făcut asta. De mai multe ori. A forțat ușa biroului meu ca să-mi ia însemnările, a zis desfăcând un sul lung de hârtie de pe masă. Domnilor... asta nu trebuie să părăsească acești patru pereți... dar sunt pe cale să fac o descoperire majoră în domeniul memoriei. Este un fapt solid fundamentat că amintirile sunt elastice înainte de a fi codate în amigdală[3], însă cercetările mele arată că, ori de câte ori ceva este readus din memorie, revine la acea stare fluidă. Asta sugerează că pierderile de memorie se pot într-adevăr produce după regăsirea memoriei, dacă există o barieră farmacologică ce împiedică sintetizarea proteinelor în amigdală... Imaginați-vă cum ar fi dacă amintirile traumatizante ar putea fi șterse cu agenți chimici la ani de la producerea evenimentului. Ar schimba complet felul în care tratăm stresul posttraumatic. Și ar face ca munca lui Alice legată de comportamentul de doliu să arate mai degrabă a speculație decât a știință.

Donny mi-a aruncat o privire peste umăr. *Țicnit*, au conturat buzele lui.

— Și fiica dumneavoastră, domnule doctor Metcalf? Unde era când ați dat peste soția dumneavoastră?

— Dormea, a zis cu glas tremurat și, depărtându-se de noi câțiva pași; Metcalf și-a dres vocea.

— E clar ca lumina zilei că soția mea *nu* se află în acest birou... ceea ce duce automat la întrebarea: ce mai căutați aici?

— Agent Stanhope, a zis amabil Donny, ce-ar fi să te duci și să le spui celor de la criminalistică să-și strângă lucrurile cât îl mai întreb eu câte ceva pe domnul doctor Metcalf?

Am încuviințat, decizând că Donny Boylan era cel mai ghinionist amărât din toată poliția. Venisem să verificăm o moarte accidentală cauzată de un elefant și descoperiserăm, în schimb, o

dispută domestică între un tip cu mintea razna și nevastă-sa — care putuse ori nu putuse să ducă la dispariția a două persoane, plus la o omucidere. Am pornit spre zona unde echipa de cercetare criminalistică încă mai cataloga mizerii fără folos, când deodată am simțit că mi se ridică părul de pe ceafă.

Când am întors capul, am văzut că al șaptelea elefant se holba la mine de cealaltă parte a unui gard electric portabil prăpădit.

Femela elefant era, de la distanța asta, imensă. Avea urechile lăsate pe spate, lipite de cap, și trompa i se târa la pământ. Pe proeminența osoasă a frunții îi creșteau fire rare de păr. Ochii căprui aveau o privire pătrunzătoare. A trâmbițat, făcându-mă să mă dau înapoi, chiar dacă între noi era gardul.

A trâmbițat iarăși, de data asta mai tare, și a dat să plece. Apoi, după câțiva pași, s-a oprit și s-a întors să se uite la mine. A făcut același lucru de încă două ori.

Era aproape ca și cum aștepta să mă iau după ea.

Fiindcă nu m-am mișcat, animalul s-a întors și a întins cu delicatețe trompa printre firele electrificate ale gardului. I-am simțit pufnetul răsuflării fierbinți, la capătul trompei, am simțit miros de fân și praf. Mi-am ținut respirația; m-a atins ușurel pe obraz, blând ca o șoaptă.

De data asta, când a pornit, m-am luat după ea, cu gardul rămânând între noi, până ce femela elefant s-a răsucit brusc și-a început să se depărteze. A intrat pe o vale și, cu o clipă înainte să dispară din raza mea vizuală, mi-a mai aruncat o privire.

Când eram la liceu, obișnuiam să scurtez drumul spre școală trecând peste islazul vacilor. Erau protejate de garduri electrice. Îmi făceam vânt, apucam cu o mână firul și săream peste el la repezeală. Atâta vreme cât îi dădeam drumul

înainte ca picioarele să atingă solul, nu mă alegeam cu niciun șoc electric.

Am început să alerg, am sărit peste fir. În ultima clipă, încălțămintea mi-a atins pământul cu vârful și-am simțit cum descărcarea electrică îmi amorțește palma. Am căzut, m-am rostogolit și m-am ridicat iarăși, pornind să alerg spre locul unde dispăruse femela de elefant.

Cam la trei sute cincizeci de metri mai încolo am văzut-o oprită alături de corpul unei femei.

— Băga-mi-aș, am șoptit, iar elefantul a mugit.

Am mai făcut un pas și trompa a țâșnit, m-a pocnit peste umăr și m-a pus la pământ. Era, fără îndoială, un avertisment; dacă ar fi vrut, ar fi putut să mă azvârle peste jumătate de refugiu.

— Hei, fată, am zis domol, privind elefănțica în ochi. Îmi dau seama că vrei să ai grijă de ea. Și eu vreau să am grijă de ea. Trebuie numai să mă lași să mă apropii un pic. O să fie bine, promit.

În vreme ce vorbeam, postura animalului s-a relaxat. Urechile lipite de cap au început să fluture în față; trompa i s-a încovrigat deasupra pieptului femeii. Cu o delicatețe pe care nu mi-aș fi putut-o imagina la un animal atât de mare, a ridicat picioarele uriașe și a pășit alături, lângă corpul femeii.

În clipa aceea m-am prins de-a binelea; am înțeles de ce înființase Metcalf refugiul și de ce Gideon nu voia să învinuiască vreuna dintre aceste făpturi că i-ar fi ucis ruda. Am înțeles de ce Thomas voia să înțeleagă cum funcționează creierul lor. Era ceva, acolo, ce nu izbuteam să deslușesc — nu doar o complexitate sau o conexiune, ci o *egalitate*, ca și cum am fi știut amândoi că ne aflam de aceeași parte.

Am înclinat din cap spre elefănțică și, mă jur pe Dumnezeu, mi-a răspuns la fel.

Poate că eram naiv; poate că eram doar un idiot, dar am îngenuncheat lângă animalul acela suficient de aproape cât să mă poată face una cu pământul

dacă ar fi vrut și am luat pulsul femeii. Am ridicat apoi privirea, însă elefănțica dispăruse, strecurându-se pe neauzite în liziera de copaci de după văioagă.

Am săltat trupul în brațe și-am început să alerg spre echipa de criminaliști. În ciuda a ce zisese Thomas Metcalf, Alice nu fugise cu fiică-sa și nici cu prețioasele-i cercetări. Era chiar aici.

Odată, când am făcut-o lată rău, am avut o halucinație în care jucam poker cu Moș Crăciun și cu un unicorn care tot trișa. Deodată mafia rusă a dat năvală în cameră și-a început să-l caftească pe Moșul. Am scăpat urcând pe scara de incendiu înainte să pună mâna pe mine. Unicornul era și el acolo, alături, și când am ajuns pe acoperișul clădirii mi-a zis să sar și să zbor. În momentul acela mi-am revenit, fiindcă îmi suna mobilul, exact în clipa în care îmi trecusem un picior peste margine, de zici că eram, al naibii, Peter Pan. Mulțumescu-ți Doamne că m-ai scăpat, mi-am zis atunci. Dimineața, am vărsat în chiuvetă toată băutura pe care-o aveam în casă.

Am stat nebăut timp de trei zile.

În timpul ăsta, aveam o clientă nouă care mă rugase să fac poze cu bărbatul ei, despre care credea c-o înșală cu altă femeie. În weekenduri dispărea cu orele, zicând că se duce la magazinul de bricolaj, dar nu se întorcea niciodată cu vreo cumpărătură. Începuse să-și șteargă mesajele de pe telefon. Părea, vorba femeii, că nu mai era bărbatul cu care se măritase.

L-am urmărit pe tip într-o sâmbătă și-am văzut că s-a dus — din toate locurile de pe lume — la o grădină zoologică. Era cu o persoană de sex feminin, e drept — una care se-ntâmpla să aibă cam patru ani ca vârstă. Fata a alergat la gardul îngrăditurii elefanților. Mi-au venit în minte, imediat, animalele pe care le văzusem în rezervație, hălăduind libere pe toată întinderea, nu înghesuite într-un țarc mic de beton. Elefantul se

legăna înainte și înapoi, de parcă ar fi dansat pe o muzică pe care n-o mai auzea nimeni altcineva.

— Tati, a zis fetița, dansează!

— Am văzut odată un elefant decojind o portocală, m-am băgat în vorbă, amintindu-mi o vizită la refugiu de după moartea îngrijitoarei.

Era unul dintre comportamentele elefănțicăi Olive; învârtea fructul micuț sub piciorul ei imens până ce se desfăcea, apoi, cu delicatețe, dădea coaja la o parte, cu trompa. L-am salutat din cap pe bărbat — soțul clientei mele. Știam, întâmplător, că n-au copii.

— Simpatică puștoaica, am zis.

— Mda, a replicat, și în vocea lui am auzit acea minunare pe care o arăți când afli că o să ai un copil, nu atunci când copila ta are deja patru ani. Asta, firește, dacă nu cumva tocmai ai descoperit că ești tăticul ei.

Trebuia să mă duc acasă și să-i spun clientei că soțul ei nu-i trăgea clopotele cu altă femeie, dar că mai avea o întreagă viață, de care ea nu știa nimic.

Vi se pare de mirare că-n noaptea aceea am visat cum am găsit corpul inconștient al lui Alice Metcalf și mi-am amintit jurământul pe care-l făcusem elefantului aceluia, pe care până la urmă nu mi l-am ținut: *Promit, o să fie bine?*

Și atunci s-a terminat și cu episodul de abstinență.

Nu-mi amintesc amănunțit tot ce s-a întâmplat în cele aproximativ opt ore după ce am găsit-o pe Alice Metcalf, fiindcă s-au întâmplat foarte multe într-un interval destul de scurt. A fost dusă cu ambulanța la spitalul din zonă, încă inconștientă. Le-am cerut paramedicilor care o însoțeau să ne sune imediat ce-și vine în fire. Am rugat polițiștii din vecinătate să ne ajute să facem o căutare amănunțită pe terenul rezervației, fiindcă nu știam dacă fiica lui Alice Metcalf era sau nu acolo. Pe la ora nouă seara am trecut pe la spital, unde ni s-a spus că Alice Metcalf încă nu-și revenise.

M-am gândit dacă să-l arestăm pe Thomas, ca suspect. Donny a zis că nu era posibil, fiindcă nu știam dacă fusese comisă vreo infracțiune. A zis că trebuia să așteptăm ca Alice să se trezească și să ne spună chiar ea ce se întâmplase și dacă Thomas avea vreo legătură cu rana pe care ea o avea la cap, cu dispariția copilului ori cu moartea lui Nevvie.

Încă eram la spital, așteptând să-și recapete cunoștința, când a sunat Gideon, panicat. În douăzeci de minute, intram cu el în țarcul refugiului, cu lanternele luminând în beznă, și dădeam peste Thomas Metcalf, în picioarele goale și în halat de baie, încercând să lege cu lanțuri picioarele din față ale unui elefant. Femela încerca să scape din strânsoare; un câine lătra și se repezea la el, încercând să-l oprească. Metcalf i-a tras câinelui un picior în coaste, făcându-l să se retragă scheunând.

— O să dureze doar câteva minute să-i intre U0126 în sistem...

— Nu știu ce naiba face, a zis Gideon, dar pe-aici *nu* punem elefanții în lanțuri niciodată.

Elefanții trâmbițau, stârnind un cutremur nepământean, o vibrație ce zguduia solul și-mi urca în susul picioarelor.

— Trebuie să-l luăm de-aici, a zis printre dinți Gideon, înainte ca elefantul să pățească ceva.

Sau viceversa, mi-am zis.

A durat o oră să-l convingem pe Thomas, cu vorba bună, să iasă din țarc. Iar lui Gideon i-a luat altă jumătate de oră până să se poată apropia de animalul înfricoșat, ca să-i scoată lanțurile. L-am încătușat pe Metcalf, care părea al naibii de forțos, și l-am dus la un spital de psihiatrie, la o sută de kilometri sud de Boone. O vreme, cât am mers cu mașina, am rămas fără semnal de mobil, motiv pentru care abia după încă o oră am primit mesajul care mă anunța că Alice Metcalf se trezise.

În momentul ăla aveam șaisprezece ore de când lucram continuu la caz.

— Mâine, a decis Donny. Mâine dimineață la prima oră o interogăm. În momentul ăsta n-am fi nici eu, nici tu buni de nimic.

Și ăsta a fost începutul celei mai mari greșeli din viața mea.

Cândva, în intervalul dintre miezul nopții și șase dimineața, Alice s-a externat din spitalul Mercy și a dispărut de pe fața pământului.

* * *

— Domnul Stanhope? zice fata. *Virgil* Stanhope?

Când deschid ușa, puștoaica rostește cuvintele astea ca pe o acuzație, de parcă să te cheme Virgil ar fi totuna cu a avea o boală cu transmitere sexuală. Îndată mi se activează toate mecanismele de apărare. Nu-s Virgil și n-am fost de mult timp.

— Ai nimerit persoana greșită.

— Nu te-ai întrebat niciodată ce s-a întâmplat cu Alice Metcalf?

Mă uit mai atent la fața ei, care e încă un pic neclară, mulțumită băuturii băgate cu nemiluita. Apoi mijesc ochii. Probabil că-i altă halucinație.

— Cară-te, băigui.

— Nu plec nicăieri până ce nu recunoști că ești tipul care a dus-o pe mama la spital, inconștientă, acum zece ani.

Și, uite-așa, sunt treaz și uscat ca iasca și îmi dau seama cine stă înaintea mea. Nu e Alice și nu e halucinație.

— Jenna. Ești fata ei.

Lumina care s-a revărsat peste chipul fetei arată ca genul de chestii pe care le vezi prin catedralele pictate, genul de artă care-ți frânge inima când te uiți la ea.

— Ți-a spus de mine?

Alice Metcalf nu mi-a spus nimic, firește. Nu mai era la spital când m-am întors acolo în dimineața de după povestea cu strivitul, ca să-i iau o declarație. Asistenta n-a putut decât să-mi spună

că își semnase cu mâna ei actele de externare și că adusese vorba de cineva pe nume Jenna.

Donny a luat asta ca pe o dovadă că versiunea lui Gideon era cea corectă, că Alice Metcalf fugise cu fiica ei, cum sperase. Dat fiind faptul că soțul ei era scrântit la cap, părea un sfârșit fericit. La vremea aceea, Donny mai avea două săptămâni până să iasă la pensie și știam că vrea să scape de hârțogăria de pe birou — inclusiv de moartea îngrijitoarei de la Refugiul New England. *A fost un accident,* Virgil*,* a zis emfatic când l-am îmboldit să sape mai adânc. *Alice Metcalf nu-i suspectă. Nici măcar nu-i dată dispărută până nu o declară cineva așa.*

Doar că n-a declarat-o nimeni. Și, când am încercat eu s-o fac, am fost pus la colț de Donny, care mi-a zis că, dacă știam ce-i bine pentru mine, aș face bine s-o las baltă de data asta. Când m-am opus, zicând că greșește luând o asemenea decizie, Donny a coborât vocea.

— Nu eu am luat-o, a zis misterios.

Vreme de un deceniu au fost niște lucruri la cazul ăsta care nu mi-au picat bine.

Și iată că acum, zece ani mai târziu, apar dovezi că Donny Boylan a avut tot timpul dreptate.

— Să-mi trag palme, zic frecându-mi tâmplele, nu pot să cred.

Las ușa deschisă ca să intre Jenna, care strâmbă din nas la ambalajele boțite de fast-food de pe jos și la duhoarea de fum stătut. Cu mână tremurătoare, trag o țigară din buzunarul cămășii și mi-o aprind.

— Chestiile alea or să te omoare.

— Nu destul de repede, bolborosesc și trag tare în piept, să mă ia valul de nicotină.

Jur, câteodată e singurul lucru care mă mai ține în viață încă o zi.

Jenna trântește pe birou o bancnotă de douăzeci.

— Păi, încearcă să mai reziști un pic, zice. Suficient, măcar, cât să apuc să te angajez.

Mă bușește râsul.

— Drăguță, nu-ți risipi bănuții din pușculiță. Dacă ți-ai pierdut câinele, pune niște anunțuri prin cartier. Dacă te-a lăsat vreun tip pentru alta mai sexoasă, îndeasă-ți cârpe în sutien și fă-l gelos. Sfatul ăsta e gratis, apropo, fiindcă așa fac eu treaba.

Nici nu clipește.

— Te angajez ca să-ți termini treaba.

— Ce?!

— Trebuie s-o găsești pe mama, zice.

E ceva ce nu v-am spus despre cazul ăsta.

Zilele de după decesul din rezervație au fost, cum vă puteți închipui, un coșmar în privința comunicării publice — cu Thomas Metcalf legumă de la pastile într-un așezământ psihiatric și cu nevastă-sa fugită de la locul faptei, singurul îngrijitor rămas era Gideon. Refugiul în sine era falit și pe cale să fie executat silit, iar toate crăpăturile din fundația sa se dezgoleau acum în fața ochilor publicului. Elefanții nu mai primeau mâncare, nu mai primeau fân. Proprietatea urma să treacă în portofoliul băncii, însă, pentru ca asta să se întâmple, rezidenții săi — cu cele optsprezece tone ale lor — trebuiau mutați altundeva.

Nu-i ușor să găsești un cămin pentru șapte elefanți, însă Gideon crescuse în Tennessee și știa de un loc în Hohenwald numit Refugiul Elefanților. Cei de acolo au înțeles că era vorba despre o urgență și s-au arătat dispuși să facă ce pot pentru animalele din New Hampshire. Au acceptat să găzduiască elefanții în clădirea lor de carantină până ce se putea construi un adăpost doar pentru ei.

În săptămâna aceea mă alesesem cu alt dosar pe birou — cazul unei bone de șaptesprezece ani, responsabilă pentru leziunile cerebrale provocate unui copil de șase luni. M-am cufundat în a încerca s-o conving pe fată — o majoretă cu păr blond și un zâmbet impecabil de alb — să recunoască că-l

zgâlțâise pe copil. De aceea, în ziua în care Donny avea petrecerea de pensionare, eu încă eram la birou când a sosit raportul medicului legist despre Nevvie Ruehl.

Știam deja ce-i în el — că moartea îngrijitoarei fusese accidentală, în urma strivirii de către un elefant. Însă m-am trezit că citesc textul de la cap la coadă, că aflu greutatea inimii victimei, a creierului, a ficatului. Pe ultima pagină era o listă cu probe găsite asupra cadavrului.

Unul dintre ele era un fir de păr, un singur fir de păr roșu.

Am înhățat raportul și-am dat fuga jos pe scări, unde Donny, cu coif de carton pe cap, sufla în lumânările de pe un tort în formă de teren de golf.

— Donny, i-am zis încetișor, trebuie să vorbim.

— Acum?

L-am împins pe culoar.

— Uite.

I-am îndesat în mână raportul de autopsie și l-am privit cum trece cu privirea peste rezultate.

— M-ai scos de la petrecerea mea de adio ca să-mi spui ce știam deja? Ți-am mai spus, Virgil, las-o baltă.

— Părul ăla, am zis. Firul cel roșcat. Nu e al victimei. Victima era blondă. Ceea ce înseamnă că e posibil să fi existat o luptă.

— Sau că cineva a refolosit un sac pentru cadavre.

— Sunt destul de sigur că Alice Metcalf are păr roșcat.

— La fel au încă șase milioane de oameni din Statele Unite. Și, chiar dacă întâmplător i-ar aparține lui Alice Metcalf, ce-i cu asta? Cele două femei se cunoșteau; posibil ca unele probe biologice să se fi transferat de la una la alta datorită interacțiunii. Asta ar demonstra doar că, la un moment dat, s-au aflat una lângă alta. E criminalistică elementară.

A mijit ochii.

— O să-ți dau un mic sfat. Niciun detectiv nu vrea să aibă în grijă un oraș instabil. Acum două zile, majoritatea celor din Boone făceau ca toți dracii, speriați că niște elefanți care au luat-o razna i-ar putea ucide în somn. Acum s-au liniștit, fiindcă știu că elefanții or să plece. Alice Metcalf e probabil la Miami, înscriindu-și puștoaica la grădiniță sub nume fals. Dacă începi să spui că în cazul ăsta de fapt nu e vorba despre un accident, ci de o crimă, o să stârnești iarăși panică. Când auzi tropote, Virgil, sunt șanse mari să fie un cal, nu o zebră. Oamenii vor polițiști care să-i apere de belele, nu polițiști care-și bagă nasul unde nu le fierbe oala. Vrei s-ajungi detectiv? N-o mai face pe Superman și fii, în loc de asta, nenorocita de Marry Poppins!

M-a bătut pe spate cu palma și-a dat să intre în încăperea plină de petrecăreți.

— Ce-ai vrut să spui? am strigat după el. Când ai zis că nu a fost decizia ta?

Donny s-a oprit, s-a uitat la mulțimea de colegi care sărbătoreau, m-a apucat de-o aripă și m-a tras în direcția opusă, unde nu riscam să fim auziți.

— Nu te-ai întrebat de ce presa n-a mâncat căcat la povestea asta? E New Hampshire, ce pizda mă-sii. Aici nu se-ntâmplă niciodată nimic. Orice chestie cu iz de potențială omucidere atrage de obicei ca un magnet. Asta dacă nu cumva, a zis coborând vocea, oameni mult mai puternici decât mine și decât tine îi sfătuiesc să se oprească din scormonit.

Pe-atunci mai credeam încă în justiție, în sistem.

— Îmi zici că șeful e-n regulă cu așa ceva?

— E an electoral, Virgil. Guvernatorul nu poate câștiga un al doilea mandat cu un program ce-și propune criminalitate zero dacă alegătorii cred că există pe undeva un ucigaș care hoinărește pe lângă Boone.

A oftat.

— Guvernatorul ăsta e același tip care a mărit bugetul pentru siguranță publică și-n felul ăsta a făcut posibilă angajarea ta. Poți deci să protejezi comunitatea fără să trebuiască să alegi între o creștere a costului vieții și o vestă antiglonț.

M-a privit în ochi.

— Deodată, să faci ce-i bine nu mai e așa o chestie în alb și-n negru, nu?

M-am uitat la Donny cum pleacă, dar nu m-am mai dus la petrecerea lui. În loc de asta, m-am întors la birou și-am scos din agrafă ultima pagină a raportului medico-legal. Am împăturit-o și-am băgat-o în buzunarul hainei.

Restul raportului l-am băgat la dosarul lui Nevvie Ruehl, caz declarat închis, și m-am apucat să văd ce probe am la cazul cu copilul zgâlțâit. La două zile după aceea, Donny s-a pensionat oficial, iar eu am convins-o pe majoreta adolescentă să mărturisească.

Elefanții, din ce-am auzit, s-au adaptat bine în Tennessee. Terenul refugiului a fost vândut — jumătate statului, păstrat în conservare, jumătate unui dezvoltator imobiliar. După ce s-au plătit toate datoriile, restul banilor au intrat în administrarea unui avocat, însărcinat să plătească cu ei costurile internării lui Thomas Metcalf. Soția lui nu s-a mai întors să ceară nimic.

La șase luni după aceea, am fost promovat detectiv. În dimineața ceremoniei, m-am îmbrăcat cu costumul cel bun și am luat, din sertarul noptierei, pagina împăturită din raportul medico-legal. Am băgat-o în buzunarul de la piept.

Ca să nu uit cumva că nu-s vreun erou.

— A dispărut iar? întreb.

— Cum adică *iar?* face Jenna.

S-a așezat pe scaunul de cealaltă parte a biroului, cu picioarele încrucișate sub ea, în stil indian.

Asta, măcar, mai alungă ceva din pâcla din capul meu. Sting chiștocul într-o ceașcă cu cafea

stătută.

— N-a fugit de-acasă cu tine?

— O să răspund că nu, spune Jenna, de vreme ce n-am mai văzut-o de zece ani.

— Ia stai, scutur eu din cap, cum adică?

— Ai fost printre ultimii care au văzut-o pe mama în viață, explică Jenna. Ai lăsat-o la spital, iar după aia, când a dispărut, nici măcar n-ai făcut ce-ar fi făcut orice polițist cu jumătate de creier în cap — nu te-ai dus după ea.

— N-am avut pentru ce să mă duc după ea. S-a externat singură din spital. Adulții fac asta zi de zi...

— Era lovită la *cap*...

— Spitalul nu i-ar fi dat drumul dacă nu credea că-i în regulă să fie externată, altfel ar fi fost o încălcare a protocolului medical. De vreme ce n-au părut să aibă o problemă cu plecarea ei și nici n-am mai auzit după aceea să apară vreo problemă, am presupus că mama ta era în regulă și că fugise din oraș, luându-te și pe tine.

— Atunci cum se face că n-ați acuzat-o de răpire?

Ridic din umeri.

— Tatăl tău n-a mai anunțat oficial dispariția.

— Cred că era prea ocupat să primească electroșocuri, ca parte a tratamentului.

— Dacă n-ai fost cu mama ta, atunci cine a avut grijă de tine în tot timpul ăsta?

— Bunica.

Deci acolo-și ascunsese Alice copilul.

— Și de ce n-a anunțat *ea* dispariția mamei tale?

Obrajii fetei se îmbujorează.

— Eram prea mică să-mi amintesc, dar spune că s-a dus la secția de poliție în săptămâna de după dispariția mamei. Cred că n-a ieșit nimic din asta până la urmă.

Să fi fost adevărat? Nu-mi aminteam să fi venit cineva și să declare oficial dispariția lui Alice Metcalf. Dar poate că femeia nu s-a întâlnit cu

mine. Poate că s-a întâlnit cu Donny. Nu m-ar fi surprins ca mama lui Alice să fi fost lăsată cu ochi-n soare când a cerut ajutor sau ca Donny să fi făcut ceva cu hârtiile, ca să nu dau eu peste ele, fiindcă știa că aș fi urmat pista și-aș fi continuat cu investigația.

— Chestia e, zice Jenna, că ar fi trebuit să încerci s-o găsești. Și n-ai făcut asta. Deci îmi ești dator acum.

— De ce ești așa de sigură că poate fi găsită?

— Nu-i moartă.

Jenna se uită în ochii mei.

— Cred că aș ști, aș *simți*.

A, dacă aș primi câte-un bișnar de fiecare dată când aud spunând asta pe câte cineva care speră la vești bune în cazuri de dispariție, pentru ca mai încolo să se aleagă doar cu rămășițele pământești... ehei, acum aș bea scotch Macallan, nu JD.

Însă zic:

— E posibil să nu se fi întors fiindcă n-a vrut? O groază de lume se reinventează.

— Așa, ca tine? întreabă zgâindu-se la mine. *Victor?*

— OK, mda, recunosc. Dacă viața ta e complet naspa, uneori e mai ușor s-o iei de la început.

— Mama *nu* a decis pur și simplu să devină altcineva, insistă fata. Îi plăcea cine e. Și nu m-ar fi lăsat baltă pe mine.

N-am cunoscut-o pe Alice Metcalf. Dar știu că sunt două feluri în care se poate trăi: felul Jennei, când te agăți de ce ai ca în ceasul morții, sau felul meu, când te îndepărtezi de toți și de tot ce contează înainte să apuce să te abandoneze ei pe tine. Oricum, în ambele cazuri, dezamăgirea e garantată.

E posibil ca Alice să fi știut că mariajul ei e un dezastru, că era doar o chestiune de timp până ce avea să fie afectat și copilul. Poate, la fel ca mine, a tăiat firul înainte ca treburile să se înrăutățească.

Îmi trec iute o mână prin păr.

— Uite, nimeni nu vrea să audă că poate persoana în sine e motivul pentru care mama sa a dat bir cu fugiții. Dar sfatul meu pentru tine e să uiți de chestia asta. Bag-o la un loc cu toate celelalte porcării care arată că nu-i dreptate pe lume, ca, de pildă, că familia Kardashian e celebră sau felul în care persoanele care arată bine sunt servite mai rapid în restaurante, ori cum un pușți care n-ar fi în stare să patineze nici ca să-și scape viața ajunge în echipa de hochei a școlii doar fiindcă tăticul lui e antrenorul.

Jenna încuviințează din cap, dar zice:

— Dar dacă ți-aș spune că am dovezi că n-a plecat din propria voință?

Poți tu să renunți la insigna de detectiv, dar nu întotdeauna poți renunța și la instincte. Mi se ridică părul de pe mâini.

— Ce vrei să zici?

Puștoaica bagă mâna în rucsac și scoate un portofel. Un portofel de piele, crăpat, murdar, pe care mi-l întinde.

— Am angajat o clarvăzătoare și am găsit asta împreună cu ea.

— Cred că glumești, zic, în vreme ce vuietul mahmurelii mă cuprinde iarăși cu toată forța. O clarvăzătoare?

— Bun, înainte să zici că-i o escroacă... măcar a găsit ceva ce toată echipa *voastră* de anchetă n-a fost în stare.

Mă urmărește cum desfac capsa portofelului și mă uit la cardul de credit și la permisul de conducere.

— Era într-un copac, pe terenul refugiului, zice Jenna. Aproape de locul unde-a fost găsită leșinată mama...

— De unde știi unde a fost găsită? întreb eu la repezeală.

— Serenity mi-a spus. Spiritista.

— A, bine, fiindcă mă gândisem că ai vreo sursă ceva mai de încredere.

— În orice caz, continuă ea fără să mă bage în seamă, portofelul era îngropat pe sub o groază de chestii — își făcuseră păsările cuib peste el.

Ia portofelul din mâna mea și trage, de după folia de plastic crăpată, singura poză în care încă se mai poate desluși ceva. E ștearsă, decolorată și încrețită, dar până și eu zăresc gurița rozalie a unui bebeluș zâmbind.

— Asta-s eu, zice Jenna. Dacă ai avea de gând să pleci pentru totdeauna de lângă un copil... n-ai păstra măcar o fotografie?

— Am încetat de mult să mai încerc să-mi dau seama de ce fac oamenii lucrurile pe care le fac. Cât despre portofel... nu dovedește nimic. Poate l-a scăpat în timp ce alerga.

— Și s-a suit ca prin minune în copac, la cinci metri înălțime? clatină Jenna din cap. Cine l-a pus acolo? Și de ce?

Mă gândesc imediat: *Gideon Cartwright*.

N-am motive să-l suspectez; n-am habar de ce-mi răsare așa numele lui în minte. Din câte știu, s-a dus în Tennessee cu elefanții ăia și a trăit fericit până la adânci bătrâneți.

Și totuși... lui Gideon i s-ar fi confesat Alice în privința căsniciei sale eșuate. Și soacra lui Gideon a fost cea care a murit.

Chestie care mă duce spre următorul gând.

Dacă moartea lui Nevvie Ruehl n-a fost accidentală, cum m-a împins să cred Donny Boylan? Dacă Alice a omorât-o de fapt pe Nevvie, a băgat portofelul între crengi ca să se creadă că ea a fost victima agresiunii și a șters-o apoi, înainte să devină suspectă?

Mă uit la Jenna, peste birou. *Ai grijă ce-ți dorești, drăguță.*

Dacă aș mai avea o conștiință, aș simți poate o remușcare dacă mă arăt de acord s-o ajut pe puștoaică să-și găsească mama, ținând cont de faptul că s-ar putea ca asta să implice o acuzație de omucidere. Dar na, pot să-mi țin atuurile ascunse

și s-o las pe fată să creadă că e vorba despre găsirea unei persoane dispărute, nu a unui posibil criminal. Și, în plus, poate că-i fac un serviciu. Știu cât te pot afecta lucrurile rămase în coadă de pește. Cu cât află mai repede adevărul, oricare ar fi, cu atât mai repede își poate vedea de viitor.

Întind mâna.

— Domnișoară Metcalf, zic, v-ați ales cu un detectiv particular.

---

[3] Personajul se referă la amigdala cerebrală, o zonă din creier. (*N.red.*)

ALICE

Am studiat memoria pe toate părțile, și cea mai bună analogie pe care am găsit-o ca să-i explic mecanismele e acesta: gândiți-vă la creier ca la biroul central al corpului vostru. Orice experiență ați avea într-o zi anume e ca un raport ce ajunge pe masa cuiva, ca să fie pus la dosar pentru referințe viitoare. Asistenta administrativă care apare noaptea, când dormiți, să-și facă ordine în teancul de hârtii trântite pe birou, e o parte a creierului numită hipocampus.

Hipocampusul ia toate fișierele astea și le îndosariază în locuri care au sens. Este experiența o ceartă cu soțul? Super, hai s-o punem cu altele de același fel. Avem aici o amintire a unui foc de artificii? A se analiza comparativ cu petrecerea de 4 iulie la care ați fost acum ceva timp. Încearcă să așeze fiecare amintire în locuri unde se află cât mai multe incidente conexe cu putință, fiindcă în acest fel accesul la ele va deveni mai simplu.

Uneori, pur și simplu nu vă puteți aminti o întâmplare. Să spunem că vă duceți la un meci de fotbal și, mai târziu, cineva vă spune că, la două rânduri în spatele dumneavoastră, era o femeie în rochie galbenă, care plângea în hohote — dar nu vă amintiți absolut deloc așa ceva. Sunt doar două scenarii în care asta este cu putință. Ori incidentul n-a fost niciodată transmis spre îndosariere fiindcă, de pildă, erați concentrat asupra meciului și n-ați dat atenție femeii care plângea. Ori hipocampusul a dat rateuri și-a codat amintirea aceea într-un loc în care n-ar fi trebuit să se afle: femeia cea tristă capătă o legătură cu educatoarea pe care ați avut-o la grădiniță, care purta și ea o rochie galbenă. Amintirea se duce, adică, într-un loc în care n-o veți găsi niciodată.

Știți cum, uneori, visați pe câte cineva din trecut, de care vă mai amintiți vag, și n-ați putea să-l numiți nici dacă viața v-ar depinde de lucrul ăsta? Înseamnă că ați pornit întâmplător pe o cărare ce v-a dus la o comoară ascunsă.

Îndeobște, lucrurile pe care le faceți — lucruri pe care hipocampusul le consolidează în mod repetat — formează conexiuni mari și ramificate. Șoferii de taxi din Londra au, după cum s-a dovedit, hipocampusuri foarte dezvoltate, fiindcă trebuie să proceseze atât de multă informație spațială. Nu știm, cu toate acestea, dacă s-au născut cu hipocampusuri mari sau dacă organul crește pe măsură ce e folosit, ca un mușchi pe care-l încordezi des.

Mai există și oameni care nu pot uita. Persoanele cu sindrom de stres posttraumatic au hipocampusuri mai mici decât oamenii obișnuiți. Unii oameni de știință cred că hormonii de stres — corticoizii — pot atrofia hipocampusul și provoca astfel distorsiuni ale memoriei.

Elefanții, pe de altă parte, au hipocampusuri mari. Auziți mereu zicala asta cu elefanții care nu uită niciodată. Eu cred că este reală. În Kenya, la Amboseli, cercetătorii au pus elefanții să asculte înregistrări ale unor chemări de la mare distanță, într-un experiment care încerca să descopere dacă femelele elefant adulte pot recunoaște mai mult de o sută de indivizi diferiți. Când chemările proveneau de la turme cu care avuseseră legături, elefanții testați răspundeau cu propriile strigăte de chemare. Când sunetele aveau ca origine o turmă necunoscută, elefanții se crispau și se retrăgeau.

A existat și o reacție neobișnuită în acest experiment. Pe parcursul său, una dintre femelele mai vârstnice care fusese înregistrată a murit. Cercetătorii au difuzat înregistrarea chemării sale de contact la trei luni după moartea sa și iarăși după treizeci și trei de luni. În ambele ocazii, familia ei a răspuns cu propriile lor chemări de

contact și s-au apropiat de difuzor — ceea ce sugerează nu doar amintire sau procesarea acesteia, dar și gândire abstractă. Nu doar că familia femelei moarte își amintea vocea ei, dar pentru o clipă, cât au dat să se apropie de difuzor, aș pune pariu că au sperat s-o găsească acolo.

Pe măsură ce femelele elefant îmbătrânesc, memoria le devine din ce în ce mai bună. Până la urmă, familia se bazează pe informațiile unei asemenea femele — e o arhivă umblătoare, care ia deciziile pentru turmă: e periculos aici? Unde o să mâncăm? Unde o să ne adăpăm? Cum o să găsim apă? O martriarhă poate cunoaște rute de migrație care n-au mai fost folosite din vremuri mai îndepărtate decât durata vieții celor din turmă, inclusiv viața ei, și totuși cumva au fost transmise și codate ca să fie reamintite.

Însă povestea mea preferată despre memoria elefanților provine din Pilanesberg, unde mi-am făcut o parte din cercetarea pentru doctorat. În anii 1990, într-o încercare de controlare a populației de elefanți sud-africani, au existat niște campanii de selecție în care rangerii parcului au împușcat adulții din turmă și au mutat puii în locuri în care era nevoie de elefanți. Din păcate, tinerii au fost traumatizați și nu s-au comportat precum era de așteptat. În Pilanesberg, un grup de tineri elefanți relocați nu erau capabili să funcționeze ca o turmă în toată regula. Le trebuiau matriarhe, cineva care să-i călăuzească. Și așa, un dresor american pe nume Randall Moore a adus în Pilanesberg două femele adulte care, cu ani în urmă, fuseseră trimise în Statele Unite după ce rămăseseră orfane în urma unei campanii de reducere a numărului de exemplare, desfășurată în Parcul Național Kruger.

Tinerii elefanți s-au atașat imediat de Notch și de Felicia — numele pe care le-am dat noi acestor mame-surogat. S-au format două turme și au trecut așa doisprezece ani. Apoi, într-un accident tragic, Felicia a fost mușcată de un hipopotam.

Veterinarul trebuia să curețe și să îngrijească rana în mod repetat, cât ținea procesul de vindecare, însă n-o putea anestezia de fiecare dată pe Felicia. Poți să tranchilizezi un elefant doar de trei ori pe lună cu substanța M99, altfel aceasta se adună în cantități prea mari în organism. Sănătatea Feliciei era în pericol și, dacă murea, turma ei avea să fie iarăși primejduită.

Atunci ne-am gândit la memoria elefanților.

Dresorul care lucrase cu cele două femele cu mai bine de un deceniu în urmă nu le mai văzuse de când fuseseră aduse în rezervație. Randall a acceptat cu bucurie să vină la Pilanesberg și să ne ajute. Am localizat cele două turme, care în momentul acela se contopiseră din cauza rănii femelei mai vârstnice.

— Sunt fetele mele, a exclamat încântat Randall, în vreme ce mașina de teren se oprea smuncit în fața turmei. Owala, a strigat. Durga!

Pentru noi, elefanții aceia erau Felicia și Notch. Însă amândouă doamnele cele impozante s-au întors auzind sunetul vocii lui Randall, care a făcut ce nu făcuse *nimeni* cu această turmă din Pilanesberg, atât de sperioasă și de fragilă: s-a dat jos din mașină și a început să meargă spre ele.

Să știți, acum, că am lucrat cu elefanți timp de doisprezece ani. Există unele turme de care te poți apropia pe jos, fiindcă sunt obișnuite cu cercetătorii, cu vehiculele lor și au încredere în oameni. Dar chiar și așa, nu-i un lucru pe care l-aș face fără să mă gândesc bine înainte. Asta, însă, nu era o turmă învățată cu oamenii; nu era nici măcar o turmă stabilă. De fapt, elefanții mai tineri s-au îndepărtat imediat în fugă de Randall, tropăind bubuitor, pentru că îl identificau cu acele fiare cu două picioare care le uciseseră mamele. Cele două matriarhe s-au apropiat însă. Durga — Notch — l-a abordat pe Randall. A întins trompa și i-a înfășurat-o cu blândețe pe braț. Apoi a aruncat o privire înapoi spre copiii săi adoptivi, care goneau

încă, pufnind și gâfâind pe marginea dealului. S-a întors din nou spre Randall, a trâmbițat o dată și s-a dus după copii.

Randall a lăsat-o să se ducă, s-a întors spre cealaltă matriarhă și i-a zis cu voce blândă:

— Owala... în genunchi.

Elefantul pe care-l numeam Felicia a pășit înainte, s-a pus într-un genunchi și l-a lăsat pe Randall să se suie pe spinarea ei. Deși nu mai avusese contact direct cu oamenii vreme de doisprezece ani, își amintea nu doar că acest om anume îi fusese dresor, dar și toate comenzile pe care le învățase de la el. Fără să i se dea niciun anestezic, i-a îngăduit lui Randall s-o pună să stea în șezut, să ridice piciorul, să se răsucească pe loc — comenzi care au făcut posibil ca veterinarul să poată curăța puroiul din zona infectată, să curețe rana și să-i facă o injecție cu antibiotice.

Mult timp după ce infecția s-a vindecat, mult timp după ce Randall se întorsese la dresurile lui cu animale de circ, Felicia a continuat să-și conducă familia adoptivă din Pilanesberg. Pentru orice cercetător, pentru absolut oricine, era un elefant sălbatic.

Dar pe undeva, cumva, își amintea și cine fusese odată.

JENNA

Am o altă amintire cu mama, legată de o conversație ce apare trecută în jurnalul ei. E o singură pagină scrisă de mână, crâmpeie de dialog pe care, cine știe de ce, n-a vrut să le uite. Poate de aceea îmi amintesc și eu atât de limpede, de aceea pot vizualiza ce e scris acolo, de parcă ar fi un film ce-mi rulează în fața ochilor.

E întinsă pe jos, cu capul pe genunchii lui tata. Stau de vorbă, în vreme ce eu smulg inflorescențele unor margarete sălbatice. Nu le dau atenție, însă o parte a creierului meu este atentă probabil, înregistrând totul, așa că până și acum aud țiuitul țânțarilor și cuvintele părinților, aruncate înainte și înapoi. Vocile li se ridică, coboară și străbat aerul precum coada unui zmeu.

EL: Trebuie să admiți, Alice, că sunt unele animale care știu că există un singur partener perfect pentru ele.

EA: Prostii. Numai prostii. Dovedește-mi că monogamia există în regnul animal, fără influențe ale mediului.

EL: Lebedele.

EA: Prea ușor. Și nici nu-i adevărat. Un sfert dintre lebedele negre își înșală partenerii.

EL: Lupii.

EA: Se știe că se pot împerechea cu alt partener dacă primul e dat afară din haită sau nu poate procrea. Astea-s chestii de circumstanță, nu iubire adevărată.

EL: Știam eu că nu trebuia să mă îndrăgostesc de-o savantă. Probabil că ideea ta de inimă de Ziua Îndrăgostiților are și-o aortă.

EA: E așa o crimă să fie corect din punct de vedere biologic?

Se ridică în fund și-l împinge cu spatele de pământ, așa că acum el e acela aflat dedesubt, iar

părul ei îi mângâie fața, legănându-se. Par să se lupte, însă zâmbesc amândoi.

EA: Știai că un vulturul prins că-și înșală partenerul este atacat de ceilalți?

EL: Asta ar trebui să mă sperie?

EA: Ziceam și eu.

EL: Gibonii.

EA: Ei, haide. *Toată lumea* știe că gibonii sunt infideli.

El se răsucește, venind deasupra acum, și-o privește de sus.

EL: Șoarecii de câmp.

EA: Doar datorită oxitocinei și vasopresinei secretate în creierul lor. Nu e dragoste. E fidelitate chimică.

Mama zâmbește ușor.

EA: Știi ce, acum, dacă mă gândesc mai bine... există *o* specie care e complet monogamă. Masculul de diavol-de-mare, care-i o zecime din mărimea fetei visurilor sale, îi urmărește mirosul, o mușcă și atârnă așa de ea până ce pielea i se contopește cu a ei, și corpul ei îl absoarbe pe-al lui. Sunt parteneri pe viață. Numai că e o viață foarte scurtă dacă ești masculul din relația asta.

EL: M-aș contopi cu tine.

O sărută.

EL: Chiar aici, în zona buzelor.

Când râd amândoi, sună ca niște confetti.

EA: Foarte bine, dacă asta o să-ți închidă gura odată pentru totdeauna.

Se opresc un timp din vorbit. Îmi lipesc palma de pământ. Am văzut-o pe Maura cum ridică piciorul din spate și-l mișcă încetișor, încolo și-ncoace, prin aer, ca și cum l-ar trece peste o piatră invizibilă. Mama zice că poate auzi alți elefanți când fac așa; că elefanții vorbesc și când nu-i auzim noi. Mă-ntreb dacă asta fac acum părinții mei: vorbesc fără sunet.

Când se aude iarăși vocea tatii, sună ca o coardă de chitară ce-a fost strânsă prea tare, nu mai știi dacă-i muzică sau țipăt.

EL: Știi cum își alege un pinguin partenera? Găsește o pietricică perfectă și i-o dă femelei pe care a pus ochii.

Îi dă mamei o piatră mică. Palma mamei se strânge peste ea.

Majoritatea jurnalelor mamei din perioada petrecută în Botswana sunt înțesate până la refuz cu date: nume și deplasări ale familiilor de elefanți care hălăduiau prin Tuli Block; date la care masculii intrau în rut și femeile fătau; notațiile orare ale comportamentului animalelor, care nu știau sau cărora nu le păsa că sunt observate. Am citit totul, dar, în loc să-mi imaginez elefanți, văd mai degrabă mâna care a scris notițele. Să fi avut un cârcel la degete? O bătătură în locul unde creionul apasă prea tare pe piele? Am pus laolaltă indiciile despre mama în același fel în care ea își parcurgea și revedea observațiile despre elefanți, încercând să alcătuiască o imagine de ansamblu din cele mai mărunte detalii. Mă întreb dacă era la fel de frustrant și pentru ea să întrevadă câte ceva, dar misterul să nu i se dezvăluie niciodată. Treaba unui om de știință, presupun, e să umple spațiile goale. Eu, pe de altă parte, mă uit la un puzzle și nu văd decât singura piesă care lipsește.

Încep să cred că la fel simte și Virgil și, trebuie să admit, nu-mi dau seama ce vrea asta să zică despre noi amândoi.

Când spune că acceptă jobul, nu am prea multă încredere în el. E greu să te încrezi într-un tip care-i atât de mahmur, încât pare să facă un atac de cord numai când se îmbracă cu jacheta. Îmi închipui că cea mai bună mișcare din partea mea ar fi să mă asigur că-și amintește discuția noastră, ceea ce înseamnă să-l scot din birou și să-l trezesc din beție.

— Ce-ar fi să mai vorbim la o cafea? sugerez. Am trecut pe lângă o cafenea pe drum.

Pune mâna pe cheile mașinii, dar *așa ceva* n-o să se-ntâmple.

— Ești beat, zic. Conduc eu.

Ridică din umeri, fără să protesteze, până ce ajungem pe aleea de acces a clădirii și mă vede că-mi desfac cablul de la bicicletă.

— Ce dracu' e aia?

— Dacă nu știi nici atâta lucru, ești mai beat decât credeam.

— Când ai zis c-o să conduci tu, bolborosește Virgil, am presupus că ai o mașină.

— Am *treisprezece* ani, zic apăsat și arăt spre ghidon.

— Glumești? Ce, suntem în 1972?

— Dacă vrei, n-ai decât să alergi pe lângă, dar, la ce durere de cap presupun că ai, aș alege mai degrabă Ușa Numărul Unu.

Și așa ajungem la cafenea: cu Virgil Stanhope cocoțat pe bicla mea, cu picioarele rășchirate, în vreme ce eu mă gheboșez între picioarele lui și pedale.

Ne așezăm la masă.

— Cum se face că n-au fost fluturași? zic.

— Ha?

— Fluturași. Hârtiuțe cu fața mamei. Cum de n-au organizat un centru de comandă prin vreo sală de conferințe de la vreun Holiday Inn răpănos și n-au pus o linie telefonică pentru adunat informații?

— Ți-am spus deja, răspunde Virgil. N-a fost dată dispărută.

Mă mulțumesc să-l privesc țintă.

— OK, corecție: dacă bunica ta chiar a anunțat oficial dispariția, atunci cererea ei s-a pierdut pe undeva.

— Vrei să spui că am crescut fără mamă din pricina unei erori umane?

— Vreau să spun că mi-am făcut treaba. Altcineva nu și-a făcut-o pe a *lui*.

Se uită la mine peste buza carafei cu apă.

— Am fost chemat la un refugiu de elefanți fiindcă era un cadavru acolo. A fost clasat drept accident. Cazul a fost închis. Când ești polițist, nu

încerci să faci mizerie. Încerci doar să mai cureți din ea.

— Deci recunoști, în principiu, că ai fost prea leneș ca să-ți pese că unul dintre martorii tăi din cazul ăla dispăruse.

Pufnește a lehamite.

— Nu, am presupus că mama ta a plecat de bunăvoie, altfel aș fi auzit altceva. Am presupus că era cu *tine*, zice Virgil și mijește ochii. Unde erai când mama ta a fost găsită de poliție?

— Nu știu. Uneori mă lăsa cu Nevvie pe parcursul zilei, dar nu și noaptea. Îmi amintesc doar că până la urmă am ajuns cu bunica, la ea acasă.

— Păi... ar trebui să-ncep prin a vorbi cu *ea*.

Scutur îndată din cap.

— Sub nicio formă. M-ar omorî dacă ar ști că fac asta.

— Nu vrea și ea să știe ce s-a întâmplat cu fata ei?

— E complicat, zic. Poate că o doare prea rău ca să se mai agațe de asta. E din generația aia care doar strânge din buze și trece vitejește de nenorociri, pretinzând că nici nu s-au întâmplat. Ori de câte ori plângeam după mama, buni încerca să îmi abată atenția — cu mâncare, cu jucării sau cu Gertie, câinele meu. Și-apoi, într-o zi când am întrebat, a zis *Nu mai e.* Dar a zis-o așa, tăios ca un cuțit. Așa că am învățat destul de rapid să nu mai întreb.

— De ce ți-a luat atâta să pornești asta? Zece ani nu-i doar o pistă care s-a răcit. E un nenorocit de pustiu arctic.

Trece o chelneriță, îi fac semn, încerc s-o fac atentă la noi, fiindcă Virgil are nevoie de cafea dacă e să-mi fie de vreun folos. Dar nici nu se uită la mine.

— Asta-i chestia când ești copil, zic. Nimeni nu te ia în serios. Oamenii se uită prin tine. Chiar dacă aș fi fost în stare să-mi dau seama la cine să apelez

când aveam opt sau zece ani... chiar dacă aș fi reușit să ajung la secția de poliție... chiar dacă tu nu ți-ai fi lăsat slujba și sergentul de la relații cu publicul ți-ar fi zis că o puștoaică vrea să te convingă să redeschizi un caz de mult închis... ce-ai fi făcut atunci? M-ai fi lăsat să stau în fața biroului tău, vorbind, în vreme ce zâmbeai și dădeai din cap și nu erai atent? Sau le ziceai colegilor polițiști despre fata care-a venit la tine și voia să se joace de-a detectiva?

Altă chelneriță iese zorită din bucătărie și prin ușile batante se strecoară crâmpeie de zgomote — de prăjit, zornăieli și bufneli. Asta, cel puțin, vine drept la noi.

— Ce să vă aduc?

— Cafea, zic. O oală întreagă.

Se uită la Virgil, pufnește și se retrage.

— E ca-n zicala aia veche, spun. „Dacă nu te-aude nimeni, poți să spui că vorbești măcar?“

Chelnerița ne aduce două cești de cafea. Virgil îmi întinde zahărul, deși n-am cerut. Îi întâlnesc privirea și, pentru o clipă, văd dincolo de pâcla de băutură și nu-s sigură dacă mă liniștește ce văd ori dacă mă sperie un pic.

— Te ascult acum, zice.

Lista cu lucrurile pe care mi le amintesc despre mama e stânjenitor de scurtă.

E momentul când îmi dădea vată-de-zahăr: *Uswidi. Iswidi*.

Mai e conversația despre partenerii de viață.

Îmi amintesc un fragmențel cu ea râzând, în vreme ce Maura întinde trompa peste gard și-i desface părul prins într-o coadă de cal. Nu blond-roșcat și nici portocaliu, ci culoarea cuiva care arde pe dinăuntru.

(Ok, poate că motivul pentru care-mi amintesc întâmplarea asta e pentru că am văzut o fotografie pe care a făcut-o cineva fix cu momentul ăla. Dar mirosul părului ei — ca de scorțișoară cu zahăr — aia e o amintire reală, care n-are nimic a face cu

poza. Uneori, când mi-e foarte dor de ea, mănânc pâine prăjită cu vanilie și scorțișoară, ca să pot închide ochii și să adulmec mirosul.)

Când era supărată, vocea mamei tremura ca valurile de căldură ce ies din asfalt în toiul verii. Și mă strângea la piept, și-mi spunea că o să fie bine, cu toate că ea era cea care plânsese.

Mi se întâmpla uneori să mă trezesc în miez de noapte și s-o descopăr acolo, veghindu-mi somnul.

Nu purta inele. Însă avea un lănțișor pe care nu și-l scotea niciodată de la gât.

Obișnuia să cânte la duș.

Mă lua cu ATV-ul să privim elefanții, deși tata credea că-i prea periculos pentru mine în padocuri. Mergeam la ea în brațe și uneori se apleca și-mi șoptea la ureche *Asta poate să fie secretul nostru.*

Aveam amândouă tenișI roz, asortați.

Știa să facă un elefant dintr-o bancnotă.

Seara, în loc să-mi citească dintr-o carte, îmi spunea povești: cum a văzut un elefant care a scos un pui de rinocer din noroiul unde rămăsese prins; cum o fetiță care avea drept cel mai bun prieten un elefant orfan și-a lăsat acasă familia ca să plece la universitate și, când s-a întors peste mai mulți ani, a dat peste un elefant adult care și-a înfășurat trompa în jurul ei și a îmbrățișat-o.

O țin minte pe mama făcând schițe, desenând curburile uriașe în formă de G ale urechilor de elefant, pe care le marca apoi cu x-uri și liniuțe, ca să poată identifica individul acela. Făcea liste cu comportamente: *Syrah întinde trompa şi ia punga de plastic dintre colţii lui Lily; dat fiind că vegetaţia e de obicei cărată cu ajutorul colţilor, acest lucru sugerează conştientizarea unui obiect străin, urmată de o acţiune cooperativă de eliminare...* Până și unui lucru atât de emoțional ca empatia i se oferea cel mai academic tratament cu putință. Ținea de efortul de a fi luată în serios cu studiile sale: să nu antropomorfizeze elefanții, ci să

le studieze comportamentul clinic și, din asta, să extrapoleze datele factuale.

Eu, când mă uit la datele factuale, îmi amintesc de mama și încerc să-i ghicesc comportamentul. Fac opusul a ce ar trebui să facă un om de știință.

Nu mă pot opri să nu gândesc: dacă m-aș întâlni cu mama acum, ar fi dezamăgită?

Virgil întoarce portofelul mamei pe toate părțile. E așa de fragil, că marochinul începe să crape în mâna lui. Văd asta și simt un cuțit în piept, de parcă aș pierde-o iarăși.

— Asta nu înseamnă neapărat că mama ta a fost victima unei agresiuni, zice Virgil. Putea să-și fi pierdut portofelul în noaptea când a ajuns inconștientă la spital.

Îmi pun brațele curmeziș pe masă.

— Uite, știu ce gândești — că ea a pus portofelul în copac, ca să poată dispărea. Dar e cam greu să te sui într-un copac și să ascunzi un portofel între crengi după ce te-a pocnit ceva de-ai leșinat. Și, dacă asta a făcut, de ce nu l-a lăsat într-un loc unde să poată fi găsit și după aceea? S-a izbit în cap singură cu o piatră? Dacă chiar voia să dispară, n-ar fi fugit de acolo?

Virgil șovăie.

— Pot exista și circumstanțe atenuante.

— Cum ar fi?

— Mama ta nu a fost singura rănită în acea noapte, știi prea bine.

Înțeleg, brusc, ce zice: că mama e posibil să fi încercat să pară ea victima, când propriu-zis e făptuitorul. Mi se usucă gura. Dintre toate identitățile potențiale pe care i le-am dat mamei în ultimii zece ani, cea de *criminală* nu mi-a trecut prin minte.

— Dacă *chiar* ai crezut că mama a fost ucigașa, de ce n-ai pornit să o cauți când a dispărut?

Gura lui se-nchide și se deschide în gol. *Zbang*, îmi zic.

— Moartea a fost catalogată ca accident, zice. E drept că s-a găsit un fir de păr roșcat la locul faptei.

— E ca și cum ai zice că ai găsit o pițipoancă în *Beverly Hills*. Mama nu era singura roșcată din Boone, New Hampshire.

— Am găsit firul *în interiorul* sacului cu care a fost dusă decedata.

— Așadar, a) e grețos și b) ce mare lucru! Mă uit și eu la *Lege și Ordine*. Înseamnă doar că au intrat în contact una cu alta. Probabil că se-ntâmpla de zece ori pe zi.

— Sau ar putea să însemne că părul a fost transferat cu ocazia unei altercații.

— Cum a murit Nevvie Ruehl? întreb. A spus legistul că a fost ucisă?

Dă din cap că nu.

— A considerat că e un accident, provocat de traumă mecanică datorată strivirii.

— Poate că nu mai țin eu minte multe despre mami, dar știu că nu cântărea două tone jumate. Așa că lasă-mă să bag la înaintare un scenariu diferit. Dacă *Nevvie* a atacat-o pe *ea*? Și unul dintre elefanți a văzut întreaga chestie și i-a luat apărarea?

— Păi *fac* ei așa ceva?

Nu eram sigură. Dar țineam minte că citisem în jurnalul mamei despre elefanți care poartă pică și sunt în stare să aștepte ani de zile ca să se răzbune pe cineva care le-a făcut rău lor sau cuiva drag.

— În plus, zice Virgil, tocmai mi-ai spus că maică-ta te lăsa în grija lui Nevvie Rueh. Mă îndoiesc că ar fi lăsat-o să-ți fie bonă dacă se gândea că poate fi periculoasă.

— Mă îndoiesc că mama ar fi lăsat-o pe Nevvie să aibă grijă de mine și dacă ar fi vrut s-o omoare, îi atrag atenția. Mama n-a omorât-o. Nu se potrivește cu nimic și gata. Au umblat vreo duzină de polițiști în noaptea aia pe-acolo; bazându-ne pe simpla probabilitate, se prea poate ca unul dintre *ei*

să fi fost roșcat. Nu știi sigur că firul ăla e de la mama.

Virgil dă din cap a încuviințare.

— Dar știu cum să aflu.

Uite încă un lucru pe care mi-l amintesc: înăuntru, părinții mei certându-se.

— *Cum poți să faci asta?* acuză tata. *Să-ți pese numai de tine.*

Stau pe podea, plângând, dar nu pare să mă audă nimeni. N-o să mă mișc, fiindcă din cauza mișcatului s-au pornit strigătele. În loc să stau pe pătură și să mă joc cu jucăriile pe care mi le-a adus mama în țarcul elefanților, mă apucasem să fug după un fluture galben ce lăsa o linie întreruptă pe cer. Mama era cu spatele la mine, își trecea observațiile în caiet. Și chiar atunci trecuse pe-acolo tata cu mașina și mă văzuse apucând-o la vale, după fluture... și unde se nimerea să fi poposit și elefanții.

— *Ăsta e un refugiu, nu sălbăticie*, zice mama. *Nu-i ca și cum s-ar fi băgat între o mamă și puiul ei. Sunt învățați cu oamenii.*

Tata țipă la rândul lui:

— *Nu-s învățați cu copii de-o șchioapă!*

Brusc, două mâini calde mă cuprind. Miroase a pudră și a lămâi verzi, iar poala ei e locul cel mai moale pe care-l știu.

— Sunt supărați, șoptesc.

— Sunt speriați, mă corectează. Sună la fel.

Apoi începe să cânte lângă urechea mea, așa că doar vocea ei o mai aud.

Virgil are un plan, dar locul în care vrea să se ducă e prea departe ca să pot ajunge cu bicicleta și încă nu mă simt pregătită să mă urc într-o mașină cu el. Cât ieșim din cafenea, accept să ne întâlnim în dimineața următoare la biroul lui. Soarele atârnă peste orizont, folosind un nor pe post de hamac.

— Și de unde știu că n-o să fii criță și mâine? întreb.

— Adu un etilotest, sugerează sec Virgil. Ne vedem la unșpe.

— Unșpe nu-i dimineața.

— Pentru mine e, răspunde și-ncepe să meargă pe stradă către biroul lui.

Când ajung acasă, o găsesc pe buni scurgând niște morcovi într-o strecurătoare. Gertie, făcută covrig în fața frigiderului, bate de două ori în podea cu coada, dar ăla e singurul semn de bun-venit. Când eram micuță, cățeaua asta obișnuia să mă dărâme din picioare când mă întorceam de la baie, *așa* era de bucuroasă că mă vede iarăși. Mă întreb dacă, pe măsură ce îmbătrânești, îți mai trece din dorul ăla nebun de oameni. Poate că atunci când crești te concentrezi pe ce ai în viață, nu pe ce îți lipsește.

De deasupra se aude un zgomot ca de pași. Când eram mică, eram sigură că locuința bunicii e bântuită; auzeam mereu chestii dintr-astea. Bunica m-a asigurat că era vorba de țevi ruginite sau că se mai așeza un pic temelia casei. Și mă-ntrebam, atunci, cum de putea ceva făcut din mortar și din cărămizi să se așeze, când eu nu puteam sta așezată o clipă?

— Deci, zice bunica, ia zi, cum a fost cu el?

Înțepenesc preț de o clipă, întrebându-mă dacă n-o fi pus să fiu urmărită. N-ar fi *culmea* ironiei? Să-mi ia bunica urma în timp ce eu iau urma mamei cu un detectiv particular?

— Ăă, răspund, e un pic cam bolnăvior.

— Sper să nu te molipsești și tu.

Puțin probabil, îmi zic, doar dacă beția nu-i cumva contagioasă.

— Știu că ai impresia că soarele răsare și apune odată cu Chad Allen, dar, chiar dacă-i profesor bun, e un părinte iresponsabil. Cine-și lasă copilul singur două zile întregi? boscorodește bunica.

Cine-și lasă copilul singur zece ani?

Sunt așa de preocupată să mă gândesc la mama, că-mi mai ia ceva timp să-mi dau seama că bunica

încă are impresia că am avut grijă de Carter, copilul dubios cu cap de extraterestru al domnului Allen, despre care crede acum că e răcit. Și o să-mi servească și mâine de scuză, când mă duc iarăși la Virgil.

— Păi nu a fost singur. Eram *eu* cu el.

O urmez pe bunica în sufragerie, dar după ce înhață două pahare curate și cutia cu suc de portocale din frigider. Mă străduiesc să înghit niște crochete de pește, mestecând metodic, apoi ascund restul sub piureul de cartofi. Pur și simplu nu mi-e foame.

— Care-i problema? întreabă bunica.

— Niciuna.

— Mi-a luat o oră să-ți pregătesc mâncarea asta, ai putea măcar s-o mănânci.

— Cum de nu s-a organizat nicio căutare pentru ea? îmi iese pe gură, pe care mi-o acopăr iute cu un șervețel, ca și cum aș putea să-ndes la loc vorbele care mi-au scăpat.

Niciuna dintre noi nu vrea să pretindă că n-ar ști despre cine vorbesc. Bunica înțepenește.

— Doar fiindcă nu-ți amintești tu, Jenna, nu înseamnă că nu s-a întâmplat.

— *Nimic* nu s-a întâmplat, zic. Timp de zece ani, nimic. Chiar nu-ți pasă? E *fiica* ta!

Se ridică și aruncă ce are în farfurie — mai mult plină decât goală — la coșul de gunoi.

Mă simt deodată cum m-am simțit în ziua aceea când eram micuță și-am alergat după fluturele acela în vale, spre elefanți, și-mi dau seama că am comis o gravă eroare tactică.

În toți anii ăștia am crezut că bunica nu vorbește despre ce s-a întâmplat cu mama fiindcă i-e prea greu *ei*. Mă-ntreb acum dacă nu cumva n-a vorbit despre cele întâmplate fiindcă mi-ar fi fost prea greu *mie*.

Știu, înainte să deschidă gura, ce-o să spună. Și nu vreau să aud. Dau fuga sus, cu Gertie la picior,

și trântesc ușa dormitorului, apoi îmi îngrop fața în ceafa blănoasă a câinelui.

Durează cam două minute până se deschide ușa. Nu ridic privirea, însă o pot simți acolo.

— Doar spune-o, șoptesc. E moartă, așa-i?

Bunica se așază pe saltea.

— Nu-i atât de simplu.

— Ba da, este.

Simt deodată că mă bușește plânsul și chiar nu vreau deloc asta.

— Ori este, ori nu.

Dar chiar și când o înfrunt pe bunica înțeleg că *nu* e atât de simplu. Logica zice că, dacă am avut dreptate — dacă mama nu m-ar fi părăsit niciodată de bunăvoie — atunci s-ar fi întors după mine. Lucru pe care, evident, nu l-a făcut.

Nu-i nevoie să fii mare savant ca să te prinzi de asta.

Și totuși... Dacă ar fi murit, n-aș fi știut oare? Nu auzi mereu povești dintr-astea? N-aș simți că s-a dus o parte din mine?

O voce mică, interioară, zice: *Și nu simți asta?*

— Când mama ta era mică, orice îi spuneam să facă, făcea pe dos, zice bunica. Am rugat-o să poarte rochie la ceremonia de absolvire a liceului, iar ea a apărut în pantaloni scurți. Îmi arăta două tunsori în revistă și mă întreba care îmi place mai mult, apoi o alegea pe aia care nu-mi plăcea. Am îndemnat-o să studieze primatele la Harvard, ea a ales elefanții din Africa.

Bunica își coboară privirea asupra mea.

— Mai era și cea mai deșteaptă ființă pe care-am cunoscut-o vreodată. Suficient de deșteaptă cât să păcălească orice polițist, dacă asta voia. Așa că, dacă era în viață și a fugit, știam că n-aveam cum să o forțez să vină acasă. Dacă începeam să-i pun fața pe cutii de lapte și să dau numere de telefon pentru informații, n-ar fi făcut decât să fugă și mai departe, mai repede încă.

Mă întreb dacă-i adevărat. Dacă mama s-a jucat doar. Sau dacă nu cumva bunica se amăgește singură.

— Ziceai că ai făcut o sesizare de dispariție. Ce s-a întâmplat?

Ia eșarfa mamei de pe spătarul scaunului de la biroul meu și și-o înfășoară pe pumn.

— Am zis că *m-am dus* să anunț dispariția, zice bunica. De trei ori am fost, de fapt. Dar n-am intrat niciodată pe ușă.

Mă holbez la ea, înlemnită.

— Ce? Niciodată nu mi-ai zis asta!

— Acum ești mai mare. Meriți să știi ce s-a întâmplat, oftează bunica. Voiam răspunsuri sau cel puțin așa credeam. Și știam că și *tu* vei vrea să știi, când o să te faci mare. Însă nu m-am putut urni din loc ca să intru. Mi-era teamă să aud ce-ar fi putut afla poliția.

Se uită la mine.

— Nu știu ce-ar fi fost mai rău. Să aflu că Alice murise și nu se putea întoarce acasă sau să aflu că era vie și *nu voia*. Nimic din ce mi-ar fi spus n-avea să fie de bine. Lucrurile nu urmau să aibă un final fericit. Doar noi două aveam să rămânem; mi-am zis că, dacă trecem peste asta mai repede, o să reușim amândouă s-o luăm de la început.

Mă gândesc la sugestia lui Virgil din după-amiaza asta — a treia opțiune, la care bunica nu s-a gândit: că poate mama fugise nu de noi, ci de o acuzație de omucidere. Cred că nici asta nu-i tocmai ceva ce-ai vrea să auzi despre fiica ta.

Nu o consider pe bunica o femeie bătrână, nu mă gândesc așa la ea, însă când dă să se ridice de pe pat, își arată vârsta. Se mișcă încetișor, ca și cum ar durea-o toate cele, și se oprește în cadrul ușii.

— Știu ce cauți pe computer. Știu că te-ai întrebat mereu ce s-a întâmplat.

Vocea îi e la fel de slabă ca și geana de lumină ce-i înconjoară corpul.

— Poate că ești mai curajoasă decât mine.

E o notiță în jurnalul mamei care se simte ca un moment de căpătâi, un moment în care, dacă n-ar fi apucat-o într-altă direcție, ar fi putut să devină cineva complet diferit.

Poate chiar cineva care să fie *aici*.

Avea treizeci și unu de ani și lucra în Botswana, la studiile postdoctorale. Apare o referire vagă la ceva vești proaste de-acasă și la cum și-a luat concediu din cauza asta. La întoarcere, s-a cufundat în muncă, apucându-se să adune date despre memoria traumatică la elefanți. Apoi, într-o zi, a dat peste un mascul tânăr care-și prinsese trompa într-o capcană.

Nu era ceva nemaiauzit, presupun. Din ce am citit prin jurnale, carnea era vitală pentru unii băștinași, iar uneori necesitatea aceea era transformată și într-o afacere. Însă în capcanele destinate antilopelor impala ajungeau să se prindă uneori alte animale: zebre, hiene și, într-o zi, un mascul de elefant de treisprezece ani, pe nume Kenosi.

La vârsta lui, Kenosi nu mai făcea parte din turma mamei lui. Deși mama lui, Lorato, era încă matriarha, Kenosi plecase din turmă cu ceilalți masculi tineri, o gașcă veselă de adolescenți. Se lupta în joacă cu amicii săi când intra în călduri, precum băieții prostovani de la școală care se îmbrâncesc în fața fetelor, încercând să se bage în seamă. Dar, ca și în cazul adolescenților umani, toate acestea erau doar inflamări ale hormonilor și alți masculi le puteau lua fața ușor, apărând pur și simplu acolo și fiind mai în vârstă și mai interesanți. Asta se întâmplă și în comunitățile de elefanți, unde masculii mai vârstnici le scot rutul din cap celor tineri, lucru perfect biologic, fiindcă de fapt n-or să fie în stare să se reproducă până pe la aproximativ treizeci de ani.

Doar că Kenosi n-avea să aibă parte de vreo femelă norocoasă, fiindcă capcana îi secționase

practic trompa, iar un elefant fără trompă nu poate supraviețui.

Mama a văzut pe teren rana lui Kenosi și a știut îndată că acesta urma să piară de o moarte lungă și chinuitoare. Așa că și-a lăsat munca deoparte în ziua aceea și s-a întors în tabără, ca să sune Departamentul de Faună Sălbatică, o agenție guvernamentală care avea dreptul să pună capăt chinurilor elefantului. Însă Roger Wilkins, responsabilul cu rezervația, era nou pe acel post.

„Am multe pe cap“, i-a zis. „De ce nu lași natura să-și urmeze cursul?“

Munca unui cercetător e exact asta: să respecte natura, nu s-o modifice. Dar chiar dacă era vorba despre animale sălbatice, erau în același timp elefanții *ei*. Mama n-avea de gând să stea deoparte și să lase un elefant să sufere.

În jurnalul ei e o pauză. Schimbă creionul cu un pix negru, apoi e o pagină întreagă lăsată nescrisă. Uite ce mi-am imaginat eu că s-a întâmplat în spațiul ăla:

Intru în birou, în tabără, unde șeful meu stă cu un ventilator micuț lângă el, care agită aerul stătut.

— Alice*, spune el.* Bine ai revenit. Dacă vrei mai mult timp liber ca să....

Îi tai vorba. Nu de asta sunt acolo. Îi spun despre Kenosi și despre nemernicul ăla de Wilkins.

— E un sistem imperfect*, admite șeful și, fiindcă nu mă cunoaște prea bine, crede că o să plec și gata.*

— Dacă nu pui mâna pe telefonul ăla, *amenințe*, să știi c-o fac eu. Dar o să sun la *The New York Times*, la BBC și la *National Geographic*. O să sun la WWF, la Joyce Poole, la Cynthia Moss și la Lady Daphne Sheldrick. O să dezlănțui un potop de inimi sensibile și de iubitori de animale asupra Botswanei. Cât despre tine: o să fac să cadă atâta căcat peste tabăra asta, că fondurile de cercetare or să secătuiască definitiv înainte să apună soarele.

Deci pune mâna pe telefonul ăla, dacă nu vrei s-o fac eu.

Asta îmi imaginez, în fine, că *e posibil* să fi spus. Dar când mama începe să scrie iarăși, pune pe hârtie o relatare amănunțită a sosirii lui Wilkins, plin de draci și cu o traistă în mână. Cum a mers mohorât în jeep, lângă ea, cu carabina în mână, în vreme ce mama îl căuta pe Kenosi și pe-ai lui. Știam din jurnalele mamei că Land Roverurile nu se apropiau la mai mult de cincisprezece metri de turmele de masculi — erau prea imprevizibili. Însă, înainte ca mama să-i poată explica asta, Wilkins a ridicat pușca și a armat-o, gata să tragă.

— *Nu!* a țipat mama, apucând țeava puștii și îndreptând-o spre cer.

A accelerat, înaintând ca să-i scoată din bătaia armei pe ceilalți masculi tineri, apoi a zis:

— *Trage. Acum.*

Și el a făcut-o. În maxilar.

Craniul unui elefant e o masă osoasă ce seamănă cu un fagure, menită să apere creierul, care se află într-o cavitate dincolo de toată infrastructura asta.

Nu poți să omori un elefant împușcându-l în maxilar sau în frunte, fiindcă deși glonțul o să facă pagube, n-o să atingă creierul. Dacă vrei să omori un elefant la modul uman, trebuie să-l împuști după ureche.

Mama a descris cum Kenosi mugea de durere din răsputeri, mult mai rău decât fusese înainte. A folosit cuvinte de ocară pe care nu le mai folosise în viața ei, în mai multe limbi. S-a gândit să ia arma aia și s-o îndrepte asupra lui Wilkins. Apoi ceva neașteptat s-a petrecut.

Lorato, matriarha — mama lui Kenosi — a venit în goană de pe deal către fiul ei care se învârtea năuc, sângerând. Singurul obstacol în calea ei era mașina mamei.

Mama știa că nu trebuie să se pună între femelă și puiul ei, chiar și când puiul avea treisprezece

ani. A băgat Land Roverul în marșarier și a dat înapoi, lăsând cale liberă între Kenosi și Lorato.

Înainte să ajungă matriarha totuși, Wilkins a tras a doua oară și, de data asta, și-a nimerit ținta.

Lorato s-a oprit în loc. Iată ce-a scris mama:

A întins trompa spre Kenosi, împungându-l peste tot, de la coadă până la trompă, oprindu-se mai mult în locul unde dinții capcanei îi străpunseseră pielea. A păşit peste trupul lui masiv, stând deasupra în felul în care mamele îşi păzesc puii. Din glandele temporale i se prelingeau secreții, dâre întunecate ce-i însemnau laturile capului. Chiar şi după ce turma de masculi a plecat, chiar şi după ce turma lui Lorato a înconjurat-o, atingându-l pe Kenosi cu trompele, matriarha a refuzat să se mişte. Soarele a apus, luna a răsărit şi ea tot acolo era, incapabilă sau nedorind să-l lase în urmă.

Cum spui adio?

În noaptea aceea a fost o ploaie de meteoriți. Cerul părea că plânge.

Două pagini mai încolo, mama își revenise suficient ca să scrie cu obiectivitatea unui om de știință despre ce se întâmplase.

Astăzi am văzut două lucruri pe care nu credeam să le văd vreodată.

Primul, cel bun: din cauza purtării lui Wilkins, cercetătorii din rezervație au căpătat dreptul de a eutanasia singuri un elefant, dacă este necesar.

Al doilea, cel sfâşietor: o femelă elefant al cărei copil nu mai era un copil de mult a venit totuşi să-l apere furioasă când acesta s-a aflat în primejdie.

Odată ce eşti mamă, rămâi pentru totdeauna mamă.

Asta a scris mama la capătul paginii.

Ce n-a scris a fost că în ziua aceea și-a îngustat aria de studiu despre trauma la elefanți, limitându-l la durerea de doliu.

Spre deosebire de mama, eu nu cred că lucrurile care i s-au întâmplat lui Kenosi au fost tragice. Când citesc despre asta, de fapt, mă simt cumva plină de steluțe de la ploaia de meteoriți despre care vorbește.

Până la urmă, ultimul lucru pe care l-a văzut Kenosi, înainte să închidă ochii pe veci, a fost mama lui întorcându-se la el.

În dimineața următoare, stau pe gânduri dacă să-i spun sau nu bunicii despre Virgil.

— Ce crezi? o întreb pe Gertie.

Ar fi mai ușor, normal, să mă ducă cineva cu mașina până la biroul lui în loc să traversez tot orașul cu bicicleta. Până acum, din căutarea mea m-am ales doar cu niște gambe musculoase, ce rivalizează cu ale balerinelor.

Cățeaua izbește cu coada de podea.

— Odată pentru da, de două ori pentru nu, zic, iar Gertie ciulește urechile.

O aud pe bunica strigându-mă — e a doua oară — cobor scările tropăind și-o găsesc la blatul din bucătărie, amestecând într-un castron cereale pentru micul meu dejun.

— Am dormit prea mult. N-am timp să-ți fac ceva cald. Deși habar nu am de ce, la treisprezece ani, nu ești capabilă să te hrănești singură.

Îmi întinde o cutie cu lapte și-și scoate telefonul mobil din încărcător.

— Să duci gunoiul afară înainte să pleci la copilul ăla. Și, pentru numele lui Dumnezeu, piaptănă-te! Parcă și-a făcut cuib o dihanie în el.

Nu mai e aceeași femeie ca acea care a venit aseară la mine în cameră, cu sufletul deschis. Nu-i aceeași femeie care a recunoscut în fața mea că și pe ea o macină gândurile despre mama.

Scobește în geantă.

— Unde-s cheile mașinii? Jur că am deja simptome de Alzheimer...

— Buni... ce-ai zis aseară... îmi dreg vocea. Că sunt suficient de curajoasă ca s-o caut pe mama?

Clatină din cap atât de ușurel că, dacă nu m-aș fi zgâit la ea, aș fi putut să nu văd deloc.

— Cina e la șase, anunță cu o voce ce-mi dă de știre că s-a terminat conversația înainte să am ocazia s-o pornesc.

Spre mirarea mea, Virgil arată la fel de în largul lui în secția de poliție precum un vegetarian la un festival de grătare. Nu vrea să intrăm pe ușa principală; trebuie să ne furișăm pe ușa din dos, după un agent care a deschis ușa cu cardul. Nu vrea să stea la povești cu sergentul de la dispecerat. Nu-mi face niciun tur ghidat: *Aici am avut dulapul; aici țineam gogoșile.* Eu trăisem cu impresia că Virgil plecase fiindcă așa voise, dar încep să mă întreb dacă n-o fi făcut vreo chestie ca să fie dat afară. Un lucru știu sigur: e ceva ce nu-mi spune.

— Îl vezi pe omul ăla? zice Virgil trăgându-mă după un colț, pe coridor, ca să mă uit de-acolo la un bărbat care stă la biroul din camera probelor. Ăla e Ralph.

— Hm, Ralph arată de parcă ar avea o mie de ani.

— Așa arăta și când încă mai lucram aici, zice Virgil. Ziceam că a ajuns la fel de fosilizat ca și chestiile pe care le are în grijă.

Trage aer adânc în piept și pășește pe coridor. Camera probelor are o ușă din două bucăți, cu partea de sus deschisă.

— Hei, Ralph! Nu ne-am văzut de ceva vreme.

Ralph se mișcă de parcă ar fi sub apă. Întâi i se răsucește talia, apoi umerii și în sfârșit capul. Văzut de aproape, are la fel de multe riduri ca elefanții din pozele prinse prin jurnalele mamei. Ochii îi sunt albicioși ca un jeleu de mere și par cam de aceeași consistență.

— Ei, rostește Ralph atât de lent încât cuvântul răsună *eiiiiii.* Umblă vorba că ai intrat odată în camera cazurilor nerezolvate și n-ai mai ieșit.

— Cum spunea Mark Twain? Relatările despre moartea mea au fost mult exagerate.

— Presupun că dacă te-ntreb pe unde-ai umblat n-o să-mi spui, oricum, replică Ralph.

— Nț. Și tare ți-aș fi recunoscător dacă n-ai menționa nici că am fost pe-aici. Mă apucă bâțul când lumea pune prea multe întrebări.

Virgil scoate un Twinkie, un pic turtit din buzunar și-l pune pe masa dintre noi și Ralph.

— Cât e de vechi? murmur eu.

— Chestiile astea au suficienți conservanți ca să rămână valabile până în 2050, șoptește Virgil. Și, oricum, Ralph nu poate citi rândulețul ăla micuț cu data expirării.

Cum vede prăjiturica, fața lui Ralph se luminează, gura i se încrețește într-un zâmbet care face valuri pe fața lui, vălurele ce-mi amintesc de un filmuleț pe care l-am văzut pe YouTube, cu implozia unei clădiri.

— Ți-ai amintit de slăbiciunea mea, Virgil, zice și-mi aruncă o privire. Cine ți-e partenera?

— Colegă de la tenis, zice Virgil și se apleacă prin partea deschisă a ușii. Uite, Ralphie, trebuie să arunc o privire printr-unul dintre cazurile mele vechi.

— Nu mai ești angajat aici....

— Nici când eram angajat nu eram cine știe ce angajat. Hai, moșule. Nu e ca și cum aș cere să-mi bag nasul într-o anchetă în curs. Nu fac decât să-ți mai eliberez un pic de spațiu aici.

Ralph ridică din umeri.

— Presupun că n-are ce să strice, atâta vreme cât cazul e închis...

Virgil trage zăvorul de pe ușă și trece pe lângă el.

— N-ai de ce să te ridici, știu drumul.

Îl urmez pe un coridor lung, îngust. Rafturi de metal încadrează amândoi pereții, de sus și până jos, iar pe rafturi sunt cutii de carton vârâte cu grijă prin orice spațiu disponibil. Buzele lui Virgil

se mișcă în vreme ce citește etichetele de pe cutii, aranjate după numărul și data cazului.

— Raftul următor, zice ca pentru el. Ăsta e doar până în 2006.

După câteva minute se oprește și se agață de raft. Trage una dintre cutii de-acolo și mi-o trântește în brațe. E mai ușoară decât mă așteptam. O pun pe podea, ca să-mi mai poată da încă trei cutii.

— Asta-i tot? zic. Parcă ziceai că au luat o tonă de probe din rezervație.

— Așa au făcut. Dar cazul a fost rezolvat. N-am ținut decât obiectele care aveau legătură cu persoanele — chestiile gen pământ, plante strivite și resturi care nu aveau importanță pentru caz au fost distruse.

— Dacă cineva a trecut deja prin toate astea, de ce ne-am întors la ele?

— Fiindcă te poți uita la o harababură de doișpe ori fără să vezi nimic. Apoi te uiți și-a treișpea oară și chestia pe care-o căutai se holbează la tine, limpede ca lumina zilei.

Desface capacul primei cutii. Înăuntru sunt pungi de hârtie, sigilate cu bandă adezivă. Pe bandă și pe pungi scrie NO.

— Nu? citesc eu. Ce-i în punga aia?

Virgil clatină din cap.

— E de la Nigel O' Neill. Un polițist care a căutat probe în noaptea aceea. Protocolul solicită ca polițistul să-și treacă inițialele și data colectării pe pungă și pe bandă, ca dovezile să fie validate la judecată.

Arată către alte însemnări de pe pungă: un număr de ordine și o listă de obiecte: ȘIRET DE PANTOFI, CHITANȚĂ. Pe alta: ÎMBRĂCĂMINTE VICTIMĂ — CĂMAȘĂ, PANTALONI SCURȚI.

— Deschide-o pe aia, îl îndrum.

— De ce?

— Știi cum uneori un anume obiect îți stârnește o amintire? Vreau să văd dacă-i adevărat.

— Victima de aici nu era mama ta, îmi amintește Virgil.

În ce mă privește, asta rămâne de văzut. Deschide însă punga de hârtie, își trage pe mâini o pereche de mănuși luate dintr-o cutie și scoate o pereche de pantaloni scurți kaki și un tricou polo sfâșiat, țeapăn, cu logo-ul Refugiului de Elefanți New England brodat pe piept, în partea stângă.

— Așa, și? mă îmboldește.

— Ăla e *sânge?*

— Nu, e o pată de cola. Și dacă vrei să fii detectiv, fii detectiv.

Încă mă cam bagă în sperieți.

— Arată ca uniforma pe care o purtau *toți*.

Virgil scormonește mai departe.

— Ia te uită, zice și scoate o pungă care-i atât de turtită încât nu are cum să conțină ceva. Proba numărul 859, FIR DE PĂR INTERIOR SAC CADAVRE. Scoate punga și-o bagă în buzunar. Apoi apucă două cutii și le duce spre intrare, uitându-se peste umăr.

— Fă-te utilă.

Mă iau după el, duc celelalte cutii în brațe. Sunt destul de sigură că intenționat le-a luat pe cele mai ușoare. Astea ale mele parcă ar fi pline cu pietre. La intrare, Ralph tresare din somnicul de care s-a lăsat cuprins:

— Mă bucur că ne-am văzut, Virgil.

Virgil îl țintuiește cu un deget.

— Nu m-ai văzut pe-aici.

— Să văd pe cine? zice Ralph.

Ne strecurăm, pe aceeași ușă din dos a secției de poliție și ducem cutiile la camioneta lui Virgil. Izbutește să le îndese pe bancheta din spate, care e deja plină cu ambalaje de fast-food, carcase de CD-uri vechi, șervețele de hârtie, bluze de trening și sticle goale. Mă sui în față, în dreapta.

— Acum ce facem?

— Acum trebuie să mergem să-i facem ochi dulci cuiva de la laborator, ca să obținem un test ADN mitocondrial.

Nu știu ce-i aia, dar pare ceva ce-ar face parte dintr-o investigație temeinică. Sunt impresionată. Mă uit la Virgil care, ar trebui să spun, e destul de curățel acum, că nu-i beat-turtă. A făcut duș și s-a bărbierit, așa că miroase a pădure de pin, și nu a whisky stătut.

— De ce ai plecat?

Îmi aruncă o privire.

— Fiindcă am căpătat ce voiam de-aici.

— Din poliție vreau să zic. Nu *voiai* să fii detectiv?

— Se pare că mai puțin ca tine, murmură Virgil.

— Cred că merit să știu cu ce mă aleg pentru banii mei.

Pufnește.

— Cu un chilipir curat.

Dă înapoi prea repede și una dintre cutii se răstoarnă. Pungile dinăuntru își varsă conținutul, așa că îmi desfac centura și mă răsucesc, încercând să stăvilesc harababura.

— Greu de spus care-s probele și care-i mizeria ta, zic.

Banda adezivă s-a desprins de pe una dintre pungile cafenii, iar mostrele dinăuntru au căzut într-un cuibar de hârtie rămasă de la niște fileuri de pește McDonald's.

— Ce scârbos! Cine mănâncă cincisprezece fileuri?

— Nu toate deodată, zice Virgil.

Dar nici nu-l mai ascult, fiindcă am mâna pe probele care au luat-o din loc. Mă răsucesc iarăși cu fața spre parbriz, ținând în mână un Converse micuț, roz.

Apoi mă uit în jos, la picioarele mele.

Am purtat bascheți Converse de când mă țin minte. Sunt singura mea slăbiciune, unicul obiect

de îmbrăcăminte pe care i l-am cerut vreodată expres bunicii.

Port bascheți din ăștia în toate fotografiile cu mine de când eram mică: sprijinită de un clan de ursuleți de pluș, așezată pe pătură, cu o pereche de ochelari de soare imenși pe năsuc; spălându-mă pe dinți la chiuvetă, goală, cu excepția încălțărilor. Mama avea și ea o pereche — unii vechi, uzați, pe care-i păstra din perioada facultății. Nu purtam rochii identice sau aceeași tunsoare. Nu ne-am jucat cu farduri. Însă în privința asta măruntă ne asortam.

Încă port bascheți, în fiecare zi practic. Sunt un fel de talisman sau poate o superstiție. Dacă eu nu mi-i dau jos, atunci e posibil ca... Te-ai prins.

Cerul gurii mi-e un deșert.

— Ăsta a fost al meu.

Virgil mă privește.

— Ești sigură?

Dau din cap că da.

— Ți se întâmpla să zburzi în picioarele goale când te duceai acolo cu maică-ta?

Clatin din cap. Era o regulă: nimeni nu intra fără încălțăminte.

— Nu era ca pe terenul de golf, zic. Erau hățișuri de iarbă, desișuri și tufe. Puteai să cazi în găuri săpate de elefanți.

Frământ în mână încălțămintea.

— Am fost acolo în noaptea aceea. Și *tot* nu știu ce s-a întâmplat.

Mă dădusem jos din pat și intrasem în țarc? Mă căutase mama?

Din cauza mea a dispărut?

Cercetările științifice ale mamei îmi revin bubuitor în minte. *Momentele negative rămân în memorie. Cele traumatice se șterg.*

Fața lui Virgil e impenetrabilă.

— Tatăl tău ne-a spus că dormeai, zice.

— Păi... nu m-am băgat în pat cu bascheții în picioare. Cineva trebuie să mă fi încălțat și să-mi fi

legat șireturile.

— Cineva, repetă Virgil.

Noaptea trecută l-am visat pe tata. Își făcea loc prin iarba înaltă de lângă bazinul țarcului din refugiu, strigându-mă pe nume. *Jenna! Ieșiți, ieșiți, oriunde vă găsiți!*

Eram în siguranță acolo, fiindcă cei doi elefanți africani erau în staul și li se cercetau picioarele. Știam că, pentru jocul ăsta, casa era zidul lat al staulului. Știam că tata câștiga mereu, fiindcă putea să alerge mai repede ca mine. Dar de data asta n-aveam de gând să-l las.

Bobiță, a zis, cum mă alinta el. *Te văd.*

Știam că minte, fiindcă a început să se *depărteze* de mine.

Mă îngropasem în malul bălții, cum făceau elefanții când îi urmăream cu mama jucându-se, stropindu-se cu trompele ori rostogolindu-se ca niște luptători de greco-romane prin noroi, ca să-și răcorească pielea.

Am așteptat ca tata să treacă de copacul cel mare unde Nevvie și Gideon aveau mai târziu să pregătească masa animalelor — baloți de fân, terci de cereale și pepeni întregi. Suficient cât să hrănești o familie mică sau un singur elefant. De îndată ce a intrat în umbra copacului, am ieșit la repezeală din malul în care mă tăvălisem prin noroi și am pornit în fugă.

Nu era ușor. Aveam pe haine o pojghiță groasă de mâl, părul lăsat pe spate ca o frânghie încleiată. Bascheții roz îmi fuseseră trași din picioare de noroiul bălții. Dar știam că o să câștig și mi-a scăpat un chicotit, ca o gură de heliu dintr-un balon.

Atâta i-a trebuit tatii. Auzindu-mă, s-a întors pe călcâie și a pornit spre mine în fugă, sperând să-mi taie calea înainte să-mi pot lipi lăbuțele înnoroite de peretele de metal corodat al staulului.

Poate că m-ar fi ajuns dacă Maura n-ar fi răcnit de la adăpostul copacului, trâmbițând atât de tare

că am încremenit. A ridicat trompa și l-a plesnit pe tata peste față. Tata a căzut, acoperindu-și ochiul drept, care s-a umflat în câteva secunde.

— Maura, a gâfâit. Totul e-n regulă. Ușurel, fetițo...

Elefantul a trâmbițat iar, făcând să-mi țiuie urechile.

— Jenna, a zis tata încetișor, nu te mișca.

Apoi, printre dinți:

— Cine dracu' i-a dat drumul afară elefantului?

Am început să plâng. Nu știam dacă mă tem pentru mine sau pentru tata. Dar, în tot timpul cât o observaserăm mama și cu mine pe Maura, nu se purtase niciodată violent.

Brusc s-a deschis poarta adăpostului, pe șinele ei groase, și am văzut-o pe mama în cadrul solid al deschizăturii. I-a aruncat o privire tatii, Maurei și mie.

— Ce i-ai făcut? l-a întrebat.

— Glumești? Ne jucam de-a v-ați ascunselea.

— Voi și elefantul?

În vreme ce vorbea, mama s-a poziționat ușurel între Maura și tata, permițându-i să se ridice în picioare fără pericol.

— Nu, ce Dumnezeu... eu și cu Jenna. Până ce Maura a apărut ca din pământ și mi-a ars una.

— Probabil a crezut că vrei să-i faci ceva Jennei, a zis mama încruntându-se. Și de ce, fir-ar să fie, vă jucați tocmai în țarcul Maurei?

— Fiindcă ar fi trebuit să fie în staul, să i se îngrijească piciorul.

— Doar Hester.

— Nu asta reiese din ce-a pus Gideon pe panou...

— Maura n-a avut chef să vină înăuntru.

— Și eu de unde puteam să știu?

Mama continua să-i spună Maurei vorbe liniștitoare, până ce animalul s-a depărtat întru câtva, însă continuând să-l privească cu îngrijorare pe tata.

— Elefantul ăsta urăște pe toată lumea în afară de tine, a mormăit tata.

— Nu-i adevărat. Se pare c-o place pe Jenna.

Maura a trâmbițat un răspuns și s-a apropiat de lizieră să pască, iar mama m-a cuprins în brațe. Mirosea a pepene galben, cu care o recompensase pe Hester în staul, în vreme ce degetele elefantului erau spălate, curățate și tratate contra crăpăturilor.

— Pentru cineva care țipă la mine că o iau pe Jenna în țarc, ai ales un loc de joacă foarte interesant.

— Nu trebuia să fie niciun elefant în... of, pentru numele lui Dumnezeu. Las-o baltă. N-are rost.

Tata și-a dus mâna la cap, gemând.

— Ia să mă uit un pic la aia, a zis mama.

— Am o întâlnire cu un investitor în jumătate de oră. Ar trebui să-i explic ce sigur e să ai o rezervație într-o zonă poluată. Și-acum o să țin discursul ăla cu un ochi învinețit de un elefant.

Mama mi-a mutat greutatea pe un șold și i-a atins fața, apăsând-o ușor. Momentele astea, când semănam amândouă cu o plăcintă înainte să fie tăiată vreo felie, îmi plăceau cel mai mult. Aproape că puteau șterge celelalte momente.

— Se putea și mai rău, a zis mama sprijinindu-se de pieptul lui.

L-am văzut, l-am *simțit* cum se relaxează. Era genul de observație asupra căreia mama încerca mereu să-mi atragă atenția pe teren: simpla schimbare a poziției corpului, unghiul umerilor, toate astea îți arătau că peretele invizibil al fricii se spulberase.

— Ei na, a murmurat tata. Cum așa?

Mama a ridicat ochii spre el, zâmbind.

— Puteam să fiu eu aia care te cârpește, a zis.

* * *

În ultimele zece minute am stat și am examinat, așezată pe o masă de interogatoriu,

comportamentele de împerechere ale Masculului Terminat, Fundamental Alcoolic și al Seducătoarei Trecute și Libidinoase.

Iată notițele mele de teren:

Masculul e stingher, prins la înghesuială. Stă și bate continuu din picior, apoi se ridică și se plimbă încolo și-ncoace. S-a străduit să arate îngrijit astăzi, în așteptarea întâlnirii cu Seducătoarea, care intră în încăpere.

Poartă un halat alb de laborator și prea mult machiaj pe față. Miroase ca mostrele de parfum din reviste, care-s atât de tari în nări că îți vine să dai de-a azvârlita cu respectiva publicație, chiar dacă asta înseamnă că n-o să mai afli niciodată cele *Zece lucruri pe care le vor tipii în pat* ori *Ce-o face pe Jennifer Lawrence să înnebunească!* Are păr blond cu rădăcini întunecate și cineva trebuie să-i spună că fustele mulate nu fac bucilor ei niciun favor.

Masculul ia inițiativa. Folosește gropițele din obraji ca pe o armă. Zice:

— *Uau, Lulu, nu te-am văzut de-o veșnicie.*

Seducătoarea îi respinge avansurile.

— *Și a cui e vina, Victor?*

— *Știu, știu. Poți să te iei de mine cât vrei.*

O schimbare subtilă, dar măsurabilă în presiunea atmosferică.

— *E o promisiune?*

Dinți. O mulțime.

— *Ai grijă. Nu-ncepe ceva ce nu poți termina,* zice Masculul.

— *Nu țin minte ca asta să fi fost o problemă pentru noi. Ce faci tu?*

De unde stau, făcând observațiile, dau ochii peste cap. E ori cel mai bun argument pentru contracepție de la Mama cu Octupleți încoace..., ori mizeria asta chiar funcționează între bărbați și femei și n-o să-mi dau nicio întâlnire, probabil, până ajung la menopauză.

Simțurile Seducătoarei sunt mai fine decât ale Masculului; îmi sesizează rânjetul disprețuitor din cealaltă parte a încăperii. Îl atinge pe mascul pe umăr și arată din ochi în direcția mea.

— *N-am ştiut că ai copii.*

— *Copii?*

Virgil se uită la mine de parcă-s un gândac strivit sub talpă.

— *A, nu-i a mea. E, de fapt, motivul pentru care am venit până aici.*

Bleah, până și eu știu că asta-i o chestie nasoală de spus. Gura vopsită a Seducătoarei se strânge într-o linie.

— *Păi da, n-aş vrea să-ți stau în cale, treci la treabă.*

Virgil trage un zâmbet mare și superlent și practic o văd pe Bătrâioară cum încep să-i curgă balele.

— *Ehei, Tallulah,* zice, *mi-ar plăcea să fac exact asta cu tine. Dar știi doar că mai întâi trebuie să mă ocup de client.*

Telefonul Seducătoarei sună, făcând-o să se uite la numărul ce pâlpâie pe ecran.

— Doamne păzește, zice și oftează. Lasă-mă cinci minute.

Iese din camera de consultații, iar Virgil se pune cu fundul pe masa de metal lângă mine, trecându-și o mână peste față.

— Habar nu ai cât de datoare îmi ești.

Mă surprinde.

— Adică nu-ți place de fapt de ea?

— Tallulah? Măiculiță, nu. Cândva a fost igienista mea dentară, apoi și-a dat demisia și s-a făcut laborant de ADN. Ori de câte ori o văd, mă gândesc la cum îmi scrijelea tartrul de pe dinți. Mai degrabă mi-aș da întâlnire cu un castravete de mare.

— Își vomită propriul stomac când mănâncă, zic.

Virgil chibzuiește, compară.

— Am scos-o pe Tallulah la cină. Cum am zis, aș prefera castravetele de mare.

— Atunci de ce te porți ca și cum ai vrea să te dai huța cu ea?

I se lărgesc ochii.

— Nu pot să *cred* că ai zis asta.

— Să ataci la baionetă, rânjesc. S-o mototolești un pic.

— Ce naiba nu-i în regulă cu copiii în ziua de azi? mormăie Virgil.

— Poți să dai vina pe proasta mea creștere. Sufăr de o profundă lipsă de îndrumare părintească.

— Și tu crezi că *eu* sunt dezgustător fiindcă mai trag câte o dușcă din când în când.

— A) cred că bei tot timpul și b) dacă vrei să intrăm în amănunte, ce te face dezgustător la maximum e că o joci pe degete pe Tallulah, care crede că urmează să-i ceri numărul de telefon.

— O fac de dragul echipei, ce Dumnezeu, zice Virgil. Vrei să afli dacă mama ta a fost persoana care și-a lăsat părul pe cadavrul lui Nevvie Ruehl? Atunci avem două variante. Ori putem încerca să ducem cu zăhărelul pe cineva din poliție care să ceară un test în laboratorul de stat, chestie pe care n-o s-o facă, deoarece cazul e închis și fiindcă e o listă de așteptare de peste un an... sau putem încerca să rezolvăm cu testul la un laborator privat, zice el și ridică ochii spre mine. Gratis.

— Uau. Chiar *o faci* de dragul echipei, zic toată numai inocență falsificată. Poți să treci și prezervativele pe factură. Mă simt destul de aiurea, să știi, și fără să-mi fac griji că-ncearcă să te țină lângă ea cu o sarcină.

Încruntă din sprâncene.

— N-o să mă culc cu Tallulah. Nici măcar n-am de gând s-o invit în oraș. Dar o s-o fac să *creadă* asta. Și, pentru asta, ca favor, o să-ți ia o mostră de ADN din gură și-o s-o analizeze rapid.

Mă holbez la el, impresionată de plan. Poate că are o *șansă* să devină un detectiv particular decent, dacă se ține de treabă.

— Uite ce trebuie să-i zici când se-ntoarce, îl povățuiesc: „N-oi fi eu Fred Flintstone, dar am pentru tine ceva mai tare ca Epoca de Piatră“.

Virgil zâmbește subțire.

— Mersi, dacă-mi trebuie ceva ajutor, o să-ți cer.

Când se deschide iarăși ușa, Virgil saltă de pe masă, iar eu îmi ascund fața în palme și-ncep să bocesc. Bine, mă prefac.

— Doamne, zice Seducătoarea. Ce s-a întâmplat?

Virgil pare la fel de perplex ca și ea.

— Ce curu’ meu? îngână.

Sughiț tare:

— Vreau s-o găsesc pe m-mama, atâta, zic și mă uit la Tallulah cu ochi umezi. Nu știu unde să mă mai duc.

Virgil își intră în rol, trecându-și un braț peste umerii mei.

— Mama ei a dispărut cu ani în urmă. Cazul s-a răcit. Nu prea avem cu ce lucra.

Fața lui Tallulah se îmblânzește. Trebuie să admit, asta o face să arate mai puțin a robot războinic.

— Biata de tine, zice și-și întoarce ochii plini de adorație spre Virgil. Și tu... o ajuți așa? Nu mai e nimeni ca tine, Vic.

— Ne trebuie o mostră bucală. Am un fir de păr care poate sau nu să fie al mamei ei și vreau să încerc o analiză a ADN-ului mitocondrial. Ar fi, cel puțin, un punct de pornire.

Ridică privirea spre ea.

— Te rog, Lulu. Vrei s-ajuți un... vechi prieten?

— Nu ești chiar atât de bătrân, toarce ea. Și ești singurul pe care l-am lăsat vreodată să-mi spună Lulu. Ai firul la tine?

Îi întinde punguța găsită în camera probelor.

— Fantastic. O să începem cu analiza puștoaicei chiar acum.

Se răsucește pe picior și scoate dintr-un dulap mic un pachet cu ambalaj de hârtie. Sunt sigură că o să fie un ac acolo și asta mă îngrozește, fiindcă nu suport acele, așa că încep să tremur. Virgil mă vede. *Exagerezi*, șoptește.

Dar aproape imediat își dă seama că sunt speriată de-a binelea, fiindcă încep să-mi clănțăne dinții. Nu-mi pot muta ochii de la degetele lui Tallulah, care sfâșie ambalajul steril.

Virgil îmi ia mâna și-o strânge tare.

Nu mai țin minte când m-a ținut de mână cineva. Poate bunica, acum vreo mie de ani, ca să trec strada. Dar asta era din datorie, nu din compasiune. Acum e altceva.

Mă opresc din tremurat.

— Relaxează-te, spune Tallulah. Nu-i decât un pic de vată.

Își trage o pereche de mănuși de cauciuc și o mască, apoi îmi cere să deschid gura.

— N-o să fac decât să frec asta un pic de interiorul obrazului. Nu doare.

După cam zece secunde, scoate bucata de tifon și-o vâră într-o fiolă mică, pe care o etichetează. Apoi repetă procedura.

— Cât durează? întreabă Virgil.

— Câteva zile, dacă mă fac luntre și punte.

— Nici nu știu cum să-ți mulțumesc.

— *Eu da,* zice trecându-și degetele peste cotul lui. Sunt liberă pentru prânz.

— Virgil nu e, mă reped să zic. Mi-ai zis că mai ai o programare, nu?

Tallulah se pleacă să-i șoptească la ureche, doar că — ce ghinion pe mine — aud fiece cuvințel:

— Încă mai am sculele de dentist, dacă vrei să ne jucăm de-a doctorul.

— Dacă întârzii, *Victor*, întrerup eu povestea, n-o să-ți mai prelungească rețeta de Viagra.

Sar de pe masă, apuc brațul lui Virgil și-l trag afară din încăpere.

Ne hlizim așa de tare dând colțul pe culoar că mi se pare c-o să cădem pe jos înainte s-apucăm să ieșim. Ajungem în soare și ne sprijinim de zidul de cărămidă al Laboratoarelor Genzymatron, încercând să ne tragem sufletul.

— Nu știu dacă să te omor sau să-ți mulțumesc, zice Virgil.

Îl privesc pieziș și scot la iveală cea mai răgușită voce de Tallulah cu putință.

— Ei bine... sunt liberă pentru prânz.

Asta ne stârnește râsul și mai tare.

Apoi, după ce ne oprim din hohotit, ne amintim în același timp unde ne aflăm și că n-avem, de fapt, pentru ce râde.

— Acum ce facem?

— Așteptăm.

— O săptămână întreagă? Nu mai poți face ceva?

Virgil se uită la mine.

— Ziceai că mama ta a ținut niște jurnale.

— Da, și?

— Ar putea fi ceva relevant acolo.

— Le-am citit de un milion de ori, zic. Sunt date de cercetare despre elefanți.

— Atunci poate a zis ceva de colegii de muncă. Sau vreun conflict cu ei.

Mă las să alunec pe zid cu spinarea și ajung să stau pe cimentul aleii.

— Tot crezi că mama e o criminală.

Virgil se lasă pe vine alături.

— E treaba mea să fiu bănuitor.

— De fapt, zic, *era* treaba ta. Treaba ta, acum, e să găsești o persoană dispărută.

— Și-apoi ce?

Mă zgâiesc la el.

— Ai face așa ceva? Ai găsi-o pentru mine doar ca să mi-o iei înapoi?

— Uite, zice Virgil cu un oftat, încă nu-i târziu. Mă poți concedia, poți să pleci și îți promit că o să uit de maică-ta și de toate crimele pe care le-a comis sau nu.

— Nu mai ești polițist, îi reamintesc.

Și asta mă face să mă gândesc la cât de neliniștit era la secție, la cum a trebuit să se furișeze în loc să intre prin față și să-și salute colegii.

— De ce *nu mai ești* polițist?

Clatină din cap și, într-o clipită, s-a închis în el.

— Nu-i treaba ta, ce mama dracului.

Și, cât ai zice pește, se schimbă totul. Mi se pare de necrezut că acum un minut râdeam împreună. E la zece centimetri de mine, dar ar putea la fel de bine să fie și pe Marte.

Prea bine. Trebuia să mă aștept la așa ceva. Lui Virgil nu-i pasă de fapt de mine, lui îi pasă de rezolvatul cazului. Mă simt deodată apăsată de ceva și merg în tăcere până la camionetă. Doar fiindcă l-am angajat pe Virgil să descopere secretele mamei nu înseamnă că am și eu libertatea să aflu toate secretele *lui*.

— Uite, Jenna...

— M-am prins, îl întrerup. E doar muncă și atât.

Virgil ezită.

— Îți plac stafidele?

— Nu tocmai.

— Atunci ce-ai zice să ieșim împreună?

Clipesc, nedumerită.

— Sunt cam tânără pentru tine, dubiosule.

— Nu mă dădeam la tine. Ți-am zis replica de agățat pe care am folosit-o pe Tallulah când îmi curăța dinții și-am invitat-o în oraș.

Virgil se poticnește.

— În apărarea mea, trebuie să spun că eram total varză în perioada aia.

— Asta-i apărare?

— Ai tu ceva mai bun ce-ar merge ca scuză?

Virgil zâmbește larg și, cât ai bate din palme, s-a *întors*, iar ce i-am spus de l-a supărat s-a spulberat

dintre noi.

— Înțeleg ce zici, replic încercând să păstrez un ton nonșalant. Se prea poate să fie cea mai proastă replică de agățat pe care-am auzit-o de când mă știu.

— Venind de la tine, asta chiar că spune ceva.

Ridic ochii spre Virgil și zâmbesc.

— Mersi pentru asta, răspund.

Recunosc, uneori memoria mi-e un pic încurcată. Chestii pe care le trec la categoria coșmarurilor se poate să se fi întâmplat. Chestii pe care cred că le știu sigur se pot schimba cu timpul.

Dacă luăm, de pildă, visul de astă-noapte în care mă jucam de-a v-ați ascunselea cu tata, sunt destul de sigură că de fapt nici n-a fost un vis, ci realitate.

Sau amintirea cu mama și tata vorbind despre animalele care fac pereche pe viață. Deși e drept că îmi amintesc fiecare cuvânt, vocile propriu-zise sunt mai puțin clare.

E mama, cu siguranță. Și trebuie să fie tata.

Doar că uneori, când îi văd fața, parcă nu-i el.

ALICE

Bunicile din Botswana își învață nepoții că, dacă vrei să mergi iute, să te duci singur. Dacă vrei să mergi departe, să te duci cu alții. Asta e cu siguranță adevărat în privința sătenilor pe care i-am cunoscut. Dar v-ar surprinde cât de adevărat e și în cazul elefanților.

Elefanții sunt adesea văzuți schimbând politețuri în mijlocul turmei, frecându-se de câte un individ, atingând cu trompa, băgând trompa în gura câte unui prieten după ce acesta a avut parte de o experiență stresantă. Dar în Amboseli cercetătorii Bates, Lee, Njiraini, Poole ș.a. au decis să demonstreze științific că elefanții sunt capabili de empatie. Au descris și clasificat momentele când elefanții par să recunoască suferința sau faptul că un alt elefant este amenințat, și acționează pentru a schimba asta prin: cooperarea cu alți elefanți sau protejarea unui pui fragil, care nu-și poate avea de grijă singur; supravegherea puiului altcuiva sau liniștirea acestuia prin permiterea suptului; ajutarea altui elefant care s-a blocat sau a căzut ori care are nevoie să-i fie scos din corp un obiect străin, ca, de pildă, o suliță sau o capcană.

N-am avut ocazia să realizez un studiu de scara celui făcut la Amboseli, însă am și eu dovezi empirice care arată empatia elefanților. Era un mascul în rezervație numit Ciotuleț, fiindcă de tânăr își pierduse o bucată bună de trompă într-un laț de sârmă. Nu avea abilitatea de a frânge ramuri sau de a aduna cu trompa rotocoale de iarbă ca pe niște spaghete, ca apoi să le rupă cu degetele de la picioare și să le bage în gură. În cea mai mare parte a vieții lui, chiar și în adolescență, îl hrănise turma. Am văzut elefanți cu planuri foarte bine structurate de a trece un pui peste malul abrupt al

unei albii de râu — o serie de comportamente coordonate: o parte a turmei bătucește malul ca să-l facă mai puțin abrupt, alții călăuzesc puiul afară din apă și un al treilea grup îl ajută să se aburce pe mal. Dar ați putea susține că este un avantaj evolutiv în a-l ține pe Ciotuleț sau pe pui în viață.

Povestea devine mai interesantă totuși când nu există niciun avantaj evolutiv al comportamentului empatic. Când eram în Pilanesberg, am văzut un elefant apropiindu-se de un pui de rinocer care se blocase în noroiul unei gropi de adăpat. Rinocerii erau agitați și asta l-a făcut și pe elefant să se supere, să trâmbițeze și să tropotească. Femela elefant a reușit cumva să-i convingă pe rinoceri că se pricepea să facă asta, să-i determine să se dea din calea ei și s-o lase să se ocupe. Acum, în marea sferă ecologică a lucrurilor nu exista niciun beneficiu pentru elefant care să derive din salvarea unui pui de rinocer. Și totuși s-a dus și a ridicat puiul cu trompa, chiar dacă mama-rinocer a atacat-o la fiecare încercare. Și-a riscat propria viață pentru progenitura altei specii. La fel, în Botswana, am văzut o matriarhă dând nas în nas cu o leoaică care se lungise lângă o potecă a elefanților, în vreme ce puii i se jucau chiar în mijlocul potecii. În mod normal, dacă un elefant vede un leu, va ataca — știe că prădătorul e o amenințare. Însă matriarha asta a așteptat cu răbdare ca leoaica să-și adune puii și să plece. E drept, puii de leu nu însemnau o amenințare pentru elefant, deși într-o bună zi aveau să fie. Însă atunci, în acel moment, nu erau decât copilașii cuiva.

Empatia are, totuși, și limite. Cu toate că puilor de elefanți li se poartă de grijă de către toate femelele din turmă, dacă mama biologică moare, de obicei îi va muri și puiul. Un pui orfan care încă e alăptat nu se va mișca de lângă trupul căzut al mamei sale. Turma va trebui, până la urmă, să ia o decizie: să stea cu puiul îndurerat și să se

confrunte cu riscul de a nu-și hrăni propriii pui, de a nu ajunge la apă... ori să plece și să considere moartea sigură a puiului o pagubă colaterală. E un lucru tulburător de privit, de fapt. Am fost martoră la ceva ce arată ca o ceremonie de rămas-bun, în care turma atinge puiul, în care elefanții mugesc înfundat în semn de tristețe. Apoi o pornesc la drum și puiul rămâne în urmă și moare de foame.

Însă odată, în sălbăticie, am văzut altceva. Am dat peste un pui izolat, care fusese părăsit lângă o groapă de adăpat. Nu, nu știu circumstanțele — dacă-i murise mama ori dacă puiul se dezorientase și se rătăcise. În orice caz, o turmă care nu avea legătură cu el a ajuns acolo în același timp cu apariția, de altundeva, a unei hiene. Puiul era o pradă numai bună pentru hienă — neprotejat, o bucățică fragedă. Totuși, matriarha turmei aflate în trecere avea și ea un pui, poate ceva mai în vârstă. A văzut hiena dând târcoale puiului abandonat și a alungat-o. Puiul a dat fuga la ea și a încercat să sugă, însă l-a împins în lături și a pornit la drum.

Asta, dacă vreți să știți, intră la categoria comportament normal. De ce, dintr-un punct de vedere darwinist, ar limita resursele unui pui care are propriile ei gene prin hrănirea altuia cu care nu se înrudește? Deși *există* înregistrări ale unor adopții în interiorul turmelor, majoritatea mamelor adoptive nu vor alăpta un pui orfan; pur și simplu nu există suficient lapte de dat fără a-și compromite propria progenitură. În plus, elefantul din acest caz nu era rudă; nu exista nicio legătură biologică între matriarhă și puiul orfan.

Puiul acela a scos însă un strigăt sfâșietor de singurătate și disperare.

Matriarha se depărtase deja la vreo treizeci de metri. A înlemnit, s-a răsucit și s-a întors în goană spre el. A fost ceva șocant și înfricoșător, însă puiul a rămas pe loc.

Matriarha l-a apucat cu trompa și l-a împins sub burta sa, în țarcul alcătuit de picioarele ei; au

plecat, apoi, împreună. Vreme de încă cinci ani, ori de câte ori l-am mai văzut, puiul a apărut ca parte a noii sale familii.

Aș putea argumenta că există o empatie specială pe care elefanții o simt pentru mame și copii — indiferent că sunt ai lor sau țin de o cu totul altă specie. Relația asta pare să aibă o semnificație însemnată și duce la o concluzie dulce-amară: Un elefant pare să priceapă că, dacă pierzi un copil, suferi.

SERENITY

Mama, care nu voise să mă dau în spectacol cu Darul, a trăit suficient cât să mă vadă aclamată ca spiritistă de renume mondial. Am adus-o pe platoul de filmare din L.A. ca să se întâlnească cu vedeta telenovelei ei preferate, *Dark Shadows*, venită la mine în emisiune să-i citesc viitorul. I-am cumpărat mamei un mic bungalow aproape de casa mea din Malibu, cu spațiu suficient ca să-și pună la punct o grădină cu legume și portocali. Am dus-o pe la premiere, pe la festivități și la cumpărături pe Rodeo Drive. Bijuterii, mașini, vacanțe — puteam să-i ofer tot ce-și dorea — dar n-am putut să prevăd cancerul care, în cele din urmă, a mistuit-o.

Am văzut-o pe mama cum se face tot mai măruntă, mai slabă, până ce a trecut, într-un târziu, la cele veșnice. Cântărea vreo treizeci și opt de kilograme doar și părea că un vânt puternic ar fi putut s-o rupă în două. Pe tatăl meu îl pierdusem cu ceva ani în urmă, dar asta era altceva. Eram cea mai bună actriță din lume — păcălind publicul să creadă că eram fericită, bogată și de succes, când în realitate știam că o parte fundamentală din mine nu mai exista.

Moartea mamei m-a făcut o spiritistă mai bună. Înțelegeam visceral acum în ce fel se agățau oamenii de firele de ață pe care li le întindeam după ce cineva drag le era răpit. Mă uitam în oglindă, în camera mea de machiaj la studio, și mă rugam ca mama să vină la mine. Mă tocmeam cu Desmond și Lucinda ca să-mi arate *ceva*. Eram un medium, ce naiba. Meritam un semn, ceva ca să știu că, deși ajunsese de cealaltă parte, mama era bine.

Am primit, vreme de trei ani, mesaje de la sute de spirite care încercau să-i contacteze pe cei dragi

de pe pământ... însă niciun cuvințel de la propria-mi mamă.

Apoi, într-o zi, m-am suit în Mercedesul meu ca să mă duc acasă, mi-am aruncat poșeta pe scaunul din dreapta și a aterizat în poala mamei.

Primul meu gând a fost: *Am un atac cerebral.*

Am scos limba. Era o chestie pe care-o citisem pe undeva, într-un e-mail de-acela care circulă viral: dacă ai un atac cerebral, nu mai poți să scoți limba sau îți atârnă fleașcă pe la colțul gurii, nu mai știu exact.

Am dus mâna la gură, să văd dacă-mi cade fața.

— Pot să spun o propoziție simplă? am rostit cu voce tare. *Da, proasto,* mi-am zis. *Tocmai ce ai făcut asta.*

Mă jur pe tot ce-i sfânt, eram o clarvăzătoare profesionistă, în vogă, dar când am văzut-o pe mama, așezată acolo, am crezut c-o să mor.

Mama nu făcea altceva decât să se uite la mine zâmbind, fără să scoată o vorbă.

Insolație, m-am gândit fără să-mi iau ochii de la ea, însă nu era chiar așa caniculă.

Apoi am clipit. Și dusă a fost.

M-am gândit, după aceea, la multe lucruri. Că, dacă aș fi fost pe autostradă, aș fi provocat probabil o tamponare în lanț. Că aș fi dat tot ce aveam ca s-o mai aud odată vorbind.

Că nu arăta ca atunci când murise, slăbită, pipernicită și subțiată. Era mama așa cum mi-o aminteam din copilărie, cea suficient de puternică să mă ducă în cârcă atunci când eram bolnavă și să mă certe când mă întreceam cu năzbâtiile.

Niciodată n-am mai văzut-o pe mama după aceea, și asta nu fiindcă n-aș fi încercat. Însă am învățat un lucru în ziua aia. Cred că trăim cu toții de multe ori și că ne reîncarnăm de multe ori, iar spiritul e un amalgam al tuturor vieților în care a existat sufletul respectiv. Însă când un spirit intră în contact cu un medium, apare cu o personalitate anume, cu o formă anume. Credeam că spiritele se

manifestă într-un anume fel pentru ca persoanele în viață să le poată recunoaște. Însă, după ce mama a venit la mine, mi-am dat seama că se întorc în forma în care ar vrea să fie ținute minte.

Puteți să auziți toate astea și să fiți sceptici. Și ați avea tot dreptul. Scepticii țin sub control falșii spiritiști; ori așa am crezut, înainte să ajung și eu așa ceva. Dacă n-ați avut o experiență personală cu paranormalul, ar *trebui* să puneți la îndoială ce vi se spune.

Asta i-aș fi spus unui sceptic dacă ar fi apărut vreunul în ziua când am văzut-o pe mama în mașină: nu era translucidă, nu licărea albicios. Era la fel de solidă ca și tipul care-mi luase tichetul de parcare cu câteva minute în urmă, când ieșisem din garaj. Era ca și cum aș fi luat o amintire cu mama ca s-o lipesc în Photoshop de „aici-și-acum“, un trucaj, ca acele filmulețe unde Nat King Cole, mort, cântă cu fiică-sa. Nu-i nicio îndoială în privința asta — mama fusese la fel de reală ca și volanul de sub mâinile mele tremurătoare.

Însă îndoiala crește ca mucegaiul. Odată ce-a apucat să se implanteze, e aproape imposibil de eradicat. Trecuseră ani de când un spirit apelase ultima oară la mine pentru ajutor. Dacă un sceptic mi-ar arunca în clipa asta un *Pe cine crezi tu că păcălești?* cred că aș zice: *Nu pe tine. Și cu siguranță că nu pe mine.*

Puștoaica de la Genius Bar care ar trebui să mă ajute are în ea o scârbă regală. Mârâie înciudată în vreme ce pornește MacBook-ul meu străvechi și își lasă degetele să zboare pe tastatură. Nu mă privește în ochi.

— Ce nu merge? întreabă.

Cu ce să încep? Sunt o ghicitoare profesionistă care și-a pierdut legătura cu lumea spiritelor; n-am plătit de două luni chiria; am stat până dimineața la trei să mă uit la maratonul emisiunii *Mame dansatoare* și singurul chip în care am putut

încăpea în pantalonii ăștia a fost să port lenjerie modelatoare Spanx.

A, și mi s-a stricat computerul.

— Când încerc să scot ceva la imprimantă, zic, nu se-ntâmplă nimic.

— Cum adică *nu se întâmplă nimic?*

Mă holbez la ea.

— Ce vor oamenii să zică de obicei când spun asta?

— Se face ecranul negru? Iese ceva din imprimantă? Apare vreun mesaj de eroare? Ai observat *ceva?*

Am o teorie despre Generația Y, narcisiștii ăștia de douăzeci și ceva de anișori. Nu vor să-și aștepte rândul. Nu vor să parcurgă toată ierarhia. Vor totul *acum* — și-s de fapt convinși că merită. Tineri ca ăștia, cred eu, sunt soldați care au murit în Vietnam și s-au reîncarnat. Timpul se potrivește, dacă stați să faceți calculul. Puștii ăștia încă-s sictiriți că au murit într-un război în care n-au crezut. Și să fie grobieni e doar un alt fel de-a spune *N-ai decât să mă pupi în curul meu de douășcinci de ani.*

— Hei, LBJ[4], stai așa, zic printre dinți. Câți copii ai omorât deja?

Nici măcar nu mă onorează cu o privire.

— Faceți dragoste, nu război, adaug.

Fata-tehnician se uită la mine de parcă mi-aș fi pierdut mințile.

— Suferi de sindromul Tourette?

— Sunt clarvăzătoare. Știu cine ai fost în altă viață.

— Of, Iisuse...

— Nu, n-ai fost el, o corectez.

Sunt șanse ca, dacă a fost ucisă în Vietnam în viața anterioară, să fi fost bărbat. Spiritul nu are sex. (De fapt, câțiva dintre cei mai buni mediumi pe care i-am cunoscut sunt gay și cred că-i din cauză că au echilibrat, în ei, masculinul și femininul. Dar mă abat de la subiect.) Odată am avut o clientă faimoasă — cântăreață de R&B —

care într-o existență trecută murise într-un lagăr de concentrare. Soțul ei, actualul fost, era de fapt soldatul nazist care o împușcase atunci, iar misia ei era să-i supraviețuiască lui. Din păcate, în această existență, individul o bătea ori de câte ori se îmbăta. Aș pune pariu pe orice că, după ce-o să moară, femeia o să revină într-o altă reîncarnare care o să se încurce cumva cu reîncarnarea tipului. Asta-i de fapt o viață umană — un nou început, o șansă de a o nimeri bine de data asta... altfel o să te tot întorci iarăși și iarăși ca să-ncerci.

Tehniciana deschide un meniu nou cu câteva atingeri ale tastelor.

— Ai aici un blocaj la intrări imprimantă, zice și mă-ntreb dacă o să mă judece pentru că am scos la imprimantă rezumatul la *Nevestele din New Jersey* făcut de *Entertainment Weekly*. Asta ar putea fi problema.

Apasă niște butoane și deodată ecranul se face negru.

— Hăă, murmură fata și se încruntă.

Până și *eu* știu că nu-i a bună când specialistul IT se-ncruntă.

Deodată imprimanta magazinului, de pe o masă alăturată, zumzăie și se trezește la viață. Începe să scuipe pagini ca turbată, pline de sus și până jos cu X-uri. Foile se adună, dau pe jos, iar eu mă zoresc să le culeg. Mă uit la ele, dar sunt pline de mâzgăleli de neînțeles. Număr zece pagini, douăzeci, cincizeci.

Supervizorul tehnicienei se apropie, în vreme ce ea se chinuie plină de draci să oprească computerul din imprimat.

— Care e problema?

Una dintre pagini iese din fantă și-mi ajunge, fluturând, în mâini. E și asta plină cu aberații, în afara unui dreptunghi mic din centru, unde în loc de X-uri apar inimioare.

Fata de la IT are o privire ca și cum e pe cale să izbucnească în lacrimi.

— Nu știu cum să-l repar.

În mijlocul șirului de inimioare se găsește singurul cuvânt recognoscibil de pe pagină: JENNA.

Ce mama dracului?

— Știu *eu*, îi zic fetei.

Nimic nu-i mai frustrant decât să ți se dea un semn și să nu știi încotro te trimite. Așa mă simt când ajung acasă, mă deschid spre univers și primesc o porție mare și aburindă de Nimic. În trecut, Desmond sau Lucinda ori amândouă spiritele mele călăuzitoare m-ar fi ajutat să interpretez ce legătură este între numele copilei ăleia care mi-a parazitat computerul și lumea spiritelor. Experiențele paranormale sunt doar energie care se manifestă într-un anume fel: o lanternă care pâlpâie fără să fi apăsat pe buton; o viziune în timpul unei furtuni cu descărcări electrice; mobilul care-ți sună și la capătul celălalt nu e nimeni. O descărcare de energie a pulsat prin rețele pentru a-mi transmite un mesaj — doar că nu-mi dau seama cine l-a trimis.

Nu prea am chef să iau legătura cu Jenna, fiindcă-s destul de sigură că nu m-a iertat că am lăsat-o lângă scările sediului poliției. Dar nu pot ignora că fata asta are ceva ce mă face să mă simt mai spiritistă decât am fost în ultimii șapte ani. Dacă Desmond și Lucinda mi-au trimis asta ca pe un test, să vadă cum reacționez, înainte să accepte să fie iarăși spiritele mele călăuzitoare?

Oricum ar fi, nu pot risca să supăr entitatea care mi-a trimis semnul, asta în caz că întregul meu viitor depinde de ea.

Am, din fericire, datele de contact ale Jennei. Nu știți registrul în care-mi pun clienții să-și treacă datele când vin la ghicit? Le zic că-i în caz că un spirit vine la mine cu un mesaj urgent, dar de fapt e ca să-i invit să-mi dea like la pagina de Facebook.

A trecut un număr de telefon, așa că o sun.

— Dacă e cumva vreun soi de sondaj telefonic în care nota unu înseamnă de maxim rahat și cinci e echivalentul unui Ritz-Carlton al spiritismului, să știi că ai de la mine un doi, dar numai fiindcă ai reușit să găsești portofelul mamei. Fără asta ar fi un minus patru. Ce fel de om abandonează o fetiță de treisprezece ani, singură, în fața unei secții de poliție?

— Serios acuma, dacă stai să te gândești, ce loc *mai bun* să lași o fată de treisprezece ani? Dar ia stai, tu nu ești tocmai o fată oarecare de vârsta asta, așa-i?

— N-o să ajungi departe cu lingușeala, zice Jenna. Ce vrei, până la urmă?

— Cineva de pe cealaltă parte pare să creadă că n-am terminat cu ajutorul pe care trebuie să ți-l dau.

Tace o secundă, lăsând cuvintele mele să se așeze.

— Cine?

— Bine, admit. Partea asta-i un pic cam neclară.

— M-ai mințit, mă acuză Jenna. Mama e moartă?

— Nu te-am mințit. Nu știu dacă-i vorba despre mama ta. Nici măcar nu știu dacă-i o femeie. Simt doar că ar trebui să intru în legătură cu tine.

— Cum?

I-aș putea spune despre imprimantă, dar n-aș vrea s-o bag în sperieți.

— Când un spirit vrea să vorbească, e ca un sughiț. Nu poți să *nu* sughiți nici dacă încerci. Poți scăpa de sughițuri, dar asta nu le previne de la bun început. Înțelegi?

Ce nu-i spun e că altădată primeam așa de des mesaje din astea că mi se făcea lehamite. Mă plictiseam. Nu știam de ce face lumea atâta caz de ele; era o parte din mine și-atât, în același fel în care aveam părul vopsit roz și toate măselele de minte. Dar asta-i atitudinea pe care o ai când nu-ți dai seama că-n orice moment s-ar putea să pierzi

totul. Acum, aș fi capabilă să omor pe cineva pentru un sughiț paranormal.

— OK, zice Jenna. Ce facem acum?

— Nu știu. Mă gândeam că poate ar trebui să revenim în locul unde am găsit portofelul.

— Crezi că mai sunt probe acolo?

Aud, deodată, o altă voce pe fundal. O voce masculină.

— Probe? repetă el. Cu *cine* vorbești?

— Serenity, îmi zice Jenna, cred că trebuie să-ți fac cunoștință cu cineva.

Mi-oi fi pierdut eu clarviziunea, dar asta nu mă-mpiedică să văd, dintr-o ochire, că Virgil Stanhope o să-i fie la fel de folositor Jennei ca o plasă de țânțari pe un submarin. E năuc și împrăștiat ca un fost jucător-vedetă de fotbal în liceu care și-a petrecut ultimii douăzeci de ani ținându-și la murat organele interne.

— Serenity, zice Jenna, el e Virgil. A fost detectivul de serviciu în ziua când a dispărut mama.

Tipul se uită la mâna mea întinsă și o scutură fără chef.

— Jenna, zice, haide. E o pierdere de vreme să...

— Nu lăsăm nimic pe dinafară, insistă ea.

Mă proțăpesc înaintea lui Virgil.

— Domnu' Stanhope, în cariera mea am fost chemată în zeci de locuri ale crimei. Am fost prin zone unde trebuia să port încălțăminte protectoare din cauza creierilor împrăștiați pe dușumele. Am intrat prin case de unde fuseseră răpiți copii și am condus autoritățile în codrii unde erau ținuți.

Ridică o sprânceană.

— Ai depus vreodată mărturie în instanță?

Mi se îmbujorează obrajii.

— Nu.

— *Mare* surpriză.

Jenna pășește în fața lui.

— Dacă voi doi nu vă puteți juca împreună, o să luăm o pauză, zice și se-ntoarce spre mine. Deci

care e planul?

Planul? N-am niciun plan. Sper că, dacă mă plimb prin pustietatea aia suficient, o să-mi pâlpâie vreo scânteie de recunoaștere. Prima după șapte ani.

Brusc, trece un bărbat cu un mobil în mână.

— L-ați văzut? șoptesc.

Jenna și Virgil se uită unul la altul și apoi la mine.

— Da.

— Aha.

Mă uit la tipul ăla cum se urcă în Honda lui și-o ia din loc, încă vorbind la mobil. Sunt un pic dezamăgită să aflu că-i o persoană în carne și oase. Într-un hol de hotel, când vedeam în jur de cincizeci de persoane, cam jumătate erau spirite. Nu zdrăngăneau din lanțuri și nici nu-și țineau capetele retezate în mână, ci mai degrabă vorbeau la mobile, încercau să oprească un taxi sau luau bombonele de mentă din borcanele de pe tejghelele de la bar. Chestii obișnuite.

Virgil își dă ochii peste cap, iar Jenna îl împunge cu cotul în stomac.

— Sunt spirite aici, în momentul ăsta? întreabă.

Arunc în jur o privire iute, de parcă le-aș putea încă vedea.

— Probabil. Se pot atașa de oameni, de locuri, de obiecte. Și se pot și deplasa libere. În spații deschise.

— Ca puii în ogradă, zice Virgil. Nu ți se pare ciudat că, la atâtea omucideri câte am văzut ca polițist, nu s-a întâmplat niciodată să văd și vreo fantomă aținându-se pe lângă vreun cadavru?

— Ba deloc, spun. De ce-ar vrea să ți se arate ție, care te străduiești așa tare să nu le vezi? Ar fi ca și cum ai intra într-un bar de gay, tu fiind hetero, și-ai spera să agăți ceva.

— Ce? Nu-s gay.

— N-am zis că... În fine, lasă.

În ciudat faptului că tipul ăsta e un Neanderthalian, Jenna pare totuși fascinată.

— Să zicem că ar fi o fantomă atașată de mine. S-ar uita când fac duș?

— Mă-ndoiesc. Au fost vii cândva, înțeleg ideea de intimitate.

— Atunci care mai e distracția să fii fantomă? zice Virgil printre dinți.

Pășim în refugiu cu toții, peste lanțul de la intrare, înțelegându-ne fără cuvinte.

— N-am zis că ar fi vreo distracție. Majoritatea fantomelor pe care le-am cunoscut eu nu au avut parte de-o viață tocmai fericită. Persista senzația că au lăsat ceva neterminat în urmă. Sau au fost tare ocupate să-și bage nasul pe unde nu le fierbea oala, în viața de dinainte, și după aia trebuia să devină conștiente de asta și să se-ndrepte înainte să continue spre ce urma.

— Îmi spui că perversul voyeurist pe care l-am arestat la toaleta benzinăriei capătă automat o conștiință în viața de apoi? Pare foarte convenabil așa.

Mă uit peste umăr.

— Apare, câteodată, un conflict între trup și suflet. Tensiunea aceea e liberul-arbitru. Tipul tău probabil că n-a venit pe pământ ca să pândească lumea la buda benzinăriei, dar cumva vreun egoism sau narcisism, sau alte mizerii din astea i s-au întâmplat în viața aia, acolo. Și chiar dacă sufletul i-o fi spus să *nu* se uite prin gaura cheii, corpul îi transmitea: *ghinion, dar o facem*.

Îmi fac și eu loc prin niște iarbă înaltă, scăpând de o rădăcină care mi s-a prins în franjurii de la poncho.

— E la fel cu dependenții de droguri. Sau alcoolicii.

Virgil schimbă brusc direcția.

— O s-o iau pe aici.

— De fapt, zic arătând în direcția opusă, am senzația că ar trebui să ne ducem *încolo*.

Nu am de fapt nicio senzație. Doar că Virgil ăsta pare așa un dobitoc că, dacă zice în clipa asta *negru*, sunt cât se poate de hotărâtă să zic *alb*. Deja m-a judecat și m-a spânzurat, ceea ce mă face să cred că știe exact cine sunt și-și amintește de băiatul senatorului McCoy. De fapt, dacă n-aș fi atât de convinsă că există un motiv pentru care trebuie să fiu cu Jenna în clipa asta, m-aș tot duce printre tufe înapoi la mașină și-aș pleca naibii acasă.

— Serenity? întreabă Jenna, care a avut bunul-simț să mă urmeze. Ce spuneai mai înainte de trup și de suflet... e adevărat pentru oricine face lucruri rele?

Îi arunc o privire.

— Ceva îmi spune că asta nu-i o întrebare filosofică.

— Virgil crede că mama a dispărut fiindcă ea a ucis-o pe îngrijitoarea de la refugiu.

— Credeam că a fost un accident.

— Asta a zis și poliția atunci, în orice caz. Dar presupun că au existat și niște întrebări la care Virgil n-a căpătat răspunsuri — iar mama s-a trezit și-a plecat înainte să apuce să-i pună întrebările astea.

Jenna clatină din cap.

— Raportul medico-legal zice, la cauza morții, că a fost traumă datorată forței brute, produsă prin strivire, dar, vreau să zic... dacă ar fi traumă datorată forței brute cauzată de o altă persoană? Și apoi elefantul a călcat pe cadavru după moarte? Se poate să-ți dai seama de diferență?

Nu știam răspunsul; era mai degrabă o întrebare pentru Virgil, dacă mai dădeam peste el prin pădure vreodată. Însă nu m-ar fi surprins ca mama Jennei, o femeie care iubea atât de mult elefanții, să facă în așa fel încât unul dintre animale să-i acopere fapta. Acel Pod al Curcubeului despre care vorbesc iubitorii de animale? Există. Mi se mai spusese uneori, de unii care trecuseră dincolo, că

de cealaltă parte nu-i aşteptase un om, ci un câine, un cal, ba chiar, odată, o tarantulă care fusese animal de companie.

Presupunând că moartea îngrijitoarei de la refugiu nu a fost accidentală — că Alice era încă în viaţă şi se ascundea — asta ar fi explicat de ce nu avusesem senzaţia clară că ar fi un spirit care încearcă să-şi contacteze fiica. Pe de altă parte, nu era *singurul* motiv.

— Încă vrei să-ţi găseşti mama, chiar dacă ar însemna să afli că a comis o crimă?

— Mda. Fiindcă atunci măcar o să ştiu că-i încă în viaţă.

Jenna se cufundă în iarbă, care-i vine până mai sus de frunte.

— Ai zis că mi-ai spune dacă ai şti că a trecut dincolo. Şi încă n-ai spus că-i moartă.

— Păi încă n-am nicio veste de la spiritul ei, asta-i clar, mă arăt de acord.

Nu detaliez că motivul ar putea fi nu că-i în viaţă, ci mai degrabă că sunt o falsă spiritistă.

Jenna începe să smulgă smocuri de iarbă şi să şi le presare peste genunchii dezgoliţi.

— Te calcă pe bătături oameni ca Virgil, care te cred nebună? mă întreabă ea.

— Am fost făcută-n toate felurile. Şi, în plus, niciunul dintre noi n-o să afle cine are dreptate decât după ce murim.

Jenna chibzuieşte la asta.

— Am un prof de mate, domnul Allen. A zis odată că, atunci când eşti un punct, tot ce vezi e punctul. Când eşti o linie, vezi doar linia şi punctul. Când eşti în trei dimensiuni, vezi trei dimensiuni, linii şi puncte. Doar fiindcă nu putem vedea o a patra dimensiune nu înseamnă că nu există. Înseamnă doar că n-am ajuns încă acolo.

— Tu, zic, eşti mai înţeleaptă decât te arată vârsta, fato.

Jenna înclină capul.

— Fantomele pe care le-ai întâlnit înainte... câtă vreme zăbovesc prin zonă?

— Depinde. Odată ce termină ce au de rezolvat, pornesc mai departe, de obicei.

Știu ce mă întreabă și de ce. Există un mit despre viața de apoi pe care nu-mi place deloc să-l desființez. Lumea crede mereu că o să se alăture celor dragi pentru veșnicie, odată ce mor. Să vă spun ceva; nu așa funcționează. Viața de apoi nu-i doar o continuare a celei de-acum. Voi și morții voștri preaiubiți nu reluați existența de unde v-ați oprit, apucându-vă de integrame la masa din bucătărie sau certându-vă despre cine a terminat laptele din frigider. Poate că, în unele cazuri, e posibil. Dar se prea poate, adesea, ca soțul tău să fi avansat, să fi evoluat spre un nivel diferit de suflet. Sau poate că tu ești persoana mai evoluată spiritual și o iei din loc, în vreme ce el încă încearcă să-și dea seama cum să-și lase viața în urmă.

Când veneau clienții la mine, nu voiau decât să audă, de la dragii lor răposați, că *te voi aștepta când ajungi acolo.*

Nouă dăți din zece se alegeau, în schimb, cu un *N-o să mă mai vezi niciodată.*

Fata pare mică, slăbuță.

— Jenna, o mint, dacă mama ta era moartă, aș fi știut.

Credeam cândva că o să ajung în iad fiindcă îmi câștigam traiul fraierind clienți care credeau că încă am Darul. Dar e clar că astăzi mi se garantează un loc în primul rând la spectacolul personal al lui Lucifer, fiindcă o fac pe copila asta să creadă în mine când eu însămi nu pot crede în mine.

— Alo, ați terminat cu picnicul sau trebuie să mă mai învârt pe-aici căutând acul în carul cu fân? Nu, corecție, zice Virgil. Nu acul. Un ac poate fi de folos.

Ne domină cu înălțimea, cu mâinile în șolduri, încruntat.

Poate că n-ar trebui să fiu aici doar pentru Jenna. Poate ar trebui să fiu aici și pentru Virgil Stanhope.

Mă ridic în picioare și încerc să îndepărtez tsunami-ul de negativism ce izbucnește din el.

— Poate că, dacă n-ai respinge posibilitatea, ai ajunge să descoperi ceva neașteptat.

— Mersi, Gandhi, dar prefer să am de-a face cu fapte consistente, nu cu bolboroseli și buhuhu.

— Bolboroselile și buhuhu mi-au adus trei premii Emmy, subliniez. Și nu crezi că suntem cu *toții* un pic clarvăzători? Nu te-ai gândit niciodată la un prieten pe care nu l-ai mai văzut de-o viață și apoi să te trezești că te sună? Așa, pur și simplu?

— Nu, zice sec Virgil.

— Sigur. Tu nu *ai* prieteni. Dar când, să spunem, mergi pe o șosea după GPS și-ți zici *o să fac la stânga* și, țac-pac, exact asta e mișcarea pe care ți-o cere imediat GPS-ul.

Virgil râde.

— Deci să fii clarvăzător e o chestie de probabilitate. Ai cincizeci la sută șanse să ai dreptate.

— N-ai auzit niciodată o voce interioară? O reacție viscerală? Intuiție?

Virgil zâmbește larg.

— Ai vrea să ghicești ce-mi spune chiar în momentul ăsta intuiția?

Îmi azvârl brațele în sus.

— Mă dau bătută, îi zic Jennei. Nu știu de ce ai crezut că aș fi persoana potrivită să...

— Recunosc locul ăsta!

Virgil începe să dea la o parte bălăriile metodic, iar Jenna și cu mine ne luăm după el.

— Aici a fost un copac foarte mare, dar vedeți cum l-a despicat trăsnetul? Și acolo e un bazin, zice arătând cu mâna.

Încearcă să se orienteze răsucindu-se pe călcâie de câteva ori, după care merge vreo nouăzeci de metri spre nord. Acolo, se mișcă în cercuri

concentrice tot mai largi, pășind ușurel până ce pământul se lasă sub pantof. Triumfător, Virgil se apleacă și începe să dea deoparte ramuri căzute și mușchi buretos, dezvăluind o groapă adâncă.

— Aici am găsit trupul.

— Care practic era călcat în picioare, spune Jenna.

Dau un pas înapoi, pentru că nu vreau să fac parte din drama asta, și acela e momentul în care sclipește ceva spre mine, ceva pe jumătate îngropat în mușchiul pe care l-a răsturnat Virgil. Mă aplec și trag de-acolo un lănțișor, cu închizătoarea intactă și cu un pandantiv minuscul încă atârnat de el: o pietricică, lustruită să sclipească.

Încă un semn. *Te aud*, zic în gând către cine se află dincolo de acel zid de tăcere, și las lănțișorul să se cufunde în adâncitura palmei.

— Ia uită-te la ăsta. Poate i-a aparținut victimei?

Fața Jennei se golește de culoare.

— A fost al mamei. Nu și-l dădea jos deloc, niciodată.

Când dau peste vreun necredincios — și să știți, dragilor, că par să fie atrași de mine ca albinele de nectar — dau exemplul lui Thomas Edison. Nu-i nimeni pe planetă care să nu-l socotească întruchiparea omului de știință. Toată lumea știe că mintea sa înclinată spre matematică l-a ajutat să creeze fonograful, becul electric, aparatul de filmat și proiectorul. Știm că a fost un liber-cugetător care proclama că nu există nicio ființă supremă. Știm că deținea 1093 de patente de invenție. Și mai știm și că, înainte să se ducă pe lumea cealaltă, era pe cale să inventeze o mașinărie cu care să se poată vorbi cu morții.

Apogeul Revoluției Industriale a fost totodată și apogeul Mișcării Spiritualiste. Faptul că Edison era un sprijinitor al descoperirilor mecanice în lumea fizică nu înseamnă că nu era fascinat, în egală măsură, și de chestiuni metafizice. Dacă mediumii puteau s-o facă prin ședințe de spiritism,

și-a zis el, cu siguranță că o mașinărie calibrată cu multă grijă putea să comunice cu cei din partea cealaltă.

N-a vorbit mult despre acest aparat pe care voia să-l conceapă. Se temea, poate, ca ideea să nu-i fie furată; poate că nu definitivase un concept anume. Le-a spus celor de la revista *Scientific American* că mașinăria avea să fie „de natura unei valve“ — însemnând că, la cel mai mic semn venit din cealaltă lume, se puteau trage niște fire, putea să sune vreun clopoțel, se puteau obține dovezi.

Să afirm că Edison credea în viața de apoi? Ei bine, deși e citat că ar fi zis că viața nu poate fi distrusă, nu s-a întors niciodată să-mi spună mie asta personal.

Să afirm mai degrabă că încerca să dea de gol falsitatea Spiritualismului? Nu tocmai.

Dar este posibil, în egală măsură, că voia să antreneze un creier de savant într-un domeniu greu de cuantificat. Nu este exclus, în egală măsură, nici că încerca să justifice lucrul pe care-l fac eu ca să-mi câștig pâinea prin oferirea de dovezi palpabile.

Mai știu și că Edison credea că momentul dintre somn și trezie era un văl, și că exact în momentul acela aveam cea mai puternică legătură cu părțile mai evoluate din noi. Își așeza tăvi metalice pe podea, sub fiecare braț al fotoliului, și moțăia. Ținând câte un rulment mare în fiecare mână, ațipea. Metalul se lovea de metal. Punea pe hârtie tot ce vedea, gândea și-și imagina în momentul respectiv. A devenit destul de eficient în a-și menține starea aceea intermediară.

Poate că încerca să-și ghideze creativitatea. Ori să ghideze... ei bine... spirite.

După moartea lui Edison nu s-a găsit nimic care să sugereze că se apucase să lucreze la mașinăria de vorbit cu morții, nici prototipuri, nici schițe. Asta înseamnă, presupun, fie că tipii care s-au ocupat de proprietățile lui au fost stânjeniți de

înclinațiile sale spiritualiste, fie nu au vrut să rămână așa ceva în urma unui mare om de știință.

Cu toate astea, mi se pare că tot Thomas Edison a râs la urmă, și-a râs mai bine. Fiindcă lângă casa lui din Fort Myers, Florida, în parcare, e o statuie în mărime naturală. Și statuia ține rulmentul ăla în mână.

Simt o prezență masculină.

Deși, dacă e să fiu sinceră, s-ar putea să fie doar o durere de sinusuri.

— Normal că simți un tip, zice Virgil făcând ghemotoc folia de aluminiu în care avusese un hotdog cu sos picant.

N-am mai văzut o ființă umană să mănânce ca omul ăsta. Îți vin în minte termeni precum *calamar uriaș* și *aspirator industrial*.

— Cine altcineva i-ar oferi un lănțișor unei gagici?

— Mereu ești așa nesimțit?

Îmi înhață un cartof prăjit.

— Pentru tine fac o excepție.

— Tot ți-e foame? întreb. Ce-ar fi să-ți ofer un platou mare și aburind cu *Ți-am spus eu?*

Virgil se-ncruntă, posac.

— De ce? Fiindcă ai dat întâmplător peste o bijuterie?

— Așa, și *tu* ce-ai găsit?

Băiatul plin de coșuri din remorca ruginită de metal, cel care ne-a servit hotdogii, privește schimbul de replici.

— Ce? mă stropșesc la el. N-ai mai văzut oameni certându-se?

— Cred că n-a mai văzut pe nimeni cu păr roz, murmură Virgil.

— Eu măcar *am* păr, îi atrag atenția.

Asta, cel puțin, îl lovește unde-l doare mai tare. Își trece palma peste tunsoarea aproape zero.

— E de tip dur, zice.

— Da, n-ai decât să-ți spui asta-n continuare.

Îl văd iarăși pe tânărul vânzător de crenvurști cum se zgâiește. O parte din mine ar vrea să creadă că îl atrage spectacolul Aspiratorului Uman care absoarbe și ultimele rămășițe ale prânzului meu, dar pe undeva mă încearcă și un gând sâcâitor, că poate mă știe, mă recunoaște că am fost celebră cândva.

— N-ai de umplut sticle cu ketchup? mă rățoiesc și-l fac să se tragă de peste geam.

Stăm afară, într-un parc, și mâncăm hotdogii pe care i-am cumpărat, după ce Virgil și-a dat seama că n-are o lețcaie la el.

— E tata, zice Jenna cu gura plină de hotdog de soia.

Și-a pus la gât lănțișorul, i se bălăngăne peste tricou.

— El i l-a dat mamei. Eram acolo, țin minte.

— Super. Îți amintești că maică-ta a căpătat o piatră pe lanț, dar nu și ce s-a întâmplat în noaptea în care a dispărut, zice Virgil.

— Încearcă să-l ții în mână, Jenna, îi sugerez. Când eram chemată pentru răpiri, cele mai bune indicii le aveam dacă atingeam ceva ce aparținea copilului dispărut.

— Ai vorbit ca o cățea, zice Virgil.

— Pardon?

Ridică inocent privirile.

— Femela câinelui, corect? Nu așa găsesc și copoii urma?

Îl ignor și mă uit la Jenna, care închide palma peste lănțișor și strânge tare pleoapele.

— Nimic, zice după o clipă.

— O să-ți vină, îi promit. Când te aștepți mai puțin. Ai ceva abilitate naturală, îmi dau seama. Pun pariu că o să-ți amintești ceva important diseară, când o să te speli pe dinți.

Asta nu-i neapărat adevărat, firește. Aștept deja de niște ani viziunile, și-s mai seacă decât un bar dintr-un oraș de mormoni.

— Nu-i singura care ar putea folosi aia ca să-și aducă aminte, zice Virgil, gândind cu voce tare. Poate că tipul care i l-a dat lui Alice ne-ar putea spune ceva.

Jenna saltă creștetul.

— Tata? De cele mai multe ori nu-și amintește nici măcar numele *meu*.

O bat ușurel pe braț.

— N-ai de ce să fii jenată de păcatele taților. Tăticul meu era travestit.

— Și ce-i rău în asta? întreabă Jenna.

— Nimic. Doar că, întâmplător, era un travestit foarte *nereușit.*

— Ei, și tata e la nebuni, zice Jenna.

Mă uit la Virgil peste capul ei.

— Ah.

— Din câte știu, zice Virgil, nu s-a mai dus nimeni să vorbească cu tatăl tău după ce mama ta a dispărut. Poate merită încercat.

Am practicat destul citit la rece ca să-mi pot da seama când o persoană nu e transparentă. Și, în momentul ăsta, Virgil Stanhope minte de rupe. Nu știu ce joc joacă sau ce speră să scoată de la Thomas Metcalf, dar n-o s-o las pe Jenna să se ducă numai cu el.

Chiar dacă m-am jurat că n-o să mai pun piciorul într-o instituție psihiatrică.

După incidentul cu senatorul am avut o perioadă neagră. Cu multă vodcă în peisaj, plus ceva medicamente. Managerul meu de la acea vreme a sugerat că mi-ar prinde bine o vacanță, iar prin *vacanță* voia să spună un mic sejur într-un salon de psihiatrie. Era o instituție incredibil de discretă, genul unde se duc vedetele să se *împrospăteze*, adică, în limbajul de Hollywood, *să li se golească stomacul, să fie ținute pe uscat* sau *să facă terapie cu electroșocuri.* Treizeci de zile am stat, suficient ca să știu că, decât să mai ajung acolo, aș prefera să nu-mi mai dau vreodată voie să decad într-atât.

Colega mea de cameră era o mititică drăgălașă, fiica unui faimos interpret de hip-hop. Gita se răsese în cap și avea un rând de piercinguri în lungul șirei spinării, legate între ele cu un lănțișor de platină, chestie care mă făcea să mă-ntreb cum de reușea să doarmă întinsă pe spate. Vorbea cu un grup invizibil de persoane care pentru ea erau cât se poate de reale. Când unul dintre acești oameni imaginari o atacase, pare-se, cu un cuțit, fugise printre mașini pe stradă și fusese lovită de un taxi. Era diagnosticată cu schizofrenie paranoidă. În perioada cât am stat cu ea, se credea controlată de extratereștri prin telefoanele mobile. Ori de câte ori încerca cineva să trimită un mesaj, pe Gita o apucau pandaliile.

Într-o noapte, Gita a început să se hâțâne înainte și înapoi pe patul ei, zicând:

— O să mă lovească un fulger. O să mă lovească un fulger.

Era o noapte senină de vară, însă ea continua să zică asta. A ținut-o așa vreo oră; când furtuna iscată ca din senin s-a abătut asupra noastră, a început să țipe și să-și înfigă unghiile în piele. A intrat o asistentă, încercând s-o calmeze.

— Scumpo, a zis, tunetul și fulgerul sunt afară. Aici ești în siguranță.

Gita s-a întors către ea și, în acel unic moment, în ochii ei n-am văzut decât claritate.

— Nimic nu știi, a șoptit.

S-a auzit un huruit de tunet și brusc fereastra s-a făcut țăndări. Flama arcuită a unui fulger a pătruns într-o clipită, a ars covorul și-a făcut o gaură de mărimea unui pumn în salteaua Gitei, lângă ea. Fata a început să se legene și mai tare.

— Ți-am spus că o să mă lovească un fulger, a zis. Ți-am spus că o să mă lovească un fulger.

Povestea asta v-o spun ca pe o lămurire: oamenii pe care-i definim drept nebuni s-ar putea să fie mai sănătoși ca mine ori ca voi.

— Tata n-o să fie de ajutor, insistă Jenna. N-ar trebui să ne batem capul.

Din nou, talentele de citit la rece mă ajută: felul în care își abate privirea spre stânga, felul în care s-a apucat acum să-și roadă o unghie — și Jenna minte. De ce?

— Jenna, întreb, ai putea să dai o fugă la mașină și să vezi dacă nu mi-am uitat acolo ochelarii de soare?

Se ridică, mai mult decât bucuroasă să scape de discuția asta.

— În regulă.

Aștept ca Virgil să se uite în ochii mei.

— Nu știu ce ai de gând, dar n-am încredere în tine.

— Excelent. Atunci avem aceleași simțăminte unul pentru altul.

— Ce-i ascunzi?

Ezită, se gândește, sunt sigură, dacă-i cazul să aibă încredere în mine.

— În noaptea în care a fost găsită îngrijitoarea moartă, Thomas Metcalf era agitat. Îl rodea ceva. Poate faptul că soția și fiica îi dispăruseră. Și posibil și fiindcă dădea deja semne ale unei crize de nervi. Însă putea să fie și o conștiință vinovată.

Mă las pe spătar, cu brațele încrucișate.

— Crezi că Thomas e suspect. Crezi că Alice e suspectă. Mie mi se pare că învinovățești pe toată lumea în afară de tine, pentru că au zis de la bun început că-i vorba despre un accident.

Virgil ridică ochii spre mine.

— Cred că Thomas Metcalf își abuza soția.

— E un motiv al naibii de bun s-o iei la sănătoasa, zic gândind cu voce tare. Deci ai vrea să-l vezi și să-ncerci să obții o reacție.

Virgil ridică din umeri, așa că știu că am dreptate.

— Te-ai gândit vreodată ce-ar însemna asta pentru Jenna? Deja crede că mama ei a abandonat-

o. O să-i iei lentilele roz de pe ochi și-o să-i arăți că și tatăl ei a fost un nemernic?

Virgil se foiește.

— Trebuia să se gândească la asta înainte să mă angajeze.

— Chiar că ești un nenorocit.

— Pentru asta îmi iau bănuții.

— Atunci, dacă ăsta ți-e gândul, ar trebui să te treci într-o altă categorie de impozitare, zic și-l privesc cu ochii mijiți. Știm amândoi că n-o să te-mbogățești din cazul ăsta. Atunci ce-ți iese?

— Adevărul.

— Pentru Jenna? Sau pentru tine, fiindcă ai fost prea leneș ca să-l descoperi acum zece ani?

I se încordează un mușchi în maxilar. Cred, o clipă, că am sărit calul, că o să se ridice și-o să plece plin de draci. Însă, până să apuce, reapare Jenna.

— N-am văzut ochelarii, zice.

Are încă piatra legată la gât.

Știu că unii neurologi cred că puștii autiști au sinapsele creierului atât de apropiate și se declanșează într-o succesiune atât de rapidă încât provoacă hiperconștiență; că unul dintre motivele pentru care copiii cu tulburări din spectrul autist se leagănă ori fac alte mișcări corporale neobișnuite e că asta îi ajută să se concentreze, să nu permită acelor senzații să-i bombardeze deodată. Cred că nici clarviziunea nu-i așa de diferită. Sunt șanse mari ca nici una, nici cealaltă să nu fie boli psihice. Am întrebat-o odată pe Gita despre prietenii ei imaginari. *Imaginari?* a repetat de parcă eu eram nebună pentru că nu-i vedeam. Și uite care-i șpilul — am înțeles despre ce vorbea, fiindcă o pățisem *și eu*. Dacă observi pe cineva vorbind cu o persoană pe care n-o vezi, se poate să fie vorba despre schizofrenie paranoidă. Dar poate fi vorba și despre abilități extrasenzoriale. Faptul că *tu* nu poți urmări cealaltă jumătate de conversație nu înseamnă că nu se petrece cu adevărat.

Ăsta e celălalt motiv pentru care nu țin morțiș să-l vizitez pe Thomas Metcalf într-o instituție psihiatrică: s-ar putea să dau nas în nas cu oameni care nu-și pot controla un dar natural pentru care aș fi în stare să omor ca să-l capăt înapoi.

— Știi cum să ajungi la ospiciu? întreabă Virgil.

— Pe bune, zice Jenna, chiar nu-i o idee bună să-l vizităm pe tata. Nu reacționează bine la oameni pe care nu-i cunoaște.

— Parcă ziceai că nici pe *tine* nu te recunoaște uneori. Așa că de ce n-am fi niște prieteni vechi de care a uitat?

O văd pe Jenna încercând să deslușească logica lui Virgil, străduindu-se să decidă dacă să-și protejeze tatăl ori să încerce să se folosească de slaba lui capacitate de apărare.

— Are dreptate, zic.

Virgil și Jenna sunt amândoi bulversați de afirmația mea.

— Ești *de acord* cu el?

Fac un semn afirmativ din cap.

— Dacă tatăl tău știe ceva despre motivul pentru care mama ta a plecat în noaptea aceea, e posibil să ne îndrepte în direcția potrivită.

— De tine depinde, zice Virgil cu aparentă indiferență.

După câteva secunde de tăcere, Jenna spune:

— Adevărul este că numai despre mama vorbește mereu. Cum s-au cunoscut. Cum arăta ea. Când a știut că o s-o ceară de nevastă.

Își mușcă buza de jos.

— Motivul pentru care am zis că n-aș vrea să merg la ospiciu e fiindcă nu voiam să împart asta cu voi. Cu *nimeni*. E, gen, singura legătură pe care o am cu tata. E singurul care îi simte lipsa la fel de mult ca mine.

Când te sună universul la telefon, nu pui apelul în așteptare. E un motiv pentru care mi se tot întâlnesc cărările cu fata asta. Ori are o atracție

gravitațională ieșită din comun, ori e o gură de evacuare în care o să fiu aspirată.

Scot la înaintare cel mai strălucitor zâmbet al meu.

— Dulceață, zic, mă dau în vânt după o poveste de dragoste ca lumea.

---

[4] Inițialele vin de la numele lui Lyndon B. Johnson, președinte american (1963–1969) în al cărui mandat Războiul din Vietnam a atins amploarea maximă. (*N.t.*)

ALICE

Matriarha a murit.

Era Mmaabo, care trecuse ieri la spatele turmei, cu mișcări îngreunate și spasmodice; căzuse apoi în genunchi și pe burtă. Treizeci și șase de ore nu dormisem deloc, observând. Am notat cum turma lui Mmaabo — fiica ei, Onalenna, cea mai apropiată tovarășă — a încercat să-și ridice matriarha cu colții, reușind s-o pună pe picioare, dar numai pentru ca Mmaabo să se prăbușească iarăși, definitiv. Cum trompa i s-a întins pentru ultima oară spre Onalenna, apoi a căzut moale la pământ, ca o bucată de panglică. Cum Onalenna și ceilalți elefanți din turmă au slobozit sunete de durere, încercând să-și îmboldească cu trompele și cu propriile corpuri conducătoarea, trăgând și împingând cadavrul.

După șase ore, turma a părăsit cadavrul. Însă aproape imediat, s-a apropiat un alt elefant. Am crezut că-i din turma lui Mmaabo, însă am recunoscut apoi cuta triunghiulară de pe urechea stângă și picioarele pătate ale Sethunyei, matriarha altei turme mai mici. Sethunya și Mmaabo nu erau înrudite, însă pe măsură ce se apropia, mișcările Sethunyei au devenit mai domoale, mai potolite. A aplecat capul, iar urechile i-au căzut, pleoștite. A atins corpul lui Mmaabo cu trompa. A ridicat piciorul stâng din spate și l-a ținut ridicat peste cadavru. Apoi a pășit peste Mmaabo, încadrând-o între picioarele din față și cele din spate. A început să se legene înainte și înapoi. Am cronometrat o perioadă de șase minute. Părea un dans, deși fără muzică. Un bocet tăcut.

Ce însemna oare? De ce un elefant care nu se înrudea cu Mmaabo se arăta atât de afectat de moartea sa?

Trecuseră două luni de la moartea lui Kenosi, tânărul mascul prins în laț, două luni de când îmi îngustasem oficial tema cercetării postdoctorale. În vreme ce alți colegi ce lucrau în rezervație studiau modelele de migrație ale elefanților din Tuli Block și cum afectau acestea ecosistemul, efectele secetei asupra ratei de reproducere a pahidermelor ori rutul și deplasarea sezonieră a masculilor, știința mea era cognitivă. Nu se putea măsura cu un dispozitiv de localizare; nu se găsea în ADN-ul animalelor. Ori de câte ori înregistram situații în care elefanții atingeau craniile altor elefanți ori se întorceau în locuri prin care muriseră foști membri ai turmei lor, momente pe care îl interpretam ca doliu, treceam peste o limită pe care cei ce studiază animalele n-ar trebui să o treacă. Atribuiam emoții unei făpturi nonumane.

Dacă cineva mi-ar fi cerut să-mi apăr munca, aș fi spus asta: cu cât e mai complex un comportament, cu atât mai riguroasă și complicată e știința care încearcă să-l explice. Matematica ori chimia, astea-s chestiile ușoare — modele închise cu răspunsuri exacte. Ca să înțelegi un comportament anume — uman sau al elefanților —, sistemele sunt cu mult mai complexe, motiv pentru care și știința pe care se bazează ele trebuie să fie *cu atât* mai complicată.

Dar nu mi-a cerut nimeni explicații niciodată. Sunt destul de sigură că șeful meu, Grant, a presupus că trec printr-o perioadă mai ciudată și că, mai devreme sau mai târziu, o să mă-ntorc la știință și-o să las baltă procesele cognitive ale elefanților.

Mai văzusem elefanți murind, dar asta era prima oară de când îmi schimbasem profilul cercetării. Voiam să notez totul în amănunt. Voiam să mă asigur că nu treceam cu vederea nimic, socotindu-l prea banal, că nu pierdeam vreo acțiune despre care mai târziu să aflu că era crucială în procesul de doliu al elefanților. Și, ca atare, am rămas pe

teren, sacrificându-mi somnul. Am notat numele elefanților veniți să viziteze corpul, identificându-i după colți, după părul de pe coadă, semnele de pe corp, și câteodată chiar după venele de pe urechi, ce au modele la fel de unice ca și amprentele noastre digitale. Am cronometrat timpul petrecut de aceștia cu Mmaabo și locurile pe care le-au explorat. Am trecut orele la care părăsiseră cadavrul și cele la care se întorseseră. Am făcut o listă cu celelalte animale — o impala și-o girafă — care au trecut prin preajmă, nepăsătoare că matriarha pierise. Dar, în principiu, am zăbovit acolo fiindcă voiam să aflu dacă Onalenna avea să se întoarcă.

I-a luat aproape zece ore să revină și, când a făcut-o, era la apus, și turma ei rămăsese mult în urmă. S-a oprit tăcută lângă trupul mort al mamei ei, în vreme ce noaptea cădea fulgerător, ca o ghilotină. A zăbovit acolo, trâmbițându-și când și când nefericirea și primind răspunsuri dinspre nord-est — de parcă ar fi vrut să-și verifice surorile și să le amintească de faptul că era încă aici.

Onalenna nu se mai mișcase de vreo oră, de aceea m-am și speriat așa la apariția unui Land Rover, cu farurile brăzdând întunericul. S-a speriat și Onalenna și s-a retras de lângă cadavrul mamei sale, fluturându-și urechile a amenințare.

— Aici erai, a zis Anya apropiindu-se cu vehiculul.

Era o altă cercetătoare de elefanți, care studia felul în care se schimbaseră rutele de migrație din cauza braconajului.

— N-ai răspuns pe stație.

— Am închis sonorul, nu voiam s-o tulbur, am zis arătând cu capul către elefantul neliniștit.

— Păi... Grant vrea să faci ceva.

— Acum?

Șeful meu nu avusese o atitudine prea încurajatoare când îi spusesem că-mi mutasem

focusul studiului asupra doliului la elefanți. Abia dacă mai vorbea cu mine. Însemna asta că se împăcase cu ideea?

Anya s-a uitat la cadavrul lui Mmaabo.

— Când s-a întâmplat?

— Acum aproape douăzeci și patru de ore.

— Și le-ai spus paznicilor?

Am clătinat din cap. Aveam de gând să anunț, firește. Urmau să vină și să-i taie lui Mmaabo fildeșii, ca să descurajeze braconierii. Însă mă gândisem că, măcar preț de câteva ore, turma merita dreptul de a-și plânge matriarha.

— Când să-i spun lui Grant că vii? a întrebat Anya.

— Curând.

Vehiculul s-a pierdut printre tufișuri, devenind o gămălie de lumină, un licurici în depărtarea neagră ca tușul. Onalenna a pufnit, un sunet ca un oftat. Și-a strecurat trompa în gura mamei ei.

Până să apuc să înregistrez comportamentul acela, o hienă a apărut, la trap, în spațiul din fața lui Mmaabo. Aveam un reflector îndreptat asupra scenei și-am văzut incisivii albi, lucitori, când animalul a căscat fălcile. Onalenna a mugit. A întins trompa, deși părea prea departe ca să-i poată face ceva hienei. Însă elefanții africani au vreo treizeci și ceva de centimetri în plus de trompă, pliată ca un acordeon, care se poate îndrepta spre tine să te lovească atunci când nici nu te aștepți. A pocnit-o atât de tare pe hiena aceea, încât a dat-o pe spate de-a rostogolul și a făcut-o să se depărteze schelălăind de cadavrul matriarhei.

Onalenna și-a întors spre mine capul greu. Din glandele temporale, secreta pârâiașe de un cenușiu intens.

— O să trebuiască să o lași, am zis tare, dar nu știu pe care dintre noi încercam să conving.

Am sărit din somn când am simțit soarele pe față, primele scânteieri ale dimineții. Primul meu gând a fost că Grant o să mă omoare. Al doilea, că

Onalenna plecase. În locul ei erau două leoaice care sfâșiau crupa lui Mmaabo. Sus, un vultur dădea rotocoale, așteptându-și rândul.

Nu voiam să mă întorc în tabără. Voiam să stau lângă cadavrul lui Mmaabo ca să văd dacă și alți elefanți aveau să vină și să-și prezinte omagiile.

Voiam s-o găsesc pe Onalenna și să văd ce face acum, cum se purta turma, cine era noua matriarhă *de facto*.

Voiam să aflu dacă putea să-și oprească durerea ca pe un robinet ori dacă încă simțea lipsa mamei. Și cât dura până tristețea avea să-i treacă.

Grant a vrut, pur și simplu, să mă pedepsească.

Dintre toți colegii pe care i-ar fi putut alege șeful ca să dădăcească un prostovan din New England care venea pentru o vizită de-o săptămână, m-a ales tocmai pe mine.

— Grant, am zis, nu se-ntâmplă zilnic să pierdem o matriarhă. Trebuie să-ți dai seama ce importanță crucială are asta pentru cercetarea mea.

A ridicat privirea, uitându-se la mine peste birou.

— Elefantul tot mort o să fie și peste o săptămână.

Dacă cercetările mele nu-l clintesc pe Grant, poate că programul meu o să reușească.

— Dar deja trebuie să ies pe teren cu Owen, i-am zis.

Owen era veterinarul nostru; urma să punem zgardă unei matriarhe pentru un studiu nou, realizat de o echipă de la Universitatea din KwaZulu Natal. Sau, cu alte cuvinte: *Am treabă.*

Grant a ridicat iar privirea.

— Fantastic, a zis. Sunt sigur că flăcăul abia așteaptă să te vadă cum pui zgarda.

Și, în felul ăsta, m-am trezit că stau la intrarea rezervației așteptându-l pe Thomas Metcalf din Boone, New Hampshire, să sosească.

Mereu era bătaie de cap când veneau vizitatori. Uneori erau baștanii care plăteau pentru zgărzile

cu GPS și voiau să vină cu nevestele și partenerii de afaceri, să joace versiunea corectă politic a Marelui Vânător Alb — doar că, în loc să omoare elefanții, se uitau la un veterinar care trăgea un proiectil cu tranchilizant pentru ca elefantului să i se poată pune gulerul de monitorizare, apoi își sărbătoreau mărinimia ciocnind pahare cu gin tonic la capătul zilei. Uneori apăreau dresori de pe la vreun zoo sau circ și, când se-ntâmpla așa, erau mai mereu niște idioți. Ultimul tip pe care a trebuit să-l însoțesc cu Land Roverul meu vreme de două zile a fost un îngrijitor de la grădina zoologică din Philadelphia care, când a văzut un mascul de șase ani secretând din glandele temporale, a insistat că puiul ăla intrase în călduri. Oricât am încercat să-l lămuresc (Acum, *pe bune!* Un mascul de șase ani pur și simplu nu poate intra în călduri!), m-a asigurat că avea dreptate.

Admit că, atunci când l-am văzut pe Thomas Metcalf coborând din taxiul african (o experiență în sine), nu arăta cum mă așteptam. Era cam de vârsta mea, cu ochelari mici și rotunzi, care s-au aburit când a pășit în umiditate, așa că a apucat pe bâjbâite mânerul valizei. M-a măsurat de sus și până jos, de la coada de cal neglijent legată până la bascheții Converse, roz.

— Tu ești George? a zis.

— *Arăt* a George?

George era unul dintre colegi, un doctorand despre care nimeni nu credea că avea să-și termine vreodată studiul. Cu alte cuvinte, era ciuca bătăii de joc... asta până ce m-am apucat eu de studiat doliul la elefanți.

— Nu, adică... îmi cer scuze. Așteptam pe altcineva.

— Îmi pare rău că te dezamăgesc. Sunt Alice. Bun venit în Tuli Block-ul nordic.

L-am condus până la Land Rover și-am început să șerpuim pe cărările nemarcate și prăfoase care se învârteau în lungul și-n latul rezervației. În

vreme ce înaintam, i-am recitat poezioara pregătită pentru vizitatori:

— Primii elefanți au fost observați aici în jurul anului 700 era noastră. Pe la sfârșitul secolului nouăsprezece, când șefii locali au căpătat arme de foc, vânătoarea a afectat dramatic populația de elefanți. Până la apariția Marelui Vânător Alb, elefanții aproape că dispăruseră. Abia după înființarea rezervației le-a sporit numărul. Echipele noastre de cercetare sunt pe teren zi și noapte, am zis. Deși suntem cu toții implicați în diverse proiecte de studiu, ne ocupăm totodată și de monitorizarea primară — observăm turmele de reproducere și felul în care se asociază, identificăm indivizii din fiecare, le supraveghem activitatea și habitatul, stabilim ce teritoriu au, îi numărăm o dată pe lună, înregistrăm nașterile și morțile, perioadele fertile la femele și rutul la masculi, adunăm date despre masculi, înregistrăm nivelul precipitațiilor....

— Câți elefanți aveți aici?

— Cam o mie patru sute, am zis. Ca să nu mai vorbim de leoparzi, lei, gheparzi...

— Nu pot să-mi imaginez. Eu am șase elefanți și deja e îndeajuns de greu să-ți dai seama care-i fiecare, dacă n-ai stat cu ei încontinuu.

Crescusem în New England și știam că șansele ca acolo să existe elefanți sălbatici erau la fel de mari cât cele să-mi crească mie un al treilea braț. Ceea ce însemna că tipul ăsta se ocupa ori de vreun zoo, ori de vreun circ — și nu le priveam cu ochi buni pe niciunele. Când dresorul îți spune că trucurile învățate de elefanți sunt chestii pe care ei le fac oricum în sălbăticie, mint. În sălbăticie, elefanții nu stau pe picioarele de dinapoi, nu merg apucând cozile celorlalți și nici nu se învârt în cerc. În sălbăticie, elefanții sunt întotdeauna la doar câțiva metri de alți elefanți. Se ating mereu, se freacă unii de alții și-și dau binețe. Întreaga

relație dintre oameni și elefanții în captivitate are de-a face cu exploatarea.

Nu-l plăcusem de dinainte pe Thomas Metcalf, pentru că era pedeapsa mea, acum însă nu-l plăceam din principiu.

— Deci, a zis, ce faci aici?

Doamne, apără-mă de turiști.

— Sunt distribuitoarea locală de produse cosmetice Mary Kay.

— Ce anume *studiezi*, adică?

I-am aruncat o privire scurtă, din coada ochiului. N-aveam de ce să mă zburlesc la un om pe care-l cunoscusem cu un minut în urmă — un bărbat ale cărui cunoștințe despre elefanți erau mult mai puțin amănunțite decât ale mele. Și totuși eram atât de obișnuită cu sprâncenele ridicate a mirare când vorbeam despre noul meu domeniu de studiu, încât mă învățasem să nu vorbesc despre el.

Am fost salvată de la un răspuns de o cascadă de coarne și copite care traversa tumultuos cărarea. Am apucat volanul și-am reușit să pun frână în ultima clipă.

— Ține-te bine, am sugerat.

— Sunt uluitoare! a icnit Thomas, în vreme ce eu încercam să nu dau ochii peste cap a lehamite.

Când stai aici mereu, ajungi, de la un timp, să-ți pierzi complet interesul. Pentru turiști totul e nou, merită să te oprești, să te uiți pe îndelete, e o aventură. Da, aia e o girafă. Da, e extraordinară. Dar nu și după ce ai văzut girafe a șapte suta oară.

— Sunt antilope?

— Impala. Dar noi le zicem McDonald's.

Thomas a arătat spre crupa unui animal care păștea acum.

— Din cauza însemnelor de pe piele?

Impala au două linii negre care coboară pe fiecare picior din spate și mai au o linie ce le străbate cozile scurte, combinație care aduce un pic cu arcele aurii din sigla McDonald's. Însă porecla le vine de la faptul că reprezintă cea mai

des întâlnită sursă de hrană pentru prădătorii savanei.

— Fiindcă peste un miliard au fost servite ca masă, am zis.

E o diferență între Africa romantică și realitățile de pe teren. Turiștii care vin la safari, abia așteptând să audă cum un prădător răpune vânatul, și care sunt îndeajuns de norocoși să fie de față când un leu își doboară prada, devin adeseori tăcuți, ba li se face și rău de la stomac. Am văzut cum fața lui Thomas devenea palidă.

— Ei, Toto, am zis, se pare că nu mai ești în New Hampshire.

În vreme ce așteptam venirea lui Owen, veterinarul de savană, la tabăra principală, i-am explicat lui Thomas regulile safariului.

— Nu te dai jos din mașină. Nu te ridici în picioare în mașină. Animalele ne văd ca pe o entitate mare, unică și, dacă te abați de la profilul ăla, ai dat de bucluc.

— Scuze că am întârziat. Am avut o relocare de rinocer care n-a decurs așa de simplu pe cât aș fi sperat.

Owen Dunkirk a venit cu pași grăbiți spre mașină, cu o geantă și o carabină în mâini. Era un munte de om care prefera să împuște cu tranchilizante dintr-o mașină mai degrabă decât din elicopter. Fuseserăm în relații bune până ce-mi schimbasem profilul cercetării. Owen era din vechea gardă: credea în dovezi și statistici. Puteam la fel de bine să fi zis că foloseam o bursă de cercetare ca să studiez voodoo sau să dovedesc existența unicornilor.

— Thomas, am zis, el e Owen, veterinarul nostru. Owen, el este Thomas Metcalf.

— Sigur o să te descurci cu asta, Alice? a zis Owen. Poate că ai uitat cum se pune o zgardă de când te-ai apucat să scrii necroloage de elefanți și chestii de genul.

Am ignorat împunsătura și privirea ciudată a lui Thomas Metcalf.

— Sunt destul de sigură că pot s-o fac cu ochii închiși, i-am zis lui Owen. Ceea ce nu prea pot spune despre tine. Nu tu ești tipul ăla care a ratat ținta data trecută? O țintă mare cât un... ei bine... elefant?

Anya ni s-a alăturat în mașina de teren. Când mergeam să punem zgardă câte unui elefant, ne trebuiau doi cercetători și trei vehicule, pentru ca turma să poată fi ținută sub control cât ne făceam treaba. Celelalte două Land Roveruri erau conduse de paznici ai parcului, dintre care unul localizase deja azi turma lui Tebogo.

Punerea zgărzii e o artă, nu o știință. Nu-mi place să pun zgardă pe timp de secetă sau vara, când temperaturile sunt prea mari. Elefanții se supraîncălzesc atât de repede că trebuie să le monitorizezi temperatura după ce cad la pământ. Ideea e să-l aduci pe veterinar cam la douăzeci de metri de elefant, ca să poată trage în siguranță săgeata cu tranchilizant. Odată ce matriarha a căzut, se strânește panica, motiv pentru care e preferabil să ai în jur paznici experimentați, care știu cum să țină turma deoparte, și *nicidecum* nu vrei să ai în preajmă novici ca Thomas Metcalf, care ar putea să facă vreo prostie.

Când am ajuns la mașina lui Bashi, m-am uitat în jur, mulțumită. Peisajul era perfect pentru tranchilizare — plat și deschis, pentru ca elefănțica, dacă fugea, să nu se rănească.

— Owen, am zis, ești gata?

A dat din cap că da, încărcând săgeata cu M99 în pușca cu aer comprimat.

— Anya? Tu te ocupi de spate și eu de cap. Bashi? Elvis? Am vrea să mânăm turma către sud, am zis. OK, număr până la trei.

— Stai, a zis Thomas lăsându-și palma pe brațul meu. *Eu* ce fac?

— Stai în jeep și-ncerci să rămâi în viață.

Am uitat, după aceea, de Thomas Metcalf. Owen a tras săgeata, care a nimerit fix în fundul lui Tebogo. Femela a tresărit și-a țipat, răsucindu-și capul. N-a tras de micul proiectil înfipt în piele și nici vreun alt elefant n-a făcut-o, deși mai văzusem uneori cazuri.

Sperietura ei era, totuși, contagioasă. Turma s-a îmbulzit, câțiva indivizi s-au așezat cu spatele în jurul ei ca s-o apere, alții încercau s-o atingă. Mugetele joase făceau pământul să se zguduie; toți elefanții au început să secrete din glandele temporale, făcând să se prelingă dâre uleioase. Tebogo a făcut câțiva pași, a lăsat capul în jos și atunci și-a făcut tranchilizantul efectul. Trompa i s-a pleoștit, capul i-a căzut pe piept, corpul a început să i se clatine. Era gata să se prăbușească.

Acela era momentul în care trebuia să acționăm, și repede. Dacă turma nu era mânată de lângă matriarha căzută, elefanții ceilalți puteau s-o rănească încercând s-o ridice iarăși în picioare — străpungând-o cu colții — sau să ne facă nouă cu neputință trecerea ca să ne putem apropia suficient de Tebogo cât să o resuscităm cu antidotul. Putea să cadă pe vreo creangă, putea să cadă peste trompă. Șmecheria era să nu arăți niciodată că ți-e frică. Dacă turma se năpustea spre noi acum și dădeam înapoi, aveam să pierdem totul — inclusiv pe matriarhă.

— Acum, am răcnit, iar Bashi și Elvis au ambalat motoarele.

Au început să bată din palme, să chiuie și să urmărească turma cu vehiculele, împrăștiind elefanții, ca să ne putem apropia de matriarhă. De îndată ce s-a creat un spațiu acceptabil între noi și ceilalți elefanți, Owen, Anya și cu mine am sărit din mașină, lăsându-i pe paznici să se ocupe de turma derutată.

Nu aveam la dispoziție decât vreo zece minute. M-am asigurat îndată că Tebogo se culcase pe-o parte și că pământul de sub ea era în regulă. I-am

pus urechea peste ochi ca s-o protejez de praf și de razele directe ale soarelui. S-a uitat la mine și am văzut, în uitătura aceea, groaza.

— Șșș, am încercat s-o calmez.

Voiam s-o și mângâi, dar știam că nu se poate. Tebogo nu adormise, era conștientă de orice zgomot, atingere și miros. Din cauza asta trebuia să o ating doar atât cât era strict necesar.

Am pus un bețișor între „degetele“ de la trompa ei, ca să rămână deschisă; elefanții nu pot respira pe gură și s-ar fi sufocat dacă deschiderea din vârful trompei se bloca. Tebogo a început să sforăie ușurel, în vreme ce îi turnam apă pe ureche și pe corp, ca s-o răcoresc și s-o liniștesc. Am trecut apoi zgarda pe după gâtul ei gros, așezând receptorul GPS sus pe ceafă, și i-am prins-o pe sub bărbie. Am strâns piulița pe șurub, lăsând un spațiu de două palme între bărbia ei și contragreutate, și i-am pilit capul metalic ieșit în afară. Anya lucra ca nebuna, luând mostre de sânge, recoltând o bucățică minusculă de piele de pe urechea lui Tebogo și niște fire de păr din coadă pentru ADN, măsurându-i labele picioarelor și temperatura, colții și înălțimea de la picior până la omoplați. Owen a făcut un consult medical rapid, căutând răni și verificându-i respirația. Am cercetat în sfârșit zgarda, asigurându-ne că sistemul GPS funcționa și scotea bipăitul corespunzător.

Întreaga poveste a durat nouă minute și treizeci și patru de secunde.

— Gata, am zis.

Anya și cu mine ne-am strâns echipamentul pe care-l adusesem lângă elefant și l-am dus la loc în mașină.

Bashi și Elvis au luat-o amândoi din loc, în vreme ce Owen s-a mai aplecat o dată lângă Tebogo.

— Uite, fetiță frumoasă, a zis cu voce alintătoare și i-a injectat antidotul în ureche, direct în venă.

Aveam să plecăm abia după ce se ridica. Trei minute mai târziu, Tebogo era în picioare, scutura din capul uriaș și-și chema trâmbițând turma. Zgarda părea bine pusă. Matriarha s-a apropiat de turmă, reunindu-se cu ea într-o simfonie de trâmbițări și mugete, atingeri și urinat.

Mă simțeam înfierbântată, asudată, jegoasă. Aveam pământ pe față și bale de elefant pe cămașă. Și uitasem complet că Thomas Metcalf era încă acolo până să-i aud iar vocea.

— Owen, a zis, ce-i în săgeată? M99?

— Exact, a răspuns veterinarul.

— Am auzit că un vârf de ac e suficient ca să omoare un om.

— Așa-i.

— Deci elefantul pe care l-ai tranchilizat nu a adormit. A paralizat doar, nu?

Veterinarul a încuviințat.

— Pentru scurt timp. Dar, cum vezi, n-a pățit nimic până la urmă.

— La noi la refugiu, a zis Thomas, avem un elefant asiatic pe nume Wanda. Era la grădina zoologică din Gainesville în 1981, când au fost inundații în Texas. Majoritatea animalelor au murit atunci, dar, după douăzeci și patru de ore, cineva i-a văzut trompa ieșind din apă, într-o zonă inundată. A stat aproape două zile scufundată până ce nivelul apei a scăzut suficient ca să poată fi salvată. După asta, a rămas cu frică de furtună și tunete. Nu lăsa niciun îngrijitor să-i facă baie. Nu voia să pună piciorul în bălți. Și a ținut-o așa cu anii.

— Nu știu dacă să pun egal între o tranchilizare de zece minute și patruzeci și opt de ore de traumă, s-a zburlit Owen.

Thomas a dat din umeri.

— Totuși, tu, a subliniat, nu ești elefant.

În vreme ce Anya sălta cu Land Roverul pe drumul de întoarcere în tabără, am început să-i arunc priviri furișe lui Thomas Metcalf. Era ca și

cum lăsase să se înțeleagă că elefanții ar avea capacitatea de a gândi, de a simți, de a purta pică, de a ierta. Toate astea se apropiau periculos de mult de propriile mele credințe — aceleași credințe pentru care eram ridiculizată aici.

Pe drumul de douăzeci de minute până în tabără, l-am ascultat cum îi povestește lui Owen despre Refugiul de Elefanți din New England. În ciuda presupunerilor mele, Metcalf *nu* era un dresor de circ și nici director de grădină zoologică. Vorbea despre elefanți ca și cum făceau parte din familia lui. Vorbea despre ei cum... ei bine, cum vorbeam și eu despre ai mei. Se ocupa de o instituție ce prelua elefanți care stătuseră în captivitate și îi lăsa să trăiască acolo, în pace, pentru tot restul vieții lor. Venise aici să vadă dacă exista vreo cale ca să le facă traiul asemănător celui din sălbăticie, în afară de a-i duce înapoi în Africa și Asia.

Nu mai cunoscusem pe nimeni ca el.

Când am sosit în tabără, Owen și Anya au pornit-o pe jos spre clădire, ca să transcrie datele lui Tebogo. Thomas a rămas pe loc, cu mâinile în buzunare.

— Uite, ai scăpat de corvoadă, a zis.

— Pardon?

— M-am prins. Nu vrei să mă duci în cârcă. Nu vrei să faci frumos pentru unul venit în vizită.

Am devenit conștientă de grosolănia mea și obrajii mi s-au înroșit îndată.

— Îmi pare rău, am zis. Nu ești cine credeam.

Thomas m-a fixat cu privirea o clipă, suficient cât să-mi schimbe direcția vântului din pânze pentru tot restul vieții. Apoi, ușurel, a zâmbit.

— Îl așteptai pe George?

— Ce s-a ales de ea? l-am întrebat mai târziu pe Thomas, în vreme ce mergeam doar noi cu jeepul prin rezervație. De Wanda.

— A durat doi ani și m-a ținut multă vreme cu hainele leoarcă, dar acum se bălăcește mereu în iazul din refugiu.

Când a zis asta, am știut unde vreau să-l duc. Am băgat Roverul într-a-ntâia și-am început să străbatem nisipul adânc al unei albii secate până am găsit ce căutam. Urmele de elefant arată ca niște diagrame Venn, cele ale picioarelor din față intersectându-se cu cele ale picioarelor din spate. Erau proaspete — cercuri turtite, lucioase ce n-avuseseră timp să se acopere cu praf. Dacă aș fi vrut, probabil că aș fi putut să-mi dau seama cam cum arăta elefantul care lăsase urmele pe care le vedeam, îndreptându-mi atenția asupra dimensiunilor urmelor. Dacă înmulțești circumferința piciorului din spate cu 5,5, obții înălțimea. Și știam că-i vorba despre o femelă, fiindcă aveam de-a face cu o turmă de înmulțire — erau urme multiple, și nu șirul solitar al unui mascul.

Nu eram foarte departe de cadavrul lui Mmaabo. M-am întrebat dacă turma asta trecuse pe-acolo și ce făcuseră elefanții.

Scoțându-mi cu de-a sila gândul din cap, am schimbat viteza și am pornit-o pe cărare.

— N-am mai cunoscut pe cineva care să aibă un refugiu de elefanți.

— Nici eu n-am mai cunoscut pe cineva care să știe să pună zgardă unui elefant. Cred că suntem chit.

— Cum ți-a venit ideea cu refugiul?

— În 1903, pe Coney Island exista un elefant numit Topsy, o femelă. A ajutat la construirea parcului de distracții, te plimba pe spinare și juca în spectacole de circ. Într-o zi, dresorul și-a aruncat țigara aprinsă în gura ei. L-a omorât, mare surpriză, și a fost socotită un elefant periculos. Proprietarii lui Topsy voiau s-o omoare, așa că au apelat la Thomas Edison, care încerca să arate ce periculos era curentul alternativ. A curentat elefantul, care a murit în câteva secunde.

S-a uitat la mine.

— O mie cinci sute de oameni au privit, inclusiv bunicul.

— Deci refugiul e un soi de misiune lăsată cu limbă de moarte?

— Nu, nici nu mi-am amintit de fapt întâmplarea până ce n-am ajuns la facultate. Am lucrat la un zoo într-o vară. Tocmai primiseră o elefănțică, Lucille. Erau vești tare bune, fiindcă elefanții atrag întotdeauna atenția. Sperau să pună din nou grădina zoologică pe picioare. Am fost angajat ca asistent al îngrijitorului șef, care avea experiență îndelungată cu elefanți de circ, a zis și a aruncat o privire spre tufișuri. Știai că nici măcar nu trebuie să atingi un elefant cu cârligul ca să-l convingi să facă ce vrei? Doar i-l apropii de ureche și-o să execute numărul de frica durerii, fiindcă știe la ce se poate aștepta. Nu-i nevoie să mai spun că am făcut grava greșeală de a afirma că elefanții erau conștienți de felul groaznic în care îi tratam. Am fost dat afară.

— Eu tocmai mi-am schimbat domeniul de cercetare pe doliul la elefanți.

Mi-a aruncat o privire.

— Se pricep mai bine la asta decât oamenii.

Am apăsat frâna și ne-am oprit.

— Colegii mei te-ar contrazice. Ba nu, de fapt ar *râde* de tine. Cum râd și de mine.

— De ce?

— În munca lor, ei folosesc zgărzi, măsurători și date experimentale. Ceea ce unui cercetător i se pare conștiință altuia i se pare condiționare — pentru care nu-i nevoie de vreun gând conștient.

M-am întors spre el.

— Dar să spunem că *aș putea* s-o dovedesc. Îți închipui ce implicații ar fi pentru managementul vieții sălbatice? Cum i-ai zis lui Owen — este oare etic să tranchilizezi un elefant cu M99, dacă e pe deplin conștient de ce-i facem? Mai ales dacă e un preambul al împușcatului în cap, ca atunci când trebuie redus efectivul? Și dacă n-ar trebui să

facem asta, *cum* să ținem populația de elefanți sub control?

M-a privit fascinat.

— Gulerul acela pe care-l pui elefantului — măsoară hormonii? Nivelul de stres? E bolnav? Cum prezici o moarte ca să știi cărui elefant să-i pui zgardă?

— A, nu putem prezice moartea. Zgarda era pentru proiectul altcuiva. Încearcă să afle pe ce rază se poate răsuci un elefant în jurul axei.

— Pe ce rază are elefantul chef, a zis Thomas izbucnind în râs. Asta era poanta, nu?

— Nu glumesc.

— Pe bune? Cum se pot gândi că studiile lor contează mai mult decât ce faci *tu?* a clătinat el din cap. Wanda? Elefantul care aproape s-a înecat? Trompa i-a paralizat parțial și-i trebuia un soi de plasă de siguranță, cumva, când a ajuns în refugiu. A prins obiceiul de a târî după ea un cauciuc de mașină. S-a atașat în cele din urmă de Lily și n-a mai avut nevoie de cauciucul ăla tot timpul, fiindcă avea o prietenă acum. Dar când Lily a murit, Wanda a fost dărâmată. După ce-am îngropat-o pe Lily, Wanda a venit cu cauciucul la locul mormântului și l-a lăsat acolo, deasupra. Era aproape ca și cum aducea un omagiu. Sau se gândea că Lily are nevoie acum de un pic de alinare.

Nu mai auzisem în viața mea ceva atât de emoționant. Voiam să-l întreb dacă elefanții de la refugiu rămâneau alături de trupurile celor pe care-i socotiseră familie. Voiam să-ntreb dacă comportamentul Wandei era o anomalie sau o regulă.

— Pot să-ți arăt ceva?

Luând o decizie de moment, am pornit pe un drum ocolitor, într-un cerc lărgit, până ce am ajuns la cadavrul lui Mmaabo. Știam că Grant ar fi făcut o criză dacă ar fi aflat că dusesem un vizitator să vadă un cadavru de elefant; unul dintre motivele

pentru care anunțam aceste morți paznicilor era pentru ca aceștia să evite să ducă turiștii prin apropierea unor carcase aflate în descompunere. Deja, până acum, necrofagii făcuseră bucăți elefantul; pe deasupra carcasei bâzâia un nor de muște. Totuși Onalenna și alți trei elefanți stăteau fără să facă zarvă în apropiere.

— Ea a fost Mmaabo, am zis. Matriarha unei turme de cam douăzeci de elefanți. A murit ieri.

— Cine sunt ceilalți?

— Fiica ei și alți elefanți din turmă. O jelesc, am zis defensiv. Chiar dacă nu izbutesc nicicum să demonstrez asta.

— Ai *putea* să măsori, a zis Thomas, chibzuind. Există cercetători care au lucrat cu babuini în Botswana, ca să măsoare stresul. Sunt destul de sigur că mostrele de fecale arătau o creștere a glucocorticoizilor de stres după ce un babuin era omorât de un prădător — și că indicatorii aceia erau mai pronunțați la babuinii ce avuseseră legături sociale cu cel omorât. Așa că, dacă ai putea să iei materii fecale de la elefanți — par să fie destul de abundente — și să arăți că există o creștere semnificativă statistic a cortizolului...

— Atunci poate funcționează ca la oameni, prin declanșarea oxitocinei, am terminat eu. Lucru care ar fi un motiv biologic pentru elefanți să-și caute alinare unii în ceilalți după moartea unui membru al turmei. O explicație științifică a doliului, am zis, holbându-mă uluită la el. Nu cred că am mai cunoscut pe cineva la fel de pasionat ca mine în privința elefanților.

— Există o primă oară pentru orice, a murmurat Thomas.

— Nu administrezi doar un refugiu și-atât.

A plecat capul.

— Am o licență în neurobiologie.

— Și eu la fel.

Am început să ne uităm lung unul la celălalt, ajustându-ne și mai mult așteptările. Am observat

că Thomas are ochi verzi și că în jurul irișilor avea un cerculeț portocaliu. Când a zâmbit, m-am simțit ca și cum aș fi fost împușcată cu o săgeată cu M99, de parcă aș fi fost prinsă în închisoarea propriului meu corp.

Am fost întrerupți de mugete surde.

— A, am zis, străduindu-mă să-mi mut privirea din ochii lui. Precis ca un orologiu.

— Ce?

— O să vezi.

Am băgat Land Roverul într-o viteză inferioară și am început să urc o pantă abruptă.

— Când te apropii de elefanți sălbatici, am explicat cu voce scăzută, o faci în felul în care ai vrea să se apropie de tine dușmanul tău cel mai feroce. Te-ai simți confortabil dacă ar apărea și te-ar lua prin surprindere din spate? Sau dacă s-ar vârî între tine și copilul tău?

Am dat o roată mare cu vehiculul pe platou și apoi am trecut peste culmea dealului, dezvăluind o turmă de înmulțire bălăcindu-se într-o baltă. Trei pui se cățărau unii peste alții în noroi, iar cel de dedesubt s-a rostogolit de sub verii lui și-a slobozit o trâmbă de apă în aer. Dar și mamele lor se jucau în apă și dădeau din picioare, făceau valuri, se tăvăleau prin nămol.

— Aia e matriarha, i-am zis arătându-i-o pe Boipelo. Și aceea-i Akanyang, cea cu urechea îndoită. E mama lui Dineo. Dineo e obraznicul ăla care îi pune piedică fratelui lui, acolo.

I-am prezentat lui Thomas fiecare elefant după nume, terminând cu Kagiso.

— O să fete cam într-o lună, i-am zis. Primul ei pui.

— Fetele noastre se joacă mereu în apă, a zis încântat Thomas. Și am crezut că s-au învățat așa de la grădinile zoologice pe unde au stat, ca să le mai treacă timpul. Am presupus că, în savană, e mereu o chestie de viață și de moarte.

— Păi da, am încuviințat, dar joaca face parte din viață. Am văzut o matriarhă alunecând pe-o pantă, pe fund, doar ca să se distreze.

M-am lăsat pe spate, sprijinindu-mi bascheții pe bord, lăsându-l pe Thomas să urmărească năstrușniciile elefanților. Un pui s-a aruncat în nămol pe-o parte, alungându-și sora mai mică, care a scos un țipăt de supărare. Și îndată mama lor a trâmbițat: *Terminați acolo, voi doi.*

— Exact asta am venit să văd aici, a zis Thomas cu voce moale.

L-am privit.

— Un loc de adăpat?

A scuturat din cap.

— Când ne sosește un elefant la refugiu, e deja țăndări. Facem tot ce putem ca să-l reparăm cumva. Dar mergem mai mult pe ghicite dacă nu știm cum era elefantul când era sănătos.

Thomas s-a întors cu fața spre mine.

— Ai noroc să vezi asta în fiecare zi.

Nu i-am zis că văzusem și pui lăsați orfani după campanii de control al numărului de elefanți sau secete atât de dramatice că făceau pielea elefanților să se întindă peste oasele șoldurilor ca pânza pe ramă. Nu i-am spus cum, în sezonul uscat, turmele se separă ca să nu trebuiască să fie în competiție unii cu alții pentru resurse limitate. Nu i-am povestit de moartea brutală a lui Kenosi.

— Ți-am spus povestea vieții mele, a zis Thomas, dar tu nu mi-ai spus ce te-a adus în Botswana.

— Se spune că oamenii care lucrează cu animale o facă fiindcă nu se descurcă cu alți oameni prin preajmă.

— Cunoscându-te pe tine, a zis sec, o să mă abțin de la comentarii.

Elefanții ieșiseră acum aproape toți din baltă și urcau greoi panta abruptă, își dădeau cu praf pe spinări și se îndepărtau tot mai mult, cu mersul lor legănat, pornind încotro îi conducea matriarha.

Ultima femelă a împins fundul unui pui, îndemnându-l spre vârful dealului, apoi a început să urce și ea. Pășeau într-un ritm tăcut, sincopat; mereu mi s-a părut că elefanții merg ca și cum ar auzi în cap o muzică pe care n-o mai aude nimeni. Și, din felul în care mișcă șoldurile și se leagănă, aș zice că ascultă Barry White.

— Lucrez cu elefanți fiindcă e ca și cum te-ai uita la oamenii dintr-o cafenea, i-am zis lui Thomas. Sunt amuzanți. Emoționanți. Inventivi. Inteligenți. Doamne, aș putea s-o țin așa la nesfârșit. E *așa de mult* din noi în ei! Poți să te uiți la o turmă și să vezi cum puii testează limitele, cât de grijulii sunt mamele, cum înfloresc fetele aflate la adolescență, cum se maturizează băieții. N-aș putea să mă uit la lei o zi întreagă, dar *asta* aș putea să privesc o viață!

— Cred că și eu aș putea, a zis Thomas, dar, când m-am întors spre el, am văzut că nu se uita la elefanți. Se uita la mine.

Era în obiceiul nostru să nu ne lăsăm musafirii neînsoțiți prin tabăra principală. La vremea cinei, paznicii sau cercetătorii îi așteptau pe musafiri la colibele lor și-i conduceau cu lanternele către sala de mese. Nu doream să cucerim pe nimeni: era un obicei practic. Văzusem mai mult de un turist fugind înfricoșat după ce dăduse nas în nas cu un mistreț african ce traversase poteca pe nepusă masă.

Când m-am dus să-l aduc pe Thomas la cină, am văzut că ușa îi era întredeschisă. Am bătut, apoi am împins-o. Simțeam mirosul de săpun de la duș. Ventilatorul se rotea deasupra patului, însă căldura era totuși turbată. Thomas stătea la măsuță, în pantaloni și maiou alb, cu părul umed, bărbierit proaspăt. Mâinile i se mișcau cu eficiență și iuțeală peste ceva ce aducea cu un petic pătrat de hârtie.

— Un moment, a zis fără să ridice privirea.

Am așteptat, cu degetele mari băgate în găicile pentru curea. Am început să mă hâțân pe tocurile

cizmelor.

— Uite, a zis Thomas întorcându-se cu fața. Am făcut asta pentru tine.

A întins mâna și mi-a lăsat în palmă un elefant origami minuscul, confecționat dintr-o bancnotă de un dolar.

În zilele care au urmat, am început să-mi văd casa adoptivă prin ochii lui Thomas: cuarțul licărind în sol ca o mână de diamante ieșite la suprafață. Simfonia păsărilor grupate după voci pe ramurile unui copac mopane și dirijate de la distanță de o maimuță vervet. Struți alergând ca niște bătrânele pe tocuri, cu penajul săltând.

Am stat de vorbă despre toate, de la braconajul din Cercul Tuli până la memoria reziduală a elefanților și la cum are asta de-a face cu stresul post-traumatic. I-am pus casete cu cântece de împerechere și ne-am întrebat dacă nu existau cumva și cântece emise către noile generații de elefanți, pe frecvențe joase, pe care nu le puteam auzi, cunoașterea acumulată în mod misterios: care zone erau periculoase și care erau sigure; unde se găsea apă; care era traseul cel mai scurt de la o zonă de hrănire la alta. El mi-a descris cum se transportau elefanții de la circ sau zoo până la refugiu, după ce erau etichetați ca periculoși și cum tuberculoza devenise o problemă tot mai presantă la elefanții captivi. Mi-a povestit despre Olive, care apăruse la televizor și prestase prin parcuri tematice și care într-o zi scăpase din lanț și omorâse un zoolog care încercase să o prindă. Aveau și o elefănțică africană — Hester —, care rămăsese orfană la o vânătoare de reducere a efectivului în Zimbabwe și care activase vreme de douăzeci de ani la un circ, înainte ca dresorul ei să decidă s-o pensioneze. Thomas se afla în negocieri pentru aducerea unui alt elefant pe nume Maura care, spera el, să-i țină companie lui Hester.

Eu i-am povestit, la rândul meu, că deși elefanții se folosesc de picioarele de dinainte ca să ucidă,

îngenunchind pentru a-și zdrobi victimele, își utilizează picioarele din spate, mai sensibile, pentru a împinge corpul unui elefant căzut; i-am spus cum labele rotunde ale picioarelor acelora trec peste piele făcând rotocoale, ca și cum ar simți ceva ce noi putem doar ghici. I-am spus că odată am adus o falcă a unui mascul în tabără, s-o studiez, și cum în acea noapte Kefentse, un adult încă nematurizat complet, a dat buzna în tabără, mi-a luat osul de pe verandă și l-a dus înapoi la locul unde-i murise prietenul. I-am povestit că în primul an în care venisem în rezervație, un turist japonez care se apucase să hoinărească prin afara taberei fusese omorât de atacul unui elefant. Când ne-am dus să recuperăm corpul, am văzut că elefantul acoperea omul, stând de veghe.

În seara de dinaintea plecării lui Thomas, l-am dus undeva unde nu mai dusesem pe nimeni. La poalele unui deal era un baobab uriaș. Băștinașii credeau că atunci când Creatorul a chemat toate animalele ca să ajute la plantarea copacilor de pe lume, hiena a întârziat. I s-a repartizat baobabul, iar hiena s-a înfuriat așa de tare că l-a plantat cu capul în jos; și de aceea baobabul are aspectul ăsta de-a-ndoaselea, de parcă rădăcinile i s-ar ridica spre cer în loc să se afunde în pământ. Elefanților le plăcea coaja de baobab și foloseau copacul ca să stea la umbră. Prin apropiere erau împrăștiate oasele vechi ale unui elefant pe nume Mothusi.

L-am privit pe Thomas cum stă nemișcat, dându-și seama la ce se uită. Oasele luceau în vipia soarelui.

— Astea sunt...

— Da.

Am parcat Roverul și m-am dat jos, încurajându-l să facă la fel. Zona asta, la ora asta a zilei, era sigură. Thomas a înaintat grijuliu spre rămășițele lui Mothusi, a apucat curbura lungă a unei coaste, a pus degetele pe centrul ca un fagure al unei articulații de la șold.

— Mothusi a murit în 1998, i-am zis, dar turma lui încă vine să-l viziteze. Sunt tăcuți și gânditori. Cam cum am fi și noi dacă am merge la mormântul cuiva.

M-am aplecat, am cules două vertebre de pe jos și le-am alipit.

O parte dintre oase fuseseră luate de prădători, iar craniul lui Mothusi îl aveam în tabără. Oasele rămase erau atât de albe, încât arătau ca niște dungi în țesătura închisă la culoare a pământului. Fără să ne gândim prea bine la ce făceam, am început să le strângem până ce am adunat o grămăjoară la picioarele noastre. Am scos din pământ un femur lung, icnind. Am făcut totul în tăcere, reconstruind un puzzle grandios.

Când am terminat, Thomas a luat un băț și a desenat un contur în jurul scheletului de elefant.

— Uite, a zis făcând un pas înapoi. Într-o oră am reușit să facem ce i-a luat naturii patruzeci de milioane de ani.

Simțeam că ne cuprinde o pace pufoasă, ca de vată. Soarele apunea, filtrându-și lumina printr-un nor.

— Poți să vii cu mine, să știi, a zis Thomas. O să ai ocazia să observi multe comportamente de doliu la refugiu. Și probabil că familiei tale din State i-e dor de tine.

Am simțit că mi se taie răsuflarea.

— Nu pot.

— De ce?

— Am văzut cum un pui a fost împușcat în fața mamei lui. Și nu era tocmai mic, era aproape adult. N-a vrut să-l abandoneze, a stat zile întregi cu el. Când am văzut asta, ceva pur și simplu... s-a schimbat în mine, am zis aruncându-i o privire lui Thomas. Nu există niciun avantaj biologic în comportamentul de doliu. De fapt, în sălbăticie, poate fi de-a dreptul periculos să stai năuc într-un loc și să refuzi mâncarea. Nu m-am putut uita la matriarha aceea și să zic că nu făceam decât să

asist la un reflex condiționat. Era pur și simplu mâhnire.

— Încă suferi după puiul ăla, a zis Thomas.

— Cred că da.

— Și mama lui?

N-am răspuns. O văzusem pe Lorato în lunile de după moartea lui Kenosi. Era ocupată cu puii săi mai mici; își reluase funcția de matriarhă. Trecuse peste momentul acela într-un fel în care eu n-aș fi izbutit.

— Tatăl meu a murit anul trecut, a spus Thomas. Și încă îl caut cu privirea prin mulțime.

— Îmi pare rău.

A ridicat din umeri.

— Cred că suferința la pierderea cuiva e ca o canapea foarte, foarte urâtă, de care nu poți să scapi. Poți să redecorezi în jur, poți să-i pui o cuvertură cu flori pe deasupra, poți s-o îndeși într-un ungher al camerei... dar până la urmă te înveți să trăiești cu ea.

Cumva, m-am gândit atunci, elefanții făcuseră un pas înainte în direcția asta. Nu se strâmbau ori de câte ori intrau și vedeau canapeaua. Ziceau: *mai țineți minte ce lucruri frumoase s-au petrecut aici?* Și se așezau pe canapeaua urâtă un pic, înainte să se ducă altundeva.

Posibil să fi plâns, nu mai țin minte. Însă acum Thomas era atât de aproape că-i simțeam mirosul de săpun de pe piele. Îi vedeam scânteiuțele oranj din ochi.

— Alice, pe cine ai pierdut tu?

Am încremenit. Nu avea de-a face cu mine. Nu voiam să-l las să pună așa problema.

— De aceea îndepărtezi oamenii din preajma ta? a șoptit. Ca să nu ajungă suficient de apropiați încât să te rănească atunci când dispar?

Omul ăsta, un străin practic, mă cunoștea mai bine decât oricine din Africa. Mă cunoștea mai bine decât mă cunoșteam eu însămi. Nu studiam

de fapt cum fac față elefanții pierderii celor dragi, ci felul în care nu fac față oamenii.

Și, fiindcă nu voiam să las asta să treacă, fiindcă nu știam cum, l-am cuprins în brațe pe Thomas Metcalf. L-am sărutat în umbra baobabului, cu rădăcinile sale de-a-ndoaselea ridicate în aer, cu scoarța ce putea fi despicată și de o sută de ori și tot se vindeca.

JENNA

Zidurile stabilimentului în care locuiește tatăl meu sunt zugrăvite în vișiniu. Mă face să mă gândesc la Barney, un dinozaur uriaș de te trec fiorii, dar și, se pare, un psiholog foarte renumit, care a scris o teză de doctorat pe tema culorilor vindecătoare, vișiniul ocupând un loc de frunte printre ele.

Asistenta de gardă se uită direct la Serenity când intrăm, chestie care are sens presupun, fiindcă părem să fim o familie — chiar dacă disfuncțională.

— Vă pot ajuta?

— Am venit să-l văd pe tata, zic.

— Thomas Metcalf, adaugă Serenity.

Cunosc vreo câteva asistente de pe-aici; pe asta o văd pentru prima oară, de aceea nu mă recunoaște. Pune un suport de documente pe măsuță, ca să trec numele noastre în registru, dar, până să apuc, aud vocea tatei, strigând undeva pe culoar.

— Tati? strig.

Asistenta arată plictisită.

— Nume? zice.

— Trece-ne tu acolo și ne vedem în camera 124, îi spun lui Serenity și o iau la fugă. Îl simt pe Virgil alături.

— Serenity Jones, o aud spunând, apoi împing ușa de la camera tatei și-o deschid.

Se luptă cu doi îngrijitori mătăhăloși.

— Pentru numele Domnului, dați-mi drumul! țipă, apoi mă observă în cadrul ușii. Alice! Spune-le cine sunt eu!

Văd un radio stricat, care pare să fi fost azvârlit prin cameră, cu fire și tranzistori împrăștiați ca la autopsia unui robot. Coșul de gunoi a fost răsturnat

și pe podea sunt împrăștiate păhărușe de hârtie pentru luat pilule, fâșii de bandă adezivă și cojile unei portocale. Tata are în mână o cutie cu cereale pentru micul dejun. Ține de ea de parcă ar fi un organ vital.

Virgil se uită lung la tata. Pot doar să-mi imaginez ce vede: un bărbat cu păr alb, vâlvoi și cam neglijent cu igiena personală, sfrijit, îndârjit și complet țicnit.

— Crede că ești Alice? zice printre dinți Virgil.

— Thomas, zic liniștitor, pășind înainte. Sunt sigură că domnii or să înțeleagă dacă te calmezi.

— Cum să mă calmez când încearcă să-mi fure rezultatele cercetării?

A ajuns și Serenity între timp și s-a oprit acolo, văzând busculada.

— Ce se petrece?

Infirmierul cu păr blond tuns periuță ridică ochii.

— A devenit un pic cam agitat când am încercat să aruncăm cutia asta goală de cereale.

— Dacă nu te mai zbați, Thomas, sunt sigur că or să te lase să-ți păstrezi... cercetările.

Spre uimirea mea, atâta îi trebuie tatei ca să se lase moale. Îngrijitorii îi dau imediat drumul și tata se afundă la loc în fotoliu, strângând la piept cutia aia prostească.

— Sunt bine acum, bolborosește.

— Nebun după pernuțe cu cacao, murmură Virgil.

Serenity îi trimite o privire mustrătoare.

— Mulțumesc mult de tot, zice ea către îngrijitori, în vreme ce aceștia adună gunoiul de pe jos.

— Nicio problemă, doamnă, răspunde unul, în vreme ce al doilea îl bate pe tata cu palma pe umăr.

— Ia-o ușor, frățioare, zice.

Tata așteaptă să plece ei, după care se ridică și mă apucă de braț.

— Alice, nu-ți poți imagina ce-am descoperit!

Privirile îi trec pe lângă mine și se opresc asupra lui Virgil și Serenity.

— Ei cine-s?

— Prieteni de-ai mei, zic.

Pare suficient.

— Ia uită-te la asta.

Arată spre cutie. Pe ea e un desen viu colorat cu ceva ce-ar putea fi o țestoasă ori un castravete cu picioare, zicând într-o bulă: ȘTIAȚI CĂ...

...albinele au păr pe ochi, care le ajută să adune polenul?

...crocodilii nu pot scoate limba?

...Anjana, un cimpanzeu de la o instituție de prezervare a vieții sălbatice din Carolina de Sud, a crescut pui de tigru alb, de leopard și de leu, hrănind puii cu biberonul și jucându-se cu ei?

...Koshik, un elefant, poate rosti clar șase cuvinte în coreeană?

— Sigur că nu *rostește* șase cuvinte, zice tata. Îi imită pe îngrijitori. Am căutat pe Google studiul în dimineața asta, după ce tâmpita aia de Louise s-a ridicat în fine de la computer, fiindcă a terminat în sfârșit nivelul la Candy Crush. Fascinant e că elefantul, se pare, a învățat să comunice din motive de socializare. A fost ținut separat de ceilalți elefanți și singura interacțiune socială pe care o avea era cu îngrijitorii umani. Știi ce înseamnă asta?

Îi arunc lui Serenity o privire și ridic din umeri.

— Nu, ce?

— Ei bine, dacă avem o dovadă clară că un elefant a învățat să imite vorbirea umană, îți poți imagina ce implicații are asta asupra felului în care concepem o teorie a minții la elefant?

— Apropo de teorii, zice Virgil.

— Ce domeniu studiezi? îl întreabă tata.

— Virgil se ocupă cu... munca de recuperare, improvizez eu. Iar Serenity e interesată de comunicare.

Se luminează la față.

— Prin ce mediu?

— Da, medium, zice Serenity.

Tata rămâne perplex o clipă, însă apoi continuă:

— Teoria minții acoperă două idei de-o importanță crucială: conștientizarea faptului că ești o ființă unică, cu propriile gânduri, sentimente și intenții... și că asta e adevărat și pentru alte ființe care nu știu ce gândești sau viceversa până ce lucrurile acestea nu sunt comunicate. Beneficiul evolutiv, desigur, de a fi capabil să prevezi comportamentul altora este enorm. De pildă, te poți preface rănit și, dacă altcineva nu știe că te prefaci, o să-ți aducă mâncare, o să aibă grijă de tine și n-o să trebuiască să muncești deloc. Oamenii nu se nasc cu abilitatea asta — o capătă în timp. Acum, știm că, pentru ca teoria minții să existe, oamenii trebuie să folosească neuronii-oglindă din creier. Și știm că neuronii-oglindă intră în acțiune când sarcina implică înțelegerea altora prin imitație — și atunci când se învață limbajul articulat. Dacă elefantul Koshik face asta, nu e de bun-simț să credem că și celelalte lucruri pentru care oamenii utilizează neuronii-oglindă — ca, de pildă, empatia — sunt prezente la elefanți?

Când îl aud vorbind așa, îmi dau seama cât de incredibil de deștept trebuie să fi fost înainte. Îmi dau seama ce a făcut-o pe mama să se îndrăgostească de el.

Asta îmi reamintește de ce am venit aici.

Tata se întoarce spre mine:

— Trebuie să luăm legătura cu autorii lucrării. Alice, îți dai seama de implicațiile pentru cercetarea mea?

Întinde brațele — îl simt pe Virgil cum se încordează — și mă cuprinde, învârtindu-mă în jurul lui.

Știu că mă crede mama. Și știu că-i al naibii de ciudat. Dar știi ce, uneori e plăcut să fiu îmbrățișată de tăticul meu chiar dacă motivele sunt complet eronate.

Mă lasă jos și, trebuie să recunosc, nu l-am mai văzut de mult așa de înflăcărat.

— Doctore Metcalf, zice Virgil, știu că este extrem de important pentru dumneata, dar mă întrebam dacă ai avea timp să răspunzi la câteva întrebări legate de noaptea când soția dumitale a dispărut.

Tata strânge din fălci.

— Ce tot spui? E chiar aici.

— Nu-i Alice, replică Virgil. E fiica dumitale. Jenna.

Scutură din cap.

— Fiica mea e un copilaș. Uite ce, nu știu de-a ce te joci aici, dar...

— Nu-l mai agita, se bagă și Serenity. N-o să scoți nimic de la el dacă-i nervos.

— De la mine? ridică tata vocea. Ați venit și voi să-mi furați datele cercetării?

Înaintează spre Virgil, însă Virgil mă ia de mână și mă trage între ei, astfel ca tata să n-aibă încotro și să mă privească cu luare-aminte.

— Uită-te la fața ei, îl îndeamnă Virgil. *Uită-te.*

Durează cinci secunde ca tata să aibă o reacție. Și dă-mi voie să-ți spun, cinci secunde e vreme lungă. Stau așa, uitându-mă cum i se umflă nările la fiecare răsuflare și cum i se ridică și-i coboară în gâtlej mărul lui Adam.

— Jenna? șoptește tata.

Pentru o fracțiune de secundă doar, cât să se uită la mine, știu că n-o vede pe mama. Că sunt — cum zicea — o ființă unică, cu gânduri, intenții și sentimente proprii. Că *exist*.

Și-apoi mă cuprinde iarăși în brațe, dar de data asta e altfel — e protector și uluit, și blând, de parcă m-ar putea proteja de tot restul lumii, lucru care, ironic, e ceea ce am făcut eu pentru el dintotdeauna. Mâinile lui se întind peste spinarea mea ca niște aripi.

— Doctore Metcalf, zice Virgil, în legătură cu soția dumitale...

Tata mă depărtează de el la o lungime de braț și aruncă o privire scurtă în direcția din care vine vocea lui Virgil. Asta-i tot ce trebuie ca să se rupă firicelul cel subțire care s-a înfiripat între noi. Când întoarce iară capul spre mine, știu că nu mă mai vede. De fapt, nici nu se mai uită la fața mea.

Privirea îi e ațintită asupra pietricelei ce-mi atârnă de lănțișor, la gât.

Ridică încet podoaba între degete. O întoarce pe toate părțile, făcând particulele de mică să scânteieze.

— Soția mea, repetă.

Pumnul i se strânge pe lănțișor, rupându-mi-l de la gât. Lănțișorul cade pe jos între noi, în vreme ce tatăl meu mă plesnește peste față cu atâta putere că mă aruncă în partea cealaltă a încăperii.

— Cățea nenorocită, zice.

ALICE

Știu o poveste care nu mi s-a întâmplat mie, ci mi-a spus-o Owen,veterinarul. Cu câțiva ani în urmă, cercetătorii s-au apucat să tragă cu săgeți tranchilizante într-o zonă în care se adunau elefanții. Au ochit o femelă anume și au tras din mașină proiectilul cu M99. Femela, cum era de așteptat, a căzut la pământ. Însă turma s-a îmbulzit în jurul ei, înconjurând-o, nelăsându-se alungată de ceilalți rangeri. N-au putut ajunge la elefantul căzut ca să-i pună zgarda, așa că au stat să aștepte un pic, să vadă ce se mai întâmplă.

În jurul femelei căzute s-au format două cercuri concentrice. Cercul exterior era format din animale așezate cu spatele către ea și cu capul spre vehicule, așteptând impasibile. Însă mai era și cercul interior, în spate, pe care cercetătorii nu-l puteau vedea prea bine, fiind blocați de trupurile mătăhăloase din linia întâi. Auzeau însă foială, agitație și zgomot de crengi rupte. Deodată, ca la comandă, turma s-a dat deoparte. Elefantul ce fusese împușcat cu tranchilizant stătea întins pe-o parte, acoperit cu ramuri rupte și o movilă uriașă de pământ.

După naștere, puii sunt pudrați cu praf de mamele lor pentru ascunderea mirosului de sânge, care reprezintă o atracție uriașă pentru prădători. Însă nu era pic de sânge pe femela în cauză. Am mai auzit și că motivul pentru care elefanții pot uneori să acopere un cadavru e ca să mascheze izul de moarte — dar nu cred așa ceva. Nasul elefanților e incredibil de sensibil, n-ar fi avut cum să confunde un elefant paralizat cu unul deja mort.

Am văzut, firește, cum elefanții aruncă cu praf peste tovarășii morți sau peste puii care nu supraviețuiesc. Pare, de cele mai multe ori, un

comportament rezervat deceselor neașteptate sau cumva agresive. Și decedatul nu trebuie musai să fie elefant. Un cercetător venit la rezervație din Thailanda a relatat povestea unui mascul asiatic care aparținea unei companii de safari și plimbări pe elefanți. Omorâse mahout[5]-ul care-l dresase și-l îngrijise vreme de cincisprezece ani. Masculul fusese în rut — cuvânt care în limba hindi e sinonim cu „nebunie“. Când e în călduri, creierul cedează în fața hormonilor. Și totuși, după atac, masculul rămăsese pironit în loc și apoi se retrăsese încetișor, conștient parcă de faptul că făcuse ceva greșit. Iar femelele avuseseră un comportament și mai interesant: acoperiseră corpul omului cu pământ și ramuri.

În săptămâna de dinainte să plec pentru totdeauna din Botswana am avut mult de lucru. Am observat-o pe Kagiso cu puiul ei mort; am luat notițe despre moartea lui Mmaabo. Într-o zi caniculară m-am dat jos din Jeep ca să-mi dezmorțesc picioarele și m-am întins sub baobabul unde fusesem ultima oară cu Thomas.

Nu adorm cu una, cu două. Nu fac chestii prostești, cum ar fi să mă dau jos din Land Rover prin locuri intens tranzitate de elefanți. Nu țin minte nici măcar să fi închis ochii. Dar, când m-am trezit, agenda și creionul erau aruncate pe jos, iar gura și ochii îmi erau pline de pământ. În păr aveam frunze și peste mine fusese pus un vraf de crengi.

Elefanții care mă acoperiseră nu se vedeau pe nicăieri, ceea ce era probabil un lucru bun. Aș fi putut să fiu omorâtă, parțial îngropată de vie. N-aveam nicio explicație pentru somnul meu profund, ca o comă, și pentru lipsa de judecată de care dădusem dovadă, în afara faptului că nu mă simțeam *eu însămi*. Eram mai mult decât eu însămi.

Întotdeauna mi s-a părut ironic faptul că elefanții care au dat peste mine m-au socotit

moartă, când eu, în realitate, eram plină de viață. O viață ce număra, mai exact, aproximativ zece săptămâni.

---

[5] Mahout — termen de origine indiană, care desemnează o persoană care dresează, călărește și îngrijește elefanți. *(N.red.)*

SERENITY

Odată, la emisiunea mea de la televizor, am avut ca invitat un doctor care a vorbit despre forța isterică — momentele pe viață și pe moarte când oamenii fac lucruri extraordinare, de pildă, ridicatul unei mașini sub care se află cineva drag. Numitorul comun era o situație extrem de stresantă care declanșa secreția de adrenalină, substanță care, la rândul ei, făcea ca unii să-și poată transcende limitele capacităților musculare.

În ziua aceea am avut șapte invitați. Angela Cavallo, care ridicase de pe fiul ei Tony un Chevy Impala model 1964; Lydia Angyiou, care se luptase corp la corp cu un urs polar în Quebec, când acesta îi atacase fiul de șapte ani în timpul unui joc de hochei pe gheață; mai erau Dee Dee și Dominique Proulx, gemene de doisprezece ani care împinseseră deoparte un tractor ce-l prinsese sub el pe bunicul lor, după ce agregatul căzuse într-o râpă.

— O nebunie, asta a fost, mi-a zis DeeDee. După aceea ne-am mai dus și-am încercat să mișcăm tractorul. Nu l-am putut muta niciun deget măcar.

La asta mă gândesc atunci când Thomas Metcalf o plesnește peste față pe Jenna. Odată mă uit ca un spectator și-apoi, cât ai clipi, îi dau un brânci și mă arunc, în pofida legilor spațiului și gravității, ca s-o prind pe Jenna în brațe. Ridică privirea, la fel de surprinsă ca și mine să se afle acolo.

— Sunt pe față, îi zic înfocată și-mi dau seama că o spun sincer, în toate accepțiunile.

Nu-s eu mamă, dar poate că acum ar trebui să fiu, în clipa asta, pentru fata aceasta.

Virgil, în ce-l privește, îl plesnește pe Thomas așa de tare că-l face să cadă la loc în fotoliu. O

asistentă și unul dintre infirmieri dau buzna în încăpere, fiindcă au auzit bufnituri.

— Apucă-l, zice asistenta, iar Virgil se dă deoparte, lăsându-l pe infirmier să-l imobilizeze pe Thomas.

Se uită la mine și la Jenna, căzute pe jos.

— Sunteți în regulă?

— Nu-i nimic, zic în vreme ce ne ridicăm de-acolo.

Dar e mai mult decât nimic totuși și pentru mine, și pentru ea. Își atinge cu buricul degetului locul unde a fost pălmuită, iar eu simt că-s pe cale să dau la rațe. Vi s-a părut vreodată că aerul e prea greu sau că s-a răcit brusc, inexplicabil? Asta se cheamă intuiție somatică. Cândva eram bună la empatie — puteam intra într-o cameră ca și cum mi-aș fi cufundat degetele de la picioare într-o cadă, testându-i energia, știind ce era bine și ce rău, dacă se petrecuse vreo crimă acolo sau dacă pereții erau acoperiți cu tristețe, ca o zugrăveală. Și-mi dau seama că niște chestii tare bizare se-nvârt pe lângă Thomas Metcalf.

Jenna încearcă din răsputeri să-și țină cumpătul, dar îi văd lucirea lacrimilor în ochi. De cealaltă parte a camerei, Virgil dă cu palma-n perete, se vede clar că-i agitat. Are fălcile așa de încleștate, încât îmi dau seama că se străduiește să nu lase slobod un puhoi de înjurături adresate lui Thomas Metcalf. Se repede afară din cameră, ca o tornadă.

Mă uit la Jenna. Fata se holbează la tatăl ei de parcă nu l-a mai văzut până atunci; și poate că asta-i cumva adevărat.

— Ce vrei să faci? murmur.

Infirmiera se uită spre noi.

— Cred că o să-i fac un sedativ, să-l liniștesc pentru un timp. Ar fi bine, poate, să reveniți ceva mai încolo.

Nu pe *ea* am întrebat-o, dar e-n regulă. Poate că așa îi e și Jennei mai ușor să-și lase tatăl, care încă nu și-a cerut iertare. Îmi las brațul peste al ei și-o

lipesc de mine, apoi o trag din cameră. De îndată ce trec pragul, aerul se face mai ușor de respirat.

Virgil nu-i pe hol și nici în holul de la intrare. O călăuzesc pe Jenna printre alți pacienți, care se holbează la ea în vreme ce trecem. Îngrijitorii lor, cel puțin, au decența să pretindă că n-o văd cum se străduie să nu suspine, cu obrazul roșu și umflat.

Virgil se plimbă pe dinaintea mașinii. Ridică privirea când ne vede.

— Nu trebuia să venim aici.

O apucă pe Jenna de bărbie și-i întoarce obrazul spre el, ca să evalueze daunele provocate.

— O să rămâi cu ditamai vânătaia.

— Minunat, zice posacă Jenna. Ce-o să mă distrez explicându-i asta bunicii.

— Spune-i adevărul, sugerez eu. Tatăl tău e instabil. Nu-nseamnă că, dacă te-a lovit, îi stă în fire să...

— Știam asta înainte să venim, izbucnește Virgil. Știam că Metcalf a fost violent.

Jenna și cu mine îl privim lung.

— Ce? face ea. Tata nu-i violent.

Virgil nu face decât să ridice din sprâncene.

— *A fost*, repetă. Mare parte dintre tipii psihopați cu care am intrat în contact se poartă abuziv în familie. Sunt numai lapte și miere în public, dar în spațiul privat sunt ca niște animale. Au existat niște indicii, pe parcursul anchetei, că tatăl tău s-ar fi comportat abuziv cu mama ta. A adus vorba despre asta un alt angajat. Și e limpede că, mai devreme, tatăl tău a crezut că ești Alice. Ceea ce înseamnă...

— Că se poate ca mama să fi fugit ca să se protejeze, spune Jenna. Și probabil că n-are absolut nimic de-a face cu moartea lui Nevvie Ruehl.

Telefonul lui Virgil începe să sune. Răspunde aplecându-se înainte, atent la ce i se spune. Dă din cap și face câțiva pași.

Jenna ridică ochii.

— Dar asta tot nu explică unde s-a dus mama sau de ce n-a încercat să mă ia și pe mine.

Îmi vine, de nicăieri, gândul: *S-a blocat*.

Încă nu știu dacă Alice Metcalf e moartă, dar cu siguranță se poartă ca un spirit legat de lumea pământească — ca o fantomă care se teme să nu fie judecată pentru comportamentul din timpul vieții.

Sunt scutită de un răspuns din partea lui Virgil, care e iar lângă noi.

— Părinții mei erau fericiți în căsnicie, îi zice Jenna.

— Nu-i spui cățea nenorocită iubirii vieții tale, zice cu franchețe Virgil. Era Tallulah, de la laborator. ADN-ul mitocondrial se potrivește cu firul de păr luat ca probă. Mama ta a fost roșcata care s-a aflat în apropierea lui Nevvie Ruehl înainte să moară.

Spre surprinderea mea, Jenna pare mai degrabă sâcâită de informația asta decât supărată.

— Uite, ce-ai zice să te decizi odată? Criminalul dement e mama sau tata? Fiindcă mă tot ciocnesc de teoriile tale, ba din față, ba din spate.

Virgil privește ochiul învinețit al Jennei.

— Poate că Thomas voia să-i facă ceva lui Alice și ea a fugit în țarc ca să scape. Nevvie era acolo, făcându-și treburile ei obișnuite pe noaptea aia. Era în drum și a fost omorâtă de Thomas. Iar vinovăția după o crimă e un declanșator destul de bun pentru pierderea contactului cu realitatea și internatul la azil...

— Cum să nu, face sarcastică Jenna. Și-apoi a pus elefantul să o calce pe Nevvie de-a crucișul și curmezișul, ca să *arate* ca și cum ar fi fost stâlcită. Fiindcă, să știi, sunt dresați să facă așa ceva.

— Era întuneric. Elefantul putea să calce accidental pe cadavru.

— De douăzeci–treizeci de ori. Am citit și eu raportul de autopsie. Și, pe lângă asta, n-ai nicio dovadă că tata s-a aflat în țarc atunci.

— N-am încă, replică Virgil.

Dacă în camera lui Thomas Metcalf simțeam cum mi se întoarce stomacul, să-i văd cum se ceartă amândoi mă face să simt că-mi plesnește capul.

— Ce păcat că Nevvie nu mai e, zic voioasă. Ar fi o sursă fantastică de informații.

Jenna face un pas spre Virgil.

— Știi ce cred eu?

— Contează? Fiindcă știm amândoi că o să-mi spui oricum...

— Cred că ești așa de ocupat să acuzi pe toată lumea ca să nu fii silit să admiți că *tu* ești cel care trebuie învinovățit pentru ancheta aia de doi bani.

— Iar eu cred că ești un răhățel alintat și că nu ești destul de curajoasă, de fapt, ca să deschizi cutia Pandorei și să te uiți înăuntru.

— Știi ce? face Jenna. Ești concediat.

— Știi ce? țipă și Virgil. Îmi dau demisia.

— Bine.

— Perfect.

Fata se răsucește pe călcâie și începe să alerge.

— Ce-ar trebui să fac? mă întreabă el. Am zis că o găsesc pe maică-sa. N-am zis și că o să-i placă rezultatele. Doamne, îmi scoate peri albi puștoaica asta.

— Știu.

— Maică-sa probabil s-a ținut departe fiindcă-i așa un ghimpe în coastă, zice și se strâmbă. Nu asta am vrut să spun. Jenna are dreptate. Dacă mă încredeam acum zece ani în instinctele mele, n-am fi ajuns în situația asta.

— Întrebarea e: Alice Metcalf ar fi ajuns?

Ne gândim amândoi la asta preț de-o clipă. Apoi Virgil se uită la mine.

— Unul dintre noi ar trebui să se ducă după ea. Și prin *unul dintre noi* vreau să zic *tu*.

Îmi scot cheile din poșetă și descui mașina.

— Știi, obișnuiam să filtrez informațiile obținute de la spirite. Dacă credeam că o să fie

ceva dureros sau supărător pentru client, lăsam mesajul acela deoparte. Mă făceam că nu l-am auzit. Dar până la urmă mi-am dat seama că nu e treaba mea să am o părere despre informațiile pe care le primeam. Treaba mea era, pur și simplu, să transmit.

Virgil mijește ochii.

— Nu-mi dau seama dacă ești sau nu de acord cu mine.

Mă strecor pe scaunul șoferului, pornesc motorul și-mi cobor geamul de la portieră.

— Zic doar că nu trebuie să fii tu ventrilocul. Că ești marioneta.

— Ai vrut să-mi poți trânti asta în față.

— Un pic, recunosc. Dar încerc să-ți spun să nu te mai implici atâta emoțional și să nu mai faci atâtea valuri. Urmărește doar firul, oriîncotro ar duce.

Virgil se uită, protejându-și ochii cu palma, în direcția în care a plecat Jenna.

— Nu știu dacă Alice e o victimă care a fugit ca să-și scape viața ori o infractoare care a luat viața altcuiva. Dar în noaptea în care am fost chemați la refugiu, Thomas era supărat că Alice îi furase cercetările. Cam cum era și azi.

— Crezi că de aia a încercat s-o omoare?

— Nu, zice Virgil. Cred că din cauză că avea un amant.

ALICE

N-am văzut mame mai bune ca elefanții.

Presupun că, dacă și femeile ar fi însărcinate vreme de doi ani, investiția asta ar fi suficientă ca să ne transforme pe toate în mame mai bune. Un pui de elefant nu poate face nimic rău. Poate fi poznaș, poate fura mâncare din gura mamei, poate să se miște prea încet sau să rămână prins în mâl și totuși mama lui are o răbdare nemăsurată. Copilașii sunt cel mai de preț lucru din viața unui elefant.

Protecția puilor cade în sarcina întregii turme. Se adună cu puii în mijloc. Dacă trec pe lângă unul dintre vehiculele noastre, puiul e întotdeauna în partea mai îndepărtată, cu mama așezată ca scut. Dacă mama are o altă fiică între șase și doisprezece ani, adeseori țin puiul între ele. Adesea, acea soră mai mare se va apropia de vehicul, scuturând din cap amenințător, zicând parcă: *Să nu îndrăzneşti; ăsta e frățiorul meu.* Când soarele e sus și e vremea siestei, puii dorm la umbra trupurilor masive ale mamelor, fiindcă sunt mai sensibili la insolație.

Termenul folosit pentru felul în care puii sunt crescuți în turma de elefanți e *îngrijire pluriparentală*, o expresie pretențioasă pentru a spune „crescuți la comun“. Ca pentru orice altceva, există un motiv biologic pentru care li se îngăduie surorilor și mătușilor să ajute la creșterea puiului. Când trebuie să mănânci câte o sută cincizeci de kilograme de mâncare pe zi și ai un pui căruia îi place la nebunie să exploreze împrejurimile, nu poți să alergi după el *și* să mănânci cât trebuie ca să ai suficient lapte. Îngrijirea pluriparentală le permite totodată tinerelor femele să învețe cum să aibă grijă de un

copil, cum să-l apere, cum să-i ofere timpul și spațiul necesar pentru explorare fără să-l pună în pericol.

Se poate spune deci, teoretic, că un elefant are multe mame. Și totuși se păstrează o legătură specială și inviolabilă între pui și cea care i-a dat naștere.

În natură, un pui sub vârsta de doi ani nu va supraviețui fără mama lui.

În natură, treaba unei mame e să-și învețe fiica tot ce trebuie să știe pentru a deveni ea însăși mamă.

În natură, mama și fiica rămân împreună până ce una dintre ele moare.

JENNA

Merg pe marginea autostrăzii, când aud roțile unei mașini pe pietriș, în spatele meu. E Serenity, firește. Oprește și deschide portiera din dreapta.

— Măcar lasă-mă să te duc cu mașina până acasă, zice.

Arunc o privire rapidă în interior. Vestea bună e că Virgil nu-i acolo. Dar asta nu-nseamnă că mă simt chiar suflet-pereche cu Serenity atunci când se apucă să mă convingă că Virgil își face doar treaba. Sau, și mai rău, că s-ar putea să aibă dreptate.

— Îmi place să merg pe jos, îi spun.

Se vede o străfulgerare de girofar și o mașină de poliție oprește în spatele lui Serenity.

— Grozav, zice ea și oftează.

Iar mie:

— Treci în afurisita asta de mașină, Jenna.

Polițistul e un tinerel care încă are coșuri pe față și un păr mai frezat decât iarba de pe un teren de golf.

— Doamnă, zice, e vreo problemă?

— Da, zic eu, în același timp cu Serenity, care zice că nu.

— Suntem în regulă, adaug.

Serenity își descoperă dinții.

— Scumpo, treci în mașină.

Polițaiul se-ncruntă.

— Pardon?

Cu un oftat din rărunchi, mă sui în Volkswagen.

— Mersi oricum, zice Serenity, apoi semnalizează stânga și intră pe bandă, cu vreo zece kilometri pe oră.

— La viteza asta ajungeam mai repede acasă *chiar* și pe jos, boscorodesc eu.

Scobesc prin mizeriile care-i umplu mașina: elastice de prins părul, ambalaje de la gumă de mestecat, chitanțe de la gogoși. O reclamă la pânză pentru cusut, deși, din câte știu, nu le are defel cu activitățile manuale. Un baton cu cereale mâncat pe jumătate. Șaizeci de cenți și o bancnotă de un dolar.

Fără să-mi dau seama, iau bancnota și încep s-o împăturesc în formă de elefant.

Serenity îmi aruncă priviri cât îndoi, apăs și pliez.

— Unde ai învățat să faci asta?

— M-a învățat mama.

— Păi ce, ai fost copil-minune?

— M-a învățat *in absentia*, zic și mă uit la ea. Ai fi surprinsă câte poți să înveți de la cineva care te-a dezamăgit complet.

— Ce-ți mai face ochiul? întreabă Serenity, și mai că mă umflă râsul, așa-i de perfectă schimbarea asta de subiect.

— Doare.

Iau elefantul terminat și-l așez în mica adâncitură unde se află butoanele radioului. Mă ghemuiesc apoi pe banchetă, împingând cu bascheții în bordul mașinii. Serenity are volanul băgat într-o husă albastră și pufoasă, al cărei scop e să arate ca un monstru. O cruce ornamentată atârnă de oglinda retrovizoare. Par cât se poate de departe una de cealaltă pe scara credințelor, lucru care mă face să cuget: se poate să-i persiste cuiva în minte, în același timp, două gânduri care, la prima vedere, par să se anuleze unul pe celălalt?

Se poate ca *și* mama, și tata să fie de vină pentru ce s-a întâmplat acum zece ani?

Se poate ca mama să mă fi părăsit, dar să mă iubească încă?

Arunc o privire spre Serenity, cu părul ei roz-strident și jacheta cu model leopard prea strâmtă, ce o face să arate ca un cârnat uman. Fredonează o melodie a lui Nicki Minaj și-o feștelește rău cu

versurile. Și radioul nici măcar nu-i pornit. E ușor să faci mișto de cineva ca ea, dar îmi place mult că nu-și cere iertare pentru ce face: nici când înjură în fața mea; nici când oamenii din lift se uită la machiajul ei (care, aș spune, e o combinație de farduri de gheișă și smacuri de clovn); nici măcar atunci când — și asta ar trebui notat — a făcut o greșeală uriașă care a costat-o cariera. Poate că nu-i ea foarte fericită, dar se bucură să *fie*. Ceea ce nu prea pot spune despre mine.

— Pot să te-ntreb ceva? zic.

— Sigur, dragă.

— Care-i sensul vieții?

— Of, Doamne, fato. Asta nu-i o întrebare. Asta-i filosofie. O întrebare ar fi: *Hei, Serenity, putem să oprim la un McDonald's?*

N-o las să scape atât de ieftin. Adică, cineva care vorbește cu spiritele tot timpul nu poate să trăncănească doar despre vreme și baseball.

— N-ai *întrebat* niciodată?

Oftează.

— Desmond și Lucinda, spiritele mele călăuzitoare, ziceau că universul nu vrea de la noi decât două lucruri: să nu ne facem rău intenționat nouă înșine sau altora și să fim fericiți. Mi-au zis că oamenii fac toată chestia mai complicată decât ar trebui. Am fost convinsă că-mi vând gogoși. Că, în fine, ar trebui să fie ceva *mai mult* de-atât. Dar, dacă așa stau lucrurile, presupun că încă nu mi-e dat să aflu.

— Și dacă sensul vieții mele e să aflu ce s-a întâmplat cu *ea?* Dacă e singurul lucru care m-ar face fericită?

— Ești sigură că așa ar fi?

Nu vreau să răspund, așa că dau drumul la radio. Am ajuns deja pe la marginea orașului, iar Serenity mă lasă în locul unde mi-am parcat bicicleta.

— Vrei să mâncăm de cină, Jenna? Sunt maestră la comandat mâncare chinezească.

— Mersi, dar nu, zic. Mă așteaptă bunica.

Aștept s-o ia din loc, să nu-și dea seama că nu mă duc acasă.

Îmi mai ia o jumătate de oră pe biclă până la refugiu și alte douăzeci de minute s-o iau la picior printre tufe până la locul cu ciuperci vineții. Obrazul încă îmi zvâcnește când mă las pe spate pe iarba deasă și ascult cum se joacă vântul prin crengile de deasupra. E ora care leagă ziua de noapte.

Probabil că am o contuzie, fiindcă ațipesc un timp. Când mă trezesc, s-a întunecat și n-am far la biclă. Dar a meritat, fiindcă am visat-o pe mama.

În vis eram foarte mică, la grădiniță. Mama insistase să mă duc acolo, fiindcă nu era normal pentru un copil de trei ani să n-aibă de-a face decât cu cercetători ai comportamentului animal și cu o mulțime de elefanți. Grupa mea făcuse o excursie ca s-o întâlnească pe Maura; după aceea, copiii ceilalți au pictat animale cu forme bizare, încurajați cu entuziasm de educatoare, indiferent cât de lipsite de acuratețe biologică erau: *E așa de gri! Ce creativ să faci* două *trompe!Foarte bine!* Desenul meu cu elefant era nu doar precis, ci și detaliat — desenasem chiar și cuta din urechea Maurei, cum desena și mama când făcea câte o schiță. I-am schițat și părul zburlit de pe coadă, care fusese complet trecut cu vederea de ceilalți copii. Știam exact câte unghii avea la fiecare picior (trei la piciorul din spate, patru la cel din față). Educatoarele, domnișoara Kate și domnișoara Harriet, au zis că-s un Audubon[6] mititel, deși pe-atunci habar nu aveam ce înseamnă asta.

În plus, eram un mister pentru ele: nu mă uitam la televizor, așa că habar nu aveam cine erau The Wiggles, formația pentru copii. Nu deosebeam prințesele Disney una de alta. De cele mai multe ori, educatoarele tratau cu calm ciudățeniile felului în care eram crescută — era totuși o grădiniță, nu cursuri pentru intrat la facultate. Însă într-o zi,

pregătindu-ne pentru vacanță, ni s-au dat foi de hârtie albă lucioasă, pe care să ne desenăm familiile. Urma apoi să facem o ramă din macaroane, s-o dăm cu vopsea aurie și să punem acolo tabloul, ca dar.

Ceilalți copii s-au pus îndată pe desenat. Tot soiul de familii: Logan stătea doar cu mama lui. Yasmina avea doi tați. Sly avea un frățior mai mic și alți doi frați mai mari, care aveau altă mamă decât el. Erau diverse combinații de relații frățești însă era limpede că, dacă în familia respectivă erau niște persoane în plus, aceștia erau copii.

Eu m-am desenat cu cinci părinți.

Era tata, cu ochelarii lui. Mama, cu părul roșcat prins în coadă. Gideon, Grace și Nevvie, toți în pantalonii scurți kaki și cu tricoul roșu care alcătuiau uniforma refugiului.

Domnișoara Kate s-a așezat lângă mine.

— Cine-s oamenii ăștia, Jenna? Mamaie și tataie?

— Nu, i-am zis arătând cu degetul. Aici e mami și aici e tati.

Asta a făcut ca mama, când a venit să mă ia, să fie luată deoparte.

— Doamnă doctor Metcalf, a zis domnișoara Harriet, Jenna pare să aibă niște dificultăți în a-și identifica familia apropiată.

I-a arătat mamei desenul.

— Mi se pare cât se poate de precis, a replicat mama. Toți cei cinci adulți au grijă de Jenna.

— Nu asta ne preocupă, a zis domnișoara Harriet.

Atunci a arătat spre mâzgălelile lăbărțate, încercările mele dezastruoase de a indica cine erau oamenii aceia. Aveam MAMI, ținându-mă de-o mână, și TATI ținându-mă de cealaltă. Doar că TATI nu era bărbatul pe care-l desenasem cu ochelari. *El* era într-un colțișor, aproape ieșind de pe pagină.

Micuța mea unitate familială era ori ceva la care visam, ori arăta un nefiresc spirit de observație din partea unui copil de trei ani, care vedea mai multe decât s-ar fi așteptat ceilalți.

O să-mi găsesc mama — înaintea lui Virgil. O pot salva, cine știe, de la arestare; poate reușesc s-o avertizez. Poate că de data asta putem fugi amândouă. E drept că m-am pus contra unui detectiv particular care trăiește din rezolvat mistere. Dar știu un lucru pe care el nu-l știe.

Visul meu sub copac a adus la suprafață ceva ce am știut mereu, presupun. Știu cine i-a dat mamei lănțișorul acela. Știu de ce se certau pe-atunci părinții mei. Știu cine îmi doream, cu atâția ani în urmă, să fie tăticul meu.

Acum trebuie doar să-l găsesc pe Gideon din nou.

---

[6] John James Audubon, ornitolog și pictor american. *(N.t.)*

PARTEA A DOUA

„Copiii sunt ancorele vieții unei mame.“
Sofocle, *Fedra,* fragmentul 612

ALICE

Adesea, în sălbăticie, nu ne dădeam seama dacă o femelă de elefant era gestantă decât atunci când se apropia momentul să fete. Glandele mamare se umflă pe la douăzeci și una de luni de sarcină, însă înainte de asta, în afară de vreo analiză de sânge ori dacă nu asistaseși la împerecherea unui mascul cu o femelă anume, cu aproape doi ani în urmă, era foarte dificil să prevezi o naștere iminentă.

Kagiso avea cincisprezece ani și abia de curând ne dăduserăm seama că urma să aibă un pui. Zii de zi, colegii mei încercau să dea de ea, să își dea seama dacă fătase deja. Era, pentru ei, o muncă de teren zdravănă. Pentru mine însă a devenit motivul pentru care mă dădeam jos din pat zi de zi.

Nu știam încă de propria mea sarcină. Știam doar că mă simțeam mai obosită ca de obicei, că mă moleșea căldura. Studiile care îmi dăduseră energie până atunci mi se păreau acum doar rutină. Dacă se întâmpla să fiu martoră la ceva remarcabil pe teren, primul lucru care-mi trecea prin minte era: *Mă întreb ce părere ar avea Thomas despre asta.*

Îmi tot ziceam că interesul pe care i-l purtam se datora exclusiv faptului că era primul coleg care nu-și bătuse joc de cercetarea mea. Când Thomas plecase, rămăsese după el senzația unei iubiri de-o vară — o tinichea lucitoare pe care o puteam scoate și examina tot restul vieții, ca pe o scoică-suvenir culeasă în timpul unei vacanțe la mare sau un bilet de la primul musical văzut pe Broadway. Chiar dacă aș fi vrut să văd în ce fel această schelă șubredă a unei aventuri de-o noapte putea îndura greutatea unei relații în toată puterea cuvântului, nu era o idee realizabilă. Trăiam pe continente

diferite, aveam amândoi de lucru cu studiile noastre.

Însă, după cum arătase în treacăt Thomas, nu era ca și cum unul dintre noi studia elefanți, iar altul pinguini. Și, datorită traumei unei vieți petrecute în captivitate, erau adesea mai multe decese și ritualuri de doliu de văzut în refugiile pentru elefanți decât în sălbăticie. Ocazia de a-mi continua cercetările nu se limita la Tuli Block.

După plecarea lui Thomas în New Hampshire, am comunicat cu el prin codul secret al articolelor științifice. I-am trimis note amănunțite despre turma lui Mmaabo, care încă îi vizita osemintele la o lună de la moarte. Mi-a răspuns cu o relatare a decesului unuia dintre elefanții săi, despre cum trei dintre tovarășele femelei moarte se adunaseră în staulul unde se prăbușise și ținuseră o serenadă de câteva ore lângă cadavru. Ce voiam de fapt să zic, scriind *Asta s-ar putea să te intereseze,* era *Mi-e dor de tine.* Ce voia să spună el cu adevărat, scriind *M-am gândit la tine zilele astea,* era *Nu-mi pot lua gândul de la tine.*

Era aproape ca și cum exista o ruptură în țesătura din care eram făcută, iar el era singura ață care s-ar fi potrivit ca să mă coase la loc.

Într-o dimineață, aflată pe urmele lui Kagiso, mi-am dat seama că nu mai umbla cu turma. Am început să caut prin zonă și-am descoperit-o la vreo șapte sute de metri mai încolo. Am observat cu binoclul forma minusculă de la piciorul ei și am gonit spre un loc mai înălțat, de unde să pot vedea mai bine.

Spre deosebire de majoritatea elefanților care fată în natură, Kagiso era singură. Turma nu era acolo pentru a sărbători evenimentul cu o cacofonie de trâmbițări și o învălmășeală de atingeri, ca la o reuniune de familie unde toate mătușile mai vârstnice se înghesuie să apuce nou-născutul de obrăjori. Nici Kagiso nu sărbătorea. Împingea puiul nemișcat cu piciorul, încercând să-

l facă să se ridice. Întindea trompa și încerca să cuprindă cu ea trompa puiului, care însă aluneca inertă deoparte.

Mai văzusem înainte nașteri în care puiul era slab și nesigur pe picioare, când durase mai mult decât obișnuita jumătate de oră până să salte în picioare și să umble împleticit pe lângă maică-sa. Am mijit ochii, încercând să deslușesc dacă pieptul puiului se ridica și cobora. Însă ce trebuia să examinez de fapt era poziția capului lui Kagiso, felul în care-i cădea gura, pleoșteala urechilor. Totul arăta, la ea, dezumflat. Știa deja, chiar dacă eu nu știam.

Am văzut cu ochii minții o imagine rapidă cu Lorato, dând fuga de pe deal să-și apere fiul aproape adult când fusese împușcat.

Dacă ești mamă, trebuie să ai grijă de cineva.

Dacă acel cineva îți este luat, fie el nou-născut sau un individ îndeajuns de vârstnic să aibă propriii săi urmași, te mai poți numi mamă?

Holbându-mă la Kagiso, mi-am dat seama că nu-și pierduse doar puiul. Se pierduse pe sine însăși. Și, cu toate că studiam de ceva vreme durerea pierderii cuiva apropiat la elefanți, deși mai văzusem numeroase morți în natură și stocasem neutră informațiile, cum ar trebui să facă un observator — acum am cedat și-am început să plâng.

Natura e al naibii de crudă. Noi, cercetătorii, nu trebuie să intervenim, fiindcă regatul animalelor își rezolvă problemele fără să ne băgăm noi. Dar m-am întrebat dacă lucrurile n-ar fi fost diferite în cazul în care am fi monitorizat-o pe Kagiso cu niște luni mai devreme — deși știam că era puțin probabil să fi putut ști din timp că urma să aibă un pui.

Pe de altă parte, eu însămi n-aveam nicio scuză.

Mi-am dat seama că nu-mi mai venea menstruația abia când pantalonii scurți cu buzunare laterale nu m-au mai încăput în talie și a

trebuit să-i prind cu un ac de siguranță. După moartea puiului lui Kagiso, după cinci zile petrecute documentându-i comportamentul de doliu, am ieșit din rezervație și m-am dus până în Polokwane, ca să-mi cumpăr un test de sarcină. Am intrat în toaleta unui restaurant unde se servea pui peri-peri și am rămas acolo, uitându-mă pierdută la liniuța roz și bocind.

Dar mi-am revenit până să mă întorc în tabără. Am vorbit cu Grant și am cerut un concediu de trei săptămâni. Apoi i-am lăsat lui Thomas un mesaj vocal, acceptându-i invitația de a vizita refugiul de elefanți din New Hampshire. A durat mai puțin de cinci minute până să mă sune înapoi. Thomas avea o mie de întrebări: Mă deranja dacă mă găzduia la refugiu? Cât de mult voiam să stau? Mă putea aștepta la aeroportul Logan? I-am dat toate informațiile trebuincioase, lăsând deoparte un singur detaliu extrem de important. Că eram, adică, însărcinată.

Era corect să-i ascund asta? Nu. Puteți să dați vina pe faptul că eram cufundată complet, zi de zi, într-o societate matriarhală sau puteți să dați vina pe lașitate: voiam doar să arunc asupra lui Thomas o privire atentă, mai în detaliu, înainte de a-l lăsa să ceară drepturi de proprietate parțiale asupra copilului. Nu știam nici măcar, în momentul acela, dacă voiam să păstrez sarcina. Și dacă da, era limpede că urma să-l cresc în Africa de una singură. Nu mi se părea că o noapte petrecută împreună sub un baobab însemna automat că Thomas merita să aibă un vot în privința asta.

Am coborât năucă din avion în Boston, ponosită și ostenită, m-am pus la coadă la controlul pașapoartelor, mi-am luat bagajul. Când ușile m-au scos în sala de așteptare de la terminalul sosiri, l-am văzut într-o clipită pe Thomas. Stătea după balustradă, între doi șoferi de limuzină cu sacouri negre. Ținea în pumn o plantă scoasă din rădăcină,

cu susul în jos, ca pe un pămătuf de ierburi vrăjitorești.

Mi-am manevrat trolerul pe după barieră.

— Aduci flori moarte tuturor fetelor pe care le aștepți la aeroport? am întrebat.

A scuturat planta, făcând să cadă o mică ploaie de pământ peste bascheții mei.

— E lucrul cel mai apropiat de-un baobab, a zis Thomas. Florăreasa n-a știut cum să mă ajute, așa că a trebuit să improvizez.

Am încercat să mă abțin în a vedea în asta un semn că și el spera că putem relua lucrurile de unde le lăsaserăm, că între noi fusese vorba de mai mult de un simplu flirt. În ciuda faptului că simțeam cum speranța se aprinde în mine, eram decisă s-o fac pe niznaiul.

— De ce ai vrea să-mi aduci un baobab?

— Fiindcă un elefant n-ar încăpea în mașină, a zis Thomas zâmbindu-mi.

Doctorii vă vor spune că una ca asta nu e posibil medical, că era prea devreme în calendarul sarcinii. Dar în momentul acela am simțit zvâcnetul ca o aripă de fluture al copilului nostru, de parcă electricitatea dintre noi ar fi fost tot ce-i trebuise ca să stârnească viața din el.

* * *

Pe lungul drum către New Hampshire am discutat despre cercetarea mea: cum a făcut față turma lui Mmaabo morții sale; cât de sfâșietor fusese s-o văd pe Kagiso plângându-și puiul mort. Thomas mi-a zis, cu încântare, că aveam să asist la sosirea celui de-al șaptelea elefant la refugiu — o femelă africană, pe nume Maura.

N-am vorbit despre ce se petrecuse între noi sub baobabul acela.

N-am vorbit nici cât de dor îmi fusese de el în momente dintre cele mai neașteptate, ca, de pildă, atunci când văzusem doi masculi dând cu piciorul într-o minge de bălegar, ca niște fotbaliști celebri,

și voisem să împărtășesc asta cuiva care știam că o să aprecieze. Sau cum mă trezeam uneori simțindu-i pe piele atingerea, de parcă buricele degetelor sale ar fi lăsat cicatrice.

De fapt, cu excepția plantei cu care venise la aeroport, Thomas nu adusese în discuție altceva decât relația noastră de tovarăși într-ale științei. Și într-o asemenea măsură, încât începeam să mă întreb dacă nu cumva visasem noaptea petrecută cu el, dacă nu cumva și copilul era o plăsmuire a imaginației mele.

S-a lăsat noaptea până să ajungem la refugiu și abia dacă-mi mai puteam ține ochii deschiși. Am rămas în mașină cât a deschis Thomas o poartă electronică, apoi încă una, interioară.

— Elefanții se pricep foarte bine să ne arate cât de puternici sunt. Cam una din două dăți când montăm un gard, o elefănțică o să-l doboare doar ca să ne arate că *poate*, a zis aruncându-mi o privire. La început, când am deschis refugiul, primeam puzderie de apeluri telefonice... vecinii care ziceau că au un elefant în curtea din spate.

— Și ce se întâmplă când scapă?

— Păi... îi aducem înapoi, a zis Thomas. Ideea cu trăitul aici e că n-or să fie bătuți, că n-o să le facă nimeni ceva dacă evadează, cum s-ar fi întâmplat la zoo sau la circ. E ca și cum ai avea în grijă un copil de-o șchioapă. Doar fiindcă puștiul te scoate din sărite nu înseamnă că nu-l iubești.

Menționarea unui copil mic m-a făcut să-mi încrucișez brațele pe abdomen.

— Te gândești la asta vreodată? am întrebat. Să-ți întemeiezi o familie?

— Am una, a replicat. Nevvie, Gideon și Grace. O să-i cunoști mâine.

M-am simțit ca și cum mi-ar fi trecut o suliță prin piept. Cum de nu *întrebasem* măcar dacă Thomas era căsătorit? Cum de fusesem așa de proastă?

— Fără ei n-aș putea să mă ocup de locul ăsta, a continuat Thomas, fără să-și dea câtuși de puțin seama de criza interioară care se producea pe bancheta de alături. Nevvie a lucrat timp de douăzeci de ani la un circ din sud, ca dresoare de elefanți. Gideon i-a fost ucenic. El e căsătorit cu Grace.

Încetișor, am început să deslușesc păienjenișul de relații. Și faptul că niciunul dintre oamenii aceia nu părea să-i fie soție sau copil.

— Au copii?

— Nu, slavă Domnului, a zis Thomas. Și-așa ratele mele la asigurare sunt până la cer; nu-mi imaginez ce sume mi-ar mai pune în cârcă dacă ar avea și un copil care să hoinărească pe aici.

Era, firește, răspunsul corect. Ar fi fost ridicol de-a binelea să crești un copil într-o rezervație, cum ar fi fost o nebunie să-l crești într-un refugiu. Prin definiție, animalele pe care le lua Thomas în grijă erau elefanți „problemă“ — unii care-și omorâseră dresorii sau se purtaseră în așa fel încât circurile sau grădinile zoologice să vrea să scape de ei. Însă răspunsul său m-a făcut să mă simt ca și cum Thomas ar fi picat un examen, unul pe care nici nu știuse că-l susține.

Era prea întuneric ca să pot zări ceva în țarc, însă, trecând pe lângă încă un gard înalt, am coborât geamul mașinii ca să pot adulmeca mirosul elefanților, de praf amestecat cu ierburi aromatice. Am auzit un huruit pe note joase, undeva mai la distanță, ce suna ca bubuitura unui tunet.

— Asta cred că-i Syrah, a zis Thomas. E comitetul nostru de întâmpinare.

A oprit mașina la cabana lui și mi-a luat bagajul din mașină. Casa era minusculă — o cameră de zi, o bucătărioară, un dormitor și un birou cât o debara. N-avea cameră de oaspeți, însă Thomas nu mi-a dus valiza uzată în dormitor. A rămas stingher

în mijlocul casei, împingându-și cu un deget ochelarii pe nas.

— Casă dulce casă, a zis.

M-am întrebat, brusc, ce căutam acolo. Abia dacă-l cunoșteam pe Thomas Metcalf. Putea să fie un psihopat. Putea să fie un criminal în serie.

Putea să fie o mulțime de chestii, însă *era* tatăl copilului său.

— Bine, am zis nu foarte în largul meu, a fost o zi lungă. Ar fi în regulă să fac un duș?

Baia lui Thomas era, spre surprinderea mea, ordonată aproape într-un mod obsesiv. Periuța de dinți era într-un sertăraș, paralelă cu tubul de pastă. Policioara de la oglindă era fără pată. În dulăpiorul cu medicamente, flacoanele cu pastile erau așezate în ordine alfabetică. Am dat drumul la duș, am așteptat până ce încăperea micuță s-a umplut de aburi și am rămas ca o fantomă înaintea oglinzii, încercând să-mi deslușesc viitorul. M-am băgat sub apa extrem de fierbinte și am stat sub jet până ce pielea mi s-a făcut roz și-a început să mă usture, încercând să-mi dau seama care era cea mai bună cale de a-mi scurta vizita, fiindcă era limpede că venitul meu aici fusese o greșeală. Nu știu ce fusese în mintea mea: că Thomas, la opt mii de mile distanță, tânjea după mine? Că nădăjduia, în secret, ca eu să traversez jumătate de glob ca să continuăm relația de unde o lăsasem? Clar, hormonii care-mi înotau prin organism mă făceau să delirez.

Când am ieșit, înfășurată în prosop, cu părul pieptănat și tălpile lăsând urme umede pe dușumea, l-am văzut pe Thomas așezând cearșafuri și pături pe canapea. Dacă-mi trebuia o dovadă mai clară că cele petrecute în Africa fuseseră o greșeală, un accident mai degrabă decât un început, ea îmi sărea acum în ochi.

— O, am zis simțind că se rupe ceva în mine. Mersi.

— E pentru mine, a zis ferindu-și privirea. Tu poți să dormi în pat.

Am simțit că mi se încing obrajii.

— Dacă asta vrei.

Trebuie să înțelegeți — Africa e romantică. Poți să vezi un apus și să ai impresia că ai fost martor la o atingere divină. Urmărești pasul lent al unei leoaice și uiți să respiri. Te minunezi la priveliștea unei girafe ce înclină gâtul ca să se adape. În Africa, păsările au pene de un albastru ce licărește, cum nu mai vezi nicăieri altundeva în natură. În Africa, în puterea vipiei de amiază, poți să vezi bule de aer în atmosferă. Când te afli în Africa, te simți primordial, simți că te dai huța în leagănul lumii. Și, fiind toate cum sunt, e de mirare că amintirile pot fi colorate în roz?

— Tu ești musafira, a zis politicos Thomas. E cum vrei *tu*.

Puteam să mă bag în cearșafuri și să dorm singură pe canapea. Sau aș fi putut să-i spun lui Thomas despre copil. În loc de asta am pășit spre el și am lăsat să cadă prosopul cu care mă înfășurasem.

Pentru o clipă, Thomas n-a făcut decât să se holbeze. A întins un deget și l-a trecut peste pielea mea, de la gât până la umăr.

Odată, în facultate, m-am dus să înot noaptea într-un golfuleț bioluminescent din Puerto Rico. Ori de câte ori îmi mișcam brațele sau picioarele, se isca un jet proaspăt de scântei fosforescente, de parcă aș fi creat ploi de meteoriți minusculi. Așa m-am simțit și când m-a atins Thomas — de parcă aș fi înghițit lumină. Ne-am izbit de mobile și de pereți; n-am mai ajuns până la canapea. Am rămas după aceea în brațele lui, pe dușumeaua tare.

— Și tu, care-mi spuneai că *Syrah* era comitetul de întâmpinare.

A râs.

— Mă duc s-o caut dacă vrei.

— E-n regulă, nu-i nevoie.

— Nu te lăsa așa de ușor. Ești fantastică.

M-am răsucit în brațele lui.

— N-am știut că vrei să faci asta.

— Eu nu m-am gândit că *tu* ai vrea, a zis Thomas. N-am vrut să presupun, știi, că ceea ce s-a întâmplat o să se întâmple iarăși.

Și-a încurcat degetele în părul meu.

— La ce-ți umblă gândul?

Iată la ce-mi umbla: gorilele mint ca să fie absolvite de vină. Cimpanzeii te induc voit în eroare. Iar unele maimuțe se suie în vârf de copac și pretind că ar fi vreun pericol când de fapt nu e. Dar nu și elefanții. Un elefant n-o să pretindă niciodată că ar fi altceva decât este.

Și iată ce-am spus:

— Mă întrebam doar dacă o să apucăm vreodată s-o facem și într-un pat.

O minciună neînsemnată. Ce mai însemna una în plus?

Pământul arată adesea pârjolit în Africa de Sud, cu pământul crăpat de secetă, cu văile arse și înroșite de soare. Refugiul de aici, prin comparație, era o luxuriantă grădină a Edenului: dealuri înverzite și câmpuri umede, cu flori, stejari noduroși, cu brațe aplecându-se șerpuitoare. Și, firește, mai erau și elefanții.

Aveau cinci elefanți asiatici și unul african și așteptau încă un elefant african. Spre deosebire de traiul în natură, aici legăturile sociale nu erau formate de genetică. Turmele erau limitate la doi sau trei elefanți, care aleseseră de bunăvoie să hălăduiască împreună pe proprietate. Mai erau și elefanți, mi-a zis Thomas, care pur și simplu nu se înțelegeau; unii preferau să fie singuri, în vreme ce alții nu se depărtau nici măcar un metru de tovarășul ales.

M-a surprins cât de asemănătoare era filosofia refugiului cu a noastră, cei care acționam în mijlocul naturii. Oricât am fi vrut să dăm fuga și să salvăm un elefant grav rănit, n-o făceam fiindcă

asta s-ar fi pus contra naturii. Ne lăsam călăuziți de elefanți și ne socoteam norocoși să-i putem privi nestingheriți. La fel, Thomas și personalul său voiau să le ofere acestor elefanți pensionați cât de multă libertate era cu putință, în loc să le controleze amănunțit existența. Poate că nu erau lăsați liberi și de capul lor în sălbăticie, însă aici se apropiau de această situație pe cât era cu putință. Elefanții din refugiu își petrecuseră mare parte a vieților loviți cu cârligul, legați cu lanțuri și bătuți ca să se supună. Thomas credea în contactul liber — el și angajații intrau în zonele îngrădite ca să hrănească elefanții și ca să le acorde, dacă era cazul, asistență medicală — însă schimbarea comportamentului se făcea exclusiv cu recompense și încurajări.

Thomas mi-a făcut turul refugiului într-un ATV, dându-mi vreme să-mi vin în fire. Am stat în spate, cu brațul petrecut pe după talia lui și cu obrazul lipit de spinarea lui caldă. Porțile erau concepute să aibă deschizături îndeajuns de mari ca să treacă vehiculele, însă prea mici ca să permită evadarea unui elefant. Existau îngrădituri separate pentru elefanții asiatici și cei africani, iar fiecare avea și propriul staul — cu toate că, în momentul de față, Hester era singurul elefant african care îl locuia pe al ei. Staulele erau hangare uriașe și atât de curate încât puteai, la propriu, să mănânci de pe jos. Prin beton treceau țevi cu apă, care să mențină calde, pe timp de iarnă, picioarele elefanților, și în cadrul ușii erau prinse fâșii mari și grele, precum limbile lungi de material textil de la spălătoriile de mașini, așa încât pe timp de iarnă căldura să fie reținută înăuntru, permițându-le însă elefanților să intre și să iasă după plac.

În fiecare boxă a staulului erau stropitori automate.

— Cred că te costă o avere să întreții locul ăsta, am murmurat.

— O sută treizeci și trei de mii de dolari, a răspuns Thomas.

— Pe an?

— Pe *elefant,* mi-a spus râzând. Doamne, aș vrea eu să fie pe an. Am băgat tot ce-am avut în proprietatea asta, când am văzut-o scoasă la vânzare. Și o lăsăm pe Syrah să-și facă reclamă singură, invitând toți vecinii și presa aici, să vadă ce facem. Obținem donații, dar e ca o picătură de apă într-un ocean. Numai mâncarea costă cam cincizeci de mii de dolari pe cap de elefant.

Elefanții mei din Tuli aveau parte de ani întregi de secetă, când le puteai vedea împletitura croșetată a spinărilor și coastele ridicându-li-se proeminente sub piele; Africa de Sud era altfel decât Kenya și Tanzania, unde elefanții arătau mereu relativ bine hrăniți și mulțumiți. Însă, cel puțin, elefanții mei aveau parte de *ceva* mâncare. Terenul refugiului era întins și înverzit, însă n-ar fi avut niciodată cum să fie acolo suficiente tufe și vegetație ca să-i hrănească pe elefanții de aici; plus că ei nu aveau parte de luxul de a putea hoinări sute de kilometri pe coridoarele elefanților ca să găsească de mâncare — și nici nu se bucurau de călăuzirea unei matriarhe.

— Ce-i acolo? am întrebat arătând spre ceva ce aducea cu un butoi pentru măsline, legat de plasa de oțel a boxei.

— O jucărie, a explicat Thomas. Pe fund e o gaură și înăuntru e o minge în care sunt îndesate bunătăți. Dionne trebuie să bage trompa și să miște mingea, dacă vrea să scoată gustările d-acolo.

De parcă ar fi chemat-o, chiar în clipa aceea o femelă a trecut prin franjurii foșnitori ai ușii și a intrat în staul. Era mică și pistruiată, cu un smoc de păr în creștetul capului. Urechile îi erau micuțe prin comparație cu cele ale elefanților africani cu care eram obișnuită, și zdrențuite pe la margini. Avea deasupra ochilor, ieșite în relief, proeminențe osoase ca un delușor. Ochii îi erau mari și căprui,

cu gene atât de dese că ar fi făcut de rușine un fotomodel, și îndreptați către mine — străina. Mi s-a părut că încearcă, cu intensitate, să-mi spună o poveste, însă nu-i știam prea bine limba. A scuturat deodată din cap, același comportament sfidător cu care eram obișnuită la rezervație când intram fără să vreau în spațiul unei turme. M-a făcut să zâmbesc, fiindcă urechile ei mici n-aveau aceeași putere de intimidare.

— Și elefanții asiatici fac asta?

— Nu. Dar Dionne a fost crescută la grădina zoologică din Philadelphia alături de elefanți africani, așa că are o atitudine ceva mai pronunțată decât cea a majorității fetelor noastre din Asia. Nu-i așa, frumoaso? a zis Thomas întinzând un braț pentru ca femela să i-l poată adulmeca cu trompa.

Parcă de nicăieri, a scos la iveală o banană, iar elefantul a luat-o delicat din mâna lui și și-a îndesat-o într-un colț al gurii.

— Nu știam că e sigur să ții elefanți africani și asiatici laolaltă, am zis.

— Nu e. S-a rănit în timpul unei „îmbrânceli“ cu ei și, după aceea, personalul de la zoo a ținut-o separat. Dar n-aveau spațiu pentru așa ceva, așa că au decis s-o trimită aici, la refugiu.

Telefonul a început să-i sune. A răspuns, făcând câțiva pași mai încolo de mine și Dionne.

— Da, doctor Metcalf la telefon, a zis, apoi, acoperind cu palma receptorul și aruncând o privire în spate, a schițat din buze: *Elefantul cel nou.*

I-am făcut semn că-i în ordine și am înaintat către Dionne. Pe teren, chiar și cu turmele care erau obișnuite să mă vadă, nu uitam niciodată că elefanții sunt animale sălbatice. Precaută, am întins mâna, cam cum aș fi dat să mă apropii de un câine vagabond.

Știam că Dionne mă poate mirosi de unde era, de cealaltă parte a despărțiturii boxei. Ba, la naiba, probabil că mă mirosise din afara staulului.

Trompa i s-a ridicat, în forma literei S, cu vârful răsucindu-se ca un periscop. Cele două „degete“ din vârf s-au atins unul de altul, apoi trompa i s-a strecurat printre barele boxei. Am stat cât de neclintită puteam, lăsând-o să-mi treacă cu trompa peste umăr, braț, față, să mă „citească“ pe pipăite. La fiecare răsuflare simțeam miros de fân și de banană.

— Mă bucur să te cunosc, am zis cu voce domoală, iar ea și-a purtat trompa în lungul brațului meu până ce a ajuns cu ea în căușul palmei mele.

A lepădat în palma mea, pufnind, un fruct de zmeură, făcându-mă să izbucnesc în râs.

— Te place, a zis o voce.

M-am răsucit și-am zărit lângă mine o tânără, cu păr blonduț, tuns scurt și ten deschis la culoare, atât de delicată că primul meu gând m-a dus la un balon de săpun menit să facă poc. Al doilea gând a fost că femeia asta era prea mărunțică să se descurce cu ridicatul de greutăți mari, necesar în îngrijirea elefanților. Părea tânără, fragilă, ca făcută din sticlă.

— Sunteți, probabil, doctor Kingston, a zis.

— Alice, te rog. Și tu ești... Grace?

Dionne a început să mormăie hârâit.

— Da, sigur, nu-ți dau ție atenție, așa-i? a zis Grace și-a bătut-o ușurel peste frunte cu palma pe Dionne. Micul dejun se servește în curând, Majestatea Voastră.

Thomas a revenit în staul.

— Scuze. Trebuie să fug la birou. E privitor la transportul Maurei....

— Nu-ți face griji pentru mine. Serios, sunt majoră și înconjurată de elefanți. Mai mare bucurie nu se poate, am zis aruncându-i o privire lui Grace. Aș putea chiar să ajut.

Grace a ridicat din umeri.

— N-am nimic împotrivă.

Chiar dacă se poate să fi văzut cum Thomas m-a sărutat în treacăt înainte să o pornească alergând în susul dealului, n-a comentat nimic.

O crezusem slabă pe Grace, însă mi-a dovedit pe parcursul următoarei ore că greșeam, explicându-mi programul ei zilnic: elefanților li se dădea de mâncare de două ori pe zi, la opt dimineața și apoi la patru după-amiaza. Grace trebuia să aducă legumele și să alcătuiască porțiile individuale. Apoi avea de curățat balega, de spălat boxele cu furtunul, de udat copacii. Maică-sa, Nevvie, se ocupa cu reînnoitul proviziilor de cereale pentru elefanți și aduna resturile de hrană de afară, care erau trimise ca să se facă compot din ele; avea totodată grijă și de grădina unde se creșteau legume pentru elefanți și îngrijitorii lor și mai făcea, pe deasupra, și muncă de birou pentru refugiu. Gideon avea grijă de poartă și de vegetația din refugiu; se ocupa de boiler, de unelte și de vehiculele de teren; tundea iarba, așeza baloții de fân, căra lăzile cu mâncare proaspătă și mai avea printre sarcini igiena pahidermelor și unele chestiuni medicale simple. Toți trei se ocupau pe rând cu dresajul și făceau ture ca îngrijitori de noapte. Și asta doar într-o zi obișnuită — una în care nu se-ntâmpla nimic rău și niciun elefant nu necesita atenție specială.

În vreme ce-o ajutam pe Grace să facă micul dejun pentru elefanți în bucătăria staulului, m-am gândit — iarăși — cât de ușoară era, comparativ, treaba mea de la rezervație. N-aveam decât să apar și să iau notițe, să analizez date și, din când în când, să mai ajut câte un paznic de parc sau veterinar să tranchilizeze vreun elefant sau să-i administreze medicamente câte unuia rănit. Nu *conduceam* natura sălbatică. Și, cu siguranță, nu-mi trebuiau fonduri pentru asta.

Grace mi-a zis că nu avusese niciodată de gând să trăiască atât de departe spre nord. Crescuse în Georgia și nu suporta frigul. Dar apoi Gideon

venise să lucreze pentru maică-sa și, când Thomas le ceruse ajutorul pentru refugiu, Grace li se alăturase, natural, celor doi.

— Deci tu nu ai lucrat la circ? am întrebat.

Grace arunca, în mai multe găleți, cartofi.

— Urma să mă fac profesoară, a zis.

— Sunt școli și în New Hampshire.

M-a privit.

— Da, a zis, presupun că sunt.

Am avut senzația că era pe undeva o poveste pe care n-o pricepeam, asemănătoare conversației mele cu Dionne. Își urmase Grace mama până aici? Sau soțul? Se pricepea la munca ei, dar mulți oameni erau buni la ce făceau fără să le placă de fapt.

Grace lucra cu o viteză și eficiență de necrezut; sunt sigură că n-am făcut decât să o încetinesc. Erau verdețuri, ceapă, cartofi dulci și varză, broccoli, morcovi, cereale. Unii elefanți aveau nevoie să li se adauge vitamina C sau alte suplimente; altora li se dădeau mingiuțe complementare — mere golite pe dinăuntru în care se băgau medicamente, cu unt de arahide pe deasupra. Am cărat gălețile în spatele vehiculului de teren și-am pornit-o să dăm de elefanți, ca să aibă parte de micul dejun.

Ne-am luat după bălegar, crengi rupte și urmele lăsate în băltoace noroioase ca să aflăm unde se deplasaseră elefanții din locurile unde fuseseră văzuți cu o noapte înainte. Dacă dimineața era mai răcoare, ca acum, existau șanse mai mari să se fi mutat undeva mai la înălțime.

Primul elefant pe care l-am localizat a fost Dionne, care ieșise din staul câtă vreme preparaserăm noi mâncarea, însoțită de prietena ei cea mai bună, Olive. Olive era mai masivă, cu toate că Dionne era mai înaltă. Urechile lui Olive alcătuiau cute moi, ca niște draperii de catifea. Stăteau suficient de aproape una de cealaltă cât să

se poată atinge și aveau trompele împletite, ca fetițele care se țin de mână.

Mi-am ținut răsuflarea, fără să-mi dau seama, până ce am văzut-o pe Grace uitându-se la mine.

— Ești ca Gideon și mama mea, a zis. Vă stă în sânge.

Elefanții erau probabil obișnuiți cu vehiculul, însă era încă uimitor pentru mine să mă aflu atât de aproape. Grace a apucat primele două găleți și le-a răsturnat, cam la vreo șase metri una de alta. Dionne a luat de îndată un bostan cu trompa și l-a vârât în gură întreg, apucându-se de mestecat. Olive mânca alternativ, luând la fiecare înghițitură de legume câte una de fân, ca să-și curețe gura.

Am continuat așa, umblând pe urmele celorlalți elefanți. Am aflat numele tuturor, băgând de seamă care elefant are o tăietură la ureche, care pășește ciudat din cauza unei răni vechi, care animal era sperios și care prietenos. Se adunau în pâlcuri de câte doi sau trei, amintindu-mi de un grup de doamne bătrâne din Johannesburg, reunite să sărbătorească bucuriile vârstei înaintate.

Doar când am ajuns la îngrăditura elefantului african mi-am dat seama că Grace încetinise ATV-ul și că se codea să se apropie de poartă.

— Nu-mi place să intru aici, a recunoscut. De obicei Gideon face asta. Hester e o bătăușă.

Mi-am dat seama îndată de ce credea așa ceva. O clipă mai târziu, Hester a apărut în goană din pădure, scuturând din cap și fluturându-și urechile uriașe. A trâmbițat atât de tare că mi s-a ridicat părul pe brațe. Am simțit, apoi, că zâmbesc. *Asta* era ceva ce știam. Cu *asta* eram obișnuită.

— Aș putea să fac eu treaba asta, am sugerat.

După cum s-a uitat Grace, parcă aș fi propus să sacrific o capră cu mâinile goale.

— Domnul doctor Metcalf m-ar omorî.

— Ai încredere în mine, am mințit eu, dacă știi un elefant african îi știi pe toți.

Până să apuce să mă oprească, am sărit din ATV și am cărat găleata cu mâncarea lui Hester la deschizătura din gard. Femela a ridicat trompa și a răcnit. Apoi a luat de pe jos un băț și l-a azvârlit spre mine.

— Ai ratat, i-am zis cu mâinile pe șolduri și m-am întors spre ATV, ca să-i aduc și balotul de fân.

Haideți să nu întocmim acum o listă cu toate motivele pentru care n-ar fi trebuit să fac asta în veci. Nu cunoșteam elefantul și nici cum avea să reacționeze la cineva străin. N-aveam permisiunea lui Thomas. Și, cu siguranță, n-ar fi trebuit să ridic baloți grei de fân ori să mă pun în pericol dacă aveam de gând să păstrez totuși copilul.

Însă mai știam și că nu trebuia să mă arăt niciodată înfricoșată, așa că atunci când Hester s-a năpustit spre mine în timp ce-i aduceam fânul, cu picioarele răscolind praful și transformându-l într-un nor împrejurul meu, am rămas pe loc.

Am auzit deodată un răcnet puternic și am simțit că-s ridicată de la pământ și cărată dincoace de spațiul deschis în gard.

— Dumnezeule, a zis un bărbat. Vrei neapărat să mori?

Hester a ridicat capul la sunetul vocii lui, apoi s-a plecat asupra mâncării, de parcă nu ea ar fi încercat să mă bage în sperieți cu o secundă în urmă. M-am zbătut, am încercat să mă eliberez din strânsoarea de fier a străinului, care se uita lung și uluit la Grace, aflată în ATV, în vreme ce mă ținea bine.

— Cine ești? a întrebat.

— Alice, am zis cu voce întretăiată. Mă bucur să te cunosc. Ai putea să mă lași jos acum?

Mi-a dat drumul.

— Ești idioată? Ăla-i un elefant african.

— De fapt, sunt opusul unei idioate. Fac studii postdoctorale. Și *studiez* elefanții africani.

Avea mai bine de un metru optzeci, piele de culoarea cafelei și ochi neliniștitori, atât de negri

că am simțit că-mi pierd echilibrul.

— N-ai studiat-o pe Hester, a zis printre dinți, atât de încet încât mi-am dat seama că n-ar fi trebuit să-l aud.

Era cu cel puțin zece ani mai mare decât soția lui, a cărei vârstă o apreciam la vreo douăzeci și ceva de ani. A pornit cu pași mari spre vehicul, unde Grace stătea în picioare.

— De ce nu mi-ai dat mesaj prin stație?

— Când am văzut că nu vii să iei găleata lui Hester, mi-am zis că ai treabă.

S-a ridicat pe vârfuri și l-a cuprins pe Gideon cu brațele pe după gât.

Tot timpul cât a îmbrățișat-o pe Grace, acesta din urmă s-a tot holbat la mine peste umărul ei, de parcă ar fi încercat încă să decidă dacă sunt sau nu tâmpită. În brațele lui, Grace nu mai atingea pământul. Nu era altceva decât o diferență de înălțime, dar arăta ca și cum Grace ar fi atârnat peste marginea unei creste de munte.

Până să mă întorc la clădirea principală, Thomas plecase deja în oraș, să facă pregătirile pentru sosirea tractorului cu remorcă ce avea să aducă la refugiu elefantul cel nou. Dar atenția mea era îndreptată în altă parte. Am început să străbat refugiul ca și cum făceam cercetare de teren, învățând aici ce nu putusem să învăț în sălbăticie.

Nu avusesem prea multe contacte cu elefanți asiatici, așa că am stat și i-am privit o vreme. E o glumă veche: care-i diferența dintre elefanții asiatici și cei africani? Trei mii de mile. Însă *erau* diferiți — mai calmi decât elefanții africani cu care eram învățată, mai relaxați, mai puțin demonstrativi. Asta m-a făcut să mă gândesc la generalizările grosolane pe care le facem în privința oamenilor din cele două culturi și la cum elefanții sunt băgați și ei în aceeași oală: în Asia existau mai multe șanse ca să-și ferească cineva privirea din politețe. În Africa se ținea creștetul ridicat, sfidător, și privirea te țintuia direct — nu

ca să arate agresivitate, ci fiindcă pentru cultura locului acest lucru era socotit acceptabil.

Syrah tocmai se vârâse în baltă; stropea în jur cu trompa, își uda prietenii. A urmat un cor de sunete ascuțite și ciripeli când unul dintre ceilalți elefanți a început să coboare cu delicatețe panta ce ducea la apă.

— Parcă ar bârfi, așa-i? a zis o voce din spatele meu. Mereu am sperat că nu vorbesc despre mine.

Femeia avea una dintre fețele acelea pe care e greu să citești vârsta — avea părul blond și împletit într-o coadă la spate, însă pielea îi era îndeajuns de netedă ca să mă facă invidioasă. Avea umeri lați și mușchi reliefați pe antebrațe. Țin minte că mama mi-a spus cândva că, dacă vreau să știu ce vârstă are o actriță, oricât de multe liftinguri faciale și-ar fi făcut, să mă uit la mâinile ei. Ale femeii ăsteia erau aspre, ridate și pline de murdărie.

— Să te ajut, am zis luându-i din mâini o parte dintre resturi: rămășițe de dovleac, pănuși și jumătate de pepene verde.

Am urmat-o, aruncând resturile într-o găleată, apoi mi-am șters mâinile de poalele cămășii.

— Tu trebuie să fii Nevvie, am zis.

— Iar tu trebuie să fii Alice Kingston.

În spatele nostru, elefanții se bălăceau în apă și se jucau. Sunetele scoase de ei păreau muzicale în comparație cu cele ale elefanților africani, cu care eram familiarizată.

— Ăștia trei nu stau o clipită, a zis Nevvie. Mereu vorbesc între ei. Dacă Wanda coboară în vale să pască și apoi se-ntoarce după cinci minute, celelalte două o întâmpină de parcă a lipsit niște ani buni.

— Știai că sunetele unui elefant african au fost folosite în filmul *Jurassic Park*, pentru „vocea“ tiranozaurului? am zis.

Nevvie a clătinat din cap.

— Și eu, care mă credeam expertă.

— Păi ești, nu? N-ai lucrat la un circ?

A încuviințat.

— Îmi place să spun că, atunci când Thomas Metcalf a salvat primul elefant, m-a salvat și pe mine.

Voiam să aflu și alte lucruri despre Thomas. Voiam să știu că are o inimă bună, că salvase pe cineva aflat la ananghie, că mă puteam baza pe el. Voiam să aibă toate trăsăturile pe care le-ar vrea orice femelă la masculul pe care îl alege să fie tatăl puilor ei.

— Primul elefant pe care l-am văzut a fost Wimpy. Era în proprietatea privată a unui circ de familie care venea în fiecare vară în orășelul din Georgia unde am crescut. Și ce minunată era elefănțica! Deșteaptă brici, îi plăcea să se joace, iubea oamenii. A avut, de-a lungul anilor, doi pui care au ajuns și ei în programul circului și de care se arăta tare mândră și bucuroasă.

Nu mă surprindea ce auzeam; știam de mult că mamele elefant le fac de rușine pe cele umane.

— Wimpy a fost motivul pentru care am vrut să lucrez cu animalele. De aceea m-am dus ucenică la zoo când eram adolescentă și tot de aceea, după liceu, m-am angajat ca dresoare. Era alt circ de familie, de data asta în Tennessee. Am trecut de la câini la ponei și apoi la un elefant, Ursula. Am stat acolo cincisprezece ani, a zis Nevvie încrucișând brațele pe piept. Dar circul a dat faliment și a fost executat silit, iar eu am obținut o slujbă la Minunatul Spectacol Călător al Fraților Bastion. Circul avea doi elefanți ce fuseseră considerați *periculoși*. Mi-am zis că ar fi bine să văd singură cum stau lucrurile, după ce fac cunoștință cu ei. Îți dai deci seama cât de surprinsă am fost când am fost dusă la animale și am realizat că unul dintre ei era Wimpy, același elefant pe care-l văzusem când eram mică. Probabil că o vânduseră fraților Bastion la un moment dat.

Nevvie a clătinat din cap.

— N-aș fi recunoscut-o. Era legată cu lanțuri. Retrasă. N-aș fi putut spune că-i același elefant pe care-l știusem cândva nici dacă m-aș fi uitat la ea o zi întreagă. Al doilea elefant era puiul lui Wimpy. Fusese pus într-un țarc vizavi de Wimpy, înconjurat cu gard electrificat. În vârful colților avea niște capse mici de metal, cum nu mai văzusem. Puiul voia la mama lui și dărâma mereu gardul, încercând să ajungă la ea. Așa că unul dintre frații Bastion venise cu o soluție: pusese bucățile de metal în vârful colților puiului și le conectase cu o sârmă de o placă de metal pe care i-o băgaseră în gură. Și ori de câte ori încerca să dărâme cu colții gardul electrificat, căpăta un șoc electric. Firește că, de câte ori țipa de durere, Wimpy îl auzea și-l vedea.

Nevvie și-a îndreptat privirea spre mine.

— Un elefant nu se poate sinucide. Dar sunt sigură că Wimpy se străduia din răsputeri s-o facă.

În natură, o femelă elefant nu se separă de puii masculi până ce aceștia nu ajung la treisprezece ani. Să-i separi artificial, s-o obligi să-și vadă copilașul chinuit, fără să poată face nimic... ei bine, m-am gândit la atacul lui Lorato, venind să apere corpul lui Kenosi. M-am gândit la durerea elefanților la pierderea apropiaților și la faptul că o pierdere nu e întotdeauna sinonimă cu o moarte. Fără să-mi dau seama ce fac, mi-am încrucișat mâinile peste abdomen.

— M-am rugat pentru un miracol și, într-o zi, a apărut Thomas Metcalf. Frații cei ticăloși voiau să scape de Wimpy, fiindcă-și dădeau seama că era oricum pe moarte, iar acum, că aveau puiul, nu mai aveau nevoie de ea. Thomas și-a vândut mașina ca să plătească închirierea unei remorci cu care s-o ducă pe Wimpy în nord. A fost primul elefant din refugiul ăsta.

— Credeam că Syrah.

— Ei, a zis Nevvie, și asta-i adevărat, fiindcă Wimpy a murit la două zile după ce-a ajuns aici.

Era prea târziu pentru ea. Îmi place să cred că, atunci când a murit, știa măcar că-i în siguranță.

— Și puiul?

— N-am avut resurse să luăm un elefant mascul.

— Dar ați urmărit, nu, ce s-a ales de el?

— Puiul e adult acum, pe undeva, a spus Nevvie. Sistemul nu-i perfect. Dar facem ce putem.

M-am uitat la Wanda, care-și muia cu delicatețe un deget în apa bălții, în vreme ce Syrah făcea, răbdătoare, bule de aer pe sub apă. În vreme ce mă uitam, Wanda s-a băgat înăuntru, izbind suprafața apei cu trompa și ridicând o arteziană de stropi.

— Thomas s-ar putea să știe, a zis după o clipă Nevvie.

— Despre ce?

Fața îi era netedă, de nepătruns.

— Despre copilașul ăla, a replicat.

Apoi a luat găleata cu resturi și-a apucat-o în sus pe deal, ca și cum nu vorbise decât despre elefanți.

Sosirea Maurei, noul elefant, fusese devansată cu o săptămână, aruncând întregul refugiu într-un vârtej de pregătiri. M-am băgat și eu pe unde-am putut, încercând să ajut ca țarcul elefanților africani să fie gata de găzduirea unui al doilea elefant. În vâltoarea aceea, ultimul lucru la care mă așteptam era să dau peste Gideon, în staulul asiatic, făcându-i Wandei o pedichiură.

Stătea pe un scăunel, în afara boxei, iar piciorul drept din față al elefantului ieșea printr-o deschizătură din grilajul de oțel, proptit pe o bară lată de metal. Gideon fredona în legea lui, folosind un cuțit utilitar pe talpa piciorului, răzuind bătăturile și curățând pielițele. Pentru un tip așa de masiv, mi-am zis, arăta surprinzător de blând.

— Zi-mi, te rog, că o să-și poată alege culoarea ojei, am rostit apropiindu-mă pe la spatele lui, sperând să pot iniția o conversație care să mai șteargă din circumstanțele nu tocmai agreabile în care ne cunoscuserăm.

— Bolile de picioare omoară jumătate din elefanții ținuți în captivitate, a zis Gideon. Dureri de încheieturi, artrită, osteomielită. Încearcă numai să stai în picioare pe beton în următorii șaizeci de ani.

M-am ghemuit alături de el.

— Deci te ocupi de îngrijirea preventivă.

— Astupăm crăpăturile. Scoatem pietricelele prinse printre degete. Băgăm picioarele în cidru de mere, ca să prevenim abcesele.

A zvâcnit din bărbie spre despărțitură, arătându-mi piciorul stâng din față al Wandei, cufundat într-o cadă mare de plastic.

— Una dintre fete a avut și niște sandale gigantice făcute la comandă, cu tălpi de cauciuc, ca să atenueze din durere.

Nu mi-aș fi imaginat că elefanții ar fi putut avea o asemenea problemă, dar, din nou, elefanții pe care-i știam beneficiau de terenul accidentat pentru a-și ține picioarele în formă în mod natural. Aveau spațiu nelimitat să-și dezmorțească articulațiile.

— E așa de calmă, am zis. Ca și cum ai fi hipnotizat-o.

Gideon a ignorat complimentul.

— N-a fost așa mereu. Când a venit era plină de hachițe. Trăgea câte o trompă de apă și, când te apropiai de boxa ei, ți-o turna pe toată pe tine. Dădea cu bețe în oameni, a zis aruncându-mi o privire fugară. Ca Hester, doar că nu țintea așa de bine.

Am simțit că mi se îmbujorează obrajii.

— Da, îmi pare rău pentru asta.

— Grace ar fi trebuit să-ți spună, că doar e în temă.

— N-a fost vina soției tale.

Ceva a trecut la iuțeală peste trăsăturile lui Gideon — regret? Ori se simțea sâcâit? Nu-l cunoșteam suficient de bine ca să-i interpretez expresia. În momentul acela Wanda și-a retras piciorul. Și-a strecurat trompa printre bare și a

răsturnat un vas cu apă alăturat în poala lui Gideon, udându-l leoarcă. El a oftat, a așezat vasul la locul lui și a zis:

— Piciorul aici!

Wanda a ridicat iarăși piciorul, lăsându-l să-și termine treaba.

— Îi place să ne testeze, a zis Gideon. Cred că a fost mereu genul ăsta de elefant. Dar, de unde-a venit ea, dacă se purta în felul ăsta, era bătută. Dacă nu voia să se miște, era împinsă cu un excavator mic. Când a venit aici se izbea în bare, făcea gălăgie mare, ca și cum ne-ar fi provocat s-o pedepsim. Dar noi am început s-o încurajăm, s-o îndemnăm să facă și *mai mult* zgomot.

Gideon a atins cu palma piciorul Wandei, care și l-a retras delicat înăuntrul boxei. A pășit afară din baia de cidru, a ridicat cada cu trompa, a golit-o în gaura de scurgere și i-a întins-o lui Gideon.

Am tresărit, apoi am râs.

— Acum, presupun, e un model de bună purtare.

— Nu chiar. Anul trecut mi-a rupt piciorul. Mă ocupam de piciorul ei din spate și chiar atunci m-a înțepat o viespe. Mâna mi-a zvâcnit fără să vreau și ceva din felul în care am lovit-o peste fund probabil că a speriat-o. A băgat trompa printre bare și m-a tras, m-a izbit de ele din nou și din nou, ca și cum ar fi avut un fel de coșmar. A trebuit să vină domnul doctor Metcalf și cu soacră-mea și s-o convingă pe Wanda să mă lase jos, ca să mă poată îngriji. Trei rupturi de femur am avut.

— Dar ai iertat-o.

— N-a fost vina ei, a replicat sec Gideon. După câte i-au făcut... De fapt e incredibil că lasă pe cineva să se apropie și s-o atingă după tot ce-a suferit.

L-am urmărit cum o îndeamnă pe Wanda să se întoarcă și să întindă celălalt picior din față.

— E uimitor, a continuat Gideon, câte lucruri sunt dispuși să treacă cu vederea.

Am încuviințat din cap, dar mă gândeam la Grace, care voise să se facă profesoară și ajunsese să curețe balega elefanților de pe podele. M-am întrebat dacă elefanții de aici, care ajunseseră să se obișnuiască cu cuștile, mai țineau minte cine fusese prima persoană care-i băgase acolo.

L-am privit pe Gideon atingând piciorul Wandei, făcând-o să și-l retragă prin deschizătură și să pună talpa pe podeaua staulului, testându-i lucrarea. Și m-am gândit — nu era pentru prima oară — că iertarea și uitarea nu se exclud reciproc.

Când a sosit Maura, remorca a fost parcată în interiorul țarcului pentru elefanți africani. Hester nu se vedea pe nicăieri. Păștea prin cea mai de nord parte a proprietății, iar camionul se apropiase dinspre sud. Vreme de patru ore, Grace, Nevvie și Gideon s-au străduit s-o convingă pe Maura să iasă de-acolo, mituind-o cu pepene, mere și fân. I-au cântat la tamburină, sperând că avea să fie interesată de zgomot. Au pus muzică clasică la un difuzor portabil și, după ce asta n-a mers, au încercat cu rock.

— S-a mai întâmplat vreodată? i-am șoptit lui Thomas, în apropierea căruia stăteam.

Arăta sleit de puteri. Avea cearcăne la ochi și nu cred că izbutise să stea ca lumea la masă în cele două zile de când aflase că Maura era pe drum.

— Am mai avut parte de spectacol— când Olive a fost adusă aici de dresorul ei de la circ, a sărit din remorcă și l-a croit de două ori cu trompa, după care a șters-o în pădure. Dar trebuie să spun că tipul era un nemernic. Olive n-a făcut decât ce ne *gândeam* cu toții să facem. Însă toți ceilalți... erau ori prea curioși, ori prea înghesuiți în remorcă și n-au rezistat să stea mult acolo.

Noaptea venea cu violență, cu nori ce țipau din gâtlejurile violet. Nu peste mult timp avea să se facă frig și întuneric; dacă voiam să stăm și să așteptăm, ne trebuiau lămpașe, reflectoare, pături. N-avem pic de îndoială că acesta era planul lui

Thomas; eu asta aș fi făcut — asta *făcusem* când observasem schimbările în natură — nu de la captivitate în refugiu, ci la naștere sau moarte.

— Gideon, a dat Thomas să spună, gata să transmită instrucțiuni, când printre șirul de copaci s-au auzit foșnete.

De sute de ori fusesem luată prin surprindere de elefanți, care umblă iute și fără zgomot prin tufișuri, așa că n-ar fi trebuit să tresar așa la apariția lui Hester. Se mișca puțin prea iute pentru un animal de mărimea ei, tropotea surescitată de obiectul acela mare și străin de metal din îngrăditura ei. Thomas îmi spusese că elefanții se arătau interesați dacă apărea vreun buldozer să sape sau să facă lucrări peisagistice; lucrurile mai mari decât ei le stârneau curiozitatea.

Hester a început să se plimbe înainte și înapoi prin fața rampei remorcii. A scos un sunet grav, un salut, care a durat cam zece secunde. Când nu i s-a răspuns, huruitul din piept s-a transformat într-un răcnet scurt.

Din remorcă s-a auzit un răspuns, pe note joase.

Am simțit cum mâna lui Thomas o apucă pe a mea.

Maura a coborât încetișor pe rampă, cu corpul părând bidimensional în penumbră, și s-a oprit la jumătatea drumului. Hester s-a oprit din fâțâit. Sunetele grave din piept s-au transformat într-un răcnet, într-o trâmbițare, revenind apoi pe note joase — aceeași bucurie cacofonică pe care o auzisem de la elefanții care se reuneau cu turma după ce fuseseră despărțiți o vreme de ea.

Hester a ridicat capul și a fluturat rapid din urechi. Maura a urinat și a început să secrete din glandele temporale. A întins trompa spre Hester, dar tot nu voia să coboare definitiv de pe rampă. Amândoi elefanții au continuat să comunice, iar Hester și-a așezat piciorul pe rampă și și-a răsucit capul până ce urechea sfâșiată a ajuns destul de aproape pentru ca Maura s-o poată atinge. Apoi

Hester a ridicat piciorul stâng din față și i l-a arătat Maurei. Era ca și cum i-ar fi relatat povestea vieții sale: *Uite cât de rănită am fost. Și uite cum am supraviețuit.*

Privind toate acestea, am început să plâng. Am simțit brațul lui Thomas cuprinzându-mă, în vreme ce Hester, în cele din urmă, își încolăcea trompa de a Maurei. I-a dat apoi drumul și a pășit jos de pe rampă, urmată cu șovăială de Maura.

— Închipuie-ți că a fost la un circ ambulant, a zis Thomas cu voce încordată. E ultima oară când o să mai trebuiască să coboare dintr-o remorcă.

Cele două femele pășeau acum legănat, în tandem, îndreptându-se spre copaci. Erau atât de aproape încât păreau o unică și mitologică făptură uriașă și, fiindcă noaptea se lăsa împrejurul lor, elefanții erau acum greu de deosebit de desișurile unde dispăruseră.

— Ei bine, Maura, a murmurat Nevvie, bun venit la casa ta pentru totdeauna.

Aș fi putut da multe explicații pentru decizia pe care am luat-o în momentul acela: că elefanții din refugiu aveau mai multă nevoie de mine decât cei din sălbătăcie; că începeam să cred că studiile mele nu erau limitate de granițe geografice; că bărbatul care mă ținea de mână fusese și el, ca mine, impresionat până la lacrimi de sosirea elefantului salvat. Însă niciuna dintre cele de mai sus nu era adevăratul motiv.

Când am ajuns prima oară în Botswana, căutam recunoaștere, faimă, o cale să pot contribui la domeniul meu de studiu. Dar acum, când circumstanțele se schimbaseră, altele erau și motivele mele de a mă afla în acea rezervație. În ultimul timp entuziasmul meu pentru ce făceam acolo fusese înlocuit de gânduri ce mă speriau de moarte. Nu mai fugeam către viitorul meu. Fugeam *departe* de orice altceva.

O casă pentru totdeauna. Voiam asta. Voiam asta pentru copilașul meu.

Se făcuse atât de întuneric de-acum, încât — ca și elefanții — nu mai puteam să văd și trebuia să mă călăuzesc după celelalte simțuri. I-am cuprins deci fața în palme, am adulmecat mirosul lui, mi-am lipit fruntea de a lui.

— Thomas, am șoptit, am ceva să-ți spun.

VIRGIL

Pietricica aceea idioată mi-a deschis ochii.

În clipa în care Thomas Metcalf a văzut-o, a luat-o razna. OK, fie, nu era tocmai un model de sănătate mintală, dar în minutul în care și-a fixat privirea pe lănțișorul ăla, am văzut în ochii lui o claritate care nu era acolo când am intrat la început în cameră.

Furia scoate adesea la suprafață adevăratul sine.

Acum, așezat la biroul meu, îmi mai arunc în gură o pastilă contra acidității gastrice — cred că e a zecea, chiar dacă n-am stat să le număr. Dar nu reușesc să scap de apăsarea asta gazoasă din piept. Am pus-o pe seama rahaturilor pe care le-am mâncat la prânz de la toneta cu hot dog. Dar pe undeva umblă un gând mic, mititel că poate nu-i deloc o problemă gastrică. Poate e intuiție pură, nediluată. Poate mi-a picat fisa. Chestie pe care n-am mai simțit-o de foarte, foarte mult timp.

E plin de probe prin biroul meu. În fața fiecărei cutii luate de la poliție mai sunt câteva pungi de hârtie așezate pe-o parte, cu conținutul aranjat atent într-un semicerc dedesubtul lor: o hartă a infracționalității, un arbore genealogic al unei familii de delincvenți. Sunt atent pe unde umblu, mă asigur că nu strivesc vreo frunză uscată cu o pată neagră de sânge pe ea sau că nu scap din vedere vreun pachețel cu ceva fibre înăuntru.

Sunt mulțumit în clipa asta de propria-mi ineficiență. Camera noastră de probe de la poliție era plină cu materiale care ar fi putut sau ar fi trebuit să fie înapoiate proprietarilor, doar că nu se întâmpla asta niciodată — ori fiindcă anchetatorul nu-i zicea responsabilului cu arhivarea probelor că obiectele puteau fi distruse ori înapoiate, ori fiindcă responsabilul respectiv nu era implicat în

anchetă și n-ar fi avut cum să știe de la sine informația asta. După ce moartea lui Nevvie Ruehl fusese declarată accidentală, partenerul meu se pensionase, iar eu uitasem sau luasem în subconștient decizia de a nu-i spune lui Ralph să scape de cutiile alea. Poate că, pe undeva, mă întrebasem dacă Gideon avea să dea în judecată refugiul. Oricare ar fi fost motivul, știam că era cazul să iau din nou la pieptănat cutiile alea.

E adevărat că, dacă e vorba s-o luăm tehnic, fusesem concediat de la cazul ăsta. Doar că Jenna Metcalf e o puștoaică de treisprezece ani care probabil s-a răzgândit de șase ori în dimineața asta până să se decidă ce fel de cereale pentru micul dejun ar vrea. A aruncat în mine cu vorbe ca și cum ar fi aruncat cu noroi și-acum, că noroiul s-a uscat, pot să mă curăț de vorbele astea.

La fel de adevărat este că nu sunt sigur dacă moartea lui Nevvie Ruehl a fost cauzată de Thomas ori de soția lui, Alice. Cred că nici Gideon nu poate fi lăsat pe dinafară. Dacă se culca cu Alice, soacră-sa posibil să nu fi fost prea fericită. Pur și simplu nu cred că moartea s-a datorat călcăturii de elefant, chiar dacă acum zece ani am zis în dosar că-s de acord cu versiunea asta. Numai că, dacă e să-l descopăr pe criminal, mai întâi am nevoie de dovezi că-i vorba despre o crimă.

Mulțumită lui Tallulah și laboratorului, știu că părul lui Alice Metcalf a fost găsit asupra victimei. Dar a găsit ea corpul lui Nevvie după ce-a fost strivită și-a lăsat firul ăla în urmă înainte să fugă? Sau tocmai din cauza ei exista cadavrul? Era posibil ca firul de păr să fi fost transferat inocent, cum voia Jenna să creadă — două femei aflate aproape una de alta în acea dimineață, fără să știe că până la capătul zilei una dintre ele avea să moară?

Alice, firește, e cheia. Dacă aș putea găsi-o, mi-aș căpăta răspunsurile. Știu despre ea doar că a fugit. Oamenii care fug ori au un loc unde vor să

ajungă, ori încearcă să evite ceva. Nu știu care variantă se aplică acum. Dar, oricum ar fi fost, de ce să nu-și fi luat fiica cu ea?

Nu suport să recunosc că Serenity ar putea să aibă dreptate în vreo privință, dar ar fi semnificativ mai ușor dacă Nevvie Ruehl ar fi prin zonă ca să-mi spună ce s-a întâmplat în noaptea aia.

— Morții nu vorbesc, bolborosesc cu voce tare.

— Pardon?

Abigail, proprietăreasa, mă bagă în sperieți. O văd deodată în ușă, privind încruntată harababura din birou.

— Rahat, Abby, nu te mai furișa în felul ăsta.

— E musai să folosești cuvântul ăsta?

— *Rahat?* Nu știu ce ai cu el. E un cuvânt foarte pașnic și foarte versatil, zic cu un zâmbet larg.

Pufnește la vederea resturilor de pe podea.

— Vreau să-ți amintesc că fiecare chiriaș e responsabil de colectarea deșeurilor proprii.

— Ăsta nu-i gunoi, e de la muncă.

Ochii lui Abigail se mijesc.

— Aduce cu un laborator de droguri încrustalizate.

— Mai întâi că-s droguri *cristalizate...*

Mâna i se duce fulgerător spre gâtlej.

— *Știam* eu...

— Nu! zic. Ai și tu încredere, bine? Nu arată deloc ca un laborator de droguri. Sunt probe pentru un caz.

Abigail pune mâinile în șolduri.

— Ai folosit deja scuza asta.

Mă uit la ea, clipind nedumerit. Apoi îmi amintesc — odată, nu cu mult timp în urmă, am intrat într-o pasă de băut și am ajuns să mă bălăcesc în propria-mi mizerie o săptămână întreagă, fără să ies din birou deloc, așa că Abigail a venit să cerceteze. Când a intrat, eram căzut lat, cu capul pe birou, iar locul arăta ca și cum ar fi explodat o bombă acolo. I-am spus că stătusem toată noaptea treaz, cu treabă, și că probabil

aţipisem nițel. I-am spus că gunoaiele de pe jos erau probe materiale colectate de departamentul de criminalistică.

Deși, serios acuma, când ați văzut vreun criminalist să adune pungi goale de popcorn de făcut la microunde și reviste *Playboy* vechi?

— Ai băut cumva, Victor?

— Nu, zic și mă minunez totodată că gândul ăsta nici nu mi-a trecut prin minte în ultimele două zile.

Nu vreau să beau. N-am *nevoie*. Jenna Metcalf n-a aprins doar o scânteiuță de motivație în mine. A reușit să mă dezbare de băutură, să mă facă abstinent cum n-au reușit trei centre de dezintoxicare.

Abigail face un pas înainte, ajungând să se plaseze printre pungile cu probe, la câțiva centimetri de mine. Se ridică pe vârfurile degetelor, ca și cum s-ar întinde pentru un sărut, însă îmi adulmecă răsuflarea.

— Ehei, zice, minunea minunilor.

Se retrage grijulie până ajunge iarăși în prag.

— Și nu ai dreptate, să știi. Morții *pot* să vorbească. Răposatul bărbatu-meu și cu mine avem un cod, ca artistul ăla în evadări, evreul, cum îi zice....

— Houdini?

— Așa, da. O să-mi lase un mesaj pe care doar eu să-l pot interpreta, dacă găsește o cale de întoarcere de pe lumea cealaltă.

— *Tu* crezi în mizeriile astea, Abby? N-aș fi ghicit în veci, zic și ridic privirea spre ea. Cât a trecut?

— Douăzeci și doi de ani.

— Lasă-mă să ghicesc. Discutați tot timpul.

Ezită.

— Te-aș fi evacuat cu ani în urmă, dacă nu era el.

— Ți-a zis să-mi mai dai puțină pace?

— Păi... nu chiar, replică Abigail. Dar și pe el îl chema Victor.

Trage ușa după ea.

— Ce bine că nu-și dă seama că mă cheamă Virgil de fapt, îngân și mă ghemuiesc peste o pungă de hârtie nedesfăcută.

Înăuntru sunt tricoul roșu polo și pantalonii scurți pe care îi purta Nevvie Ruehl când a murit. Aceeași uniformă ca aceea pe care o purtaseră în noaptea respectivă Gideon Cartwright și Thomas Metcalf.

Abby are dreptate: se pare că totuși morții, bărbați și *femei*, pot vorbi.

Iau un ziar vechi de pe un raft din spatele biroului și-l desfac peste birou. Apoi scot cu grijă tricoul roșu și pantalonii din pungă și le întind acolo. Pe materialul textil sunt pete — sânge și noroi, îmi închipui. Mai sunt și părți făcute zdrențe din cauza picioarelor elefantului. Iau o lupă din sertar și încep să investighez fiecare bucată zdrențuită de cârpă. Mă uit pe la margini, încercând să-mi dau seama dacă se poate cumva stabili dacă găurile sunt mai degrabă datorate despicării cu ceva tăios decât destrămării prin rupere. Fac asta o oră, pierzând șirul găurilor pe care le-am examinat deja.

Abia după ce analizez a treia oară tricoul văd o ruptură pe care n-am observat-o până atunci. Fiindcă acolo nu s-a rupt materialul la mijloc. E o gaură în lungul unei cusături, de parcă ața s-ar fi deșirat în locul unde umărul se întâlnește cu mâneca stângă. Are doar câțiva centimetri în diametru, genul de despicătură făcută când ceva se prinde acolo, nu când tragi de material.

În marginea cusută a tricoului e prinsă semiluna unei unghii.

Îmi derulez imaginea în cap: o luptă, cineva apucând-o pe Nevvie de tricou.

Laboratorul ne poate spune dacă unghia asta se potrivește cu ADN-ul lui Alice. Iar dacă nu, putem

obține o probă de la Thomas. Și dacă nu se potrivește cu niciunul, poate că e unghia lui Gideon Cartwright.

Pun bucățica de unghie într-un plic. Împăturesc atent hainele și le așez la loc în pungă. Abia atunci observ un alt plic, cu un pachețel de hârtie înăuntru, însoțit de fotografii cu o amprentă. Bucățica de hârtie a fost îmbibată cu ninhidrină, dezvăluind șanțurile vineții ale amprentei. Amprenta e de la degetul mare al mâinii stângi a lui Nevvie, după cum a stabilit legistul la morgă. Nu-i nicio surpriză; o chitanță găsită în buzunarul pantalonilor prezintă șanse mari să aibă amprentele ei.

Scot bucățica pătrată de hârtie din plic. Substanța chimică s-a atenuat, culoarea este acum ștearsă, ca lavanda. Pot încerca să merg până la laborator și s-o procesez iar, să caut și alte amprente, dar în momentul ăsta ar fi probabil neconcludente.

Abia după ce vâr înapoi hârtiuța în plic îmi dau seama ce e. VÂNZĂRI ANGRO LA GORDON, asta scrie. Și avem data și ora, e din dimineața de dinaintea morții lui Nevvie Ruehl. Nu știam care îngrijitor se ocupase de comenzile de legume pentru elefanți. Dar poate că angajații de la angro aveau să-și amintească de angajații de la refugiu.

Dacă Alice Metcalf a fugit de Thomas, poate că tot ce trebuie să fac ca s-o găsesc e să descopăr în ce direcție a apucat-o. Și Gideon Cartwright plecase cu ea?

N-am *vrut* s-o sun pe Serenity. Doar că, uite-așa, s-a întâmplat.

M-am trezit că țin receptorul și, imediat, la celălalt capăt al firului a răspuns ea. Jur că nu-mi amintesc să fi format numărul și că n-am pus nicio picătură de pileală în gură.

Ce voiam să întreb, auzindu-i vocea, era: *Știi ceva de Jenna?*

Nici nu știu de unde-mi venea grija asta. Ar fi trebuit s-o las să-și facă damblalele de puștoaică supărată și să-i zic adio și n-am cuvinte.

Dar nu reușisem să dorm deloc noaptea trecută.

Cred că asta-i din cauză că, în secunda în care Jenna a intrat la mine-n birou, cu vocea aia care-mi bântuia visele, a dezlipit bandajul așa de rapid că am început să sângerez iarăși. Jenna s-ar putea să aibă dreptate într-o privință — chiar *este* vina mea, fiindcă am fost prea prost să mă pun împotriva lui Donny Boylan acum zece ani, când a vrut să îngroape neconcordanțele din probe. Dar într-o altă privință greșește — găsitul mamei ei n-are a face cu ea. Are a face cu mine: vreau să-mi găsesc liniștea îndreptând lucrurile.

Problema e că n-am un istoric prea grozav cu îndreptatul lucrurilor.

Așa că uite-mă acolo, cu telefonul în mână și, până să-mi dau seama, o întreb pe Serenity Jones, așa-zisa clarvăzătoare decăzută, dacă nu vrea să mă însoțească într-o vizită de lucru la angroul La Gordon. Abia după ce a fost de acord, cu entuziasm de participant la jocuri televizate, să mă ia de-acasă și să-mi fie partener *de facto*, am priceput de ce apelasem până la urmă la ea. Nu fiindcă aș fi crezut că o să-mi fie de vreun ajutor la anchetă. Ci fiindcă Serenity știa cum e să nu fii în stare să trăiești cu tine însuți dacă nu repari ce-ai greșit.

O oră mai târziu, suntem în mașina ei ca o cutie de conserve și ne îndreptăm spre marginea orășelului, unde piața angro a lui Gordon există dintotdeauna. E genul de loc care vinde mango în miez de iarnă, când lumea întreagă moare după un mango și singurul loc unde crește e Chile sau Paraguay. Căpșunele lor de vară sunt de mărimea capului unui nou-născut.

Dau drumul la radio, fiindcă nu știu ce să zic, și găsesc în adâncitura din bord un elefănțel de hârtie.

— Ea l-a făcut, zice Serenity, și înțeleg că-i vorba de Jenna fără să-i rostească numele.

Hârtia îmi alunecă printre degete, ca o minge de fotbal chinezească. Face un salt arcuit, perfect, drept în poșeta vineție și mare a lui Serenity, care stă căscată larg între noi precum geanta magică a lui Mary Poppins.

— Ți-a dat vreun semn azi?

— Nu.

— De ce oare?

— Fiindcă e opt dimineața și ea e o adolescentă.

Mă foiesc pe banchetă.

— Nu crezi că din cauză că m-am purtat nasol cu ea ieri?

— După zece sau unsprezece, ăsta o să fie motivul. Dar în momentul ăsta e fiindcă doarme și ea ca orice copil în vacanța de vară.

Serenity întinde mâinile pe volan și mă trezesc că mă holbez — n-ar fi prima oară — la husa pufoasă cu care l-a acoperit. E albastră, are niște ochi bulbucați și colți albi. Seamănă un pic cu Monstrul Prăjiturilor, dacă Monstrul Prăjiturilor ar înghiți un volan.

— Ce naiba e chestia aia? întreb.

— Bruce, răspunde Serenity de parcă aș fi pus o întrebare prostească.

— I-ai dat nume volanului?

— Scumpule, cea mai lungă relație din viața mea e cea cu mașina asta. Dat fiind că tovarășul tău cel mai apropiat are prenumele Jack și numele Daniel's, nu cred că ești în poziția potrivită ca să mă judeci, zice și-mi zâmbește strălucitor. Fir-ar, ce mi-a lipsit asta!

— Ciorovăitul cu mine?

— Nu, munca alături de poliție. Parcă suntem Cagney și Lacey, doar că tu arăți mai bine decât Tyne Daly.

— Nu mușc din momeala asta, îngân.

— Știi că, în ciuda a ce gândești, ce fac eu și ce faci tu nu-s chestii așa de diferite.

Mă pălește râsul.

— Mda, cu excepția predilecției mele pentru dovezi măsurabile științific.

Mă ignoră.

— Gândește-te numai: amândoi știm ce întrebări să punem. Și ce întrebări să *nu* punem. Ne pricepem bine la limbajul corporal. Mâncăm intuiție pe pâine.

Scutur din cap. Nu se poate să fiu comparat cu ce face ea.

— În munca mea nu-i nimic paranormal. Nu am viziuni, mă concentrez asupra a ce am înaintea ochilor. Detectivii sunt observatori. Văd o persoană care nu mi se poate uita în ochi și încerc să-mi dau seama dacă face asta de durere sau de rușine. Sunt atent la lucrurile care stârnesc plânsul cuiva. Ascult și când nu se spun cuvinte, zic. Ți-a trecut vreodată prin minte că nu există clarvăzători de fapt? Că poate spiritiștii sunt doar niște detectivi foarte buni?

— Sau poate că ai priceput tu de-a-ndoaselea. Poate că motivul pentru care un detectiv bun își poate citi subiecții e fiindcă e un pic spiritist.

Trage în parcarea angroului.

— E o expediție de pescuit, îi zic lui Serenity aprinzându-mi iute o țigară și coborând, lăsând-o să se grăbească să mă ajungă. Și-o să-l prindem în plasă pe Gideon Cartwright.

— Nu știi încotro s-a dus după ce s-a închis refugiul?

— Știu că a zăbovit suficient cât să ajute la mutatul elefanților în casa lor cea nouă. După aceea... e la plesneală. Presupun că toți îngrijitorii veneau pe rând aici să se aprovizioneze. Dacă Gideon ar fi plănuit să fugă cu Alice, poate că i-a scăpat ceva în conversație.

— N-ai cum să știi dacă vânzătorii de acum zece ani încă mai lucrează aici...

— Și nici că nu mai lucrează, subliniez eu. La pescuit, ai uitat? Nu știi niciodată ce-o să scoți la

iveală când tragi plasa. Tu doar ai grijă să nu mă contrazici în ce spun.

Strivesc țigara sub călcâi și mă apropii de stabiliment. E o cocioabă de lemn ceva mai de Doamne-ajută care are ca angajați o puzderie de pușți la douăzeci și ceva de ani, cu părul făcut dreduri și cu sandale-n picioare, dar printre ei e și un tip vârstnic care așază roșii într-o piramidă uriașă. E al naibii de impresionant și, în același timp, ceva pervers din mine ar vrea să o scoată pe cea de la temelia piramidei și să vadă cum se duce la vale toată coșmelia.

Unul dintre angajați, o fată cu inel în nas, îi zâmbește lui Serenity în timp ce trece cu un coș mare de porumb dulce spre casa de marcat.

— Să-mi spuneți dacă vă pot ajuta cu ceva.

Mi-am dat seama deja că decizia angroului de a vinde la preț de producător către refugiul de elefanți trebuise aprobată de cel care conducea afacerea. Și poate că discriminez, dar am de gând să presupun că tipul mai bătrân s-ar putea să știe mai multe decât puștanul ăla cu ochi injectați.

Iau o piersică și mușc din ea.

— Doamne, Gideon avea dreptate, îi zic lui Serenity.

— Mă scuzați, zice omul. Nu puteți încerca marfa fără să plătiți.

— Ei, dar cumpăr piersica asta. Le cumpăr pe toate. Prietenul meu avea dreptate — n-am gustat niciodată fructe mai bune. Mi-a zis: *Marcus, dacă vreodată ai drum prin Boone, New Hampshire și nu te oprești la Gordon, să știi c-o să-ți pară rău*

Bătrânul zâmbește cu toată gura.

— Păi n-o să te contrazic, zice și întinde mâna. Sunt Gordon Gordon.

— Marcus Latoile, replic. Și ea este... soția mea, Helga.

Serenity îi zâmbește frumos.

— Suntem pe drum spre o conferință de producători de degetare, zice, dar Marcus a *insistat*

să ne oprim când ți-a văzut panoul.

Chiar în clipa aceea se aude ceva zăngănind de cealaltă parte a draperiei de mărgele.

Gordon oftează.

— Puștii ăștia de azi, o tot țin cu sustenabilitatea și cu trăitul verde. Dar nu-și deosebesc capul de fund. Mă scuzați o secundă?

În clipa în care pleacă, mă întorc spre Serenity:

— O conferință de producători de *degetare?*

— *Helga?* contraatacă ea. Plus că a fost primul lucru care mi-a venit așa, pe loc. Nu mă așteptam să-l *minți* chiar așa, pe față.

— N-am mințit, am făcut muncă de detectiv. Zici ce trebuie să zici ca să obții mărturisirea, iar lumea se cam ferește de investigatori, fiindcă își închipuie că or să dea de bucluc sau că or să bage în bucluc pe altcineva.

— Și mai zici că *spiritiștii* sunt șarlatani?

Gordon revine, cerându-și scuze.

— Bok choy-ul a fost livrat cu viermi.

— Nu suport când se-ntâmplă așa ceva, murmură Serenity.

— Vă pot oferi niște pepene? zice Gordon. E dulce ca mierea.

— Sunt sigur. Gideon zicea că-i mare păcat că marfa ta e risipită pe elefanți, îi zic.

— Elefanți, repetă Gordon. Te referi la Gideon Cartwright, nu?

— Îl mai ții minte? zic tot numai zâmbet. Nu pot să cred. Nu pot să cred și gata. Am fost colegi de cameră la facultate și de-atunci nu l-am mai văzut. Mai stă prin zonă, apropo? Mi-ar plăcea să-l revăd și să...

— A plecat din oraș de mult, după ce s-a închis refugiul de elefanți, zice Gordon.

— S-a *închis?*

— Da, mare păcat. Una dintre angajate a fost călcată de un elefant și-a murit. Soacra lui Gideon, de fapt.

— Cred că l-a afectat foarte tare pe el și pe nevasta lui, zic făcând-o pe prostul.

— De asta a scăpat, măcar, răspunde Gordon. Grace a murit cu o lună înainte să se-ntâmple. N-a mai apucat să afle.

Simt că Serenity înțepenește lângă mine. E o noutate pentru ea, dar îmi amintesc vag că Gideon ar fi spus, la anchetă, că soția lui nu mai era. Să pierzi pe cineva din familie e o tragedie. Să pierzi două persoane pare mai mult decât o coincidență.

Gideon Cartwright fusese imaginea însăși a suferinței sufletești la moartea soacrei sale. Dar poate că ar fi trebuit să-l iau în considerare mai serios ca suspect.

— Știi încotro a apucat-o după ce s-a închis refugiul? Mi-ar plăcea mult să reluăm legătura. Să-i transmit condoleanțele mele.

— Știu că voia să se îndrepte spre Nashville. Acolo se duceau elefanții, într-un refugiu de prin zonă. Și acolo a fost îngropată și Grace.

— Ați cunoscut-o pe soția lui?

— O puștoaică tare dulce. Chiar că nu merita să moară așa de tânără.

— Era bolnavă? întreabă Serenity.

— Cred că era, într-un fel, zice Gordon. A intrat în râul Connecticut, cu pietre în buzunare. Nu i-au găsit corpul decât după o săptămână.

ALICE

Douăzeci și două de luni e mult pentru o sarcină. E o investiție enormă de timp și energie pentru un elefant. La asta se adaugă timpul și energia necesare pentru a aduce puiul la un punct în care să poată supraviețui de unul singur; puteți deci înțelege care e aici miza pentru o mamă-elefant. Nu contează cine ești sau ce fel de relație personală ai ajuns să stabilești cu o femelă-elefant: dacă te-ai pus între ea și puiul ei, o să te omoare.

Maura fusese un elefant de circ, apoi ajunsese la o grădină zoologică pe post de parteneră a unui mascul african. Au ieșit scântei, dar nu în felul în care intenționaseră cei de la zoo — și nici nu-i de mirare, de vreme ce în natură o femelă n-ar fi trăit niciodată atât de aproape de un mascul. Maura, în schimb, și-a alungat amorezul, a distrus gardul țarcului și a țintuit în gard un îngrijitor, rupându-i coloana vertebrală. Când a ajuns la noi fusese etichetată drept animal ucigaș. Ca și celorlalte animale venite la refugiu, i se făcuseră zeci de teste veterinare, inclusiv unul pentru tuberculoză. Însă un test de sarcină nu făcea parte din protocol, așa că n-am avut de unde ști că urma să aibă un pui până ce momentul fătării a ajuns foarte apropiat.

Când ne-am dat, în fine, seama — după ugerele umflate și burta lăsată spre pământ —, am pus-o pe Maura în carantină pentru acele ultime câteva luni. Era pur și simplu prea riscant să ghicim cum ar fi reacționat Hester, cealaltă femelă de elefant african, de vreme ce nu avusese niciodată un pui al ei. Nu știam nici câtă experiență maternă avusese Maura, dar apoi Thomas a reușit să dea de circul cu care călătorise și a aflat că mai avusese un pui, mascul. Fusese unul dintre numeroasele motive pentru care circul o clasificase ca periculoasă.

Nedorind să riște să fie agresați de o femelă cu instincte materne activate, o puseseră în lanțuri în timpul nașterii, ca să se poată ocupa de nou-născutul. Maura însă înnebunise, începuse să răcnească și să trâmbițeze, să tragă de lanțuri încercând să ajungă la pui. De îndată ce i se îngăduise să-l atingă, se liniștise.

Când puiul împlinise doi ani, îl vânduseră unei grădini zoologice.

După ce Thomas mi-a spus toate astea, m-am dus la țarcul în care păștea Maura și m-am așezat acolo, cu propriul meu copil alături.

— N-o să las să se mai întâmple iarăși, i-am spus.

La refugiu eram cu toții surescitați, din diverse motive. Thomas vedea banii pe care un pui i-ar fi putut aduce refugiului — deși, spre deosebire de o grădină zoologică în care, când apărea câte un elefant abia născut, veneau vizitatori cu zecile de mii să-l vadă, noi nu aveam să expunem puiul. Existau, pur și simplu, șanse mai mari ca eventualii donatori să dea bani în sprijinul unui pui. Nimic nu era mai drăgălaș ca o fotografie cu un elefănțel, cu trompa încârligată atârnând ca un semn de întrebare și capul ițindu-i-se pe după picioarele ca niște coloane ale mamei sale — și, speram noi, materialele noastre pentru strângere de fonduri aveau să fie pline cu asemenea fotografii. Grace nu văzuse niciodată o naștere. Gideon și Nevvie, pe de altă parte, avuseseră parte de două cât lucraseră la circ și sperau într-un rezultat mai fericit.

Cât despre mine, ei bine, mă simțeam apropiată de giganta aceea. Maura își făcuse din refugiu un cămin cam în același timp cu mine, iar eu îmi adusesem pe lume fiica șase luni după aceea. Pe parcursul ultimelor optsprezece luni, când mă duceam s-o văd pe Maura, îi surprindeam uneori privirea. E neștiințific și antropomorfic din partea

mea să zic asta, dar așa, neoficial, cred că ne simțeam amândouă norocoase să ne aflăm acolo.

În ce mă privea, aveam o fetiță frumoasă și un soț fantastic. Reușisem să adun date folosind câteva dintre casetele audio ale lui Thomas pe care înregistrase comunicații între elefanți și puneam cap la cap un articol despre doliu și cogniție la elefanți. Puteam să-mi petrec ziua întreagă învățând de la aceste animale inteligente și înzestrate cu compasiune. Din pricina asta îmi era ușor să pun accent mai degrabă pe părțile pozitive decât pe cele negative: nopțile când îl găseam pe Thomas răsfoind registrele, întrebându-se cum să facă să mențină refugiul deschis; pastilele pe care începuse să le ia ca să poată dormi cât de cât; faptul că încă nu documentasem niciun deces în refugiu, într-un an și jumătate; vinovăția pe care o simțeam pentru că-mi doream ca un animal să moară ca să-mi pot vedea mai departe de studiu.

Mai erau, apoi, disputele cu Nevvie, care se credea atotștiutoare datorită faptului că avea cea mai îndelungată experiență de lucru cu elefanții. Privea cu neîncredere orice contribuție pe care o aduceam, fiindcă nu credea că felul în care se purtau elefanții în sălbăticie se putea transpune în viața de refugiu.

Unele dintre conflictele respective erau neînsemnate — pregăteam, de pildă, mâncarea elefanților și Nevvie venea și schimba compoziția meselor, părându-i-se ei că lui Syrah nu-i plăceau căpșunele sau că Olive avea probleme la stomac din cauza pepenilor galbeni (cu toate că nu văzusem vreo dovadă care să susțină ce afirma ea). Însă uneori decidea s-o facă pe șefa și asta mă afecta personal — când, spre exemplu, am pus oase de elefant asiatic în țarcul africanilor ca să măsor reacția elefanților, Nevvie le-a scos de acolo fiindcă i se părea o lipsă de respect față de elefantul care murise. Sau când era bonă pentru Jenna și insista că era în regulă să-i dea miere ca s-

o ajute în perioada dificilă în care îi ieșeau dinții, în ciuda faptului că orice carte pentru părinți pe care o citisem insista că mierea nu trebuia dată unui copil sub doi ani. Când i-am spus lui Thomas despre asta, s-a enervat: „Nevvie mi-a fost alături de la început“, a zis pe post de explicație. Ca și cum n-ar fi contat că eu, în principiu, ar fi trebuit să-i fiu alături până la sfârșit.

De vreme ce nu știam niciunul când rămăsese gestantă Maura, data când avea să vină pe lume puiul era doar o aproximare — subiect pe seama căruia Nevvie și cu mine ne aflam în dezacord. Bazându-mă pe dezvoltarea ugerelor Maurei, știam că n-avea să mai dureze mult. Nevvie insista că nașterile se produceau întotdeauna la Lună plină, adică peste trei săptămâni.

Văzusem o naștere în natură, deși poate că ați fi tentați să credeți că, la câți pui sunt într-o turmă, aș fi avut ocazia să văd mai multe. Era o femelă numită Botshelo, cuvânt care în limba twana înseamnă „viață“. Eram pe urmele altei turme când am dat peste ea lângă albia unui râu, purtându-se bizar. Turma ei era, de obicei, relaxată, acum însă toți elefanții se îmbulziseră în jurul lui Botshelo, înconjurând-o, protejând-o. Am auzit mugete vreme cam de jumătate de oră, apoi un plescăit. Elefanții s-au deplasat suficient cât s-o pot vedea pe Botshelo rupând sacul amniotic și aruncându-și-l pe cap, ca și cum ar fi fost un abajur, iar ea ar fi fost sufletul petrecerii. În iarba de sub ea era un elefant mic, mititel, o femelă, înconjurat de o explozie de sunet: mugete joase, trâmbițări, haos. Turma urina și secreta din glandele temporale; când și-au îndreptat ochii spre mine, a fost ca și cum ar fi încercat să mă îndemne să sărbătoresc. Puiul a fost atins din creștet până-n tălpi de toți membrii turmei; Botshelo a cuprins nou-născutul cu trompa, l-a mângâiat, i-a băgat trompa în gură. *Bună, bine ai venit.*

Puiul se rostogolea pe lângă ea, năuc, incapabil să se salte de jos. Botshelo și-a folosit picioarele și trompa ca să-l ridice. Izbutea să se ridice cu partea din față, însă cădea cu capul înainte când încerca să-și ridice și spatele, sau invers, ca un trepied cu picioarele întinse alandala. În cele din urmă, Botshelo a îngenuncheat, lipindu-și fața de capul puiului, apoi s-a ridicat, încercând parcă să-i arate nou-născutului cum se face. Când puiul a încercat și a alunecat, Botshelo a adunat cu piciorul suficientă iarbă și pământ cât să-i ofere un suport mai stabil. După vreo douăzeci de minute de încercări febrile, bebelușul elefant s-a ridicat bălăngănindu-se pe lângă maică-sa, iar trompa lui Botshelo l-a sprijinit ori de câte ori își pierdea echilibrul. Puiul și-a găsit adăpost apoi, sub burta mamei, apăsându-și trompa moale de abdomenul acesteia, cerându-i să fie alăptat. Întregul proces al nașterii a fost cât se poate de firesc, scurt și totodată cea mai uluitoare experiență de care avusesem parte vreodată.

Într-o dimineață m-am dus să văd ce face Maura, cum îmi făcusem obicei, cu Jenna în cârcă, în stilul indienilor americani, și am observat o umflătură la fundul elefantului. Am luat ATV-ul până la staulul asiatic, unde Nevvie și Thomas vorbeau despre o ciupercă apărută pe unghii unuia dintre elefanți.

— I-a venit sorocul, am zis cu răsuflarea tăiată.

Thomas s-a comportat ca atunci când îi spusesem că mi se rupseseră mie membranele. A început să dea ture prin cameră încântat, agitat, copleșit. A apelat-o pe Grace prin stație și a rugat-o să vină, s-o ducă pe Jenna la noi în cabană și să stea cu ea câtă vreme noi, ceilalți, aveam să intrăm în țarcul elefanților africani.

— Nu-i grabă, a insistat Nevvie. N-am auzit de vreun elefant care să fete ziua. Se întâmplă noaptea, să se poată acomoda ochii puiului.

Dacă Maurei îi lua așa de mult, însemna că ceva avea să fie în neregulă. Corpul ei arăta deja toate semnele unui travaliu avansat.

— Cred că mai avem cel mult jumătate de oră.

L-am văzut pe Thomas întorcându-se de la Nevvie spre mine, apoi l-a chemat pe Gideon prin stație.

— Ne vedem la staulul africanilor imediat, a zis, iar eu, simțind ațintită pe mine uitătura lui Nevvie, am ieșit în grabă.

La început, dispoziția a fost festivă, cu Thomas și Gideon dezbătând dacă ar fi fost mai bine ca puiul să fie mascul sau femelă: Nevvie a vorbit despre cum fusese când o adusese pe Grace pe lume. Au glumit despre sedarea elefanților pe parcursul nașterii, întrebându-se dacă putea fi numită o anestezie pahiduralã. Eu mi-am îndreptat toată atenția asupra Maurei. În vreme ce gemea de la contracții, un val de sprijin auditiv s-a făcut auzit prin refugiu. Hester îi trâmbița Maurei, apoi i s-au alăturat și elefanții asiatici.

A trecut o jumătate de oră de când îi spusesem lui Thomas să vină grabnic, apoi o oră. După două ore de învârteli în cerc, Maura nu progresase încă.

— Poate ar trebui să chemăm veterinarul, am sugerat, însă Nevvie mi-a îndepărtat ideea cu un fluturat al mâinii.

— Ți-am zis, a replicat, o să se întâmple după apus.

Știam mulți paznici de rezervație care văzuseră elefanți dând naștere la orice oră din zi, dar mi-am mușcat limba. Îmi doream ca Maura să fi fost în sălbăticie fie și pentru ca turma ei să-i poată comunica faptul că totul era în regulă, că n-avea de ce să-și facă griji.

Însă șase ore mai târziu am început să mă îndoiesc de asta.

Între timp, Gideon și Nevvie se duseseră să pregătească și să distribuie mâncarea elefanților asiatici și pe cea a lui Hester. Avem noi o naștere

pe cap, dar mai erau încă șase elefanți ce trebuiau îngrijiți.

— Cred că ar trebui să chemăm veterinarul, i-am spus lui Thomas în vreme ce-o priveam pe Maura împleticindu-se, trudită. Ceva nu merge bine.

Thomas nu a ezitat.

— Mă duc să văd ce face Jenna și apoi sun.

M-a privit, îngrijorat.

— O să stai cu Maura?

Am încuviințat din cap și m-am așezat lângă gard, mai departe, cu genunchii trași spre piept, s-o urmăresc pe Maura cum suferă. Nu voisem să spun cu voce tare asta, însă nu-mi ieșea din minte Kagiso, femela pe care o găsisem lângă puiul ei mort cu puțină vreme înainte să plec din Africa. Nici nu-mi venea să mă gândesc la ea, temându-mă, superstițioasă, că aș putea să deochi puiul care urma să se nască.

La nici cinci minute de la plecarea lui Thomas, Maura s-a răsucit, arătându-mi crupa, așa că am putut vedea sacul amniotic extinzându-se dintre picioarele ei. Am sărit în picioare, neștiind dacă să alerg după Thomas ori să rămân pe loc, știind însă că nu mai era timp. Până să apuc să mă gândesc măcar la asta, întregul sac amniotic a alunecat afară însoțit de o revărsare de fluid, iar puiul a aterizat pe iarbă, încă acoperit de căița sa albă.

Dacă Maura ar fi avut surori în turmă, acestea i-ar fi spus ce să facă. Ar fi îndemnat-o să rupă sacul amniotic, să ajute puiul să se ridice. Însă Maura mă avea doar pe mine. Am dus la gură palmele făcute căuș și am încercat să imit semnalul de pericol, S.O.S.-ul pe care-l scot elefanții când e vreun animal de pradă prin preajmă. Speram ca în acest fel să-i dau Maurei un impuls să acționeze.

Am încercat de trei ori și, până la urmă, Maura și-a folosit trompa ca să sfâșie sacul. Însă știam, cum știa și ea, că nu era în regulă. Spre deosebire de jubilația lui Botshelo și a turmei ei, corpul

Maurei era gheboșat. Ochii îi erau goi și fălcile căzute. Urechile îi stăteau pleoștite și lipite de corp.

Arăta precum Kagiso când descoperise că puiul era mort.

Maura a încercat să ridice trupul micuț și nemișcat pe picioare. L-a împins cu piciorul din față, dar puiul n-a zvâcnit. A încercat să-i cuprindă corpul cu trompa și să-l ridice, însă i-a alunecat din strânsoare. A dat deoparte resturile de sac amniotic și a început să rostogolească corpul puiului. Încă sângera, cu dâre pe picioarele de dinapoi la fel de întunecate și de vizibile precum secrețiile glandelor sale temporale, însă a continuat să dea cu praf și să împingă puiul care nu respirase nici măcar o dată.

Când s-a întors Thomas, cu Gideon după el, anunțând că veterinarul avea să ajungă într-o oră, m-au găsit plângând. Întreg refugiul era cufundat în tăcere, nu mai mișca nimic; ceilalți elefanți se opriseră din trâmbițat; parcă murise până și vântul. Soarele își întorsese fața, ascunzându-se într-un ungher al peisajului. Cum e obiceiul la vreme de necaz, țesătura nopții fusese sfâșiată și dezvăluia acum, prin găurile sale, stele minuscule. Maura veghea asupra corpului fiului ei, adăpostindu-l sub trupul ei ca sub o umbrelă.

— Ce s-a întâmplat? a zis Thomas și, pentru tot restul vieții, aveam să mă gândesc mereu că mă acuza pe mine.

Am clătinat din cap.

— Zi-i veterinarului să nu mai vină, am zis. N-are de ce să mai ajungă aici.

Sângerările Maurei se opriseră între timp. Și altceva nu se mai putea face.

— O să vrea să facă o necropsie pe pui...

— Nu înainte ca ea să termine de jelit, am zis, iar cuvântul mi-a reamintit de dorința mea tăcută pe care mi-o pusesem cu doar câteva zile înainte:

ca unul dintre elefanți să moară, ca să-mi pot continua studiile postdoctorale.

Mi se părea că, în subconștient, provocasem asta cumva. Poate că Thomas avea dreptate să mă acuze.

— O să stau aici, am anunțat.

Thomas a făcut un pas înainte.

— Nu trebuie să...

— Cu asta mă *ocup*, am zis răstit.

— Și Jenna?

L-am văzut pe Gideon cum se depărtează un pas de noi, la auzul vocilor noastre ridicate.

— Ce-i cu ea?

— Ești mama ei.

— Și tu ești tatăl ei.

O noapte, dintr-un an al vieții Jennei, puteam să lipsesc de la culcarea copilului meu ca s-o privesc pe Maura veghind lângă copilul ei. Asta făceam eu. Dacă aș fi fost medic, era echivalentul primirii unui apel de urgență.

Însă Thomas nu era atent.

— Mă bazam pe puiul ăla, a murmurat. Ar fi trebuit să ne salveze.

Gideon și-a dres vocea.

— Thomas? Ce-ar fi să te conduc înapoi la cabană și să-i zic lui Grace să-i aducă lui Alice un pulover?

După ce-au plecat ei am luat notițe, am însemnat perioadele în care Maura trecea cu trompa peste spinarea puiului și momentul în care a azvârlit, fără vlagă, resturile de sac amniotic. Am notat diferențele dintre sunetele pe care le scotea — de la un muget stins, alintător la strigătul cu care mamele își cheamă puii să li se alăture — însă conversația era unidirecțională.

Grace s-a întors cu un pulover și un sac de dormit și o vreme a stat cu mine în tăcere, nefăcând decât să se uite la Maura și să-i simtă tristețea.

— E mai apăsător aici, a remarcat. Aerul.

Cu toate că știam că presiunea barometrică nu avea cum să fie afectată de moartea unui elefant, am înțeles ce voia să zică. Liniștea mă apăsa în fundul gâtlejului, îmi zvâcnea în timpane, amenința să ne sufoce.

Nevvie a venit și ea să-și prezinte condoleanțele. N-a zis nimic, ci doar mi-a întins o sticlă cu apă și un sandvici și a mai zăbovit apoi, ceva mai încolo, părând să rememoreze amintiri pe care nu voia să le împărtășească.

Când începea să mă ia somnul, pe la trei dimineața, Maura s-a dezlipit în sfârșit de pui. A dat să-l cuprindă cu trompa și să-l ridice, dar i-a alunecat de două ori. A încercat să-l salte de gât și, eșuând, a făcut același lucru cu picioarele. După alte încercări nereușite, a izbutit să ghemotocească cumva cu trompa cadavrul și să-l apuce, cum făcea cu baloții de fân.

Cu grijă, cătinel, Maura a apucat-o spre nord. Am auzit, în depărtare, o chemare din partea lui Hester. Maura a răspuns încetișor, în surdină, de parcă s-ar fi temut să nu trezească puiul.

Gideon și Nevvie luaseră ATV-urile la plecare, așa că n-aveam ce face decât să merg pe jos. Nu știam încotro se ducea Maura, așa că am făcut exact ce n-ar fi trebuit să fac — m-am vârât prin deschizătura din poartă făcută pentru vehicule și am pornit-o pe întuneric, pe urmele ei.

Din fericire, Maura era ori prea pierdută în durerea ei, ori prea concentrată asupra prețioasei poveri ca să mă bage în seamă pe mine, care mă furișam pe după copaci cât de silențios puteam. Am mers așa, cu o distanță de cincisprezece metri între noi, am trecut de iaz, de mesteceni și am străbătut o pajiște până ce Maura a ajuns la locul în care obișnuia să vină când vipia amiezii era mai mare. Sub un stejar rămuros era un covor de ace de pin; Maura se întindea acolo pe-o parte și moțăia la umbră.

Astăzi însă a pus acolo puiul și a început să-l acopere cu ramuri, să rupă crengi de pin și să adune cu piciorul ace căzute și grămăjoare de mușchi până ce cadavrul a fost acoperit în parte. Apoi s-a pus iar de veghe, făcând din corpul ei un templu cu coloane.

Iar eu m-am rugat la templul ei.

* * *

La douăzeci și patru de ore de când Maura fătase, eu încă nu apucasem să dorm și nici ea. Cu toate că știam că se poate descurca fără mâncare ceva timp, apă trebuia să bea. Așa că, atunci când a dat Gideon peste mine, ajunsă iarăși în siguranță dincoace de gard, i-am cerut un serviciu.

Voiam să-mi aducă una dintre căzile pe care le foloseam în staul pentru băgat picioarele elefanților, împreună cu cinci bidoane de doi litri de apă.

Când am auzit ATV-ul că se apropie, m-am uitat la Maura, să văd dacă reacționează. De obicei elefanții africani devin curioși când e vremea mesei. Însă Maura nici măcar n-a întors capul spre locul de unde venea Gideon. Când a încetinit, gata să oprească pe potecă, i-am zis:

— Dă-te jos.

Ce făceam ar fi fost interzis cu strictețe în rezervație, fiindcă plănuiam să ajustez ecosistemul. Era și un lucru nechibzuit, fiindcă traversam spațiul personal al unei mame-elefant îndurerate. Și nu-mi păsa nici cât negru sub unghie.

— Nu, a zis Gideon, dându-și seama într-o clipită ce aveam de gând să fac. Suie tu.

Și așa am făcut, trecându-mi mâinile pe după mijlocul lui în vreme ce treceam prin micul spațiu din gard și intram în țarcul elefantului. Maura a dat atacul, gonind spre noi cu urechile depărtate și făcând pământul să duduie cu picioarele ei grele.

Am simțit cum Gideon bagă ATV-ul în marșarier, dar i-am pus palma peste braț.

— Nu, am zis. Oprește motorul.

M-a privit iute, peste umăr, cu ochi holbați, prins între ascultarea pe care o datora soției șefului și propriul instinct de supraviețuire.

Vehiculul s-a oprit cu o zguduire ușoară.

La fel și Maura.

Foarte încet, m-am dat jos din vehicul și am tras cada grea de cauciuc de pe platforma din spate a ATV-ului. Am pus-o cam la doi metri și ceva de vehicul și am turnat acolo apa din bidoane. Apoi m-am suit iarăși la spatele lui Gideon.

— Dă înapoi, am șoptit. *Acum*.

A început să se retragă, în vreme ce trompa Maurei se zvârcolea înspre noi. A venit mai aproape și a sorbit dintr-odată toată apa din cadă.

S-a înclinat, ajungând cu colții la doar câțiva centimetri de pielea mea, suficient de aproape ca să văd adânciturile și cicatricele de pe ei, datorate anilor de folosință, îndeajuns de aproape ca să mă poată privi drept în ochi.

Apoi Maura a întins trompa și și-a lăsat-o, grea, pe umărul meu. După care a pășit înapoi, legănat, spre corpul puiului și și-a reluat poziția de dinainte, adăpostindu-l.

Am simțit pe spate palma lui Gideon. Era un gest menit în parte să mă liniștească, în parte să arate respectul pentru curajul meu.

— Respiră, m-a povățuit.

După treizeci și șase de ore au apărut vulturii. Au început să dea târcoale pe deasupra, ca niște vrăjitoare pe mături. Ori de câte ori dădeau să coboare în picaj, Maura flutura din urechi și răcnea, alungându-i. În noaptea aceea s-au înființat și jderii. Ochii le licăreau verzi, fosforescenți, în vreme ce se strecurau tot mai aproape de cadavrul puiului. Maura, ieșind din transă de parcă cineva ar fi apăsat un buton în ea, i-a atacat, cu colții aproape atingând pământul.

Thomas renunțase să-mi mai ceară să mă întorc acasă. *Toată lumea* renunțase. N-aveam de gând să mă duc nicăieri până ce Maura nu era gata să plece. Voiam să fiu turma ei, să-i aduc aminte că încă trebuia să trăiască, chiar dacă puiul ei nu reușise.

Nu-mi scăpa ironia: jucam rolul unui elefant, în vreme ce Maura se purta mai degrabă omenește prin refuzul de a înceta să-și arate durerea pentru fiul mort. Una dintre cele mai uluitoare abilități ale elefanților care deplâng moartea unei rude în natură e capacitatea lor de a jeli cu intensitate, după care reușesc cu adevărat, fără echivoc, să se desprindă. Oamenii nu par să fie capabili de asta. Mereu m-am gândit că-i din cauza religiei. Ne așteptăm să-i vedem pe cei dragi iarăși, în viața de apoi, oricum ar fi și asta. Elefanții n-au nădejdea asta, ci doar amintirile vieții *acesteia.* Poate că de aceea le e mai ușor să treacă peste pierdere.

După trecerea a șaptezeci și două de ore, am încercat să imit mugetul de „hai să plecăm“ pe care-l auzisem de o mie de ori în sălbăticie și să-mi îndrept corpul către acea direcție, cum ar fi făcut un elefant. Maura m-a ignorat. Abia dacă mă mai puteam ține pe picioare de osteneală și vedeam ca prin ceață. Am avut halucinația unui elefant mascul trecând prin gard, dându-mi seama că era de fapt un vehicul. În el erau Nevvie și Gideon. Nevvie s-a uitat la mine și-a clătinat din cap.

— Ai dreptate, e ca vai de ea, a rostit spre Gideon.

Apoi, spre mine:

— Te duci acasă. Fetița ta are nevoie de tine. Dacă nu vrei s-o lași pe Maura singură, o să stau eu cu ea.

Fiindcă Gideon n-avea încredere să mă lase în spatele lui, de teamă să nu adorm și să cad, m-am suit în fața lui pe ATV și am stat în cercul alcătuit de brațele lui, cum ar fi stat un copil, și-am moțăit până ce a oprit în fața cabanei noastre. Stânjenită,

m-am dat jos, i-am mulțumit la repezeală și am intrat.

Spre uimirea mea, Grace dormea pe canapea, lângă pătuțul Jennei — care se afla în mijlocul camerei de zi, fiindcă n-aveam spațiu pentru o cameră a copilului. Am trezit-o și i-am spus să se ducă acasă cu Gideon, apoi am mers mai departe pe hol spre biroul lui Thomas.

Ca și mine, purta aceleași haine de acum trei zile. Era aplecat peste un registru, atât de captivat de ce studia că nici n-a băgat de seamă că sunt acolo. Un flacon cu medicamente avea conținutul împrăștiat pe partea de masă dinspre el, iar lângă cotul lui, santinelă, se afla o sticlă goală de whisky. M-am gândit că poate adormise lucrând, însă când m-am apropiat am văzut că ochii îi erau larg deschiși, sticloși, privind în gol.

— Thomas, am zis cu voce domoală, hai la culcare.

— Nu vezi că-s ocupat? a zis așa de tare că, din camera cealaltă, copilul a început să plângă. Taci, luate-ar dracii! a țipat și, ridicând registrul, l-a aruncat în peretele din spatele meu. M-am ferit și m-am aplecat să-l culeg de pe jos. Paginile s-au deschis în fața mea.

Orice l-ar fi captivat pe Thomas atât... nu se găsea în foile acelea. Era o agendă goală, cu pagini albe, neatinse.

Înțelegeam acum de ce Grace nu se simțise în largul ei să-l lase pe Thomas singur cu copilul.

Abia după ce ne căsătoriserăm, la primăria din Boone, descoperisem flacoanele cu pilule, aliniate ca niște șiruri de soldați în dulapul lui Thomas. Depresie, îmi răspunsese când întrebasem. După ce tatăl lui — ultimul părinte supraviețuitor — murise, nu mai găsise puterea de a se ridica din pat. Dădusem din cap atunci, înțelegătoare. Mă neliniștea mai puțin veștile despre disperarea sa clinică decât faptul că mă căsătorisem cu cineva cu

o asemenea grabă, încât nici n-apucasem să aflu, înainte, că ambii săi părinți muriseră.

De atunci, Thomas nu mai avusese vreun episod depresiv de care să-mi fi spus, dar, ca să fiu sinceră, nici eu nu-l întrebasem. Nu eram sigură că vreau să știu răspunsul.

Tremurând, m-am retras din birou și am închis ușa. Am luat-o în brațe pe Jenna, care a tăcut îndată, și-am dus-o în patul pe care-l împărțeam cu un străin ce era, întâmplător, tatăl copilului meu. M-am cufundat îndată în somn, în ciuda celor întâmplate, într-un somn catifelat, ținând mânuța fiicei mele într-a mea, ca pe o stea căzătoare.

Când m-am trezit, soarele era tăios ca un bisturiu și o muscă îmi zumzăia pe la ureche. Mi-am dat cu mâna pe la tâmplă, dorindu-mi să se ducă de-acolo, însă mi-am dat seama că nu era o muscă și nu puteam scăpa de ea. Era sunetul, de la distanță, al unui utilaj de construcție, excavatorul pe care-l foloseam ca să facem lucrări peisagistice în refugiu.

— Thomas, am strigat, însă n-am primit niciun răspuns. Am luat-o în brațe pe Jenna, care se trezise acum și zâmbea, și am mers cu ea până la el în birou. Thomas era la birou, cu fața lipită de topul de sugativă, complet inconștient. I-am privit spinarea ridicându-se și coborând de două ori, ca să mă asigur că-i viu, apoi am înfășurat-o pe Jenna într-un șal și-am pus-o pe spate, cum învățasem de la femeile africane de la bucătăria taberei din rezervație. Am ieșit din cabană, m-am urcat într-un ATV și-am apucat-o spre partea de nord a refugiului, unde o lăsasem pe Maura noaptea trecută.

Primul lucru pe care l-am observat a fost firul electrificat. Maura se preumbla înainte și înapoi prin fața lui, trâmbițând furioasă, scuturându-și capul și împungând în pământ cu colții, apropiindu-se de fir cât de mult putea fără să fie

curentată. Printre toate gesturile astea agresive, nu-și lua o clipă ochii de la pui.

Puiul mort era legat pe o platformă mare de lemn lângă Nevvie care îi indica lui Gideon locul în care să sape o groapă.

Am trecut prin poartă cu ATV-ul, pe lângă Maura, și am oprit brusc la treizeci de centimetri de Nevvie plină de furie.

— Ce mama dracului crezi că faci?

S-a uitat la mine, la copilul din spinare, transmițându-mi cu privirea aceea părerile pe care le avea despre abilitățile mele materne.

— Ce facem întotdeauna când moare un elefant. Veterinarul a luat deja mostre pentru necropsie, de dimineață.

Urechile mi s-au înroșit ca focul.

— Ai separat o mamă îndurerată de puiul ei?

— Au trecut trei zile, a zis Nevvie. E spre binele ei. Am mai avut de-a face cu mame care și-au văzut puii suferind. Le distruge. Așa s-a întâmplat și cu Wimpy și o să se întâmple iarăși dacă nu facem ceva. Asta-ți dorești pentru Maura?

— Vreau s-o las pe Maura să decidă ea când e timpul să renunțe, am strigat. Credeam că asta-i filosofia refugiului.

M-am răsucit ca să stau față în față cu Gideon, care se oprise din săpat cu excavatorul și stătea acum lângă agregat, stingher.

— Măcar l-ați *întrebat* pe Thomas?

— Da, a zis Nevvie ridicând bărbia. A zis că are încredere-n mine să fac cum știu mai bine.

— Nu știi nimic despre cum își plânge o mamă puiul, am zis. Asta nu-i milă, e cruzime.

— Ce-i făcut e bun făcut, a contrat Nevvie. Când n-o să mai aibă puiul ăla în fața ochilor, Maura o să uite rapid ce s-a întâmplat.

— N-o să uite *niciodată* ce s-a întâmplat, am asigurat-o. Și nici eu n-o să uit.

Nu peste mult, Thomas s-a trezit calm, cu vechiul său sine. A făcut-o pe Nevvie cu ou și cu

oțet pentru că luase problema în propriile-i mâini, reușind să evite recunoașterea propriei responsabilități pentru că-i dăduse permisiunea când nu se aflase într-o stare mintală potrivită pentru asta. A plâns, cerându-mi iertare mie și Jennei pentru că lăsase demonii înăuntru. Nevvie, posacă, a dispărut pentru tot restul după-amiezii. Gideon și cu mine am scos chingile și lanțurile de pe corpul puiului, deși n-am încercat să-l tragem de pe platformă. În clipa în care am oprit curentul electric din fir, Maura l-a rupt ca și cum ar fi fost un pai și a dat fuga la fiul ei. L-a atins cu trompa, l-a împins cu picioarele de dinapoi. A mai stat lângă el încă patruzeci și cinci de minute, apoi a pornit încet și legănat spre mestecăniș, depărtându-se.

Am așteptat zece minute, ciulind urechea la sunetele întoarcerii ei, însă asta nu s-a întâmplat.

— OK, am zis.

Gideon a urcat în excavator și a mușcat din pământul de dedesubtul stejarului sub care îi plăcea Maurei să se odihnească. Am legat iarăși cadavrul de platformă, ca să poată fi coborât în groapă când devenea suficient de adâncă. Am luat o lopată pe care-o adusese Gideon și am început să acopăr corpul cu pământ, un gest neînsemnat menit să completeze grămada pe care o aduna Gideon cu excavatorul.

Când am terminat de bătucit pământul răscolit peste mormânt, un pământ de consistența cafelei râșnite, părul îmi scăpase din legătură, iar sudoarea îmi lăsase dâre sub brațe și-mi udase spinarea. Mă dureau mușchii și eram extenuată, iar emoția pe care mi-o reprimasem în ultimele cinci ore s-a năpustit spre mine deodată, făcându-mă să pic din picioare. Am căzut în genunchi, bocind.

Deodată, Gideon a venit lângă mine, cuprinzând-mă în brațe. Era un bărbat masiv, mai înalt și mai lat în spate decât Thomas; m-am

proptit în el așa cum îți apeși obrazul de pământul solid, după ce ai căzut de sus.

— E-n regulă, a zis, deși nu era așa.

Nu puteam aduce înapoi copilașul Maurei.

— Ai avut dreptate. N-ar fi trebuit s-o separăm de pui.

Mi-am retras capul de pe pieptul lui.

— Atunci de ce-ai făcut-o?

M-a privit drept în ochi.

— Fiindcă uneori, când gândesc cu capul meu, dau de belele.

Îi simțeam mâinile pe umeri. Îi miroseam izul sărat de sudoare. M-am uitat la pielea lui, întunecată, contrastând cu a mea.

— M-am gândit că o să aveți nevoie de asta, a zis Grace.

Avea în mână o carafă de ceai cu gheață.

Nu știu de unde apăruse Grace; nu știu ce-o fi crezut văzându-și bărbatul încercând să mă liniștească. Nu era mai mult de-atât, însă am tresărit și ne-am desprins unul de celălalt, de parcă am fi avut ceva de ascuns. M-am șters la ochi cu poalele cămășii în vreme ce Gideon a întins mâna spre carafă.

Chiar și după plecarea lui Gideon, de mână cu Grace, încă simțeam căldura palmelor lui. Mă făcea să mă gândesc la Maura veghindu-și puiul, încercând să-i fie adăpost și apărare când, se vedea limpede, era deja prea târziu.

JENNA

Când ești puștoaică, majoritatea oamenilor se fac luntre și punte ca să nu te bage în seamă. Bărbații și femeile de afaceri nu se uită la tine fiindcă-s angajați în convorbiri telefonice, sms-uri sau emailuri trimise șefilor. Mămicile întorc capul fiindcă ești o fărâmă din viitorul în care bebelușul lor drăgălaș și grăsun va deveni un alt adolescent antisocial, având în cap doar muzică, și incapabil să aibă o conversație în afară de mormăieli. Singurii care se uită în ochii mei sunt doamnele bătrâne sau copilașii care caută atenție. Din cauza asta e incredibil de ușor să te sui în autobuz fără să-ți iei vreodată bilet, chestie destul de mișto, fiindcă cine are 190 de dolari de aruncat? Nu fac decât să mă ațin pe lângă vreo familie care nu stă laolaltă — cu sugar urlător, băiețel de vreo cinci ani, cu degetul mare vârât în gură și adolescentă butonându-și telefonul așa de rapid de zici că o să-i ia foc îndată. Când se anunță îmbarcarea pentru Boston și părinții trudiți încearcă să-și numere bagajele *și* odraslele, mă țin după fata cea mare și intru în autobuz ca și cum aș fi una de-a lor.

Nu mă oprește nimeni.

Știu că șoferul o să numere pasagerii înainte de pornire, așa că mă duc imediat la toaletă și mă încui acolo. Zăbovesc până ce simt că se-nvârt roțile, până ce Boone, NH, a rămas doar o amintire. Apoi mă strecor pe locul din fundul autobuzului, cel pe care nu-l vrea nimeni fiindcă miroase a deodorant de budă, și mă prefac adâncită în somn.

Să vorbim o clipă, nu mai mult, despre faptul că bunica o să mă țină în casă, pedepsită, până o să fac, gen, șaizeci de ani. I-am lăsat un bilet, dar mi-am închis intenționat telefonul fiindcă nu vreau să-

i aud reacția când o să-și dea seama. Dacă crede că cercetările mele pe internet ca să-mi găsesc mama îmi distrug viața, n-o să fie tocmai încântată să afle că am șters-o cu autobuzul în Tennessee ca să-i pot căuta personal urmele.

Sunt un pic șucărită pe mine însămi de fapt, fiindcă nu m-am gândit mai din timp să fac asta. Poate că furia tatei — complet ieșit din rolul unui individ care-și petrece majoritatea timpului într-o stare aproximativ catatonică — mi-a redat accesul la niște amintiri. Orice-o fi fost, mi-l amintesc acum pe Gideon și țin minte ce important era el pentru mine și mama. Felul în care a reacționat tata la vederea lănțișorului cu pietricică a fost ca un șoc electric, aprinzându-mi neuronii care mocneau în pace de ani de zile, făcând drapelul să fâlfâie și panourile luminoase din mintea mea să se aprindă cu mesajul: *Fii atentă.* E drept că și dacă mi l-aș fi amintit mai demult pe Gideon, tot n-aș fi izbutit să-mi dau seama încotro s-a dus acum zece ani. Dar știu un loc în care s-a oprit pe drum.

Când mama a dispărut și a ieșit la iveală că afacerea tatii era falimentară, elefanții au fost trimiși la Refugiul din Hohenwald, Tennessee. N-ai decât să cauți rapid pe Google și să citești cum directorii lor — auzind de buclucul de la Refugiul din New England — s-au grăbit să găsească spațiu pentru găzduirea animalelor rămase fără adăpost. Iar elefanții au fost însoțiți de singurul angajat rămas: Gideon.

Nu știam dacă refugiul îl angajase ca să aibă și mai departe grijă de animale sau dacă o lăsase baltă cu elefanții și-și văzuse de viață. Dacă se mai întâlnise cu mama. Dacă încă se mai țineau de mână când credeau că nu-i vede nimeni.

Uite, altă chestie cu ăștia care cred că puștii sunt invizibili: uită să fie atenți când ești prin zonă.

Știu că-i o tâmpenie, dar o mare parte din mine spera ca Gideon să fie acolo și să n-aibă habar pe unde-i mama, în ciuda faptului că tocmai ăsta era

motivul pentru care eram actualmente în autobuz, cu gluga de la hanorac trasă pe ochi ca să nu-ncerce nimeni să stabilească contact vizual cu mine, ca să aflu asta. Nu puteam îndura gândul că mama își petrecuse fericită ultimii zece ani. Nu-i doream moartea și nu voiam să aibă o viață chinuită. Dar, gen, n-ar fi trebuit și *eu* să fiu parte din ecuație?

Îmi rulasem în cap, oricum, scenariile posibile:

1. Gideon lucra la refugiu și trăia cu mama, care-și luase un pseudonim, gen Mata Hari sau Euphonia Lalique ori ceva la fel de misterios, ca să poată rămâne la cutie. (Notă: Nu voiam de fapt să mă gândesc de *cine* se ascundea. De tata, de lege, de mine — n-aveam chef să explorez niciuna dintre opțiuni.) Gideon avea să mă recunoască dintr-o privire, firește, și să mă ducă la mama, care urma să se dizolve într-o explozie de bucurie, și să mă implore s-o iert și să-mi spună că nu încetase niciodată să se gândească la mine.

2. Gideon nu mai lucra la refugiu, dar, fiindcă comunitatea iubitorilor de elefanți e destul de mică, încă existau informații disponibile despre el. Aveam să apar la ușa lui, mama urma să răspundă la ușă, apoi restul îl poți completa din scenariul 1.

3. Izbuteam până la urmă să dau de Gideon, dar îmi spunea, cu regret, că n-are habar ce s-a întâmplat cu mama. Că da, o iubise. Că da, voise să fugă cu el de tata. Poate chiar că moartea lui Nevvie avea ceva de-a face cu această nefericită poveste de dragoste. Însă că, în anii lungi în care crescusem eu, pur și simplu nu le mersese bine împreună, iar ea îl părăsise la fel cum mă părăsise și pe mine.

Ăsta, firește, era scenariul cel mai nasol. Doar unul era și mai nașpa încă; era atât de întunecat, încât abia dacă îmi lăsasem imaginația să-l întrezărească un pic prin ușa întredeschisă și o trântisem la loc înainte să se reverse și să-mi umple mintea:

1. Cu ajutorul lui Gideon o localizez pe mama. Dar nu-i nicio bucurie, nicio reunire, nicio uluire. E doar resemnare: ea oftează și zice: *Aș fi vrut să nu mă găsești.*

Cum spuneam, la posibilitatea asta nici nu vreau să mă gândesc, în caz că — așa cum spune Serenity — energia trimisă în univers de un gând răzleț poate avea consecințe.

Nu cred că lui Virgil o să-i ia mult ca să-și dea seama încotro am plecat sau să ajungă la aceeași concluzie ca mine — că Gideon e legătura cu mama, poate motivul pentru care a fugit, poate chiar conexiunea cu moartea accidentală care e posibil să nu fi fost accident. Și-mi pare un pic rău că nu i-am spus lui Serenity încotro o apuc. Dar ea, de profesie, e ghicitoare: sper că o să-și dea seama că am de gând să mă întorc.

Doar că nu singură.

Am transferuri în Boston, New York și Cleveland. La fiecare oprire mă dau jos din autobuz ținându-mi răsuflarea, sigură că de data asta o să mă aștepte vreun polițai gata să mă ducă acasă. Însă asta ar însemna ca bunica să mă dea dispărută și, hai să fim sinceri, n-are un dosar prea bun în privința asta.

Las telefonul închis fiindcă nu vreau ca ea să mă sune, nici Serenity ori Virgil. Urmez aceeași strategie la fiecare peron de autobuz, căutând o familie care e posibil să nu mă observe că m-am agățat de ei ca scaiul. Dorm pe bucăți din drum și joc jocuri în minte: dacă văd trei mașini roșii consecutiv, pe I-95, înseamnă că mama o să se bucure să mă vadă. Dacă văd un Volkswagen broscuță înainte să termin de numărat până la 100, înseamnă că a fugit fiindcă n-a avut încotro. Dacă văd o mașină-dric, înseamnă că a murit și că de asta nu s-a mai întors la mine.

Nu văd dricuri deloc, în caz că te-ntrebi.

La o zi, trei ore și patruzeci și opt de minute după plecarea din Boone, New Hampshire, ajung la autogara din Nashville, Tennessee și cobor într-un val de căldură care mă lovește ca un pumn în plină figură.

Autogara e-n mijlocul orașului și mă surprinde câtă activitate și gălăgie e aici. E ca și cum aș intra într-o durere de cap. Sunt bărbați cu cravate-șnur, turiști cu sticle de apă după ei și oameni care cântă la chitară pentru bănuți prin fața magazinelor. Parcă toți poartă cizme de cowboy.

Îndată mă strecor înapoi în autogara cu aer condiționat și găsesc o hartă a statului Tennessee. Hohenwald — unde e refugiul — se află la sud-vest de oraș, la cam o oră și jumătate de drum. Presupun că nu-i o mare atracție turistică, așa că nu e nici transport în comun. Și nu-s așa de proastă să fac autostopul. Este posibil ca ultima sută de kilometri să fie mai greu de parcurs ca mia de dinainte?

Zăbovesc un timp în fața hărții uriașe a statului atârnată pe perete, întrebându-mă de ce copiii americani nu studiază niciodată geografia, fiindcă, dacă ar face-o, aș avea și eu niște cunoștințe decente despre statul ăsta. Trag o gură bună de aer în piept și ies din stație spre centru, unde încep să hoinăresc printre magazinele ce vând țoale de cowboy și restaurantele cu muzică live. Mai sunt mașini și camioane parcate în lungul străzii. Mă uit la plăcuțele de înmatriculare — multe sunt probabil închiriate. Dar câteva au și scăunele pentru copii sau CD-uri împrăștiate pe jos — mizeria pe care o lasă în urmă un proprietar.

După care mă apuc să citesc abțibildurile de pe ele. La unele mă cam aștept (AMERICAN DIN NAȘTERE, SUDIST PRIN MILA LUI DUMNEZEU), iar de la vreo câteva mă apucă greața de la stomac (SALVAȚI CĂPRIOARA, ÎMPUȘCAȚI CIOARA). Numai că eu caut indicii, probe, cum ar fi făcut Virgil. Ceva care să-mi spună mai multe despre familia care deține mașina.

Dau, în sfârșit, de o camionetă pe care găsesc un abțibild unde zice SUNT MÂNDRU DE ONOAREA MEA DE STUDENT LA COLUMBIA! E un mare bingo, din două motive:

are o remorcă în care mă pot ascunde și Columbia — potrivit hărții de la autogară — e în drum spre Hohenwald. Pun piciorul pe apărătoarea din spate, gata să salt în remorcă și să mă lungesc înăuntru când nu se uită nimeni.

— Ce faci acolo?

Am fost așa de ocupată să măsor din priviri oamenii de pe stradă, să văd dacă-mi dau vreo atenție, că nu l-am observat pe băiețelul ăsta, care s-a furișat pe la spatele meu. Are probabil vreo șapte ani și îi lipsesc atât de mulți dinți că cei rămași arată ca pietrele funerare dintr-un cimitir.

Mă ghemuiesc, gândindu-mă la toate orele de supravegheat copii de care am avut parte de-a lungul anilor.

— Mă joc de-a v-ați ascunselea. Vrei să m-ajuți?

Dă din cap că vrea.

— Fain. Dar asta înseamnă că trebuie să ții un secret. Poți? Poți să nu le spui lui mami și lui tati că mă ascund aici?

Copilul mișcă cu emfază din cap, în sus și-n jos, afirmativ.

— După aia poate să fie și rândul meu?

— Absolut, îi promit și mă pitesc în remorcă.

— Brian! strigă o femeie apărută după colț, gâfâind de alergătură, urmată de o adolescentă botoasă, cu brațele încrucișate pe piept. Vino încoace!

Suprafața de metal e la fel de fierbinte ca suprafața soarelui. Simt, literalmente, cum mi se formează bășici pe palme și pe picioare, în spate. Ițesc un picuț capul afară, ca să pot schimba priviri cu copilul, și lipesc degetul de buzele strânse, semnul universal pentru *ș ș ș ș*.

Maică-sa se apropie, așa că mă întind, îmi las brațele pe piept și-mi țin răsuflarea.

— Data viitoare e rândul meu, zice Brian.

— Cu cine vorbești? vrea maică-sa să știe.

— Cu prietena mea cea nouă.

— Eu credeam că am stat de vorbă despre mințit, zice femeia și descuie portiera cabinei.

Mă simt aiurea pentru Brian, nu fiindcă mama lui nu-l crede, ci fiindcă nu plănuiesc să-l las și pe el la un rând de v-ați ascunselea. Până atunci o să fiu de mult dusă.

Cineva, înăuntru, deschide geamul pentru aerisire. Aud radioul în vreme ce Brian, sora și mama lui o apucă pe autostrada interstatală spre, sper eu, Columbia, Tennessee.

Închid ochii în vreme ce soarele mă prăjește și îmi zic că-s pe plajă, nu pe o placă de metal.

Cântecele pe care le aud sunt despre condus camionete ca asta în care sunt ori despre fete cu inimi de aur care au făcut ceva greșit. Mi se par toate la fel. Mama avea o aversiune pentru banjo-uri atât de puternică, încât era mai degrabă o alergie. Țin minte că închidea radioul ori de câte ori vreun cântăreț începea ceva cu un accent mai tărăgănat. Putea o femeie care ura stilul country să fi ales să se stabilească la doi pași de Nashville, Capitala Muzicii de Văcari? Sau folosise neplăcerea asta ca pe o perdea de fum, socotind că toți care o știau nu s-ar fi așteptat vreodată s-o vadă oprindu-se în inima Țării Muzicii Country?

În vreme ce mă zgâlțâi în remorcă, îmi zic:

1. Banjourile sunt, de fapt, destul de mișto.
2. Poate că oamenii se mai schimbă.

ALICE

Nu-i exagerat să spui că, pentru elefanți, împerecherea e un cântec și un dans.

Ca în toate procesele de comunicare ale respectivelor animale, vocalizările sunt dublate de gesturi. Într-o zi normală, de pildă, matriarha poate scoate un muget de „să mergem“, dar, în același timp, își va poziționa și corpul în direcția în care dorește s-o apuce turma.

Sunetele de împerechere sunt totuși mai complicate. În natură auzim mugetele pulsatile, guturale ale masculilor — groase și joase, cum v-ați imagina că sună un arcuș plin de hormoni dacă l-ați trece peste coardele unui instrument al mâniei. Masculii pot produce sunete de împerechere când sunt provocați de un alt mascul, când sunt luați prin surprindere de un vehicul care se apropie ori când își caută parteneră. Sunetele diferă de la elefant la elefant și sunt însoțite de fluturări de urechi și jeturi repetate de urină.

Când un mascul în rut mugește, întreaga turmă de femele începe să-i țină hangul. Sunetele acelea atrag nu doar masculul care a inițiat conversația, ci și pe alții singuri, astfel că femelele aflate în călduri au ocazia să-l aleagă pe cel mai atrăgător — și prin asta nu mă refer la cel cu freza cea mai reușită, ci pe masculul cu șansele cele mai mari de supraviețuire — un elefant adult, sănătos. O femelă căruia nu-i place un anumit mascul poate să fugă de el, chiar dacă acesta s-a suit deja pe ea, ca să găsească ceva mai de soi. Dar asta, firește, dacă se presupune că există cineva mai de soi care poate fi găsit.

Din acest motiv, cu câteva zile înainte de a intra în perioada fertilă, femelele mugesc într-un fel specific — un strigăt puternic ce aduce și mai

mulți masculi prin preajmă, oferindu-i astfel un număr mai mare de pretendenți din care să facă selecția. În cele din urmă, când permite împerecherea, femela cântă un cântec. Spre deosebire de mormăielile de rut ale masculilor, cântecele acestea sunt lirice și repetitive; animalele torc din gât, emit sunete care se înalță iute și apoi se diminuează. Femela mișcă iute din urechi și secretă din glandele temporale. După împerechere, celelalte femele din familia ei i se alătură, o simfonie de mugete, trâmbițe și trompete cum se declanșează în orice moment de importanță socială — naștere sau regăsire.

Știm că, atunci când masculii balenelor cântă, aceia cu cântecul cel mai complex se aleg cu femelele. Dimpotrivă, în lumea elefanților, un mascul înfierbântat se va împerechea cu oricine; femela e cea care cântă și o face din necesitate biologică. O femelă de elefant e fertilă vreme de doar șase zile și singurii masculi disponibili pot fi la mulți kilometri distanță. Feromonii nu funcționează atât de departe, așa că trebuie să facă altceva ca să atragă potențiali parteneri.

S-a demonstrat că, la balene, cântecele sunt transmise din generație în generație, că există în toate oceanele lumii. M-am întrebat întotdeauna dacă același lucru este valabil și pentru elefanți. Dacă puii elefanților învață cântecul de împerechere de la rudele feminine mai în vârstă pe parcursul sezonului de reproducere și, când le vine rândul și lor, știu cum să cânte ca să atragă cei mai puternici și mai fioroși masculi. Dacă, făcând asta, fiicele învață din greșelile mamelor.

SERENITY

E o chestie pe care nu v-am spus-o: mi s-a mai întâmplat odată, în zilele mele de glorie ca medium, să-mi pierd abilitatea de a comunica cu spiritele.

Făceam o ședință pentru o studentă tinerică, dornică să intre în legătură cu tatăl decedat. A venit cu maică-sa și cu aparate de înregistrat, ca să poată reasculta apoi ce se întâmplase la ședința noastră. Timp de o oră și jumătate l-am tot chemat, încercând să mă conectez. Și singurul gând care mi-a venit în minte a fost că omul ăsta se sinucisese cu o armă de foc.

În afară de asta, liniște.

E exact ce obțin acum când încerc să mă conectez la cei morți.

În orice caz, m-am simțit oribil. Le puneam pe femeile alea să-mi plătească nouăzeci de minute pentru nimic. Și cu toate că nu le oferisem vreo garanție de rambursare a sumei, niciodată nu mă simțisem mai secătuită ca spiritistă decât atunci. Așa că mi-am cerut scuze.

Supărată de rezultat, fata a izbucnit în lacrimi și a cerut să se ducă la baie. De îndată ce-a plecat, maică-sa — care în general fusese tăcută pe parcursul întregii experiențe — mi-a povestit despre soțul ei și despre secretul pe care nu i-l încredințase fiicei sale.

Într-adevăr, se sinucisese cu o carabină. Fusese un foarte cunoscut antrenor de baschet la o facultate din Carolina de Nord și avusese o relație cu unul dintre băieții din echipă. Când soția descoperise asta, îl anunțase că vrea să divorțeze și că acest lucru avea să-i distrugă cariera profesională dacă n-o plătea ca să-și țină gura. El refuzase, zicând că ținea cu adevărat la băiat. Așa

că femeia îi spusese soțului că n-avea decât să-și păstreze iubitul, dar că urma să-l dea în judecată și să-l scuture de ultimul bănuț, după care să dea în vileag ce-i făcuse. Era prețul iubirii, zisese.

Bărbatul coborâse scările până la subsol și-și zburase creierii.

La înmormântare, femeia rostise în privat vorbele de rămas-bun: *Ticălosule, să nu crezi că acum, dacă ai murit, o să te iert. Du-te pe pustii.*

Peste două zile, fiica m-a sunat să-mi spună că se petrecuse un lucru extrem de bizar. Înregistrarea audio pe care o făcuse era goală. Deși discutaserăm între noi pe parcursul ședinței, pe bandă nu se auzea decât un fâsâit. Și mai bizar încă: același lucru era valabil și pentru înregistrarea făcută de mama ei.

Mi-a fost limpede atunci că soțul mort își auzise prea bine soția la înmormântare și o ascultase întocmai. Nu voia să aibă nimic de-a face cu ele, așa că se ținuse deoparte. Tot timpul.

Vorbitul cu spiritele e un dialog. Ai nevoie de interlocutor. Dacă încerci din greu și nu te alegi cu nimic, e ori fiindcă spiritul *nu vrea* să comunice, ori fiindcă mijlocitorul *nu poate*.

— Nu merge ca un robinet, mă răstesc și încerc să măresc distanța dintre mine și Virgil. Nu-l pot închide și deschide când am chef.

Suntem în parcarea de la angroul La Gordon, procesând informațiile pe care tocmai le-am primit despre sinuciderea lui Grace Cartwright. Trebuie să recunosc că n-a fost ce m-aș fi așteptat să aud, dar Virgil e convins că asta e o piesă importantă din ansamblu.

— Să ne lămurim, zice pe un ton grav. Eu îți spun că sunt dispus să admit, până la urmă, că puterile spirituale nu-s doar un morman de rahat. Îți zic că sunt dispus să dau... talentului tău... o șansă. Și tu nici măcar nu vrei să-ncerci?

— Bine, zic frustrată.

Mă sprijin de bara din față a mașinii și încep să-mi zgâlțâi umerii și brațele, cum fac înotătorii pe marginea bazinului. Apoi închid ochii.

— Poți aici? mă întrerupe Virgil.

Întredeschid ochiul stâng.

— Nu asta ai vrut?

Se înroșește la față.

— Cred că am avut impresia că o să-ți trebuiască... nu știu. Un cort sau ceva.

— Mă descurc și fără glob de cristal și zaț de cafea, îi zic cu voce seacă.

N-am recunoscut nici în fața Jennei și nici în fața lui Virgil că nu mai pot să comunic cu spiritele. I-am lăsat să creadă că faptul că am dat peste portofelul lui Alice și peste lănțișor la fostul refugiu n-a fost pură întâmplare, ci adevărate momente de spiritism.

Posibil să mă fi convins și pe mine însămi. Așa că închid ochii și mă gândesc. *Grace, Grace, vino să vorbești cu mine.*

Așa făceam treaba cândva.

Dar nimic. E la fel de pustiu și de liniște ca atunci când am încercat să intru în contact cu antrenorul de baschet care s-a sinucis.

Îi arunc o privire lui Virgil.

— Ai aflat ceva? întreb.

Butonează telefonul, căutându-l pe Gideon Cartwright în Tennessee.

— Nu, recunoaște. Dar în locul lui aș folosi un nume fals.

— Ei bine, nici eu n-am aflat nimic, îi zic lui Virgil și asta, măcar o dată, e adevărul.

— Poate ar trebui să-o faci... mai zgomotos.

Îmi pun o mână în șold.

— Eu îți spun cum să-ți faci tu meseria? Uneori așa e cu sinucigașii.

— Cum?

— Sunt stingheriți de ce-au făcut.

Sinucigașii, aproape prin definiție, sunt mai toți fantome — legați de pământ, fiindcă vor cu

disperare să-și ceară iertare de la cei dragi ori fiindcă sunt prea rușinați de ei înșiși.

Asta mă duce iarăși cu gândul la Alice Metcalf. Poate că motivul pentru care n-am putut lua legătura cu ea este, ca și în cazul lui Grace, faptul că și-a luat zilele.

Îndepărtez îndată gândul. Am lăsat așteptările lui Virgil să mi se urce la cap; motivul pentru care n-am izbutit s-o contactez pe Alice — sau orice alt spirit, de fapt — are mult mai mult de-a face cu mine, ce naiba, decât cu ei.

— O să-ncerc iarăși mai târziu, mint. Dar ce vrei de la Grace, la urma urmei?

— Vreau să știu ce-a făcut-o să-și ia zilele. De ce și-ar pune pietre în buzunar și ar intra în apă o femeie fericită în căsnicie, cu slujbă stabilă și familie?

— Fiindcă nu era fericită în căsnicie, replic eu.

— Bingo, avem un câștigător, face Virgil. Descoperi că soțul tău se culcă cu altcineva. Ce faci?

— Îmi iau un moment să mă bucur că, măcar, am avut parte de rochie de mireasă și tot tacâmul?

Virgil oftează.

— Nu. Ori ai o discuție cu el, ori o ștergi de-acasă.

Dezvolt ideea.

— Dacă Gideon voia să divorțeze și Grace a zis nu? Dacă a omorât-o el și a încercat să facă să pară ca o sinucidere?

— Legistul și-ar fi dat seama imediat la autopsie dacă ar fi fost vorba despre omucidere, și nu sinucidere.

— Serios? Fiindcă trăiam cu impresia că cei ce aplică legea nu iau neapărat cele mai legitime decizii când vine vorba de cauza morții.

Virgil îmi ignoră împunsătura.

— Dacă Gideon plănuia să fugă cu Alice și Thomas a aflat?

— L-ai băgat pe Thomas la ospiciu înainte să dispară Alice din spital.

— Dar e foarte posibil să se fi certat cu ea în noaptea aia, mai înainte, ceea ce a făcut-o să dea fuga în țarcul elefanților. Poate că Nevvie Ruehl s-a nimerit în locul nepotrivit, la momentul nepotrivit. A încercat să-l oprească pe Thomas și, în loc de asta, a oprit-o el pe *ea*. Între timp Alice a fugit, a dat cu capul de-o creangă și a leșinat, la mai bine de un kilometru distanță. Gideon a vizitat-o la spital și au pus la cale un plan — să o ducă departe de soțul furios. Știm că Gideon a însoțit elefanții la noua lor casă. Poate că Alice s-a furișat din spital și s-au întâlnit acolo.

Încrucișez brațele, impresionată.

— E foarte tare.

— Doar dacă nu, continuă să cugete Virgil cu voce tare, a fost exact invers. Să zicem că Gideon i-a zis lui Grace că voia să divorțeze, ca să poată fugi cu Alice. Grace, distrusă, s-a sinucis. Vinovăția din cauza morții lui Grace a făcut-o pe Alice să se răzgândească — doar că Gideon nu era dispus să renunțe la ea. Nu cât era în viață, cel puțin.

Mă gândesc un pic la asta. Gideon putea să fi venit la spital și s-o fi convins pe Alice că fetița avea probleme — sau să-i toarne orice minciună care ar fi făcut-o să plece brusc cu el. Nu sunt proastă, mă uit și eu la *Lege și ordine*. Multe crime se petrec fiindcă victima are încredere în tipul care apare la ușă, care cere ajutor sau se oferă s-o ducă undeva cu mașina.

— Atunci Nevvie cum a murit?

— Tot Gideon a ucis-o.

— De ce și-ar ucide soacra?

— Glumești, nu? zice Virgil. Nu-i asta fantezia oricărui tip? Dacă Nevvie a aflat că Gideon și Alice se culcau împreună, probabil că ea a început scandalul.

— Sau poate că nu s-a atins de Gideon. Poate că s-a dus după Alice, în țarc. Iar Alice a fugit ca să scape și-a leșinat, zic și-i arunc o privire. Adică exact ce tot spunea Jenna.

— Nu te uita așa la mine, zice Virgil și pufnește.

— Ar trebui s-o suni. Poate-și amintește ceva despre Gideon și maică-sa.

— Nu avem nevoie de ajutorul Jennei. Trebuie doar să ne ducem la Nashville...

— Nu merită să fie lăsată în urmă.

Pentru o clipă, Virgil pare că are de gând să nu fie de acord. Apoi pune mâna pe telefon și îl privește lung.

— Ai numărul ei?

Am sunat-o odată, dar de acasă, nu de pe mobil. Nu am numărul. Dar, spre deosebire de Virgil, știu unde-l pot găsi.

Ne ducem la mine acasă. Se uită pofticios către barul de jos, pe lângă care trebuie să trecem ca să ajungem la casa scării.

— Cum reziști? murmură. E ca și cum ai locui deasupra unui restaurant chinezesc.

Virgil se oprește în prag iar eu scotocesc prin teancul de corespondență de pe masa din living, căutând caietul în care-mi pun clienții să semneze. Jenna, firește, a fost achiziția cea mai recentă.

— Poți să intri dacă vrei, zic.

Îmi mai ia un moment să dau de telefon, care-i pitit pe blatul din bucătărie, sub un șervet. Ridic receptorul și tastez numărul Jennei, însă telefonul nu pare să aibă ton.

Virgil se uită la fotografia de pe policioară — eu, între George și Barbara Bush.

— Drăguț din partea ta să te deranjezi pentru unii de-alde mine sau Jenna, zice.

— Eram o persoană diferită pe-atunci, îi dau replica. Și, pe lângă asta, celebritatea nu-i chiar cum îi merge vestea. În poză nu se vede, dar mâna președintelui e pe fundul meu.

— Se putea și mai rău, murmură Virgil. Putea să fie mâna Barbarei.

Încerc iarăși numărul Jennei, dar fără rezultat.

— Ciudat. Ceva nu-i în regulă cu legătura telefonică, îi zic lui Virgil, care-și scoate din buzunar propriul telefon.

— Să-ncerc eu, sugerează.

— Las-o baltă. N-am semnal aici decât dacă-mi înfășor capul în staniol și mă atârn de scara de incendiu. Bucuriile vieții la țară.

— Am putea folosi telefonul de la bar, propune Virgil.

— La naiba cu ăla, zic, imaginându-mi cum încerc să-l dezlipesc de paharul de whisky. Înainte să fii detectiv ai fost sectorist, nu?

— Da.

Vâr caietul în poșetă.

— Atunci poți să-mi arăți drumul spre strada Greenleaf.

Cartierul unde stă Jenna arată ca alte o sută de cartiere: peluze tunse frumușel în pătrățele, case zugrăvite în roșu cu jaluzele negre, câini făcând scandal; de după garduri invizibile, copilași mergând cu bicicletele pe alei. Trag mașina pe dreapta.

Virgil se uită rapid prin curtea Jennei.

— Poți zice multe despre cineva uitându-te la casa lui, declară.

— Cum ar fi?

— Eh, diverse. Un steag pus la vedere înseamnă adesea că-i vorba de-o familie conservatoare. Dacă au un Prius, sunt șanse să fie mai liberali. În jumătate dintre cazuri, e-un rahat, dar e o știință interesantă.

— Sună foarte asemănător cu cititul la rece. Și sunt sigură că-i cam la fel de precisă treaba.

— Eh, de fapt... cred că nu m-am așteptat ca Jenna să fi crescut într-un mediu așa de... burghez, dacă mă-nțelegi.

Îl înțeleg. Străduța liniștită, casele bine îngrijite, containerele de gunoi reciclabil puse frumușel lângă bordură, cei doi copii din fiecare curte — parcă-i prea idilic.

— Cum o cheamă pe bunica ei? îl întreb pe Virgil.

— De unde dracu' să știu? zice. Dar oricum nu contează, ziua se duce la lucru.

— Atunci ar trebui să stai aici, îi sugerez.

— De ce?

— Fiindcă există mult mai puține șanse ca Jenna să-mi trântească ușa în nas dacă nu ești cu mine.

O fi Virgil un ghimpe-n coastă, dar prost nu e. Se lasă moale pe banchetă.

— Cum vrei.

Merg deci singură pe aleea pietruită care duce la ușa din față. Ușa e mov și are bătută pe ea o inimioară de lemn, pe care sunt zugrăvite cuvintele BUN VENIT, PRIETENI. Sun la ușă, care se deschide singură o clipă mai târziu.

Sau cel puțin asta cred, până ce-mi dau seama că înaintea mea e un copil mititel, care-și suge degetul mare. Are cam trei ani, iar eu nu mă descurc foarte bine cu omuleții. Mă duc cu gândul la rozătoare, la chestii care-ți rod pantofii cei buni de piele și lasă căcăreze și firimituri în urmă. Mă uluiește atât de tare gândul că Jenna are un frate — născut, se pare, după ce s-a mutat la bunica ei — că nici nu izbutesc să salut.

Degetul copilului iese din gură ca dopul dintr-o chiuvetă și, deloc surprinzător, apa începe să curgă la vale.

O tânără vine în fugă și-l cuprinde în brațe.

— Scuze, zice. N-am auzit soneria. Pot să v-ajut?

Toate astea le zice țipând, firește, fiindcă copilul se smiorcăie și mai tare. Și deja mă măsoară cu priviri bănuitoare, ca și cum i-aș fi făcut ceva plodului. Eu, între timp, încerc să-mi dau seama cine-i femeia și ce caută în casa Jennei.

Arborez zâmbetul meu de televiziune cel mai drăguț.

— Cred că am picat într-un moment nepotrivit, zic cât de tare pot. O caut pe Jenna.

— Jenna?

— Metcalf?

Femeia își saltă copilul pe șold.

— Cred că ați nimerit la adresa greșită.

Dă să închidă ușa, dar am apucat să vâr piciorul înăuntru; scormonesc prin geantă după caietul ăla. Se deschide ușor la ultima pagină, unde a scris Jenna, cu scrisul ei rotunjit de școlăriță, strada Greenleaf numărul 145, Boone.

— Strada Greenleaf numărul unu-patru-cinci? întreb

— Adresa e corectă, răspunde femeia, dar nu e nimeni aici cu numele ăsta.

Îmi închide ușa în față, lăsându-mă să mă holbez la agenda din mână. Perplexă, mă întorc la mașină și mă bag înăuntru, aruncând caietul spre Virgil.

— M-a dus de nas, îi zic. Mi-a dat o adresă falsă.

— De ce-ar face așa ceva?

Clatin din cap.

— Nu știu. Poate că n-a vrut să-i trimit corespondență nesolicitată.

— Sau poate n-a avut încredere în tine, sugerează Virgil. Nu are încredere în niciunul dintre noi. Și știi ce-nseamnă asta, zice și așteaptă până ridic privirea spre el. E cu un pas înaintea noastră.

— Cum adică?

— E suficient de deșteaptă ca să-și fi dat seama de ce a reacționat așa tatăl ei. Știe deja, probabil, despre mama ei și Gideon și face exact ce trebuia să facem noi de-acum o oră.

Întinde brațul și bagă cheia în contact.

— O să mergem în Tennessee, zice Virgil, și pun pariu pe-o sută de lovele că Jenna-i deja acolo.

ALICE

Să mori de durerea pierderii cuiva e sacrificiul suprem, însă nu este folositor din punct de vedere evoluționist. Dacă durerea ar fi așa de copleșitoare, s-ar ajunge ca specii întregi să dispară. Asta nu înseamnă că n-au existat asemenea cazuri în regnul animal. Știam de un cal care a murit brusc și tovarășul de grajd l-a urmat în scurt timp. Sau de o pereche de delfini care lucraseră în tandem la un parc acvatic; când femela a murit, masculul a înotat săptămâni întregi în cerc, cu ochii închiși.

După ce a murit puiul Maurei, durerea îi era întipărită pe chip și în felul domol în care se mișca, de parcă frecarea cu aerul i-ar fi produs dureri cumplite. S-a izolat în apropierea mormântului; nu mai voia să vină noaptea în staul. Nu avea parte de consolarea familiei, care s-o aducă înapoi în lumea celor vii.

Eram hotărâtă să n-o las să devină victima propriei întristări.

Gideon a prins de gard o perie gigantică, aspră, care fusese primită cadou de la departamentul de lucrări publice după ce primăria cumpărase un nou agregat de măturat străzile, o unealtă a răsfățului de care, înainte, Maurei i-ar fi plăcut la nebunie să se scarpine. Însă, când au instalat peria, Maura nici nu s-a uitat la ea. Grace a încercat s-o înveselească oferindu-i grepfruturi roșii și pepeni, fructele ei favorite, însă Maura nu mai mânca. Ochii ei goi, felul în care părea să ocupe mai puțin spațiu fizic decât înainte mă duceau cu gândul la Thomas și la felul în care se holbase la registrul cu pagini albe, cu trei nopți în urmă, după moartea puiului. Prezent fizic, însă cu mintea altundeva.

Nevvie s-a gândit că ar trebui s-o lăsăm pe Hester în țarc, ca să vedem dacă o poate consola

pe Maura, însă mie nu mi s-a părut că era momentul deocamdată. Văzusem matriarhe atacând elefanți din propria turmă — rude apropiate — dacă se apropiau prea mult de un pui viu. Cine știe ce-ar fi făcut Maura, îndurerată, ca să-și protejeze puiul mort?

— Încă nu, i-am zis lui Nevvie. O facem de îndată ce văd că-i gata să treacă peste pierdere.

Era interesant, din punct de vedere academic, să observ cum își revine un elefant singuratic după o pierdere, fără suportul turmei. Dar era și sfâșietor. Am stat ore bune să cataloghez comportamentul Maurei, fiindcă asta era meseria mea. O luam și pe Jenna cu mine ori de câte ori nu o putea supraveghea Grace, fiindcă Thomas era ocupat și el.

În vreme ce noi, ceilalți, încă ne mișcam cu încetinitorul, Thomas devenise, cât ai bate din palme, un model de eficiență. Era atât de concentrat și plin de energie, încât mă întrebam dacă nu cumva avusesem o halucinație cu el catatonic la birou în noaptea de după moartea puiului. Banii pe care contase, din donații de la persoane încântate de sosirea pe lume a unui pui de elefant, n-aveau cum să mai sosească, însă avea o altă idee de finanțare care îl înflăcăra.

Sinceră să fiu, nu mă deranja să mă ocup eu de refugiu câtă vreme Thomas era ocupat. Orice era mai bine decât șocul de a-l vedea cum fusese — făcut țăndări, inaccesibil. *Acel* Thomas — care existase, se pare, înainte să-l cunosc eu — era un individ pe care nu mai voiam să-l văd vreodată. Speram că eu sunt ingredientul necesar în ecuație, că prezența mea era suficientă ca să-l țină, pe viitor, departe de depresie. Și fiindcă nu voiam să fiu declanșatorul lui Thomas, eram dispusă să fac orice voia sau avea nevoie. Aveam de gând să fiu susținătoarea lui cea mai înfocată.

La două săptămâni de la moartea puiului — așa începusem să măsor timpul — am mers cu mașina

la angroul lui Gordon ca să ridic comanda noastră săptămânală. Însă, când am dat să plătesc cu cardul de credit, aparatul l-a respins.

— Mai încearcă odată, am sugerat, însă rezultatul a fost același.

Stânjenită — nu era tocmai un secret de stat că refugiul era întotdeauna în criză de bani —, i-am zis lui Gordon că o să mă duc la un bancomat și-o să-l plătesc cu bani lichizi.

Însă când am încercat, automatul n-a vrut să scuipe nicio bancnotă. Pe ecran scria *CONT ÎNCHIS*. Am intrat în clădirea băncii și am cerut să vorbesc cu un manager. Trebuia să fie o greșeală.

— Soțul dumneavoastră a retras banii din contul acela, mi-a zis femeia.

— Când? am zis, uluită.

A verificat în computer.

— Joia trecută. În aceeași zi în care a făcut cerere pentru a doua ipotecă.

Fața îmi ardea. Eram soția lui Thomas. Cum putea să ia asemenea decizii fără să vorbească mai întâi cu mine? Aveam șapte elefanți a căror dietă avea să fie serios afectată fără legumele și fructele de săptămâna asta. Aveam trei angajați care așteptau să-și primească salariile vineri. Și, din câte-mi dădeam seama, nu mai aveam niciun ban.

Nu m-am întors la depozitul de legume și fructe. M-am dus, în schimb, acasă, unde am scos-o atât de iute pe Jenna din scăunelul ei că a început să plângă. Am dat buzna în cabană, strigându-l pe Thomas, care nu a răspuns. Am găsit-o pe Grace tăind dovleci în staulul elefanților asiatici și pe Nevvie curățând niște viță-de-vie sălbatică, însă niciuna nu-l văzuse pe Thomas.

Când m-am întors în casă l-am găsit pe Gideon așteptându-mă.

— Știi ceva de un transport de puieți? a întrebat.

— Puieți? am zis gândindu-mă la copii mici.

La Maura.

— Da, răsaduri de plante adică.

— Nu accepta comanda aia, am zis. Trage de timp.

Chiar atunci Thomas a trecut pe lângă noi, făcând semn camionului să intre pe poartă.

I-am lăsat lui Gideon copilul și l-am apucat pe Thomas de braț.

— Ai un minut?

— De fapt, a zis, nu am.

— Ba cred că ai, l-am contrat și l-am tras în birou, închizând și ușa după noi. Ce-i în camionul ăla?

— Orhidee. Îți închipui cum o să fie? Un câmp de orhidee purpurii, întinzându-se până la staulul asiatic? a zis cu un zâmbet larg. Am visat despre asta.

Cumpărase un camion plin cu flori exotice de care n-aveam nevoie, din pricina unui vis? Orhideele n-aveau cum să crească în solul acela. Și nu erau ieftine. Transportul ăsta însemna bani aruncați.

— Ai cumpărat *flori...* când cardul nostru de credit a fost anulat și contul bancar golit?

Fața lui Thomas strălucea de mulțumire, lucru care m-a băgat în sperieți.

— N-am cumpărat doar flori. Am investit în viitor. Nu știu de ce nu m-am gândit mai demult la asta, Alice, a zis. Spațiul de depozitare de deasupra staulului african? O să fac din el un foișor de observație.

Vorbea atât de repede, încât cuvintele se amestecau, ca niște fire încâlcite.

— De acolo se vede tot. Toată proprietatea. Parcă-s regele lumii când mă uit pe fereastră. Imaginează-ți *zece* ferestre. Un perete de sticlă. Și donatori importanți venind să se uite la elefanți de acolo, de sus. Sau am putea să-nchiriem spațiul pentru evenimente...

Ideea nu era rea. Însă nu venea la momentul potrivit. Nu aveam bani în plus pe care să-i alocăm

unui proiect de renovare. Abia dacă aveam cât să ne acoperim cheltuielile lunare.

— Thomas, nu ne putem permite așa ceva.

— Putem, dacă nu angajăm pe nimeni să se ocupe de clădire.

— Gideon nu are timp să...

— Gideon? a râs Thomas. N-am nevoie de Gideon. Pot să-o fac și singur.

— Cum? Nu știi nimic despre construcții.

S-a întors spre mine, rânjind sălbatic.

— Tu nu știi nimic despre mine.

Privindu-l cum iese pe ușa biroului, mi-am zis că asta s-ar putea să fie adevărat.

I-am spus lui Gideon că se făcuse o greșeală, că orhideele trebuiau returnate. Încă nu știu cum a reușit miracolul ăsta, dar s-a întors cu banii în mână, bani care s-au dus direct la depozitul lui Gordon, ca plată pentru lăzile cu varză, dovlecei și pepeni răscopți. Thomas nici măcar n-a părut să-și dea seama că orhideele nu mai erau; era prea ocupat să ciocăne și să taie cu fierăstrăul în vechiul pod de deasupra staulului elefanților africani, din zori și până-n seară. Și totuși, ori de câte ori voiam să văd ce făcuse, se răstea la mine.

Poate, mi-am zis gândind științific, asta era reacția la pierdere a lui Thomas. Poate că se angajase în proiect ca să nu se gândească la ce pierduse. Am decis, așadar, că cea mai bună cale ca să-l scot din aiureala asta era să-l ajut să-și amintească ce *avea* încă. Așa că am început să gătesc mese sofisticate, cu toate că până atunci nu izbutisem mai mult decât macaroane cu brânză. Am pregătit picnicuri și-am dus-o pe Jenna la staulul african, momindu-l pe Thomas să ni se alăture la prânz. L-am întrebat, într-o după-amiază, despre proiect.

— Doar o privire să arunc, m-am rugat. N-o să suflu nimănui nicio vorbă până nu-i gata.

Însă Thomas a clătinat din cap.

— O să merite așteptarea, a promis.

— Aș putea să te ajut. Mă pricep la zugrăvit...

— Te pricepi la multe, a zis Thomas și m-a sărutat.

Făceam o groază de sex. După ce adormea Jenna, Thomas se întorcea din staul, făcea duș și se strecura în pat lângă mine. Făceam dragoste aproape cu disperare — dacă eu încercam să scap de amintirea puiului Maurei, Thomas încerca, parcă, să se țină agățat de ceva. Era aproape ca și cum nu conta, ca și cum orice corp aflat sub el ar fi putut să-și facă treaba — dar nu puteam să-l învinuiesc de vreme ce și eu îl foloseam pe Thomas ca să uit. Adormeam epuizată și, la miez de noapte, când mâna mea se întindea peste cearșaf ca să-l găsească, descopeream că nu mai era în pat.

La început, la picnicul acela, i-am răspuns la sărutări. Apoi însă mâna lui s-a strecurat sub cămașa mea și a început să-și facă de lucru cu sutienul meu.

— *Thomas,* am zis, suntem în *public*.

Nu doar că stăteam în umbra staulului, pe unde oricare dintre angajați ar fi putut trece, însă era și Jenna acolo, care se uita țintă la noi. S-a ridicat pe piciorușe și-a pornit împleticit spre noi, ca un zombi mititel.

Am simțit că mi se oprește respirația.

— Thomas! Merge!

Fața lui era îngropată la rădăcina gâtului meu. Mâna lui îmi cuprindea sânul.

— Thomas, am zis împingându-l de pe mine, *uită-te.*

A dat înapoi, iritat. Ochii îi erau aproape negri pe sub ochelari, și cu toate că n-a zis nimic, îl auzeam parcă rostind, limpede: *Cum îndrăznești?* Apoi însă Jenna i-a căzut în poală, iar el a ridicat-o în brațe și a pupat-o pe frunte și pe obrăjori.

— Ce mare s-a făcut fata, a zis în vreme ce Jenna gângurea lipită de umărul lui.

A lăsat-o jos și a îndreptat-o în direcția mea.

— A fost o întâmplare sau un talent nou? a întrebat. Să repetăm experimentul?

Am râs.

— Fata asta e condamnată, cu doi părinți oameni de știință.

Am întins brațele spre ea.

— Întoarce-te la mine.

Vorbeam cu fiica mea. Dar la fel de bine aș fi putut să-l rog asta și pe Thomas.

La câteva zile după aceea, când o ajutam pe Grace să pregătească mâncarea elefanților asiatici, am întrebat-o dacă se certa vreodată cu Gideon.

— De ce? a zis, brusc pusă în gardă.

— Fiindcă pare că vă înțelegeți așa de bine, am replicat. E un pic intimidant.

Grace s-a relaxat.

— Uită să lase capacul toaletei la loc. Mă înnebunește cu asta.

— Dacă ăsta-i singurul lui defect, aș zice că ești incredibil de norocoasă.

Am ridicat satârul și-am despicat un pepene, concentrându-mi atenția asupra sucului care se prelingea din fruct.

— Îți ascunde vreodată ceva, are secrete față de tine?

— Ca, de pildă, ce-o să-mi ia de ziua mea? a întrebat Grace ridicând din umeri. Sigur.

— Nu mă refer la genul ăla de secrete. Mă refer la genul care te fac să crezi că ascunde ceva.

Am lăsat cuțitul jos și-am privit-o în ochi.

— În noaptea în care a murit puiul... l-ai văzut pe Thomas în birou la el, nu?

Nu vorbiserăm despre asta deloc. Dar știam că Grace trebuie să-l fi văzut cum se legăna cu scaunul, cu ochii goi și mâinile tremurând. Știam că de aceea nu voise s-o lase pe Jenna doar cu el.

Grace și-a ferit privirea.

— Oricine are demoni, a murmurat.

Știam, din felul în care rostise cuvintele, că nu era pentru întâia oară când îl văzuse pe Thomas în

starea aceea.

— S-a mai întâmplat?

— Își revine de fiecare dată.

Eram oare singura de la refugiu care nu știa?

— Mi-a spus că doar o dată a făcut asta, după ce i-au murit părinții, am zis îmbujorată la față. Am crezut că o căsnicie e parteneriat, știi? La bine și la rău. La sănătate și la boală. De ce m-ar minți?

— Să ții un secret nu-nseamnă întotdeauna că minți. Câteodată e singura cale să protejezi persoana pe care o iubești.

Am pufnit neîncrezătoare.

— Zici așa numai fiindcă nu ți s-a întâmplat ție.

— Așa-i, a zis cu voce domoală Grace. Dar mi s-a întâmplat să fiu eu cea care are un secret.

A început să îndese untul de arahide în pântecele golite ale dovlecilor, cu mână iute și experimentată.

— Îmi place mult să am grijă de fata ta, a zis fără legătură cu ce vorbiserăm înainte.

— Știu, și-ți sunt recunoscătoare.

— Îmi place mult să am grijă de fata ta, a repetat Grace, fiindcă n-o să pot avea niciodată și eu una.

M-am uitat la ea și, în clipa aceea, mi-a amintit de Maura — Grace avea în privire o umbră pe care o mai observasem, pe care o pusesem pe seama tinereții și a nesiguranței, dar care se prea poate să se fi datorat faptului că-i lipsea ceva ce n-avea să poată avea nicicând.

— Încă ești tânără, am zis.

Grace a clătinat din cap.

— Am sindromul ovarului polichistic, a lămurit ea. E o chestie hormonală.

— Ai putea să găsești o mamă-surogat. Ai putea să adopți. Ai vorbit cu Gideon despre alternative?

N-a făcut decât să se uite la mine lung, făcându-mă să înțeleg: *Gideon nu știa.* Acesta era secretul pe care i-l ascunsese.

Grace, deodată, mi-a apucat brațul, atât de strâns că m-a durut.

— Să nu-i spui!

— Nu, am promis.

S-a calmat și a luat iarăși cuțitul, începând să taie legumele. Am lucrat în tăcere câteva secunde, apoi Grace a vorbit iar.

— Nu e că nu te-ar iubi destul ca să-ți spună adevărul. E că te iubește prea mult ca să rișt e.

În noaptea aceea, după ce Thomas s-a strecurat în cabană în puterea nopții, m-am prefăcut adormită când a băgat capul pe ușa dormitorului. Am așteptat să aud dușul curgând, apoi m-am dat jos din pat și-am ieșit din casă, atentă să n-o trezesc pe Jenna. În beznă, în vreme ce ochii mi se obișnuiau, am trecut grăbită pe lângă cabana lui Gideon și a lui Grace, unde luminile erau stinse. M-am gândit cum stau îmbrățișați în pat, cu un spațiu infinitezimal între ei în orice punct în care se atingeau.

Casa șerpuitoare a scărilor era vopsită în negru și m-am lovit la picior de ea înainte să-mi dau seama că ajunsesem deja în partea de dincolo a staulului elefanților africani. Mișcându-mă silențios — nu voiam să trezesc elefanții și să-i fac să lanseze vreun semnal de alertă nedorit — am urcat încetișor scările, mușcându-mi buzele de durere. În susul treptelor era o ușă încuiată, dar aveam o cheie care deschidea orice ușă de la refugiu și știam că aveam să pot intra.

Primul lucru pe care l-am observat a fost că, așa cum spusese Thomas, priveliștea luminată de lună era remarcabilă. Cu toate că Thomas nu instalase geamurile, tăiase deschizături pentru ele și le acoperise cu o folie de plastic transparentă. Vedeam, prin folie, fiecare bucățică din refugiu, scăldat de lumina feerică a lunii. Îmi imaginam cu ușurință o platformă, un foișor de observație, o cale pentru ca publicul să vadă uluitoarele animale pe care le găzduiam fără să trebuiască să le tulbure

în habitatul lor sau să le transformăm în exponate, ca la grădinile zoologice sau la circ.

Poate că reacționasem exagerat. Poate că Thomas încerca doar să facă ce zisese: să-și salveze afacerea. M-am răsucit, pipăind peretele până ce am dat de întrerupător. L-am apăsat și încăperea a fost scăldată într-o lumină atât de puternică, încât, preț de o clipă, n-am mai văzut nimic.

Spațiul era gol. Nu exista nici mobilier, nici cutii, nici unelte, nici măcar o bucată de lemn. Pereții fuseseră vopsiți într-un alb orbitor, la fel ca și tavanul și podeaua. Însă pe fiecare centimetru de spațiu, erau scrise litere și cifre, iarăși și iarăși, ca un cod repetitiv.

C14H19NO4C18H16N6S2C16H21NO2C3H6N2O2C189H285N55O57S.

Era ca și cum aș fi pășit într-o biserică și-aș fi dat peste simboluri oculte, scrise cu sânge pe ziduri. Respirația mi s-a poticnit în piept. Simțeam că pereții se apropie de mine vertiginos, că numerele licăresc și se amestecă unele cu altele. Mi-am dat seama, prelingându-mă spre podea, că era din cauza faptului că plângeam.

Thomas era bolnav.

Thomas avea nevoie de ajutor.

Și, cu toate că nu eram psihiatru și n-aveam experiență cu așa ceva, toate astea nu-mi păreau a fi depresie.

Păreau... nebunie curată.

M-am ridicat și m-am retras din încăpere, lăsând ușa descuiată. N-aveam mult timp la dispoziție. Însă în loc să mă întorc la cabana noastră, m-am dus la cea pe care o împărțeau Gideon și Grace și am bătut la ușă. Mi-a deschis Grace, îmbrăcată într-un tricou bărbătesc și cu părul răvășit.

— Alice? S-a întâmplat ceva?

Soțul meu e bolnav psihic. Refugiul ăsta e pe moarte. Maura și-a pierdut puiul.

La alegere.

— Gideon e aici? am întrebat știind că era. Nu toată lumea avea un soț care se furișa la miez de noapte să mâzgălească bazaconii pe tavanul, podeaua și pereții unei camere goale.

A venit la ușă în pantaloni scurți, cu pieptul gol și un tricou în mână.

— Am nevoie de ajutorul tău, am zis.

— Unul dintre elefanți? E ceva în neregulă?

N-am răspuns, ci doar m-am răsucit pe călcâie și-am pornit spre staulul african. Gideon m-a ajuns din urmă, trăgându-și tricoul peste cap.

— Care dintre fete e?

— Elefanții sunt bine, am zis cu voce tremurătoare.

Ajunseserăm în josul treptelor spiralate.

— Aș vrea să faci ceva și să nu-mi pui întrebări. Crezi că te descurci?

Gideon s-a uitat la figura mea și a dat din cap a încuviințare.

Am urcat ca și cum suiam pe eșafodul propriei execuții. Privind în urmă, poate că așa și era. Poate că acesta a fost primul pas către o cădere lungă și fatală. Am deschis ușa, lăsându-l pe Gideon să privească înăuntru.

— Doamne sfinte, a icnit. Ce e *asta?*

— Nu știu. Dar până dimineață trebuie s-o acoperi cu vopsea.

Și, în momentul acela, chingile autocontrolului s-au rupt și m-am chircit, incapabilă să mai respir, incapabilă să-mi mai rețin lacrimile. Gideon a întins îndată brațul spre mine, dar m-am ferit.

— Grăbește-te, am zis cu voce înecată și-am fugit în jos pe scări, înapoi la cabană, unde l-am găsit pe Thomas abia deschizând ușa băii, cu un nor de aburi înconjurându-i corpul ca un halou.

— Te-am trezit? a întrebat zâmbind, zâmbetul acela șăgalnic ce mă făcuse să-i sorb cuvintele în Africa, zâmbetul pe care-l vedeam ori de câte ori închideam ochii.

Dacă aveam vreo șansă să-l salvez pe Thomas de el însuși, atunci trebuia să-l fac să creadă că nu eu sunt dușmanul. Trebuia să-l fac să creadă că am încredere în el. Așa că am arborat ceea ce credeam că-i un zâmbet adecvat.

— Mi s-a părut că plânge Jenna.

— E bine?

— Doarme tun, i-am zis lui Thomas și am înghițit nodul aspru al adevărului care mi se oprise în gâtlej. Probabil că am visat urât.

Îl mințisem pe Gideon când întrebase ce era scris pe pereți. *Știam* ce.

Nu erau litere și cifre la întâmplare. Erau formule chimice pentru substanțe psihoactive: anisomicin, U0126, propranolol, D-cicloserină și neuropeptida Y. Scrisesem mai demult despre ele într-un articol, când încercam să găsesc legături între memoria elefanților și cogniție. Erau compuși chimici care — dacă erau administrați rapid după o traumă — interacționau cu amigdala cerebrală și împiedicau codificarea unei amintiri ca dureroasă ori supărătoare. Pe cobai, cercetătorii reușiseră cu succes să elimine stresul și frica produse de anumite amintiri.

Vă imaginați ce implicații avea asta — și-și imaginaseră recent și unii specialiști în medicină. Prin spitale se răspândiseră controverse în privința oportunității administrării unor asemenea medicamente victimelor unor violuri. În afara chestiunilor practice, legate de întrebarea dacă amintirile blocate aveau să rămână așa pentru totdeauna, existau și probleme de natură etică: putea o victimă traumatizată să-și dea acordul asupra folosirii unui asemenea medicament dacă prin definiție, traumatizată fiind, nu era în stare să gândească limpede?

Ce făcuse Thomas cu articolul meu și ce avea el în comun cu planurile de a obține bani pentru refugiu? Dar poate că n-avea nimic în comun. Dacă Thomas o luase razna cu adevărat, putea să

vadă relevanță și în cuvintele unei integrame; putea să găsească sens și în previziunile omului de la meteo. Nu era exclus să-și fi construit o realitate plină de relații cauzale care, pentru noi ceilalți, n-aveau nicio conexiune.

Trecuse mult de-atunci, însă concluziile articolului meu erau că exista un motiv pentru care creierul evoluase într-un fel care îngăduia ca amintirile să fie păstrate. Dacă amintirile ne apărau de viitoare situații periculoase, era oare spre binele nostru să le uităm chimic?

Aveam oare să-mi mai scot vreodată din minte încăperea aceea, umplută cu graffiti de formule chimice? Nu, nici măcar după ce Gideon o vopsise iarăși în alb. Și poate că așa era mai bine, deoarece mi-ar fi amintit de faptul că bărbatul de care crezusem că sunt îndrăgostită nu era același cu cel care intrase în bucătărie de dimineață, fluierând.

Aveam planuri. Voiam să obțin ajutor pentru Thomas. Dar îndată ce a plecat să meșterească în pod, au apărut Nevvie și Gracie.

— Am nevoie să mă ajuți s-o mut pe Hester, a zis Nevvie și mi-am amintit că-i promisesem că azi urma să încercăm să punem împreună pe cei doi elefanți africani.

Aș fi putut să amân asta, dar Nevvie m-ar fi întrebat de ce. Și n-aveam chef să-i povestesc despre noaptea trecută.

Grace a întins brațele s-o ia pe Jenna, făcându-mă să mă gândesc la discuția pe care o avuseserăm ieri.

— Gideon a..., am început să zic.

— A terminat, a răspuns ea și asta era tot ce voiam să știu.

Am urmat-o pe Nevvie spre țarcurile elefanților, aruncând priviri furișe către podul staulului, cu plasticul lui și mirosul copleșitor de vopsea proaspătă. Era Thomas acolo chiar și acum? Se înfuriase văzându-și munca distrusă? Era devastat? Indiferent?

Mă bănuia pe mine că făcusem asta?

— Unde *ești* astăzi? a făcut Nevvie. Te-am întrebat ceva.

— Scuze, n-am dormit prea bine astă-noapte.

— Vrei să cobori gardul sau să o mâni înainte?

— Mă ocup de poartă, am zis.

Construiserăm un gard electric ca s-o separăm pe Hester de Maura când ne dăduserăm seama că Maura era gestantă. Drept să spun, dacă oricare dintre elefanți ar fi vrut să treacă de cealaltă parte, ar fi putut cu ușurință să-l facă una cu pământul. Însă cele două femele nu stătuseră împreună suficient ca să se atașeze înainte de a le separa. Erau cunoștințe, nu prietene. Încă nu simțeau vreo mare afecțiune reciprocă. De aceea nu credeam că ideea lui Nevvie o să prindă.

Este, în Tswana, o vorbă: *Go o ra motho, ga go lelwe.* Unde-i sprijin nu-i durere. Vezi asta în natură, când elefanții plâng moartea unui membru al turmei. După un timp, câțiva elefanți se desprind din grup, ca să se ducă la o adăpătoare. Alții vor cerceta tufele în căutare de hrană. Rămân doar unu–doi elefanți — de obicei fiicele sau fiii tineri ai elefantului pierit — care își reiau cu greutate activitățile zilnice. Dar turma se întoarce mereu după ei. Pot s-o facă cu toții sau pot trimite un emisar ori doi. Mugesc, scoțând sunetele de „hai să mergem“, și-și înclină corpurile pentru a-i încuraja pe elefanții îndoliați să li se alăture. În cele din urmă, o fac cu toții. Însă Hester nu era verișoara ori sora Maurei, ci doar un elefant oarecare. Maura nu se simțea înclinată s-o asculte, nu mai mult decât aș fi simțit eu nevoia să urmez pe cineva total străin care ar fi venit la mine și mi-ar fi propus să luăm prânzul împreună.

În vreme ce Nevvie a plecat cu ATV-ul ca s-o caute pe Hester, am deconectat legătura de la poartă și am strâns firul, creând un spațiu deschis. Am așteptat până ce am auzit zgomotul motorului și am zărit elefantul urmând-o cuminte pe Nevvie.

Hester era topită după pepeni, iar în vehicul era unul întreg pentru ea, ce avea să fie plasat în apropiere de Maura.

Am sărit în vehicul și Nevvie a pornit spre locul unde era îngropat puiul, unde se afla Maura, cu umerii căzuți și trompa târându-i-se pe pământ. Nevvie a oprit motorul și eu am coborât, așezând mâncarea lui Hester la o anumită distanță de Maura. Adusesem și pentru Maura o gustare însă, spre deosebire de Hester, n-a vrut să se atingă de ea.

Hester și-a înfipt un colț în pepene și a lăsat zeama să i se scurgă în gură. Apoi a apucat pepenele cu trompa, l-a scos din țepușa de fildeș și l-a spart între fălci.

Maura nu a băgat-o în seamă, dar i-am văzut spinarea încordându-se la clefăitul lui Hester.

— Nevvie, am zis cu voce scăzută, suind iarăși în ATV, pornește motorul.

Cu viteza fulgerului, Maura s-a răsucit și a năvălit spre Hester, clătinând din cap și fluturându-și urechile. Un nor de praf s-a ridicat, intimidant. Hester a țipat și a întins trompa în față, dornică să se țină pe poziție.

— *Dă-i drumul*, am zis, iar Nevvie a îndreptat ATV-ul în așa fel încât s-o abată pe Hester de la întâlnirea frontală cu Maura. Maura nici nu s-a întors spre noi măcar, în vreme ce-o mânam pe Hester de-acolo către cealaltă parte a gardului electrificat. A îndreptat capul spre mormântul afânat, întunecat al puiului, căscat ca o gură în pământ.

Transpirată, cu inima bubuind în piept de la confruntare, am lăsat-o pe Nevvie s-o ducă pe Hester mai departe în țarc și am atașat iarăși firul de bateria electrică. Nevvie a revenit în câteva minute, când tocmai terminam.

— Ei bine, am zis, ți-am spus eu.

M-am folosit de faptul că Gracie încă stătea cu Jenna și am oprit la staulul elefanților africani, ca

să stau de vorbă cu Thomas. În timp ce urcam scările în spirală n-am auzit niciun sunet. M-am întrebat dacă Thomas descoperise pereții dați cu alb și dacă asta fusese de-ajuns ca să-i redea echilibrul mintal. Dar am ajuns la ușă, mânerul s-a răsucit în palma mea și am pășit în încăpere: am văzut un întreg perete deja umplut cu aceleași simboluri pe care le văzusem noaptea trecută și încă un perete acoperit pe jumătate. Thomas stătea cocoțat pe un scaun și scria cu atâta febrilitate de ziceai că o să ia foc ipsosul. M-am simțit ca și cum scheletul mi se pietrificase.

— Thomas, am zis. Cred că trebuie să stăm de vorbă.

S-a uitat peste umăr. Era așa de absorbit de ce făcea, că nici nu mă auzise intrând. Nu părea stânjenit sau surprins. Doar dezamăgit.

— Trebuia să fie o surpriză, a zis. O făceam pentru tine.

— Ce făceai?

S-a dat jos de pe scaun.

— Se numește teoria consolidării moleculare. S-a demonstrat că amintirile stau într-o stare elastică înainte de a fi codificate chimic de creier. Dacă afectezi procesul, poți altera felul în care se produce amintirea. Până acum, singurele succese științifice s-au produs când inhibitorii au fost administrați imediat după traumă. Dar să spunem că trauma a trecut deja. Dacă am putea regresa mintea până în momentul acela, iar apoi să administrăm substanța? Ar fi trauma uitată?

M-am holbat la el, pierdută complet.

— Nu e posibil.

— Ba da, dacă te întorci în timp.

— *Ce?*

Și-a dat ochii peste cap.

— Nu vreau să construiesc un TARDIS, o mașină a timpului, a zis Thomas. Asta ar fi nebunesc.

— Nebunesc, am repetat, aproape transformând cuvântul într-un suspin.

— Nu e, literalmente, o modificare a celei de-a patra dimensiuni. Însă pentru un *individ* poți altera percepția, așa încât timpul să poată fi, efectiv, întors. Îl duci înapoi în momentul stresant, cu ajutorul alterării conștiinței și îl pui să retrăiască trauma emoțională suficient cât să-și facă medicamentul treaba. Și uite și partea care-i o surpriză pentru tine. Maura o să fie subiectul experimentului.

La auzul numelui elefantului, mi-am mutat privirea drept în ochii lui.

— De Maura nu te atingi.

— Nici măcar dacă o pot repara? Dacă aș putea s-o fac să uite de moartea puiului?

A scuturat din cap.

— Nu așa funcționează,Thomas...

— Dar dacă ar funcționa? Dacă ar avea și consecințe pentru oameni? Închipuie-ți ce s-ar putea face cu veteranii care suferă de sindrom de stres post-traumatic. Imaginează-ți cum ar fi ca refugiul să-și facă un nume în domeniul cercetării. Am putea să ne alegem cu bani de la Centrul de Neuroștiințe de la Universitatea din New York. Și, dacă sunt de acord să lucreze în parteneriat cu mine, atenția presei ar putea aduce investitori care să compenseze pierderea veniturilor pe care ar fi trebuit să le aducă puiul. Aș putea câștiga un *Nobel*.

Am înghițit în sec.

— Ce te face să crezi că poți regresa o minte?

— Mi s-a spus că se poate.

— *Cine* ți-a spus?

A băgat mâna în buzunarul de la spate și a scos un petic de hârtie cu sigla refugiului. Pe ea era scris un număr de telefon pe care l-am recunoscut. Sunasem la el săptămâna trecută, când cardul îmi fusese respins la angro.

Bun venit la Citibank MasterCard.

Sub numărul pentru clienți era o listă cu anagrame ale cuvintelor *balanță cont:*

Clanță bont, lănț bacon, laba contță, coțat banală, bălan țanct, abonant clăț, act blanonț, *cabala țănt*.

Ultimele cuvinte erau încercuite atât de apăsat, că hârtia începuse să se dezintegreze.

— Vezi? E codat. *Cabala.*

Ochii lui Thomas cătau arzători spre ai mei, ca și cum mi-ar fi explicat sensul vieții.

— Ceea ce vezi nu e ceea ce crezi.

Am făcut câțiva pași spre el, până am ajuns la doar câțiva centimetri.

— Thomas, am șoptit lipindu-mi palma de obrazul lui. Puiule, ți-e rău.

Mi-a apucat mâna ca pe un colac de salvare. Nu-mi dădusem seama, până în clipa aceea, că tremuram.

— Pe naiba mi-e rău, a bâiguit el strângându-mă așa de tare de mână că m-am strâmbat de durere. Mi-e rău să văd că *te îndoiești* de mine.

Și-a apropiat fața de a mea atât de mult, că-i vedeam cerculețul portocaliu ce-i înconjura pupila și pulsul zvâcnindu-i în tâmplă.

— Pentru *tine* fac asta, a zis scuipându-mi în față toate cuvintele.

— Și eu fac asta pentru tine, am țipat și-am fugit din camera fără aer pe scări în jos.

Colegiul Dartmouth era la șaizeci și cinci de mile spre sud. Aveau un spital ultramodern acolo. Și întâmplarea făcea că aveau cea mai apropiată unitate psihiatrică de Boone. Nu știu cum de-a fost psihiatrul de acord să mă primească, ținând seama de faptul că n-aveam programare și că era o sală de așteptare plină de lume cu nevoi la fel de presante. Nu m-am putut gândi, strângând-o la piept pe Jenna, așezată înaintea doctorului Thibodeau, decât că recepționista se uitase la mine și crezuse că-i torn gogoși. *Soțul... pe naiba*, probabil că-și

zisese privindu-mi uniforma boțită, părul nespălat, copilul plângând. Ea e *aia în criză*.

Am petrecut jumătate de oră spunându-i doctorului ce știam despre istoricul medical al lui Thomas și ce văzusem cu o seară în urmă.

— Cred că l-a doborât presiunea, am zis.

Scoase pe gură, cuvintele s-au umflat ca niște baloane, ocupând tot spațiul din încăpere.

— Se poate ca întâmplările descrise să fie simptome ale maniei, a zis doctorul. E parte a tulburării bipolare — pe care o numeam cândva sindrom maniaco-depresiv, a zis și mi-a zâmbit. Să fii bipolar e ca și cum ai lua LSD cu de-a sila. Înseamnă că senzațiile, emoțiile și creativitatea sunt la maximum, dar și că suișurile sunt foarte sus și coborâșurile foarte jos. Știți cum se spune — dacă un maniac face ceva bizar și se dovedește că are dreptate, e genial. Dacă se dovedește greșit, e nebun.

Doctorul i-a zâmbit Jennei, care morfolea unul dintre prespapierurile lui.

— Vestea bună e că starea prin care trece soțul dumneavoastră se poate trata. Medicamentele pe care le dăm pacienților controlează aceste schimbări de dispoziție și le echilibrează. Când Thomas își va da seama că trăiește nu în realitate, ci doar într-un episod maniacal, va trece în cealaltă extremă și va deveni teribil de deprimat, fiindcă nu este omul care credea el că este.

O să fim doi în situația asta, mi-am zis.

— V-a agresat cumva soțul?

M-am gândit la momentul când mă înhățase de mână, cum auzisem oasele trosnind și țipasem.

— Nu, am zis.

Îl trădasem suficient pe Thomas, n-aveam de gând să-i fac și asta.

— Credeți că ar putea?

M-am uitat la Jenna.

— Nu știu.

— Trebuie să fie evaluat de un psihiatru. Dacă e vorba de tulburare bipolară, e posibil să trebuiască internat, ca să se stabilizeze.

L-am privit plină de speranță pe doctor.

— Deci îl puteți aduce aici?

— Nu. Să internezi pe cineva înseamnă să-i îngrădești drepturile personale; nu-l putem interna forțat decât dacă v-a agresat.

— Și-atunci ce să fac?

Doctorul m-a privit în ochi.

— Va trebui să-l convingeți să vină de bunăvoie.

Mi-a dat o carte de vizită și mi-a spus să-l sun atunci când credeam că Thomas era gata să devină pacient. Pe drumul înapoi către Boone m-am gândit la ce puteam spune ca să-l conving pe Thomas să meargă la spitalul din Lebanon. Îi puteam zice că Jenna era bolnavă, dar de ce să n-o ducem, atunci, la pediatrul ei din oraș? Chiar dacă-i ziceam că găsisem un finanțator sau un specialist în neuroștiințe interesat de experimentul lui, asta n-avea să-l ducă decât până în pragul ușii. În clipa în care ajungeam la recepția stabilimentului psihiatric, avea să-și dea seama ce se petrecea de fapt.

Am ajuns la concluzia că singura cale de a-l face pe Thomas să se interneze de bunăvoie la psihiatrie era să-l facă să-și dea seama, cu simplitate și onestitate, că așa era cel mai bine pentru el. Că încă îl iubeam. Că eram alături de el.

Simțindu-mă îmbărbătată, am ajuns la refugiu, am parcat lângă cabana noastră și am dus-o pe Jenna, somnoroasă, înăuntru. Am pus-o pe canapea și m-am întors să închid ușa pe care o lăsasem întredeschisă.

Când Thomas m-a apucat pe la spate, am țipat.

— M-ai speriat, am râs răsucindu-mă în brațele lui, încercând să-i citesc expresia.

— Am crezut că m-ai părăsit. Am crezut că ai luat-o pe Jenna și că nu te mai întorci.

I-am trecut mâna prin păr.

— Nu, am jurat, niciodată n-aș face asta.

Când m-a sărutat, a făcut-o cu disperarea unui om ce încearcă să se salveze. Am crezut că poate nici nu mai trebuia să-l sun pe doctorul Thibodeau, că acesta era începutul echilibrării lui Thomas. Mi-am zis că pot crede asta, oricât de nefondat și improbabil ar fi fost, fără să-mi dau seama cât de mult ajungeam să gândesc la fel ca Thomas.

Mai e ceva în legătură cu memoria, un lucru despre care Thomas nu adusese vorba. Nu e o înregistrare video. E ceva subiectiv. E o relatare relevantă cultural a celor întâmplate. Nu contează dacă e și precisă; contează dacă, într-un fel, e importantă pentru *tine*. Dacă te-nvață ceva ce trebuie să știi.

Timp de câteva luni a părut că viața la refugiu revine la normal. Maura a început să facă plimbări tot mai departe de mormântul puiului, la care se întorcea totuși noapte de noapte. Thomas a început să lucreze iarăși la birou și a lăsat baltă construirea observatorului din pod. L-am închis și am bătut scânduri peste ușă, ca într-un sat fantomă. Un proiect de finanțare pe care-l scrisese cu niște luni în urmă a fost pe neașteptate aprobat, dându-ne un pic de spațiu de manevră cu proviziile și salariile.

Am început să compar însemnările mele despre doliul Maurei cu cele despre alte mame-elefant ale căror pui muriseră. Petreceam ore plimbându-mă cu Jenna, în ritmul ei; îi arătam florile și culorile, o învățam cuvinte noi. Aveam discuții cu Thomas despre cât de sigur era pentru ea să intre în țarcurile elefanților. Îmi plăceau disputele astea pentru simplitatea lor. Pentru că erau sănătoase.

Într-o după-amiază amorțită, în vreme ce Grace, în zăpușeala stătută, avea grijă de Jenna, îi spălam lui Dionne trompa în staulul elefanților asiatici. Elefanții erau dresați astfel ca să-i putem testa de TBC: umpleam o seringă cu soluție salină, îi dădeam drumul într-o nară și făceam elefantul să ridice trompa cât mai sus cu putință. Apoi puneam

în dreptul trompei o pungă mare de plastic, iar când o lăsau jos, fluidul curgea acolo. Mostra era pusă într-un recipient și trimisă la laborator. Unor elefanți nu le plăcea deloc treaba asta, însă Dionne era printre cei mai cuminți. Așa că poate eram mai relaxată și de aceea nu l-am observat pe Thomas intrând în staul cu pași mari. M-a apucat de gât și m-a tras de lângă elefant, ca să nu ne poată ajunge printre barele de metal.

— Cine-i Thibodeau? a răcnit Thomas, izbindu-mă de suprafața de oțel atât de tare că mi s-au întunecat privirile.

Nu știam, sincer, despre ce vorbește.

— Thi-bo-deau, a repetat Thomas. Trebuie să știi. I-am găsit cartea de vizită în portofelul *tău*.

Brațul lui îmi strângea gâtul ca un laț. Îmi simțeam plămânii arzând. Am dat să scap, să-l zgârii pe degete, pe încheieturi.

Mi-a apropiat de față un dreptunghi mic, alb.

— Ți-aduce aminte de ceva?

Nu vedeam decât steluțe pe la coada ochilor. Însă, cumva, am reușit să deslușesc sigla spitalului Darthmouth-Hitchcock. Psihiatrul cu care mă văzusem, cel care-mi dăduse cartea de vizită.

— Vrei să mă-nchizi, m-a acuzat Thomas. Încerci să-mi furi cercetările. Probabil i-ai și chemat pe cei de la New York să-și asume meritele, dar țeapă, Alice, fiindcă nu ai codul ca să intri pe forumul privat și, dacă *nu știi* asta, te dai de gol ca impostoare...

Dionne mugea și se izbea de barele groase ale staulului. Am încercat să explic, am încercat să vorbesc. Thomas m-a izbit și mai tare de metal, făcându-mă să dau ochii peste cap.

Deodată am simțit aer și lumină, am simțit că mă prăbușesc pe podeaua de ciment, gâfâind, cu pieptul arzând. M-am întors pe-o parte și l-am văzut pe Gideon pocnindu-l pe Thomas atât de tare, încât capul i-a fost proiectat în spate și din nas și gură i-a țâșnit sângele.

M-am ridicat cu chiu, cu vai și am fugit din staul. N-am ajuns prea departe, pentru că m-au lăsat picioarele. Dar n-am căzut, ci am nimerit în brațele lui Gideon. S-a uitat la gâtul meu, a atins cu un deget colierul roșu făcut de strânsoarea lui Thomas. Era așa de blând, precum mătasea pe o cicatrice, că ceva s-a răscolit în mine.

L-am îmbrâncit.

— N-am cerut ajutor!

Mi-a dat drumul, uimit. M-am depărtat de el nesigură pe picioare, evitând locul unde știam că Grace o dusese pe Jenna să înoate, și mi-am croit drum până la cabană. M-am dus direct în biroul lui Thomas, unde-și petrecuse vremea ținând contabilitatea și completând fișele elefanților. Pe masă era un registru în care obișnuiam să trecem veniturile și cheltuielile. M-am așezat și am răsfoit primele pagini, cu transporturile de fân și plățile la veterinar, facturile de laborator și contractul pentru legume. Apoi am trecut la sfârșitul caietului.

C14H19NO4C18H16N6S2C16H21NO2C3H6N2O2C189H285N55O57S.
C14H19NO4C18H16N6S2C16H21NO2C3H6N2O2C189H285N55O57S.
C14H19NO4C18H16N6S2C16H21NO2C3H6N2O2C189H285N55O57S.

Am lăsat capul pe birou și am plâns în hohote.

Mi-am înfășurat o eșarfă albastră în jurul gâtului și m-am dus să stau cu Maura lângă mormântul puiului. Eram cam de o oră acolo când s-a apropiat Thomas, pe jos. S-a oprit de cealaltă parte a gardului, cu mâinile în buzunare.

— Voiam doar să-ți spun că o să plec un timp, a zis. Undeva unde am mai fost. Acolo mă pot ajuta.

Nu l-am privit.

— Cred că-i o idee bună.

— Am lăsat datele de contact în bucătărie, pe masă. Dar n-or să-ți dea voie să vorbești cu mine. E... parte din felul în care fac lucrurile.

Nu credeam că voi simți lipsa lui Thomas. Ne ocupaserăm de refugiu fără ajutorul lui și când fusese acolo.

— Spune-i Jennei..., a clătinat din cap. În fine, nu-i spune nimic, decât că o iubesc.

A înaintat un pas.

— Știu că nu-i mare lucru, dar îmi pare rău. Nu sunt... nu sunt *eu însumi* acum. Nu-i o scuză, știu, dar asta-i tot ce pot face.

Nu l-am privit cum pleacă. Am stat cuprinzându-mi picioarele cu brațele, strâns. La cincisprezece metri mai încolo, Maura a apucat o creangă căzută, cu un smoc de ace de pin pe ea, și a început să mătură pământul de dinaintea ei.

A făcut asta câteva minute, apoi a început să se depărteze de lângă mormânt. După câțiva metri, s-a întors și s-a uitat la mine. A mai mers un pic și s-a oprit iar, așteptând.

M-am ridicat și am urmat-o.

Era umezeală în aer, simțeam cum mi se lipesc hainele de piele. Nu puteam vorbi, mă durea prea tare gâtlejul. Capetele eșarfei fâlfâiau ca niște aripi de fluture pe umerii mei, în adierea fierbinte a vântului. Maura s-a deplasat încetișor și cu hotărâre până ce a ajuns la gardul electric. S-a uitat într-o parte, unde se vedea iazul, cu priviri dornice.

N-aveam scule sau mănuși. N-aveam ce-mi trebuia ca să scot din funcțiune gardul electric. Însă am deschis panoul cu unghiile și am scos bateriile. Mi-am folosit toată puterea ca să desfac poarta improvizată pe care o electrificasem cu niște săptămâni înainte, deși sârma mă tăia la degete, făcându-mi palmele lunecoase de sânge. Am tras apoi de gard ca să-l deschid și să-i dau voie Maurei să treacă.

A făcut asta, dar s-a oprit la marginea bălții.

Nu venisem până aici pentru nimic.

— Haide, am zis răgușit, mi-am azvârlit pantofii din picioare și m-am băgat în apă.

Era rece și limpede, de o prospețime delicioasă. Tricoul și eșarfa mi se lipeau de piele, iar pantalonii scurți se umflau în jurul coapselor. Am băgat capul sub apă, lăsând părul să-mi scape din coadă, și-am ieșit înapoi la suprafață, dând din picioare ca să mă țin deasupra. Apoi am aruncat o mână de apă peste Maura.

A făcut doi pași înapoi, apoi a băgat trompa în apă și a pulverizat un jet peste capul meu, ca o aversă de ploaie.

Mișcările îi erau atât de calculate, de neașteptate — și atât de *jucăușe*, după săptămâni de deznădejde, că am râs în hohote. Nu aducea cu vocea mea. Era un sunet răgușit, întretăiat, dar era de bucurie.

Maura a intrat cu delicatețe în iaz, întorcându-se întâi pe-o parte, apoi pe cealaltă, azvârlindu-și o trâmbă de apă pe spinare și apoi alta peste mine. Îmi amintea de turma din Botswana, unde-l dusesem pe Thomas să privească elefanții în vremea când credeam că viața avea să-mi fie altfel decât se dovedise a fi. Am privit-o pe Maura bălăcindu-se și stropind, purtată de apă, mai ușoară decât fusese de multă vreme, și m-am lăsat și eu încetișor să plutesc.

— Se joacă, a zis Gideon de pe malul celălalt. Asta înseamnă că începe să-i treacă.

Nu-mi dădusem seama că era acolo; nu știam că ne privea cineva. Îi datoram scuze lui Gideon. Nu cerusem ajutor, era drept, însă asta nu însemna că nu avusesem nevoie să fiu salvată.

Mă simțeam caraghioasă, lipsită de profesionalism. Am traversat apa înot, lăsând-o pe Maura să-și vadă de-ale ei, și am ieșit pe mal udă leoarcă, neștiind ce să zic.

— Îmi pare rău, am început. Nu trebuia să-ți zic ce ți-am zis.

— Cum te simți? a întrebat Gideon, preocupat.

— Sunt..., am dat să zic și m-am oprit, fiindcă nu știam ce să răspund.

Ușurată? Speriată? Neliniștită?

Am schițat un zâmbet.

— Udă.

Gideon a zâmbit, la rândul lui, cu toată gura, desfăcând brațele goale.

— N-am prosop.

— Nu știam c-o să înot. Maura părea să aibă nevoie de-un pic de încurajare.

M-a privit în ochi.

— Poate că trebuia doar să știe că se poate baza pe cineva.

M-am uitat la el lung, până ce Maura ne-a stropit pe amândoi cu o peliculă subțire de apă. Gideon s-a dat în lături, ferindu-se. Mie însă mi se părea ca un botez. Ca un nou început.

În seara aceea am făcut o ședință cu personalul. Le-am spus lui Nevvie, lui Grace și lui Gideon că Thomas urma să viziteze pentru o vreme niște investitori din străinătate și că trebuia să ne ocupăm de refugiu fără el. Îmi dădeam seama că niciunul nu crede o iotă, însă îi înduioșam suficient cât să se prefacă. I-am dat Jennei înghețată la cină, doar de-a naibii, și-am culcat-o la mine în pat.

M-am dus apoi la baie și mi-am scos eșarfa de la gât, care se mototolise uscându-se după partida de înot cu Maura. Aveam un șirag de urme de degete pe gât, negre ca niște perle din mările sudului.

O vânătaie e felul în care corpul își amintește că a fost tratat nedrept.

Străbătând în picioarele goale holul, în întuneric, am găsit bilețelul pe care-l lăsase Thomas în bucătărie. CASA MORGAN scrisese acolo, cu literele lui liniare, arhitecturale. STOWE, VT. 802–555-6868.

Am luat telefonul și am sunat. Nu era nevoie să vorbesc cu el, însă voiam să știu că ajunsese acolo cu bine. Că avea să fie în regulă până la urmă.

Numărul apelat nu mai este conectat la rețea. Verificați vă rugăm numărul și apelați din nou.

Așa am și făcut. Apoi am intrat online, la computerul din biroul lui Thomas, și am căutat Casa Morgan, însă fără să găsesc decât numele unui jucător profesionist de poker din Vegas și un centru pentru adolescente însărcinate din Utah. Nu era nicio clinică, nicăieri, cu numele ăsta.

VIRGIL

O să pierdem afurisitul de avion.

Serenity a făcut rezervarea telefonic. Biletele costă cât chiria mea pe-o lună (când i-am zis că sub nicio formă nu-mi permit să-i înapoiez banii momentan, a dat din mână, făcându-mi semn să nu mă îngrijorez degeaba. *Scumpule,* a zis, *de-aia a creat Dumnezeu cărțile de credit*). După care am gonit cu optzeci și cinci de mile la oră pe autostradă spre aeroport, fiindcă zborul spre Tennessee pleca într-un ceas. Fiindcă n-aveam bagaje, am dat fuga la aparatele automate, sperând să evităm coada de lume care-și înregistra bagajul de cală. Biletul lui Serenity a ieșit din aparat, bine-mersi, cu un cupon pentru o băutură gratuită. Dar când am băgat eu codul meu de confirmare, a început să pâlpâie un mesaj: VERIFICAȚI REZERVAREA LA AGENȚII COMPANIEI.

— Serios acuma, îngân și mă uit la ditamai coada.

Aud, în boxe, că zborul 5660 spre Nashville este anunțat, îmbarcarea se face la poarta 12.

Serenity se uită la scările rulante ce duc spre filtrul de securitate al aeroportului.

— Trebuie să mai fie vreun alt zbor la un moment dat, zice.

Dar, până atunci, cine știe pe unde-o să fie Jenna și dacă n-o să ajungă prima la Gideon. Iar dacă Jenna a ajuns la aceeași concluzie ca și mine — că e posibil ca Gideon să fie responsabil pentru dispariția mamei ei, posibil pentru moartea ei — cine știe ce-o să-i facă Gideon ca să nu spună asta și restului lumii.

— Tu urcă-te în avion, zic. Chiar dacă nu mai ajung. E la fel de important s-o găsim pe Jenna ca

și pe Gideon, fiindcă dacă-l găsește ea prima, s-ar putea să fie de rău.

Serenity înțelege probabil din tonul meu că-i musai, fiindcă parcă-și ia zborul pe scările rulante și e înghițită de coada de călători posaci care-și scot pantofii, curelele și laptopurile.

Coada la ghișeul companiei nu-i deloc mai scurtă. Mă mut, nerăbdător, de pe un picior pe altul. Mă uit la ceas. Apoi mă desprind din mulțime ca un tigru scăpat din cușcă și mă bag în față.

— Scuzați, zic, o să pierd zborul.

Mă aștept la indignare, uluire, înjurături. Mi-am pregătit o scuză, cum că mi-e nevasta în chinurile facerii. Însă, până să apuce cineva să ridice vocea, mă interceptează o angajată a liniei aviatice.

— Nu puteți face așa ceva, domnule.

— Îmi pare rău, zic. Dar zborul meu e *chiar acum...*

Arată ca și cum a trecut de mult de vârsta obligatorie de pensionare și, cum altfel, numai ce-o aud:

— Lucrez aici probabil de dinainte să te fi născut dumneata. Așa că-ți pot spune limpede: regulile sunt reguli.

— Vă rog, e o urgență.

Mă privește în ochi.

— Nu ai ce căuta aici.

Lângă mine, tipul căruia îi venea rândul e chemat la un ghișeu. Mă gândesc să-i dau un brânci și să-i iau locul. Dar în loc de asta mă uit la bătrâna asta, cu minciuna despre nevasta însărcinată între dinți. Și mă aud zicând:

— Așa este, nu e locul meu. Dar e vital să ajung, fiindcă cineva de care-mi pasă are probleme mari.

Îmi dau seama că, în toți anii cât am fost polițist și detectiv particular, s-ar putea ca asta să fie prima mea mărturisire adevărată.

Angajata oftează și o apucă spre un terminal gol de computer de după ghișeu, făcându-mi semn s-o

urmez. Ia numărul de confirmare pe care i-l dau și-l bate în tastatură așa de încet că aș putea inventa alfabete întregi între două apăsări de deget.

— De patruzeci de ani lucrez aici, îmi spune. Și n-am dat de foarte mulți ca tine.

Femeia mă ajută; e o persoană binevoitoare, dornică să facă lucrurile să se miște în loc să mă lase la mila unui computer paradit — așa că-mi mușc limba. După o eternitate, îmi întinde o carte de îmbarcare.

— Nu uita, orice-ar fi, o să ajungi acolo până la urmă.

Înhaț cartea de îmbarcare și o iau la fugă spre poartă. Sar câte două trepte pe scările rulante. Sincer să fiu, nici nu mai știu cum fac să trec de controlul de securitate, știu doar că gonesc pe holul spre poarta 12 și aud în boxe ultimul apel pentru călătorii către Nashville, ca un narator care-mi relatează povestea vieții. Sprintez către angajata de la poartă, care-i pe cale să închidă, și flutur cartea de îmbarcare spre ea. Intru în avion, gâfâind de nu pot vorbi, și imediat o văd pe Serenity, la vreo două rânduri în spate. Mă trântesc lângă ea, în vreme ce stewardesa își începe litania de decolare.

— Ai reușit, zice aproape la fel de uluită ca și mine.

Se întoarce apoi spre tipul de pe locul de la geam, din stânga ei.

— Cred că m-am agitat pentru nimic.

Bărbatul îi zâmbește cam nedumerit, apoi își vâră nasul în revista oferită de companie, de parcă o viață a așteptat să citească despre cele mai bune terenuri de golf din Hawaii. Din atitudinea lui, sunt destul de sigur că Serenity i-a împuiat deja capul cu trăncăneală. Aproape că-mi vine să-mi cer scuze.

În loc de asta, o ating pe Serenity pe dosul palmei, pe care și-a pus-o pe rezemătoarea dintre noi.

— O, voi, puțin credincioșilor, zic.

Zborul nu e tocmai lipsit de evenimente.

După ce aterizăm de urgență la Baltimore din cauza unei furtuni, dormim pe scaune în aeroport, așteptând să ni se permită iarăși decolarea. Pornim pe la 6 și ceva dimineața și la 8 suntem în Nashville, mototoliți și sleiți. Serenity închiriază o mașină cu aceeași carte de credit cu care a luat biletele de avion. Întreabă agentul de la închirieri dacă știe cum se poate ajunge în Hohenwald, Tennessee, și-n vreme ce omul scormonește după o hartă, iau loc și încerc să nu adorm. Pe o măsuță de cafea se vede o revistă *Sports Illustrated* și o carte de telefon și adrese uzată, din 2010.

Refugiul Elefanților nu apare în carte, chestie care are sens, de vreme ce-i o afacere, nu o persoană, cu toate că verific și la *elefant,* și la *refugiu*. Apare însă un Cartwright G., în Brentwood.

Intru din nou în alertă. E, cum ar zice Serenity, ca și cum universul încearcă să-mi spună ceva.

Care ar fi șansele ca G. Cartwright să fie același Gideon Cartwright pe care sperăm să-l găsim? Aproape că-i prea ușor, și totuși cum s-o pornim așa, fără să verificăm? Mai ales dacă Jenna încearcă și ea să-l găsească.

Nu e niciun număr de telefon pe foaie, doar adresa. Așa că, în loc s-o pornim orbește către Hohenwald în căutarea lui Gideon Cartwright, ajungem să ne îndreptăm spre un loc numit Brentwood, care-i pe lângă Nashville, către o locuință care ar putea să fie a lui.

Strada e o fundătură, ceea ce pare să se potrivească. Serenity trage pe dreapta și pentru o clipă nu facem amândoi decât să ne holbăm la casa de pe deal, care arată ca și cum n-ar fi locuit nimeni în ea de ceva vreme. Jaluzelele de la etaj atârnă în unghiuri nefirești; tot exteriorul are nevoie de-o renovare ca lumea și-o zugrăveală

proaspătă. Bălăriile cresc până la genunchi pe ceea ce cândva a fost o peluză și o grădină îngrijită.

— Gideon Cartwright nu se ține de treabă, zice Serenity.

— Complet de acord, îngân.

— Nu-mi imaginez că Alice Metcalf ar trăi aici.

— Nu-mi imaginez că ar putea trăi *careva* aici.

Mă dau jos din mașină și navighez printre pietrele de mărimi variabile de pe aleea de acces. Pe verandă e o plantă agățătoare în ghiveci, cafenie și sfărâmicioasă acum, și un anunț al municipalității din Brentwood, prins cu piuneze, decolorat de ploaie și de soare: ACEASTĂ PROPRIETATE ESTE IMPROPRIE PENTRU LOCUIRE.

Plasa de la ușă cade când o deschid ca să bat la ușa din față. O proptesc de zidul casei.

— E limpede că, dacă Gideon o fi stat aici, e la timpul trecut, zice Serenity. *S-a mutat de mult,* adică.

Nu o contrazic. Dar nici nu-i spun la ce mă gândesc: că dacă Gideon se dovedește un factor important în privința morții lui Nevvie Ruehl, a furiei lui Thomas Metcalf și a dispariției lui Alice, atunci ar avea o mulțime de pierdut dacă o puștoaică precum Jenna începe să pună întrebările nepotrivite. Și dacă vrea să scape de ea, ăsta ar fi exact genul de loc la care nimeni nu s-ar uita a doua oară.

Bat iar în ușă, mai tare.

— Lasă-mă pe mine să vorbesc, zic.

Nu știu care din noi e mai surprins când auzim pași apropiindu-se. Ușa se deschide și, văd, înaintea mea, o femeie într-o stare jalnică. Părul cărunt îi e împletit într-o coadă încurcată; bluza îi e mânjită. În picioare are pantofi desperecheați.

— Vă pot ajuta? întreabă femeia, însă fără să mă privească în ochi.

— Mă scuzați că vă deranjez, doamnă, îl căutam pe Gideon Cartwright.

Creierul de investigator îmi zumzăie. Absorb din priviri tot ce-i în spatele ei: salonul cavernos, fără pic de mobilă. Pânzele de păianjen de la cadrele tuturor ușilor. Mocheta mâncată de molii și vraful de ziare și plicuri împrăștiate pe jos.

— Gideon? zice și clatină din cap. Nu l-am mai văzut de ceva ani.

Râde, apoi izbește cu bastonul în cadrul ușii. Abia acum îi observ vârful alb.

— Dar, până la urmă, n-am mai văzut pe *nimeni* de ceva ani.

E oarbă.

Ar fi o colocatară foarte convenabilă dacă Gideon ar sta acolo și ar avea ceva de ascuns. Vreau, mai mult ca oricând, să intru în casa asta și să mă asigur că Jenna nu-i ostatică în vreun beci sau în vreo celulă betonată prin curtea din spate.

— Dar *este* casa lui Gideon Cartwright?

Insist fiindcă, dacă intenționez să intru fără mandat pe proprietatea privată a cuiva, trebuie să am motive întemeiate.

— Nu, zice femeia, e a fetei mele, Grace.

Cartwright, G.

Serenity îmi aruncă o privire. O apuc de mână și-o strâng până să apuce să deschidă gura.

— Cine ziceați că sunteți? întreabă femeia, încruntându-se.

— Nu m-am prezentat, admit. Dar mă surprinde că nu mi-ai recunoscut vocea, zic și iau mâna femeii într-a mea. Nevvie, eu sunt. Thomas Metcalf.

După mutra pe care o face Serenity, cred că și-a înghițit limba. Chestie care n-ar fi neapărat un dezastru.

— Thomas, tresare femeia. A trecut mult timp.

Serenity mă împunge cu cotul. *Ce faci,* schițează fără sunet buzele ei.

Răspuns: habar nu am. Stau de vorbă cu o femeie pe care am văzut-o băgată în sac, dar care acum locuiește, s-ar părea, cu fiica ei — o fată care

se presupune că s-ar fi sinucis. Și mă prefac că-s fostul ei șef, care acum zece ani e posibil să o fi luat razna și s-o fi atacat.

Nevvie întinde palmele rășchirate până ce îmi atinge fața. Îmi trece cu degetele peste nas, buze și pomeți.

— Știam că o să vii într-o zi să ne cauți.

Mă sustrag atingerii înainte să-și dea seama că nu-s cine zic că aș fi.

— Sigur, mint. Suntem o familie.

— Trebuie să intri. Grace o să se-ntoarcă repede, și între timp putem să vizităm...

— Mi-ar plăcea, zic.

Serenity și cu mine o urmăm înăuntru pe Nevvie. Nici măcar un geam nu-i deschis în toată casa și aerul e stătut.

— Aș putea să te rog să-mi aduci un pahar cu apă? întreb.

— Nu-i niciun deranj, zice Nevvie.

Mă conduce într-o cameră de zi, un spațiu mare cu tavan boltit și câteva canapele și mese acoperite cu cearșafuri albe. O canapea a rămas fără husă. Serenity se așază acolo, în vreme ce eu mă uit pe sub cearșafuri, încercând să descopăr un birou, un fișet, orice fel de informații care să explice întorsătura asta a evenimentelor.

— Ce mama dracului se-ntâmplă? mă sâsâie Serenity de îndată ce Nevvie pornește poticnit spre bucătărie. Grace o să se-ntoarcă curând? Credeam că-i *moartă*. Credeam că Nevvie a fost *strivită.*

— Așa am crezut și eu, admit. Am văzut un cadavru, asta-i sigur.

— Era al *ei?*

La asta nu pot răspunde. Când am ajuns eu la locul faptei, Gideon ținea victima pe genunchi. Țin minte craniul despicat ca un dovleac, părul năclăit de sânge. Dar nu știu dacă m-am și apropiat suficient cât să văd fața. Și chiar dacă aș fi făcut asta, n-aș fi putut zice dacă-i Nevvie Ruehl, fiindcă nu văzusem vreodată o poză cu ea; am avut

încredere în Thomas când a numit victima, fiindcă și-ar fi recunoscut propria angajată.

— Cine a chemat poliția în noaptea aceea? întreabă Serenity.

— Thomas.

— Deci poate că el a fost cel care voia să crezi că Nevvie e moartă.

Dar scutur din cap.

— Dacă Thomas ar fi atacat-o în țarc, ar fi mult mai agitată acum și cu siguranță nu ne-ar fi invitat înăuntru.

— Doar dacă nu cumva are de gând să ne otrăvească.

— Atunci nu bea apa, sugerez. Gideon a găsit corpul. Așa că ori a făcut o greșeală — chestie pe care n-o prea înghit —, ori a vrut ca lumea să creadă că-i Nevvie.

— Păi... doar nu s-a ridicat de pe masa de autopsie, zice Serenity.

Îi întâlnesc privirea. Și nu mai trebuie să zic altceva.

O victimă a fost luată de-acolo, în sac, în acea noapte. O victimă a fost găsită inconștientă, cu o leziune la cap, care e posibil să fi dus la orbire mai târziu, și dusă la spital.

Chiar atunci, Nevvie intră în cameră, ducând o tavă cu două pahare.

— Să te ajut, zic luându-i tava din mâini și așezând-o pe o măsuța de cafea acoperită cu husă.

Ridic carafa și torn câte un pahar pentru fiecare.

Pe undeva e un ceas. Îl aud cum ticăie chiar dacă nu-l văd. Probabil că putrezește pe sub cearșafurile astea. Parcă întreaga cameră e plină de fantome ale unor foste piese de mobilier.

— De când locuiești aici? o întreb.

— Nici nu mai țin minte exact. Grace a avut grijă de mine după accident. Nu știu ce m-aș fi făcut fără ea.

— Accident?

— Știi doar, noaptea aceea la refugiu. Când mi-am pierdut vederea. Presupun că, după ce m-am lovit așa la cap, se putea și mai rău. Am noroc. Sau așa mi s-a zis.

Se așază fără să țină seama de cearșaful care acoperă fotoliul tapițat.

— Nu-mi amintesc nimic, ceea ce-i probabil o binecuvântare. Când vine Grace, o să-ți explice ea totul, zice și îndreaptă capul spre mine.

— Niciodată n-am dat vina pe tine sau pe Maura, Thomas, sper că știi asta.

— Cine-i Maura? se bagă Serenity.

Până-n momentul ăsta nu vorbise în prezența lui Nevvie. Nevvie se-ntoarce spre ea, cu un zâmbet ezitant pe buze.

— Ce nepoliticoasă sunt. Nu mi-am dat seama că ai venit însoțit.

Mă uit panicat la Serenity. Trebuie s-o prezint într-un fel care să urmeze ficțiunea pe care am creat-o, povestea unde o fac pe Thomas Metcalf.

— Nu, eu sunt nepoliticos, zic. O mai ții minte pe soția mea, Alice?

Paharul alunecă din mâna lui Nevvie și se sparge pe podea. Mă aplec să șterg apa, folosind o bucată din cearșaful care acoperă mobilierul.

Dar nu șterg suficient de rapid. Apa trece prin cearșaf și băltoaca se mărește. Genunchii blugilor mi se îmbibă; paharul de apă s-a transformat într-o baltă în toată legea. Acoperă picioarele lui Nevvie până peste pantofii desperecheați.

Serenity întinde gâtul și se uită în jur.

— Isuse Cristoase...

Din tapet picură apă. Din tavan curge apă. Mă uit la Nevvie și văd că se lasă pe spate în fotoliu, apucând rezemătorile, cu fața udă de lacrimi și de plânsul casei ăsteia.

Nu mă pot mișca. Nu-mi dau seama ce naiba se întâmplă. Văd, deasupra capului, cum în mijlocul tavanului se formează o crăpătură și cum se tot

întinde, ca și cum ar fi doar o chestie de timp până ce tencuiala o să cedeze.

Serenity mă apucă de braț.

— Fugi, strigă și mă iau după ea, ieșind din casă.

Pantofii îmi pleoscăie prin băltoacele care s-au format pe dușumea. Nu ne oprim decât atunci când am ajuns iarăși pe trotuar, gâfâind.

— Cred că mi-am pierdut drăcia de elastic de păr, face Serenity ducându-și mâna la ceafă. Părul ei roz, ud ciuciulete, mă face să mă gândesc la craniul însângerat al victimei din refugiul elefanților.

Mă aplec de mijloc, gâfâind încă. Casa de pe deal arată la fel de dărăpănată și neprimitoare ca la sosirea noastră; singura dovadă a vizitei noastre este șirul de urme umede, disperate, de pe cărare — urme care dispar rapid în căldură, ca și cum n-am fi fost niciodată acolo.

ALICE

Două luni de absență e mult. În două luni se pot întâmpla fel de fel de chestii.

Nu știam pe unde era Thomas și nici nu eram sigură că vreau să aflu. Nu știam dacă se mai întoarce. Dar nu mă părăsise doar pe mine și pe Jenna, părăsise șapte elefanți și pe angajații refugiului. Lucru care însemna că cineva trebuia să se ocupe de administrație.

În două luni poți începe din nou să te simți încrezătoare.

În două luni poți să descoperi că, pe lângă faptul că ești om de știință, poți fi și o femeie de afaceri pricepută.

În două luni, o copilă poate începe să vorbească la foc automat, propoziții și silabe alandala, numind lumea care pentru ea arată la fel de nouă ca și pentru tine.

În două luni o poți lua de la început.

Gideon devenise mâna mea dreaptă. Deși vorbeam de angajarea a încă unui îngrijitor, ne lipseau banii pentru așa ceva. El mă asigura însă că ne puteam descurca. Dacă eu izbuteam să-mi armonizez munca de cercetare cu munca mai cerebrală a contabilității, el putea fi mușchii. Din pricina asta ajunsese să lucreze și câte optsprezece ore pe zi. Într-o seară, după cină, am luat-o pe Jenna în brațe și am mers pe jos până într-un loc în care Gideon încerca să dreagă un gard. Am pus mâna pe un patent și m-am apucat să lucrez alături de el.

— Nu trebuie să faci asta, mi-a zis.

— Nici tu.

Dar a devenit un obicei: după ora șase începeam să lucrăm în tandem la ce mai rămânea pe lista parcă nesfârșită de treburi. O luam pe Jenna cu noi

și-o lăsam să culeagă flori sau să alerge după iepurii sălbatici ce țopăiau prin iarba înaltă.

Cădeam, cumva, în patima muncii.

Ne îndrăgosteam, cumva.

Maura și Hester erau din nou împreună în țarcul elefanților africani. Începuseră să se atașeze una de cealaltă și arareori se mai despărțeau. Maura era la conducere, se vedea bine; când o provoca pe Hester, aceasta, mai tânără, se întorcea cu fundul la ea în semn de subordonare. O văzusem pe Maura revenind la mormântul puiului ei doar o singură dată de când ne bălăciserăm amândouă în iaz. Reușise să-și stăvilească durerea, să treacă peste ea.

O luam pe Jenna cu mine în fiecare zi când mă duceam să observ elefanții, deși știam că Thomas considera că-i periculos. Dar el nu era de față; nu mai avea un cuvânt de spus. Fetița mea de-o șchioapă era un cercetător înnăscut. Umbla prin țarc și aduna pietre, ierburi și flori, așezându-le apoi în grămăjoare. În multe din după-amiezile acestea, Gideon își găsea de lucru prin preajmă, ca să mai poată sta să se odihnească puțin alături de noi. Așa că am început să aduc mai multe sandviciuri și ceai cu gheață, să fie și pentru el.

Vorbeam cu Gideon despre Botswana, despre elefanții pe care-i întâlnisem acolo și despre cât de diferiți erau de animalele de aici. I-am povestit istorii auzite de la îngrijitorii care călătoriseră cu elefanții aduși la refugii, povești despre animale bătute sau ținute în spații înguste în timpul dresajului. Mi-a povestit și el, într-o zi, despre Lily, femela al cărei picior nu-și mai revenise pe deplin după ce și-l rupsese.

— După aceea a luat-o alt circ. Nava cu care mergea, andocată în Nova Scotia, a luat foc la un moment dat. S-a scufundat, o parte din animale au murit. Lily a izbutit să scape, dar avea arsuri de gradul doi pe spinare și pe picioare.

Lily, de care avuseserăm grijă aproape doi ani, suferise mai mult decât aș fi crezut.

— De necrezut, am zis, că nu ne învinuiesc pe noi pentru ce le-au făcut alți oameni.

— Cred că sunt în stare să ierte, a zis Gideon uitându-se la Maura, cu colțurile gurii lăsate. *Sper* că iartă. Crezi că-și amintește că i-am luat puiul de lângă ea?

— Da, am zis sec. Dar nu-ți mai poartă pică pentru asta.

Gideon a dat să răspundă. Însă brusc chipul i-a încremenit, a sărit în picioare și-a luat-o la fugă.

Jenna, care știa că nu-i bine să se apropie prea mult de elefanți — nici ei nu se apropiaseră de ea până atunci —, era la un pas de Maura și se uita la ea lung, parcă în transă. A ridicat capul spre mine, zâmbind.

— Elefant! a anunțat.

Maura a întins trompa și a suflat peste codițele Jennei.

Era un moment magic și extrem de periculos. Copiii, ca și elefanții, sunt imprevizibili. O mișcare bruscă și Jenna ar fi putut fi strivită.

M-am ridicat de pe iarbă, simțindu-mi gura uscată. Gideon era acolo deja, mișcându-se încetișor ca să n-o sperie pe Maura. A luat-o în brațe pe Jenna, ca și cum ar fi fost un joc.

— Hai să mergem înapoi la mami, a zis uitându-se la Maura peste umăr.

Și în momentul acela Jenna a început să scâncească.

— Elefant, a țipat, vreau!

A început să dea din picioare și să se zbată ca un pește în cârlig.

Pandalii în toată regula. Zgomotul a făcut-o pe Maura să tresară și să țâșnească trâmbițând către pădure.

— Jenna, m-am răstit, să nu te apropii de animale niciodată! Știi doar că n-ai voie!

Însă frica din vocea mea o făcea doar să plângă și mai cu foc.

Gideon a gemut când unul dintre bascheții ei mici l-a pocnit în pântece.

— Îmi pare tare rău... am zis întinzând brațele spre ea, însă Gideon s-a întors cu spatele. O legăna pe Jenna, o hâțâna în brațe; țipetele i s-au domolit și plânsetul i s-a transformat în suspine. A prins cu mânuța gulerul tricoului roșu de uniformă al lui Gideon și a început să-și atingă obrazul cu el, la fel cum făcea cu păturica atunci când era pe punctul să adoarmă.

Câteva minute după aceea, Gideon mi-a adus copilul ațipit și mi l-a pus la picioare. Obrajii Jennei erau îmbujorați, buzele desfăcute ușor. M-am lăsat pe vine lângă ea. Parcă era făcută din porțelan, din lumina lunii.

— Era tare obosită, am zis.

— Era tare speriată, m-a corectat Gideon așezându-se iar lângă mine. După toată întâmplarea asta.

— Păi, am zis ridicând privirea spre el, mulțumesc.

S-a uitat atent către șirul de copaci printre care dispăruse Maura.

— A fugit?

Am dat din cap că da.

— Și ea s-a speriat tare, am zis. Știai că în toți anii cât am făcut cercetare n-am văzut niciodată o mamă-elefant să-și piardă răbdarea cu copilașul ei? Oricât de iritant, plângăreț și dificil ar fi fost puiul?

Am întins mâna să scot din părul Jennei o panglică, care atârna acolo ca o umbră a izbucnirii ei de mai înainte.

— Eu, din păcate, se pare că n-am asemenea calități de mamă.

— Jenna are noroc să te aibă.

Am pufnit, neîncrezătoare.

— Da, dacă te gândești că doar pe mine mă are.

— Nu, a făcut Gideon. Te-am văzut cum te porți cu ea. Ești o mamă bună.

Am ridicat din umeri, gata să-mi autoadministrez o replică depreciativă, însă cuvintele aprobatoare însemnau prea mult pentru mine. M-am auzit, în schimb, rostind:

— Și tu ai fi un tată bun.

A ridicat de pe jos una dintre păpădiile pe care le rupsese și le făcuse grămăjoară Jenna înainte s-o apuce hoinăritul către Maura. A săpat în tulpină o despicătură cu degetul mare și prin spațiu a trecut o altă tulpină, împletindu-le.

— Speram să fiu deja.

Am strâns din buze, fiindcă secretul lui Grace nu-mi aparținea, ca să-l pot mărturisi.

Gideon continua să împletească ierburi.

— Te-ai întrebat vreodată dacă te îndrăgostești de o persoană... sau de imaginea ei ideală?

Cred că durerea pierderii și iubirea nu au de-a face cu privitul în perspectivă. *Cum* să fie așa, când o persoană devine centrul universului — ori din cauză că a fost pierdută, ori pentru că a fost găsită?

Gideon a luat coronița de flori și a așezat-o ușurel pe creștetul Jennei. I-a alunecat într-o parte pe o codiță, venindu-i pieziș pe frunte. Jenna s-a foit în somn.

— Câteodată cred că dragostea nu există. E doar frica de a nu pierde pe cineva.

S-a iscat o pală de vânt, aducând miros de mere pădurețe și de timoftică; iz de balegă și piele de elefant; mirosul piersicii pe care o mâncase mai devreme Jenna și care-i picurase pe rochiță.

— Îți faci griji? a întrebat Gideon. Despre ce-o să se întâmple dacă nu se mai întoarce?

Era pentru prima dată când stăteam de vorbă despre plecarea lui Thomas. Cu toate că vorbiserăm despre cum ne cunoscusem partenerii de căsnicie, conversația rămăsese la nivelul acela:

la cel mai înalt nivel potențial, la momentul când, în relațiile acelea, totul păruse încă posibil.

Ridicând bărbia, m-am uitat drept în ochii lui.

— Îmi fac griji pentru ce-o să se întâmple dacă *se întoarce*.

Erau colici. Deloc neobișnuite la elefanți, mai ales la cei ce primiseră fân mucegăit sau a căror dietă fusese schimbată radical și la repezeală. Nu era cazul cu Syrah, cu toate acestea zăcea într-o rână, pleoștită, cu burta umflată. Nu voia să mănânce ori să bea apă. Stomacul îi chiorăia. Gertie, câinele care-o însoțea peste tot, stătea lângă ea și urla.

Ne uitam la ea, în staul, cu brațele încrucișate pe piept, urmărind cum o consultă veterinarul.

— O să ne spună ce știm deja, mi-a șoptit Gideon.

— Da, și după aia o să-i dea medicamente ca s-o facă bine.

A clătinat din cap.

— Și ce vrei să duci la amanet ca să plătești consultația?

Gideon avea dreptate. Eram într-o asemenea lipsă de bani în momentul acela, că trebuia să luăm din banii pentru cheltuielile zilnice dacă voiam să plătim pentru urgențe cum era cea de față.

— O să găsesc eu o cale, am zis oftând.

Ne-am uitat cum doctorul îi administrează lui Syrah un antiinflamator — flunixin — și un relaxant muscular. Gertie s-a aciuat lângă ea în fân, scâncind.

— Putem doar să așteptăm și să sperăm că începe să-i funcționeze intestinul, a zis veterinarul. Între timp, ar fi bine să bea niște apă.

Dar Syrah nu voia să bea. Ori de câte ori ne apropiam cu găleata de ea, fie că apa era încălzită sau rece, pufnea și încerca să-și ferească capul. După câteva ore de încercări, și eu, și Gideon am ajuns niște epave emoționale. Medicamentele administrate păreau să nu-și fi făcut efectul.

E jalnic să vezi un animal atât de puternic și de maiestuos redus la o asemenea stare. Mă ducea cu gândul la elefanții din savană pe care-i văzusem împușcați de săteni sau răniți de capcane. Știam și că nu e de glumă cu colicile. Puteau duce la blocarea colonului, iar asta putea provoca moartea. Am îngenuncheat lângă Syrah, palpând-o, simțindu-i abdomenul întărit cu palmele.

— S-a mai întâmplat asta?

— Nu cu Syrah, a zis Gideon. Am mai văzut așa ceva, totuși.

Părea să chibzuiască la ceva, să cântărească ceva în minte. Apoi s-a uitat la mine.

— O dai pe Jenna cu ulei pe piele?

— Îi puneam în cădiță când o spălam, am zis. De ce?

— Unde e uleiul?

— Dacă mai am vreun pic, ar trebui să fie sub chiuvetă, în baie...

S-a ridicat și-a ieșit din staul.

— Unde te duci? am strigat, dar nu puteam să mă iau după el.

Trebuia să stau cu Syrah.

Gideon a revenit după zece minute, cu două flacoane de ulei și-un pandișpan pe care-l aveam în frigider. L-am urmat în bucătăria staulului, unde pregăteam mâncarea pentru elefanți. A început să desfacă ambalajul de pe pandișpan.

— Nu mi-e foame, i-am zis.

— Nu-i pentru tine, a răspuns Gideon punând prăjitura pe blat și spintecând-o de mai multe ori cu un cuțit.

— Cred că-i moartă de-acum, am zis.

A desfăcut un flacon cu ulei de bebeluș și l-a turnat peste pandișpan. Fluidul a început să intre în miezul buretos prin locurile unde făcuse înțepăturile.

— Se mai întâmpla uneori ca elefanții de la circ să aibă colici. Și veterinarul îi punea să bea ulei. Cred că pune chestiile în mișcare.

— Dar doctorul n-a zis...

— Alice... a spus Gideon cu voce tremurată, dar cu mâinile pe prăjitură. Ai încredere în mine?

M-am uitat la bărbatul care lucrase cot la cot cu mine, de săptămâni de zile, ca să creeze iluzia că refugiul putea supraviețui. Care mă salvase odată. Și pe fiica mea la fel.

Citisem odată, într-o revistă prostuță pentru femei, că atunci când ne place de cineva, ni se dilată pupilele. Și că avem tendința să ne placă oameni ale căror pupile sunt dilatate când ne privesc. Irișii lui Gideon erau aproape de aceeași culoare ca și pupilele, ceea ce crea o iluzie optică: o gaură neagră, un hău nesfârșit. M-am întrebat cum arată, ca reacție, ochii mei.

— Da, am zis.

Mi-a cerut să-i aduc o găleată cu apă, apoi l-am urmat în boxa în care Syrah zăcea pe-o parte, cu burta ridicându-se și coborându-i greoi. Gertie a ridicat capul, alertată.

— Hei, frumoaso, a zis Gideon îngenunchind în fața elefantului și întinzând prăjitura.

— Syrah are o pasiune pentru dulciuri, a zis către mine.

Elefantul a amușinat cu trompa. A atins ușurel prăjitura. Gideon a rupt o bucățică și i-a aruncat-o în gură, în vreme ce Gertie îi adulmeca degetele.

Îndată, Syrah a apucat întregul pandișpan și l-a înghițit.

— Apă, a zis Gideon.

Am lăsat găleata la îndemâna lui Syrah și-am văzut-o cum trage o trompă plină. Gideon s-a aplecat și-a început s-o mângâie cu mâinile lui puternice, zicându-i că-i o fată bună.

Îmi doream să mă atingă și pe mine așa.

Gândul mi-a trecut atât de iute prin minte, că m-a făcut să mă răsucesc pe călcâie.

— Trebuie să... trebuie să văd ce face Jenna.

Gideon mi-a aruncat o privire.

— Sunt sigură că-s adormite și ea, și Grace.

— Trebuie să...

Vocea mi s-a stins. Fața mi-era înfierbântată; mi-am lipit palmele de obraji. I-am întors spatele și m-am grăbit să ies din staul.

Gideon avea dreptate; când am ajuns la cabană, Grace și Jenna erau ghemuite împreună pe canapea. Mâna Jennei era într-a lui Grace. M-a luat un val de amețeală gândindu-mă că, în vreme ce Grace avusese grijă de o ființă pe care-o iubeam, eu îmi doream să fac la fel cu o ființă pe care-o iubea *ea.*

S-a foit, având grijă să se ridice fără s-o trezească pe Jenna.

— Ce face Syrah? Ce s-a întâmplat?

Am luat-o pe Jenna în brațe. S-a trezit un pic, apoi ochii i s-au închis la loc. Nu voiam s-o tulbur, însă în momentul acela era mai important să-mi amintesc cine eram. Ce eram.

Eram mamă. Și soție.

— Ar trebui să-i spui, i-am zis lui Grace, că nu poți să ai copii.

A mijit ochii. Nu mai vorbiserăm despre asta de când atinseserăm subiectul cu niște săptămâni în urmă. Știam că se temea să nu-i fi spus deja ceva lui Gideon, dar nici vorbă de așa ceva. Voiam să aibă discuția asta ei doi, pentru ca Gideon să știe că Grace avea încredere deplină în el. Voiam să aibă conversația asta ca să-și facă planuri de viitor care includeau o adopție sau o mamă purtătoare. Voiam ca legătura dintre ei să fie așa de puternică, încât să nu pot, nici măcar accidental, să găsesc o spărtură în zidul căsniciei lor prin care să mă pot insinua.

— Ar trebui să-i spui, am repetat. Fiindcă merită să știe.

În dimineața următoare s-au întâmplat două lucruri minunate. Syrah s-a ridicat, părând să fi scăpat de colici, și, însoțită de Gertie care țopăia veselă pe lângă ea, a pornit-o prin țarcul elefanților asiatici. Și secția de pompieri a orașului ne-a făcut

un cadou minunat: un furtun de incendiu folosit, pe care voiau să-l doneze fiindcă își înnoiseră de curând echipamentul.

Gideon, care dormise încă și mai puțin decât mine, părea într-o dispoziție fantastic de bună. Dacă Grace îmi urmase sfatul și-i mărturisise secretul ei, ori primise bine mărturisirea, ori era prea bucuros că Syrah își revenise ca să lase vestea să-l afecteze. În orice caz, nu părea să se fi gândit prea mult la ciudata mea ieșire din scenă de aseară. A săltat furtunul pe umeri.

— Tare o să le placă fetelor, a zis zâmbind larg. Hai să-l testăm.

— Am un milion de lucruri de făcut, am replicat. Și tu la fel.

Mă purtam urât. Dar, dacă asta construia un zid între noi, era mai sigur așa.

Veterinarul a revenit ca s-o examineze pe Syrah și a declarat-o însănătoșită. M-am închis în birou și m-am pus pe socoteli, încercând să-mi dau seama de unde puteam rupe niște bănuți ca să plătesc factura la veterinar. Jenna stătea la picioarele mele și colora niște poze vechi de prin ziare. Nevvie dusese una dintre camionete în oraș, pentru revizie, iar Grace făcea curat în staulul elefanților africani.

Doar când m-a tras Jenna de pantaloni și mi-a spus că-i e foame mi-am dat seama că trecuseră niște ore. I-am făcut tartine cu unt de arahide și gem, decupând feliile în pătrățele numai bune să le apuce cu mânuțele. Coaja am tăiat-o și-am pus-o deoparte pentru Maura. Apoi am auzit sunetele cuiva în pericol de moarte.

Am luat-o la iuțeală pe Jenna și-am început să alerg spre staulul african — de unde venea zgomotul. Mă fulgerau gânduri negre: *Maura și Hester se luptă. Maura e lovită. Unul dintre elefanți a rănit-o pe Grace.*

Unul dintre elefanți l-a rănit pe Gideon.

Am dat în lături cu putere ușa staulului și le-am văzut pe Hester și pe Maura în boxele lor, cu barele retractabile care le separau căscate larg. În spațiul acela mare creat se scuturau, dansau și chicoteau, scăldate de ploaia artificială ce curgea din capătul furtunului. Gideon le stropea, iar ele se roteau bucuroase, chiuind.

Nu erau pe moarte. Se distrau de minune.

— Ce *faci?* am țipat în vreme ce Jenna se zbătea să scape din brațele mele. Am pus-o jos și-a început imediat să țopăie prin băltoacele de pe ciment.

Gideon a rânjit și-a plimbat furtunul printre bare, înainte și înapoi.

— Le distrez, a zis. Uită-te la Maura. Ai mai văzut-o să se poarte așa de copilărește?

Avea dreptate; Maura părea să-și fi lăsat deoparte orice urmă de tristețe. Scutura din cap și tropăia în jetul de apă, azvârlindu-și trompa în sus ori de câte ori trâmbița.

— Ai reparat centrala? am întrebat. Ai schimbat uleiul la ATV? Ai dat jos gardul din țarcul africanilor, ai curățat câmpul din partea de nord-vest? Ai refăcut panta bazinului din țarcul asiatic?

Era o listă întreagă cu toate lucrurile pe care le avea de făcut.

Gideon a răsucit robinetul, făcând ca apa să se transforme într-un firicel. Elefanții au trâmbițat și-au început să se rotească pe loc, așteptând să continue, plini de speranță.

Zâmbetul lui Gideon a dispărut.

— Hei, șefa, a zis și-a așteptat să mă-ntorc cu fața la el.

De îndată ce-am făcut asta, a dat drumul la robinet, astfel ca jetul să mă izbească drept în piept.

Era rece ca gheața, un adevărat șoc, și avea atât de multă presiune că mi-am pierdut echilibrul și-am început să mă împleticesc mergând cu spatele, dându-mi de pe față părul ud leoarcă și privindu-

mi hainele îmbibate cu apă. Gideon a mutat furtunul spre elefanți.

A rânjit.

— Trebuia să te răcorești un pic, a zis.

M-am aruncat spre furtun. Era mai solid decât mine, însă eu eram mai rapidă. Am îndreptat furtunul spre el și i-am aplicat un jet strașnic, făcându-l să-și acopere fața cu mâinile.

— OK, a zis râzând, înecându-se cu puhoiul de apă. OK, mă dau bătut!

— Tu ai început, i-am amintit în vreme ce încerca să-mi smulgă capătul furtunului din mâini. Furtunul șerpuia între noi, care ne bâțâiam ca niște șamani invocând divinitatea. Alunecos, ud până al piele, Gideon a izbutit într-un sfârșit să mă cuprindă în brațe, să-mi blocheze mâinile în așa fel încât apa să ne lovească în picioare; nu mai puteam ține furtunul. A căzut pe jos și s-a chircit într-un semicerc înainte de a încremeni, aruncând un ultim jet către elefanți.

Râdeam așa de tare că mi s-a tăiat răsuflarea.

— Bine, ai câștigat. Dă-mi drumul, am zis gâfâind.

Eram orbită temporar; părul mi se lipise de față. Gideon l-a dat deoparte și am văzut că zâmbește. Dinții îi erau de un alb imposibil. Nu-mi puteam lua ochii de pe gura lui.

— Nu prea cred, a zis și m-a sărutat.

Șocul a fost și mai intens decât izbitura primului jet de apă. Am încremenit, doar preț de o bătaie de inimă. Apoi brațele mele l-au cuprins de talie, cu palmele fierbinți lipite de pielea umedă de pe spinarea lui. Mi-am trecut mâinile peste lungimea brațelor lui, peste adâncițurile unde se îmbinau mușchii. Am sorbit din el ca și cum era cea mai adâncă fântână din lume.

— Udă, a zis Jenna. Mami udă.

Era lângă noi și apucase cu fiecare mânuță câte unul dintre picioarele noastre. Uitasem de ea cu totul până în clipa aceea.

De parcă n-aveam și așa destule lucruri de care să mă rușinez.

Am fugit de Gideon pentru a doua oară, ca și cum viața mi-ar fi fost pusă în primejdie. Lucru care, presupun, era adevărat.

Pe parcursul următoarelor două săptămâni l-am evitat pe Gideon, mulțumindu-mă să-i transmit mesaje prin Grace sau Nevvie, asigurându-mă că nu rămâneam niciodată singură cu el prin vreun staul sau țarc. Îi lăsam bilete în bucătăriile staulelor, liste cu ce trebuia făcut. În loc să mă văd cu Gideon la sfârșitul zilei, stăteam cu Jenna pe dușumeaua cabanei, ne jucam cu puzzle-uri, cuburi și animale de pluș.

Într-o seară, Gideon m-a apelat pe stația radio din hambarul cu fân.

— Doctor Metcalf, avem o problemă.

Nu mai țineam minte când îmi spusese ultima oară „Doctor Metcalf“. Era ori o reacție la undele de răceală pe care i le transmiteam, ori era vorba despre o problemă reală și urgentă. Am pus-o pe Jenna între picioarele mele, în ATV, și m-am abătut pe la staulul elefanților asiatici, unde știam că se afla Grace, pregătind mesele de seară.

— Poți să ții un ochi pe ea? am rugat-o. Gideon zicea că-i ceva urgent.

Grace a întins mâna după o găleată și-a întors-o cu fundul în sus, făcând din ea un taburet.

— Vino încoace, dovlecel, a zis. Vezi merele alea? Poți să mi le dai unul câte unul?

S-a uitat peste umăr la mine.

— Ne descurcăm noi aici, a zis.

Am plecat mai departe spre hambar și l-am găsit pe Gideon luându-se în coarne cu Clyde, furnizorul nostru de fân. Clyde era un tip de încredere; foarte adesea, fermierii încercau să scape pe seama noastră de fânul mucegăit, fiindcă își ziceau că-i vorba de elefanți, deci ce contează? Clyde stătea cu brațele încrucișate pe piept. Gideon pusese un picior pe un balot de fân. Doar

jumătate din încărcătură fusese mutată din camionul lui Clyde în hambar.

— Care-i problema? am întrebat.

— Clyde zice că nu acceptă cecuri, fiindcă ultimul n-a avut acoperire. Dar nu reușesc să dau de banii de rezervă și, până nu-i găsesc, Clyde nu prea are de gând să mă lase să descarc și restul de fân, a zis Gideon. Mi-am zis că poate ai tu vreo soluție.

Motivul pentru care ultimul cec nu fusese acceptat era că rămăseserăm fără bani. Și motivul pentru care nu mai aveam niciun ban era că-i folosisem ca să cumpăr legume de la depozit. Dacă scriam alt cec, avea să fie respins și acela — folosisem ultimii bănuți din cont ca să plătesc factura la veterinar.

Habar nu aveam cum urma să plătesc pentru mâncarea fiicei mele săptămâna viitoare, darămite fânul elefanților.

— Clyde, am zis, trecem printr-o pasă proastă.

— Așa-i în toată țara.

— Dar avem o relație bună, am replicat. Tu și cu bărbatul meu ați făcut afaceri niște ani, așa-i?

— Da, și mereu a reușit să mă plătească, a zis Clyde încruntat. Nu vă pot lăsa fânul pe ochi frumoși.

— Știu. Și nici eu nu pot lăsa elefanții să flămânzească.

Parcă eram în nisipuri mișcătoare. Încet, dar sigur, aveam să mă înec. Aveam nevoie de o colectare de fonduri, numai că nu prea aveam timp de asta. Îmi neglijasem mult timp cercetările; nu mai scrisesem o notiță de săptămâni. Nu prea mai aveam cum să mențin totul funcțional dacă nu primeam niște bani de pe la investitori.

Dobândă.

M-am uitat la Clyde.

— Îți plătesc zece la sută mai mult dacă îmi dai acum fânul și accepți să ne socotim luna viitoare.

— De ce-aș face asta?

— Fiindcă, recunoști sau nu, Clyde, avem un trecut împreună și ești dator să ne dai o șansă.

Nu ne era dator cu nimic. Speram însă că, decât să se simtă vinovat că datorită lui se dusese de râpă refugiul, prefera să pretindă că ar fi avut vreun soi de obligație.

— Douăzeci la sută, s-a târguit Clyde.

I-am strâns mâna, apoi m-am cățărat în camion și-am început să mut baloții.

O oră mai târziu, Clyde a plecat, iar eu m-am așezat pe un balot, să mă odihnesc. Gideon muncea încă, încordându-și spatele ca să așeze baloții cât mai eficient, ridicându-i mai sus decât aș fi izbutit eu, fizic.

— Așa deci, am zis. Ai de gând să te prefaci că nu-s aici?

Gideon nu s-a întors spre mine.

— Cred c-am învățat de la o maestră.

— Și ce trebuia să fac, Gideon? Ai vreun răspuns? Fiindcă, crede-mă, aș vrea să-l aflu.

S-a întors spre mine, cu mâinile odihnindu-i-se ușor pe șolduri. Asudase; pe antebrațe i se lipiseră pleavă și bucăți de paie.

— M-am săturat să fiu băiatul tău de mingi. Trimite înapoi orhideele. Obține fânul pe gratis. Transformă dracului apa în vin. Ce mai urmează, Alice?

— Trebuia, așadar, să nu plătesc veterinarul când s-a îmbolnăvit Syrah?

— Nu știu, s-a răstit el. Și nici nu-mi pasă.

A dat să treacă pe lângă mine. M-am ridicat.

— Ba da, îți pasă, am strigat alergând după el și ștergându-mă cu mâna pe la ochi. N-am cerut nimic din toate astea, să știi. N-am vrut să mă ocup de un refugiu. N-am vrut să-mi fac griji din cauza unor animale bolnave, să mă gândesc cum să plătesc salariile, nici să mă tem de faliment.

Gideon s-a oprit în prag. Când s-a întors spre mine, silueta îi era încadrată de lumină.

— Ce *vrei* atunci, Alice?

Când mă întrebase ultima oară cineva asta?

— Vreau să fiu om de știință, am zis. Vreau să fac oamenii să-nțeleagă cât de mult pot gândi și simți elefanții.

A înaintat, umplându-mi câmpul vizual.

— Și?

— Vreau s-o știu pe Jenna fericită.

Gideon a mai făcut un pas. Era așa de aproape acum, încât întrebarea lui parcă îmi atârna pe după gât, făcând să mă usture pielea.

— Și?

Înfruntasem un elefant furios. Îmi riscasem credibilitatea științifică pentru a-mi urma intuiția. Îmi pusesem viața la cutie și o luasem de la cap. Dar să-l privesc pe Gideon în față și să-i spun adevărul a fost cel mai curajos lucru pe care l-am făcut vreodată.

— Vreau să fiu și eu fericită, am șoptit.

Și apoi am început să ne rostogolim peste treptele inegale alcătuite din baloți, într-un cuib de paie de pe podeaua hambarului. Degetele lui Gideon erau în părul meu și pe sub haine; gâfâiam la unison cu respirația lui. Trupurile noastre erau peisaje, hărți săpate în palmele noastre de locurile pe unde ne atingeam. Când a intrat în mine, am știut de ce: de acum aveam să găsim mereu drumul spre casă.

După aceea, cu spatele zgâriat de paie și cu hainele boțite, am început să vorbesc.

— Nu, a zis Gideon atingându-mi buzele cu degetele. Nu trebuie.

S-a întins pe spate. Capul meu i se odihnea pe braț, într-un loc în care-i simțeam pulsul. Îi simțeam fiece bătaie de inimă.

— Când eram mic, mi-a spus, unchiul meu mi-a adus o figurină din Războiul Stelelor. Era semnată de George Lucas, în cutiuța ei. Aveam, nu știu... șase sau șapte ani. Unchiul mi-a zis să n-o scot din ambalaj. Fiindcă, în felul ăsta, cândva avea să valoreze ceva.

A înclinat bărbia ca să-l pot privi.

— Și-ai scos-o din ambalaj?

— Rahat, da.

Am izbucnit în râs.

— Credeam că o să-mi spui că o mai ai încă undeva pe vreun raft. Și că ai vrea s-o folosești ca să plătești pentru fân.

— Scuze, eram copil. Ce copil se joacă cu o jucărie care stă în cutie? a zis, iar zâmbetul i s-a micșorat întru câtva. Așa că am scos-o cumva din cutie, într-un fel în care ceilalți să nu observe dacă nu se uitau cu atenție. Și m-am jucat cu Luke Skywalker zi de zi. Îl luam și la școală cu mine. În cadă, când făceam baie. Dormeam cu el. Tare-l mai iubeam. Și da, poate că-n felul ăla l-am făcut să-și piardă din valoare, dar pentru mine era o comoară.

Înțelegeam ce zice: că neatins, pentru colecție, ar fi putut să valoreze ceva, însă acele momente de joacă pe furiș fuseseră neprețuite.

Gideon a zâmbit larg.

— Chiar mă bucur că te-am scos din cutie, Alice.

L-am pocnit în braț.

— Mă faci să mă simt ca o tocilară pe care-ai invitat-o la dans.

— Dacă te simți...

M-am cățărat peste el.

— Gata cu vorba.

M-a sărutat.

— Credeam că n-o să mai zici asta, a spus, și brațele lui m-au cuprins iarăși.

Când am ieșit din hambar, stelele ne spionau de sus. Aveam încă paie în păr și murdărie pe picioare. Nici Gideon nu era mai breaz. S-a suit pe ATV, iar eu m-am așezat în spate, cu obrazul lipit de spinarea lui. Îmi simțeam propriul miros pe el.

— Ce spunem? am întrebat.

S-a uitat la mine peste umăr.

— Nu spunem nimic, a replicat și-a pornit motorul.

Mai întâi, Gideon a oprit la cabana lui și s-a dat jos. Luminile erau stinse; Grace încă stătea cu Jenna. N-a riscat să mă atingă acolo, la loc deschis, însă m-a privit lung.

— Mâine? a întrebat.

Putea să însemne orice. Puteam să plănuim mutatul elefanților, curățatul staulului, schimbatul bujiilor de la camionetă. Însă ce mă întreba el de fapt era dacă aveam să-l evit și pe mai departe, cum făcusem înainte. Dacă avea să se-ntâmple iarăși.

— Mâine, am repetat.

Am ajuns, într-un minut, și la cabana mea. Am parcat ATV-ul și m-am dat jos, încercând să-mi așez cumva părul și să-mi curăț fânul de pe haine. Grace știa că fusesem la hambar, însă nu arătam ca și cum m-aș fi ocupat doar cu descărcatul baloților. Mi-am frecat gura cu palma, ștergând sărutul lui Gideon, lăsând doar scuze.

Când am deschis ușa, am văzut-o pe Grace în camera de zi, cu Jenna. Și, ținând-o pe Jenna în brațe, cu un zâmbet ce-ar fi putut lumina o galaxie întreagă, l-am văzut pe Thomas. Văzându-mă, și-a pasat fiica lui Grace și a pus mâna pe ceva de pe măsuță. Când s-a apropiat, ochii îi erau mari și limpezi. Mi-a întins o plantă cu capul în jos, cu rădăcinile rășchirate pe post de inflorescențe, la fel cum făcuse cu doi ani în urmă, când sosisem la aeroportul din Boston.

— Surpriză, a zis.

JENNA

Refugiul Elefanților din Tennessee are un stand de prezentare drăguț, în centrul orașului, cu poze mari ale tuturor animalelor din custodia lor, plus niște plăcuțe cu povestea fiecărui elefant. E ciudat să văd numele elefanților care au fost cândva la Refugiul din New England. Mă opresc cel mai mult la poza Maurei, elefantul care-i plăcea mamei cel mai mult. Mă holbez așa de tare că imaginea se începtoșează.

E și o masă plină de cărți pe care le poți cumpăra, decorațiuni de Crăciun și semne de carte. Un coș plin cu elefanți de pluș. E și un film care rulează în buclă, cu niște elefanți asiatici ce scot sunete ca o orchestră de swing din New Orleans și alți doi elefanți care se joacă sub jetul unui furtun, exact ca niște copii zbenguindu-se când se dă drumul la hidranți pe timp de vară. Pe un alt ecran se explică contactul protejat. În loc să folosească cârlige sau pedepse, adică cam cum au trăit elefanții ăștia mare parte din viață, îngrijitorii refugiului folosesc recompensele pentru dresaj. Mereu e o barieră între îngrijitor și elefant — nu doar pentru siguranța îngrijitorului, ci și ca să relaxeze animalul, care poate oricând să plece de-acolo dacă nu vrea să participe. Așa a fost din 2010 și le-a ajutat mult, zice în filmuleț, elefanților care au probleme serioase de încredere cu oamenii ca rezultat al contactelor nerestricționate.

Contacte nerestricționate. Deci așa se cheamă când te poți duce direct într-un țarc, ca mama și îngrijitorii de la refugiul nostru. Mă întreb dacă decesul de la refugiu și harababura ce-a urmat au provocat schimbarea asta.

Mai sunt încă alți doi vizitatori la centrul de informare, amândoi cu borsete și sandale peste

șosete.

— Nu facem, de fapt, tururi ale proprietății, explică un angajat. Filosofia noastră e tocmai să lăsăm elefanții să-și trăiască viețile de elefanți, nu să fie expuși ca într-o vitrină.

Eu, una, trebuie să pun mâna pe-o hartă. Centrul orașului Hohenwald nu-i mai mare de-un cvartal și nu se vede niciun indiciu, pe nicăieri, al celor o mie cinci sute de hectare de pajiști cu elefanți. Dacă nu cumva animalele sunt plecate toate la cumpărături, habar n-am pe unde s-or ascunde.

Ies pe ușă înaintea turiștilor și o apuc spre mica parcare a angajaților. Sunt trei mașini și două camionete. N-au niciuna vreun însemn al refugiului, ar putea fi ale oricui. Dar mă dau mai aproape de geamurile fiecărei mașini și arunc o privire, să văd dacă am cum să-i identific pe proprietarii vehiculelor.

Unul e al unei mămici; sunt păhărele de plastic pentru copii și o groază de cereale Cheerios împrăștiate înăuntru, pe podea.

Două mașini sunt ale unor gagii: zaruri pufoase de pluș, cataloage de vânătoare.

La prima camionetă, totuși, am baftă. Băgate pe după parasolarul din dreptul locului șoferului, se ițesc niște hârtii cu antetul Refugiului de Elefanți.

În partea din spate a camionetei o învălmășeală de fân, lucru bun, fiindcă e așa o arșiță că metalul gol probabil că m-ar fi însemnat ca fierul roșu. Mă pitesc în remorcă, care se pare că devine mijlocul meu preferat de transport.

În nici o oră ajung, hurducându-mă pe drum, până la o poartă înaltă de metal cu mecanism electronic de deschidere. Șoferița bate codul și poarta se deschide. Mai mergem vreo treizeci de metri până ce dăm de o a doua poartă, la care femeia face același lucru.

Cât avansează ea cu mașina, încerc să-mi fac o impresie despre loc. Refugiul e încercuit de un gard normal, de plasă, însă țarcul interior e făcut

din țevi de oțel și cabluri. Nu mai țin minte cum era la noi, pe vremuri, însă aici totul e imaculat și ordonat. Pământul se întinde la nesfârșit — dealuri și păduri, iazuri și pășuni, punctate câteva staule mari. Totul e așa de verde că mă dor ochii.

Când camioneta oprește la unul dintre staule, mă fac mică, sperând să nu fiu văzută când șoferița se dă jos. Aud o ușă trântită, pași și apoi trâmbițatul fericit al unui elefant la intrarea îngrijitorului său.

Țâșnesc din camion ca o rachetă. Mă furișez pe lângă peretele din fund al staulului, urmând linia gardului cu cabluri groase, până ce văd primul meu elefant.

E african. Nu-s eu expertă ca mama, dar atâta lucru știu. Nu-mi dau seama dacă-i mascul sau femelă din poziția asta, dar e al naibii de *imens*. Deși poate că-i fără rost să mai scoți asta în evidență când vorbești despre elefanți și când ești la un metru distanță de unul, separată de niște bucăți de oțel.

Apropo de oțel — elefantul are pe colți niște bucăți de metal. Ca și cum cineva i-ar fi aurit pe la vârfuri.

Elefantul, brusc, scutură din cap, mișcă din urechi și ridică un nor de praf roșiatic între noi. E gălăgios și neașteptat; dau înapoi, tușind.

— Cine ți-a dat drumul aici? aud o voce acuzatoare.

Ridic capul și văd un bărbat care mă domină cu înălțimea. Are părul tuns periuță; pielea îi e ca lemnul de mahon. Prin contrast, dinții îi sunt aproape electroluminiscenți. Cred c-o să mă ia de guler și-o să mă dea afară, la modul fizic, din refugiu, sau o să cheme paznicii ori ce mai fac ei ca să scape de vizitatorii nepoftiți, însă în loc de asta ochii i se fac mari și începe să se holbeze de parcă atunci m-aș fi materializat înaintea lui.

— Arăți exact ca ea, șoptește.

Nu mă așteptam să-l găsesc așa de ușor pe Gideon. Dar poate că, după ce-am umblat o mie

cinci sute de kilometri ca să ajung aici, meritam și eu o pauză cosmică.

— Sunt Jenna...

— Știu, zice Gideon uitându-se în jur. Și ea unde-i? Alice?

Speranța e ca un balon, mereu în pericol să se dezumfle.

— Speram că e *aici,* zic.

— Adică n-a venit cu tine?

Dezamăgirea de pe chipul lui — ehei, e ca și cum m-aș uita în oglindă.

— Atunci nu știi nici tu unde e? zic.

Simt că mi se înmoaie genunchii. Nu pot să cred că am bătut atâta drum de pomană.

— Am încercat s-o scuz când a venit poliția. Nu știam ce s-a întâmplat, dar Nevvie era moartă și Alice dispărută... așa că le-am zis polițiștilor că probabil te luase cu ea și fugise, zice el. Ăsta era planul ei de la început.

Deodată, îmi simt corpul străbătut de lumină. *Mă voia, mă voia, mă voia.* Dar undeva, între planificarea și executarea viitorului, avusese loc ceva teribil de greșit. Gideon, care ar fi trebuit să fie cheia de la lacăt, antidotul care să dezvăluie mesajul secret, e la fel de neștiutor ca și mine.

— Nu făceai și *tu* parte din plan?

Se uită la mine, încercând să aproximeze cam câte știu despre relația lui cu mama.

— Așa credeam, dar n-a mai încercat să ia legătura cu mine. A dispărut. Se vede treaba că eram doar o cale spre un scop, admite Gideon. Mă iubea, dar pe tine te iubea mult mai mult.

Uitasem unde mă aflu până în momentul ăsta, când elefantul din fața noastră ridică trompa și trâmbițează. Mă bate soarele-n cap. Sunt ametită, ca și cum aș fi plutit prin ocean zile întregi fără țintă și tocmai am tras ultima rachetă de semnalizare doar ca să-mi dau seama că barca de salvare pe care eram așa de sigură că o văd nu a fost decât o iluzie optică. Elefantul, cu colții așa de

țanțoș împodobiți, mă duce cu gândul la un căluț de carusel, dintre cei de care mă temeam când eram mică. Nu știu pe unde mă duseseră părinții mei la un carnaval, dar armăsarii ăia fioroși de lemn, cu coamele înghețate și dinții rânjiți, mă făcuseră să plâng.

Și acum îmi vine să plâng.

Gideon se holbează în continuare la mine și e ciudat, ca și cum ar încerca să privească dincolo de pielea și de carnea mea, să mi se uite în pliurile creierului.

— Cred că ar trebui să vezi pe cineva, zice și pornește spre gard.

Poate că a fost un test. Poate că trebuia să vadă că sunt cu adevărat afectată înainte să mă ducă la mama. Nu-mi dau voie să sper, dar grăbesc pasul, ținându-mă după el. *Ce-ar fi dacă, ce-ar fi dacă, ce-ar fi dacă.*

Mergem așa o bucată care mi se pare că are, pe zăpușeala aceea îngrozitoare, vreo treizeci de mile. Tricoul mi-e ud de sudoare când ajungem pe coama dealului și vedem, pe culme, încă un elefant. Nu trebuie să-mi spună că-i Maura. Când își așază cu delicatețe trompa pe partea de sus a gardului, deschizând „degetele“ din vârf cu blândețe, cum se deschide un boboc de trandafir, știu că-și amintește de mine în același fel în care-mi amintesc și eu de ea — la un nivel intern, visceral.

Mama mea nu-i aici, chiar nu-i aici.

Ochii elefantului sunt întunecați și cu arcade proeminente, iar urechile îi sunt translucide în bătaia soarelui, așa că văd rețeaua de vene ce le străbat. De pe pielea Maurei iradiază căldură. Arată, cu platoșa ei de piele, primitivă, cretacică. Pliurile de pe trompă, precum cele de pe un burduf de acordeon, se desfac și se-ntind ca un val când dă să mă atingă, peste gard. Îmi suflă în față, iar răsuflarea îi miroase a paie și a vară.

— De-aia am rămas, zice Gideon. M-am gândit că-ntr-o zi Alice o să vrea să vadă ce face Maura.

Elefantul își încolăcește trompa peste antebrațul lui.

— I-a fost tare greu la început, când a ajuns aici. Nu voia să iasă deloc afară. Stătea în boxa ei, cu capul ascuns într-un ungher.

M-am gândit la notițele lungi din jurnalele mamei.

— Crezi că s-a simțit vinovată că a strivit-o pe Nevvie?

— Poate, zice Gideon. Poate că se temea să nu fie pedepsită. Sau poate că-i era și ei dor de mama ta.

Elefantul scoate un vuiet huruitor, ca de motor de mașină. Aerul din jurul meu vibrează.

Maura apucă un trunchi care se află lângă ea. Îl zgârie cu colții, apoi îl ridică cu trompa și-l apasă de gardul solid de oțel. Scrijelește iarăși scoarța, apoi lasă trunchiul jos și începe să-l răsucească sub picior.

— Ce face?

— Se joacă. Tăiem copăcei pentru ea, ca să-i decojească.

După cam zece minute, Maura ridică trunchiul ca și cum ar fi o scobitoare și-l ridică peste gard.

— Jenna, strigă Gideon, mișcă-te de-acolo!

Mă îmbrâncește, cade peste mine, la doar vreun metru de locul unde trunchiul a aterizat, exact în locul în care stăteam înainte.

Îi simt mâinile calde pe umeri.

— Ești bine? întreabă ajutându-mă să mă ridic, apoi zâmbește. Ultima oară când te-am văzut erai numai de-o șchioapă.

Mă desprind de el și mă ghemuiesc ca să mă uit la darul pe care l-am primit. Are vreun metru lungime și douăzeci și cinci de centimetri grosime, e o bâtă pe cinste. Colții Maurei au creat modele — linii care se întretaie, adâncituri care se încrucișează fără simetrie sau sens.

Sau așa pare, dacă nu te uiți cu atenție.

Îmi trec degetul peste linii.

Cu un pic de imaginație, deslușesc un *U* și un *S*. Nodul acela unduiește prin lemn ca un *W*. De cealaltă parte a bușteanului e un semicerc prins între două zgârieturi lungi: *I-D-I.*

Dulceața mea, în Xhosa.

Poate că Gideon nu s-a gândit că mama o să se întoarcă vreodată, dar încep să cred că e peste tot în jurul meu.

Chiar în clipa aceea, stomacul îmi chiorăie așa de tare că parcă ar fi un sunet scos de Maura.

— Ești ruptă de foame, zice Gideon.

— Mă descurc.

— Îți dau ceva să mănânci, insistă el. Știu că asta ar fi vrut Alice să fac.

— OK, zic și o pornim spre staulul pe care l-am văzut primul când am venit cu camioneta. Mașina lui e o dubă mare, neagră și trebuie să mute o lădiță cu scule de pe scaunul pasagerului ca să-mi facă loc.

Cât mergem, îl simt încă pe Gideon aruncându-mi priviri pe furiș. E ca și cum ar încerca să-mi memoreze fața sau așa ceva. Și în clipa aia îmi dau seama că poartă tricoul roșu și pantalonii scurți care erau uniforma Refugiului de Elefanți din New England. Aici, la refugiul din Hohenwald, lumea poartă haine kaki.

N-are niciun sens.

— De când ziceai că lucrezi aici?

— A, zice, sunt ceva ani.

Care sunt șansele ca, într-un refugiu de o mie cinci sute de hectare, să dau prima dată peste Gideon și nu peste oricine altcineva?

Asta dacă nu cumva a avut el grijă să fie așa.

Dacă nu l-am găsit eu pe Gideon Cartwright? Dacă m-a găsit *el* pe mine?

Gândesc ca Virgil, dar asta nu-i neapărat un lucru rău în termeni de autoconservare. Sigur, am pornit-o la drum decisă să-l găsesc pe Gideon. Dar

acum, că l-am găsit, mă întreb dacă a fost o idee așa de măreață. Simt gustul fricii ca un bănuț pe limbă. Pentru prima oară, îmi dă prin minte că poate Gideon a avut ceva de-a face cu dispariția mamei.

— Îți mai amintești noaptea aia? întreabă, și-i ca și cum mi-a activat mintea.

Mi-l imaginez pe Gideon luând-o pe mama cu mașina de la spital, oprind undeva și punându-i mâna în gât. Mi-l imaginez făcându-mi același lucru și mie.

Încerc să-mi fac vocea să nu tremure. Mă gândesc la cum ar face asta Virgil dacă ar încerca să scoată informații de la un suspect.

— Nu, eram mică, presupun că am dormit în cea mai mare parte, zic și mă uit în ochii lui. Dar *tu?*

— Din păcate, da. Aș vrea să pot uita.

Aproape că am ajuns în oraș. Șirul de locuințe începe să lase loc dughenelor și benzinăriilor.

— De ce? îmi scapă pe gură. Fiindcă tu ai fost cel care a omorât-o?

Gideon mai că pierde controlul asupra mașinii; frânează. Arată ca și cum l-aș fi plesnit peste față.

— Jenna... am iubit-o pe mama ta, mă încredințează el. Încercam s-o protejez. Voiam să mă însor cu ea. Voiam să am grijă de tine. De copil.

Poate că n-am auzit bine. Poate a zis că voia să aibă grijă de *mine*, *copilul.* Numai că n-a zis așa.

Gideon încetinește la un semafor și apleacă capul spre piept.

— Nu știai, murmură.

Dintr-o singură mișcare, apăs închizătoarea centurii mele de siguranță și deschid portiera din dreapta. Sar din mașină și-o iau la fugă.

Aud o portieră trântindu-se în spatele meu — e Gideon, s-a luat după mine.

Intru în prima clădire pe care-o găsesc, un restaurant ieftin, trec pe lângă fata de la intrare și mă duc glonț în spate, unde sunt de obicei

toaletele. Ajung la femei, încui ușa, mă cațăr pe chiuvetă și deschid geamul îngust, săpat în zid. Aud voci afară. E Gideon care roagă pe cineva să intre și să mă scoată de-acolo. Mă fofilez pe geamul ăla, cad pe capacul închis al unui container de gunoi de pe aleea din spate și-o iau la sănătoasa.

Gonesc prin pădure. Nu mă opresc până ce nu ajung la periferia orașului. Apoi, pentru prima oară într-o zi și jumătate, îmi deschid telefonul mobil.

Am semnal, trei liniuțe. Am patruzeci și trei de mesaje de la bunica. Le ignor însă și formez numărul lui Serenity.

Răspunde la al treilea țâr și-s așa de recunoscătoare că izbucnesc în lacrimi.

— Te rog, zic, am nevoie de ajutor.

ALICE

Stând în pod, deasupra staulului elefanților africani, m-am întrebat — și nu era pentru prima oară — dacă nu cumva eram *eu* nebună.

Trecuseră cinci luni de la întoarcerea lui Thomas. Gideon zugrăvise iarăși pereții în alb. Pe jos erau cârpe, cutii de vopsea, însă spațiul, altminteri, era gol. Nu mai rămăsese niciun semn al ruperii de realitate care-mi înghițise soțul. Reușeam să mă conving chiar, câteodată, că îmi imaginasem întregul episod.

Astăzi ploua cu găleata. Jenna abia a așteptat să plece la școală în cizmulițele de cauciuc cele noi, făcute să arate ca niște buburuze. Erau un dar de la Grace și Gideon cu ocazia celei de-a doua aniversări a zilei de naștere. Din cauza vremii, elefanții aleseseră să rămână în staul. Nevvie și Grace împăturau foi și le băgau în plicuri pentru o campanie de strângere de fonduri. Thomas avea să se întoarcă în curând de la New York, unde se întâlnise cu oficiali de la organizația Tusk.

Nu-mi spusese niciodată în ce loc se dusese să se trateze, doar că locul nu era în statul ăsta și că se dusese acolo după ce-și dăduse seama că primul loc unde intenționase să se interneze se închisese între timp. Nu știam dacă să-l cred sau nu, dar părea să fie iarăși el însuși și, dacă aveam îndoieli, le țineam doar pentru mine. Nu ceream să văd registrele și nici nu-i ceream socoteală. Ultima dată când făcusem asta fusese cât pe ce să fiu strangulată.

Revenise cu medicamente noi și cu cecuri de la trei investitori privați (colegi de salon la spital? — mă întrebam — dar nu-mi păsa cu adevărat atâta vreme cât cecurile se dovediseră a avea acoperire). Și-a reluat treaba la cârma refugiului ca și cum nici

nu lipsise vreodată. Însă, dacă tranziția se dovedise impecabilă, reintegrarea sa în căsnicie era o cu totul altă poveste. Deși trecuseră luni de când nu mai avusese vreun episod maniacal sau depresiv, tot nu puteam avea încredere în el și o știa prea bine. Eram precum cercurile într-o diagramă Venn, cu Jenna prinsă în locul unde ne intersectam. Acum, când petrecea mult timp în birou, nu mă puteam opri să nu mă întreb dacă nu cumva mâzgălea pagini întregi pe furiș, cum mai făcuse. Când îl întrebasem dacă se simțea stabil, mă acuzase că mă iau de el și luase obiceiul să încuie ușa. Era un cerc vicios.

Visam să plec de-acolo. Visam s-o iau pe Jenna și să fug departe. Plănuiam s-o iau de la creșă, s-o bag în mașină și să nu mă mai opresc. Uneori eram chiar suficient de curajoasă să spun asta cu voce tare, când Gideon și cu mine găseam vreme să fim împreună.

N-am făcut-o totuși, fiindcă bănuiam că Thomas știe că mă culc cu Gideon. Și nu știam pe cine ar fi găsit un judecător mai bine înzestrat ca părinte: pe tatăl bolnav psihic sau pe mama care îl trădase.

Trecuseră luni de când mă culcasem ultima oară cu Thomas. La 7 și jumătate îmi turnam de obicei un pahar de vin, îndată după ce-o culcam pe Jenna, apoi stăteam și citeam pe canapea până ce mă fura somnul. Interacțiunile cu el erau limitate la conversații politicoase când era Jenna trează și la dispute înfierbântate după ce adormea. Încă o luam pe Jenna cu mine în țarcuri — după ce dăduse atunci nas în nas cu elefantul, își învățase lecția; și cum ar fi putut o fetiță să crească într-un refugiu de elefanți fără să se simtă în largul ei în preajma elefanților? Thomas credea în continuare că invitam un accident să se producă, însă eu, în realitate, mă temeam mai mult să-mi las fiica singură cu *el*. Într-o noapte, după ce o luasem iarăși pe Jenna cu mine dincolo de gard, m-a apucat de brațe cu atâta putere că m-a învinețit.

— Ce judecător te-ar socoti pe *tine* o mamă bună? a șuierat.

Mi-am dat seama, deodată, că nu vorbea numai de faptul că o lăsam pe Jenna în țarcul elefanților. Și că nu eram singura care se gândea să obțină custodia copilului.

Grace venise cu ideea că poate era vremea ca Jenna să meargă la grădiniță. Avea aproape doi ani și jumătate acum și singura interacțiune socială de care avea parte era cu adulți și elefanți. Am pus în practică ideea, fiindcă aveam parte de trei ore pe zi în care nu trebuia să-mi fac griji că o lăsam pe Jenna cu Thomas.

Dacă m-ați fi întrebat atunci cine sunt, n-aș fi putut să vă spun. O mamă care o ducea pe Jenna în oraș cu o cutie pentru prânz plină de morcovi și mere feliate? Cercetătorul care-și trimisese lucrarea despre doliul Maurei la revistele academice, rugându-se fierbinte pentru soarta fiecărui fișier înainte să apese pe butonul „Trimite“? Soția în rochie neagră de seară care-i stătea alături lui Thomas la o petrecere în Boston, bătând entuziastă din palme când lua el cuvântul ca să vorbească despre salvarea elefanților?

Trei sferturi din existența mea mi se părea că jucam un rol. De parcă aș fi putut să ies de pe scenă și să-ncetez cu prefăcătoria. Iar în clipa în care nu mai eram în atenția publicului, voiam să fiu cu Gideon.

Eram o mincinoasă. Făceam rău unor oameni care nici nu știau că le face rău cineva. Și totuși nu eram destul de puternică încât să mă pot opri.

Însă un refugiu de elefanți e un loc în care lumea are mereu treabă încoace și-ncolo, cu foarte puțină intimitate. Mai ales când ai o aventură și ambii soți înșelați lucrează și ei acolo. Am avut parte de niște cuplări frenetice în natură și una atât de neașteptată, după ușa staulului elefanților asiatici, că am jucat ruleta rusească, neglijând să ne protejăm, și sperând că avea să fie bine. Așa că

poate nu ironia — ci disperarea — a făcut să găsesc un loc sigur, ferit, pentru întâlnirile noastre amoroase — un loc în care Thomas nu s-ar fi aventurat niciodată și în care Nevvie și Grace nu s-ar fi gândit vreodată să se uite.

S-a deschis ușa și, ca întotdeauna, mi-am ținut răsuflarea din precauție. Gideon era, în mijlocul unei ploi strașnice. A închis umbrela și-a lăsat-o sprijinită de balustrada metalică a casei scărilor, apoi a intrat.

Întinsesem o cârpă pe jos, așteptându-l.

— E-un muson afară, a pufnit Gideon.

M-am ridicat și am început să-i deschei cămașa.

— Păi atunci să te scap de hainele astea ude, am zis.

— Cât avem? a întrebat.

— Douăzeci de minute.

Cam atât credeam că pot dispărea fără să mi se simtă absența. Spre lauda lui, Gideon nu se plângea și nu încerca niciodată să mă rețină. Ne mișcam cât ne permiteau țarcurile noastre. Și un pic de libertate era mai bună decât deloc.

M-am lipit de el, odihnindu-mi capul pe pieptul lui. Am închis ochii când m-a sărutat, săltându-mă în brațe ca să-l pot înlănțui cu picioarele. Peste umărul lui, prin folia de plastic care nu mai fusese înlocuită, am urmărit cum ploaia purificatoare turna cu găleata.

Nu știu exact cât apucase Grace să stea în cadrul ușii din susul scărilor, uitându-se la noi, cu umbrela în mână, ținută în așa fel că n-o ferea deloc de furtună.

Primisem un telefon de la grădinița Jennei. Avea febră, vomitase. Putea veni cineva s-o ia?

Grace s-ar fi dus ea însăși. Dar se gândise c-aș vrea să știu. Nu mă găsise în staulul african, unde îi zisesem c-o să fiu. Văzuse umbrela roșie a lui Gideon. Poate, își spusese, o să știe el unde sunt.

Am plâns. Mi-am cerut iertare. Am implorat-o să-l ierte pe Gideon, să nu-i spună lui Thomas.

I l-am înapoiat pe Gideon.

Și m-am retras iarăși în studiu, fiindcă nu mai puteam să lucrez cu niciunul dintre ei. Nevvie nu voia să vorbească cu mine. Grace nu putea fără să izbucnească în lacrimi. Iar Gideon știa că nu se face. Mi-am ținut răsuflarea, așteptându-mă, zi după zi, să-l anunțe pe Thomas că pleacă. Și apoi mi-am dat seama că n-or să plece. Unde și-ar mai fi putut găsi tustrei slujbe la care să aibă grijă de elefanți împreună? Era căminul lor, mai mult poate decât fusese vreodată al meu.

Am început să-mi plănuiesc scăparea. Citisem despre părinți care-și răpiseră copiii. Care le vopsiseră părul și-o tuliseră peste graniță cu acte false și nume noi. Jenna era suficient de mică încât să poată crește doar cu amintiri extrem de vagi ale vieții de aici. Iar eu... ei bine, puteam găsi altceva de făcut.

Niciodată n-aveam să mai public. Nu puteam s-o fac fără să risc să fiu descoperită de Thomas, care mi-ar fi luat-o pe Jenna. Dar dacă anonimatul ne ținea în siguranță, nu merita?

Am ajuns chiar să țin o geantă pregătită, cu hainele mele și ale Jennei, și să mai trag câte un dolar, pe ici pe colo, până am ajuns să am vreo două sute adunați în căptușeala husei de la computer. Asta, speram, era suficient ca să ne poată cumpăra începutul unei noi vieți.

În dimineața în care aveam de gând să dau curs planului de evadare, parcursesem de o mie de ori etapele în minte.

Urma s-o îmbrac pe Jenna în salopeta ei preferată și cu bascheții roz. Aveam să-i dau de mâncare gofre, ce-i plăcea ei mai mult, tăiate în bucățele lungi pe care să le poată înmuia în sirop de arțar. Aveam s-o las să aleagă un animal de pluș pe care să-l ia cu ea în mașină, în drum spre grădiniță, ca de obicei.

Doar că nu aveam să ne ducem la grădiniță. Urma să trecem pe lângă clădire, să intrăm pe

autostradă și să dispărem înainte să poată cineva să pună vreo întrebare.

Parcursesem în minte etapele de o mie de ori, dar asta înainte ca Gideon să dea buzna în cabană, strângând o bucată de hârtie în pumn, întrebându-mă dac-o văzusem pe Grace, implorându-mă din ochi să spun că da.

Scrisese de mână biletul. Zicea că, până să-l găsească el, va fi prea târziu. Biletul, am aflat mai târziu, îl așteptase pe Gideon în baie, pe policioară, la trezire. Era susținut de o grămăjoară de pietre, o piramidă mică și perfectă, poate chiar din același fel de piatră cu care-și umpluse Grace buzunarele înainte să se adâncească în râul Connecticut, la nici trei kilometri de locul unde soțul ei încă dormea dus.

SERENITY

Poltergeist e un cuvânt dintr-alea germane, ca *zeitgeist* sau *schadenfreude*, pe care toată lumea crede că le cunoaște dar nimeni, de fapt, nu le înțelege. Traducerea e „fantomă gălăgioasă“, și pe bună dreptate; sunt hărțuitorii zgomotoși ai lumii spiritelor. Au tendința de a se atașa de adolescente care-și fac de lucru cu chestii oculte sau care au schimbări dramatice de dispoziție. Ambele atrag energie furioasă. Le spuneam clientelor mele că aceste poltergeist sunt doar enervate la maximum. Sunt adesea fantome de femei nedreptățite sau de bărbați trădați, oameni care n-au avut niciodată ocazia să riposteze. Frustrarea se manifestă prin mușcatul sau ciupitul locuitorilor unei case, prin zăngănit prin dulapul cu pahare sau trântit de uși, prin vase care zboară singure prin cameră ori prin tragerea și lăsarea compulsivă a jaluzelelor. Mai există și cazuri care au o legătură cu unul dintre elemente: vânturi iscate din senin care fac să cadă tablourile de pe pereți. Focuri care se aprind pe covor.

Sau puhoaie de apă.

Virgil se șterge la ochi cu poala cămășii, încercând să pună un pic de sens în toate astea.

— Deci tu crezi că am fost alungați din casa aia de o fantomă.

— Un poltergeist. Dar de ce să despicăm firul în patru?

— Și crezi că-i Grace.

— Ar avea sens. S-a înecat fiindcă soțul ei o înșela. Dacă e să se-ntoarcă cineva și să bântuie sub formă de fantomă a apei, atunci ea ar fi candidatul ideal.

Virgil dă din cap, cugetând.

— Nevvie părea să creadă că fiica ei era încă vie.

— De fapt, nuanțez eu, Nevvie a zis că fiica ei se va *întoarce curând*. Nu a specificat și în ce *formă*.

— Și dacă n-aș fi distrus complet după o noapte nedormită, tot mi-ar fi greu să pricep tărășenia asta, admite Virgil. Sunt obișnuit cu probe concrete.

Întind mâna și apuc marginea cămășii lui, o storc bine, lăsând să cadă picături de apă pe jos.

— Mda, zic sarcastic, cred că asta nu se pune la probe concrete.

— Deci Gideon falsifică moartea lui Nevvie, care ajunge în Tennessee, într-o casă care cândva a fost a fiicei sale, zice Virgill și clatină din cap. De ce?

Nu știu răspunsul. Dar nici nu trebuie să răspund, fiindcă-mi sună telefonul.

Scormonesc prin geantă și-l descopăr într-un târziu. Știu numărul ăla.

— Te rog, zice Jenna. Am nevoie de ajutor.

— Ia-o încetișor, zice Virgil pentru a cincea oară.

Jenna înghite în sec. Are ochii înroșiți de plâns și nasul încă îi curge. Caut în poșetă un șervețel și nu găsesc decât o bucată de pânză pentru curățat ochelarii de soare. I-o întind pe aia.

Indicațiile pe care ni le-a dat au fost cele obișnuite unei adolescente: *Treceți de un Walmart și pe undeva se face la dreapta. Și un Waffle House, sunt sigură că faci dreapta după Waffle House*. Sincer, e un miracol că am izbutit s-o găsim până la urmă. Am dat de ea prin spatele gardului unei benzinării, după un container, unde se cățărase într-un copac.

Jenna, fir-ar să fie, unde ești? a țipat Virgil și abia după ce i-a auzit vocea s-a ițit și fața ei printre crengi și frunziș, ca o lună mică într-un câmp verde de stele. S-a dat jos frumușel, apoi și-a

pierdut echilibrul și-a picat drept în brațele lui Virgil. *Te țin bine,* i-a zis; încă o ține.

— L-am găsit pe Gideon, zice Jenna printre suspine, cu voce tremurată.

— Unde?

— La refugiu.

Începe iarăși să plângă.

— La început am crezut că poate el i-a făcut ceva lui mami, zice și văd cum degetele lui Virgil o apasă blând pe umăr.

— A pus mâna pe tine? întreabă Virgil.

Sunt cât se poate de convinsă că, dacă Jenna dă un răspuns afirmativ, Virgil ar fi în stare să-l omoare pe Gideon cu mâinile goale.

Face semn că nu.

— A fost doar... un sentiment.

— Bine că ți-ai ascultat intuiția, scumpo, zic.

— Dar a zis că n-a mai văzut-o pe mama de atunci, din noaptea în care a fost dusă la spital.

Virgil strânge din buze.

— Ar putea să mintă de-ngheață apele.

Ochii Jennei se umplu iarăși de lacrimi. Mă duce cu gândul la Nevvie și la încăperea aia care nu se mai oprea din bocit.

— A zis că mami urma să aibă un copil. Copilul *lui*.

Virgil o lasă pe Jenna din brațe și începe să se plimbe încoace și-ncolo.

— Avem un motiv.

Începe să bolborosească în legea lui, alcătuindu-și o teorie. Îl văd cum bifează chestii fluturând degetele prin aer, cum clatină din cap, cum o ia de la capăt și cum, în cele din urmă, cu o expresie de înmormântare pe figură, se întoarce spre ea.

— Trebuie să știi un lucru. Cât te-ai văzut tu cu Gideon la refugiu, Serenity și cu mine ne-am întâlnit cu Nevvie Ruehl.

Capul ei țâșnește în sus.

— Nevvie Ruehl a murit.

— Nu, o corectează Virgil. Cineva a vrut *să credem* că Nevvie Ruehl e moartă.

— Tata?

— Nu tatăl tău a găsit corpul stâlcit, ci Gideon. Stătea acolo cu ea când au venit doctorul și polițiștii.

Își șterge ochii.

— Dar tot *era* un cadavru.

Mă uit în pământ, așteptând ca Jenna să facă legăturile.

Când o face, săgeata arată într-altă direcție decât mă așteptam.

— Nu Gideon a făcut-o, insistă. M-am gândit la asta inițial. Dar era însărcinată.

Virgil face un pas în față.

— Exact, zice. De aceea nu Gideon a omorât-o.

Înainte să plecăm, Virgil se duce la toaleta benzinăriei, iar eu rămân cu Jenna. Încă are ochii înroșiți de plâns.

— Dacă mami... a *murit*, zice cu voce pierită, e posibil să mă aștepte și pe mine?

Oamenilor le place să creadă că se pot regăsi cu cineva drag care s-a dus. Dar în viața de apoi e complicat, sunt multe niveluri; e ca și cum ai zice că trebuie musai să te întâlnești cu cineva pe stradă doar fiindcă amândoi locuiți pe planeta Pământ.

Îmi zic, totuși, că Jenna a avut parte de destule vești proaste pentru o zi.

— Scumpo, se poate să fie cu tine chiar în momentul de față.

— Nu pricep.

— Lumea spiritelor e modelată după lumea reală și după lucrurile reale pe care le-am văzut în viață. Poți intra în bucătăria bunicii tale și ea să fie acolo, pregătind o cafea. Poți să-ți faci patul și ea să intre pe ușă atunci. Dar, din când în când, marginile se încețoșează, fiindcă locuiți același spațiu. Sunteți ca uleiul și oțetul în același borcan.

— Păi atunci, zice ea cu voce întretăiată de suspine, n-o să am parte de ea, cu adevărat,

niciodată.

Aș putea s-o mint. Aș putea să-i spun ce vor toți să audă, doar că n-o să fac asta.

— Nu, îi zic Jennei. N-o să ai.

— Și cu tata ce se întâmplă?

Nu pot să-i răspund. Nu știu dacă Virgil o să încerce să demonstreze că Thomas și-a ucis soția în noaptea aceea. Sau dacă poate ajunge undeva cu asta, dată fiind starea mintală a bietului de el.

Jenna se pune cu fundul pe masa de picnic și-și trage genunchii spre piept.

— Am avut odată o prietenă, Chatham, care vorbea mereu despre Paris ca și cum ar fi fost, gen, Raiul. Voia să facă facultatea la Sorbona. Plănuia plimbări pe Champs-Élysées; voia să stea prin cafenele și să se uite la franțuzoaice slăbănoage cum merg pe stradă, faze din astea. Mătușa ei i-a făcut o surpriză și a luat-o cu ea acolo, într-o călătorie de afaceri. Când Chatam s-a întors acasă, am întrebat-o dacă a fost cum se așteptase să fie. Și știi ce mi-a răspuns? „Era așa, cam ca orice oraș“, zice Jenna și strânge din umeri. Nu m-am gândit că așa o să mă simt când o să ajung și aici.

— Aici unde, în Tennessee?

— Nu. La... capăt, cred.

Ridică privirea spre mine, cu ochii licărind într-o pâclă de lacrimi. Doar fiindcă acum știu că n-a vrut să mă părăsească, asta nu face lucrurile mai ușoare, știi? Nimic nu s-a schimbat. Ea nu e aici. Eu *sunt*. Și tot mă simt golită.

O cuprind cu un braț.

— Nu-i de ici-de colo să termini o călătorie, zic. Dar nu zice nimeni că, odată ce-ai ajuns, tot trebuie să faci stânga-mprejur și s-o pornești înapoi spre casă.

Jenna își trece dosul mâinii peste ochi.

— Dacă se va dovedi că Virgil are dreptate, vreau să-l văd pe tata înainte să ajungă la pușcărie.

— Nu știm dacă o să...

— N-a fost vina lui. Nu știa ce face.

Zice asta cu atâta foc, încât îmi dau seama că nu-i neapărat și ce crede. Ci doar ce *are nevoie* să creadă.

O trag mai aproape și-o las să plângă un pic pe umărul meu.

— Serenity, întreabă Jenna, înfundat, cu fața lipită de tricoul meu. O să mă lași să vorbesc cu ea ori de câte ori simt nevoia?

Există un motiv pentru care lumea moare. Pe când *puteam* să invoc spiritele, o făceam de maximum două ori de client. Voiam să-i ajut pe îndurerați, nu să fiu linia fierbinte de stat la taclale cu spiritele.

Când eram bună la asta, când îi aveam pe Desmond și pe Lucinda să mă apere de spiritele care aveau nevoie de mine ca să le fac voia, știam cum să ridic ziduri. Asta mă ajuta să țin spiritele la distanță și să nu fiu trezită în toiul nopții de o horă de spirite care aveau nevoie să trimită mesaje celor vii. Puteam să-mi folosesc Darul în termenii stabiliți de mine, nu de ele.

Acum totuși mi-aș fi dat viața privată la schimb cu posibilitatea de a contacta iarăși spiritele. Pentru Jenna n-aveam de gând să fac citiri false — merită mai mult —, așa că n-aveam cum să-i ofer ce-și dorea.

Dar, în același timp, mă uit în ochii ei și zic:

— Sigur că da.

* * *

E suficient să vă spun că drumul de întoarcere acasă e lung, tăcut și chinuitor. Fără permisiune de la tutorele Jennei, n-am putea să mergem cu avionul, fiindcă e minoră, așa că ajungem să străbatem șoselele în noapte. Ascult radioul, ca să mă țină trează, apoi Virgil începe să vorbească, undeva pe la granița statului Maryland. Mai întâi se uită-n spate, să se asigure că Jenna doarme dusă.

— Să zicem că-i moartă, spune Virgil. Eu ce fac atunci?

E un început de conversație surprinzător.

— Te referi la Alice?

— Mda.

Ezit.

— Cred că o să descoperi cine-a făcut-o și o să te duci după respectivul.

— Nu-s polițist, Serenity. Și acum pare că nici n-ar fi *trebuit* să fiu vreodată, zice și clatină din cap. Tot timpul ăsta am crezut că Donny a încurcat treburile. Dar se vede că eu am fost ăla.

Îi arunc o privire.

— Păi, în ziua aia, la refugiu... ce harababură era. Nimeni nu știa cum să izoleze un loc al faptei când erau prin preajmă animale sălbatice în libertate. Thomas Metcalf nu era întreg la tărtăcuță, deși la început n-am știut asta. Oamenii absenți nu fuseseră raportați ca dispăruți. Unul dintre ei era o femeie adultă. Și asta căutam. Am făcut deci o presupunere când am găsit un corp inconștient, murdar și plin de sânge. Le-am zis paramedicilor că era Alice, iar ei au dus-o la spital și au internat-o cu numele ăsta.

Se întoarce-ntr-o parte, se uită pe geam, astfel că-i văd profilul în luminile farurilor unei mașini care trece pe lângă noi.

— N-avea acte la ea. Ar fi trebuit să verific mai bine. De ce nu-mi amintesc cum arăta când am văzut-o? Avea părul blond sau roșcat? De ce n-am fost atent oare?

— Fiindcă erai preocupat să-i dai primul ajutor, zic. Nu fi așa de dur cu tine. N-ai *încercat* să induci în eroare pe nimeni, subliniez gândindu-mă la recenta mea carieră de falsă clarvăzătoare.

— Aici greșești, face el și se-ntoarce cu fața la mine. Am îngropat dovezi. Firul ăla roșu de păr care a fost găsit pe corpul lui Nevvie? Când am văzut asta în raportul legistului, nu m-am gândit că era de-al lui Alice — dar *m-am gândit* că asta

înseamnă că e vorba de mai mult decât de un accident mortal. Și totuși mi-am lăsat partenerul să mă convingă că publicul nu voia decât să se simtă în siguranță, că și așa era destul de rea o călcătură de elefant, că o crimă avea să fie ceva și mai rău. Am făcut deci dispărută pagina aceea din raportul medico-legal și, exact cum zisese Donny — am ajuns erou. Cel mai tânăr promovat la gradul de detectiv, știai?

Clatină din cap.

— Și ce-ai făcut cu foaia?

— Am băgat-o în buzunar în dimineața ceremoniei de promovare ca detectiv. Apoi m-am suit în mașină și-am sărit cu ea peste parapet, într-o prăpastie.

Piciorul meu apasă pe frână.

— Ai făcut *ce*?

— Primii veniți la fața locului au crezut că-s mort. Am fost în comă, dar se pare că am dat-o în bară și cu sinuciderea. Fiindcă m-am trezit la terapie intensivă, c-o groază de anestezice în vene și niște dureri ce puteau să omoare zece oameni mult mai puternici ca mine. Nu-i nevoie să mai spun că nu m-am mai întors la serviciu. Cei de la Interne nu-s foarte binevoitori cu tipii care-și doresc moartea.

Se uită la mine.

— Acuma știi cine sunt cu adevărat. N-am putut îndura gândul că trebuie să mă prefac că-s personajul pozitiv vreme de încă douăzeci de ani, când știam că nici vorbă de așa ceva. Acum cel puțin, când zic unuia și altuia că-s un ratat alcoolic, măcar nu-i mint.

Mă gândesc la Jenna, la cum a angajat ea o falsă spiritistă și un investigator care are și el secretele lui. Mă gândesc la tot muntele de probe care arată că Alice Metcalf e cadavrul recuperat de la refugiu acum zece ani și la cum n-am fost în stare să simt asta nici măcar o dată.

— Trebuie să-ți zic ceva și eu, mărturisesc. Mai ții minte cum tot întrebai dacă n-aș putea să comunic cu spiritul lui Alice Metcalf? Și că am zis că nu, fiindcă probabil nu-i moartă?

— Mda. Cred că Darul tău are nevoie de-o recalibrare.

— Are nevoie de mai mult de-atât. N-am mai primit un cuvințel de la vreun spirit de când i-am dat senatorului McCoy informații greșite despre fiul lui. Sunt consumată. Terminată. Secătuită. Schimbătorul ăsta de viteze are mai mult talent paranormal decât mine.

Pe Virgil îl umflă râsul.

— Îmi spui că tu *chiar* ești o escroacă?

— Mai rău. Fiindcă n-am fost așa mereu, spun privindu-l.

Are în jurul ochilor o mască verde, reflectată de oglindă, de parcă ar fi vreun soi de supraom. Dar nu e. Nu-i decât o ființă umană cu slăbiciuni, cu cicatrice, sleit de luptă ca și mine. Ca noi toți.

Jenna a pierdut-o pe mama ei. Eu mi-am pierdut credibilitatea. Virgil și-a pierdut credința. Tuturor ne lipsește câte ceva. Dar am crezut, un timp, că împreună putem fi întregi.

Trecem granița în Delaware.

— Nici dacă se străduia nu cred că ar fi putut alege doi oameni mai nepotriviți ca noi care s-o ajute.

— Cu atât mai mult, zice Virgil, e cazul să îndreptăm lucrurile.

ALICE

Nu m-am dus în Georgia, la înmormântarea lui Grace.

A fost îngropată în cavoul familiei, lângă tatăl ei. Gideon s-a dus, firește, ca și Nevvie —, însă realitatea conducerii unui refugiu de animale însemna ca măcar cineva să rămână, să aibă grijă de animale, oricât de presant ar fi fost motivul plecării. În oribila săptămână care trecuse până ce corpul lui Grace să fie adus la țărm de ape — o săptămână în care Gideon și Nevvie au continuat să spere că era vie pe undeva — ne spetiserăm cu toții ca să-i ținem locul. Thomas intenționa să organizeze interviuri pentru un nou îngrijitor, dar nu era o angajare ce se putea face cu ușurință. Și acum, cu personalul sub jumătate, însemna că Thomas și cu mine lucram fără oprire.

Când Thomas mi-a spus că Gideon a revenit la refugiu după înmormântare, n-am avut cutezanța să cred că pentru mine se întorcea. Nu știam, chiar nu știam la ce să mă aștept. Avuseserăm parte de un an de secrete, de un an de desfătare. Ce se întâmplase cu Grace era pedeapsa, plata pe care o datoram pentru fericirea noastră.

Doar că nimic nu se *întâmplase* cu Grace. Grace fusese cea care făcuse lucrurile să se întâmple.

Nu voiam să mă gândesc la asta, așa că am preferat să curăț staulele până ce podelele au ajuns să sclipească și să creez jucării noi pentru elefanții asiatici. Am scurtat tufele care începuseră să se îndesească la capătul nordic al îngrăditurii elefanților africani. Ar fi fost treaba lui Gideon, mi-am zis cu foarfecele în mâini. Nu mi-am îngăduit niciun pic de răgaz, ca să nu mă gândesc la altceva decât la ce aveam de făcut în momentul acela.

Pe Gideon nu l-am văzut până în dimineața următoare, ducând un ATV cu o încărcătură de fân în același staul în care făceam mingiuțe cu medicamente din mere, pentru masa elefanților din ziua aceea. Am scăpat cuțitul și am dat fuga pe alee, ridicând mâna ca să-l chem lângă mine, dar în ultima clipă m-am retras la loc, în umbră.

Chiar, ce puteam să-i mai spun?

M-am uitat la el câteva minute cum descarcă fânul, încordându-și brațele și clădind o piramidă din baloți. Într-un târziu, adunându-mi curajul, am pășit în lumina zilei.

S-a oprit și a pus jos balotul pe care-l avea în brațe.

— Syrah șchiopătează iarăși, am zis. Dacă ai ocazia, poți arunca o privire?

A încuviințat, ferindu-și privirea.

— Ce altceva ar trebui să mai fac?

— S-a stricat aerul condiționat din birou. Dar nu-i o prioritate.

Mi-am încrucișat brațele peste piept, strâns.

— Îmi pare rău, Gideon.

Gideon a dat cu piciorul în fân, creând o pâclă de praf între noi. S-a uitat la mine pentru prima oară de când îl abordasem. Avea ochii teribil de injectați, de parcă ar fi plesnit ceva în el. M-am gândit că poate era vorba de rușine.

Am întins mâna spre el, dar s-a ferit, așa că degetele mele abia dacă l-au atins în treacăt. După care mi-a întors spatele și a apucat un alt balot de paie.

Am clipit în lumina puternică și m-am întors în bucătăria din staul. Am rămas șocată s-o văd pe Nevvie stând exact în același loc în care mă aflasem cu câteva minute mai înainte, folosind o lingură ca să bage unt de arahide în merele pe care le găurisem.

Nici Thomas și nici eu nu ne așteptaserăm ca Nevvie să revină curând. Abia își îngropase, totuși, copilul.

— Nevvie... te-ai întors?

N-a ridicat capul, văzându-și de treabă.

— Păi unde să mă duc în altă parte? a zis.

* * *

Câteva zile după aceea, mi-am pierdut și eu fiica.

Eram în cabană, iar Jenna plângea fiindcă nu voia să se întindă în pat și să se culce. Se temea, în ultima vreme, să adoarmă. În loc de somnic, Jenna zicea Vremea Plecării. Era sigură că, dacă închide ochii, n-aveam să mai fiu acolo când îi deschidea din nou și, orice aș fi zis ca să o conving că nici vorbă de așa ceva, plângea în hohote și se lupta cu extenuarea până ce trupul îi învingea voința.

Am încercat să-i cânt, să o legăn. Am făcut elefanți origami din bancnote de un dolar, jucării care de obicei îi atrăgeau îndeajuns atenția cât s-o oprească din plâns. În cele din urmă a adormit, în singurul fel în care reușea în ultima vreme — cu mine cuibărită pe lângă ea, ca o cochilie de melc, o căsuță protectoare. Abia mă ridicasem din poziția aceea când Gideon a bătut la ușă. Avea nevoie de ajutor să ridice un gard electric, ca să poată nivela niște părți ale țarcului african. Elefanților le plăcea să sape în căutare de apă proaspătă, însă gropile pe care le făceau erau periculoase pentru elefanții înșiși ca și pentru noi, în ATV-uri sau pe jos. Puteai să cazi într-una și să-ți frângi piciorul ori să te lovești la cap; puteai să rupi osia unui vehicul.

Pusul firului electric era o treabă de două persoane, mai ales când era vorba de elefanții africani. Unul dintre noi trebuia să întindă gardul, în vreme ce celălalt, într-un vehicul, avea sarcina de a mâna animalele de acolo. Ezitam să merg, din două motive: nu voiam să se trezească Jenna și să-și vadă cea mai mare frică a ei — că nu mai eram acolo — devenind realitate; pe lângă asta, nu știam, la acel moment, cum stau în relația cu Gideon.

— Ia-l pe Thomas, am sugerat.

— S-a dus în oraș, a zis Gideon, iar Nevvie o spală pe Syrah pe trompă.

M-am uitat la fiica mea, adormită buștean pe canapea. Puteam s-o trezesc și s-o iau cu mine, dar durase așa de mult s-o fac să adoarmă, iar Thomas — dacă afla — avea, ca de obicei, să se înfurie. Varianta cealaltă era să-i ofer lui Gideon douăzeci de minute, maximum, din timpul meu și să mă întorc înainte să se trezească Jenna.

Am ales a doua variantă și a durat doar cincisprezece minute — așa de iute și de coordonat lucram în tandem. Sincronizarea noastră perfectă îmi frângea inima; voiam să-i spun atâtea.

— Gideon, am zis după ce am terminat treaba. Ce să fac?

Și-a mutat privirea, uitându-se în gol.

— Ți-e dor de ea?

— Da, am șoptit, sigur că mi-e.

Nările i-au fremătat, iar maxilarul îi era parcă făcut din piatră.

— De asta nu mai putem să continuăm, a îngânat.

Nu reușeam să respir.

— Fiindcă-mi pare rău că Grace nu mai este printre noi?

A clătinat din cap.

— Nu. Fiindcă mie nu-mi pare rău.

Gura i s-a strâmbat, schimonosită de plâns, și a căzut în genunchi. Și-a lipit fața de stomacul meu.

L-am sărutat pe creștet și l-am cuprins în brațe. L-am cuprins atât de tare, încât nu mai putea să cadă și să se sfărâme.

Zece minute mai târziu, soseam în pripă la cabană, în ATV. Ușa era deschisă. Poate că am uitat s-o închid, din grabă. La asta mă gândeam în momentul în care am intrat și mi-am dat seama că Jenna nu mai era acolo.

— Thomas, am țipat, dând iarăși buzna afară. Thomas!

Cu el trebuia să fie, trebuia. Asta îi era rugăciunea, litania. M-am gândit la momentul în care se trezise și văzuse că nu sunt lângă ea. Plânsese oare? Se speriase? Alergase să mă găsească?

Fusesem așa de sigură c-o învățasem să aibă grijă de ea, că era capabilă să învețe, că Thomas se înșela spunând că riscă mereu să pățească ceva. Acum însă mă uitam la țarcuri, la spațiile din gard prin care un copil mic s-ar fi putut strecura cu ușurință. Jenna avea trei ani de-acum. Știa drumul. Dacă ieșise pe ușă și intrase direct în țarc?

L-am chemat pe Gideon prin stație și a venit imediat când mi-a auzit groaza din voce.

— Verifică prin staule, l-am implorat. Și prin îngrădituri.

Știam că elefanții de aici lucraseră cu oamenii în grădini zoologice și circuri, dar asta nu însemna că n-aveau să se repeadă la cineva care le invada teritoriul. Mai știam și că elefanții preferă vocile mai joase, masculine — mereu încercam să-mi fac vocea să sune baritonal când vorbeam cu ei. De vreme ce vocile pițigăiate marchează pentru ei o stare de agitație, elefanții asociază sunetele mai înalte ale vocilor feminine cu anxietatea. Și o voce de copil ar fi intrat în categoria asta.

Cunoscusem un bărbat care avea o proprietate în coasta rezervației și într-o zi, când se dusese să desțelenească pământul însoțit de fiicele lui, se trezise înconjurat de o turmă de elefanți sălbatici. Le spusese fetelor să se ghemuiască și să pară cât mai micuțe cu putință. *Orice s-ar întâmpla,* le-a spus, *nu ridicați capul*, Două femele mari au pășit înainte să adulmece fetele, le-au împuns un pic cu trompa, însă fără să le clintească vreun fir de păr din cap.

Însă eu n-aveam să fiu acolo, să-i spun Jennei să se facă mică. Și ea era netemătoare, fiindcă mă văzuse pe mine interacționând cu elefanții.

Am luat ATV-ul spre cea mai apropiată îngrăditură, cea a elefanților africani, fiindcă nu credeam ca Jenna să fi ajuns prea departe. Am trecut în viteză pe lângă staul, iaz și coama de deal unde se duceau câteodată elefanții în diminețile reci. M-am oprit pe culmea dealului, am scos binoclul și am încercat să sesizez mișcare cât vedeam cu ochii.

Am petrecut douăzeci de minute învârtindu-mă cu vehiculul, înlăcrimată, întrebându-mă cum aveam să-i explic lui Thomas că fiica noastră dispăruse — până ce vocea hârâită a lui Gideon s-a auzit în stație.

— Am găsit-o.

Mi-a spus să ne întâlnim la cabană, unde mi-am găsit copila în poală la Nevvie, sugând dintr-o acadea, având pălmuțele lipicioase și buzele precum cireșele.

— Mama, mi-a spus Jenna, întinzându-se spre mine. *Te-am strigat.*

Dar nici nu mă puteam uita la ea, pentru că eram prea ocupată să o fixez cu privirea pe Nevvie, care părea să nici nu observe că eram așa de furioasă că tremuram. Palma lui Nevvie se odihnea pe creștetul fiicei mele ca o binecuvântare.

— Cineva s-a trezit plângând, a zis Nevvie. Te căuta pe *tine.*

Nu era o scuză. Era o explicație. *Eu*, până la urmă, eram vinovata, fiindcă-mi lăsasem fetița singură.

Am știut, în clipa aceea, că n-o să mă pun pe țipat și nici n-o s-o pedepsesc pe Nevvie fiindcă-mi scosese fetița din casă fără să mă-ntrebe.

Jenna avusese nevoie de o mamă, iar eu nu mă aflasem prin preajmă. Nevvie avusese nevoie de un copil, ca să mai poată arăta cuiva grijă părintească.

În momentul acela mi s-a părut că totul se potrivea de minune.

Cel mai ciudat comportament la elefanți l-am văzut în Tuli Block, pe țărmul unui râu secat de o secetă îndelungată, într-o zonă prin care treceau multe specii de animale. Cu o noapte în urmă fuseseră observați lei. Dimineață fusese văzut un leopard în susul malului. Însă prădătorii nu mai erau acum, și o femelă elefant, pe nume Marea, fătase.

Procesul se desfășurase normal — turma o protejase pe durata travaliului, înconjurând-o; trâmbițaseră extaziați la venirea puiului pe lume; Marea izbutise, balansându-l cu piciorul, să-l facă să se ridice. Îl pudrase cu țărână și-l prezentase turmei, lăsând fiecare membru al familiei să-l atingă pe rând.

Deodată, un elefant pe nume Thato a apărut pe țărm, apropiindu-se. Femela era o cunoștință de-a turmei, însă nu făcea parte din ea. Nu știu ce căuta acolo singură, separată de familia ei. Când a ajuns lângă puiul nou-născut, și-a înfășurat trompa în jurul gâtului său și a început să-l salte de la pământ.

Vedem mai mereu cum mamele-elefant încearcă să-și ridice de jos nou-născutul, sprijinindu-l cu trompa pe sub burtă sau printre picioare. Însă nu este normal ca un pui să fie ridicat de gât. Nicio mamă n-ar face asta intenționat. Puiul aluneca din strânsoarea lui Thato, care voia să se depărteze. Cu cât aluneca mai tare, cu atât mai sus îl ridica ea, încercând să-l țină bine. În cele din urmă puiul a căzut, lovindu-se tare de sol.

A fost catalizatorul care a incitat turma să acționeze. Au urmat mormăieli, trâmbițări și haos, membrii familiei au atins nou-născutul ca să se asigure că nu pățise nimic. Marea l-a tras lângă ea și l-a adăpostit între picioare.

Erau multe lucruri în tabloul respectiv pe care nu le pricepeam. Mai văzusem elefanți ridicându-și puii când erau în apă, ca să nu se înece. Îi văzusem îndemnând pui culcați să se scoale în

picioare. Însă niciodată nu văzusem un elefant care să încerce să ducă un pui apucându-l de ceafă, ca o leoaică.

Nu știu ce-a făcut-o pe Thato să creadă că ar putea reuși să răpească puiul altcuiva. Nu știu dacă asta intenționase ori dacă simțise mirosul de leu și de leopard și crezuse că puiul era în primejdie.

Nu știu nici de ce turma n-a reacționat când Thato a încercat să ia puiul cu ea. Era mai în vârstă decât Marea, sigur că da, însă nu era un membru al familiei.

Am numit puiul acela Molatlhegi. Înseamnă, în limba tswana, „cel pierdut".

În noaptea în care aproape că am pierdut-o pe Jenna am avut un coșmar. În vis, stăteam lângă locul unde Molatlhegi aproape fusese răpit de Thato. În vreme ce priveam, elefanții s-au mutat mai la înălțime și apa a început să susure prin gâtlejul îngust al albiei secate. A început să vină șuvoi, tot mai iute și mai iute, până ce mi-a udat picioarele. Am văzut-o, pe celălalt mal, pe Grace Cartwright. A pășit în apă îmbrăcată complet. S-a aplecat spre albie, a cules o pietricică netedă și a băgat-o în sân. A făcut asta din nou și din nou, umplându-și buzunarele pantalonilor și ale jachetei, până ce abia dacă a mai putut să se aplece și să se ridice din nou.

După care a înaintat în curentul râului.

Știam cât de adâncă se făcuse apa și cât de repede se putea întâmpla asta. Am dat s-o strig pe Grace, însă n-am izbutit să scot un sunet. Când am deschis gura, din ea mi s-au revărsat o mie de pietricele.

Și deodată *eu* eram în apă, trasă la fund. Am simțit cum curentul îmi desface părul prins la spate; m-am zbătut după aer. Însă la fiecare răsuflare, înghițeam pietricele — agate și calcit țepos, bazalt, ardezie și obsidian. Am ridicat privirea către soarele ca de acuarelă în vreme ce mă scufundam.

M-am trezit îngrozită, cu palma lui Gideon peste gură. M-am zbătut, am dat din picioare până ce el a ajuns la o margine de pat și eu la cealaltă, iar între noi se ridica o baricadă din vorbe pe care ar fi trebuit să le rostim, însă n-o făcuserăm.

— Țipai, a zis. Puteai să trezești pe toată lumea.

Mi-am dat seama că pe cer se arătau deja dârele însângerate ale zorilor. Că dormisem adânc, deși intenționasem doar să ațipesc câteva clipe.

Când s-a trezit Thomas, o oră mai târziu, eram înapoi în camera de zi, dormind pe canapea, cu brațul petrecut peste corpul micuț al Jennei, de parcă nimic nu putea trece de mine și s-o fure, de parcă nicicând n-aveam s-o mai las să se trezească fără să-i fiu alături. S-a uitat la mine în treacăt, părând nedezmeticit încă, și a intrat împleticindu-se în bucătărie, după cafea.

Doar că, atunci când trecuse pe lângă mine, nu dormeam. Mă gândeam la nopțile mele, care fuseseră o viață întreagă întunecate și lipsite de vise, cu o singură excepție notabilă, când imaginația mi se suprasaturase și fiece oră nocturnă devenise o pantomimă a temerilor mele cele mai mari.

Ultima dată când se întâmplase asta, fusesem însărcinată.

JENNA

Bunica se holbează la mine de parcă a văzut o fantomă. Mă înhață, îmi trece mâinile peste umeri și prin păr, ca și cum ar fi trebui să facă un inventar. Însă în atingerea ei e și ceva agresiv, ca și cum ar încerca să mă rănească la fel de tare cât am rănit-o eu.

— Jenna, Doamne, unde ai *fost*?

Aș cam vrea să fi acceptat oferta lui Virgil și a lui Serenity de a mă aduce acasă cu mașina, să pună o vorbă bună la bunica pentru mine. Fiindcă acum e ca și cum s-a pus între noi muntele Kilimanjaro.

— Îmi pare rău, zic cu jumătate de gură. A trebuit să fac niște... chestii.

O folosesc pe Gertie ca scuză ca să mă smulg de-acolo. Cățeaua începe să-mi lingă picioarele de mama focului și, când sare cu labele pe mine, îmi îngrop fața în ceafa ei blănoasă.

— Am crezut c-ai fugit de acasă, zice bunica. Că poate te-ai apucat de droguri. De băut. Mereu sunt la știri reportaje despre fete răpite, fete bune care fac greșeala că-i spun unui străin cât e ceasul când sunt întrebate. Foarte îngrijorată am fost, Jenna.

Bunica încă poartă uniforma de la slujbă, de taxatoare, însă văd că are ochii roșii și pielea îi e prea palidă, ca și cum n-ar fi dormit.

— Am sunat pe toată lumea. Pe Domnul Allen... mi-a spus că *nu ai fost deloc* bonă pentru băiatul lui, fiindcă soția și copilul sunt în vizită la mama ei, în California... la școală... la prietenii tăi...

Oripilată, mă uit și eu la ea fără un cuvânt. Pe cine naiba a sunat? În afară de Catham, firește, care nici nu mai locuiește aici, nu-mi mai petrec timpul cu nimeni. Ceea ce înseamnă că bunica a

luat legătura cu vreo puștoaică oarecare, ca să afle dacă sunt la ea acasă, dacă am rămas cumva peste noapte, chestie care e *și mai* umilitoare.

Nu cred că mă mai pot întoarce la școală în toamnă. Nici în douăzeci de ani nu știu dacă mă mai pot întoarce. Sunt rușinată crunt, fiindcă și așa e greu să fiu o ratată a cărei mamă a murit și-al cărei tată a omorât-o într-un episod de nebunie, fără să mai ajung și bătaia de joc a clasei a opta.

O împing pe Gertie de pe mine.

— La poliție n-ai sunat? întreb. Sau asta încă-i prea din cale-afară pentru tine?

Mâna bunicii se ridică, ca și cum ar avea de gând să mă lovească. Mă chircesc; ar fi a doua oară pe săptămâna asta când m-ar lovi cineva care ar trebui să mă iubească.

Dar bunica nu mă atinge. A ridicat mâna ca să arate spre etaj.

— Du-te la tine în cameră, îmi spune. Și să nu ieși până nu-ți spun eu.

Fiindcă au trecut două zile și jumătate de la ultimul meu duș, baia e prima oprire. Dau drumul la apă în cadă, așa de fierbinte încât încăperea se umple cu o perdea de vapori, iar oglinda se aburește, ca să nu trebuiască să mă văd când îmi dau jos hainele. Mă așez în cadă cu genunchii strânși la piept și las apa să curgă până aproape dă pe dinafară.

Trag aer adânc în piept și mă las în apă, pe fundul căzii. Mă lungesc acolo cu mâinile încrucișate pe piept, gen sicriu, și deschid ochii cât de larg pot.

Perdeaua de la duș — roz cu flori albe — arată ca un caleidoscop. Din nas mi se ridică bule de aer, ca niște războinici kamikaze. Părul îmi unduiește în jurul feței ca un mănunchi de ierburi de mare.

Și așa am găsit-o, mi-o imaginez pe bunica zicând. *Ca și cum ar fi adormit sub apă.*

Mi-i închipui pe Serenity și pe Virgil la înmormântare, zicând că arăt foarte liniștită. Mi-l

imaginez pe Virgil ducându-se acasă după aceea și bând un pahar — sau șase — în amintirea mea.

E tot mai greu să mă țin sub apă. Presiunea de pe piept e așa de puternică, încât văd, fulgerător, o coastă ruptă, pieptul despicându-se. În fața ochilor am steluțe, ca niște artificii subacvatice.

În minutele de dinainte să se întâmple așa s-o fi simțit și mama?

Știu că nu s-a înecat, însă pieptul i-a fost zdrobit; am citit raportul de autopsie. Craniul i-a fost despicat; a fost oare lovită în cap? A văzut lovitura venind? A încetinit timpul și sunetul a început să se unduiască în valuri de culoare; a simțit mișcarea celulelor din sânge în pielea subțire a încheieturilor?

Vreau și eu, o dată, să simt ce-a simțit și ea.

Chiar dacă-i ultimul lucru pe care îl fac.

Când sunt sigură că o să fac implozie, că e timpul să las apa să-mi intre în nări și să mă scufund ca o corabie avariată, mâinile mele apucă marginea căzii și trag spre aer restul corpului meu.

Icnesc, apoi tușesc atât de violent că scuip sânge în apă. Părul îmi cade pleoștit pe față și umerii mi se zguduie. Mă aplec peste marginea căzii, cu obrajii lipiți de porțelan, și vomit în coșul de gunoi.

Îmi amintesc brusc cum stăteam în cadă când eram micuță, când abia dacă puteam sta în fund fără să-mi pierd echilibrul, ca un ou. Mama stătea în spatele meu, adăpostindu-mă în V-ul alcătuit de corpul ei. Se săpunea pe ea și apoi mă săpunea pe mine. Îi alunecam ca un țipar printre degete.

Uneori cânta. Uneori citea articole din ziare. Am stat în cercul picioarelor ei, jucându-mă cu ceșcuțe de cauciuc într-un curcubeu de culori — umplându-le, vărsându-mi-le peste cap și genunchi.

Îmi dau seama, în momentul ăla, că am simțit întotdeauna ceva ce-a simțit și mama.

M-am simțit iubită.

* * *

Cum credeți că a fost pentru căpitanul Ahab în secundele de dinainte ca funia harponului să-l tragă din barcă? Și-o fi zis: *Ehei, mii de pipe, oare a meritat afurisenia asta de balenă?*

Când Javert și-a dat în cele din urmă seama că Valjean are ceva ce lui îi lipsește — mila —, a ridicat din umeri și și-a găsit o nouă obsesie, gen croșetatul sau *Urzeala Tronurilor?* Nu. Fiindcă fără Valjean pe care să-l urască, nu mai știa cine este el însuși.

Am petrecut ani căutând-o pe mami. Și acum toate semnele încep să arate spre faptul că n-aș fi putut s-o găsesc nici dacă-aș fi bătut cu pasul fiece bucățică de pământ de pe lume. Fiindcă nu mai e pe lumea asta de zece ani.

Moartea e așa de *finală*. Așa de *terminală.*

Dar nu plâng, cum credeam c-o să fac. Gata cu plânsul. Și prin mărăcinii uscați ai gândurilor mele înflorește o mlădiță verde de ușurare: *Măcar nu m-a lăsat în urmă de bunăvoie.*

Mai e, apoi, și chestia că persoana care-a ucis-o are șanse mari să fie propriul meu tată. Nu știu de ce, treaba asta mă șochează ceva mai puțin. Poate fiindcă nu mi-l amintesc deloc pe tata. Era deja dus când l-am cunoscut, trăind într-o lume creată de mintea lui. Și, de vreme ce l-am pierdut odată, nu simt că l-am pierdut din nou.

Cu mami însă e altceva. *Voisem, sperasem*.

Virgil e tot numai o grijă la detalii fiindcă deja ancheta asta a fost greșită grav. A zis că mâine o să găsească o cale să facă un test ADN al corpului despre care toți au crezut că-i al lui Nevvie. Și așa o să *știm* în sfârșit cu toții.

Chestia aiurea e că acum, că a venit momentul ăla — cel pe care l-am socotit ani de zile momentul culminant — mai contează? Uitați care-i faza: s-ar putea să aflu, în fine, adevărul. S-ar putea să am parte de un *final*, lucrul de care vorbea mereu consiliera școlii când izbutea să mă

încolțească în biroul ei cretin. Dar e un lucru de care nu am parte: mama.

Încep să recitesc jurnalele mamei, dar nu reușesc; mi se pune un nod în gât. Iau deci teancul meu de bani, care s-a redus literalmente la șase bancnote de un dolar, și fac din fiecare bancnotă câte un elefant mititel. Am o turmă întreagă mărșăluind pe tăblia biroului.

Apoi deschid computerul. Intru pe site-ul NamUs și dau clic pe cazurile noi.

E un băiat de optsprezece ani care a dispărut după ce și-a condus mama la muncă cu mașina, în Westminster, Carolina de Nord. Conducea un Dodge Dart verde, cu numărul de înmatriculare 58U-7334. Avea păr blond, lung până la umeri, și unghii cu vârfuri ascuțite.

O femeie de șaptezeci și doi de ani din West Hartford, Connecticut, care face tratament pentru schizofrenie paranoidă și care a ieșit dintr-un cămin de bătrâni după ce le-a zis angajaților că se duce să dea interviu pentru un post la Cirque du Soleil. Purta blugi și o bluză de trening cu imaginea unei pisici.

O fată de douăzeci și doi de ani din Ellendale, Dakota de Nord, care și-a părăsit casa însoțită de un bărbat mai în vârstă, neidentificat, și nu s-a mai întors niciodată.

Aș putea să dau clic pe linkurile astea cât e ziua de lungă. Și, până ce termin, ar mai apărea alte cazuri, cu sutele. Există un număr nesfârșit de persoane care au lăsat o gaură în formă de iubire în inimile altora. Până la urmă, cineva curajos și prostuț va apărea și va încerca să umple golul. Însă nu merge niciodată așa, iar prin urmare sufletul acela generos ajunge și el cu o gaură în inima *lui*. Și tot așa. E miraculos că mai supraviețuiește cineva când atât de mult din noi a dispărut.

Pentru un moment doar, dau frâu liber imaginației închipuindu-mi cum ar fi fost viața mea: mama, surioara mea cea mică și cu mine,

cuibărite sub pătură, pe canapea, într-o duminică ploioasă, cu brațele ei cuprinzându-ne, câte unul de fiecare, în vreme ce ne uităm la un film siropos. Mama, strigând la mine să-mi iau bluza de trening de pe jos, fiindcă camera de zi nu-i debaraua mea. Mama, aranjându-mi părul pentru balul de absolvire, în vreme ce sora mea se preface că se dă cu rimel în oglinda din baie. Mama, făcând prea multe fotografii în momentul în care-i prind floarea la butonieră tipului cu care merg, și eu prefăcându-mă că mă calcă pe nervi, dar încântată că și pentru ea momentul ăsta e aproape la fel de monumental ca și pentru mine. Mama, trecându-și compătimitoare palma peste spinarea mea când același băiat o rupe cu mine după o lună, spunându-mi că-i un idiot, fiindcă cine n-ar iubi o fată ca mine?

Ușa camerei mele se deschide și intră bunica. Se așază pe marginea patului.

— La început am crezut că nu-ți dai seama cât de îngrijorată am putut să fiu când n-ai venit acasă în prima noapte. Ori când n-ai încercat să iei legătura cu mine.

Cobor ochii spre laptopul din poală, cu obrajii înfierbântați.

— Dar mi-am dat seama că greșesc. Înțelegi perfect, mai bine decât oricine, fiindcă știi cum e să-ți dispară cineva drag.

— Am fost în Tennessee, mărturisesc.

— Ai fost *unde? Cum?*

— Cu autobuzul, zic. M-am dus la refugiul unde au fost trimiși elefanții noștri.

Bunica își duce mâna la gât.

— Ai umblat o mie de mile ca să te duci la un zoo?

— Nu e zoo, mai degrabă e ceva gen anti-zoo, o corectez. Și da. M-am dus acolo fiindcă încercam să găsesc pe cineva care-a cunoscut-o pe mama. M-am gândit că Gideon ar putea să știe ce s-a ales de ea.

— Gideon, repetă bunica.

— Lucrau împreună, zic.

Dar nu zic: *Aveau o relație amoroasă.*

— Și? face bunica.

Plec capul și-mi trag încetișor eșarfa de la gât. E atât de ușoară: îmi imaginez că un cântar nici nu i-ar sesiza greutatea: un nor, o suflare, o amintire.

— Buni, șoptesc, cred că-i moartă.

Nu mi-am dat seama, până acum, că vorbele pot avea muchii ascuțite, că-ți pot tăia limba. Cred că n-aș mai putea scoate un cuvânt nici dac-aș încerca.

Bunica ia eșarfa și și-o înfășoară peste palmă, ca pe un bandaj.

— Da, zice. Și eu cred la fel.

Apoi rupe eșarfa în două.

Țip, atât sunt de șocată.

— Ce *faci?*

Bunica culege și vraful de jurnale ale mamei, îngrămădite pe birou.

— E spre binele tău, Jenna.

Din ochi îmi izvorăsc lacrimi.

— *Nu* sunt ale tale.

Mă doare s-o văd că-mi ia tot ce mi-a mai rămas de la mama. E ca și cum mi-ar jupui pielea, lăsându-mă expusă, însângerată.

— Nici ale *tale,* zice bunica. Nu-i cercetarea ta și nu-i povestea ta. Tennessee? S-a ajuns prea departe. Trebuie să-ncepi să-ți trăiești viața *ta,* nu pe a *ei.*

— Te urăsc! urlu.

Dar bunica a pornit deja spre ușă. Se oprește în prag.

— Îți tot cauți familia, Jenna, dar a fost mereu chiar sub nasul tău.

Când pleacă, iau capsatorul de pe birou și arunc cu el în ușă. Apoi mă așez și-mi șterg nasul cu dosul mâinii. Încep să plănuiesc să găsesc eșarfa și s-o cos la loc. Plănuiesc cum o să șterpelesc jurnalele alea de la bunica.

Dar adevărul este că n-o am pe mama cu mine. Niciodată n-o s-o am. N-am cum să-mi rescriu povestea personală; pot doar să mă poticnesc până la finalul ei.

Cazul dispariției mamei licărește pe ecranul laptopului, în fața mea, plin de amănunte care nu mai contează acum.

Dau clic pe setările profilului și, cu o singură apăsare de tastă, șterg tot.

Unul dintre primele lucruri învățate de la bunica când eram mică a fost să ies afară din casă dacă-i incendiu. Toate dormitoarele noastre au o scară specială pentru urgențe sub fereastră, în caz că-i nevoie. Dacă miroseam fum, dacă pipăiam ușa și simțeam căldură, ar fi trebuit să deschid geamul, să trag scara și s-o fixez, apoi să cobor pe lângă zidul casei și să ajung jos în siguranță.

Nu contează că, la trei ani, nu puteam clinti scara aia ori deschide geamul. Important era că știam care e procedura, iar asta se presupunea că era suficient ca să nu pățesc ceva rău.

Aș zice că superstiția a funcționat, din moment ce n-am avut parte de niciun incendiu în casă. Însă scara aia veche și prăfuită e încă sub fereastră și-am folosit-o ca raft pentru cărți, ca suport de pus pantofii, ca măsuță pentru ghiozdan — dar niciodată ca pe un mijloc de salvare. Până acum.

De data asta, totuși, las un bilet pentru bunica. *O să mă opresc,* îi promit. *Dar trebuie să-mi dai o ultimă ocazie să-mi iau adio. Promit că o să ajung la timp pentru cină, mâine*.

Deschid fereastra și fixez scara. Nu pare suficient de solidă ca să-mi țină greutatea și mă gândesc ce ridicol ar fi dacă ai încerca să scapi dintr-un incendiu și, în loc de asta, ai ajunge să mori de la o căzătură.

Scara mă duce doar până la acoperișul în pantă al garajului, chestie care nu mă prea ajută. Dar sunt deja specialistă în evadări, așa că mă las încetișor peste margine și-mi înfig degetele în

burlan. De acolo și până jos e o distanță de doar vreun metru jumătate.

Bicla e unde am lăsat-o, sprijinită de balustrada verandei. Sar pe ea și încep să dau la pedale.

E altfel să mergi cu bicicleta în toiul nopții. Umblu ca vântul; mă simt invizibilă. Străzile sunt umede fiindcă a plouat, iar pavajul lucește peste tot în afara urmei pe care o lasă cauciucurile. Luminile de poziție ale mașinilor, trecând iute, îmi amintesc de steluțele cu care obișnuiam să mă joc de 4 iulie: cum stăruia lumina în beznă, cum puteai să dai din brațe și să desenezi un alfabet întreg de lumină. Navighez după intuiție, nu văd să citesc ce scrie pe indicatoare, dar ajung în centru la repezeală, apoi la barul de sub apartamentul lui Serenity.

Geme de lume. În loc de o mână de bețivani, acum sunt fete îndesate în rochițe mulate, atârnând de bicepșii unor motocicliști; mai sunt și tipi slăbănogi, sprijiniți de zidul de cărămidă, ieșiți la o țigară între pahare. Gălăgia de la tonomat se revarsă în stradă și aud pe cineva îndemnând: *Bagă! Bagă! Bagă!*

— Hei, puișor, bolborosește un tip. Îți iau ceva de băut?

— Am *treisprezece ani*, zic.

— Am onoarea, eu sunt Raul.

Aplec capul în piept și trec pe lângă el în trombă, cărându-mi bicla spre intrarea pe unde se ajunge la apartamentul lui Serenity. Trambalez bicla pe scări, apoi din nou în holul cel mic, de data asta având grijă să nu mai răstorn ceva de pe masă. Dar, înainte s-apuc să bat încetișor la ușă — că doar e ora două noaptea, ușa se deschide.

— Nici tu n-ai putut dormi, dragă? zice Serenity.

— Cum ai știut că-s aici?

— Păi n-aș putea spune c-ai plutit ca o zână pe scări, trăgând după tine drăcia aia.

Face un pas înapoi, lăsându-mă să intru în apartament. Arată ca prima oară când am venit aici. Când mai credeam că s-o găsesc pe mama era ce-mi doream mai mult pe lume.

— Mă surprinde că bunica ta te-a lăsat să ieși din casă așa de târziu, zice Serenity.

— Nu i-am dat de ales.

Mă prăvălesc pe canapea, iar ea se așază alături.

— E-așa de nașpa, zic.

Nu se preface că n-a înțeles.

— Păi... nu te grăbi așa de tare să tragi concluzii. Virgil zice...

— Îmi bag picioarele-n Virgil. Orice-ar zice Virgil, n-o s-o aducă înapoi la viață. Fă și singură calculele. Dacă îi spui soțului că ești însărcinată cu copilul altcuiva, n-o să petreacă de bucurie.

Am încercat, credeți-mă, dar nu-mi pot stârni niciun fel de ură pentru tata — doar milă, o durere surdă. Dacă tati a omorât-o pe mami, nu cred că o să se ajungă la proces. Deja e internat; nicio închisoare n-o să fie mai grea decât labirintul minții lui. Și asta înseamnă că-i exact cum a zis bunica — e singura familie pe care-o mai am.

Știu că-i vina mea. Știu că eu am rugat-o pe Serenity să mă ajute s-o găsesc pe mama; tot eu l-am cooptat și pe Virgil. Cu asta te alegi dacă ești curioasă. Ai putea să trăiești deasupra celei mai toxice gropi de deșeuri de pe planetă, dar, dacă nu sapi niciodată, atunci n-o să știi decât că iarba ți-e verde și grădina, luxuriantă.

— Lumea nu-și dă seama cât e de greu, zice ea. Când mai aveam clienți care-mi cereau să vorbesc cu unchiul Sol sau cu iubita lor mamaie, pe care voiau s-o salute, se concentrau asupra ocaziei de a spune ce nu ziseseră când persoana era încă în viață. Dar când deschizi o ușă, mai trebuie s-o și închizi. Spui tu bun-găsit, dar o să ajungi să spui și adio.

Mă întorc spre ea.

— Nu dormeam. Când vorbeai cu Virgil, în mașină... Am auzit tot ce-ați spus.

Serenity încremenește.

— Bine... atunci. Așadar știi că-s o escroacă.

— Nu ești, zic. Ai găsit lănțișorul ăla, și portofelul.

Clatină din cap.

— S-a întâmplat numai să fiu la locul potrivit, la locul potrivit.

Mă gândesc la asta o clipă.

— Păi nu asta înseamnă să *fii* spiritistă?

Îmi dau seama că n-a mai văzut așa lucrurile până acum. Coincidența cuiva este legătura așteptată de altcineva. Contează dacă-i senzație viscerală, cum spune Virgil, sau intuiție paranormală, dacă obții ceea ce cauți?

Culege o pătură de pe jos ca să-și acopere picioarele și-o întinde ca să mă acopere și pe mine.

— Poate, admite Serenity. Dar nu e deloc cum era odată. Gândurile altora... îmi apăreau deodată *acolo*, în cap. Uneori conexiunea era limpede, alteori, ca un telefon mobil în munți, unde nu prinzi decât un cuvânt din trei. Dar era mai mult decât să te împiedici de ceva ce strălucește în iarbă.

Stăm băgate sub pătură, care miroase a detergent și a mâncare indiană, iar ploaia bate în ferestre. Îmi dau seama că-i foarte aproape de imaginea pe care am invocat-o mai înainte, cu viața mea dacă ar fi supraviețuit mama.

Îi arunc o privire.

— Îți lipsește? Să afli lucruri despre oameni care nu mai sunt printre noi?

— Da, recunoaște Serenity.

Îmi las capul pe umărul ei.

ALICE

Brațele lui Gideon erau cel mai sigur loc din lume. Când eram cu el, uitam: cum suișurile și coborâșurile dispoziției lui Thomas mă băgau în sperieți; cum fiecare dimineață începea cu o ceartă și fiecare seară se sfârșea cu soțul meu închis în birou, cu secretele și umbrele din mintea sa. Când eram cu Gideon, puteam să pretind că noi trei eram familia pe care nădăjduisem să o am.

Apoi am aflat că vom fi patru.

— O să fie bine, a promis Gideon când i-am dat vestea, deși nu-mi venea să-l cred.

Nu știa ce ne așteaptă în viitor. Putea doar, speram, să fie al meu.

— Nu-ți dai seama? spunea Gideon, luminat la față. Eram sortiți să fim împreună.

Poate că da, însă aveam și un preț de plătit. Căsnicia lui. A mea. Viața lui Grace.

Însă, cu toate astea, visam cu ochii deschiși. Voiam să-l iau pe Gideon înapoi cu mine în Africa, ca să vadă cum arătau animalele astea incredibile înainte să fie supuse de om. Gideon voia să pornească spre sud, de unde era de fel. Mi-am resuscitat visele de a fugi cu Jenna, dar de data asta îl includeam și pe Gideon. Și așa ne prefăceam că avansăm grăbit cu planurile, însă fără să ne mișcăm deloc de fapt, din cauza găurilor negre ce amenințau să ne înghită: trebuia să-i spună totul soacrei sale; eu trebuia să-mi informez soțul.

Aveam totuși un termen-limită, fiindcă era tot mai greu să ascund schimbările prin care trecea corpul meu.

Într-o zi, Gideon m-a găsit lucrând la staulul asiatic.

— I-am zis lui Nevvie despre copil, a spus.

Am înghețat.

— Și ce-a zis?

— A zis că ar trebui să am parte de tot ce-mi doresc. Apoi a plecat de acolo.

Și, uite așa, nu mai era doar o fantezie. Era real și însemna că, dacă el fusese suficient de curajos să-i spună adevărul în față lui Nevvie, trebuia să fiu și eu suficient de curajoasă în confruntarea cu Thomas.

Nu i-am văzut întreaga zi nici pe Nevvie și nici pe Gideon, de fapt. M-am luat după Thomas și m-am ținut după el prin toate îngrăditurile; i-am gătit cina. L-am rugat să mă ajute să-i fac o spălătură de picioare lui Lilly, cu toate că i-aș fi rugat, în mod normal, pe Gideon ori pe Nevvie să mă asiste. În loc să-l evit, cum făceam de niște luni bune, am vorbit cu el despre CV-urile pe care le primise de la îngrijitori și l-am întrebat dacă se hotărâse, totuși, să angajeze pe încă cineva. Am stat cu Jenna în pat până ce-a adormit, apoi am intrat la el în birou și-am început să citesc un CV, de parcă ar fi fost normal să împărțim spațiul acela.

Mă gândeam că o să mă invite s-o șterg de acolo, însă Thomas mi-a zâmbit, fluturând ramura de măslin a păcii.

— Am uitat cât de plăcut era, a zis. Noi doi, să lucrăm alături.

Hotărârea e ca porțelanul, nu? Poți să ai cele mai bune intenții însă, în momentul în care apare o fisură cât de mică, e doar o chestiune de timp până ce te faci fărâme. Thomas și-a turnat un păhărel de whisky, apoi a turnat unul și pentru mine. L-am lăsat pe birou.

— Sunt îndrăgostită de Gideon, i-am zis fără menajamente.

Mâinile i-au înțepenit pe pahar. Apoi l-a ridicat și a terminat de băut.

— Crezi că-s orb?

— Plecăm, i-am zis. Am rămas însărcinată.

Thomas s-a așezat, năucit. Și-a îngropat fața în palme și a început să plângă.

M-am uitat la el lung, preț de o clipă, sfâșiată între impulsul de a-l alina și ura de mine însămi pentru că-l adusesem în halul ăsta, un bărbat distrus, cu o boală psihică, cu un refugiu falimentar și o nevastă care-l înșela.

— Thomas, l-am implorat, spune ceva.

A zis, cu voce întretăiată:

— Cu ce am greșit?

M-am lăsat în genunchi în fața lui. Am văzut, în clipa aceea, bărbatul ai cărui ochelari se aburiseră în zăpușeala umedă a Botswanei, omul care mă așteptase la aeroport strângând rădăcinile unei plante în pumn. Bărbatul care avusese un vis și mă invitase să iau parte la el. Nu-l mai văzusem de foarte mult timp pe omul acela. Dar asta fiindcă dispăruse oare? Ori fiindcă nu mă mai uitasem eu după el?

— N-ai făcut nimic, am replicat. Eu am fost de vină.

A întins mâna și m-a apucat de umăr. Cu cealaltă mână m-a lovit așa de tare peste față că am simțit cum îmi dă sângele.

— Curvă, a zis.

Cu palma lipită de obraz, m-am dezechilibrat. Am dat să fug din cameră, în vreme ce el înainta spre mine.

Jenna încă dormea pe canapea. Am alergat spre ea, decisă s-o iau cu mine și să ies pe ușă pentru ultima oară. Puteam mai târziu cumpăra haine, jucării și ce-i mai trebuia. Însă Thomas m-a prins de încheietura mâinii și mi-a sucit-o la spate, dezechilibrându-mă iarăși, și a ajuns primul la copilul nostru. A ridicat trupușorul în brațe, iar Jenna s-a lipit de el.

— Tati? a oftat, prinsă încă în tărâmul dintre somn și trezie.

A cuprins-o și s-a răsucit așa încât fața Jennei nu mai era îndreptată spre mine.

— Vrei să te duci? a zis Thomas. N-ai decât. Dar vrei să-mi iei și fetița? Peste cadavrul meu.

Mi-a zâmbit atunci, un zâmbet groaznic, oribil.

— Sau, și mai bine, peste cadavrul tău.

N-aveam să fiu acolo când se trezea. Frica ei cea mai mare, devenind adevărată. *Îmi pare rău, puiule*, i-am zis Jennei fără să deschid gura.

Apoi am fugit după ajutor, părăsind-o.

VIRGIL

Chiar dacă aș fi putut să dau de cadavrul care a fost îngropat în urmă cu zece ani, n-aveam cum să obțin un ordin judecătoresc de deshumare. Nu știu la ce mă gândeam să recurg, în afară de furișatul în cimitir, stil Frankenstein, și dezgropatul unui corp presupus a fi fost al lui Nevvie Ruehl. Însă înainte ca un cadavru să fie trimis la pompe funebre, legistul face autopsie. Și la autopsie trebuie să se fi luat o mostră de ADN care se afla probabil acum prin fișetele din camera probelor, ținută la conservat pentru posteritate.

Nici dacă-aș face pe dracu-n patru n-aș reuși să-i conving pe cei de la laboratorul statal să-mi scoată mie pe tavă probele, acum că-s civil. Ceea ce înseamnă că trebuie să găsesc pe cineva căruia *să-i facă* serviciul ăsta. Așa că, jumătate de oră mai târziu, stau iar la taclale, la secția de poliție din Boone, cu bătrânul Ralph, încercând să-l înduplec.

— Te-ai întors? zice oftând.

— Ce să zic? Mi-a fost un dor nebun de tine. Îmi bântui visele.

— Deja am cam exagerat că te-am lăsat înăuntru data trecută, Virgil. Nu-mi risc slujba pentru tine.

— Ralph, știm amândoi că șeful n-ar da treaba asta nimănui altcuiva. Ești precum hobbitul ce păzește inelul, omule.

— Ce?

— Ești un veteran, un Dee Brown al departamentului. Fără tine, probabil că nimeni n-ar fi știut că Celtics *au existat* în anii nouăzeci, corect?

Ridurile lui Ralph se adâncesc când zâmbește.

— Ei, așa mai vii de-acasă, spune. E adevărat. Ăștia tineri nici nu știu câte urechi au. În fiecare dimineață, când ajung, văd că cineva a mutat

rahaturi alandala între timp, că a-ncercat să clasifice chestii computerizat, chestie de fițe, domnule. Și știi ce se-ntâmplă? Se pierd lucrurile. Așa că le mut înapoi, unde-i locul lor. Știi cum se zice — dacă nu-i stricat...

Dau din cap aprobator, de parcă i-aș sorbi cuvintele.

— Despre asta vorbeam. Ești sistemul nervos central al șandramalei, Ralph. Fără tine s-ar face totul praf și pulbere. De aia am știut că o să fii omul potrivit la care să apelez pentru ajutor.

El ridică din umeri, încercând să pară umil. Mă întreb dacă-și dă seama c-o fac cu el pe polițaiul de treabă, că-l lingușesc ca să obțin ceva în schimb. Probabil că, atunci când se adună în pauza de prânz, ceilalți polițiști râd de el că-i senil și că ar putea să pice mort în camera probelor și nimeni n-ar observa o săptămână întreagă.

— Mai știi că mă uitam peste un caz vechi, da? zic dându-mă mai aproape de el, ca să știe că-l fac părtaș la un secret. Încerc să obțin o mostră de ADN din sângele care a fost recoltat de laboratorul statal. E vreo șansă să dai vreo câteva telefoane, să faci rost de chestia asta?

— Aș face-o dac-aș putea, Virgil. Dar le-au explodat niște țevi la laborator, acum cinci ani. Au pierdut opt ani de probe când au fost distruse lamelele cu mostre. E ca și cum anii din 1999 până în 2007 nici n-ar fi existat.

Zâmbetul îmi înțepenește pe față.

— Mersi oricum, îi zic și mă furișez afară din secție înainte să mă vadă cineva.

Când mă opresc în față la biroul meu, încă încerc să-mi dau seama cum să fac să-i dau vestea Jennei, dar văd mașinuța lui Serenity parcată acolo. Nici nu mă dau jos din mașina mea, că Jenna îmi și iese în cale, începând să mă piseze cu întrebări:

— Ce-ai aflat? Se poate ști cumva pe cine au îngropat? Au trecut zece ani, crezi c-o să fie o

problemă?

Îi arunc o privire.

— Cafea mi-ai adus?

— Ce? Nu, zice.

— Atunci fă rost de niște cafea și întoarce-te. Încă-i prea devreme pentru rezolvat omucideri.

Urc treptele până la birou, conștient că Serenity și Jenna se țin după mine. Descui ușa, pășind peste movilele de probe spre scaunul meu, unde mă prăbușesc.

— O să fie mai greu decât am crezut să găsesc o mostră de ADN de la persoana pe care-am identificat-o drept Nevvie Ruehl acum zece ani.

Serenity aruncă o privire prin birou, care e un pic mai vraiște decât o zonă bombardată.

— E-o minune că poți găsi *orice*, pe-aici, scumpule.

— Nu *aici* căutam eu, ripostez întrebându-mă dacă să mă obosesc să explic procedura polițienească a păstrării probelor unei persoane care probabil crede în magie, când deodată îmi cad ochii pe plicul cel mic, azvârlit deasupra celorlalte resturi de pe birou.

Înăuntru e unghia pe care am găsit-o în cusătura uniformei victimei.

Aceeași uniformă care-a speriat-o pe Jenna, fiindcă era plină de sânge.

Tallulah se uită scurt la Serenity și-și aruncă brațele împrejurul meu.

— Victor, e așa de drăguț din partea ta! Niciodată nu apucăm să aflăm cum chestiile pe care le facem în laborator influențează lumea de afară.

Îi zâmbește Jennei.

— Trebuie să fii foarte fericită că ți-ai regăsit mama.

— A, nu eu sunt... face Serenity, și în același timp Jenna zice: Ăă... nu tocmai...

— De fapt, explic, încă n-am găsit-o pe mama Jennei. Serenity mă ajută la caz. E... medium.

Tallulah se duce glonț lângă Serenity.

— Aveam și eu o mătușă, știi? O viață întreagă mi-a tot spus că o să-mi lase cerceii ei cu diamante. Dar a murit fără testament și, ce să vezi, cerceii ăia s-au făcut nevăzuți. Tare aș vrea să știu care dintre nesimțiții mei de verișori a pus mâna pe ei.

— Te anunț dacă aflu ceva, murmură Serenity.

Ridic punga de hârtie pe care am adus-o cu mine.

— Aș mai vrea un favor de la tine, Lulu.

Ridică din sprâncene.

— După socoteala mea, încă nu mi l-ai întors pe primul.

Zâmbesc, expunându-mi gropițele.

— Promit. Imediat ce-am rezolvat cazul ăsta.

— Îmi dai șpagă cumva, să pun testul tău în capul listei?

— Depinde, flirtez. Îți plac șpăgile?

— Știi tu ce-mi place..., îngână Tallulah.

Îmi ia o clipă să mă descâlcesc din îmbrățișarea ei și să vărs conținutul pungii pe o masă sterilă.

— Ce mi-ar plăcea *mie* ar fi să arunci o privire la asta.

Tricoul e murdar, zdrențuit, aproape negru.

Tallulah ia un bețișor de prelevare din dulăpior, îl umezește și-l freacă de tricou. Pe bumbacul din vârf se prinde o pojghiță rozaliu-maronie.

— E vechi de zece ani, îi zic. Nu știu cât de tare a fost compromis. Dar sper al naibii de mult să-mi poți spune dacă aduce vreun pic cu ADN-ul mitocondrial pe care l-ai luat de la Jenna.

Scot din buzunar pliculețul cu unghia.

— Și mai e și ăsta. Dacă bănuiala mea se confirmă, una dintre chestii o să se potrivească și cealaltă nu.

Jenna s-a oprit de cealaltă parte a mesei de metal. Atinge ușor cu buricele degetelor materialul cămășii. Degetele de la cealaltă mână și le ține

apăsate pe propria arteră carotidă, simțindu-și pulsul.

— O să vomit, îngână și o șterge din încăpere.

— Mă duc eu, zice Serenity.

— Nu, lasă-mă pe mine.

O găsesc pe Jenna lângă zidul de cărămidă din spatele clădirii, unde data trecută am râs în prostie. Doar că acum icnește de greață, cu părul pe față și obrajii înroșiți. Îmi las palma pe omoplații ei.

Se șterge la gură cu mâneca.

— Ai avut vreodată gripă când erai de vârsta mea?

— Probabil. Da.

— Am avut-o și eu. Și am stat acasă, nu m-am dus la școală. Însă bunica trebuia să se ducă la lucru. Așa că n-a avut cine să-mi dea părul de pe față, să mă curețe cu o cârpă, să-mi aducă bere de ghimbir și din astea, zice și se uită la mine. Și ar fi fost mișto, știi? Dar în loc de asta, am parte de-o mamă care-i probabil moartă și de un tată care-a omorât-o.

Se prelinge pe lângă zid. Mă așez lângă ea.

— Asta nu știu, recunosc eu.

Jenna întoarce fața spre mine.

— Cum adică?

— Tu ai zis prima că mama ta nu-i o ucigașă. Că firul de păr de pe corp dovedea că a intrat cumva în contact cu Nevvie, la locul unde a fost strivită.

— Dar ai zis că ai văzut-o pe Nevvie în Tennessee.

— Așa e. Și cred că a fost o încurcătură, că ce au identificat ei drept cadavrul lui Nevvie Ruehl nu era Nevvie Ruehl. Dar asta nu înseamnă că Nevvie nu a fost implicată cumva. De aceea am rugat-o pe Lulu să testeze unghia. Să zicem că sângele iese la analiză că se potrivește cu al mamei tale, iar unghia, nu — asta îmi spune că cineva s-a luptat cu ea înainte să moară. Poate că lupta aia a scăpat de sub control, explic.

— De ce ar fi vrut Nevvie să-i facă rău mamei?

— Fiindcă, zic, tăticul tău nu a fost singurul care s-a supărat când a aflat că mama ta avea să nască copilul lui Gideon.

— E un fapt universal valabil, zice Serenity, că nu există pe pământ forță mai mare decât răzbunarea unei mame.

Chelnerița care vine să-i umple iarăși ceașca cu cafea îi aruncă o privire ciudată.

— Ar trebui să brodezi asta pe-o față de pernă, îi zic lui Serenity.

Suntem la un birt, ceva mai încolo de biroul meu. Nu credeam că Jenna o să vrea să mănânce după ce i s-a făcut rău, dar, spre surprinderea mea, înfulecă în disperare. Și-a mâncat porția ei de clătite și jumătate dintr-a mea.

— Cât o să dureze până apar rezultatele de la laborator? întreabă Serenity.

— Nu știu. Lulu e conștientă că îmi trebuie foarte repede.

— Tot nu pricep ce-ar fi câștigat Gideon mințind în privința corpului, zice Serenity. Trebuie să fi știut că-i Alice când a găsit-o.

— E simplu. E suspect dacă e corpul lui Alice. E victimă dacă e corpul lui Nevvie. Și când *ea* se trezește în spital și-și amintește ce s-a petrecut, o tulește de-acolo, fiindcă se teme să nu fie arestată pentru crimă.

Serenity clatină din cap.

— Știi, dacă te saturi vreodată s-o faci pe detectivul, ai fi un fals clarvăzător fantastic. O avere ai face cu cititul la rece.

De-acum mai sunt și alți oameni în birt care ne aruncă priviri ciudate. Presupun că-i în regulă să discuți despre vreme și despre sport, dar nu despre anchetat crime sau despre chestii paranormale.

Aceeași chelneriță se apropie.

— Dacă ați terminat, am avea nevoie de masa asta.

Mănâncă rahat, fiindcă localul e pe jumătate gol. Dau să mă iau la harță, dar Serenity flutură din

mână.

— Să-i ia dracu', zice.

Scoate o bancnotă de douăzeci din buzunar — cât să plătească nota și să mai lase și-un bacșiș de trei cenți — și-o trântește pe masă cu zgomot. Apoi se ridică de pe banchetă și iese.

— Serenity?

Jenna a fost așa de tăcută că aproape am uitat de ea.

— Ce spuneai despre Virgil, că ar putea fi un bun clarvăzător fals. De mine ce părere ai?

Serenity zâmbește.

— Dragă, ți-am mai spus că ai, probabil, mai mult talent într-ale spiritismului decât crezi. Ai un suflet bătrân.

— Poți să mă-nveți?

Serenity se uită la mine, apoi iarăși la Jenna.

— Să te-nvăț ce?

— Cum să fiu spiritistă!?

— Scumpo, nu merge așa...

— Păi *cum* merge? insistă Jenna. Nu știi de fapt, este? Nu ți-a mai ieșit, de fapt, de mult, mult timp. Deci poate ca să-ncerci ceva diferit n-ar fi o idee proastă.

Se întoarce spre mine.

— Știu că tu ești cu faptele, cu cifrele și cu dovezile palpabile. Dar tot tu ai zis că, uneori, când te uiți la același lucru de zece ori, e nevoie să te uiți și-a unșpea oară ca lucrul pe care-l cauți să-ți sară în ochi. Portofelul și lănțișorul, ba chiar și tricoul cu sânge pe el... toate chestiile astea au așteptat un deceniu acolo și nimeni n-a reușit să le găsească.

Se întoarce iar spre Serenity.

— Știi că noaptea trecută am zis că te-ai aflat la locul potrivit și la timpul potrivit când am găsit lucrurile alea. Ei bine, am fost și eu de față. Dacă semnele acelea nu îți erau destinate ție, ci mie? Dacă motivul pentru care n-o poți auzi pe mama e că *eu* sunt cea cu care vrea să vorbească?

— Jenna, zice cu blândețe Serenity, ar fi ca și cum un orb ar conduce alt orb.

— Ce ai de pierdut?

Lui Serenity îi scapă un hohot mic, de frustrare.

— A, păi să vedem. Respectul de sine? Pacea minții?

— Încrederea mea? face Jenna.

Serenity se uită în ochii mei peste creștetul puștoaicei. *Ajută-mă*, asta pare să zică.

Înțeleg de ce îi trebuie Jennei asta. Altfel n-ar fi cercul complet, ci doar o linie, iar liniile se tot întind și te trimit în direcții în care n-ai avut niciodată intenția s-o pornești. Sfârșiturile sunt de-o importanță crucială. De aceea, când ești polițist și le spui unor părinți că puștiul lor tocmai a fost scos dintr-o mașină făcută zob, vor să știe întocmai ce s-a întâmplat — dacă era gheață pe drum; dacă mașina a virat ca să evite vreun camion. Au nevoie de amănuntele acelor momente ultime fiindcă e tot ce le rămâne pentru tot restul vieții lor. De aia ar fi trebuit să-i spun lui Lulu că nu vreau să mai ies cu ea niciodată fiindcă, până ce-o fac, tot o să mai aibă o țâră de nădejde. Și de aceea m-a bântuit Alice Metcalf timp de zece ani.

Sunt tipul care n-o să oprească niciodată DVD-ul, oricât de idiot ar fi filmul. Trișez și citesc mai întâi ultimul capitol al cărții, în caz că mor subit înainte s-o termin. Nu vreau să rămân în suspensie, întrebându-mă, o eternitate ce o să se mai întâmple.

Chestie destul de interesantă, fiindcă înseamnă că eu — Virgil Stanhope, maestrul lucrurilor practice și Marele Guru al probelor materiale — trebuie să cred măcar un picuț în pelteaua metafizică pe care mi-o servește Serenity Jones.

Ridic din umeri.

— Poate că are și ea dreptate cumva, îi zic lui Serenity.

ALICE

Unul dintre motivele pentru care copiii nu-și amintesc evenimente petrecute când sunt foarte mici e că nu au limbajul cu care să le descrie. Corzile lor vocale nu sunt pur și simplu în stare să articuleze până la o anumită vârstă, ceea ce înseamnă că-și folosesc laringele exclusiv pentru situații de urgență. Există, de fapt, o legătură directă între amigdala cerebrală a unui copil și corzile vocale, motiv pentru care un copilaș poate ajunge foarte rapid să plângă în situații neplăcute. E un sunet atât de universal, încât studiile făcute pe această temă au arătat că, în principiu, orice altă ființă umană — chiar și băieți de facultate care n-au pic de experiență cu bebelușii — vor încerca să fie de ajutor.

Pe măsură ce copilul crește, laringele se maturizează și devine capabil de cuvinte articulate. Sunetul plânsului se schimbă când copilașii împlinesc doi sau trei ani și, pe măsură ce se întâmplă asta, nu doar că lumea devine mai puțin dornică să-i ajute, dar se poate întâmpla să se simtă agasați de bombardamentul sonor. Din acest motiv, copiii învață să „folosească cuvinte“ — numai astfel vor putea obține atenție.

Însă ce se întâmplă cu legătura originală, nervul care leagă amigdala de laringe? Păi... nimic. Cu toate că în jur corzile vocale cresc precum florile de câmp, nervul rămâne tot acolo și e din ce în ce mai rar folosit. Asta, firește, până ce îți țâșnește ceva de sub pat noaptea, când ești în tabără. Sau dai colțul pe o alee întunecată și-ți sare în cale un raton. Sau orice alt moment de teroare completă și abjectă. Când se întâmplă așa ceva, sună „alarma“. De fapt, sunetul pe care îl scoți atunci e probabil

unul pe care nu l-ai putea emite voluntar, cu toată străduania.

SERENITY

Mai demult, când mă pricepeam la lucruri de genul ăsta, dacă voiam să intru în legătură cu cineva anume care răposase, mă bazam pe Desmond și pe Lucinda, spiritele mele călăuzitoare. Mi-i imaginam ca pe niște dispeceri telefonici ce făceau legătura directă la birou, fiindcă era mult mai eficient decât să țin casa deschisă și să-l selectez eu pe individul cu care speram să vorbesc prin puhoaiele de spirite.

Asta se numește canal deschis: îți sufleci mânecile, deschizi prăvălia și te ții bine. E un pic ca la o conferință de presă, când toată lumea strigă întrebări spre tine în același timp. Se-ntâmplă că pentru mediumi e-un calvar. Dar nu poate fi mai rău decât să-ți dai silința și să nu apară nimeni.

O rog pe Jenna să-mi găsească un loc despre care crede că-i special pentru ea, așa că o pornim tustrei, iarăși, spre locurile unde-a fost refugiul de elefanți, și mergem până la un loc unde un stejar uriaș, cu brațe ca de titan, tronează peste o pajiște plină de ciuperci vinețiii.

— Uneori mai vin să stau pe-aici, zice Jenna. Mă aducea și mama cândva.

E aproape supranatural felul în care ciupercile alcătuiesc un covoraș magic.

— Cum se face că nu cresc peste tot? întreb.

Jenna scutură din cap.

— Nu știu. Din ce apare în jurnalele mamei, aici a fost îngropat puiul Maurei.

— Poate e felul naturii de a-și aminti, îmi dau eu cu presupusul.

— Poate sunt mai mulți nitrați în sol, zice încetișor Virgil.

Îi arunc o privire tăioasă.

— Fără negativism. Spiritele îl pot simți.

Virgil arată de parcă urmează să i se găurească o măsea.

— Ar trebui să mă duc mai încolo sau ceva? zice arătând cu mâna spre orizont.

— Nu, avem nevoie de tine. Are de-a face cu energia, spun. Așa se manifestă spiritele.

Ne așezăm deci cu toții pe iarbă, Jenna nerăbdătoare, Virgil neîncrezător, iar eu... ei bine, disperată. Închid ochii și bag la înaintare o rugăciune adresată puterilor celeste: *Niciodată n-o să mai cer Darul dacă mă lăsați să fac asta pentru ea.*

Poate că Jenna are dreptate; poate că mama ei a încercat să comunice cu ea în tot timpul ăsta, dar, până acum, n-a vrut ea să accepte faptul că Alice e moartă. Poate că, în sfârșit, e gata să asculte.

— Deci, șoptește Jenna, ar trebui să ne ținem de mână?

Am mai avut clienți ce obișnuiau să întrebe cum să facă să le spună celor dragi că le e dor de ei. *Tocmai ai făcut-o,* ziceam atunci. Chiar *este* așa de ușor. Asta-i zic și Jennei să facă.

— Spune-i de ce vrei să vorbești cu ea.

— Nu-i evident?

— Pentru mine, poate nu și pentru ea.

— Bun, zice Jenna și-nghite în sec. Nu știu dacă-ți poate fi dor de cineva pe care abia dacă-l mai ții minte, dar așa mă simt. Obișnuiam să născocesc povești cu motivele pentru care n-ai putut să te întorci la mine. Te prindeau pirații și trebuia să umbli prin Caraibe căutând aur, dar în fiecare noapte te uitai la stele și te gândeai: *Cel puțin le vede și Jenna.* Sau aveai amnezie și trăiai fiecare zi încercând să aduni indicii despre trecutul tău, ca niște săgeți mici care urmau să te îndrepte spre mine. Ori erai într-o misiune secretă pentru țară și nu puteai să-ți dezvălui identitatea fără să-ți strici acoperirea, apoi, când te-ntorceai în cele din urmă, se înălțau steaguri și veneau să te ovaționeze mulțimi de oameni și ajungeam să te văd ca pe o

eroină. Profii de engleză au zis că am o imaginație uluitoare, dar nu înțelegeau că eu de fapt nu mă jucam. Era atât de real uneori, că durea cum te doare locul cu operație când alergi prea mult sau picioarele când ai dureri de creștere. Dar se pare că, până la urmă, *nu puteai* să vii la mine. Așa că încerc eu să ajung la *tine*.

O privesc.

— Ceva?

Jenna trage aer adânc în piept.

— Nu.

Ce-ar face-o pe Alice Metcalf, pe unde-o fi ea, să se oprească și să asculte?

Uneori Universul îți dă câte un cadou. Vezi o fată, îngrozită că mama ei s-a dus pentru totdeauna, și pricepi în fine ce trebuie făcut.

— Jenna, zic în șoaptă. O vezi?

Se uită iute în toate părțile.

— Unde?

Arăt cu degetul.

— Uite acolo.

— Nu văd nimic, zice ea pe cale să izbucnească în lacrimi.

— Trebuie să te concentrezi...

Până și Virgil s-a aplecat în față, mijindu-și ochii.

— Nu pot....

— Atunci nu încerci destul de tare, mă răstesc eu. Se face mai strălucitoare, Jenna... lumina o înghite. Pleacă de pe lumea asta. E ultima ta șansă.

Ce-ar face atentă o mamă?

Plânsul copilului ei.

— *Mami!* țipă Jenna până ce răgușește, până ce ajunge, sfârșită, cu fața în câmpul de ciuperci violete.

— S-a dus? hohotește frenetic Jenna. Chiar s-a dus?

Dau s-o iau în brațe, întrebându-mă cum să-i explic că n-am văzut-o deloc pe Alice, că am mințit ca s-o fac să-și pună toată inima în cuvântul

acela rostit cu disperare. Virgil se ridică în picioare, pufnind disprețuitor.

— Oricum toată chestia asta-i de doi bani, mormăie.

— Ce-i aici?

Pun mâna pe un obiect ascuțit care m-a înțepat în gambă, făcându-mă să mă strâmb de durere. E băgat sub pălăriile ciupercilor, invizibil, până ce scormonesc printre rădăcini și găsesc un dinte.

ALICE

Am tot spus, până acum, că elefanții au o abilitate uluitoare de a face față morții fără a lăsa durerea pierderii să-i mutileze emoțional pentru totdeauna.

Dar există o excepție.

În Zambia, un pui femelă rămasă orfană din cauza braconajului a început să umble cu un grup de masculi tineri. Întocmai cum adolescenții umani se duc țanțoși unul spre altul și-și dau pumni în umăr ca să se salute, în vreme ce fetele se îmbrățișează, comportamentul acestor elefanți masculi era foarte diferit de cel pe care l-ar experimenta altminteri tânăra femelă. O tolerau prin preajmă fiindcă se puteau împerechea cu ea — ca pe băiețoasa Anybodys din *West Side Story* — *dar nu era cu adevărat binevenită acolo.* A avut un pui la doar zece ani și, fiindcă n-avusese o mamă care s-o călăuzească și nici experiență de mamă-surogat într-o turmă de femele, se purta cu puiul cam în felul în care acesta ar fi fost tratat de masculi. Când puiul adormea lângă ea, se ridica și se îndepărta. Puiul se trezea atunci și începea să țipe după maică-sa, însă ea îl ignora. Prin contrast, într-o turmă de femele, dacă un pui plânge, cel puțin trei femele dau fuga să-l atingă peste tot și să se asigure că e bine.

În sălbăticie, o femelă tânără e mamă-surogat cu mult înainte de a avea propria-i progenitură. Are cincisprezece ani să-și exerseze statutul de soră mai mare pe puii care se nasc în turmă. Am văzut pui încercând să sugă de la femele tinere, ca să se liniștească, cu toate că acestea nu aveau încă ugere și lapte. Însă tânăra femelă își punea un picior în față, cum făceau mama și mătușile, și se prefăcea cu mândrie că dă să sugă. Se putea purta ca o

mamă fără să aibă vreo responsabilitate reală, până ce era pregătită. Însă, când nu există familie care s-o învețe pe tânăra femelă să-și crească puiul, lucrurile o pot lua teribil de razna.

Când lucram în Pilanesberg, povestea s-a repetat. Acolo, niște tineri masculi care fuseseră proaspăt mutați în zonă au început să atace vehicule. Au omorât un turist. Mai bine de patruzeci de rinoceri albi au fost găsiți morți în rezervație până ne-am dat seama că acești masculi încă neajunși la maturitate fuseseră atacatorii — un comportament extrem de agresiv, ce era foarte departe de normal.

Care este numitorul comun al comportamentului ciudat al tinerei femele căreia nu-i păsa de pui și al grupului beligerant de masculi adolescenți? Cu siguranță, lipsa unor părinți care să-i educe. Dar era singurul factor? Toți elefanții aceia își văzuseră familiile ucise în fața lor, ca rezultat al vânătorii pentru reducerea efectivelor populației de elefanți din zonă.

Doliul pe care l-am studiat la elefanții sălbatici, unde turma pierde o matriarhă bătrână, de pildă, trebuie pus în antiteză cu doliul ce rezultă din observarea morții violente a unui membru de familie — fiindcă efectele pe termen lung sunt diferite în mod semnificativ. După o moarte naturală, turma încurajează individul îndurerat să-și vadă până la urmă mai departe de viață. După un masacru înfăptuit de oameni însă, nu mai rămâne, prin definiție, nicio turmă ca să poată oferi sprijin.

Până la ora actuală, comunitatea de cercetători ai regnului animal a privit cu prudență ideea că felul în care se comportă elefanții ar putea fi afectat de trauma de a-și vedea familia ucisă. Cred că nu-i vorba de o rezervă științifică, ci mai ales de rușine — până la urmă noi, oamenii, am fost făptuitorii acestor acte violente.

Este extrem de important ca măcar când se studiază doliul la elefanți să nu se uite că moartea

este un proces natural. Nu însă și crima.

JENNA

— E de la puiul Maurei, îi zic lui Virgil cât așteptăm în aceeași încăpere unde ne întâlnirăm cu Tallulah cu două ore în urmă.

Asta îmi spun și mie însămi. Fiindcă mi-e prea greu să mă gândesc la alternativă.

Virgil întoarce dintele pe toate părțile. Mă duce cu gândul la descrierile de elefanți care își freacă picioarele de bucățele de fildeș din jurnalul mamei, cele pe care mi le-a confiscat bunica.

— E prea mic să fie de elefant, zice.

— Mai sunt și alte animale pe-acolo, să știi. Jderi, ratoni. Căprioare.

— Eu tot cred că ar trebui să-l ducem la poliție, zice Serenity.

N-o pot privi în ochi. Mi-a explicat mica ei șmecherie, mi-a zis că mama n-a apărut defel (din câte știe ea, în orice caz). Dar, din vreun motiv oarecare, asta mă face să mă simt și mai aiurea.

— Îl ducem, încuviințează Virgil. La un moment dat.

Ușa se deschide și printre noi se insinuează briza unui aparat de aer condiționat. Tallulah intră, afișând o mutră iritată.

— Începe să fie ridicol. Nu lucrez pentru tine, Vic. Îți făceam doar o favoare.

Virgil îi întinde dintele.

— Mă jur pe Dumnezeu, Lu, dacă faci asta, n-o să-ți mai cer niciodată nimic. S-ar putea să fi găsit rămășițele lui Alice Metcalf. Las-o baltă cu sângele de pe tricou. Dacă găsești ADN în *ăsta*...

— N-am nevoie s-o fac, zice Tallulah. Dintele nu-i aparține lui Alice Metcalf.

— Ți-am zis eu că e de animal, zic cu jumătate de gură.

— Nu, e uman. Am lucrat la cabinetul unui dentist timp de șase ani, îți amintești. E un al doilea molar, ți-aș putea spune și-n somn. Dar e un dinte de lapte.

— Ce-i aia? întreabă Virgil.

Tallulah i-l dă înapoi.

— A fost al unui copil. Probabil unul sub cinci ani.

Durerea care-mi erupe în gură nu seamănă cu nimic din ce-am simțit vreodată. Sunt stele explodând pe unde-mi erau ochii. E un nerv dezgolit, lucitor.

E ce s-a întâmplat.

Când mă trezesc, mama nu e lângă mine, exact cum știam de la început că o să se întâmple.

De aceea nu-mi place să închid ochii, fiindcă atunci când îi închizi, cei din jur dispar. Și, dacă oamenii dispar, nu mai știi sigur dacă or să se întoarcă vreodată.

N-o văd pe mama. Nu-l văd pe tata. Încep să plâng și atunci mă ridică în brațe altcineva, o altă persoană.

— Nu plânge, *șoptește*. Uite, ți-am adus înghețată.

Îmi arată: e din cea cu ciocolată, pe băț, pe care nu reușesc s-o mănânc destul de repede și se topește pe mâini și se face de aceeași culoare ca pielea lui Gideon. Îmi place când se întâmplă asta, fiindcă ne asortăm. Mă îmbracă cu hăinuța și îmi trage încălțămintea în picioare. Îmi spune că o să mergem într-o aventură.

Afară, lumea pare prea mare, așa cum o simt și când închid ochii să adorm, făcându-mi griji că n-o să mă mai găsească nimeni pe întuneric. Atunci încep să plâng, și mama vine întotdeauna. Se întinde pe canapea lângă mine până ce nu mă mai gândesc cum ne-a înghițit noaptea și, până să-mi reamintesc să mă gândesc din nou la asta, soarele s-a și întors.

Însă în noaptea asta mama nu vine. Știu unde mergem. E locul unde alerg câteodată prin iarbă și unde ne ducem să ne uităm la elefanți. Dar n-ar trebui să mă mai duc acolo. Tata e supărat și strigă din cauza asta. Simt în gât un nod de plâns și cred că o să iasă afară, dar ea mă leagănă pe șold și zice:

— Uite, Jenna, noi două o să ne jucăm un joc. Îți plac jocurile, nu?

Îmi plac. Îmi plac foarte tare.

Văd elefantul pe după copaci, jucându-se de-a v-ați-ascunselea. Poate că ăsta o să fie jocul nostru. E ciudat să mă gândesc la Maura ca la ceva *în loc de* cineva. *Chicotesc, întrebându-mă dacă o să ne scoată din ascunzătoare cu trompa.*

— Bravo, *zice ea. Fata mea cea cuminte. Fata mea cea bucuroasă.*

Dar nu-s fata ei cuminte sau bucuroasă. Eu sunt a mamei.

— Întinde-te pe spate, *îmi spune.* Întinde-te pe spate și uită-te la stele. Să vedem dacă găsești elefantul în spațiile dintre ele.

Îmi plac jocurile, așa că încerc. Dar nu văd decât noapte, ca un castron întors cu susul în jos, și luna căzând. Dacă se răstoarnă castronul și mă prinde dedesubt? Dacă sunt ascunsă și nu mă poate găsi mama?

Încep să plâng.

— Șș, *zice ea.*

Mâna ei îmi acoperă gura și apasă. Încerc să scap, fiindcă nu-mi place jocul ăsta. În cealaltă mână are o piatră mare.

Sunt adormită o vreme sau cel puțin așa cred. Visez vocea mamei. Nu văd decât copacii îndoindu-se toți împreună, ca și cum ar încerca să spună un secret, când Maura se năpustește printre ei.

Apoi sunt în altă parte, afară, deasupra, împrejur, urmărind o imagine cu mine însămi, ca atunci când pune mama filmulețe cu mine bebeluș

și mă văd la televizor, deși sunt încă aici. Sunt purtată legănat; mergem departe. Când Maura mă lasă jos, mă atinge ușor cu piciorul din spate și cred că ar fi fost totuși foarte bună la v-ați ascunselea, fiindcă e așa de blândă. Mă bate ușurel cu trompa, cum m-a învățat mama să ating puiul de pasăre care a căzut în primăvara asta din cuib, ca și cum m-aș preface că sunt vântul.

Totul e moale: secretul răsuflării ei pe obrazul meu, ierburile cu care mă acoperă, ca o pătură, să-mi țină de cald.

O clipă, Serenity e-n fața mea și-n secunda următoare a dispărut.

— Jenna? o aud zicând, dar apoi nu mai văd decât în alb și negru, punctulețe ca puricii de la televizor.

Nu mai sunt în laborator. Nu mai sunt nicăieri.

Uneori conexiunea era limpede, alteori, ca un telefon mobil în munți, unde nu prinzi decât un cuvânt din trei, spunea Serenity.

Încerc să ascult, dar nu deslușesc decât crâmpeie, apoi legătura se întrerupe.

ALICE

Nu i-au găsit niciodată corpul.

Îl văzusem cu ochii mei și totuși, până să ajungă poliția, Jenna dispăruse. Am citit în ziare. Nu le-am putut spune că o văzusem zăcând la pământ, în îngrăditură. Nu puteam să contactez poliția, fiindcă m-ar fi luat pe mine la întrebări.

Am căutat deci prin Boone de la opt mii de mile distanță. Am încetat să țin jurnale, fiindcă fiecare zi era o altă zi în care eram lipsită de copilul meu. Mă temeam că, până să ajung la capătul caietului, canionul dintre cine eram odată și cine sunt acum se va fi făcut așa de larg, încât n-aveam să mai pot vedea în partea cealaltă. Am fost la terapie un timp, mințind în privința motivelor tristeții mele (accident de mașină) și folosind un nume fals (Hannah, un palindrom, un cuvânt care înseamnă același lucru indiferent că-l citești de la cap la coadă sau de la coadă la cap). L-am întrebat pe psihoterapeut dacă era normal, după dispariția unui copil, s-o mai aud încă plângând nopțile și să mă trezesc din cauza sunetelor imaginare. L-am întrebat dacă era normal să mă trezesc și, pentru câteva secunde luminoase, să cred că ea era dincolo de perete, dormind încă. A zis: *E normal pentru tine* și de-atunci nu m-am mai dus. Ar fi *trebuit* să spună așa: *Nimic n-o să mai fie vreodată normal.*

* * *

În 1999, în ziua în care aflasem de cancerul care-i fura zilele mamei mele, o apucasem orbește cu mașina prin savană, încercând să alung cumva vestea asta. Spre tulburarea mea, am dat atunci peste cinci cadavre de elefant, cu trompele tăiate

— și un pui devastat de durere și extrem de înfricoșat.

Trompa îi atârna moale, urechile îi erau translucide. N-avea mai mult de trei săptămâni. Dar nu mă pricepusem să am grijă de pui și povestea nu se terminase deloc fericit.

Nici a mamei. Mi-am luat o pauză de șase luni de la studiile postdoctorale ca să-i fiu alături până în ultimul moment. Când am revenit în Botswana, eram singură pe lume și m-am afundat în muncă, încercând astfel să-mi atenuez durerea — doar ca să-mi dau seama cât de pragmatic tratau acești elefanți măreți și grațioși moartea. Nu erau prinși în capcana gândirii circulare, ca mine: întrebându-mă de ce nu sunasem acasă de Ziua Mamei; de ce avusesem mereu dispute cu mama în loc să-i spun cât de mult mă modelasem după propria-i filosofie a autosuficienței; de ce susținusem mereu că-s prea ocupată sau cu prea puțini bani ca să iau avionul spre casă de Ziua Recunoștinței, Crăciun, Anul Nou sau de ziua mea. Gândurile astea recurente, în spirală, mă omorau, fiecare strângere a șurubului mă cufunda și mai mult în nisipul mișcător al vinovăției. Aproape întâmplător, am început să studiez doliul la elefanți. Mi-am oferit tot felul de scuze, m-am convins singură că totul era de-o covârșitoare importanță academică. Însă adevărul era că voiam doar să învăț de la animale, care lăsau impresia că pentru ele totul e foarte ușor.

Când am revenit în Africa pentru a mă vindeca de a doua pierdere majoră din viață, era o perioadă în care frecvența braconajului sporise. Ucigașii se făcuseră mai isteți. De unde altădată erau obișnuiți să împuște matriarhele mai bătrâne și masculii cu cei mai mari colți, acum țințeau la întâmplare vreun exemplar tânăr, știind că asta avea să facă turma să se strângă în formație defensivă, lucru care, firește, făcea masacrul mai ușor. Mult timp, nimeni nu voise să admită că elefanții din Africa de Sud erau în pericol iarăși, însă așa stăteau

lucrurile. Elefanți din Mozambicul învecinat erau braconați intensiv, iar puii orfani fugeau îngroziți înapoi în Kruger[7].

Pe unul dintre puii aceia i-am găsit în vreme ce mă ascundeam în Africa de Sud. Maică-sa, victimă a braconajului, fusese împușcată în umăr și căzuse pradă unei infecții. Puiul, femelă, refuzând să se dezlipească de mamă, supraviețuise bându-i urina. Am știut, de îndată ce i-am găsit în savană, că mama va trebui eutanasiată. Știam, totodată, că asta va duce și la moartea fiicei ei.

Și n-aveam de gând să permit să se mai întâmple așa ceva.

Mi-am stabilit centrul de salvări în Phalaborwa, Africa de Sud, după modelul orfelinatului din Nairobi al lui Dame Daphne Sheldrick. Filosofia e foarte simplă de fapt: când un pui de elefant își pierde familia, trebuie să-i asiguri una nouă. Îngrijitorii umani stau continuu cu puii mici, oferindu-le biberoane, afecțiune și iubire, dormind lângă ei nopțile. Îngrijitorii fac asta prin rotație, astfel ca niciun elefant să nu se atașeze prea mult de o persoană anume. Am învățat din greșeli că, dacă un pui se atașează prea puternic de un om anume, poate face depresie dacă îngrijitorul își ia fie și o zi sau două libere; durerea acelei pierderi poate chiar să ducă la moarte.

Îngrijitorii nu-și lovesc niciodată puii pe care-i au în grijă, nici chiar dacă aceștia fac năzbâtii. O mustrare e de obicei suficientă; puii vor cu tot dinadinsul să-și mulțumească îngrijitorii. Elefanții nu uită nimic totuși, așa că e important să li se ofere întotdeauna un pic de afecțiune mai târziu, altfel elefantul va crede că e pedepsit nu pentru că a fost obraznic, ci pentru că nu e iubit.

Puii îi hrănim cu lapte praf special, dar și cu terci de cereale fiert, când au împlinit câteva luni, — foarte asemănător cu felul în care se diversifică alimentația bebelușilor umani cu alimente solide. Adăugăm și ulei de cocos, pentru a suplini

necesarul de grăsime de care ar fi avut parte sugând de la mamele lor. Le măsurăm progresele uitându-ne la fălcile lor, care — cum e și cu copiii mici ai oamenilor — ar trebui să fie rotunjoare. În jurul vârstei de doi ani, sunt transferați într-o clădire nouă, una în care se află elefanți ceva mai mari. Unii îngrijitori vor fi mutați temporar și în acest loc, așa că elefanți nou-transferați îi vor recunoaște. Îi recunosc și pe foștii lor tovarăși, deja absolvenți ai grădiniței. Îngrijitorii dorm acum separat de elefanți, dar la o distanță la care să poată fi auziți de elefanții din staul. În fiecare zi, îngrijitorii îi conduc pe elefanți în Kruger, să intre în contact cu turmele naturale. Femelele mai mari din adăpost își încearcă puterile, ca să stabilească cine va fi matriarha. Iau puii cei noi sub protecția lor; fiecare femelă adoptă câte un pui, căruia îi e mamă-surogat. Puii cei mai mici o pornesc primii, urmați de elefanții ceva mai în vârstă. Până la urmă, se vor integra cu toții în turme sălbatice.

Cu câteva ocazii, am avut și elefanți sălbatici de-acum care s-au întors pentru ajutor — odată, când o tânără mamă a rămas fără lactație și risca să piardă puiul; altădată, un mascul de nouă ani, care-și prinsese piciorul într-un laț. Nu au încredere în toți oamenii fără discernământ, fiindcă știu deja ce distrugeri pot cauza ființele umane. Se pare însă că nu ne judecă pe toți după acei câțiva.

Localnicii au început să-mi spună Ms. Ali — prescurtarea de la Miss Alice. Până la urmă, acesta a devenit și numele adăpostului: *Dacă e găsit un pui de elefant, e dus la Msali.* Și, dacă fac ce trebuie, atunci elefanții orfani vor pleca în cele din urmă de acolo, bine conectați la o turmă sălbatică din Kruger, unde le este locul. Cu toții, până la urmă, ne creștem copiii ca să poată, într-o zi, trăi fără noi.

Însă când ne părăsesc prea devreme, nimic nu mai are sens.

[7] Parcul Național Kruger — zonă din nord-estul Africii de Sud, una dintre cele mai mari rezervații naturale de pe glob. *(N.red.)*

VIRGIL

Mai știți când erați copii și credeați că norii sunt pufoși ca vata, apoi într-o zi ați aflat că sunt făcuți de fapt din picături mici de apă? Că, dacă ați încerca să vă întindeți pe-un nor și să trageți un pui de somn... ați cădea prin el și v-ați lovi de pământ?

Las, mai întâi, dintele să-mi cadă din mână.

Doar că nu-i chiar așa. Fiindcă lăsatul ăsta ar sugera că îl țineam în mână, doar că mâna mea parcă nu mai are consistență acum, așa că dintele trece prin palmă și cade pe jos. Ridic ochii, speriat de-a binelea, și dau să apuc lucrul cel mai apropiat de mine, care se-ntâmplă să fie Tallulah.

Mâna îmi pătrunde direct prin ea, corpul ei se destramă și se unduiește, ca și cum ar fi făcut din fum.

Același lucru se întâmplă și cu Jenna. Parcă pâlpâie, se aprinde și se stinge, cu fața schimonosită de groază. Încerc s-o strig pe nume, dar sună ca și cum aș fi pe fundul unui puț.

Îmi amintesc, din senin, șirul lung de persoane de la aeroport care n-au reacționat când m-am băgat în față, apoi angajata care m-a luat deoparte și mi-a zis: *N-ai ce căuta aici.*

Îmi amintesc de jumătatea de duzină de chelnerițe de la birt care au trecut nepăsătoare pe lângă mine și Jenna până ce, într-un târziu, s-a deranjat una să ne bage în seamă. Oare celelalte pur și simplu nu ne-au văzut?

Mă gândesc la Abby, proprietăreasa mea, îmbrăcată ca și cum tocmai s-a întors de la un marș din vremea Prohibiției, și-mi dau seama că probabil asta a și *făcut*. Mă gândesc la Ralph, în camera probelor, îndeajuns de bătrân ca să fie fosilă și pe vremea când lucram în poliție. Tallulah, chelnerița, angajata de la aeroport, Abby,

Ralph — toți oamenii ăștia erau ca mine. *În* lumea asta, doar că nu *parte* din ea.

Și-mi amintesc când m-am izbit cu mașina. Aveam lacrimi pe față, la radio era un cântec de Eric Clapton; țin minte felul în care am apăsat pedala de accelerație la un viraj strâns. Mi-am ținut brațele țepene ca să nu fiu laș și să am vreun impuls să redresez mașina, apoi, în ultimele momente, mi-am desfăcut centura de siguranță. Cu toate că-l așteptasem, momentul impactului tot un șoc a fost — o mulțime de cioburi de la parbriz căzându-mi ca o ploaie pe față, volanul intrându-mi în piept, corpul azvârlit. Vreme de o secundă, o secundă minunată, tăcută, am zburat.

Pe drumul interminabil de întoarcere din Tennessee o întrebasem pe Serenity cum credea că se simte cineva când moare.

Se gândise o clipă. *Cam cum e când adormi?*

Cum adică? am zis. *Se-ntâmplă și gata.*

Exact. Ești treaz, apoi un moment simți că plutești, apoi ai ieșit din cadru, ca o lumină. Fizic, te relaxezi. Bătăile inimii încetinesc. Te detașezi de a treia dimensiune. Ești întru câtva conștient, dar, în cea mai mare parte, e ca și cum ai fi în altă zonă. Animație suspendată.

Acum am ceva de adăugat la toate astea. Când dormi, crezi că există o lume întreagă, o altă lume care pare complet reală în timp ce-o visezi.

Serenity.

Încerc să întorc capul, s-o văd. Dar deodată sunt așa de ușor, de imaterial, că nici măcar nu mai trebuie să mă mișc, doar mă gândesc și sunt unde trebuie să fiu. Clipesc și o văd.

Spre deosebire de mine, de Tallulah și de Jenna, corpul ei nu s-a destrămat și nici nu pâlpâie neclar. E cât se poate de solid.

Serenity, gândesc și ea întoarce capul.

— Virgil? șoptește.

Ultimul gând pe care-l mai am înainte să dispar cu totul e că, în ciuda a ce-a zis Serenity — în

ciuda a ce-am *crezut —,* nu e o spiritistă de doi bani. E una al naibii de bună.

ALICE

Am pierdut, de fapt, doi copii. Unul pe care-l cunoșteam și-l iubeam și unul pe care n-am apucat să-l cunosc. Am știut înainte să fug de la spital că pierdusem sarcina.

Acum am mai bine de o sută de copilași care-mi consumă fiece minuțel din viață. Am devenit una dintre persoanele acelea distante, ocupate, care trec prin suferință ca o tornadă, învârtindu-se așa de iute că nici n-apucă să-și dea seama câtă autodistrugere produc.

Partea cea mai proastă a zilei e când se termină. Dacă aș putea, aș fi îngrijitoare, aș dormi în staul cu puii. Dar cineva trebuie să fie interfața publică la Msali.

Oamenii de pe-aici știu că am făcut cercetare în Tuli Block. Și că am trăit, o scurtă perioadă, în State. Însă majoritatea nu fac legătura dintre omul de știință care am fost și activista care sunt acum. De mult timp n-am mai fost Alice Metcalf.

În ce mă privește, e moartă și ea.

Mă trezesc țipând.

Nu-mi place să dorm și, dacă trebuie, vreau să dorm un somn greu, fără vise. Din cauza asta muncesc până dau în brânci și mă prăbușesc în inconștiență câte două sau trei ore pe noapte. În fiecare zi mă gândesc la Jenna în fiecare moment, însă la Thomas și la Gideon nu m-am mai gândit de mult. Thomas, știu asta, e încă internat. Și într-o noapte, când eram beată și am căutat pe Google, am descoperit că Gideon intrase în armată și murise în Irak, într-un atentat cu o bombă artizanală ce explodase într-o piață publică aglomerată. Am scos la imprimantă articolul de ziar în care se vorbea de medalia de onoare postmortem ce i se decernase. Era îngropat în

Arlington. M-am gândit să-i vizitez mormântul dacă vreodată m-aș mai fi întors în State.

Zac în pat și mă holbez la tavan, reintrând, încetișor, în lumea asta. Realitatea e rece ca gheața; trebuie să vâr câte un vârf de deget acolo și să mă obișnuiesc cu șocul înainte să mă cufund în ea.

Privirea îmi cade peste ceva ce mi-a rămas din viața de altădată, un lucru pe care l-am adus cu mine în Africa de Sud. E o bâtă de cam șaptezeci de centimetri, cu un diametru de vreo zece centimetri. Făcută dintr-un copac tânăr; coaja a fost jupuită în bucle și fâșii, fără vreun model anume. Un obiect frumos, ca un totem al băștinașilor, dar, dacă te uiți suficient de mult, ai putea să juri că există acolo și un mesaj ce se cere descifrat.

Refugiul Elefanților din Tennessee, care devenise căminul animalelor noastre, avea un site pe care le puteam urmări progresele și care, totodată, încerca să crească nivelul de conștientizare publică în privința suferințelor îndurate de elefanții captivi. Cu cinci ani în urmă, au organizat o licitație de Crăciun ca să strângă fonduri. Un elefant care murise recent avea o pasiune de a jupui trunchiuri de copaci, alcătuind modele bizare și delicate; piese „artistice“ de acest fel erau oferite în schimbul unor donații.

Am știut îndată că era vorba despre Maura. O mai văzusem de zeci de ori făcând asta, proptind bușteni pe care i-i dădeam ca să se joace de grilajul boxei din staul și cojind cu colții mesteacănul sau pinul.

Nu era ciudat ca Orfelinatul pentru Elefanți Msali din Africa de Sud să vrea să sprijine refugiul. N-au știut niciodată că eu eram în spatele ceculuі pe care i l-am trimis; și nici că, atunci când am primit obiectul, însoțit de o fotografie a elefantului pe care-l cunoscusem așa de bine — cu

un *Odihnește-te în pace, Maura!* scris delicat în partea de sus —, am plâns timp de un ceas.

În ultimii cinci ani, bucata cilindrică de lemn a stat pe peretele din fața patului meu. Însă acum, în momentul în care mă uit la el, cade de pe perete, lovește dușumeaua și se rupe în două bucăți egale.

Și tot în momentul acela sună telefonul.

— O caut pe Alice Metcalf, zice o voce de bărbat.

Mâinile mi se fac ca de gheață.

— Cine e la telefon?

— Detectivul Mills, de la Departamentul de Poliție din Boone.

Deci asta e. Acum trecutul m-a ajuns din urmă.

— Alice Metcalf la telefon, murmur.

— Păi... doamnă, cu tot respectul, sunteți o persoană tare greu de găsit.

Închid ochii, așteptând să fiu învinovățită.

— Doamnă Metcalf, zice detectivul, am găsit corpul fiicei dumneavoastră.

SERENITY

Acum stau într-o încăpere dintr-un laborator privat, cu alte trei persoane și, în următorul moment, mă trezesc că-s singură în aceeași încăpere, în patru labe, căutând pe jos un dinte căzut.

— Vă pot ajuta cu ceva?

Bag iute dintele în buzunar și mă-ntorc spre un bărbos în halat alb. Mă apropii cu șovăială de el, îi dau o palmă peste umăr, tare.

— Chiar ești *aici.*

Se retrage, frecându-și clavicula, uitându-se la mine ca la o nebună. Poate că sunt nebună.

— Da, dar ce cauți *dumneata* aici? Cine ți-a dat drumul înăuntru?

N-am de gând să-i explic ce bănuiesc eu: că „persoana“ care m-a lăsat să intru era un spirit al locului, o fantomă.

— Caut o angajată pe nume Tallulah, zic.

Trăsăturile lui își pierd din încordare.

— Ai fost prietenă cu ea?

Fost. Clatin din cap.

— O cunoștință doar.

— Tallulah a plecat dintre noi cam de trei luni. I s-a tras, am impresia, de la o boală de inimă care n-a fost diagnosticată la timp. Tocmai se antrena pentru semimaraton.

Bagă mâinile în buzunarele halatului.

— Îmi pare rău că a trebuit să-ți dau vestea asta.

Ies din laborator nesigură pe picioare, trecând pe lângă secretara de la recepție, un paznic de la ușă și o fată care stă pe zidul de beton de afară dând un telefon. Nu-mi dau seama care dintre ei e viu și care nu, așa că îmi ațintesc privirea în pământ, refuzând să am contact vizual cu ei.

Ajung în mașină, deschid aerul condiționat la maximum și închid ochii. Virgil a stat chiar acolo. Jenna, în spate. Am vorbit cu ei, i-am atins, i-am auzit cu urechile mele.

Cu urechile mele. Scot telefonul la iveală și încep să caut în lista cu apeluri recente. Numărul Jennei ar trebui să fie acolo, de când m-a sunat din Tennessee, speriată și singură. Dar spiritele manipulează mereu energia. Soneria sună când nu-i nimeni la ușă; câte-o imprimantă o ia razna; luminile încep să pâlpâie fără să fie pic de furtună.

Apăs pe Repetare Apel și obțin un mesaj înregistrat. Numărul solicitat nu este alocat.

Nu se poate, n-are cum să fie ce cred eu că e. Nu se poate, îmi dau seama, fiindcă m-a văzut o mulțime de lume în public cu Virgil și cu Jenna.

Pornesc motorul și țâșnesc din parcare, gonind spre birtul unde chelnerița cea nepoliticoasă ne-a servit de dimineață. Când intru în clădire, aud un clopoțel deasupra capului; la tonomat, Chrissie Hynde cântă despre mărunțișul din buzunarul ei. Întind gâtul spre separeurile îmbrăcate în piele roșie, căutând-o pe femeia care ne-a luat dimineață comanda.

— Hei, zic întrerupând-o de la servitul la o masă plină de puști în echipament de fotbal. Mă mai ții minte?

— Nu uit niciodată un bacșiș de trei cenți, îngână femeia.

— Câți oameni eram la masa mea?

Mă țin după ea până la casă.

— E o întrebare-capcană? Erai singură, chiar dacă ai comandat mâncare cât să ajungă pentru jumătate din copiii Africii.

Deschid gura să-i explic că Jenna și Virgil și-au comandat de mâncare cu gura lor, dar nu-i adevărat. Mi-au spus ce vor să mănânce și s-au dus amândoi la baie.

— Eram cu un bărbat de treizeci și ceva de ani — păr tuns scurt, purta o cămașă de flanel, chiar

dacă e așa de cald.... și o fată, o adolescentă, cu un păr roșcat, împletit într-o coadă cam încurcată...

— Uite ce-i, madam, zice chelnerița căutând într-un sertar sub tejghea și întinzându-mi apoi o carte de vizită. Sunt locuri unde te poți duce să fii ajutată. Dar aici nu-i unul dintre ele.

Arunc o privire pe cartonaș: SERVICIUL PENTRU SĂNĂTATE MINTALĂ DIN DISTRICTUL GRAFTON.

* * *

Iau loc în arhiva Primăriei Boone, cu un Red Bull și un vraf de documente din 2004 alături: nașteri, decese, căsătorii.

Citesc certificatul de deces al lui Nevvie Ruehl de atâtea ori, încât probabil că l-am învățat pe de rost.

CAUZĂ IMEDIATĂ A MORȚII:

A) traumatism mecanic

B) CAUZAT DE: strivire de un elefant

Felul morții: accidental

LOCUL PRODUCERII TRAUMATISMULUI: Refugiul de Elefanți New England, Boone, NH.

DESCRIERE A FELULUI ÎN CARE S-A PRODUS LEZIUNEA: necunoscut

Certificatul de deces al lui Virgil e următorul. A murit la început de decembrie.

CAUZA IMEDIATĂ A MORȚII: A) traumatism cu penetrarea toracelui

B) CAUZAT DE: accident auto

Felul morții: Sinucidere

Jenna Metcalf nu are certificat de deces, firește, deoarece corpul nu i-a fost găsit niciodată.

Până la dintele acela.

Nu s-a produs nicio greșeală în raportul medico-legal. Nevvie Ruehl a fost într-adevăr persoana decedată în refugiu în acea noapte, iar Alice Metcalf a fost femeia fără cunoștință pe care a dus-o Virgil la spital, ulterior dispărută.

Urmând logica asta, știu acum sigur că Alice Metcalf n-ar fi avut cum să comunice cu mine — sau chiar cu Jenna. Alice Metcalf este, foarte probabil, în viață.

Ultimul certificat de deces la care mă uit este cel al lui Chad Allen, profesorul de al cărui copil antipatic mi-a spus Jenna că trebuia să aibă grijă.

— L-ați cunoscut? mă întreabă funcționara de la arhivă, privind peste umărul meu.

— Nu chiar, zic cu voce slabă.

— Mare nenorocire a fost. Intoxicație cu monoxid de carbon. A murit întreaga familie. Eram înscrisă la cursul lui de analiză matematică în anul în care s-a întâmplat.

Aruncă o privire spre teancul de hârtii de pe masă.

— Vă trebuie copii la alea?

Clatin din cap. Voiam doar să le văd cu ochii mei.

Îi mulțumesc și mă întorc la mașină. Pornesc fără țintă fiindcă, serios, chiar nu știu unde să mă duc de-aici încolo.

Mă gândesc la pasagerul din avionul spre Tennessee, care și-a băgat nasul în revistă când am început să am o discuție cu Virgil. Probabil că pentru el a sunat ca bălmăjelile unei nebune.

Mă gândesc la vizita pe care i-am făcut-o lui Thomas la Casa Hartwick — cum pacienții îi vedeau pe Jenna și Virgil fără probleme, însă asistentele și infirmierii au vorbit doar cu mine.

Îmi amintesc de prima oară când m-am întâlnit cu Jenna, când clienta mea, doamna Langham, a plecat în grabă. Ce a auzit oare din conversația mea cu Jenna? Că, dacă nu pleacă imediat, o să chem poliția. Dar, firește, doamna Langham n-o putea vedea pe Jenna în carne și oase, la mine în hol. Trebuie să fi crezut că *ei* i-am adresat cuvintele alea.

Îmi dau seama că am oprit într-o zonă care mi-e cunoscută. Clădirea unde e biroul lui Virgil se află

peste drum.

Cobor și ies din mașină. Azi e așa o căldură, că asfaltul se înmoaie sub tălpi. E așa o arșiță, că păpădiile ce cresc din crăpăturile trotuarului s-au pleoștit de tot.

Aerul din clădire miroase altfel. E un miros de vechi, de mucegăit. Panoul de sticlă al ușii e crăpat, dar abia acum observ asta. Urc la etajul doi, unde e biroul lui Virgil. E încuiat, întunecat. Pe ușă e un anunț: DE VÂNZARE. SUNAȚI LA HYACINTH PROPERTIES, 603–555-2390.

Îmi vâjâie capul. E ca începutul unei migrene, dar cred că mi se trage de la faptul că tot ce știu, tot ce-am crezut până acum s-a schimbat.

Am crezut mereu că între un spirit și-o fantomă e o prăpastie — că primul a reușit să ajungă frumușel pe următorul plan al existenței, în vreme ce ultimul se agață de ceva de pe lumea asta. Fantomele pe care le întâlnisem până de curând erau căpoase. Uneori nici nu-și dădeau seama că-s moarte. Auzeau zgomotele făcute de oamenii care locuiesc în casele „lor“ și presupuneau că *ei* sunt cei bântuiți. Aveau planuri, dezamăgiri și furie. Erau prinși în capcană, așa că mi-am asumat sarcina de a-i ajuta să se elibereze.

Dar asta era pe vremea când aveam capacitatea de a-i recunoaște drept ceea ce erau.

Socotisem mereu că e o ruptură imensă între un spirit și o fantomă — doar că nu-mi dădusem seama cât de mică e ruptura dintre cei morți și cei vii.

Scot din poșetă caietul în care a semnat Jenna când a venit prima oară la mine acasă. Numele ei e acolo, scris cu litere rotunjite de adolescentă, ca un șir de balonașe. E și adresa, strada Greenleaf numărul 145.

Cartierul e exact cum era și acum trei zile, când am venit cu Virgil să stăm de vorbă cu Jenna, pentru a descoperi că nu locuia la adresa respectivă. Îmi dau seama acum că este foarte

posibil să fi *locuit*. Doar că actualii proprietari nu au de unde să știe asta.

Aceeași mămică cu care am vorbit înainte răspunde la ușă. Băiețelul tot de piciorul ei e atârnat.

— Tot dumneata? zice femeia. Ți-am spus deja că n-o cunosc pe fata aia.

— Știu. Îmi pare rău că deranjez iarăși. Dar am aflat recent niște... vești noi despre ea. Și încerc să lămuresc niște lucruri, zic și îmi frec tâmplele cu degetele. Ați putea să-mi spuneți când ați cumpărat casa?

În spatele meu se aude coloana sonoră a verii: copii țipând, alunecând cu chicoteli pe un tobogan, un câine care urlă după un gard, zumzetul unei mașini de tăiat iarba. În depărtare se aude muzica de flașnetă a camionetei vânzătorului de înghețată. Strada e plină de viață.

Femeia face o mutră ca și cum ar fi pe cale să-mi închidă ușa în nas, însă ceva din vocea mea probabil c-o reține și-o face să se răzgândească.

— În două mii, zice. Încă nu eram căsătoriți, soțul meu și cu mine. Femeia care locuise aici M-U-R-I-S-E, zice și aruncă o privire spre fiul ei. Nu ne place să vorbim despre asemenea lucruri în fața lui, dacă înțelegi ce vreau să zic. Are o imaginație debordantă și uneori nu poate să adoarmă noaptea din cauza asta.

Oamenii se tem mereu de lucruri pe care nu le înțeleg, așa că le coafează în fel și chip ca să le facă de înțeles. O imaginație debordantă. Teamă de întuneric. Poate chiar vreo boală psihică.

Mă las pe vine, ca să fiu la același nivel cu băiețelul.

— Pe cine vezi? întreb.

— O bunică, șoptește el. Și o fată.

— N-or să-ți facă nimic, îl asigur. Și sunt reale, orice ar zice altcineva. Vor doar să împartă casa cu tine, ca atunci când copiii ceilalți de la școală vor să se joace și ei cu jucăriile tale.

Maică-sa îl smuncește din ușă.

— Sun la poliție, icnește.

— Dacă fiul vi s-ar fi născut cu păr albastru, chiar dacă n-a mai fost nimeni până atunci în familie cu păr albastru și chiar dacă n-ați pricepe cum se poate ca un copil să aibă păr albastru, fiindcă n-ați mai văzut un asta vreodată... l-ați iubi totuși?

Dă să închidă ușa, dar pun mâna pe ea și-o împing.

— L-ați iubi?

— Sigur, zice înțepată.

— Asta nu-i cu nimic diferit, îi spun.

Mă întorc în mașină, scot caietul cu nume din geantă și răsfoiesc la ultima pagină. Foarte încet, ca atunci când ți se scot copcile, numele și adresa Jennei dispar.

De îndată ce-i spun sergentului de la secție că am găsit rămășițe umane, sunt invitată într-o încăpere din spate. Îi dau detectivului — un puștan pe nume Mike, care arată de parcă ar trebui să se bărbierească de cel mult două ori pe săptămână — câte informații pot.

— Dacă vă uitați prin dosare, o să vedeți un caz din 2004 ce a implicat decesul cuiva acolo, pe vremea când era un refugiu pentru elefanți.

Mă privește curios:

— Și știți asta... fiindcă?

Dacă i-aș spune că-s clarvăzătoare, ar risca să nimeresc lângă Thomas, la ospiciu. Asta ori o să-mi pună cătușele cât ai clipi, convins că-s o dementă gata să mărturisească săvârșirea unei crime.

Dar Jenna și Virgil mi se par absolut reali. Am crezut tot ce-au zis când au vorbit cu mine.

Doamne, copile, nu asta ar trebui să facă un medium?

Vocea din cap e slabă, dar familiară. Tărăgănarea aia sudistă, felul în care propozițiile

se ridică și coboară precum muzica. Aș recunoaște-o oriunde pe Lucinda.

O oră mai târziu, sunt escortată de doi polițiști la rezervația naturală. *Escortată* e un cuvânt fițos pentru înghesuitul în spatele unei mașini de poliție, fiindcă nimeni n-are încredere în tine. Mergem apoi prin iarba înaltă, depărtându-ne de potecă, așa cum făcea Jenna. Polițiștii au lopeți și site mari. Trecem pe lângă iazul unde am găsit lănțișorul lui Alice și, după ce facem o buclă, găsesc locul unde ciupercile violet au erupt sub stejar.

— Aici, zic. În locul ăsta am găsit dintele.

Polițiștii au adus și un expert criminalist. Nu știu ce specialitate are — analize de sol, de oase sau amândouă — dar smulge pălăria unei ciuperci.

— *Laccaria amethystina*, pronunță. E o ciupercă iubitoare de nitrați. Crește pe terenuri cu concentrații mari de azot.

Al naibii Virgil, îmi zic. A avut dreptate.

— Crește doar aici, îi zic expertului. Nicăieri altundeva în toată zona.

— Ar putea avea legătură cu un mormânt improvizat.

— Un pui de elefant a fost îngropat aici, zic.

Detectivul Mills ridică din sprâncene.

— Sunteți o sursă nesecată de informații, așa-i?

Expertul le arată celorlalți polițiști, cei care m-au adus aici, cum să sape cu atenție.

Încep de după copac, vizavi de locul unde am stat cu Virgil și Jenna ieri, și bulgării de pământ sunt trecuți prin site ca să rețină eventuale fragmente descompuse, dacă au norocul să le găsească. Stau la umbra copacului și mă uit cum se înalță movila de pământ. Polițiștii își suflecă mânecile; unul trebuie să sară în groapă ca să arunce pământul de-acolo.

Detectivul Mills se așază lângă mine.

— Deci, zice, mai spuneți-mi o dată ce căutați aici când ați găsit dintele?

— Ieșisem la picnic, mint eu.

— De una singură?

Nu.

— Da.

— Și puiul de elefant? Știți de asta fiindcă...?

— Sunt o veche prietenă de familie, spun. De aceea știu și că fiica familiei Metcalf n-a fost niciodată găsită. Cred că fetița merită o înmormântare.

— Domnu' detectiv? zice un agent de poliție și-i face semn lui Mills să se apropie de groapa pe care o sapă. Pe pământul negru se vede ceva alb, ca o dâră.

— E prea greu ca să-l mișcăm, zice.

— Atunci săpați împrejur.

Stau pe marginea gropii în vreme ce polițiștii aruncă cu mâna afară pământul de pe oase, cum fac copii când construiesc castele de nisip la malul mării, iar apa se repede să le distrugă opera. În cele din urmă se conturează o formă. Niște arcade fără ochi. Găurile unde ar fi trebuit să crească colții. Craniul ca un fagure, ciobit în creștet. Simetria, ca a unei pete Rorschach. *Ce vezi acolo?*

— V-am spus, zic.

După asta, nu se mai îndoiește nimeni. Sapă sistematic pe pământul împărțit în cadrane, în sensul acelor de ceasornic. În cadranul doi descoperă doar un tacâm vechi și ruginit. La cadranul trei ascult zgomotele ritmice ale săpatului și aruncatului solului când, deodată, zgomotul se oprește.

Ridic privirea și văd că unul dintre polițiști ține, ca pe un evantai mic, o bucată ruptă de cutie toracică.

— Jenna, murmur, dar nu-mi răspunde decât vântul.

Încerc, zile întregi, s-o găsesc de cealaltă parte. Îmi închipui că-i supărată și confuză, ba și mai rău, singură. Îi implor pe Desmond și pe Lucinda să încerce și ei să ajungă la Jenna. Desmond îmi zice că Jenna mă va găsi ea când e pregătită. Că are

multe de procesat. Lucinda îmi amintește că motivul pentru care spiritele mele călăuzitoare au tăcut timp de șapte ani a fost că o parte a călătoriei mele a constat în a ajunge să cred în mine din nou.

Dacă așa stau lucrurile, o întreb, cum se face că acum nu pot vorbi cu un spirit cu care vreau atât de mult să vorbesc?

Ai răbdare, zice Desmond. *Trebuie să găsești ce s-a pierdut.*

Uitasem că Desmond e plin de citate dintr-astea misterioase, stil New Age. Dar, în loc să mă enervez, nu fac decât să-i mulțumesc pentru sfat și aștept.

O sun pe doamna Langham și-i ofer o ședință gratuită, ca o compensare pentru grosolănia mea. Șovăie, dar e genul de femeie care se plimbă prin supermarket doar ca să mănânce din eșantioanele gratuite în loc să plătească un prânz, știu deci că n-o să refuze. Când apare, reușesc pentru prima oară să vorbesc cu adevărat cu bărbatul ei mort, Bert, în loc să mă prefac doar. Și iese la iveală că e la fel de jigodie și-n viața de apoi pe cât era și în timpul vieții. *Ce mai vrea acum?* zice morocănos. *Mereu trăncănește și se vaită. Dumnezeule, credeam c-o să mă lase în pace măcar după ce mor.*

— Soțul dumitale, îi zic, e un nemernic egoist și nesimțit, care ar prefera să nu-l mai bați la cap.

Repet, cuvânt cu cuvânt, ce a zis Bert.

Doamna Langham rămâne tăcută un moment. Apoi replică:

— Sună exact ca Bert.

— Îhâm.

— Dar l-am iubit, zice.

— Păi... nu merită, o înștiințez.

Când vine iar, în câteva zile, ca să primească sfaturi financiare și-n alte privințe importante, își aduce și o prietenă. Prietena asta își sună sora. Cât ai bate din palme, am iarăși clienți mai mulți decât pot să programez.

Îmi fac însă timp pentru pauza de prânz în fiecare după-amiază și petrec timpul ăsta la mormântul lui Virgil. N-a fost așa de greu de găsit, de vreme ce-i doar un singur cimitir în Boone. Îi aduc lucruri care cred că i-ar plăcea: rulouri cu ou, *Sports Illustrated,* ba chiar și-o sticlă de Jack Daniel's. Pe ultima i-o torn pe mormânt. Cel puțin o să mai omoare bălăriile.

Vorbesc cu el. Îi spun că ziarele mi-au atribuit mie meritul pentru a fi ajutat poliția să găsească rămășițele pământești ale Jennei. Îi relatez cum povestea decăderii refugiului a apărut în paginile tuturor ziarelor, cum a devenit o adevărată telenovelă locală. Îi zic că am fost suspectă până ce detectivul Mills a dovedit că eram în Hollywood, înregistrând o emisiune, în noaptea morții lui Nevvie Ruehl.

— Vorbești cu ea? îl întreb într-o după-amiază în care cerul e umflat cu nori de ploaie. Ai găsit-o? Sunt îngrijorată din cauza ei.

Nici Virgil nu mi-a răspuns deocamdată. Când îi întreb pe Desmond și Lucinda despre asta, zic că dacă Virgil a trecut de cealaltă parte, s-ar putea să nu înțeleagă cum se poate vizita iarăși a treia dimensiune. Consumă multă energie și concentrare. Se învață treptat-treptat.

— Mi-e dor de tine, îi zic lui Virgil, și o zic din toată inima. Am avut colegi care susțineau că mă plac, însă nu erau decât invidioși; am avut cunoștințe care voiau să atârne pe lângă mine fiindcă eram invitată la seratele de la Hollywood; n-am avut însă niciodată prea mulți prieteni adevărați. Și cu siguranță niciunul care să mă accepte necondiționat, chiar dacă într-un mod atât de sceptic.

De cele mai multe ori sunt singură când mă duc la cimitir, dacă nu pun la socoteală îngrijitorul, care se tot preumblă cu un tăietor de buruieni și cu căștile pe urechi. Astăzi însă se petrece ceva pe

lângă gard. Văd un grup mic de oameni. Poate că-i o înmormântare.

Îmi dau seama că pe unul dintre cei prezenți la marginea gropii îl cunosc. E detectivul Mills.

Mă recunoaște imediat. E unul dintre avantajele de a avea păr roz.

— Doamnă Jones, zice. Mă bucur că ne vedem iarăși.

Îi zâmbesc.

— Și eu la fel.

Arunc o ocheadă primprejur și-mi dau seama că nu-s de fapt așa mulți oameni câți am crezut la început. O femeie în negru, încă doi polițiști și îngrijitorul, care acum aruncă pământul proaspăt săpat peste un coșciug mititel de lemn.

— E frumos din partea dumitale că ai venit azi, zice. Sunt sigur că doctor Metcalf apreciază sprijinul.

La auzul numelui, femeia se întoarce spre mine. Fața palidă, torturată de durere, e încadrată de o coamă leonină de păr roșu. E ca și cum aș vedea-o iarăși pe Jenna, în carne și oase — ceva mai în vârstă, cu mai multe cicatrice emoționale.

Întinde mâna, femeia asta, pe care am încercat cu disperare s-o găsesc și care, literalmente, mi-a ieșit în cale.

— Sunt Serenity Jones, zic. Eu am găsit-o pe fiica dumneavoastră.

ALICE

N-a mai rămas cine știe ce din copilașul meu.

Știu, ca om de știință, că un corp într-o groapă puțin adâncă are mai multe șanse să se descompună. Că prădătorii vor fura bucățele de cadavru și oase din schelet. Că rămășițele unui copil sunt mai poroase, cu mai mult colagen și cu șanse mai mari să putrezească într-un sol acid. Însă nu sunt pregătită nici pe departe să văd grămăjoara amestecată de oscioare, ca niște creioane aruncate de-a valma pe o masă. O coloană vertebrală. Un craniu. Un femur. Șase falange.

Restul nu mai e.

Vreau să fiu sinceră: am fost cât pe ce să nu mai vin înapoi. O parte din mine aștepta inevitabilul: un sentiment sâcâitor că urma o capcană, că aveam să fiu încătușată de îndată ce coboram din avion. Dar era vorba de copilul meu. Povestea trebuia să aibă un final, o încheiere pe care o așteptasem niște ani. Cum aș fi putut să *nu* vin?

Detectivul Mills s-a ocupat de detaliile călătoriei; am luat avionul de la Johannesburg. Mă uit la sicriul Jennei, la cum e coborât în gura căscată a pământului și-mi zic: *Asta, totuși, nu e fiica mea*.

După scurta ceremonie de înmormântare, detectivul Mills mă întreabă dacă să-mi aducă ceva de mâncare. Clatin din cap.

— Sunt extenuată, zic. O să mă duc să mă odihnesc un pic.

Însă, în loc să mă-ntorc la motel, iau mașina închiriată și mă duc la Casa Hartwick, unde Thomas locuiește deja de zece ani.

— Am venit să-l vizitez pe Thomas Metcalf, zic la recepție.

— Și sunteți...?

— Soția lui.

Se uită la mine uluită.

— E vreo problemă? întreb.

— Nu, doar că rar are vizitatori. Mergeți pe hol, a treia cameră pe stânga.

Pe ușa camerei lui Thomas e un abțibild cu o față zâmbitoare. Deschid ușa și văd un bărbat stând la fereastră, cuprinzând strâns o carte pe care o ține în poală. Sunt sigură, la început, că e vreo greșeală — ăsta nu e Thomas. Thomas nu are păr alb; Thomas nu e adus de spate, cu umeri înguști și pieptul scobit. Dar, când întoarce capul spre mine, un zâmbet îi transformă chipul, așa încât trăsăturile bărbatului pe care-l țin eu minte erup de sub această suprafață nouă.

— Alice, spune, pe unde ai *umblat* atâta vreme?

E o întrebare așa de directă și una așa de puțin nimerită după toate câte s-au întâmplat, încât mă face să râd un pic.

— A, zic, pe ici-pe colo.

— Am atâtea să-ți spun! Nici nu știu de unde să-ncep.

Însă, până să apuce să înceapă, ușa se deschide iarăși și intră un infirmier.

— Am auzit că ai o musafiră, Thomas. Ai vrea să mergeți în salon?

— Bună, zic prezentându-mă. Sunt Alice.

— Ți-am spus eu c-o să vină, adaugă Thomas cu un aer superior.

Infirmierul clatină din cap.

— Să mă ia naiba, am auzit *multe* despre dumneavoastră, doamnă.

— Cred că aș prefera să vorbesc în particular cu Alice, zice Thomas, făcându-mă să simt un nod în stomac.

Sperasem ca un deceniu să mai tocească un pic muchiile tăioase ale discuției pe care trebuie s-o avem, dar fusesem naivă.

— Nicio problemă, zice infirmierul și-mi face cu ochiul, retrăgându-se din cameră.

Acum e momentul în care Thomas o să mă-ntrebe ce s-a întâmplat în noaptea aceea la refugiu. Când o să reluăm lucrurile din punctul groaznic, tensionat în care le-am lăsat.

— Thomas, zic luându-mi inima în dinți, îmi pare tare, tare rău.

— Ar trebui, răspunde. Ești al doilea autor al lucrării. Știu că munca ta e importantă pentru tine și n-aș vrea să-ți pun vreo piedică, dar ar trebui să înțelegi mai bine ca oricine necesitatea de a publica înainte ca altcineva să-ți fure ipotezele.

Clipesc nedumerită.

— Ce?

Îmi întinde cartea pe care o are în mână.

— Pentru Dumnezeu, ai grijă. Sunt spioni peste tot pe-aici.

Cartea e de Dr. Seuss[8]. *Ouă verzi și Șuncă.*

— Ăsta e articolul tău? întreb.

— E cifrat, șoptește Thomas.

Am venit aici sperând să găsesc un alt supraviețuitor, cineva care să mă ajute să port teribila amintire a acelei nopți. L-am găsit în schimb pe Thomas atât de prins în trecut, încât nu poate accepta viitorul.

Poate e mai sănătos așa.

— Știi ce-a făcut azi Jenna? zice Thomas.

Îmi dau lacrimile.

— Spune-mi.

— A luat legumele care nu-i plac din frigider și a zis că o să le dea elefanților. Când i-am zis că legumele îi fac bine, a răspuns că-i doar un experiment și că elefanții sunt grupul ei de control, zice zâmbind cu toți dinții. Dacă e așa isteață la trei ani, cum o să fie la douăzeci și trei?

A existat un moment de dinainte ca totul s-o ia razna, de dinainte ca refugiul să falimenteze și Thomas să se îmbolnăvească, un moment când am fost fericiți împreună. Când își ținea în brațe, rămas fără cuvinte, copilul nou-născut. Mă iubise cândva și o iubise și pe ea.

— O să fie fantastică, zice Thomas răspunzându-și propriei întrebări retorice.

— Da, zic cu voce înfundată. O să fie.

Ajung la motel, îmi scot pantofii și jacheta și trag bine jaluzelele. Mă așez pe scaunul rotativ de la birou și mă uit lung în oglindă. Asta nu-i fața cuiva cuprins de pace sufletească. Nu mă simt, de fapt, deloc așa cum am crezut c-o să mă simt dacă primesc vreun telefon că fiica mi-a fost găsită. Asta trebuia să fie ce îmi trebuia ca să nu mai pendulez atâta între *realitate* și *dar-dacă*. Mă simțeam însă tot blocată. Înțepenită.

Fața opacă a televizorului parcă-și râde de mine. Nu vreau să-l deschid. Nu vreau să-i aud pe prezentatorii de știri vorbindu-mi de alte noi orori de prin lume, de cantitatea nelimitată a tragediei.

Când aud o bătaie în ușă, tresar. Nu știu pe nimeni în oraș. Nu poate fi decât un singur lucru.

Au venit, până la urmă, după mine. Fiindcă știu ce-am făcut.

Trag aer în piept cu putere, liniștindu-mă. E, până la urmă, în regulă. Mă așteptam la asta. Și, indiferent ce s-ar întâmpla, știu acum unde-i Jenna. Puii din Africa de Sud sunt în grija unor oameni care știu cum să-i crească. Mă simt într-adevăr gata.

Dar, când deschid ușa, o văd pe femeia cu păr roz în prag.

Ca vata de zahăr, așa arată. Îi dădeam Jennei cândva, fetița mea căreia-i plăceau așa de mult dulciurile. În afrikaans se numește *spook asem*. Răsuflare de fantomă.

— Bună, zice.

Numele ei. Ceva gen Tranquility... Sincerity...

— Sunt Serenity. Ne-am cunoscut mai devreme.

Femeia care a găsit rămășițele Jennei. Mă uit la ea lung, întrebându-mă ce-ar putea să vrea. O recompensă, poate?

— Știu că am zis că am găsit-o pe fata ta, începe cu voce tremurătoare. Dar am mințit.

— Detectivul Mills zice că i-ai adus un dinte care...

— Așa am făcut. Dar, de fapt, Jenna m-a găsit prima pe *mine*. Acum ceva mai mult de o săptămână.

Ezită.

— Vorbesc cu spiritele.

Poate că din cauza stresului de a fi văzut cum sunt băgate în pământ oasele fiicei mele; poate fiindcă-mi dau seama că Thomas are șansa de a fi prins într-un loc în care nimic din toate astea nu s-a întâmplat; poate din pricină că zborul a durat douăzeci și șase de ore și încă mă lupt cu diferența de fus orar. Din toate cauzele astea, simt că furia se înalță ca un gheizer în mine. Îi dau un brânci lui Serenity.

— Cum *îndrăznești?* zic. Cum poți să iei în batjocură faptul că fiica mea e moartă?

Dă înapoi împleticindu-se, luată prin surprindere de atacul meu. Poșeta gigantică se răstoarnă pe podea, între noi.

Se lasă în genunchi și se apucă să-și vâre la loc conținutul.

— E *ultimul* lucru pe care l-aș face, zice. Am venit să-ți spun cât de mult te-a iubit Jenna. Nu și-a dat seama că-i moartă, Alice. A crezut c-ai părăsit-o.

Ce face escroaca asta e mortal, primejdios. Sunt om de știință, iar ce spune ea nu-i posibil, însă tot îmi răsucește cuțitul în rană.

— Pentru ce ai venit aici? zic cu amăreală în glas. Bani?

— Puteam s-o văd, insistă femeia. Puteam vorbi cu ea și o puteam atinge. N-am știut că Jenna e un spirit, am crezut că-i o adolescentă în carne și oase. M-am uitat la ea cum mănâncă, râde, merge pe bicicletă și-și verifică mesajele vocale de pe mobil. Arăta și suna la fel de reală pentru mine cât ești și tu acum.

— De ce *tu?* mă aud întrebând. De ce să fi venit la *tine?*

— Fiindcă eram una dintre cei puțini care o observă, cred. Fantomele sunt în jurul nostru, vorbesc unele cu altele, își fac rezervări la hotel, mănâncă la McDonald's și fac tot ce facem și noi de obicei — dar singurii oameni care le văd sunt cei care-și pot suspenda neîncrederea. Copiii mici. Persoanele bolnave psihic. Și mediumii.

Șovăie.

— Cred că a venit *la mine* fiindcă o puteam auzi. Dar cred că a *rămas* fiindcă știa — chiar dacă eu nu — că o pot ajuta să te găsească.

Am explodat în plâns. Nu mai văd limpede.

— Du-te. Pleacă de aici.

Se ridică în picioare, dă să spună ceva, apoi se răzgândește, înclină din cap și o pornește pe coridor.

Mă uit în jos și-o văd. O bucățică de hârtie, ceva ce i-a căzut din geantă, un lucru pe care l-a uitat.

Ar trebui să închid ușa. Ar trebui să mă duc înăuntru. Dar mă aplec și-l ridic: e un elefant minuscul, un origami.

— De unde ai ăsta? șoptesc.

Serenity se oprește. Se întoarce, ca să vadă ce țin în mână.

— De la fiica ta.

Nouăzeci și opt la sută din știință e cuantificabilă. Poți face cercetare până te epuizezi; poți număra comportamente repetitive, autoizolante sau agresive până ți se încețoșează privirile, poți compara comportamentele acelea ca indicatori ai unei traume. Dar nu vei putea niciodată să explici ce anume face un elefant să-și lase jucăria preferată pe mormântul prietenului cel mai bun; sau ce determină, în cele din urmă, o mamă să nu-și mai vegheze puiul mort. Aici sunt cele două procente de știință care nu pot fi măsurate sau explicate. Asta însă nu înseamnă că n-ar exista.

— Ce-a mai spus Jenna? întreb.

Încetișor, Serenity face un pas spre mine.

— Multe lucruri. Cum ai lucrat în Botswana. Cum basche**ț**ii tăi aveau aceeași culoare ca ai ei. Cum o duceai în ț**a**rcurile elefanților și cât de tare se supăra tatăl ei din cauza asta. Cum n-a încetat niciodată să te caute.

— Așa deci, zic închizând ochii. Și ți-a mai spus și că-s o criminală?

Când am ajuns cu Gideon la cabană, ușa din față era larg deschisă, iar Jenna dispăruse. Nu puteam să respir, nu puteam să gândesc.

Am dat buzna în birou la Thomas, gândindu-mă că poate luase copilul acolo. Însă Thomas era singur, cu capul lăsat pe brațe, cu pastile răspândite împrejur ca niște confetti și cu o sticlă de whisky pe jumătate goală pe masă, lângă el.

Ușurarea mea văzându-l fără cunoștință și fără fiica mea s-a spulberat îndată ce mi-am dat seama că tot nu știam unde-i Jenna. Exact ca data trecută: se trezise și nu fusesem acolo. Coșmarul ei cel mai urât, care acum devenea și al meu.

Gideon a venit cu un plan, fiindcă eu nu puteam gândi limpede. I-a dat un mesaj prin stație lui Nevvie, care făcea tura de noapte, iar când Nevvie n-a răspuns, ne-am separat, pornind în căutare. El a luat-o spre staulul asiatic; eu am alergat spre țarcul elefanților africani. Mai trecusem prin asta odată, era așa de asemănător cu data trecută când n-o găsisem pe Jenna, încât n-am fost surprinsă văzând-o pe Nevvie lângă gardul țarcului.

— E la tine copilul? *am strigat.*

Era beznă și norii se mișcau peste fața lunii, așa că nu puteam desluși decât imagini argintii și alandala, ca un film vechi ale cărui cadre nu se potrivesc prea bine împreună. Însă am observat cum a înlemnit când am zis cuvântul copil. *Cum i s-a întins gura într-un zâmbet tăios ca o lamă.*

— Cum te simți, *a întrebat*, să-ți pierzi fiica?

M-am uitat cu febrilitate împrejur, dar era prea întuneric să pot vedea la mai mult de un metru în față.

— Jenna! *am țipat, dar nu mi s-a răspuns.*

Am înșfăcat-o pe Nevvie.

— Spune-mi ce ai făcut cu ea.

Am încercat s-o zgâlțâi, s-o fac să răspundă. Și, în tot timpul ăsta, ea n-a făcut altceva decât să zâmbească.

Nevvie era puternică, dar am reușit până la urmă să ajung cu mâinile în gâtul ei.

— Spune-mi! *am răcnit.*

A icnit, s-a zbătut. Dacă în timpul zilei era periculos să umbli prin îngrădituri din cauza gropilor pe care le săpau elefanții căutând apă, atunci noaptea locul era un adevărat teren minat —, dar nu-mi păsa. Nu voiam decât răspunsuri.

Ne-am luptat, ne-am îmbrâncit înainte și înapoi. Apoi m-am împiedicat.

Pe pământ era corpul mic și însângerat al Jennei.

Sunetul pe care-l face o inimă când se frânge e urât, crud. Iar durerea vine ca o cascadă.

— Cum e să-ți pierzi fiica?

Am simțit că mă cuprinde furia, am simțit că-mi curge prin vine, că mă ridică de la pământ; m-am repezit spre Nevvie.

— Tu i-ai făcut asta*, am țipat deși, în cap, îmi spuneam:* Nu, eu am făcut-o.

Nevvie era mai puternică decât mine și se lupta pentru viața ei. Eu mă luptam pentru moartea copilului meu. Și apoi am căzut într-una dintre gropile elefanților. Am încercat să mă agăț de Nevvie, de orice, înainte ca lumea să se întunece.

Ce-a mai fost apoi nu-mi amintesc. Deși Dumnezeu știe că am încercat în fiecare zi din ultimii zece ani.

Când mi-am venit în simțiri, era încă beznă afară și capul îmi zvâcnea. Pe față și pe ceafă mi se prelingea sânge. M-am târât afară din gaura de

adăpat în care căzusem, prea ameţită ca să mă pot ridica în picioare, încercând, în patru labe, să-mi revin.

Nevvie se uita la mine lung, cu creştetul capului despicat.

Iar trupul copilului meu dispăruse.

Am plâns, am început să scutur din cap, încercând să nu mai văd locul gol unde fusese mai înainte Jenna. M-am săltat în picioare şi-am luat-o la fugă. Am fugit fiindcă îmi pierdusem de două ori fiica. Am fugit fiindcă nu-mi aminteam dacă o ucisesem pe Nevvie Ruehl. Am fugit până ce lumea întreagă s-a întors cu susul în jos şi m-am trezit în spital.

* * *

— Asistenta din salon mi-a spus că Nevvie murise — şi că Jenna lipsea, îi zic lui Serenity, care stă pe scaunul rotativ de la birou, în vreme ce eu m-am aşezat pe marginea patului. N-am ştiut ce să fac. Văzusem corpul fetei mele, dar nu puteam să spun nimănui ce văzusem fiindcă ar fi ştiut c-o omorâsem pe Nevvie şi m-ar fi arestat. M-am gândit că poate Gideon o găsise pe Jenna şi-o luase de-acolo, dar asta însemna că şi el mă văzuse omorând-o pe Nevvie — şi nu ştiam dacă nu chemase deja poliţia.

— Dar nu tu ai omorât-o, îmi spune Serenity. A fost strivită.

— După aceea.

— Putea să cadă, cum ai păţit tu, şi să se lovească la cap. Şi chiar dacă tu ai fi făcut asta, poliţia ar fi înţeles.

— Da, până ce descopereau că mă culcam cu Gideon. Şi, dacă mineam în privinţa asta, puteam să mint şi în rest, zic şi-mi cobor privirea. Am intrat în panică. A fost o prostie să fug, dar nu voiam decât să-mi limpezesc mintea, să mă pot gândi temeinic la ce-i de făcut. Nu vedeam decât

cât de egoistă fusesem și ce mă costase asta: copilul. Gideon. Thomas. Refugiul. Jenna.

— *Mami?*

Privesc dincolo de fața lui Serenity Jones, în oglinda din spatele birouașului de la motel. Însă, în loc să-i văd coafura roz, ceea ce se reflectă cețos din oglindă, e o coadă împletită, zburlită, ruginie.

— *Eu sunt,* zice ea.

Trag o gură de aer.

— Jenna?

Vocea îi e vioaie, triumfătoare:

— Știam *eu. Știam eu că ești vie.*

Atâta îmi trebuie ca să admit de ce anume am fugit acum un deceniu, ce a făcut cu putință fuga mea dintru început.

— Eu știam că tu *nu ești*, șoptesc.

— *De ce ai plecat?*

Ochii mi se umplu de lacrimi.

— În noaptea aceea, pe jos, ți-am văzut... am știut că nu mai ești. Altfel nu te-aș fi părăsit niciodată. Aș fi încercat o viață întreagă să te găsesc. Dar era prea târziu. N-aveam cum să te salvez, așa că am încercat să mă salvez pe mine.

— *Eu am crezut că nu m-ai iubit.*

— Te-am iubit, zic cu voce înecată de plâns. Foarte, foarte mult te-am iubit. Doar că nu foarte bine.

În oglinda din spatele mesei, în spatele scaunului pe care stă Serenity, imaginea se limpezește. Văd un tricou fără mâneci. Văd niște verigi mici de aur în urechile ei.

Întorc scaunul, astfel ca Serenity să ajungă cu fața spre oglindă.

Fruntea îi e lată și bărbia ascuțită, ca a lui Thomas. Are pistruii care mi-au amărât și mie zilele cât am fost în liceu. Ochii ei au exact aceeași formă ca ai mei. S-a făcut frumoasă.

— *Mami*, zice. *M-ai iubit perfect. M-ai ținut aici suficient cât să te găsesc.*

E posibil să fie atât de simplu? E posibil ca dragostea să nu fie compusă din gesturi mărețe ori din jurăminte goale, să nu fie promisiuni menite a fi încălcate, ci calea iertării? Un șir de firimituri de pâine ale memoriei, menite să te aducă înapoi la persoana care te-a așteptat?

— *N-a fost vina ta.*

E momentul în care mă topesc de tot. Nu cred că, până ce n-a zis ea vorbele, îmi dădusem seama ce nevoie disperată aveam să le aud.

— *Te pot aștepta*, zice fata mea.

O privesc în ochi, în oglindă.

— Nu, zic, ai așteptat și așa destul. Te iubesc, Jenna. Mereu te-am iubit și mereu o să te iubesc. Doar fiindcă lași pe cineva în urmă nu înseamnă că-l și părăsești vreodată. Chiar și când nu mă vedeai, știai în adâncul sufletului că încă eram acolo. Și, chiar și când n-o să te mai pot vedea, zic simțind că-mi piere vocea, o să știu și eu asta.

În momentul în care zic asta, nu-i mai văd fața, ci doar reflexia lui Serenity lângă a mea. Pare șocată, pustiită.

Dar Serenity nu se uită la mine. Privește la un punct depărtat din oglindă înspre care se îndreaptă acum Jenna, toată numai genunchi și coate osoase de adolescentă care n-o să se mai maturizeze vreodată. Pe măsură ce se micșorează, îmi dau seama că nu se îndepărtează de mine, ci că se îndreaptă spre cineva.

Nu-l recunosc pe bărbatul care o așteaptă. Are părul tuns scurt și poartă o cămașă albastră de flanel. Nu e Gideon, nu-l cunosc. Însă, când ridică o mână în semn de salut, Jenna îi face și ea din mână, încântată.

Recunosc însă elefantul care stă lângă el. Jenna se oprește înaintea Maurei, care-și înfășoară trompa în jurul fetiței mele, oferindu-i îmbrățișarea pe care nu i-o pot da eu. Se îndepărtează apoi cu toții.

Privesc. Țin ochii larg deschiși până ce n-o mai pot deslușI.

---

[8] Dr. Seuss — autor al unor cărți pentru copii. (*N.red.*)

JENNA

Mă întorc uneori și-o vizitez.

De obicei la ore intermediare, când nu e nici noapte, nici dimineață. Se trezește mereu când sosesc. Îmi spune despre orfanii sosiți la creșă. Îmi povestește despre discursul pe care l-a ținut celor de la serviciul pentru protejarea animalelor sălbatice, săptămâna trecută. Îmi zice de un pui care a adoptat un cățeluș ca prieten, exact cum făcuse Syrah cu Gertie.

Mă gândesc la toate astea ca la poveștile de dinainte de culcare, cărora le-am dus dorul.

Povestea mea preferată e cea despre un bărbat din Africa de Sud, care era numit Vorbitorul cu Elefanții. Numele lui adevărat a fost Lawrence Anthony și, exact ca mama, nu credea că elefanții trebuie lăsați în voia sorții. Când două turme deosebit de sălbatice au fost pe cale să fie împușcate pentru pagubele produse, el a salvat elefanții aceia și i-a dus în rezervația lui, să fie reabilitați.

La moartea lui Lawrence Anthony, cele două turme au străbătut savana din Zululand, cale de mai bine de jumătate de zi, și s-au oprit lângă zidul care-i mărginea curtea. Nu mai fuseseră prin preajmă de mai bine de un an. Elefanții au zăbovit două zile, tăcuți, priveghind.

Nimeni nu poate explica de unde știau elefanții că Anthony murise.

Eu știu răspunsul.

Dacă te gândești la cineva pe care l-ai iubit și l-ai pierdut, ești deja cu el.

Restul sunt doar amănunte.

NOTA AUTOAREI

Deși această carte este o operă de ficțiune, situația critică a elefanților din întreaga lume, din păcate, nu este. Braconajul pentru fildeș a sporit din cauza sărăciei endemice din Africa și a creșterii cererii de fildeș pe piețele din Asia. Sunt cazuri documentate în Kenya, Camerun, Zimbabwe, Republica Centrafricană, Botswana, Tanzania și Sudan. Există un zvon cum că Joseph Kony și-a finanțat armata de rezistență din Uganda din vânzări ilegale de fildeș braconat în Congo. Majoritatea transporturilor ilegale trec granița prin locuri prost supravegheate și ajung în porturile din Kenya sau Nigeria, de unde sunt trimise în țări asiatice precum Taiwan, Thailanda și China. Deși oficialii chinezi susțin că au interzis comercializarea produselor din fildeș, autoritățile din Hong-Kong au confiscat recent două transporturi de fildeș ilegal din Tanzania, în valoare de mai bine de două milioane de dolari. Nu cu mult înainte de apariția acestei cărți, patruzeci și unu de elefanți au fost uciși în Zimbabwe prin otrăvirea adăpătoarei cu cianură, procedeu prin care s-a obținut fildeș în valoare de o sută douăzeci de mii de dolari.

Înțelegi că o structură socială a elefanților e braconată când dinamica populației devine descrescătoare. La vârsta de cincizeci de ani, colțul unui elefant va cântări mai bine de șapte ori mai mult decât cel al unei femele, așa că masculii sunt întotdeauna ținte prioritare. După ei, braconierii atacă femelele. Matriarha e cea mai mare, adesea cu colții cei mai grei, iar când matriarhele sunt ucise, nu sunt singurele victime. Trebuie ținut cont și de numărul puilor care rămân fără mamă. Joyce Poole și Iain Douglas-Hamilton se numără printre

experții care au lucrat cu elefanți în sălbăticie și care s-au dedicat opririi braconajului și creșterii conștientizării publice a efectelor comerțului ilegal cu fildeș, inclusiv dezintegrarea societății elefanților. Estimările curente arată că, anual, în Africa, sunt măcelăriți treizeci și opt de mii de elefanți. La asemenea cifre, elefanții de pe continentul african vor dispărea în mai puțin de douăzeci de ani.

Dar braconajul nu este singurul pericol care amenință elefanții. Aceștia mai sunt capturați și pentru a fi vânduți parcurilor de safari, grădinilor zoologice și circurilor. În anii 1990, în Africa de Sud, când populația de elefanți crescuse prea mult, s-a procedat la reducerea sistematică a efectivelor. Familii întregi au fost împușcate din elicopter cu săgeți tranchilizante. Săgețile erau cu suxametoniu și îi paralizau fără a-i face inconștienți. Au fost așadar pe deplin conștienți când oamenii au aterizat și au început să împuște sub ureche, sistematic, toți elefanții adulți. Vânătorii și-au dat seama în cele din urmă că puii nu vor să părăsească corpurile mamelor, așa că i-au legat de cadavre cât timp vânătorii au pregătit mutarea lor. Unii au fost vânduți în străinătate, la circuri și grădini zoologice.

Printre ei sunt și unii care, dacă au noroc, ajung să-și ducă viețile în captivitate, în locuri precum refugiul din Hohenwald, Tennessee. Deși refugiul din New England al lui Thomas Metcalf e unul fictiv, cel din Tennessee este, din fericire, real. Pe lângă asta, elefanții fictivi pe care i-am creat au fost inspirați cu toții din întâmplările adevărate și sfâșietoare ale elefanților de la refugiul din Tennessee. Ca și Syrah din carte, elefantul Tara a avut un tovarăș canin. Corespondenta reală a Wandei — Sissy — a supraviețuit unei inundații. Lilly a avut-o ca model pe Shirley, care a îndurat un incendiu pe un vas și un atac ce a lăsat-o cu un picior din spate grav rănit, motiv pentru care încă

se deplasează stângaci. Olive și Dionne, care apar împreună în carte, sunt pseudonimele inseparabilelor Misty și Dulary. Hester, femela africană cea năbădăioasă, se inspiră de la Flora, rămasă orfană în Zimbabwe, în urma unor campanii masive de reducere a populațiilor de elefanți. Doamnele astea sunt cele norocoase — rezidente ale foarte puținelor refugii dedicate pensionării în pace a elefanților care au trăit și muncit în captivitate. Istoriile lor sunt doar o parte minusculă a poveștilor nenumăraților elefanți care încă sunt tratați cu cruzime în circuri ori ținuți în condiții improprii prin grădini zoologice.

Aș îndemna orice iubitor de animale să viziteze site-ul www.elephants.com — al Refugiului de Elefanți din Hohenwald, Tennessee. Pe lângă faptul că puteți privi filmări live cu elefanții (atenție, o să pierdeți așa ore prețioase de muncă), puteți „adopta“ un elefant, face o donație în memoria unui iubitor de animale sau puteți da de mâncare tuturor elefanților pentru o zi — orice contribuție este binevenită și toate sunt extrem de apreciate. Vă rog să vizitați, totodată, și Refugiul Global pentru Elefanți (pe www.globalelephants.com), care ajută la instituirea de refugii holistice și naturale în lumea întreagă.

Pe cei care ar dori să afle mai multe despre braconaj și/sau elefanții sălbatici sau să contribuie la lupta pentru obținerea de restricții internaționale împotriva braconajului îi rog să intre pe www.elephantvoices.org, www.tusk.org, www.savetheelephants.org.

În cele din urmă, aș vrea să fac o listă cu materiale care mi-au fost de mare folos pe parcursul scrierii acestui roman. Mare parte din cercetările făcute de Alice le-am împrumutat din studii și observații veritabile și remarcabile care se datorează acestor persoane.

Anthony, Lawrence. *The Elephant Whisperer*. Thomas DunneBooks, 2009.

Bradshaw, G. A. *Elephants on the Edge*. Yale University Press, 2009.

Coffey, Chip. *Growing Up Psychic*. Three Rivers Press, 2012.

Douglas-Hamilton, Iain și Oria Douglas-Hamilton. *Among the Elephants*. Viking Press, 1975.

King, Barbara J. *How Animals Grieve*. University of Chicago Press, 2013.

Moss, Cynthia. *Elephant Memories*. William Morrow, 1988.

Moss, Cynthia J., Harvey Croze și Phyllis C. Lee, edit. *The Amboseli Elephants*. University of Chicago Press, 2011.

Masson, Jeffrey Moussaieff și Susan McCarthy. *When Elephants Weep*. Delacorte Press, 1995.

O'Connell, Caitlin. *The Elephant's Secret Sense.* Free Press, 2007.

Poole, Joyce. *Coming of Age with Elephants.* Hyperion, 1996.

Sheldrick, Daphne. *Love, Life, and Elephants.* Farrar, Straus & Giroux, 2012.

Acestora li se adaugă zeci de articole științifice scrise de cercetători ce continuă să studieze elefanții și societatea elefanților.

Au existat multe momente, pe parcursul scrierii acestei cărți, când m-am gândit că este posibil ca elefanții să fie mai evoluați decât oamenii — când le-am studiat obiceiurile de doliu, abilitățile de creștere a puilor și capacitatea de aducere aminte. Dacă e să rămâneți cu ceva de pe urma cărții de față, sper că va fi vorba despre conștientizarea inteligenței cognitive și emoționale a acestor frumoase animale — și despre înțelegerea faptului că de noi depinde să le protejăm.

JODI PICOULT, *septembrie 2013*

MULȚUMIRI

În creșterea unui pui de elefant se implică o turmă întreagă. La fel, e nevoie de mulți oameni pentru ducerea la bun sfârșit a unei cărți. Sunt îndatorată tuturor acestor „mame-surogat“ care m-au ajutat să-mi călăuzesc spre publicare cartea.

Le mulțumesc lui Milli Knudsen și procurorului-șef adjunct din Manhattan, Martha Bashford, pentru informații privind niște cazuri vechi; detectivului-sergent John Grassel de la Poliția Statală din Rhode Island pentru cuprinzătorul său curs introductiv în munca de detectiv și pentru că mi-a răspuns întotdeauna la întrebările mele nerăbdătoare. Le mulțumesc lui Ellen Wilber pentru informațiile sportive și lui Betty Martin pentru datele despre (printre altele) ciuperci. Jason Hawes de la *Ghost Hunters*, care mi-a fost prieten cu mult înainte să ajungă vedetă de televiziune, mi l-a prezentat pe Chip Coffey — un medium remarcabil, talentat, care m-a uluit cu cunoașterea sa, care mi-a împărtășit din experiențele sale și care m-a făcut să înțeleg cum ar putea funcționa mintea lui Serenity. Dacă printre voi sunt necredincioși, o oră în tovărășia lui Chip o să vă schimbe părerea.

Refugiul Elefanților e un loc real din Hohenwald, Tennessee — șase sute de hectare de adăpost pentru elefanți africani și asiatici care și-au petrecut viețile ori în spectacole de circ, ori în captivitate. Le sunt extrem de recunoscătoare celor de acolo pentru că mi-au permis accesul în interior, unde am putut fi martoră a muncii uluitoare pe care o fac pentru a vindeca fizic și psihologic aceste animale. Am stat de vorbă cu persoane care ori lucrează încă acolo, ori au avut legătură cu refugiul: Jill Moore, Angela Spivey, Scott Blais și

o mulțime de îngrijitori care lucrează în prezent acolo. Vă mulțumesc pentru că mi-ați ancorat ficțiunea în realitate, dar, mai important, vă mulțumesc pentru munca pe care o faceți zi de zi.

Îi mulțumesc Anikăi Ebrahim, editorul meu sudafrican din perioada aceea, care nici n-a clipit când i-am spus că am nevoie de un expert în elefanți. Îi mulțumesc Jeanettei Selier, cercetătoare principală la Divizia de Cercetări pentru Biodiversitate Aplicată de la Institutul Național Sud-African pentru Biodiversitate, o sursă nesecată de cunoștințe despre elefanții sălbatici, pentru că mi-a făcut personal cunoștință cu turmele din Tuli Block, Botswana și pentru că a verificat acuratețea acestei cărți. Îi sunt recunoscătoare lui Meredith Ogilvie-Thompson de la Tusk pentru că mi l-a prezentat pe Joyce Poole, care e un fel de vedetă rock în lumea cercetării și conservării habitatului elefanților. Încă mi se pare uluitor că am reușit să stau de vorbă cu cineva care a scris unele dintre cele mai importante lucrări despre comportamentul elefanților.

Trebuie să îi mulțumesc lui Abigail Baird, profesoară asociată de psihologie la Colegiul Vassar, fiindcă a fost ajutorul meu într-ale documentării, pentru că mi-a explicat cogniția și memoria, ca și articolele academice într-un fel în care să le pot înțelege, și pentru felul unic în care purta, la 43 de grade, o jachetă de lână. Cu nimeni altcineva n-aș vrea să pun laolaltă bucățile dintr-un schelet de elefant. Tot din Brigada Botswana, fiica mea, Samantha van Leer, „mica servitoare“ — îi mulțumesc pentru că a acceptat să primească ordine, pentru că a adăugat la documentarea cărții mai bine de o mie de fotografii, pentru că și-a numit husa pufoasă de pe volan Bruce și pentru că a avut mereu ce-mi trebuia pe undeva, prin buzunarele largi ale pantalonilor. În natură, o mamă elefant și fiica ei rămân foarte apropiate toată viața; sper să am și eu norocul ăsta.

Cartea de față este și semnul unui nou cămin pentru mine la Ballantine Books/Random House. Mă simt deosebit de onorată să fac parte din această echipă incredibilă, care vreme de mai bine de un an a lucrat în culise, cu încântare explozivă în privința romanului. Le mulțumesc următorilor: Gina Centrello, Libby McGuire, Kim Hovey, Debbie Aroff, Sanyu Dillon, Rachel Kind, Denise Cronin, Scott Shannon, Matthew Schwartz, Joey McGarvey, Abbey Cory, Theresa Zoro, Paolo Pepe, ca și zecilor de soldați din invincibila lor armată. Entuziasmul și creativitatea voastră m-au uluit în absolut fiecare zi; nu toți scriitorii sunt așa de norocoși. Mulțumesc și echipei de vis de la PR: Camille McDuffie, Kathleen Zrelak, și Susan Corcoran: Sunt cele mai bune majorete din întreaga lume!

Lucrul cu un editor nou seamănă un pic cu o căsătorie tradițională la ortodocși: ai încredere în ceilalți să-ți aleagă partenera, dar, până ce nu ridici vălul, nu știi sigur cu ce te alegi. Ei bine, Jennifer Hershey este — după aceste rigori — un editor care te dă pe spate. Intuiția, grația și inteligența ei strălucesc în orice comentariu și sugestie a făcut. Cred că și inima lui Jen sângerează la fel de mult ca și a mea pe fiecare pagină a romanului.

Îi mulțumesc Laurei Gross — ce să spun mai mult decât că viața mea nu ar fi ceea ce este fără sprijinul și tenacitatea ta. Te ador.

Mulțumiri și lui Jane Picoult, mama mea — care mi-a fost primul cititor acum patruzeci de ani și încă e primul meu cititor azi. Datorită înțelegerii și iubirii dintre noi am izbutit să scriu paginile despre Jenna.

În cele din urmă, mulțumesc restului familiei mele — Kyle, Jake, Sammy (iarăși) și Tim — cartea asta e despre a-i ține aproape pe cei pe care-i iubim; voi, dragii mei, sunteți motivul pentru care știu care e cel mai important lucru de pe pământ.

Table of Contents

PROLOG
- JENNA
- ALICE

PARTEA I
- JENNA
- ALICE
- SERENITY
- ALICE
- JENNA
- ALICE
- VIRGIL
- ALICE
- JENNA
- ALICE
- SERENITY
- ALICE
- JENNA
- ALICE
- SERENITY
- ALICE
- JENNA

PARTEA A DOUA
- ALICE
- VIRGIL
- ALICE
- JENNA
- ALICE
- SERENITY
- ALICE
- VIRGIL
- ALICE
- JENNA
- ALICE
- SERENITY
- ALICE
- JENNA
- ALICE

VIRGIL
ALICE
SERENITY
ALICE
JENNA
ALICE
VIRGIL
ALICE
SERENITY
ALICE
JENNA
NOTA AUTOAREI
MULȚUMIRI

Table of Contents

PROLOG 7
JENNA 8
ALICE 10
PARTEA I 15
JENNA 17
ALICE 49
SERENITY 51
ALICE 68
JENNA 70
ALICE 87
VIRGIL 89
ALICE 120
JENNA 125
ALICE 161
SERENITY 165
ALICE 189
JENNA 215
ALICE 221
SERENITY 224
ALICE 230
JENNA 232
PARTEA A DOUA 238
ALICE 239
VIRGIL 268
ALICE 280
JENNA 298
ALICE 305
SERENITY 307
ALICE 316
VIRGIL 343

ALICE 353
JENNA 371
ALICE 380
SERENITY 386
ALICE 395
JENNA 404
ALICE 415
VIRGIL 419
ALICE 427
SERENITY 429
ALICE 433
JENNA 436
ALICE 440
VIRGIL 445
ALICE 448
SERENITY 451
ALICE 463
JENNA 475
NOTA AUTOAREI 476
MULȚUMIRI 480